

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

14 november 2003

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)	
A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering	621
Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	624
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	629
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	645
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	668
Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	679
Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking	717
Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	747
Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government	774
Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport	777
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering	788
Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	789
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	803
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	805

Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	805
Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking	807
Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	807
Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government	842
Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport	845

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering	849
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	850

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER	853
----------------	-----

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

BART SOMERS

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 48
van 16 september 2003
van de heer JOS DE MEYER**

VEN en agrarisch gebied – Afbakening

In de landbouwers lezen we, naar aanleiding van de voorstelling van het jaarverslag 2002 van de administratie Land- en Tuinbouw (ALT), dat de tweede fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) (nog eens 36.000 ha) niet zou gebeuren vooraleer de agrarische structuur ook is afgebakend.

Hiermee wordt tegemoetgekomen aan één van de eisen die geformuleerd werden tijdens de plattelandsbetoging van 11 mei dit jaar.

Daarom de volgende vragen.

1. Is de informatie juist dat, vooraleer verder gaan zou worden met de afbakening van het VEN, ook de afbakening van de beloofde 750.000 ha agrarisch gebied doorgevoerd zou worden ?
2. Tegen wanneer verwacht men de uiteindelijke afbakening van de agrarische structuur ?
3. Wat is de huidige stand van zaken inzake afbakening van het VEN en het agrarisch gebied ?

Graag kreeg ik een gecoördineerd antwoord van de minister-president, de minister van Ruimtelijke Ordening en de minister van Leefmilieu en Landbouw.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Somers (vraag nr. 48) en aan de ministers Van Mechelen (nr. 165) en Sannen (nr. 251).

Gecoördineerd antwoord

Wat is de huidige stand van zaken inzake de afbakening van het VEN en het agrarisch gebied ?

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) stelt dat het Vlaams Gewest tegen 2007 750.000 ha agrarisch gebied afbakt in gewestplannen of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Uitgaande van de circa 807.604 ha agrarisch gebied in de plannen van aanleg (gewestplan, BPA's) in 1994, betekent dit dat dit afbakingsproces in feite neerkomt op het herbestemmen van 57.604 ha agrarisch gebied naar andere bestemmingen (bedrijventerreinen, natuur, recreatie, ...) (*BPA : bijzonder plan van aanleg – red.*). Dit is een continu proces. In de gewestplanwijzigingen en BPA's die sinds 1994 werden uitgevoerd, is in totaal reeds circa 8.286 ha agrarisch gebied omgezet naar andere bestemmingen, zodat de huidige oppervlakte agrarisch gebied in de plannen van aanleg circa 799.318 ha bedraagt. Van de bijkomende 38.000 ha natuur- en reservaatgebied dat in het RSV opgenomen is voor de realisatie van het Vlaams Ecologisch Netwerk, is er reeds circa 8.617 ha gerealiseerd en van de bijkomende 10.000 ha bosgebied is er reeds circa 1.396 ha gerealiseerd.

De Vlaamse regering besliste op 7 december 2001 de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen. In de eerste fase wordt gewerkt op twee sporen :

- spoor decreet natuurbehoud : afbakening van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling volgens de procedure bepaald in het decreet natuurbehoud, binnen gebieden van de gewenste natuur- en bosstructuur die niet gevraagd worden in de gewenste agrarische structuur (zgn. "consensusgebieden") op basis van ambtelijke werkkaarten) ;
- spoor decreet ruimtelijke ordening : opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuurgebied of omgekeerd binnen de "consensusgebieden".

In een tweede fase zou de resterende oppervlakte van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur afgebakend worden in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsbesluiten op basis van gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke basis.

Via het spoor "decreet natuurbehoud" werd circa 85.000 ha definitief afgebakend als VEN, via het

spoor "decreet ruimtelijke ordening" werd circa 8.000 ha geselecteerd om op te nemen in het VEN eerste fase. Parallel daaraan werd circa 450 ha geselecteerd om op te nemen in de agrarische structuur. Op 17 januari 2003 werd een eerste reeks van 15 "groene" en 2 "gele" gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voorlopig vastgesteld en in openbaar onderzoek gebracht. Voor een tweede reeks van 17 voorontwerpen van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werden plenaire vergaderingen georganiseerd.

De Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening stelt in haar advies van 16 september 2003 aan de Vlaamse regering naar aanleiding van de openbare onderzoeken over de eerste reeks van 17 gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen dat het aangewezen is de tweede fase van dit afbakeningsproces onmiddellijk op te starten en op basis van een geïntegreerde en gebiedsgerichte benadering in overleg met gemeenten en provincies de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur af te bakenen.

De Vlaamse regering wenst gevolg te geven aan dit advies door het plan van aanpak voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur te evalueren en bij te sturen. Deze bijgestelde aanpak wordt besproken op de ministerraad van 17 oktober 2003.

De belangrijkste wijziging in het plan van aanpak is dat van een veeleer productgerichte aanpak (i.e. op korte termijn bestemmingswijzigingen doorvoeren op basis van interne werkkaarten) wordt overgestapt op een meer procesgerichte aanpak (i.e. via uitvoerig overleg met alle actoren op middellange termijn komen tot een maatschappelijke gedragen ruimtelijke visie op natuur, bos én landbouw).

Tegen wanneer verwacht men de uiteindelijke afbakening van de agrarische structuur ?

Volgens het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen (RSV) moet de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur afgewerkt zijn tegen 2007.

Voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur wordt per buitengebiedregio een planningsproces opgestart. In het plan van aanpak is opgenomen het planningsproces op korte termijn op te starten voor twee regio's en nadien de volgende regio's aan te pakken. In totaal zijn er 15 buitengebiedregio's gedefinieerd. Dit laat toe het planningsproces waar nodig bij te sturen op basis van de ervaringen met de eerste twee

regio's. Deze aanpak zal op 17 oktober 2003 besproken worden op de ministerraad.

Is de informatie juist dat, vooraleer verder gegaan zou worden met de afbakening van het VEN, ook de afbakening van de 750.000 ha agrarisch gebied doorgevoerd zou worden ?

Het plan van aanpak – dat voorligt op de ministerraad van 17 oktober 2003 – bepaalt dat er gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visies worden opgemaakt die de basis vormen voor de gelijktijdige en gelijkwaardige afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur voor een regio.

Vraag nr. 2
van 26 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Brusselfonds – Virtueel ziekenhuis

In een persmededeling met de opsomming van een aantal zaken die met het Brusselfonds werden verwezenlijkt, vermeldt toenmalig minister van Hoofdstedelijke Aangelegenheden Guy Vanhengel "de concipiëring van een virtueel ziekenhuis dat de Brusselse Vlamingen toegang verleent tot een gegarandeerd Nederlandstalige, medische zorgverstreking".

Kan de minister-president verduidelijken wat de term "conciipiëren" in dit geval concreet inhoudt ?

Antwoord

Het idee van een virtueel Vlaams ziekenhuis werd voor het eerst gelanceerd tijdens het symposium "Geïntegreerde Nederlandstalige gezondheidszorg in Brussel en omgeving" van 9 november 2002. De aanwezigen uit de verschillende maatschappelijke en (para)medische sectoren onthaalden het idee met enthousiasme, maar formuleerden ook meteen bedenkingen bij de concrete realisatie ervan. Onder meer wat de rijkwijdte betreft : die moest breder zijn dan enkel het ziekenhuis. Daarom diende de Doktersgild van Helmont, in samenwerking met de Brusselse Huisartsenkring, een subsidieaanvraag in voor een haalbaarheidsstudie omtrent het opstarten van een virtueel Vlaams zorgnetwerk in Brussel.

Dit zorgnetwerk zou alle Nederlandskundige zorgverleners uit de ambulante sector en de gezondheidsinstellingen in een geïnformatiseerde data-

bank verzamelen en deze gegevens ter beschikking stellen van deze (para)medici en Nederlandstalige zorgontvangers. Aan de kant van de zorgverstrekkers omvat de doelgroep dus alle medische beroepsgroepen. De huisarts krijgt hierin een centrale rol toebedeeld. Bij de keuze van gespecialiseerde zorg is de rol van de huisarts immers cruciaal. Hij kan ook de instap naar de spoeddiensten verkleinen.

Het projectvoorstel is erop gericht de haalbaarheid van een dergelijk zorgnetwerk te omschrijven op juridisch, technisch en financieel vlak, maar ook wat de mogelijke scope van het concept op het vlak van zorgverstrekkers en patiënten en de mogelijkheid van samenwerking tussen de verschillende organisaties en instellingen betreft.

De eerste fase bestaat uit de inventarisatie van het huidig Nederlandskundig aanbod en de mogelijke participanten. Een belangrijk onderdeel van de haalbaarheidsanalyse zal mogelijke knelpunten opsporen en oplossingen formuleren. Het businessplan omvat de beschrijving van de ontwikkelingsprocessen, een personeelsplan, een financieel plan en een communicatieplan. Ook de inschatting van de haalbaarheid en mogelijkheden met betrekking tot de financiering van het netwerk zijn aan de orde. De betrokkenheid van andere beleidsniveaus (federaal, VGC) en actoren (Pro Medicis, BWR, instellingen, ...) zal hier onvermijdelijk aan bod komen (*VGC : Vlaamse Gemeenschapscommissie ; BWR : Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad – red.*).

Voor de uitvoering van het onderzoeksproject doen de initiatiefnemers een beroep op prof. Jan Peers. Een stuurgroep met vertegenwoordigers uit betrokken professionele en maatschappelijke sectoren zal de inhoudelijke verfijning van het concept begeleiden, zodat de algemene basisprincipes van meet af aan door een zo breed mogelijk platform gedragen worden. De samenstelling van de ledenlijst van de stuurgroep maakt integraal deel uit van de af te sluiten overeenkomst waarin de toewijzing van de subsidies wordt geregeld.

Vraag nr. 4
van 10 oktober 2003
van de heer ELOI GLORIEUX

Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken

Op 4 april 2003 sloten de federale overheid en de gewesten een overeenkomst af met het oog op de verwezenlijking van het programma van het Ge-

westelijk Expresnet (GEN) van, naar, in en rond Brussel.

Het GEN is van bijzonder belang voor de doorstroming van het verkeer naar en in onze hoofdstad, maar ook in de Vlaamse Rand.

1. Hoe verhouden de plannen en de visie van deze overeenkomst zich tot deze van het Brabant-Brusselnet of Regionet van het provinciebestuur van Vlaams-Brabant ?

Is er overleg geweest tussen het provinciebestuur enerzijds en de federale en gewestelijke overheden anderzijds ?

Is het provinciebestuur betrokken geweest bij de overeenkomst tussen de federale overheid en de gewesten van 4 april 2003 ?

2. Volgens artikel 12 van de overeenkomst van 4 april 2003 zal een stuurgroep een indicatief meerjarenprogramma en een jaarlijks programma opmaken. Het indicatief meerjarenprogramma omvat de gestructureerde beschrijving van de geplande acties van de partijen die het openbaar vervoer in hun bevoegdheid hebben en van de betrokken maatschappijen van openbaar vervoer.

Is er al een eerste indicatief meerjarenprogramma en/of een jaarprogramma beschikbaar ? Zo neen, wanneer wordt dit verwacht ?

3. In artikel 15 van de overeenkomst van 4 april 2003 wordt er via drie fasen naar gestreefd om tot een harmonisering van de tarieven en een gemeenschappelijk tariefaanbod te komen.

In een eerste fase voeren de vier openbare vervoermaatschappijen een systeem in voor de wederzijdse erkenning van de vervoerbewijzen voor één rit, vijf ritten, tien ritten en één dag, geldig op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke gewest. In een tweede fase leveren de vier vervoermaatschappijen compatibele vervoerbewijzen af die ook in de randzone buiten Brussel geldig zijn. In een derde fase ten slotte voeren de vier maatschappijen voor de hele GEN-zone een compatibel inningssysteem in, en dit in het vooruitzicht van een compatibel inningssysteem voor het hele grondgebied.

Hoever staat het met de realisatie van deze drie fasen ? Werd de eerste fase reeds afgerond ?

Komt de "randzone" waarvan sprake in de tweede fase, overeen met het "voorstadsgebied"

uit de interministeriële conferentie van 30 november 1999, waarnaar in het akkoord verwezen wordt ?

In het akkoord van 4 april 2003 is er geen sprake meer van een dergelijk gebied, enkel van de centrale kern en een perifere ring. Zo komen stads- en voorstadsgebied niet overeen met de centrale kern. Het station van Asse bijvoorbeeld ligt wel in de centrale kern, maar niet in het voorstadsgebied.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Somers (vraag nr. 4) en minister Bossuyt (nr. 22).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare werken en Energie.

RENAAT LANDUYT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 95
van 11 september 2003
van de heer ROLAND VAN GOETHEM

Langdurig werklozen – Evaluatie

Uit een recente publicatie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) blijkt dat België 100.000 werklozen telt die al meer dan tien jaar zonder baan zitten. 43.134 werkzoekende werklozen zijn tien jaar of langer zonder werk. 56.530 werkloze 50-plussers, dus niet meer werkzoekende werklozen, bevinden zich in dezelfde situatie.

Uit de RVA-cijfers leren we ook nog dat 1 % van de 28-jarige werklozen nooit gewerkt heeft ; zij zijn dus rechtstreeks van de schoolbanken naar het doplokaal getrokken zonder ooit een job gevonden te hebben.

Verder zien we dat bij de 30-jarigen reeds 5 % langer dan tien jaar werkloos is, 20 % bij de 40-jarigen, bij de 50-jarigen 25 % en bij de 60-jarigen 50 %.

Dit zijn uiteraard globale "Belgische" cijfers.

Graag zou ik dan ook van de minister vernemen hoe de Vlaamse toestand op dit gebied is.

1. Hoeveel Vlaamse werklozen zijn reeds langer dan tien jaar werkloos ?
2. Hoe groot is het percentage werklozen van 28 jaar die nooit gewerkt hebben ?
3. Hoe is de toestand in percentages van de 30-jarigen, 40-jarigen, 50-jarigen en 60-jarigen bij de Vlaamse werklozen ?
4. Kan de minister van bovengevraagde cijfers eveneens een opdeling per etniciteit meedelen ? Dus hoeveel van de werklozen in Vlaanderen die reeds langer dan tien jaar werkloos zijn, zijn van Maghrebijnse of Turkse afkomst ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger wordt erop gewezen dat vanwege de bevoegdheidsverdeling de gegevens van de VDAB enkel betrekking hebben op de werkzoekenden. Dit heeft gevolgen voor de cijfers van de +50-jarige werklozen die vaak niet meer ingeschreven staan als werkzoekende.

Door een wijziging in de federale wetgeving (RVA) waarbij de leeftijdsgrens en toegangsvoorwaarden voor het stelsel van oudere "uitgeschreven" werklozen stapsgewijs worden verhoogd, zullen naarmate de tijd vordert meer en meer oudere werklozen opnieuw als werkzoekende worden meegeteld.

1. Eind augustus 2003 waren er 243.477 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) in Vlaanderen, 179.430 van hen ontvangen een uitkering (UVW). Er zijn 6.184 NWWZ (2,5 %) 10 jaar en meer werkloos, het overgrote deel daarvan (5.911) is uitkeringsgerechtigd werkloos.
2. Bij de VDAB zijn geen cijfers beschikbaar die toelaten een antwoord te geven op deze vraag.
3. In tabel 2 als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de werkloosheidsduur per 5-jarige leeftijdsklasse. Het is niet mogelijk om cijfers te geven die betrekking hebben op een specifiek leeftijdsjaar.
4. In tabel 2 als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de cijfers van de werkloosheidsduur naar nationaliteit en etnie.

Bijlage

Tabel 1 : NWWZ in Vlaanderen naar leeftijdsgroep en werkloosheidsduur (augustus 2003)

Leeftijdsgroep	< 3mndn %	3-6 mndn %	6 mndn - 1 jaar %	1-2 jaar %	2-5 jaar %	>5 jaar %	Totaal %
-18 jaar	1.468	231	1.139	236	18	0	3.092
18 tot -20 jaar	10.760	1.445	2.518	1.609	128	1	16.461
20 tot -25 jaar	31.982	5.680	8.929	8.147	3.142	248	58.128
Subtotaal -25j	44.210	7.356	12.586	9.992	3.288	249	77.681
25 tot -30 jaar	9.983	4.989	8.043	6.451	3.551	1.015	34.032
30 tot -35 jaar	6.780	4.253	6.978	6.025	4.133	1.678	29.847
35 tot -40 jaar	5.970	3.872	6.562	5.538	4.490	2.659	29.091
Subtotaal 25-40j	22.733	13.114	21.583	18.014	12.174	5.352	92.970
40 tot -45 jaar	4.866	3.151	5.853	5.076	4.377	3.809	27.132
45 tot -50 jaar	3.615	2.623	5.237	4.627	4.559	5.349	26.010
50 tot -55 jaar	2.291	1.665	3.388	2.885	1.490	1.508	13.227
55 tot -60 jaar	1.093	813	1.643	1.330	535	288	5.702
60 jaar en meer	153	65	145	142	118	132	755
Subtotaal +40 j	12.018	8.317	16.266	14.060	11.079	11.086	72.826
Totaal	78.961	28.787	50.435	42.066	26.541	16.687	243.477

Bron : VDAB

Tabel 2 : NWWZ in Vlaanderen naar nationaliteit/etnie en werkloosheidsduur (augustus 2003)

Nationaliteit	< 3mndn %	3-6 mndn %	6 mndn - 1 jaar %	1-2 jaar %	2-5 jaar %	>5 jaar %	Totaal
Belgische nat.	72.702	24.668	43.748	36.642	22.987	14.655	215.402
Andere EU-nat.	1.915	1.010	1.721	1.364	914	645	7.569
Subtotaal EU	74.617	25.678	45.469	38.006	23.901	15.300	222.971
Nat. buiten EU	4.344	3.109	4.966	4.060	2.640	1.387	20.506
Subtotaal niet -Belg	6.259	4.119	6.687	5.424	3.554	2.032	28.075
Etnisch Europeanen	71.528	23.938	41.649	34.124	21.389	14.499	207.127
Etnisch niet-Europeanen	7.433	4.849	8.786	7.942	5.152	2.188	36.350
- waarvan Maghreb. en Turken	4.566	2.925	5.850	5.525	3.754	1.981	24.601
- andere	2.867	1.924	2.936	2.417	1.398	207	11.749
Totaal	78.961	28.787	50.435	42.066	26.541	16.687	243.477

Bron : VDAB

Vraag nr. 96
van 11 september 2003
van de heer JAN LAURYS

Beheersovereenkomst VDAB – Evaluatie

Met ingang van 1 januari 2001 werd een beheersovereenkomst afgesloten met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) voor een duurtijd van drie jaar.

Goed bestuur vergt een jaarlijkse evaluatie van deze beheersovereenkomst. In het kader van de parlementaire controlebevoegdheid en het parlementaire toezicht op onder meer de aanwending van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde dotaties, vraag ik daarom aan de minister of het Vlaams Parlement inzage kan krijgen in een stand van zaken met betrekking tot de door beide partijen aangegane engagementen en de evaluatie van de beheersovereenkomst met de VDAB.

1. Wordt de beheersovereenkomst in kwestie van de VDAB jaarlijks geëvalueerd ?
2. Zo ja, wordt het volledige evaluatierapport van de beheersovereenkomst gesloten met de VDAB, systematisch aan het Vlaams Parlement voorgelegd ?
3. Kan de minister de resultaten van de meest recente evaluatie toelichten en tevens meedelen welke gevolgen aan deze resultaten worden gegeven ?

Antwoord

1. Ja, conform de bepalingen onder hoofdstuk V (opvolging, rapportering en controle) van de beheersovereenkomst 2001-2004 (zie blz. 19) wordt deze eens per jaar geëvalueerd door beide contractanten (Vlaamse regering en VDAB).

Deze evaluatie vindt plaats op basis van volgende documenten:

- 1) rapportering VDAB (stand van zaken, vooruitzichten, financiële rapportering a.d.h.v. analytische boekhouding, personeelsrapportering) ;
- 2) evaluatieverslag van de gemeenschapscommissarissen ;

3) auditrapport van de entiteit Interne Audit van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, indien dit rapport betrekking heeft op de VDAB ;

4) het beleidsmatige toetsingsrapport van de administratie Werkgelegenheid.

2. De voorlegging van het volledige evaluatierapport aan het Vlaams Parlement is noch decretaal, noch opgenomen in de procedure van de lopende beheersovereenkomst 2001-2004, vandaar dat dit de afgelopen jaren niet is gebeurd.

Vermits deze jaarlijkse evaluatie het Vlaams Parlement nuttige informatie kan leveren in het licht van de vermelde parlementaire controlebevoegdheid (o.m. toezicht op de aanwending van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde dotaties), ben ik bereid om dit evaluatierapport ook over te zenden aan het Vlaams Parlement.

3. Deze rapporten werden voorgelegd op het VDAB-beheerscomité van 14 mei 2003, en op de technische werkgroep van het VDAB-beheerscomité van 28 mei 2003 en 18 juni 2003. Tijdens deze bespreking kwamen onder meer de concrete aanbevelingen uit het beleidsmatige toetsingsrapport van de administratie Werkgelegenheid aan bod.

Op basis van deze bespreking in het VDAB-beheerscomité zal de werking van de VDAB in de loop van 2003-2004 waar nodig worden bijgestuurd.

Een nieuwe evaluatie m.b.t. de resultaten van het werkingsjaar 2003 is gepland voor voorjaar van 2004, waarbij ook een voorstel van inhoud en parameters voor de volgende beheersovereenkomst (looptijd vanaf 2005) aan bod zal komen.

Ik ben uiteraard steeds bereid de bevoegde parlementaire commissie toelichting te geven.

Vraag nr. 98
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Strandreddingsdiensten – Bewaking buiten seizoen

Naar aanleiding van een dodelijk ongeval – de verdrinking van een zesjarige kleuter voor het strand van Bredene – in juni vorig jaar, wilde de minister dat ook vóór 1 juli 2002 redders op het

strand aanwezig zouden zijn. Een uitbreiding van het redderseizoen bleek noodzakelijk en sommige stranden werden dan ook vroeger bewaakt.

Na twee dodelijke ongevallen in zee dit jaar wordt opnieuw geopperd om de strandreddingsdienst uit te breiden tot alle weekends van juni en eventueel de verlengde weekends in mei.

1. Bij welke kustgemeenten werden de stranden buiten het zomerseizoen in 2002 bewaakt ?

Bij welke kustgemeenten werden de stranden buiten het zomerseizoen in 2003 bewaakt ?

2. Welke stimuli zullen worden gegeven om de verdere uitbreiding van de strandreddingsdienst buiten het hoogseizoen te bewerkstelligen ?
3. Zijn er extra redders in dienst getreden via tewerkstellingsprojecten in 2003 ?
4. Werden alle vacatures ingevuld voor strandredder buiten het hoogseizoen in 2003 ?

Antwoord

De strandreddingsdiensten aan onze kust behoren niet tot de bevoegdheden van de Vlaamse overheid. Het is een bevoegdheid van de gemeenten, bijeengebracht in de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV). Ook het provinciebestuur West-Vlaanderen participeert hierin.

In 2002 heb ik via het Kustactieplan middelen vrijgemaakt voor de sensibilisering van toeristen via 20 strandpreventied medewerkers bij de IKWV. Na evaluatie en in overleg met de IKWV werd dit voortgezet via de aanstelling van jobstudenten.

Vraag nr. 99 van 19 september 2003 van de heer JAN VERFAILLIE

Uitkerkse Polder – Natuur en toerisme

In de Uitkerkse polders werd bij de opmaak van de gewestplannen in de jaren '70 250 ha ingekleurd als natuurgebied. Aanvankelijk stoorde de landbouwer zich niet aan deze groene invulling. Hij werkte verder net als voorheen in een ongerept landschap met veel schitterende natuurwaarden waar landbouw en natuur hand in hand gingen.

Het reservaat "Uitkerkse Polder" werd opgericht in 1991. In een gebied van ± 1.400 ha werd tot nu toe ± 250 ha natuurgebied aangekocht. Alle terreinen werden aangekocht in het kader van de uitbouw van een weidereservaat met voornamelijk aandacht voor weidevogels en vochtige, vaak zilte graslandvegetaties.

Vandaag wordt de natuur er volledig eenzijdig ingericht en wil men het natuurgebied nog verder uitbreiden. Bijgevolg worden aanpalende landbouwgebieden zwaar gehypothekeerd.

Onder de leuze "de Uitkerkse Polder ten dienste van natuur en mens" is het gebied toegankelijk – tot aan een kijkhut – op zondag tussen 14 en 18 uur. De landelijke wegen in dit gebied wil men nu uitbreken om toeristen te weren. Nochtans noemde de minister het gebied onlangs – bij zijn laatste bezoek op 19 juni 2003 – een grote toeristische meerwaarde voor de kust. Hij beloofde Natuurpunt prompt een extra van 4 miljoen euro.

1. Hoe verklaart de minister zijn uitspraak als zou het gebied een grote toeristische meerwaarde voor de kust betekenen, terwijl toeristen in het gebied er grotendeels geweerd worden ? Waar zit de toeristische meerwaarde precies van dit gebied ?
2. Bestaan er plannen om het gebied meer toegankelijk te maken voor toeristen ? Zo ja, welke ?
3. Kan de minister meedelen wat precies zal gebeuren met de extra steun van 4 miljoen euro aan Natuurpunt ?

N.B. Een vraag over dit onderwerp werd eveneens gesteld aan minister Sannen (vraag nr. 254).

Antwoord

1. De toeristische meerwaarde van het gebied hangt samen met het feit dat steeds meer Vlamingen hun vrije tijd aan wandelen, fietsen, tot rust komen en genieten in de natuur willen besteden.

De Uitkerkse Polder is hiervoor de ideale plaats, vermits het een van de laatste grote open ruimtes is aan de kust. Bovendien is het een bijzonder waardevol natuurgebied met zilte graslanden en een grote vogelrijkdom dat Europese bescherming geniet. Het is dus heel makkelijk om een verblijf aan de kust te combineren met

een uitstap in de Uitkerkse Polder. Dit past volledig in de inspanningen die ik via het Kustactieplan doe om het kustproduct te blijven vernieuwen zodat de kust de belangrijkste toeristische trekpleister van Vlaanderen blijft. Het opzet van het project is net de toegankelijkheid voor fietsers en wandelaars te vergroten.

2. Natuurpunt VZW heeft bij de Europese Commissie in 2003 een LIFE-project ingediend (*LIFE : L'Instrument Financier pour l'Environnement – red.*). Hierin staan heel wat plannen om het gebied toegankelijk te maken voor toeristen, namelijk : de uitbouw van het bezoekerscentrum Groenwaecke, de uitwerking van ontsluitings- en bezoekersinfrastructuur, de uitgave van een wandelbrochure, het informeren van de brede bevolking via website, brochures, persacties en ledenblad.
3. Er is geen extra steun van 4 miljoen euro gevraagd of toegezegd.

(Antwoord Ludo Sannen : blz. 730 – red.)

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 150
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen

Naar aanleiding van ieder voorstel van decreet ingediend door een Vlaams volksvertegenwoordiger bepaalt de Vlaamse regering haar standpunt, en dit op voorstel van de minister wanneer het voorstel van decreet betrekking heeft op één of meerdere materies waarvoor hij/zij bevoegd is.

Graag had ik hierover met betrekking tot de huidige legislatuur volgende vragen gesteld.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal voorstellen van decreet, ingediend door één of meerdere Vlaamse volksvertegenwoordigers, waarover hij/zij een voorstel van standpunt heeft geformuleerd aan de Vlaamse regering ?
2. Kan eveneens een overzicht worden gegeven van het aantal voorstellen van decreet waarbij de Vlaamse regering een positief standpunt

heeft ingenomen wat de voorstellen betreft die onder de bevoegdheid vallen van de minister ?

Graag had ik hierbij per fractie een indeling, zowel wat de fracties van de meerderheid als alle fracties van de oppositie betreft.

3. Kan ten slotte een overzicht worden gegeven van het aantal voorstellen van decreet waarbij de Vlaamse regering op voorstel van de minister een negatief advies heeft uitgebracht ? Ook hier graag een overzicht per fractie.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 44 ; Landuyt nr. 87 ; Vanderpoorten nr. 150 ; Van Mechelen nr. 153 ; Van Grembergen nr. 208 ; Bossuyt nr. 378 ; Sannen nr. 228 ; Byttebier nr. 252 ; Ceysens nr. 127 ; Keulen nr. 30).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 161
van 11 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

KTA Mechelen – Taalgebruik leerkrachten

Er wordt mij verzekerd dat in het Koninklijk Technisch Atheneum (KTA) in Mechelen leerkrachten geregeld in het Arabisch spreken met allochtone leerlingen.

Kan de minister meedelen of er terzake reeds klachten werden genoteerd ?

Is die handelwijze aanvaardbaar en in overeenstemming met de taalwetgeving ?

Op welke wijze wordt er toegezien op een correcte handelwijze in dat verband ?

Antwoord

De Onderwijsinspectie is de bevoegde instantie om in het kader van de taalwetgeving na te gaan of het Nederlands als onderwijstaal daadwerkelijk wordt gebruikt in de scholen.

De Onderwijsinspectie verzekert mij dat er geen klachten zijn binnengelopen aangaande het taalgebruik in het KTA Mechelen.

Bovendien stelt de Onderwijsinspectie dat taalvaardigheidsonderwijs Nederlands integraal deel uitmaakt van de schoolpraktijk en het nascholingsbeleid van het KTA Mechelen. De allochtone leerders spreken er perfect Nederlands en de school ontplooit een werking met ouders van leerlingen waarvan de thuistaal niet het Nederlands is.

**Vraag nr. 162
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Opleidingen verpleegkunde – Inschrijvingen

Elk jaar opnieuw is het bang afwachten hoe het zit met de inschrijvingen voor verpleegkunde : de aantrekkingskracht is blijkbaar niet groot genoeg om spontaan de stijgende behoefte op het werkveld in te vullen.

Opleidingen ondersteund door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), hebben de laatste jaren heel wat oudere kandidaten overtuigd om hun diploma verpleegkunde te behalen.

Verder werden personeelsleden in de zorgsector die werkten op basis van een lager diploma, via de federale Cel 600, gestimuleerd om toch nog hun opleiding verpleegkunde af te maken.

Dit alles heeft een invloed op het onderwijs : oudere studenten in het onderwijs, het geleidelijk aan uitgeput geraken van de beoogde doelgroep, ... geven voor de toekomst een onzeker element.

Een evaluatie van dit alles en het inspelen op deze nieuwe realiteit zijn de taak van het onderwijs verpleegkunde.

1. Hoeveel studenten waren er ingeschreven in elk van de drie jaren basisopleiding gediplomeerde en gegradueerde verpleegkunde in elke provincie of onderwijsinstelling in de laatste drie jaar ?
2. Hoeveel van deze studenten vatten de studies aan na het voleindigen van een zesde jaar onderwijs ?

3. Hoeveel gebruikten de faciliteiten van de Cel 600 en/of de (financiële) stimuli van VDAB ? Wat is hun gemiddelde leeftijd ?

Hoe speelt het onderwijs in op de aanwezigheid van oudere studenten in het algemeen en in het vierdegraadsonderwijs, dat qua regelgeving secundair onderwijs is, in het bijzonder ?

Antwoord

1. De tabel "alle studiejaren" als **bijlage 1** biedt een overzicht van het aantal regelmatig ingeschreven studenten aan de Vlaamse hogescholen in de opleiding verpleegkunde in de academiejaren 2000-2001, 2001-2002 en 2002-2003. Voor academiejaar 2003-2004 vraagt de administratie het voorlopig aantal ingeschreven studenten op per 1 oktober. In 2001-2002 was er nog een forse daling, in 2002-2003 heeft het aantal studenten zich gestabiliseerd. Er wordt per provincie en instelling een onderscheid gemaakt tussen de gewone studenten, de studenten in het brugprogramma voor gediplomeerden met 5 of 10 jaar beroepservaring en de studenten in de bijscholing voor kinesitherapeuten en andere paramedici. Voor 2000-2001 zijn geen gegevens beschikbaar voor het brugprogramma en de bijscholing.

Een tabel met het aantal leerlingen verpleegkunde in de vierde graad beroepssecundair onderwijs (BSO) voor de schooljaren 2000-2001, 2001-2002 en 2002-2003 is eveneens als **bijlage 2** gevoegd.

2. De instroom van generatiestudenten in de opleiding verpleegkunde aan de hogescholen is eveneens stabiel : 1.133 in 2000-2001, 1.036 in 2001-2002 en 1.071 in 2002-2003 (zie tabel "generatiestudenten als bijlage 3).

Het totaal aantal leerlingen dat de secundaire verpleegopleiding aanvatte na in een tweede leerjaar van de derde graad secundair onderwijs te zijn geslaagd, bedroeg in het schooljaar 2000-2001 : 506 ; in het schooljaar 2001-2002 : 617 en in het schooljaar 2002-2003: 527.

3. Bij de regelmatig ingeschreven studenten aan de hogescholen wordt geen verder onderscheid gemaakt naar studenten van de Cel 600 en VDAB. Er zijn dus evenmin cijfers beschikbaar over hun gemiddelde leeftijd.

Voor het secundair onderwijs waren er op 1 oktober 2002 642 leerlingen onder de toepassing van het Vesofoproject 600 (*Vesofoproject : Vereniging van de Sociale Fondsen – red.*). Er waren 652 leerlingen werkzoekend, al dan niet met een beroepsopleidingscontract VDAB.

Op één school na zijn alle instellingen met een vierde graad verpleegkunde BSO overgestapt naar het experiment modularisering. Dit biedt reeds heel wat mogelijkheden inzake flexibele organisatie, aangepast aan een heterogeen publiek zowel qua leeftijd, gezinssituatie, professionele achtergrond en dergelijke. Concreet verwijs ik naar de mogelijkheid om het leertraject, bestaande uit diverse modules, naar eigen tempo te doorlopen en ermee van start te gaan op elk mogelijk tijdstip van het schooljaar (rekening houdende met de instapdata die de school vastlegt).

De regelgeving op de organisatie van het schooljaar maakt het mogelijk om klassikaal onderricht te verstrekken tussen 6 en 20 uur. Specifiek voor de verpleegsector kunnen leerlingstages volgens elke dienstregeling van de stageverlenende instelling. Samengevat impliceert dit dat de school in staat is om de opleiding (intra en extra muros) ook buiten de voor het voltijds secundair onderwijs gebruikelijke lesuren te spreiden.

Andere maatregelen die de attractiviteit ook naar een relatief ouder leerlingenpubliek hebben verhoogd, zijn de instroommogelijkheid op basis van een door de school afgenomen toelatingsproef, de versoepeling van de toekenningvoorwaarden van een diploma van secundair onderwijs binnen de vierde graad (naast de kwalificatie in de verpleegkunde), de opvang van leerlingen die via VDAB of het sectoraal akkoord 600 opnieuw voor het reguliere onderwijs hebben gekozen (en waarvan de meerkosten tenslotte door de gemeenschap worden gedragen).

Ten slotte is er reeds langer in de onderwijsregelgeving in technische afwijkingen voor leerlingen van de vierde graad voorzien. Zo zijn er in tegenstelling tot de overige graden geen klasagenda's vereist en is het aantal dagen afwezigheid om persoonlijke redenen dat de directie aan een leerling kan toestaan, niet geplafonneerd (voor de overige graden bedraagt dit maximum 10 halve dagen).

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 163
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Buitenlandse verpleegkundediploma's – Erkenning

In opvolging van de problemen voor verpleegkundigen met een buitenlands diploma om hier hun beroep te kunnen uitoefenen en de engagementen van de minister om dit op te volgen, kreeg ik graag de stand van zaken in verband met het al dan niet erkennen van buitenlandse diploma's. Vooral de problemen bij de bijna evidente rotatie tussen verpleegkundigen uit Vlaanderen en Nederland, blijven immers op te volgen.

De minister engageerde zich in het verleden naar aanleiding van mijn vragen om hierover meer gegevens te verzamelen teneinde mogelijke knelpunten duidelijker te detecteren.

1. Hoeveel buitenlandse verpleegdiploma's respectievelijk voor het secundair onderwijs en het hoger onderwijs sinds 2000 werden jaarlijks ter gelijkwaardigheid voorgelegd? Graag een overzicht van de uitreikende landen, ook deze behorende tot de Europese Unie (EU).
2. Hoeveel van de voorgelegde diploma's uit elk land werden als voldoende beoordeeld om gelijkwaardig te worden verklaard? Welke zijn de belangrijkste redenen voor negatieve beslissingen?
3. Wordt met een buitenlandse opleiding/beroepservaring in het kader van het erkennen van elders verworven competenties rekening gehouden voor de erkenning? Voor de toegang tot het modulair onderwijs of andere aanvullende verpleegopleidingen, teneinde een volledige gelijkschakeling te verkrijgen?
4. Wordt buitenlandse beroepservaring in aanmerking genomen voor het eventueel verlenen van toegang tot een brugprogramma? Worden hierbij voor alle landen dezelfde voorwaarden gehanteerd als voor de beroepservaring opgedaan in Vlaanderen?
5. Kunnen het modulair systeem en het hoger onderwijs voldoende soepel inspelen op mogelijke

extra opleidingscomponenten die nog bijkomend moeten worden ingevuld voor de gelijkwaardigheid ?

6. Zijn er sinds 2000 contacten geweest met Nederland teneinde de gelijkwaardigheidsafspraken te verduidelijken voor kandidaat-verpleegkundigen met een diploma behaald in Nederland ?

Antwoord

1. Wat het hoger onderwijs betreft, verzorgt Naric Vlaanderen, de erkenningscel binnen de administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, de academische erkenningsprocedure en vraagt ten minste twee adviezen van evenveel hogeronderwijsinstellingen in de Vlaamse Gemeenschap, alvorens een beslissing te nemen.

(*NARIC : National Academic (& Professional) Recognition Information Centre – red.*)

Naric Vlaanderen is niet bevoegd voor de professionele erkenning van buitenlandse verpleegkundigen. In België behoort de beroepsmachtiging voor verpleegkundigen tot de bevoegdheid van de federale overheid, waardoor het federale ministerie bevoegd voor Volksgezondheid de Europese richtlijnen 77/452 en 77/453 dient toe te passen.

In de periode 1 januari 2000 – 31 augustus 2003 werden er 64 aanvragen ingediend bij Naric Vlaanderen voor een erkenning met het Vlaams hogescholendiploma voor de opleiding verpleegkunde. Het aantal negatieve beslissingen bedraagt 20. Een overzicht vindt de Vlaamse Volksvertegenwoordiger hieronder.

Slechts 6 aanvragers behaalden hun diploma in een EU-lidstaat, namelijk Nederland. Ofwel voldeden de aanvragers niet aan alle voorwaarden voor de toepassing van de Europese richtlijn, zoals de EU-nationaliteit, ofwel hadden de aanvragers de academische erkenning nodig voor andere doeleinden dan het uitoefenen van het beroep van verpleegkundige.

Land	Positieve beslissing	Negatieve beslissing	Totaal
Nederland	3	3	6
Argentinië	1	0	1
Australië	1	0	1
Bolivia	1	0	1
Bosnië-Herzegovina	0	1	1

Land	Positieve beslissing	Negatieve beslissing	Totaal
Brazilië	1	0	1
Bulgarije	0	2	2
China	0	1	1
Filippijnen	14	1	15
Iran	6	0	6
Japan	1	0	1
Kameroen	1	0	1
Kongo	2	2	4
Letland	1	0	1
Marokko	1	0	1
Mauritanië	0	1	1
Nieuw-Zeeland	1	0	1
Oezbekistan	0	1	1
Roemenië	2	2	4
Rusland	4	5	9
Thailand	0	1	1
Turkije	1	0	1
Verenigde Staten	3	0	3
Totaal	44	20	64

Voor het niveau vierde graad beroepssecundair onderwijs geeft onderstaande tabel een overzicht, voor de kalenderjaren 2000 tot en met 2002, van het aantal aanvragen tot gelijkwaardigheid met een Vlaams diploma in de verpleegkunde van studiebewijzen behaald in het buitenland. Voor een goed begrip van deze cijfers vestig ik de aandacht op de volgende twee punten:

- de rubriek "gelijkwaardig" betekent "gelijkwaardig met het diploma in de verpleegkunde". Gelijkwaardigheden toegekend met één of twee leerjaren van de driejarige verpleegopleiding worden buiten beschouwing gelaten, aangezien dergelijke beslissingen (die wél voorkomen) nopen tot verdere studie op school of tot het zich aanbieden voor de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap;
- aanvragen die betrekking hebben op de Europese lidstaten worden niet behandeld, doch onmiddellijk doorgestuurd naar de bevoegde federale diensten voor Volksgezondheid voor toepassing van de procedure inzake vrije beroepsuitoefening op grond van de overeenkomstige EU-richtlijn.

In die zin moet het niet toekennen van een gelijkwaardigheid aan Nederlandse studiebewijzen worden genuanceerd.

Land	2000		2001		2002	
	Aanvragen	Gelijkwaardig	Aanvragen	Gelijkwaardig	Aanvragen	Gelijkwaardig
Algerije					1	0
Armenië			1	0		
Arzerbeidzjan					1	0
Bulgarije					1	0
Indonesië					1	0
Nederland	9	0	2	0	2	0
Oekraïne	3	0			5	0
Polen	2	0	4	0	3	0
Roemenië					1	0
Rusland	2	0	4	0	5	0
Servië	1	0				
Suriname			1	0	1	0
Tsjechië			1	0		

2. De tabel voor het hoger onderwijs geeft een overzicht van de voorgelegde diploma's uit elk land die voldoende gelijkwaardig werden verklaard. De erkenningscriteria zijn :

- kenmerken en structuur van het buitenlands onderwijssysteem,
- niveau van de instelling,
- niveau van de opleiding,
- essentiële onderdelen van de opleiding,
- studieomvang,
- toegang tot de opleiding,
- relevante beroepservaring.

De belangrijkste redenen voor de negatieve beslissingen zijn de volgende :

- het buitenlands diploma behoort niet tot het hoger onderwijs in dat land,
- de studieomvang van de buitenlandse opleiding is beduidend minder dan de studieomvang van de Vlaamse opleiding (3 x 60 ECTS),

(ECTS: *European Credit Transfer System* – red.)

- het programma van de buitenlandse opleiding stemt niet voldoende overeen (het gaat bijvoorbeeld om een assistent-arts of er ontbreken essentiële opleidingsonderdelen geselecteerd door de geconsulteerde Vlaamse hogescholen).

Zoals blijkt uit de tabel voor het secundair onderwijs, is de voorbije jaren geen enkele gelijkwaardigheid met een diploma in de verpleegkunde verleend. Gunstige beslissingen over gedeeltelijke studies werden daarentegen wel genomen. De criteria op basis waarvan beslissingen worden genomen, zijn: de instroom en de vooropleiding, de studieduur, het studievolume, de verhouding tussen theoretisch en klinisch onderwijs, de aanwezigheid van diverse verpleegkundedisciplines, de doorstroommogelijkheden naar verdere studies. Het is evident dat het Onderwijsdepartement zich hierbij inspireert op de bepalingen van de EU-richtlijn 77/453/EEG van 27 juni 1977, zoals gewijzigd bij de richtlijn 89/595/EEG van 10 oktober 1989, aangezien deze de grondslag vormt voor de organisatie van het vierdegraadsonderwijs in de verpleegkunde.

3. De Vlaamse hogescholen houden in hun advies aan Naric Vlaanderen rekening met relevante beroepservaring en extra opleidingen. Heel vaak worden zo opleidingstekorten vastgesteld tijdens de vergelijking van het buitenlands studieprogramma met het Vlaams hogeronderwijsprogramma, gecompenseerd. Het vormt dus een belangrijke overweging bij het nemen van een positief besluit.

Recentelijk kunnen de Vlaamse hogescholen studieduurverkorting en vrijstellingen verlenen op basis van eerder verworven competenties. In het belang van de individuele aanvragers zou het goed zijn dat er in Vlaanderen een (centrale) instelling bestaat die eerder of elders verworven competenties objectief kan vaststellen en registreren. Dit vereist namelijk een zeer specifieke expertise. Bovendien is het zo dat het vaststellen en registreren van eerder of elders verworven competenties en het waarderen ervan in termen van vrijstellingen, twee verschillende zaken zijn.

Wat het vierdegraadsonderwijs in de verpleegkunde betreft, worden bij het onderzoek van een dossier uitsluitend onderwijsgegevens in aanmerking genomen. Beroepservaring, elders verworven competenties en dergelijke, worden vooralsnog buiten beschouwing gelaten, gezien de huidige stand van de wet- en regelgeving. Het is niet uitgesloten dat in de toekomst hierin verandering zal komen, gelet op de ontwikkelingen in binnen- en buitenland op het vlak van elders verworven competenties (EVC) en kwalificaties (EVK). Eerlang zal de Vlaamse regering overigens een beslissing nemen over een aantal EVC-projecten (experimenten) die zullen worden opgestart, waaronder een project rond het leertraject verpleegkunde.

Anderzijds zal het aspect van kwaliteitszorg, zeker in de delicate sector van de personenzorg, steeds met zich brengen dat strikte standaarden moeten worden gehanteerd opdat verzorging en verpleging onder optimale en veilige omstandigheden kunnen verlopen.

4. De brugopleiding van gediplomeerde en gebrevetteerde naar gegradueerde verpleegkundige is ingesteld als respons op een onderdeel van het convenant dat in juni 2000 werd afgesloten tussen de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid en de gemeenschapsministers bevoegd voor het secundair en het hoger onderwijs. Wie minimum 5 jaar beroepservaring heeft opgebouwd, kan de graad van gegradueerde verple(e)g(st)er verwerven via een studieomvang die overeenkomt met twee jaar voltijdse studie. Wie minimum 10 jaar beroepservaring heeft opgebouwd, kan de graad van gegradueerde verple(e)g(st)er verwerven via een studieomvang die overeenkomt met één jaar voltijdse studie. Om in aanmerking te kunnen komen, moet de beroepservaring effectieve ervaring zijn, opgedaan zijn in de hoedanigheid van verpleegkundige, verworven zijn in het kader van

minstens halftijdse prestaties en onmiddellijk voorafgaan aan de aanvang van de brugopleiding.

Het convenant spreekt zich echter niet uit over het land waar de beroepservaring moet zijn verworven. De hogescholen kunnen dus ook in het buitenland opgedane beroepservaring in aanmerking nemen voor het verlenen van een brugprogramma. Een eerste vereiste om toegang te krijgen tot de brugopleiding is dat het buitenlandse studiebewijs gelijkwaardig werd verklaard met een Vlaams diploma in de verpleegkunde, niveau vierde graad beroepssecundair onderwijs. Voorts moet de in het buitenland opgedane beroepservaring volgens dezelfde criteria worden beoordeeld als beroepservaring opgedaan in België.

5. Voor het secundair onderwijs is het realiseren van ontbrekende opleidingscomponenten via het modulair onderwijs in beginsel mogelijk, al dient steeds elk individueel geval te worden bekeken. Het modulair opleidingstraject is opgebouwd uit modules van 18 weken op schooljaarbasis.

Voor de hogeronderwijsopleidingen zijn de Vlaamse hogescholen autonoom bevoegd voor het toekennen van studieduurverkorting en vrijstellingen, rekening houdende met de individueel verworven buitenlandse diploma's en beroepservaring. Met andere woorden, de Vlaamse hogeschoolbesturen stellen autonoom het individueel aangepast jaarprogramma voor aan de houders van buitenlandse diploma's.

6. Indien het federale ministerie bevoegd voor Volksgezondheid de Europese richtlijnen 77/452 en 77/453 correct toepast, dan kunnen alle EU-onderdanen die in Nederland het beroep van verpleegkundige kunnen uitoefenen, het beroep van verpleegkundige ook in België uitoefenen.

In de nabije toekomst zullen de bacheloropleidingen in de verpleegkunde van Vlaanderen en Nederland door éénzelfde accreditatieorgaan (het NVAO) beoordeeld worden, waardoor een haast automatische erkenning van die twee opleidingen zal ontstaan (*NVAO : Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie – red.*). Niet-EU-onderdanen met een Nederlands hogeronderwijsdiploma in de verpleegkunde zullen dan deze haast automatische erkenning kunnen genieten, waardoor zij even vlot als hun

EU-collega's het beroep van verpleegkundige zullen kunnen uitoefenen.

Er zijn de laatste jaren geen contacten met Nederland geweest rond het thema van de verpleegopleidingen op het niveau secundair onderwijs.

Vraag nr. 164
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Beleidsrelevant onderzoek – Gelijkekansenbeleid

De Vlaamse regering wil aandacht besteden aan wetenschappelijk onderzoek. In het kader van het beleidsrelevant onderzoek wordt hiervoor ook in een Steunpunt Gelijkekansenbeleid voorzien.

1. Welke onderzoeksdomeinen werden in dit kader in aanmerking genomen sinds de aanvang van deze regering ?
2. Wie adviseert de minister bij het afbakenen van deze domeinen ?
3. Betreft het hier meerjarenprojecten ?
4. Welk budget werd voor elk van deze domeinen vastgelegd ?
5. Welke andere afspraken werden nog gemaakt met de wetenschappers ?

Antwoord

Het beleidsrelevant onderzoek valt niet onder mijn bevoegdheid, maar onder die van minister Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie.

Voor het Steunpunt Gelijke Kansen is minister Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, de functioneel bevoegde minister.

Vraag nr. 165
van 11 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

Directeurs SO – Mandaattoelage en bijwedde

Op mijn schriftelijke vraag betreffende de mandaattoelage en bijwedde van directeurs secundair onderwijs (SO) (vraag nr. 57 van 5 februari 2002, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1607) antwoordde de minister op het gedeelte betreffende de berekening van de pensioenen dat zij op 18 december 2001 een brief heeft gericht aan de heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, waarin zij stelde niet akkoord te kunnen gaan met het standpunt van de minister van Begroting in deze aangelegenheid.

In dit schrijven wijst de minister van Onderwijs erop dat "bij de berekening van het bedrag van de weddebijslag van bij de eerste toekenning ervan de nodige bijdragen werden afgehouden om de pensioenrechten van betrokkene te vrijwaren". Tevens werd erop gewezen dat "het verlenen van dit geldelijk voordeel een meer dan redelijke financiële vergoeding is voor het daadwerkelijk uitoefenen van werkelijke lasten die buiten het normale takenpakket liggen en niet inherent zijn aan de 'gewone' taken van een directeur".

Welk gevolg heeft de minister van Sociale Zaken en Pensioenen gegeven aan het schrijven van 18 december 2001 ?

Welke stappen heeft de minister verder ondernomen om bij de berekening van het pensioen algemeen directeur en coördinerend directeur ook met de bijwedde rekening te doen houden ?

Op welke wijze worden de pensioenen van de personeelsleden die met voormelde mandaten worden belast, nu berekend ? Worden er in de berekening van deze pensioenen wijzigingen in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

Op 18 december 2001 werd inderdaad aan de heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, een brief gericht waarin mijn standpunt in deze aangelegenheid uitvoerig werd uiteengezet en werd nogmaals aandacht gevraagd voor de maatregelen die nodig zijn om de pensioenen te regelen van personeelsleden die in het onderwijs met een mandaat worden belast.

De Administratie der Pensioenen heeft mij meegeedeeld dat het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 8, § 1, derde lid en § 2, vierde lid, van de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, het begrotingsakkoord

heeft gekregen en dat de (federale) ministerraad op 5 september 2003 heeft beslist dat het ontwerp na syndicale onderhandelingen en na het verkrijgen van het advies van de Raad van State voor ondertekening aan de Koning mag worden voorgelegd.

Wat de berekening van het bedrag betreft, deelde ik in mijn antwoord op vraag nr. 57 reeds mee dat op het vlak van de pensioenen, afhoudingen gebeuren zoals bij de berekening van het gewone salaris van een vast benoemd of tijdelijk personeelslid. Ik kan eraan toevoegen dat de toegekende bijwedde wordt opgenomen in de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaar die, zoals bekend, voor de berekening van het pensioen als basis wordt genomen.

Tevens herinner ik eraan dat zowel voor de berekening van het vakantiegeld, de eindejaarstoelage als de berekening van het wachtgeld toegekend in het kader van een terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, met de toegekende bijwedde ook rekening wordt gehouden.

Ten slotte kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger nog meedelen dat uit inlichtingen verkregen bij de Administratie der Pensioenen eveneens blijkt dat bij ontstentenis van de reglementaire grondslag, inzonderheid de bekrachtiging van het voormelde ontwerp van koninklijk besluit, bij de berekening van de pensioenen met de hier geviseerde bijwedde nog geen rekening kan worden gehouden.

**Vraag nr. 166
van 16 september 2003
van de heer DIRK DE COCK**

Secundair onderwijs - Herexamens en zittenblijvers

1. Hoewel het geven van uitgestelde examens (herexamens) in het secundair onderwijs sedert meer dan een decennium heel erg werd ontraden en nog maar heel uitzonderlijk tot het gamma van het remediëren werd toegelaten, zijn toch een derde van alle leerkrachten en de helft van de leerlingen gewonnen voor een tweede kans. Meisjes zijn daarvan grotere voorstanders dan jongens. Ook vinden vier op tien leerkrachten een jaar zittenblijven zinloos. 14 procent van de leerkrachten vindt zittenblijven een goede oplossing voor leerlingen die zwak presteren, 45 procent is daar gematigd voorstander van.

Bovenstaande cijfers (afkomstig uit de Klasse-enquête juni 2003) geven aan dat aanzienlijke percentages van de doelgroepen (in casu : ouders, leerkrachten en leerlingen) zowel voor- als tegenstander zijn van zittenblijven en uitgestelde examens. Niettemin wordt het zittenblijven veel frequenter als instrument gebruikt dan het uitgestelde examen.

Hoe verklaart de minister dat verschil en wil zij het instrument van het uitgestelde examen bestendigen, of langzaam verder afbouwen ?

2. Naar aanleiding van het gevoerde debat omtrent uitgestelde examens (herexamens) rijst ook de vraag naar correlaties tussen herexamens en bissen.

a) Hoeveel scholen organiseren uitgestelde examens en hoeveel niet ?

Wat is het percentage van scholen, uitgesplitst naar vrij en gemeenschapsonderwijs, dat het middel van de uitgestelde examens hanteert ?

Wat is het percentage van de uitgestelde examens in het secundair onderwijs, uitgesplitst naar algemeen secundair onderwijs (ASO), technisch secundair onderwijs (TSO), kunstsecundair onderwijs (KSO) en beroepssecundair onderwijs (BSO) ?

Is er een groot verschil in deelname aan uitgestelde examens tussen jongens en meisjes ?

b) Wat is de correlatie tussen uitgestelde examens en zittenblijven ?

Heeft dit een relevante verlaging van het biscijfer tot gevolg ?

Zijn er tussen de scholen die uitgestelde examens organiseren verschillen (op het vlak van schoolniveau en netkeuze) in het slaagpercentage van de leerlingen ? Zo ja, wat is hier de oorzaak van ?

Antwoord

1. Om te beginnen, wil ik duidelijk stellen dat de problematiek van herexamens en zittenblijven geen kwestie is van bestendigen of afbouwen.

Beide aspecten horen thuis in het besluitvormingsproces dat op het einde van het schooljaar plaatsvindt binnen de context van de delibere-

rende klassenraden. Alles draait hier rond het individuele leerproces en het leertraject dat in de loop van het schooljaar doorlopen werd.

Sta mij toe dit te verduidelijken aan de hand van de regelgeving terzake.

In het besluit van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (19 juli 2002) vindt men in artikel 37:

§ 1. De beslissingen van de delibererende klassenraad voorzien twee mogelijkheden :

1° de leerling wordt beschouwd het leerjaar met vrucht te hebben beëindigd;

2° de leerling wordt beschouwd het leerjaar niet met vrucht te hebben beëindigd.

§ 2. De in § 1 bedoelde beslissingen worden in beginsel genomen uiterlijk op 30 juni van het betrokken schooljaar, doch deze termijn kan voor individuele gevallen worden verlengd tot uiterlijk de eerste schooldag van het daaropvolgend schooljaar.

In de bijbehorende omzendbrief SO 64 wordt dit artikel uitvoeriger beschreven binnen de context van de "geest van de regelgeving".

8.1.2. De beslissingen van de delibererende klassenraad voorzien twee alternatieven :

1° de leerling wordt beschouwd het leerjaar met vrucht te hebben beëindigd;

2° de leerling wordt - tegenovergesteld - beschouwd het leerjaar niet met vrucht te hebben voltooid.

Deze beslissingen worden in beginsel genomen uiterlijk op 30 juni van het betrokken schooljaar.

Dit vormt de algemene regel, er van uitgaande dat de klassenraad de leerling afdoende kent en weet wat hij waard is na hem gedurende een volledig schooljaar te hebben begeleid en geëvalueerd. M.a.w., de delibererende klassenraad moet in principe uiterlijk op 30 juni over voldoende nuttige elementen beschikken om een eindbeslissing te kunnen treffen.

Niettemin kan de termijn "uiterlijk op 30 juni" voor uitzonderlijke én individuele gevallen worden verlengd tot "uiterlijk de eerste schooldag

van het daaropvolgend schooljaar". Het betreft hier geen uitstel van de eindbeoordeling, maar louter een langer dan gebruikelijk lopend besluitvormingsproces. Het behoort tot de autonome bevoegdheid van de delibererende klassenraad om te oordelen of sommige leerlingen aan een bijkomende proef moeten onderworpen worden vooraleer een definitieve beslissing kan genomen worden. Deze bijkomende evaluatie kan gebeuren op basis van herexamens, vakantiewerk of lectuur, enz. Indien daarentegen de eindbeslissing wel uiterlijk 30 juni is genomen, dan kan de leerling vanuit het oogpunt van evaluatie tijdens de zomervakantie niet met extra opdrachten worden belast.

Het proces-verbaal van de beslissingen wordt niettemin altijd opgesteld in functie van de eenmalige datum "30 juni".

Hierin wordt duidelijk gemaakt dat de huidige benadering van herexamens vooral te maken heeft met een nieuwe visie op het leren zelf. De verschillende standpunten van de betrokkene actoren moeten dan ook gezien worden in het licht van deze veranderende kijk op onderwijzen en leren.

Ik ben uiteraard wel bereid rekening te houden met de resultaten van de enquête van Klasse. Maar uit de enquête wordt helemaal niet duidelijk "wat" ouders/leerlingen/leerkrachten nu precies zo goed vinden aan het feit dat kinderen bovenop de 10 schoolmaanden ook nog eens zouden studeren tijdens de maanden juli-augustus. Er werd niet gepeild naar de redenen of de argumenten die aan de grondslag liggen van hun stellingname. Deze redenen zullen waarschijnlijk zeer divers zijn. Daarom is het belangrijk om even dieper in te gaan op de achterliggende doelstellingen van deze omzendbrief.

Eerst en vooral wil de omzendbrief verduidelijken dat het traditionele concept van leren en onderwijzen onder druk staat en tegelijkertijd aangeven wat de meerwaarde is van de nieuwe ontwikkelingen terzake.

Men kan onderwijzen nog steeds zien als het louter overdragen van kennis door een expert aan niet-deskundigen (de leerlingen), en dit via de klassieke doceerstijl. In dit concept dient de leerling op het einde van het schooljaar te reproduceren hoe hij/zij alles verwerkt heeft. Binnen deze context is het inderdaad legitiem om te spreken over herexamens; het toelaten om opnieuw, via een tweede kans, aan te tonen dat

alle (vooral kennisgerichte) onderdelen wel degelijk verwerkt werden. Binnen deze productgerichte aanpak werkt men dan meestal ook met een vrij mathematisch model (de 50 %-norm) om aan te geven of iemand al of niet herexamens verdient.

De laatste decennia spreekt men, terecht overigens, van een verschuiving van "onderwijzen" naar "actief leren door de leerling". De leerling komt meer en meer centraal te staan. De leerling wordt, rekening houdende met zijn opgedane ervaringen, uitgedaagd om actief mee te stappen in het leer- en groeiproces dat aan de grondslag ligt van het verwerven van inzichten en vaardigheden m.b.t. de leerinhouden die in het curriculum voorkomen. Naast het "kennen" treedt nu ook het "kunnen" naar voor. Concreet betekent dit dat de leerling en de leraar samen vanaf 1 september beginnen aan deze opdracht waarbij de leraar permanent dit leren opvolgt en bijstuurt. Dit vraagt echter om een meer procesgerichte evaluatie, waarbij elk probleem wordt aangepakt en bijgestuurd op het ogenblik dat het zich voordoet. Leerlingen krijgen zo niet alleen kansen om zich te bewijzen, maar ook kansen om te struikelen, om hulp te vragen, met andere woorden, kansen om begeleid te worden.

Op die wijze ontstaan er tijdens het schooljaar zelf tientallen kansen waarbij de leraar uitspraken doet omtrent de stand van zaken en de evolutie van de betrokken leerling. Binnen dit moderne concept van leren is er in principe geen tweede kans nodig, vermits de leraren en de klassenraad in de loop van het schooljaar voldoende gegevens kunnen verzamelen over de betrokken leerling om op 30 juni een definitieve uitspraak te doen.

Essentieel bij deze trendverschuiving is het feit dat men van een retrospectieve evaluatie overstapt op een prospectieve aanpak. Men kijkt niet louter naar wat voorbij is, maar naar wat komen gaat, naar het proces en de bijsturing ervan in de loop van het jaar. Welke zijn dan de potentiële mogelijkheden van die leerling met het oog op wat komen gaat? Leerlingenoriëntatie krijgt hier ook meer kansen.

Verder wil ik ook nog even ingaan op de gewijzigde terminologie. Men spreekt nu van "uitgestelde beslissing". Dit betekent concreet dat de klassenraad niet over voldoende gegevens beschikt om een beslissing te nemen op 30 juni. Bijkomende proeven kunnen dan gerechtvaardigd zijn.

Maar dergelijke "bijkomende" proeven hebben tot doel de klassenraad uitsluitsel te geven over de mogelijkheden van de leerlingen in het licht van een "prospectieve beoordeling" en zijn dus verschillend van een strikt "herexamen". Dit wil zeggen dat de te leren kennis, vaardigheden, ... van de bijkomende proef niet identiek hetzelfde zijn als het "volledige curriculum herexamen". Deze proeven hebben dan enkel betrekking op de onderdelen waarvoor de klassenraad nog over onvoldoende gegevens beschikt om een goed onderbouwde eindbeslissing te nemen. Het gaat hier voor alle duidelijkheid dan over geïndividualiseerde proeven, waarbij enkel die betrokken onderdelen een rol spelen en niet het volledige curriculum ter tafel ligt.

De mogelijke klachten van ouders, leerlingen en leraren over stress, pech bij één of meer examens, enzovoort, spelen dan een minder cruciale rol. In plaats van één beslissende proef in juni, waar dan ook alles van afhangt, zullen nu het proces en de evolutie van de leerling een doorslaggevende rol spelen en zal zo'n "misser" minder bepalend, minder doorslaggevend zijn voor het eindresultaat.

Uit de cijfers van de inspectie blijkt bijvoorbeeld dat in die scholen waar "herexamens" nog tot de "traditie" behoren, ruim 80 % van de herexamens resulteert in een A-attest. Uit deze vaststellingen blijkt tevens dat dikwijls in deze scholen de evaluatie van de leerlingen veeleer nog steunt op de oude opvattingen en strikte mathematische evaluatieprocedures, waarin niet zozeer de klassenraad, maar individuele leerkrachten bepalen wie er voor zijn/haar vak een "herexamen" krijgt.

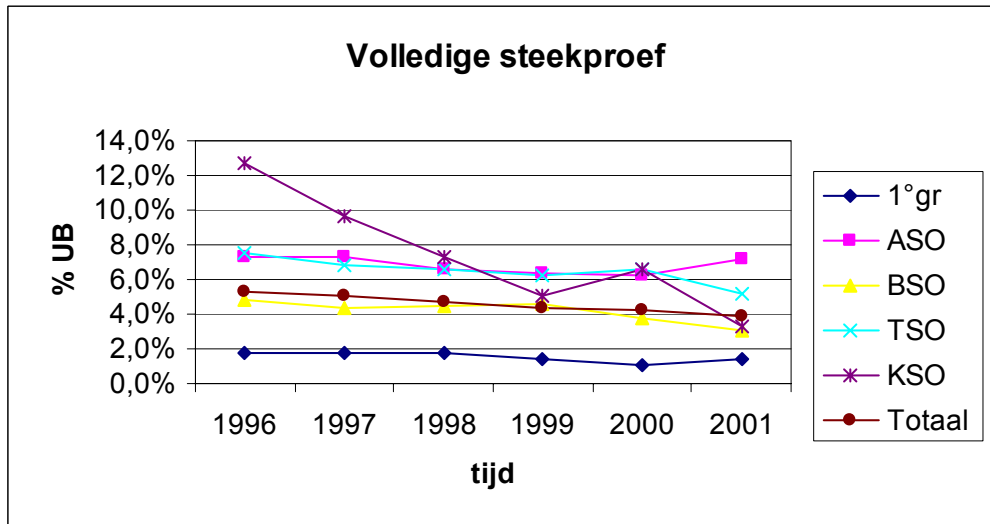
De problematiek van het zittenblijven kan hiervan niet los gezien worden en hangt samen met hetzelfde besluitvormingsproces van de delibererende klassenraden. Ook hier moet de uiteindelijke beslissing gezien worden in het licht van een procesgerichte evaluatie door het jaar heen en de bijbehorende deliberatie op het einde van het jaar als alle nodige gegevens van de leerling bekend zijn.

2. Enkele cijfers

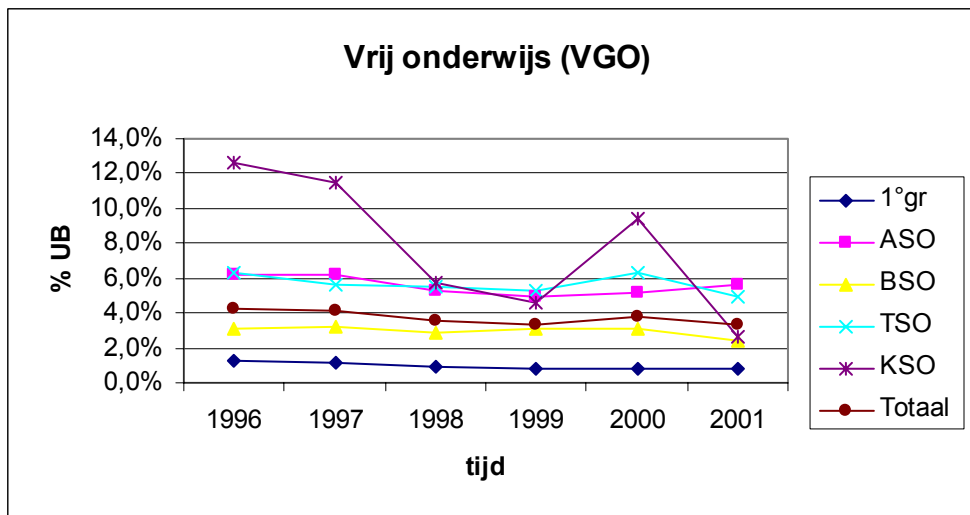
Ik wil gebruikmaken van de cijfers van de Inspectie SO. Zij beschikken op dit ogenblik over gegevens van ongeveer de helft van de scholen. Het betreft hier de doorgelichte scholen van de tweede ronde, die bijna voor de helft is doorlopen.

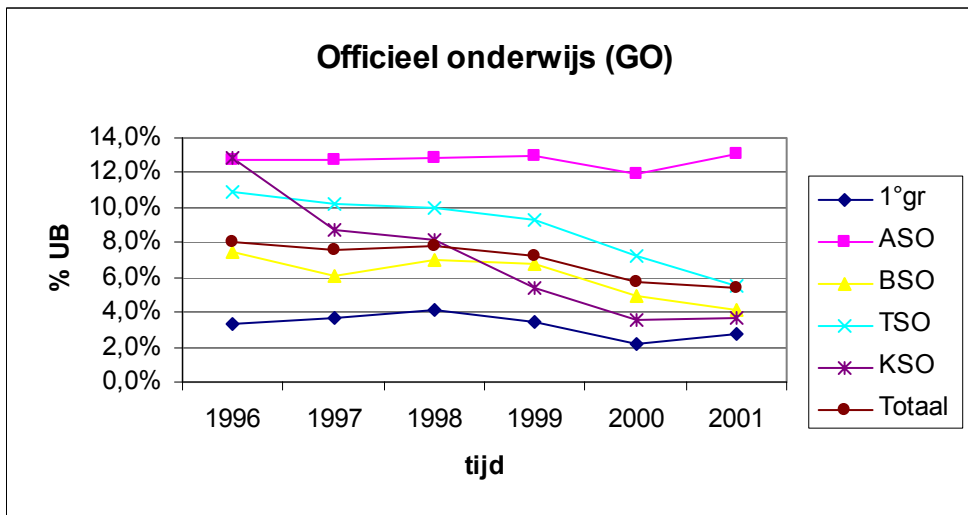

- a) Het percentage leerlingen dat geconfronteerd werd met een uitgestelde beslissing (UB), en dit voor de volledige steekproef van scholen, evolueert van ongeveer 6 % in het schooljaar 1996-1997 tot 3,6 % vorig schooljaar.

Opgesplitst per onderwijsvorm zijn er wel enkele kleine fluctuaties, maar de trendlijnen zijn ook hier steeds dalend.

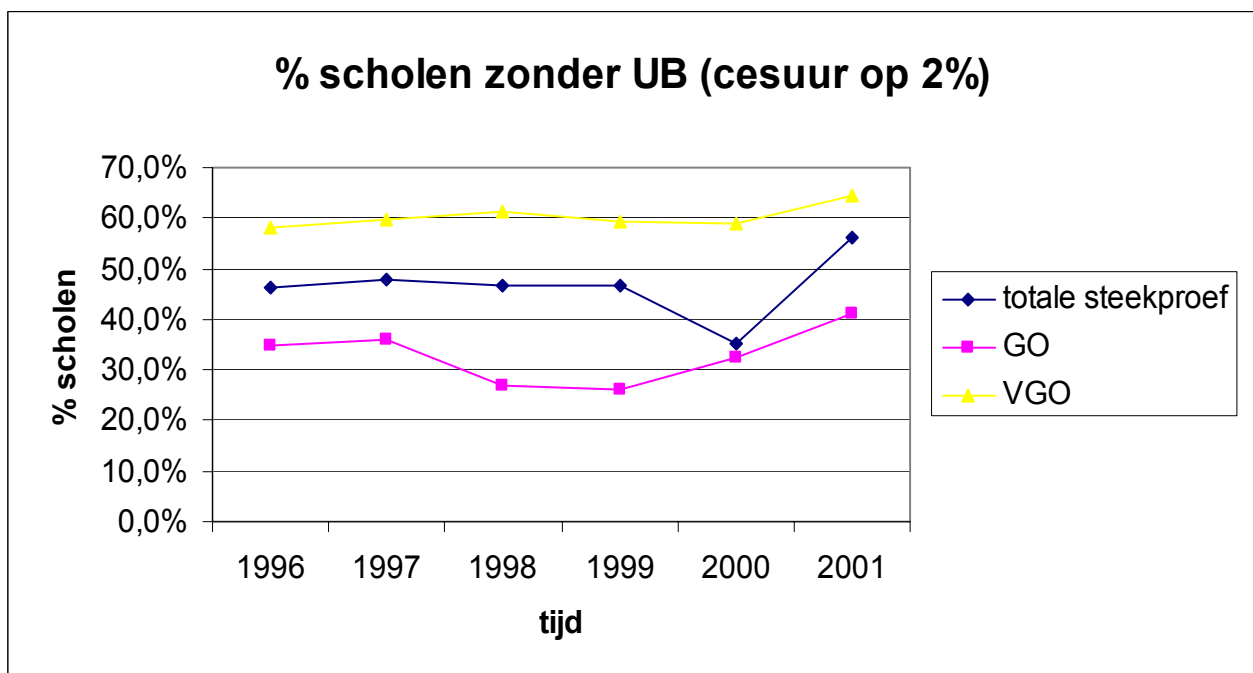
Wanneer men deze gegevens opsplitst in officieel en vrij onderwijs of per onderwijsvorm, blijkt dat, met uitzondering van het ASO, alle trendlijnen voor de onderwijsvormen, maar ook voor het officieel en het vrij onderwijs, evolueren naar een marge die ligt tussen de 3 en 5 %.

Dit wijst er toch op dat alle scholen serieuze inspanningen leveren om binnen de geest van de regelgeving te blijven.

Wanneer men nu wil weten hoeveel scholen nog gebruikmaken van de uitgestelde beslissingen, en dit binnen de geest van de regelgeving zoals hierboven geschetst, vertrekt men van een cesuur die aanvaardbaar is binnen de context van uitzonderlijke gevallen. Men legt die cesuur op 2 %, omdat uit de doorlichtingervaring blijkt dat dit een redelijke cesuur is, die overeenkomt met een gemiddeld aantal uitzonderlijke gevallen per school.

Dit levert volgend plaatje op.

Dit levert volgend plaatje op.

We zien dat er in het totaal een lichte maar wel stabiele stijging is van het percentage scholen dat handelt volgens de geest van de wet. Vooral de laatste twee schooljaren is er een duidelijk versnelling opgetreden. Vorig schooljaar was ongeveer 60 % van onze scholen in orde met de regelgeving.

Terwijl er in het verleden een duidelijke kloof bestond tussen het officieel en het vrij onderwijs, zien we dat de percentages de laatste jaren naar mekaar toe groeien.

Over het aantal uitgestelde beslissingen toegekend aan jongens en meisjes zijn er geen gegevens voorhanden. Maar alles wijst erop dat hier de verschillen vergelijkbaar zijn met bijvoorbeeld het aantal uitgereikte C-attesten of het aantal zittenblijvers. Dit zou betekenen dat er bijna dubbel zoveel jongens als meisjes een uitgestelde beslissing krijgen.

- b) Het aantal herexamens neemt gestadig af in de loop van de laatste jaren (zie cijfers hierboven).

Het aantal zittenblijvers kent de laatste jaren een niet-significante daling. Het is bijgevolg beter te spreken van een constante evolutie rond een gemiddelde van 6.7 %.

Het reduceren van het aantal herexamens betekent dus niet noodzakelijk een toename van het aantal zittenblijvers.

Hieruit blijkt dat het ingrijpen op de evaluatieprocedure, i.c. minder herexamens, duidelijk ingrijpt op de leersituatie en op het leerproces tijdens het schooljaar, met een aantal duidelijke effecten : minder herexamens, minder zittenblijvers, meer leerlingen die permanent worden bijgestuurd en hun opleiding met succes afronden op 30 juni en minder leerlingen/gezinnen die in juli en augustus te lijden hebben van nodeloze examenstress.

Over de scholen heen, los van het onderwijsnet, resulteren de uitgestelde beslissingen in 80 % van de gevallen in een A-attest, in 10 % van de gevallen in een B- attest en in 10 % van de gevallen in een C-attest. Deze verdeling is vrij constant over de scholen heen.

**Vraag nr. 167
van 19 september 2003
van de heer GILBERT VAN BAELEN**

Onderwijsmiddelen – Paritaire comités

Onlangs besliste het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor Bedienden, het ANPCB, aan studenten een premie uit te betalen als ze voor een bepaalde studierichting kiezen en daar ook voor slagen. Als ze later dan ook nog effectief het knelpuntberoep opnemen waarvoor ze zijn opgeleid, krijgen ze nog een extra premie uitbetaald.

De overheid verplicht de paritaire comités – werkgevers en vakbonden – van alle bedrijfstakken sinds de jaren tachtig geld opzij te zetten voor vormings- en opleidingsinitiatieven. Aanvankelijk werd dit uitsluitend gebruikt om werklozen bij te scholen, later ook voor werkenden uit de sector.

De jongste jaren richten bijna alle comités hun inspanningen ook naar het onderwijs. In de meeste landen investeren de bedrijven al lang veel meer in het onderwijs.

1. Hoeveel comités voorzien in middelen naar het onderwijs en over welke beroepsgroepen gaat het precies ?
2. Als er geïnvesteerd wordt, over welke bedragen gaat het dan ?
3. Op welke wijze worden deze bedragen ter beschikking gesteld: via convenants, rechtstreeks, ... ?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Frank Vandenbroucke, minister van Werk en Pensioenen (federale regering).

**Vraag nr. 169
van 19 september 2003
van de heer JAN LOONES**

Studiefinanciering hoger onderwijs – Stand van zaken

Een groot aantal jongeren doet een nieuwe stap naar de toekomst in het hoger onderwijs.

Dit brengt voor de ouders uiteraard extra kosten met zich mee. Ook de Gezinsbond uit daaromtrent zijn bezorgdheid.

Inzake studiefinanciering stelde de minister in haar Beleidsbrief Onderwijs en Vorming (Stuk 1402 (2002-2003) – Nr. 1 – blz. 27) dat er concrete voorstellen zouden worden geformuleerd en dat er een nieuw decreet inzake studiefinanciering voor het hoger onderwijs zou worden voorbereid, dat de huidige systemen van studiebeurzen en sociale toelagen integreert. Daarbij zou onder meer rekening worden gehouden met de noden en behoeften die ontstaan zijn ten gevolge van de gewijzigde maatschappelijke context.

1. Kan de minister meedelen of er reeds concrete voorstellen werden geformuleerd inzake studiefinanciering, zoals voorgesteld in haar beleidsbrief van 31 oktober 2002 ? Zo ja, welke ?
2. Hoever staat de voorbereiding van het nieuwe decreet waarvan sprake in de beleidsbrief ?
3. Werd de sector terzake reeds geraadpleegd ?

Antwoord

Het voorontwerp van decreet inzake studiefinanciering en studentenvoorzieningen voor het hoger onderwijs is opgemaakt en zal op een van de volgende bijeenkomsten van de Vlaamse regering op tafel liggen. Het voorontwerp bundelt alle studentgerelateerde financiering, met name studiefinanciering, studentenvoorzieningen en studentenmobiliteit.

Met betrekking tot het luik studiefinanciering werden de nodige aanpassingen doorgevoerd op basis van de wijzigingen die zich voordoen in het onderwijslandschap. Op 2 april 2003 werd immers het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs goedgekeurd, waarbij de bachelor-masterstructuur wordt geïntroduceerd in het Vlaamse hoger onderwijs. Ook het voorontwerp van decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, ... , het levenslang leren en de steeds toenemende internationalisering, het gevolg van de Bolognaverklaring van 1999, vroegen om een herziening van het decreet van 16 februari 2001 houdende regeling van studietoelagen.

Bij de opmaak van het voorontwerp werd eveneens rekening gehouden met de noden en behoeften die zijn ontstaan naar aanleiding van de gewij-

zigde maatschappelijke context (o.a. het stijgend aantal echtscheidingen, eenoudergezinnen en nieuw samengestelde gezinnen), waardoor niet langer zal worden uitgegaan van het traditionele "gezin", maar van "de leefeenheid" van de student.

De drie grote voorwaarden met betrekking tot nationaliteit, pedagogische en financiële voorwaarden blijven behouden. De studiefinanciering blijft een selectieve voorziening, gereserveerd voor studenten die de kosten voor het volgen van hoger onderwijs moeilijk kunnen dragen. De vertrekbasis hierbij blijft de fiscaliteit, maar in het kader van de administratieve vereenvoudiging wordt de berekening eenvoudiger.

Door het luik studentenvoorzieningen tevens op te nemen in het decreet betreffende de studiefinanciering, wordt een link gecreëerd tussen beide. De sociale diensten van de instellingen treden immers complementair en supplementair op ten aanzien van de studiefinanciering en moeten kunnen inspelen op individuele situaties die niet te vatten zijn in een algemeen stelstel.

Aangezien de studentenmobiliteit niet decretaal werd geregeld, en teneinde alle studentgerelateerde financiering te bundelen, wordt in onderhavig decreet een duidelijk wettelijk kader gecreëerd, gekoppeld aan de voorwaarden voor studiefinanciering.

Uit het bovenstaande blijkt dat de voorbereidingen van het nieuwe decreet waarvan sprake in de beleidsbrief reeds in een ver gevorderd stadium zitten en dat de timing die in de beleidsbrief werd voorgesteld, namelijk dat de inwerkingtreding van het decreet is gepland voor het academiejahr 2004-2005, nog steeds wordt gerespecteerd.

De sector zelf was veelvuldig aanwezig bij de redactie van het voorontwerp van decreet. In februari 2002 werd immers op mijn verzoek een Task Force Studietoelagen opgericht, met als doelstelling na te gaan hoe de wetgeving inzake studietoelagen kon worden geoptimaliseerd. Deze bestond uit vertegenwoordigers van het kabinet Onderwijs en van de afdeling Studietoelagen en de administratie Hoger Onderwijs van het departement Onderwijs, uit vertegenwoordigers van de hogeronderwijsgemeenschap via de representatieve organisaties Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora) en Vlaamse Vereniging voor Studenten (VVS) en uit vertegenwoordigers gevraagd wegens hun expertise in de materie.

Volgend op de aanbevelingen van de Task Force Studietoelagen, werd een schrijfgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van het kabinet Onderwijs, de administratie, VLIR, Vlhora en VVS, die de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet schreef en vervolgens de administratie bijstond bij de uiteindelijke redactie van het voorontwerp van decreet.

Vraag nr. 170
van 19 september 2003
van de heer JAN LOONES

Studiefinanciering secundair onderwijs – Stand van zaken

In zijn Beleidsproject anno 2003 vraagt de Gezinsbond de nodige aandacht voor de studiefinanciering voor het secundair onderwijs.

De Bond vraagt onder meer een continue inspanning om de hoge niet-opname van de studietoelagen tegen te gaan, met (wettelijke) mogelijkheid de studietoelagen automatisch toe te kennen aan de gerechtigde gezinnen.

In de Beleidsbrief Onderwijs en Vorming van 31 oktober 2002 (Stuk 1402 (2002-2003) – Nr. 1 – blz. 18) besteedt de minister aandacht aan deze materie: "De reglementering van de studietoelagen voor het secundair onderwijs werd doorgelicht. De nodige simulaties werden uitgevoerd teneinde de budgettaire weerslag en de financiële haalbaarheid na te gaan. Op basis daarvan zouden prioriteiten worden bepaald". De minister beloofde in haar beleidsbrief ook dat er "verder acties zouden worden ondernomen om ervoor te zorgen dat degenen die recht hebben op een studietoelage die ook aanvragen".

1. Kan de minister de resultaten meedelen van de doorlichting van de reglementering van de studietoelagen voor het secundair onderwijs?
2. Kan de minister meedelen welke prioriteiten er bepaald werden naar aanleiding van de simulaties waarvan sprake in haar beleidsbrief?
3. Kan de minister meedelen welke acties tot nog toe werden ondernomen om ervoor te zorgen dat de rechthebbenden op een studietoelage die ook aanvragen?

Antwoord

De reglementering van de studietoelagen voor het secundair onderwijs werd doorgelicht en vergeleken met de wetgeving voor het hoger onderwijs. Op basis hiervan zal een voorstel voor nieuwe wetgeving worden opgemaakt, waarin de verschillen inzake wetgeving zoveel mogelijk worden weggevoerd, rekening houdende met de budgettaire mogelijkheden.

Tegelijkertijd worden de nodige aanpassingen gedaan aan de pedagogische voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een studietoelage, teneinde nauwer aan te sluiten bij de wijzigingen die zich in het onderwijslandschap hebben voorgedaan. Zo zullen onder meer aanpassingen gebeuren in het kader van de modularisering van het beroepsgericht onderwijs.

De voorbereiding van de wetgeving zal worden afgerond in het voorjaar van 2004, implementering is gepland voor het schooljaar 2005-2006.

Volgende acties werden ondernomen om ervoor te zorgen dat de rechthebbenden op een studietoelage die ook aanvragen.

Er werden heel wat initiatieven genomen om de doelgroep beter te bereiken door de informatie in een klantvriendelijker taal te stellen en de informatieverspreiding meer gericht te laten verlopen. Enerzijds werd de informatieve website aangepast en meer publieksgericht gemaakt. De verschillende documenten werden opgemaakt in een klantvriendelijker taal. Bovendien werd er een onderscheid gemaakt tussen de verschillende studieniveaus aangezien de doelgroep verschillend is. Nieuw was de folder inzake studietoelagen die elementaire informatie geeft over het bestaan van de studietoelagen en over het feit dat er een onderscheid is tussen de wetgeving voor het hoger en die voor het secundair onderwijs. Deze folder wordt massaal verspreid in alle Nederlandstalige krantenwinkels. Bovendien wordt hij bezorgd aan alle leerlingen van het laatste jaar basisonderwijs, aangezien deze leerlingen de overstap maken naar het secundair onderwijs en dus voor de eerste keer een studietoelage kunnen aanvragen. De folder wordt eveneens bezorgd aan alle leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs, aangezien zij het daaropvolgende jaar kunnen starten met studies in het hoger onderwijs. Deze actie werd een eerste keer genomen in het schooljaar 2002-2003. Uit de cijfers is gebleken dat ze inderdaad het beoogde effect heeft bereikt, zeker in

het secundair onderwijs, waar het aantal aanvragen merkbaar steeg.

Daarnaast werd meer naar buiten getreden met informatie over studietoelagen. De afdeling Studietoelagen neemt onder meer deel aan SID-in's, studie- en informatiedagen die worden georganiseerd door het departement Onderwijs. Zij neemt tevens deel aan "zitdagen" van sociale diensten en sociale organisaties tijdens de periode waarin de aanvragen worden ingediend, dit om samen met de aanvrager het dossier te kunnen vervolledigen of bijkomende informatie te geven.

Naast deze acties inzake informatie, worden initiatieven genomen om het indienen van een aanvraag voor studietoelagen te vereenvoudigen, waardoor ook weer drempelverlagend wordt gewerkt.

Zo worden heel wat gegevens uit het verleden hergebruikt. Bovendien wordt een deel van de informatie proactief verzameld bij de betrokken overheidsdiensten en is het gezinsdossier ingevoerd. Deze acties brengen een belangrijke administratieve lastenvermindering mee voor de burger.

In het kader van het uniek administratief loket loopt op dit ogenblik een e-governmentproject. Het opzet is een doorgedreven elektronische verwerking van de aanvragen voor studietoelagen te realiseren. Het opvragen van gegevens bij de burger zelf zal tot een minimum worden herleid en het hergebruik van gegevens die reeds beschikbaar zijn, evenals de integratie van externe databestanden, zal worden gemaximaliseerd.

**Vraag nr. 172
van 19 september 2003
van de heer FRANS RAMON**

Filosofie in het onderwijs – Stand van zaken

In opvolging van de goedkeuring van de resolutie "filosofie in het onderwijs" door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement (Stuk 1138 (2001-2002) – Nr. 3) en om enig zicht te krijgen op enerzijds het aantal leerlingen dat het vak "wijsgerige stromingen" volgt en anderzijds het aantal scholen dat het vak aanbiedt, had ik graag volgende vragen voorgelegd.

1. Hoeveel ASO-leerlingen in Vlaanderen volgen vandaag het vak "wijsgerige stromingen" ?
2. Sinds wanneer wordt het vak gegeven ?

3. Hoe evolueerde het leerlingenaantal sinds het eerste jaar dat het vak gegeven werd ?
4. In welke scholengemeenschappen (onderwijsnet, scholengroep, afzonderlijke scholen) wordt het vak aangeboden ?
5. Is het een keuzevak of een verplicht vak ?
6. Indien het een verplicht vak is, in welke richting wordt het aangeboden ?
7. Welk diploma heeft de leraar "wijsgerige stromingen" ?
8. Heeft de minister al initiatieven genomen in het licht van bovenvermelde resolutie ? Welke ?

Antwoord

1. De databank met leerlingengegevens waarover het departement Onderwijs beschikt, bevat geen cijfermateriaal tot op het niveau van het afzonderlijk leervak.

Het is dan ook niet mogelijk het totaalaantal leerlingen dat in het voltijds secundair onderwijs het algemeen vak "wijsgerige stromingen" volgt, mee te delen.

2. Bedoeld vak is opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 1989 betreffende de vakbenamingen. De exhaustieve lijst van vakbenamingen zoals die sedert 1989 bestaat, is het resultaat van een zogenaamde concordantie van alle vakbenamingen die voordien van toepassing waren.

De toenmalige concordantie hield een substantiële reductie van het aantal benamingen in. Het vak "hedendaagse wijsgerige stromingen" werd evenwel ook reeds vóór 1989 georganiseerd.

3. Gelet op het onder 1 gestelde, kunnen geen leerlingevolutes worden gegeven.
4. Als **bijlage 1** een overzicht van de scholen die momenteel het vak "wijsgerige stromingen" aanbieden. Zoals blijkt, wordt het vak niet georganiseerd in het gesubsidieerd officieel onderwijs, doch uitsluitend in het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs.
5. Het vak "wijsgerige stromingen" is vooralsnog in het algemeen secundair onderwijs steeds een keuze- of complementair vak van de derde

graad algemeen secundair onderwijs; het komt op de wekelijkse lessentabel voor naar rata van 2 uur in het gemeenschapsonderwijs en 1 uur in het vrij onderwijs.

Volledigheidshalve dient te worden benadrukt dat de onderwijscomponent "filosofie" geïntegreerd wordt aangeboden onder de vakbenamingen "cultuurwetenschappen" en "gedragwetenschappen" binnen de studierichting "menswetenschappen" (die progressief wordt omgezet naar humane wetenschappen).

6. Aangezien geen verplicht vak, vervalt de vraag inzake betrokken studierichtingen.
7. Als **bijlage 2** een tabel waarin de vereiste, de voldoende geachte respectievelijk de andere bekwaamheidsbewijzen voor de leraar "wijsgerige stromingen" worden weergegeven.

Het stelsel van bekwaamheidsbewijzen kan ook elektronisch worden geraadpleegd via www.ond.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen

8. De resolutie van 19 december 2002 betreffende het aanbieden van degelijk filosofieonderwijs voor iedereen, waaronder het promoten van het optievak "wijsgerige stromingen", werd door mij ter onderzoek en advies aan de departementale Dienst voor Onderwijsontwikkeling voorgelegd.

In het rapport dat ik van deze studiedienst heb ontvangen, wordt – samengevat – gesteld dat "de eindtermen van o.a. burgerzin, sociale vaardigheden en leren leren zeer sterk gericht zijn op filosofische vaardigheden. Onderwijs moet aan jongeren ethische inzichten bijbrengen, sociale vaardigheden doen ontwikkelen en een kritische geest helpen vormen. De eindtermen staan er borg voor dat hieraan wordt gewerkt, doch de implementatie ervan moet als een gezamenlijke sociaal-educatieve opdracht worden beschouwd. Daarom dient het zuiloverstijgend filosofisch netwerk ernstig genomen in zijn zoeken naar pedagogisch-didactische mogelijkheden van good practice bij de implementatie van eindtermen die met die specifieke filosofische vaardigheden te maken hebben. De bijdrage die het netwerk kan leveren aan de nascholing van leerkrachten, aan de lerarenopleiding en aan de leerlingenbegeleiding, ondersteunt eveneens de implementatie van deze eindtermen (...)".

Ik zal deze elementen meenemen in de verdere discussie die rond het filosofieonderwijs zal worden gevoerd.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIEN EN BEGROTING,
RUIMTELIJKE ORDENING,
WETENSCHAPPEN EN
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Vraag nr. 161
van 11 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

Centraal Financieringsorgaan – Kasstand

Wat is de ontwikkeling van de kasstand (kortetermijnbeleggingen en kassituatie) van het Centraal Financieringsorgaan ter financiering van de Vlaamse Gemeenschap in de loop van 2003 ?

Antwoord

De kasstand van het Centraal Financieringsorgaan (CFO) is op het einde van iedere maand in 2003 als volgt geëvolueerd :

jan 2003	-34.313,31 duizend euro
feb 2003	83.248,91 duizend euro
maa 2003	-69.098,85 duizend euro
apr 2003	13.167,55 duizend euro
mei 2003	-13.769,24 duizend euro
jun 2003	88.849,54 duizend euro
jul 2003	-4.445,31 duizend euro
aug 2003	-29.072,98 duizend euro

Uit deze kasstanden mag blijken dat de dotaties tijdig en in voldoende mate worden doorgestort aan de Vlaamse openbare instellingen.

In tegenstelling tot wat in de vraag wordt verondersteld, worden bij het CFO geen structurele kas tekorten aangehouden ter financiering van de Vlaamse Gemeenschap.

Vraag nr. 162
van 11 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

VOI's – Gebudgetteerde en gestorte dotaties

In het Rapport van de Vlaamse regering over het gevoerd beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2002 (Stuk 32 (2002-2003)) wordt op blz. 28 geschreven dat "einde 2002 de doorstorting van dotaties 2002 beperkt bleef tot wat nodig was om de liquiditeitskortingen bij de instellingen af te dekken".

Wat was het verschil tussen de "gebudgetteerde" dotaties voor de Vlaamse openbare instellingen (VOI) en de echt gestorte dotaties in 2002 ?

In welke mate vonden begin 2003 nog stortingen van dotaties VOI's plaats ?

Antwoord

Het verschil in 2002 tussen de gebudgetteerde dotaties voor de Vlaamse openbare instellingen en de echt gestorte dotaties was 301.760,99 duizend euro. De doorstorting van dit saldo was immers niet nodig, vermits de VOI's op het einde van 2002 nog konden beschikken over een gezamenlijke kasreserve van 282.677,82 duizend euro.

Afhankelijk van de kasbehoeften van de openbare instellingen werden in 2003 de volgende dotatiebedragen (= gecumuleerd bedrag van het volledige saldo 2002 + nieuwe tranches 2003) overgeschreven :

jan 2003	80.558,56 duizend euro
feb 2003	503.535,93 duizend euro
maa 2003	635.161,43 duizend euro
apr 2003	1.098.426,71 duizend euro
mei 2003	1.405.826,89 duizend euro
jun 2003	1.796.110,31 duizend euro
jul 2003	2.061.056,72 duizend euro
aug 2003	2.273.087,60 duizend euro

Vraag nr. 163
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Bosuitbreiding – Stand van zaken

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 53 van 29 november 2002 (Bulletin van Vragen en Ant-

woorden nr. 8 van 31 januari 2003, blz. 1463) aan voormalig Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua, had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

Volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) dient tegen 2007 ongeveer 10.000 ha ingekleurd te zijn als bos.

1. Hoeveel hectare is in Vlaanderen reeds ingekleurd als bos, en dit opgesplitst per provincie ?

Hoeveel hectare is er hiervan sinds 1996 bijgekomen, eveneens per provincie ?

2. Hoeveel hectare bos heeft, sinds 1996, een andere bestemming gekregen ?

Om welke bossen gaat het en welke bestemming hebben ze gekregen ?

Antwoord

1. Momenteel is er 42.703 ha aldus bestemd in Vlaanderen in de gewestplannen en gewestplanwijzigingen, de gemeentelijke bestemmingsplannen (BPA's en APA's), vermits deze van een gewestplanbestemming kunnen afwijken, en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

(De BPA's van de provincie Vlaams-Brabant werden nog niet geïntegreerd. De cijfers kunnen bijgevolg nog lichtjes wijzigen, maar niet fundamenteel.)

	1 januari '03
West-Vlaanderen	1.918 ha
Oost-Vlaanderen	6.196 ha
Antwerpen	22.123 ha
Limburg	7.066 ha
Vlaams-Brabant	6.400 ha

De evoluties in ruimtegebruik door functies en activiteiten vertalen zich in bestemmingswijzigingen in die gewestplannen en gewestplanwijzigingen, gemeentelijke bestemmingsplannen (BPA's en APA's) en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Deze bestemmingswijzigingen vormen de basis voor de ruimteboekhouding en worden door de afdeling Ruimtelijke Planning dan ook digitaal bijgehouden in een GIS (*Geografisch Informatiesysteem – red.*).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ruimteboekhouding voor de bestemmingscategorie bos, op basis van de gewestplanbestemmingen, afwijkende bestemmingen in gemeentelijke plannen van aanleg en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. De evolutie wordt berekend ten opzichte van 1 januari 1994, vermits dit de referentiedatum is van de ruimteboekhouding zoals opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

	Evolutie '94 – '03
West-Vlaanderen	715 ha
Oost-Vlaanderen	282 ha
Antwerpen	-7 ha
Limburg	327 ha
Vlaams-Brabant	79 ha
Vlaanderen	1.396 ha

2. Opnieuw wordt hier 1 januari als referentiedatum genomen conform het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Sinds 1994 heeft circa 550 ha bosgebied een andere bestemming gekregen.

Het gaat hoofdzakelijk om herbestemmingen naar natuur en reservaatgebied en in mindere mate naar landbouwgebied. De herbestemming naar natuurgebieden is gesitueerd in Kampenhout (deel van Silsembos), Moerbeke (deel van Vettemeers), Opglabbeek (deel van Heidebos), Gent (deel van Oeleinderheibos) en Oudenaarde (deel van Enamebos). De herbestemmingen naar landbouwgebied zijn hoofdzakelijk gesitueerd in Ronse (Hoeve "Drie Linden"), Bornem (aan de Oude-Scheldearm) en Puurs (Fort van Liezele).

Verder zijn er nog herbestemmingen doorgevoerd van bosgebied naar recreatiegebied (onder meer in Genk en Zutendaal), naar industriegebied (in Ranst) en parkgebied (Kasteel Groenenberg in St.-Pieters-Leeuw).

Vraag nr. 164
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Planschadevorderingen – Stand van zaken

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 91 van 7 maart 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1648) zou ik volgende vragen willen stellen.

1. Kan de minister een overzicht geven van de uitbetaalde planschade voor 2002 en totnogtoe in 2003, en dit opgesplitst naar provincie ?
2. Welke evolutie wordt er vastgesteld in vergelijking met vorige jaren ? Wat is de reden hiervoor ?
3. Hoeveel dossiers zijn er momenteel verwikkeld in een gerechtelijke procedure en welke timing wordt vooropgesteld om een uitspraak hierin te krijgen ?
4. Wat is de budgettaire impact van deze dossiers ?

Antwoord

1. Overzicht van de uitbetaalde planschade in 2002 en 2003

Jaar	Totaal in euro
2002	219.435,15
2003	5.190,15

2. De belangrijkste vaststelling is dat er in 2002 en 2003 relatief weinig planschade moest worden betaald. Hiervoor zijn er verschillende redenen :
- een goede administratieve opvolging ;
  - er zijn weinig planwijzigingen die aanleiding geven tot planschade ;
  - voor de oudere planwijzigingen, die eventueel aanleiding hadden kunnen geven tot planschadevergoedingen, speelt de verjaring ;
  - meer en meer claims hebben betrekking op overheidsaansprakelijkheid in plaats van op planschade.
3. Er zijn momenteel ongeveer 700 dossiers verwikkeld in gerechtelijke procedures. Slechts voor een vijftal dossiers wordt nog een uitspraak verwacht in 2003.
4. De budgettaire impact is in planschadedossiers moeilijk voorspelbaar (afhankelijk van de gerechtelijke uitspraak). Er zijn in het Grondfonds echter voldoende middelen ingeschreven om mogelijke veroordelingen tot schadevergoeding te voldoen.

Vraag nr. 165
van 16 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

VEN en agrarisch gebied – Afbakening

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering
 Vraag nr. 48
 van 16 september 2003
 van de heer Jos De Meyer
 Blz. 621

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 166
van 16 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Heffing leegstand – Lopende bouwvergunningaanvragen

De inning van de heffing ter bestrijding van de leegstand en verkrotting resulteerde in duizenden bezwaarschriften voor de voorbije periode. De maatregelen voor een inhaalbeweging waren dan ook meer dan noodzakelijk.

Uit diverse bezwaarschriften komt duidelijk naar voren dat de ontvangst van een heffingsformulier voor deze belasting voor veel eigenaars de aanzet is geweest om een bouwvergunning voor renovatie aan te vragen.

Doordat de afhandelsprocedure voor een bouwvergunning soms echter heel lang duurt, werden deze eigenaars in bepaalde gevallen nogmaals geconfronteerd met een verhoogde leegstandsheffing.

1. Wat is een aanvaardbare termijn voor de aflevering van een bouwvergunning waarbij men ondertussen nog leegstandsheffing dient te betalen ?

Wat zijn de mogelijkheden om in beroep te gaan tegen onaanvaardbaar lange termijnen voor de afhandeling van een bouwvergunning, als men ondertussen verder leegstandsheffing dient te betalen ?

2. Is er voor de situatie van leegstandsheffing met lange wachttijd voor een bouwvergunning in afwijkingen voorzien voor de betaling van deze heffing ?

Zo ja, wat zijn de criteria en wie beslist hierover ?

Zo neen, is dat geen lacune ?

Antwoord

De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger begint met een verwijzing naar duizenden bezwaarschriften en een inhaalbeweging in het kader van de heffing ter bestrijding van de leegstand en verkrotting. Ik vermoed daarom dat hij het heeft over de toepassing van het decreet inzake leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen. Voor de inhoudelijke bepalingen van dat decreet ben niet ik, maar is de minister bevoegd voor de huisvesting uitvoerend minister (als minister van Financiën en Begroting ben ik enkel bevoegd voor de zuiver fiscale aspecten).

1. De termijnen voor de aflevering van een stedenbouwkundige vergunning, ongeacht het al dan niet heffingsplichtig zijn, zijn bepaald in:
  - a) het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (artikel 51-55) (oud vergunningensysteem – vooralsnog overal van toepassing);
  - b) het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (artikel 106-123) (nieuw vergunningensysteem – vooralsnog niet van toepassing).

Beide decreten voorzien in mogelijkheden om op te treden tegen het uitblijven van een beslissing over een vergunningaanvraag binnen de door de decreten vastgestelde termijnen.

In het oude vergunningensysteem kan de aanvrager zijn aanvraag aanhangig maken bij de bestendige deputatie, wanneer de gemeente haar beslissingstermijn (75 dagen) overschrijdt. Als ook de bestendige deputatie geen tijdige beslissing neemt (60 of 75 dagen), kan men in beroep gaan bij de Vlaamse regering (in casu de bevoegde minister). Als deze zijn termijn (60 of 75 dagen) overschrijdt, kan men een herinneringsbrief sturen, waarna binnen dertig dagen een beslissing moet genomen worden.

2. Wat de leegstandsheffing betreft, bepaalt artikel 39, § 2 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 dat de Vlaamse regering (i.c. de door haar gemachtigde ambtenaar) de beslissing omtrent het bezwaar kan steunen op bewezen overmacht. Deze bepaling werd aan artikel 39, § 2 toegevoegd door het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998. In de memorie van toelichting werden een aantal richtinggevend elementen opgenomen welke evenwel niet bindend zijn voor de Vlaamse regering bij de appreciatie van de als overmacht ingeroepen feitelijkeheden. Een geval van overmacht waarvoor de decreetgever een vrijstelling wilde verlenen, is deze waar een bouwvergunning abnormaal lang op zich laat wachten terwijl de aanvraag tijdig ingediend werd en het bouw dossier volledig is en de geplande werken aanvaardbaar zijn.

De belastingplichtige moet dus bezwaar indienen tegen het aanslagbiljet en bewijzen aanbrengen dat de bouwvergunning ruimschoots na het verstrijken van de termijn van 75 of 105 dagen werd afgeleverd, terwijl de aanvraag volledig in overeenstemming was, met de geldende reglementering en regelmatig was, en dus normaliter moest leiden tot de aflevering van een bouwvergunning. Indien dan overmacht ten aanzien van de belastingplichtige in aanmerking kan worden genomen, zal het bezwaar ingewilligd worden en is de bestreden heffing niet verschuldigd.

Vraag nr. 167
van 16 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

ESR-richtlijnen – Kapitaalinjecties in publieke ondernemingen

Op 21 augustus 2003 publiceerde Eurostat een mededeling m.b.t. een nieuwe beslissing over de behandeling van kapitaalinjecties van de overheid in publieke ondernemingen. Deze past in het kader van de ESR-richtlijnen voor het opstellen van de overheidsrekeningen (ESR: Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen).

Wat zijn de gevolgen van deze beslissing op de relatie tussen enerzijds Aquafin en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en anderzijds de Vlaamse overheidsfinanciën (ESR-geconsolideerd) ?

Antwoord

Eurostat heeft de reeds bestaande regels m.b.t. kapitaalparticipaties of leningen aan publieke ondernemingen uitgebreid en verder gepreciseerd aan de hand van de richtlijn die op 21 augustus jongstleden werd goedgekeurd.

In de meeste gevallen worden de kapitaalinjecties beschouwd als steunverlening en bijgevolg als een niet-financiële transactie, die een impact hebben op het vorderingensaldo. Wanneer tegenover de kapitaalinjectie in hoofde van de overheid de verwerking staat van waardevolle actiefbestanddelen (bv. door het verwerven van aandelen of het ontstaan van een vordering op de publieke onderneming), kan de transactie beschouwd worden als een financiële transactie die het vorderingensaldo niet beïnvloedt.

Aangezien de lidstaten in het verleden praktische problemen ondervonden bij de classificatie van deze types van transacties, werd de genoemde aanvullende richtlijn uitgevaardigd. Eurostat onderscheidt daarbij een aantal verschillende mogelijkheden.

Bij kapitaalinjecties in bestaande ondernemingen waarbij de overheid alleen handelt (en andere aandeelhouders niet bijdragen) en de onderneming verliezen heeft opgebouwd, wordt de injectie enkel als een financiële transactie beschouwd voor het gedeelte van het ingebrachte bedrag dat de gecumuleerde verliezen te boven gaat en waarvan aangetoond wordt dat het exclusief wordt geïnvesteerd in winstgevend takken binnen het werkveld van de onderneming.

Wanneer de kapitaalinjectie plaatsvindt in het kader van een ingrijpende herstructurering van de onderneming die tot doel heeft het winstgevend karakter te herstellen, en met een hoge waarschijnlijkheidsgraad kan worden gesteld dat de onderneming daarin in de nabije toekomst ten gevolge van de herstructurering zal slagen, kan het volledige bedrag als financiële transactie worden beschouwd. Blijft het herstel van de winstgevendheid in het onzekere, dan geldt ook hier dat de inbreng tot het bedrag van de gecumuleerde verliezen als een niet-financiële transactie moet worden beschouwd.

In het geval dat naast de overheid ook de private aandeelhouders op een significante wijze deelnemen aan de kapitaalinjectie in een verlieslatende onderneming en hetzelfde risico wordt gedragen door de overheid en de private aandeelhouders, kan de kapitaalinjectie eveneens voor het volledi-

ge bedrag als een financiële transactie worden beschouwd.

Wanneer de onderneming niet verlieslatend is in de recente boekjaren (de periode wordt niet gespecificeerd), kan de kapitaalinjectie over het algemeen als een financiële transactie worden beschouwd. Enkel in het geval dat de overheid een verandering oplegt in de voorwaarden waaronder de onderneming haar bedrijfsactiviteit uitoefent waardoor het winstgevend karakter in het gedrang komt, heeft deze transactie invloed op het voordeuringensaldo.

Een laatste casus betreft nieuwe publieke ondernemingen die worden opgestart op het moment van de kapitaalinjectie. Als verschillende elementen (er wordt niet verbijzonderd welke) aantonen dat, na een normale periode van opstartverliezen, de onderneming op structurele basis marktconform zal werken en dus de facto winstgevend zou moeten zijn, wordt de kapitaalinjectie ook beschouwd als een financiële transactie. Is dit niet het geval, dan heeft de uitgave voor het volledige bedrag impact op de primaire uitgaven en dus ook op het deficit/surplus.

Bij de vaststelling van de leningsvoorwaarden van de in de begroting 2003 opgenomen uitgave van 20 miljoen euro als lening aan de NV Aquafin, wordt erop toegezien dat de basisvereisten die het ESR 95 stelt (punt 5.69 en 5.70 van de verordening), vervuld zijn, namelijk *een onvoorwaardelijke schuld aan de crediteur, aflossingen op vooraf vastgestelde vervaldatum en betaling van rente over het geleende bedrag*.

Concreet houdt het voorgaande in dat de lening aan Aquafin ontegensprekelijk als een financiële transactie moet worden beschouwd. Aquafin werkt immers niet verlieslatend en er werden aan de onderneming geen voorwaarden opgelegd die tot ge-

volg zouden hebben dat de NV in de toekomst verlieslatend zou worden.

Wat de NV BAM betreft, wordt aan de hand van het financieel plan en van een vergelijking met soortgelijke ondernemingen in een gelijkaardige sector nagegaan of het winstgevend potentieel binnen een aanvaardbaar en vergelijkbaar tijdsbestek kan worden gerealiseerd. Het spreekt hier uiteraard vanzelf dat er nog gedurende geruime tijd grote investeringen nodig zijn vooraleer de vooropgestelde marktactiviteit (= tolrijden) kan worden ontplooid. Dit laatste is evenwel geen beletsel, het finale doel is determinerend.

Op basis van de gegevens waarover ik momenteel beschik, mag er worden van uitgegaan dat de voorwaarden vervuld zijn om deze uitgave als financiële transactie te beschouwen.

**Vraag nr. 168
van 16 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS**

Aquafin – Schuldontwikkeling

In het Rapport van de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2002 (Stuk 32 (2002-2003)) wordt in tabel 1 (blz. 15) een overzicht van de uitstaande schuld gegeven over de periode 1997-2002, exclusief Aquafin.

Wat is de ontwikkeling van de schuld van Aquafin over die periode ?

Antwoord

De ontwikkeling van de schuld van Aquafin over de periode 1997-2002 is als volgt :

Uitstaand bedrag in EUR	Korte termijn	Lange termijn	Totaal
31-12-1997	179.028.704	442.076.790	621.105.494
31-12-1998	115.989.380	558.586.746	674.576.126
31-12-1999	171.666.266	614.775.945	786.442.211
31-12-2000	203.013.139	688.523.552	891.536.691
31-12-2001	207.538.000	778.937.825	986.475.825
31-12-2002	298.530.000	865.185.431	1.163.715.431

Aangezien Aquafin volgens de ESR-methodologie geen deel is van de Vlaamse overheid, heeft de evolutie van de Aquafinschuld geen invloed op de begrotingsnormering van Vlaanderen en wordt ze niet opgenomen in de schuldrapportering (*ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.*).

Vraag nr. 169
van 19 september 2003
van de heer FELIX STRACKX

Heffing leegstand – Behandelingsduur en verwijl-intresten

Het indienen van een bezwaarschrift tegen een belastingaanslag is het goed recht van elke burger. Dat de heffing op leegstand een nooit gezien aantal bezwaarschriften met zich meebracht, met een gigantische achterstand bij de afhandeling ervan, is een bekend probleem, waarover de minister reeds herhaalde malen in het parlement werd onder-vraagd.

De achterstand bij de afhandeling van de dossiers was dermate groot, dat pas in juli van dit jaar de beslissingen in de bussen vielen m.b.t. bezwaarschriften die werden ingediend in januari 2000, zijnde 42 maanden na het indienen ervan.

Ergerlijk is evenwel dat eigenaars wier bezwaarschrift verworpen werd, naast de hoofdsom ook de verwijlintresten op die 42 maanden aangerekend krijgen.

De minister zal moeten toegeven dat met 41 maanden elke redelijke en aanvaardbare termijn voor de behandeling van een bezwaarschrift overschreden is.

Acht de minister het dan redelijk een burger verwijlintresten aan te rekenen als gevolg van een traagwerkende overheid ?

Antwoord

Het onderzoeken en evalueren van de ingediende bezwaarschriften op ontvankelijkheid en gegrondheid staat volledig los van de verplichting het bedrag van de heffing en de opcentiemen voor de uiterste betaaldatum te betalen.

Zoals duidelijk op de aanslagen is vermeld, bepaalt artikel 39, §1 van het decreet van 22 december

1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996:

"Het bedrag van de heffing en de opcentiemen, verschuldigd overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling, zijn te betalen uiterlijk op het einde van de tweede maand die volgt op de datum van de toezending van het aanslagbiljet of, wanneer beroep werd ingesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet, van de beslissing van de Vlaamse regering waarbij het beroep geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen.

Behoudens in geval van overmacht, brengen de verschuldigde sommen bij wanbetaling vanaf het einde van de tweede maand die volgt op de datum van toezending van het aanslagbiljet voor de duur van het verwijl een intrest op die is vastgesteld op 0,5 percent per kalendermaand. Wanneer het beroep, ingesteld overeenkomstig § 2, geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen, zijn op de te betalen sommen de nalatigheidsintresten verschuldigd vanaf het einde van de tweede maand die volgt op de datum van de toezending van het aanslagbiljet."

Uit het bovenvermelde blijkt duidelijk dat het indienen van een bezwaarschrift louter opschortend werkt ten aanzien van de invordering en geenszins bevrijdend ten aanzien van de nalatigheidsintresten op de te betalen sommen.

Een andere regeling zou ertoe leiden dat niet 50 % van alle maar *alle* heffingsplichtigen een bezwaar zouden indienen, al was het maar om op die manier een uitstel van betaling te verkrijgen.

Elke belastingplichtige kan overigens de creatie van verwijlintresten stuiten door de in betwisting zijnde som – ongeacht het bezwaar – toch te betalen. Wordt het bezwaarschrift later ingewilligd, dan verkrijgt de initieel belastingplichtige niet alleen de terugbetaling van de gestorte som, maar ook de moratoriumintresten erop.

Ongeacht het bovenvermelde, ben ik het wel eens met de Vlaamse volksvertegenwoordiger : 41 maanden behandelingstermijn is te lang. Dat is ook de reden waarom ik het systeem heb doorbroken, om op enkele maanden tijd de achterstand van vele jaren in te halen.

Vraag nr. 170
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Oud-Raversijde – Bestemming luchthaventerrein

Na goedkeuring van het gewestplan Oostende-Middenkust op 26 januari 1977 werd de bestaande woonbebouwing tussen de luchthaven en de Nieuwpoortsesteenweg in Raversijde (Oostende) ingekleurd als luchthaventerrein. Tot op heden wordt dit gebied niet door de luchthaven gebruikt. Er werd nooit onteigend en er werd nooit een verwervingspolitiek gevoerd. De bewoning werd er toegelaten.

De stad Oostende wordt dikwijls geconfronteerd met aanvragen voor stedenbouwkundige vergunning in dit gebied, die ze moet weigeren omdat deze aanvragen als zonevreemd beschouwd worden.

De onzekerheid in dit gebied kan worden opgelost door een actieve verwerving, ofwel door het gebied te herbestemmen.

De stad Oostende is vragende partij om zo spoedig mogelijk klaarheid te scheppen aangaande de rechtstoestand van de bestaande gebouwen in de Schoolstraat, de Zakstraat en de zuidzijde van de Nieuwpoortsesteenweg in de omgeving van de luchthaven.

1. Is de minister op de hoogte van voormelde problematiek ? Zo ja, werden er reeds maatregelen uitgewerkt om dit probleem op te lossen ?
2. Kan de minister mededelen of het Vlaams Gewest al gestart is met de opmaak van een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ?
3. Wanneer verwacht men een concrete oplossing ?

Antwoord

De woningen tussen de Nieuwpoortsesteenweg en de luchthaven van Oostende werden bij de goedkeuring van het gewestplan Oostende – Middenkust inderdaad ingekleurd als luchthaventerrein. Deze beslissing impliceerde het verdwijnen van deze woningen. De bevoegde instanties hebben hier echter – zoals door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gesteld – nooit een actief onteigenings- of verwervingsbeleid aan gekoppeld.

Deze problematiek is opnieuw ter sprake gekomen in het kader van de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Oostende. Hierin werden totnogtoe twee pistes overwogen: de woningen opnemen als woongebied, of budgetten vrijmaken voor systematische onteigening. Deze opties zijn het voor-

werp van verder overleg tussen de betrokken partners: de afdeling personenvervoer en Luchthavens (APL) en het luchthavenbestuur.

Bij de voorlopige vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van stedelijk gebied zal hierover een uitspraak worden gedaan, in samenspraak met de bevoegde collega's

Vraag nr. 171 van 19 september 2003 van de heer HERMAN LAUWERS

"Veranda" – Definitie

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 mei 2003 bepaalt welke bouwwerken vrijgesteld zijn van medewerking van een architect.

De website van de regering vermeldt terecht dat onder meer veranda's hiervoor in aanmerking komen, maar dat een bouwvergunning verplicht blijft.

Ik heb echter totnogtoe geen sluitende definitie gevonden in de wetgeving van wat nu eigenlijk "een veranda" is. Vele bouwaanvragen voor een veranda zijn de facto een woonuitbreiding. Dit is vooral van belang voor zonevreemde woningen.

Kan de minister mededelen welke definitie er dan door zijn diensten wordt gehanteerd ?

Kan hij daarvoor verwijzen naar vroegere wettelijke bepalingen van wat een veranda is, onderscheiden van een woonuitbreiding ?

Zo niet, kan hij de definitie geven die rechtskracht heeft ?

Antwoord

Het begrip "veranda" is in de regelgeving ruimtelijke ordening inderdaad niet gedefinieerd. Begrippen die niet gedefinieerd zijn, moeten volgens de Raad van State in hun spraakgebruikelijke betekenis worden begrepen.

Een veranda is volgens het Van Dale-woordenboek : "uitgebouwde, meest met glas gesloten, ook wel open overdekte galerij of serre aan de voor- of achterkant van een huis".

Mijns inziens betekent dit :

- 1) het dak wordt uitgevoerd in glas of ander doorzichtig plaatmateriaal (geen dak in golfplaten of geen plat dak in beton) ;
- 2) minstens de helft van de nieuwe wanden wordt uitgevoerd in glas of ander doorzichtig plaatmateriaal.

Beperkte delen van de wanden kunnen dus wel in metselwerk worden uitgevoerd.

De "klassieke" veranda's voldoen aan deze definitie.

Vraag nr. 172
van 19 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

VOI's – Ingehouden dotaties en uitbetaalde kasvoorschotten

In het Rapport van de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2002 (Stuk 32 (2002-2003)) wordt op blz. 28 geschreven: "Ook op het einde van 2002 werden de saldi van de dotaties bewust niet overgemaakt aan de instellingen".

Uit het antwoord op mijn parlementaire vraag nr. 64 van 17 januari 2003 (Schuldontwikkeling – Toelichting) blijkt dat in 2002 het kassaldo werd bezwaard met "kasvoorschotten voor VOI's ten belope van 198 miljoen euro" (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 28 februari 2003, blz. 1695).

Hoe zijn beide beweringen te verzoenen ?

Waarom vonden er in 2002 zulke kasvoorschotten plaats ? In voorgaande jaren zijn zulke transfers niet gebeurd.

Antwoord

Dotaties inhouden maar tegelijkertijd toch kasvoorschotten betalen : het zijn geen tegenstrijdige stellingen.

Op basis van de kasreserves op het einde van 2002 en de kortetermijnvooruitzichten voor begin 2003 was het niet aangewezen om een aantal dotaties reeds definitief toe te wijzen aan de openbare instellingen. Zonder de voorschotten beschikte het

CFO op het einde van 2002 immers nog over een voldoende reserve van 265,6 miljoen euro (*CFO: Centraal Financieringsorgaan – red.*).

Toch werd van 27 december 2002 tot 2 januari 2003 een bijkomende reserve van 19 8,0 miljoen euro voorschotten ter beschikking gesteld, omdat uit arbitrage een meerwaarde van 3 basispunten was gebleken wanneer een deel van het kasoverschot bij de Vlaamse Gemeenschap tijdelijk werd geplaatst bij de kassier van het CFO in plaats van bij de eigen kassier.

Dergelijke onderlinge transfers zijn in de voorbije jaren nog gebeurd. De interne auditor heeft over deze vorm van "metacashpooling" reeds gerapporteerd in zijn rapport van 4 april 2002 over het begrotingsjaar 2001.

Vraag nr. 173
van 19 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

Tegoeed bij federale overheid – Budgettaire impact

De Vlaamse Gemeenschap zou nog 221 miljoen euro te goed hebben van de federale regering.

1. Hoe komt men tot dat cijfer ?
2. Wat is de invloed van de aanpassing van de macro-economische parameters (BNI-groei en inflatie) in 2002, respectievelijk 2003 (BNI : bruto nationaal inkomen) ?
3. In welke mate is bij de Vlaamse budgetcontrole 2003 reeds rekening gehouden met deze "meevaller" ?

Antwoord

1. 221 miljoen is het bedrag dat begin september circuleerde en dat het resultaat was van het verschil tussen de huidige federale doorstortingen en een eerste voorlopige raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld) bij de federale begrotingscontrole 2003, die op dat ogenblik nog moest plaatsvinden. Het zijn immers de federale begrotingsgegevens die bepalend zijn voor onze kassituatie inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen. Vermits het toenmalige debat handelde over de Vlaamse kassituatie, heb ik gesteld – overigens geheel correct, zoals hieronder zal blijken – dat

onze verslechterde kassituatie mede, maar niet uitsluitend veroorzaakt was door een laattijdige federale begrotingscontrole 2003. Het is immers pas wanneer het federaal parlement hierover heeft gestemd en de resultaten hiervan gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad, dat de kasstortingen naar de gewesten en gemeenschappen worden bijgesteld.

Intussen is er meer duidelijkheid over de parameters die een invloed op dit bedrag hebben en moet deze 221 miljoen euro zelfs nog licht worden opgetrokken, tot 223 miljoen euro. Het Overlegcomité (OC) van 19 september 2003 heeft immers inmiddels de knoop definitief doorgehakt. Op basis van de overeengekomen parameters, zal dat bedrag nog dit jaar extra worden gestort door de federale overheid, eenmaal haar begrotingscontrole 2003 goedgekeurd werd. Hoe dan ook, in ESR is de datum van het politieke akkoord in elk geval determinerend wat het jaar van aanrekening betreft, zelfs al zou de effectieve storting in een volgend begrotingsjaar plaatsvinden (*ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.*).

Dit werd in een van de voorbereidende vergaderingen voor het OC uitdrukkelijk door de NBB gezegd en bevestigde meteen de stelling van Vlaanderen dat wij, geheel ten onrechte, de Vlaamse afcentiemen tweemaal in rekening hebben gebracht, éénmaal in 2001, de datum van het politiek akkoord en tevens het jaar waarin het geld werd getransfereerd van entiteit II naar entiteit I, en een tweede maal (volgens de NBB dus geheel ten onrechte) in 2002, het jaar dat het geld is doorgegeven van entiteit I (federale overheid) naar de economische sector gezinnen, wat maakt dat federaal ze had moeten aanrekenen en niet Vlaanderen... (*NBB : Nationale Bank van België – red.*)

Zoals gebruikelijk, ben ik dus ook begin september voldoende voorzichtig geweest, toen ik dit parlement uitleg verschafte over de kassituatie van de Vlaamse Gemeenschap.

Dezelfde parameters werden overigens ook gehanteerd door de Vlaamse regering bij haar derde begrotingscontrole, die eerlang aan het Vlaams Parlement zal worden voorgesteld. In de Vlaamse begrotingscontrole is er trouwens een iets hoger bedrag opgenomen, namelijk

251,885 miljoen euro; dit verschil met de verwachte federale stortingen na hun begrotingscontrole kan grotendeels (voor 22,591 miljoen euro) worden toegeschreven aan de afwijkingen in de resultaten van de begrotingscontrole 2002. De federale overheid raamde destijds bij de begrotingscontrole 2002 de middelen 2002 (exclusief de afrekening 2001) voor de Vlaamse Gemeenschap op 13,289 miljoen euro. De Vlaamse Gemeenschap zelf raamde diezelfde middelen iets lager, met name 13,266 miljoen euro.

Bijgevolg is de basis waarvan de federale overheid vertrekt om de afrekening 2002 te berekenen, hoger dan bij de Vlaamse Gemeenschap. Deze afrekening vindt plaats in 2003. Vermits de federale regering in 2002 iets meer middelen doorstortte dan de Vlaamse regering inschreef voor dat jaar en vermits deze middelen niet worden ingehouden in de afrekening 2002, is het logisch dat de Vlaamse regering ze thans inschrijft.

De redenen waarom de ramingen bij de begrotingscontrole 2002 anders waren, zijn :

- de parameter opbrengst van de personenbelasting in Brussel voor 2002 verschilt ;
- de parameter min-18-jarigen verschilt voor 2001 en 2002 (denataliteit) ;
- de basisgegevens voor de berekening van de negatieve term en de dotatie kijk- en luistergeld waren verschillend.

Het resterende te verklaren verschil (6.335 duizend euro = 28.926 – 22.591) is te wijten aan het wijzigen van de basisgegevens voor de berekening van de negatieve term door de Vlaamse Gemeenschap bij de tweede begrotingscontrole 2003.

Onderstaande **tabel** geeft een vergelijking tussen de cijfers van de federale begrotingsopmaak (BGO) 2003 en de cijfers die bij de tweede begrotingscontrole (BGC) 2003 door de Vlaamse Gemeenschap zullen worden ingeschreven. Hieruit blijkt dat in de nieuwe raming van de middelenbegroting 2003, 251.885 duizend euro meer aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

	BGO federaal (1)	BGC II MVG (2)	Vershil (2)-(1)
Samengevoegde (S)	4.383.021	4.465.712	82.691
Gedeelde (G)	8.838.724	8.878.359	39.635
Afrekening S&G	-80.802	46.807	127.609
Dotatie K&L-geld	463.690	463.871	181
Afrekening dotatie K&L-geld	863	2.632	1.769
Totaal	13.605.496	13.857.381	251.885

K&L: kijk- en luistergeld – red.

2. De maandelijkse federale doorstortingen zijn tot op heden gebaseerd op parameters die gehanteerd werden bij de federale begrotingsopmaak 2003. Onderstaande tabel geeft een summier overzicht.

	2002	2003
Inflatie	1,50%	1,40%
BNI-groei	0,90%	2,40%
Fiscale capaciteit Vlaanderen	62,70%	62,70%
Leerlingen Vlaanderen	56,94%	56,94%
Denataliteitscoëfficiënt	100,4158%	100,6613%

In absolute bedragen uitgedrukt, leidt dit naar een totaal aan samengevoegde en gedeelde belastingen van 13.140.943 duizend euro. In dit be-

drag zit een (federaal berekende) negatieve afrekening 2002 van –80.802 duizend euro. Wanneer de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld wordt toegevoegd, zijnde 464.553 duizend euro, komt men op een totaal van 13.605.496 duizend euro.

Wanneer een vergelijking gemaakt wordt tussen de parameters gebruikt bij de federale begrotingsopmaak en de parameters gebruikt bij de tweede Vlaamse begrotingscontrole, komt men op het volgende resultaat uit. Daaronder volgt een berekening van het effect van de wijziging in elke parameter, vertrekkende van de federale begrotingsopmaak. Op deze wijze verkrijgt men het budgettaire effect van de federale begrotingscontrole in 2003, waarvan de resultaten heden nog niet zijn geofficialiseerd.

	BGO 2003 federaal (1)		BGC II MVG (2)		Vershil (2)-(1)	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Inflatie	1,50%	1,40%	1,64%	1,30%	+0,14%	-0,10%
BNI-groei	0,90%	2,40%	1,83%	2,00%	+0,93%	-0,40%
Fiscale capaciteit Vlaanderen	62,70%	62,70%	62,70%	63,06%	+0,00%	+0,36%
Leerlingen Vlaanderen	56,94%	56,94%	56,94%	56,94%	+0,00%	+0,00%
Denataliteitscoëfficiënt	100,4158%	100,6613%	100,4422%	100,7497%	+0,0264%	+0,0884%

2.1 Gewijzigde inflatie

Ten opzichte van de federale begrotingsopmaak werd het inflatiepercentage voor 2002 bijgesteld van 1,50% naar 1,64%. Voor 2003 van 1,40% naar 1,30%. Onderstaande tabel toont het effect.

	BGO federaal (1)	BGC federaal (2)	Vershil (2)-(1)
Samengevoegde (S)	4.383.021	4.384.658	1.637
Gedeelde (G)	8.838.724	8.841.984	3.260
Afrekening S&G	-80.802	-63.454	17.348
Dotatie K&L-geld	463.690	463.871	181
Afrekening dotatie K&L-geld	863	1.494	631
Totaal	13.605.496	13.628.553	23.057

2.2 Gewijzigde BNI-groei

Ten opzichte van de federale begrotingsopmaak werd de BNI-groei voor 2002 bijgesteld van 0,90% naar 1,83% en voor 2003 van 2,40% naar 2,00%. Onderstaande tabel toont opnieuw het effect.

	BGO federaal (1)	BGC federaal (2)	Vershil (2)-(1)
Samengevoegde (S)	4.383.021	4.423.225	40.204
Gedeelde (G)	8.838.724	8.854.537	15.813
Afrekening S&G	-80.802	3.519	84.321
Dotatie K&L-geld	463.690	463.690	0
Afrekening dotatie K&L-geld	863	863	0
Totaal	13.605.496	13.745.834	140.338

2.3 Gewijzigde fiscale capaciteit

Ten opzichte van de federale begrotingsopmaak werd de fiscale capaciteit van Vlaanderen voor 2003 bijgesteld van 62,70% naar 63,06%. Voor 2002 blijft de fiscale capaciteit onveranderd op 62,70%. Onderstaande tabel toont opnieuw het effect.

	BGO federaal (1)	BGC federaal (2)	Vershil (2)-(1)
Samengevoegde (S)	4.383.021	4.420.656	37.635
Gedeelde (G)	8.838.724	8.854.142	15.418
Afrekening S&G	-80.802	-80.802	0
Dotatie K&L-geld	463.690	463.690	0
Afrekening dotatie K&L-geld	863	863	0
Totaal	13.605.496	13.658.549	53.053

2.4 Gewijzigde denataliteit

Tot slot werd ten opzichte van de federale begrotingsopmaak de denataliteitscoëfficiënt voor 2002 bijgesteld van 100,4158% naar 100,4422% en voor 2003 van 100,6613% naar 100,7497%. Onderstaande tabel toont opnieuw het effect.

	BGO federaal (1)	BGC federaal (2)	Vershil (2)-(1)
Samengevoegde (S)	4.383.021	4.383.021	0
Gedeelde (G)	8.838.724	8.843.775	5.051
Afrekening S&G	-80.802	-79.342	1.460
Dotatie K&L-geld	463.690	463.690	0
Afrekening dotatie K&L-geld	863	863	0
Totaal	13.605.496	13.612.007	6.511

2.5 Gecombineerd effect

Uit het voorgaande blijkt dat er vier parameters gewijzigd werden. Het gecombineerde effect van deze wijzigingen wordt in de volgende tabel getoond.

	Vershil (2) –(1)
Samengevoegde (S)	79.476
Gedeelde (G)	39.542
Afrekening S&G	103.129
Dotatie K&L-geld	181
Afrekening dotatie K&L-geld	631
Totaal	222.959

Van de 251.885 duizend euro die te verklaren was, is er dus 222.959 duizend euro verklaard door aangepaste inflatie, BNI-groei, fiscale capaciteit en denataliteit. Het overige verschil bedraagt nog 28.926 duizend euro, en werd reeds in supra verklaard.

- Uit het voorgaande blijkt dat de Vlaamse regering deze parameterwijzigingen, en bijgevolg ook deze meevaller, in haar ramingen bij de tweede begrotingscontrole 2003 heeft opgenomen.

Vraag nr. 174 van 19 september 2003 van de heer ERIK MATTHIJS

Gewestplannen – Interpretatie begrenzing bestemmingszones

Bij de opmaak van de gewestplannen werd uitgegaan van topografische kaarten, op een schaal van 1/10.000. De verspreiding ervan gebeurde op schaal 1/25.000.

De bedoeling van de toenmalige wetgever om de gewestplannen op korte termijn verder te detailleren via algemene plannen van aanleg (APA) of bijzondere plannen van aanleg (BPA), kende geen of nauwelijks succes.

Bij de behandeling van bouwaanvragen die zich op de grens tussen twee verschillende zoneringen op het gewestplan bevonden, werd het kadasterplan erbij gehaald en werd op basis van logica geoordeeld.

Zo ging men ervan uit dat een kleine KMO-zone op het gewestplan overeenkwam met de ligging van een bedrijf op het moment van de opmaak van het gewestplan, voorzover de globale configuratie klopte.

Sinds de invoering van de informatica, waarbij het mogelijk is de configuratie digitaal op de verschil-

lende kadasterplannen te projecteren, ontstonden er echter moeilijkheden. Bouwaanvragen werden door de gemachtigde ambtenaar negatief geadviseerd omdat de terreinen zich, tegen alle logica in, in de verkeerde zone bevinden. Opgevraagde, gedetailleerde informatie (uitvergrotingen van het gewestplan) bij de provinciale administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) bevestigt dit.

Ik geef twee voorbeelden.

In Eeklo bevindt zich een kleine KMO-zone, op de plaats waar zich vroeger een industriële bakkerij bevond. Het gebouw staat er nog. In 1993 werd, vlak ernaast, een verkaveling van zestien woningen goedgekeurd, zonder opmerkingen van de gemachtigde ambtenaar.

In 2002 werd door de gemachtigde ambtenaar een bouwaanvraag palend aan voornoemd bedrijf negatief geadviseerd, omdat het bouwperceel in KMO-zone zou liggen. Uit de gedetailleerde uitvergroting van het gewestplan blijkt dat niet alleen het betrokken bouwperceel, maar ook de vroeger vergunde verkaveling zich voor een zeer substantieel gedeelte in KMO-zone bevindt. Hoe kan een gemeentebestuur dit verantwoorden ?

Een andere KMO-zone op het gewestplan van Eeklo was, op het eerste gezicht, duidelijk bedoeld om een textielbedrijfje in het stadscentrum te consolideren. De omvorming van dit leegstaand bedrijf, in zijn geheel, tot cultureel wijkcentrum, op particulier initiatief, werd zonder commentaar gunstig geadviseerd door de gemachtigde ambtenaar.

Toen voor het naastliggend perceel, waar sinds tientallen jaren een villa staat die niets met het oorspronkelijk bedrijfje te maken had, een aanvraag tot verbouwing werd ingediend, kwam er een negatief advies. Het perceel zou immers in de voornoemde KMO-zone gelegen zijn. Nochtans waren de stedelijke administratie en het schepencollege ervan overtuigd dat er, met het oog op een goede ruimtelijke ordening, totaal geen bezwaren waren.

Dit zijn slechts twee gevallen ; er zijn er meerdere.

De oorspronkelijke bedoeling van de makers van de gewestplannen was ongetwijfeld legitiem. Door de technologie en de schaal waarop werd gewerkt, kon het ook nooit de bedoeling zijn de bestemming tot op de laatste meter vast te leggen. Vandaag worden deze plannen geprojecteerd op kadasterplannen, waarvan bovendien bekend is dat ze (geo)grafisch ook onnauwkeurig zijn. Dit kan niet

anders dan problemen geven, zeker in verstedelijkte gebieden met een sterke functiemenging.

Het huidige planningsinstrumentarium zou hieraan theoretisch moeten tegemoetkomen. Net zoals in de wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening van 1962 oogt dit instrumentarium, op papier, mooi en efficiënt. Samen met tal van collega's stel ik echter vast dat deze zaak moeilijk op gang komt.

Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen evolueren slechts langzaam. Dit is onder andere te wijten aan hun afhankelijkheid van de hogere planniveaus. Denken we maar aan de afbakening van de kleinstedelijke gebieden, waarvoor de provincies verantwoordelijk zijn.

Bovendien meen ik te weten dat de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen niet de ambitie hebben om bodembestemmingen tot op de laatste meter te regelen. Het duurt nog een hele tijd voor het ganse grondgebied van de gemeenten aan ruimtelijke uitvoeringsplannen toe is, die de bestemmingen van de gewestplannen kunnen corrigeren. Ondertussen zijn we aangewezen op de klassieke BPA's. Die vragen ook tijd. In vele gevallen worden ze ook "uitgesteld" in afwachting van het gemeentelijk structuurplan ...

1. Zijn er binnen de administratie Ruimtelijke Ordening richtlijnen om deze problematiek aan te pakken en te komen tot een pragmatische interpretatie van de begrenzing van de bestemmingszones van het gewestplan in stedelijke gebieden ?
2. Werden er reeds initiatieven genomen om daarover een omzendbrief op te maken ?

Antwoord

Vooreerst wens ik op te merken dat ik de analyse van de Vlaamse volksvertegenwoordiger van het probleem grotendeels deel.

De gewestplannen werden opgemaakt in de jaren '70 met de technische mogelijkheden en beperkingen van die tijd. Als ondergrond werden de kaarten van het toenmalige Nationaal Geografisch Instituut, op schaal 1/10.000, gebruikt. Deze ondergronden dateerden veelal uit de jaren '60. Bovendien werden ook vrij grofkorrelige zwart-wit luchtfoto's van omstreeks 1970 gebruikt als basismateriaal.

De makers hadden de bedoeling om het Vlaamse grondgebied op schaal 1/10.000 te ordenen, waarna

een meer gedetailleerde ordening door de gemeenten diende te worden vastgelegd in APA's en BPA's. Deze bleven echter grotendeels uit.

Vrij snel werd bij de toepassing van de gewestplannen minder naar de bedoelingen van de ontwerpers gekeken, dan naar de exacte positie van de cartografische afbakeningen. De problemen bestonden dus al voor de digitalisering van de gewestplannen. Ze worden er enkel door verscherpt.

Op de website van het Ondersteunend Centrum GIS Vlaanderen, dat de gewestplannen digitaal online plaatst, is het volgende te lezen (*GIS : Geografisch Informatiesysteem – red.*).

"Deze digitale versie is geen juridisch document : deze grafische digitale versie van de gewestplannen kan dan ook in geen enkel geval beschouwd worden als officiële reproductie van de originele gewestplannen vastgesteld bij Koninklijk Besluit.

Het betreft een – zo exact mogelijke – digitale kopie van de oorspronkelijke en officiële documenten nl. van de originele manueel getekende en door de Koning ondertekende gewestplannen en gewestplanwijzigingen, die eveneens werden opgevoerd op schaal 1/10.000 (dit in tegenstelling tot de gedrukte gewestplannen die op schaal 1/25.000 zijn uitgegeven). Dit heeft ook gevolgen voor het schaalgebruik : deze digitale versie is bedoeld voor gebruik tot op (maximum) schaal 1/10.000.

Vermits het om een – zo exact mogelijke – digitale versie gaat van de originele gewestplannen, zullen (en moeten) in de digitale vectoriële versie de eventuele tekortkomingen van de originele brondocumenten behouden blijven."

De gemachtigde ambtenaren zijn zich, zoals de meeste ruimtelijke planners, bewust van dit probleem. In de mate van het mogelijke houden ze hiermee ook rekening bij het zoneren van percelen, wanneer ze hun adviezen formuleren.

Helaas moet worden vastgesteld dat bij juridische betwistingen veelal enkel de cartografische uitvergroting wordt gehanteerd bij het situeren van percelen op het gewestplan.

Ik vrees dat een omzendbrief de interpretatieproblemen niet zal kunnen wegnemen. Ik zal de gemachtigde ambtenaren wel nogmaals op het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht aangehaalde probleem wijzen.

**Vraag nr. 175
van 19 september 2003
van de heer CARL DECALUWE**

Heffing leegstand – Afhandeling bezwaarschriften

De problematiek rond de leegstandsheffing, en dan vooral het grote aantal bezwaarschriften en de verwerking daarvan, heeft de afgelopen jaren reeds meermaals het onderwerp uitgemaakt van discussie.

De minister nam vorig jaar weliswaar het initiatief om de achterstand in de verwerking van de bezwaarschriften weg te werken door externe bureaus in te schakelen. Toch is het probleem niet van de baan. Er duiken bijvoorbeeld gevallen op van geweigerde bezwaarschriften en aanmaning tot betaling, niettegenstaande de woning verbouwd en bewoond was tijdens de heffingsjaren.

1. In welke mate worden vergissingen in de afhandeling van bezwaarschriften m.b.t. de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting geregistreerd ?

Heeft men zicht op het aantal gevallen ?

2. Waar ligt in principe de verantwoordelijkheid ?

3. Welke maatregelen neemt de minister om de accuraatheid van de dossierbehandeling te verhogen ?

4. In welke mate krijgen uitbestede opdrachten een kwaliteitscontrole ?

5. Zijn er wel voldoende mogelijkheden voor de slachtoffers van manifeste vergissingen als een bezwaarschrift eenmaal is afgewezen en er opnieuw een aanmaning tot betaling is ?

Zo ja, welke ?

Zo neen, hoe wordt die lacune verholpen ?

Antwoord

In de vraagstelling wordt gesuggereerd dat er gevallen opduiken van geweigerde bezwaarschriften en aanmaningen tot betalen niettegenstaande de woning verbouwd en bewoond was tijdens de heffingsjaren. Concrete gevallen van dergelijke vergissingen bij de beslissingen over de bezwaarschriften zijn mij niet signaleerd.

1. Registratie van vergissingen in de behandeling van de bezwaarschriften

De administratie houdt geen register bij van de beslissingen waarin door de administratie een materiële misslag werd gemaakt en die op vraag van de belastingplichtigen gecorrigeerd worden.

De administratie houdt wel nauwkeurig de arresten bij waar zij ingevolge een rechterlijke beslissing in het ongelijk wordt gesteld. Zelfs al zijn deze gevallen relatief schaars, past de administratie haar zienswijze aan, op basis van de ontstane jurisprudentie.

Zij houdt eveneens een inventaris bij van de ambtshalve ontheffingen. Deze inventaris is evenwel veel ruimer dan de lijst van mogelijke vergissingen. Uiteraard omvat hij ook de gevallen waarin de inventarisbeheerder met terugwerkende kracht zijn bevindingen herziet. Maar hij bevat ook de gevallen waarin de administratie op grond van artikel 40, §6 van het decreet van 22 december 1995 dat de leegstandsheffing instelt, ambtshalve ontheffing kan verlenen, zelfs nadat de termijn waarin een bezwaarschrift werd ingediend, werd overschreden. Deze klantgerichte benadering kan men moeilijk als vergissing beschouwen. Overigens zijn er duidelijke gevallen waarin de administratie het bezwaarschrift als onontvankelijk dient te verklaren omdat de termijn en de vorm van het bezwaarschrift overeenkomstig artikel 39, §2 van bovenvermeld decreet niet werden gerespecteerd, ofschoon het bezwaarschrift bij eerste lectuur gegrond lijkt te zijn, maar waarbij zij niet in de mogelijkheid is ambtshalve ontheffing te verlenen.

Bovendien fungeert in de administratie een klachtendienst. Ofschoon de klachtendienst niet de dossiers op hun inhoud beoordeelt, gaat hij wel na of de fiscale diensten klantgericht werken, op basis van de normen ingesteld door de ombudsman van het Vlaams Parlement. Op basis hiervan, worden eveneens statistische gegevens gegenereerd, die aan de ombudsdienst van het Vlaams Parlement worden bezorgd. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger wellicht weet, beschouwt de ombudsman de klachtendienst binnen mijn administratie als één der betere.

2. Principiële verantwoordelijkheid

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de genomen beslissingen ligt bij de Vlaamse regering die overeenkomstig artikel 39, §2 beslist over de bezwaren.

Bij ministerieel besluit van 21 oktober 1999 werd deze bevoegdheid gedelegeerd aan een ambtenaar van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het departement Algemene Zaken en Financiën.

3. Maatregelen ter bevordering van de accurateheid van de beslissingen

Ik meen niet dat op het procesplan van de bezwarenbehandeling thans dringend moet worden ingegrepen om de accurateheid van de beslissingen te verhogen.

Vrijwel alle in de eerste fase uitbestede bezwaarendossiers zijn afgehandeld tegen eind oktober 2003.

4. Kwaliteitscontrole op de uitbestede opdrachten

Eens een beslissing omtrent een bezwaar is betekend aan de belastingplichtige kan de administratie deze niet meer wijzigen of herzien. Om te voorkomen dat foute beslissingen zouden worden betekend, wordt er door de private ondernemingen op hun ontwerpbeslissingen een kwaliteitscontrole uitgevoerd vóór deze aan de administratie worden bezorgd. Vervolgens worden deze dossiers bij ontvangst door de administratie nogmaals grondig gecontroleerd door juristen van de cel Bezwaren.

Dit gebeurt aan de hand van een steekproef die gebaseerd is op de MIL-STD-105D – standaard omgezet in ISO-norm ISO 2859-1:1999. Deze methode verifieert 13 per 50 dossiers waarbij 1 foutieve ontwerpbeslissing wordt aanvaard. Het foutieve dossier wordt evenwel voor herwerking teruggestuurd. Vanaf een tweede fout wordt het volledige pakket van 50 dossiers teruggestuurd. De opdrachtnemer dient dan het volledige pakket van 50 dossiers opnieuw te herbekijken en opnieuw in zijn oorspronkelijke samenstelling ter goedkeuring voor te leggen. Ten slotte worden er ook nog dossiers voor correctie teruggestuurd aan de opdrachtnemers

wanneer de administratie bij het opmaken van de documenten voor de betekening vaststelt dat de beslissing ondanks de voorgaande controles toch nog foutief is.

5. Verhaal van de belastingplichtige tegen een manifeste fout in de beslissing

Indien, ondanks alle voorgaande controles, toch nog een foutieve beslissing wordt betekend, kan men bij de administratie om herziening vragen. Wanneer zou blijken dat in de beslissing een materiële mislag werd gemaakt door bijvoorbeeld in de motivering het bezwaar in te willigen en in het beschikkend gedeelte het bezwaar af te wijzen, zal de administratie deze mislag corrigeren. Wanneer een door de belastingplichtige gemelde vermeende manifeste vergissing na een nieuw grondig onderzoek van het dossier toch niet fout blijkt te zijn, zal de administratie de genomen beslissing moeten bevestigen.

Een belastingplichtige die dan na de bevestiging van de beslissing nog altijd meent het slachtoffer te zijn van een manifeste vergissing kan de opgelegde heffing en de beslissing overeenkomstig de wet van 23 maart 1999 en het KB van 25 maart 1999 (de zgn. maartse wetten) aanvechten (*KB : koninklijk besluit – red.*).

Concreet kan hij dus met een verzoekschrift op tegenspraak zelf, of bijgestaan door een advocaat, een procedure inleiden bij de fiscale kamer van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel overeenkomstig artikel 1385 decies van het Gerechtelijk Wetboek. Dit verzoekschrift moet op straffe van verval binnen de termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing worden neergelegd. Bij de betekening van elke beslissing die een bezwaar geheel of gedeeltelijk afwijst, wordt de belastingplichtige hiervan ingelicht.

Aldus beschikken diegenen die menen het slachtoffer te zijn van een manifeste vergissing bij de behandeling van een bezwaar over alle middelen die de wetten bieden.

**Vraag nr. 176
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen – West-Vlaanderen

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan geeft het kader voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid weer.

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) is hiërarchisch ondergeschikt aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en het provinciaal ruimtelijk structuurplan (PRS). Toch beschikt de gemeente over een grote beleidsruimte om zelf invulling te geven aan een eigen gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

1. Wat is de stand van zaken in de verschillende West-Vlaamse gemeenten rond de opmaak van het GRS ?
2. Hoeveel gemeenten in West-Vlaanderen zijn nog niet gestart met de opmaak van een GRS ? Hoeveel West-Vlaamse gemeenten beschikken reeds over een goedgekeurd structuurplan ?

Antwoord

1. Ik voeg als **bijlage** bij mijn antwoord een tabel, met daarin de stand van zaken van de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen in West-Vlaanderen.

Het structureel overleg over gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en de goedkeuring ervan wordt sinds de goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk structuurplan gecoördineerd op provinciaal niveau. Ik geef de stand van zaken die bij mijn administratie bekend is eind september 2003.

2. Er zijn in West-Vlaanderen vijf gemeenten met een goedgekeurd structuurplan (Ieper, Izegem, Koksijde, Staden en Wielsbeke).

Zes gemeenten hebben nog geen startnota afgevoerd (Damme, Houthulst, Kortrijk, Meulebeke, Moorslede en Oudenburg). Sommige daarvan zijn er wellicht wel al mee gestart.

Overzicht gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen West-Vlaanderen

Stand van zaken eind september

Gemeenten	Startnota	Voorontwerp	Plenaire	Ontwerp GRS (VV)	GRS (DV)	Datum goedkeuring	Publicatie Staatsblad
Alveringem	x						
Anzegem	x						
Ardooie	x	x					
Avelgem	x	x	x				
Beernem	x						
Blankenberge	x	x	x				
Bredene	x						
Brugge	x	x		(x)			
De Haan	x						
De Panne	x						
Deerlijk	x						
Dentergem	x						
Diksmuide	x						
Gistel	x		x	x			
Harelbeke	x						
Heuvelland	x	x					
Hooglede	x						
Ichtegem	x						
Ieper	x						
Ingelmunster	x						
Izegem	x						
Jabbeke		x		x	x	2/10/00	23/11/00
Knokke-Heist	x						
Koekelare	x						
Koksijde	x						
Kortemark	x						
Kuurne	x	x	x	x		19/02/03	3/03/03

Gemeenten	Startnota	Voorontwerp	Plenaire	Ontwerp GRS (VV)	GRS (DV)	Datum goedkeuring	Publicatie Staatsblad
Langemark-Poelkapelle	x	x	x	x			
Ledelegem	x						
Lendelede	x	x		x	x	17/05/00	5/08/00
Lichtervelde	x	x					
Lo-Reninge	x	x	x				
Menen	x	x					
Mesen	x						
Middelkerke	x	x					
Nieuwpoort	x	x					
Oostende	x	x	x				
Oostkamp	x	x	x				
Oostrozebeke	x						
Pittem	x	x					
Poperinge	x	x					
Roeselare	x						
Ruiselede	x						
Spiere-Helkijn		x					
Staden	x			x	x	25/10/00	30/11/00
Tielt	x						
Torhout	x						
Veurne	x	x					
Vleteren	x						
Waregem	x	x					
Wervik	x						
Wevelgem	x						
Wielsbeke	x	x		x	x	22/08/00	21/09/00
Wingene	x	x	x	x	x	5/12/02	18/12/02
Zedelgem	x						
Zonnebeke	x						
Zuienkerke	x	x	x				
Zwevegem	x	x	x	x			

Vraag nr. 1
van 26 september 2003
van de heer KRIS VAN DIJCK

Golfterreinen – Beleidskader

De Vlaamse regering keurde een beleidskader goed voor alle bestaande golfterreinen. Dit kader is een onderdeel van het Vlaams Golfmemorandum, een concrete visietekst die rechtszekerheid, een toekomstperspectief en duidelijkheid garandeert voor bestaande en toekomstige golfterreinen.

Hiermee kunnen bestaande golfterreinen die zich in een onduidelijke juridische toestand bevinden, geregulariseerd worden.

1. Hoeveel golfterreinen zijn er in Vlaanderen ?
2. Hoeveel hiervan liggen in een andere planologische gebiedsomschrijving ?
3. Wil dit zeggen dat al de golfterreinen die zich nu in een andere planologische omgeving bevinden, geregulariseerd zullen worden ?
4. Concreet voorbeeld : wordt het terrein in Overijse dat al sinds 1989 in overtreding is met de wet geregulariseerd ?

Antwoord

De golfsport in Vlaanderen is momenteel in volle beweging. Het aantal golfbeoefenaars neemt snel toe en er is nood aan nieuwe terreinen. Met de goedkeuring van het Vlaams Golfmemorandum door de Vlaamse regering op 20 juni 2003 werd rechtszekerheid geboden voor de bestaande golfterreinen.

Voor elk van de bestaande golfterreinen wordt een juridisch-planologische oplossing aangereikt. Deze afweging zal op haar beurt de basis vormen voor een beleidsmatige vertaling in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zowel het gemeentelijk (golfscholen), het provinciaal (9-holesbanen) als het gewestelijk niveau (18-holesbanen) krijgen een rol toebedeeld bij de planologische verankering van deze terreinen.

Aangezien de ruimte in Vlaanderen schaars is en de ruimtebalans voor recreatie beperkt is, heeft de Vlaamse regering ervoor geopteerd te zorgen voor een multifunctionele invulling van nieuwe terreinen voor niet lawaaierige buitensporten (vissen, fietsen, wandelen, paardrijden, ...). Ook bij de planologische verankering van de bestaande terreinen dient te worden gestreefd naar multifunctionaliteit.

Hieraan gekoppeld werd, om in te spelen op de urgente nood aan bijkomende golfterreinen en om een aantal planologisch ver gevorderde initiatieven voor nieuwe golfterreinen niet te hypothekeren, tevens beslist om in een eerste fase, als voorafname, een tweetal nieuwe golfterreinen, die multifunctioneel zullen worden ingevuld, de mogelijkheid te geven op te starten. Specifiek gaat het over het golfterrein "Ter Hille" in Koksijde en de golf in Boom.

Verder wordt er in het Golfmemorandum ook specifieke aandacht besteed aan het democratiseren van de golfsport, een verantwoord ecologisch beheer van zowel bestaande als nieuwe terreinen en het verzekeren van overlegstructuren. Ook werden er positieve en negatieve afwegingscriteria voor nieuwe terreinen naar voren geschoven.

Eind dit jaar zal de Vlaamse regering het kader aangeven voor nieuwe golfterreinen in Vlaanderen en de spreiding hiervan over Vlaanderen. Hiervoor wordt nog gewacht op een behoeftestudie die momenteel in opmaak is in opdracht van de Vlaamse minister bevoegd voor Sport.

1 en 2.

In het Vlaams Golfmemorandum is er sprake van 25 bestaande golfterreinen van type III, en dus Vlaams niveau, waarvan er 14 in een andere planologische bestemming gelokaliseerd zijn. Het type II, van provinciaal niveau, omvat momenteel 9 bestaande golfterreinen. 8 hiervan liggen niet in een geëigende bestemming. Ten slotte kunnen we nog spreken van type I-terreinen, van gemeentelijk belang, waar opnieuw slechts 1 terrein van de 9 geselecteerde in golfzone is gelegen.

Overzicht van de bestaande golfterreinen

Type III: Gebieden op Vlaams niveau

Bestemming golfzone

Kempense Golf Club, Mol-Rauw	golfzone
Kampenhout Golf Club	golfzone
Royal Antwerp Golf Club, Kapellen	golfzone
Ternesse Golf en Country Club, Wommelgem	golfzone
Royal Latem Golf Club	golfzone
Spiegelven Golf Club, Genk	golfzone
Happy Waregem Golf Club	golfzone
Rinkven Golf Club	golfzone
Golf en Country Club Oudenaarde	golfzone
Palingbeek Golf en Country Club, Ieper	golfzone
Brabantse Golf Club	golfzone

Voorstel tot herbestemming naar golfzone

Keerbergen Golf Club	gebied voor dagrecreatie en een deel in woonpark
Limburg Golf Club, Houthalen	gebied voor dagrecreatie
Millenium Golf, Paal-Beringen	gebied voor dagrecreatie
Damme Golf en Country Club	gebied voor dagrecreatie, landschappelijk waardevol agrarisch gebied en agrarisch gebied
Golf School Beveren	koppelingsgebied

Voorstel tot herbestemming naar golfzone met principes van "eco-golf"

Flanders Nippon Golf Club, Hasselt	parkgebied
Bossenstein, Ranst	parkgebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied

Voorstel tot herbestemming naar "ecologisch waardevol gebied met golfinfrastructuur"

Royal-Zoute Golf Club, Knokke-Heist	parkgebied
Koninklijke Golf Club, De Haan	natuurgebied
Kon. Golf Club van België, Tervuren	parkgebied en deels natuurgebied (Habitatrichtlijn)
De Cleydael, Aartselaar	parkgebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied

Voorstel tot planologische afweging in het kader van andere processen op Vlaams niveau

Olen Golf Club	militair domein
Steenhoven Country Club, Mol-Postel	landschappelijk waardevol agrarisch gebied/bosgebied
Winge Golf en Country Club, Tielt-Winge	landschappelijk waardevol agrarisch gebied/ natuurgebied

Vraag nr. 3
van 3 oktober 2003
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Bouw- en renovatiestimuli – Stand van zaken

De bestaande regeling inzake de bouw- en renovatiepremie liep ten einde op 1 oktober 2002 en werd vervangen door een systeem van fiscale maatregelen.

In het programmadecreet 2003 (art. 54-56, decreet 20 december 2002, BS 31.12.2002, ed. 4) werden deze maatregelen bekend, zijnde :

- drie jaar geen onroerende voorheffing voor wie winkel of ambachtsbedrijf verbouwt tot woning ;
  - vijf jaar geen verhoging van kadastraal inkomen (KI) na renovatie van een reeds verkrotte woning. Die woning moet wel opgenomen zijn in de inventaris van verwaarloosde gebouwen en/of woningen of ongeschikte en/of onbewoonbare woningen en aldus onderworpen zijn aan de leegstandsheffing (decreet van 22 december 1995).
1. Voor hoeveel dossiers zijn deze maatregelen reeds van toepassing ?
  2. Heeft deze maatregel eenzelfde impact als het vroegere stelsel inzake bouw- en renovatiepremies ?

N.B. Deze vraag werd op 19 september 2003 eveneens gesteld aan minister Marino Keulen (Vraag nr. 37).

Antwoord

Via het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003 (BS 31 december 2002) werden twee nieuwe – tijdelijke – vrijstellingen van de onroerende voorheffing toegevoegd aan het WIB '92 (*Wetboek van de Inkomstenbelasting – red.*). Beide hebben de bedoeling leegstand en verwaarlozing te helpen bestrijden.

Artikel 253, 7° voorziet in een tijdelijke, gehele vrijstelling voor de duur van drie jaar voor han-

delspanden die omgevormd worden tot wooneigenheid.

Krachtens artikel 253, 8° kunnen verwaarloosde woningen of gebouwen, die aan bepaalde voorwaarden voldoen, gedurende vijf jaar een gedeeltelijke vrijstelling genieten wanneer ze gerenoveerd worden. Er dient geen onroerende voorheffing betaald te worden op de verhoging van het kadastraal inkomen die het gevolg is van deze verbouwing.

Het betreft hier fiscale maatregelen. De concrete toepassing zal door de Vlaamse fiscale administratie verzekerd worden. De vraag wordt daarom door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie beantwoord, in plaats van door de Vlaamse minister van Wonen, Media en Sport.

1. Bovenvermeld programmadecreet bepaalt dat de maatregelen in werking treden op 1 januari 2003. Dit betekent dat wie voldoet aan de voorwaarden dus vanaf aanslagjaar 2003 deze vrijstellingen kan genieten.

Het besluit van de Vlaamse regering (goedgekeurd op 18 juli 2003) tot regeling van de modaliteiten waaronder de in artikel 253, eerste lid, 7° en 8° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 bedoelde vrijstellingen van onroerende voorheffing worden aangevraagd, is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 oktober 2003.

Begin oktober waren er al 26 aanvragen voor de vrijstelling voor het omvormen van een handelspand tot woning en 5 aanvragen voor de vrijstelling wegens het renoveren van een verwaarloosd gebouw. De effectieve afhandeling van de aanvragen zal nu onverwijld aangevat worden. Tot op heden is de praktische verwerking van de dossiers beperkt gebleven tot het versturen van een ontvangstmelding.

2. Gelet op het bovenstaande is het momenteel nog niet mogelijk een vergelijking te maken tussen de impact van het vroegere stelsel van bouw- en renovatiepremies en de impact van deze nieuwe vrijstellingen.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN
AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 158
van 25 april 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Openbare bibliotheek Wemmel – Taalgebruik

Voor mij ligt de kopie van een brief die op 20 februari door de bibliotheek van de faciliteitengemeente Wemmel blijkbaar naar een hele reeks Brusselse instanties en instellingen werd gestuurd. De brief is in het Frans opgesteld en werd ook naar een aantal Vlaamse instellingen in Brussel verzonden.

Uitzonderlijk is het niet de schepen van Cultuur geweest die de brief heeft ondertekend, maar de bibliothecaresse.

Dit schijnt nogal ongewoon te zijn in die gemeente, hetgeen sommigen doet vermoeden dat de bibliothecaresse in opdracht van de bevoegde schepen heeft gehandeld.

Hoe dan ook lijkt het mij een totaal onwettelijke handelwijze.

Ik stel ook vast dat het briefpapier uitsluitend een Franstalig adres van de "bib Wemmel" vermeldt.

1. Kan de minister meedelen of hij deze aangelegenheid laat onderzoeken ?
2. Kan een ambtenaar die doelbewust de taalwetgeving overtreedt, gesanctioneerd worden ?

Aanvullend antwoord

Zoals aangekondigd in mijn voorlopig antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger gelastte ik de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant met een onderzoek met betrekking tot deze aangelegenheid. Uit dit onderzoek is gebleken dat inderdaad de bibliotheek van de gemeente Wemmel een brief, met de vraag naar informatie, affiches en brochures, verstuurd heeft naar een reeks instanties en instellingen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Deze brief werd inderdaad enkel in het Frans

opgesteld en vermeldde op het briefpapier bovendien ook enkel het Franstalig adres van de afzender.

Deze handelwijze is duidelijk een schending van de taalwetgeving. De bibliotheek van Wemmel is immers overeenkomstig de artikelen 1, §2, en 9 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (hierna genoemd SWT) te beschouwen als een plaatselijke dienst. Dit heeft voor gevolg dat artikel 23 van de SWT van toepassing is. Dit artikel bepaalt dat iedere plaatselijke dienst die gevestigd is in de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem, uitsluitend de Nederlandse taal gebruikt in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de diensten uit het Nederlandse taalgebied en die uit Brussel-Hoofdstad.

De brief van de bibliotheek van Wemmel waarover de Vlaamse volksvertegenwoordiger het heeft, werd verstuurd naar een aantal Brusselse instellingen, alle in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad gelegen. Op basis van artikel 23 van de SWT had de bibliotheek van Wemmel deze Brusselse instellingen in het Nederlands moeten aanschrijven. Het maakt bovendien geen verschil of deze Brusselse diensten Nederlandstalig of Franstalig zijn, aangezien er in artikel 23 van de SWT enkel gesproken wordt van diensten uit Brussel-Hoofdstad, zonder enige precisering. De brief d.d. 20 februari 2003 is dus, zoals reeds gesteld, in strijd met artikel 23 SWT.

Ik schrijf de gemeente Wemmel dan ook aan om ze attent te maken op de begane fout, met de vraag hoe zij in de toekomst een herhaling van dit feit denkt te voorkomen.

Met de betrekking tot de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger over eventuele sanctiemogelijkheden tegen in de fout gaande ambtenaren, ben ik van oordeel dat het nemen van tuchtmaatregelen tegen gemeentelijke ambtenaren, los van de mogelijkheid van de indeplaatsstelling waarin is voorzien in de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, in de eerste plaats behoort tot de gemeentelijke autonomie.

(Voorlopig antwoord : Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 16 van 13 juni 2003, blz. 2577 – red.)

Vraag nr. 221
van 11 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

Doelse kogge – Bestemming

Bij graafwerken aan het Deurganckdok in Doel in september 2000 werd een vrij goed bewaard wrak van een middeleeuwse kogge ontdekt en opgegraven. De Doelse kogge is de oudste, de meest volledige en de tweede grootste van de circa 20 tot op heden ontdekte koggen. De gemeente Beveren is van bij het blootleggen van de kogge in de bouwput van het Deurganckdok vragende partij om de kogge op haar grondgebied een definitief onderkomen te geven.

Het is de minister bekend dat de gemeente Beveren een zware tol heeft betaald voor de industrialisatie en de uitbreiding van de haven van Antwerpen, de Waaslandhaven op het Linkerscheldeoevergebied. Het is dan ook begrijpelijk dat de gemeente Beveren sterk vragende partij is om de kogge op haar grondgebied te behouden.

Er zouden ook andere gemeenten kandidaat zijn om de kogge, opgegraven in Doel, een definitief onderkomen te geven. Het lijkt mij echter evident en van grote symbolische waarde dat de kogge in Beveren, waar ze gevonden werd, aan het publiek getoond kan worden.

1. Welke bestemming zal de "Doelse" kogge krijgen ?
2. Op basis van welke criteria wordt een beslissing genomen ?
3. Wat is de stand van zaken in dit dossier ?
4. Wanneer mag een definitieve beslissing verwacht worden ?

Antwoord

1. Het lijkt logisch dat een opmerkelijk archeologisch monument zoals de Doelse kogge in situ wordt bewaard. Helaas is dit uitgesloten wegens de bouwwerken aan het Deurganckdok. De vraag naar herbestemming rijst dan ook.

Feit is dat er dringend een beslissing moet worden genomen over de toekomst van de Doelse kogge. De bewaring in containers laat immers geen duurzame conservering toe. Vrijwaring van verval kan dus enkel worden voorkomen door

een grondige restauratie en reconstructie die overigens nog zeer veel financiële middelen zal vragen.

2. Een doorslaggevend criterium bij de bestemming zal zeker de financiële bereidheid van de gastgemeente zijn om de restauratie mede tot stand te brengen.

Andere criteria zijn ook de draagkracht en mogelijkheden inzake infrastructuur om dit archeologisch monument na restauratie te ontsluiten en te plaatsen in het ruimer verhaal van het maritiem verleden van Vlaanderen.

Tot slot dient er na bestemming ook de garantie te zijn dat het archeologisch monument een goed beheer en onderhoud krijgt.

3. Er wordt op dit moment getracht om zoveel mogelijk consensus te bereiken inzake de restauratieoptie teneinde de kogge duurzaam te conserveren.

Hiervoor werden reeds verkennende gesprekken gevoerd met het gemeentebestuur van Beveren ; een andere mogelijkheid die momenteel wordt onderzocht, is de kogge te restaureren en te reconstrueren op de beschermde scheepswerf van Baasrode.

4. Het is mijn betrachting om in de begroting 2004 de benodigde kredieten te reserveren zodat de duurzame conservering volgend jaar van start kan gaan, ongeacht de keuze van de site.

Vraag nr. 222
van 11 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Historische studie Pilkem Ridge – Conclusies

In opvolging van mijn vraag om uitleg nr. 883 (2002-2003) van 3 juli 2003 zou ik graag volgende vragen willen stellen (Handelingen Commissievergadering nr. 275 van 3 juli 2003, blz. 25).

1. Is het derde deel van de rapportering van de studie – het Britse aandeel in de krijgsverrichtingen aan het front bij Ieper – reeds ingediend ? Zo ja, wat zijn de conclusies ? Zo neen, hoe verklaart de minister de opgelopen vertraging ?
2. Heeft de minister een idee wanneer we de eindconclusie over de erfgoedwaarde van het histo-

risch slagveld van Pilkem Ridge kunnen verwachten ?

3. Zijn er ondertussen nog relevante stappen ondernomen in het dossier ?

Antwoord

1. Hoewel de afdeling Monumenten en Landschappen reeds herhaaldelijk bij de onderzoekers heeft aangedrongen op het derde deel van de beloofde studie, werd dit nog steeds niet afgerond.

Aangezien het niet gaat over een formele opdracht kan ik, wat de termijn betreft, ook geen eisen stellen. Wanneer een buitenlandse onderzoeker zich niet aan de afgesproken termijnen houdt, valt daar zeer weinig aan te doen. Niettemin blijf ik aandringen op de afronding van dit derde deel.

2. Een eindconclusie over de erfgoedwaarde van het historisch slagveld van Pilkem Ridge mag worden verwacht in de eerste jaarhelft van 2004.

Een eerste rapportering m.b.t. het archeologisch vooronderzoek zal volgens de huidige stand van zaken reeds begin 2004 beschikbaar zijn.

3. In de afgelopen maanden kon het archeologisch onderzoek, mede door de goede weersomstandigheden, sneller vorderen dan gepland waardoor de achterstand opgelopen in de voorbije natte winterperiode enigszins kon worden ingelopen.

Vraag nr. 223 van 16 september 2003 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wommel – Franstalige onderwijzers

Een aantal Wommelse gemeenteraadsleden heeft enige tijd geleden aan de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant de schorsing gevraagd van de benoeming van vijf Franstalige leerkrachten aan de Franstalige basisschool. De vijf zouden niet beschikken over attesten van grondige kennis van het Nederlands.

Is de minister hiervan op de hoogte ?

Kan hij bevestigen dat de benoemingen effectief werden geschorst ?

Antwoord

Op 8 augustus 2003 heeft de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant de besluiten van de gemeenteraad van Wommel van 24 juni 2003 geschorst waarbij vijf leerkrachten vast benoemd werden tot voltijdse onderwijzers aan de Franstalige basisschool. De vijf benoemden voldeden niet aan de vereisten inzake taalkennis.

Op 28 augustus 2003 heeft de gemeenteraad van Wommel deze geschorste benoemingen gehandhaafd. Ik neem mij voor om vóór de uiterste datum van 31 oktober 2003 de benoemingsbesluiten te vernietigen.

Vraag nr. 224 van 16 september 2003 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Afkortingen – Ontwerpdecreet sociaal- economisch landschap

Op 7 februari 2001 keurde het Vlaams Parlement mijn resolutie betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen goed (stuk 396 (1999-2000) – Nr. 3). Het gaat om afkortingen die geregeld worden gebruikt. Vakterminologie moet kunnen, maar als beleidsverantwoordelijken moeten we steeds waakzaam blijven dat het geheel begrepen wordt door de doorsneeburger.

Uit het advies van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren heb ik onthouden dat afkortingen vermeden moeten worden.

Onlangs las ik in de pers dat we weer een hoop nieuwe acroniemen zullen mogen bijleren : "POM, SERR, Resoc, ...". Reden is de hertekening van het sociaal-economisch landschap die vervat is in een ontwerpdecreet van de ministers Landuyt en Ceyens.

1. Is de minister ervan op de hoogte dat er in dit nieuwe decreet weer nieuwe acroniemen gelanceerd zullen worden ?
2. Gaat de minister – in uitvoering van de resolutie die op 7 februari 2001 goedgekeurd werd – initiatieven nemen om deze nieuwe acroniemen

te laten vervangen door duidelijke en begrijpelijke taal ?

Antwoord

In het ontwerp van decreet betreffende het sociaal-economisch landschap staan er drie nieuwe acroniemen. Deze acroniemen staan vermeld bij de drie nieuwe soorten organen die volgens het ontwerp van decreet zullen worden opgericht : "erken- de regionale samenwerkingsverbanden", "sociaal- economische raden van de regio" en "regionale so- ciaal-economische overlegcomités".

Het acroniem ERSV staat voor de "erkende regio- nale samenwerkingsverbanden". Volgens § 3 van het ontwerp van decreet zullen deze samenwer- kingsverbanden gerechtigd zijn om zich in het rechtsverkeer te profileren onder een eigen naam, voorafgegaan of gevolgd door de woorden "door de Vlaamse regering Erkend Regionaal Samenwer- kingsverband" en/of door de afkorting "ERSV". Elk erkend regionaal samenwerkingsverband zal dus een eigen naam kunnen dragen.

Het acroniem SERR staat voor de "sociaal-econo- mische raden van de regio" en Resoc voor de "re- gionale sociaal-economische overlegcomités". Deze raden en comités zullen volgens artikel 12 en 18 opgericht worden binnen de bovengenoemde regionale samenwerkingsverbanden.

In het advies dat de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren heeft gegeven, staat er geen alge- mene aanbeveling die stelt dat afkortingen moeten worden vermeden. Wel geeft het advies specifieke aanbevelingen per type afkorting, dat wil zeggen voor gewone woorden, voor eenheden en groothe- den, en voor officiële benamingen en vaktermen. Die aanbevelingen hebben zowel betrekking op het gebruik van bestaande afkortingen als op de in- troductie van nieuwe benamingen en de eventuele afkortingen daarvan.

Specifiek in verband met de introductie van nieu- we benamingen en afkortingen stelt het advies niet dat het aanbevolen is om geen nieuwe afkortingen voor officiële benamingen en vaktermen meer te introduceren. Wel stelt het advies dat nieuwe af- kortingen alleen functioneel zijn als aan drie voor- waarden is voldaan :

- de nieuwe benaming bevat veel woorden en is daardoor te lang voor dagelijks gebruik ;
- de nieuwe benaming zal langdurig gebruikt worden ;

- naast de nieuwe benaming is er geen korte naam die doorzichtig en zinvol genoeg is als roep- of citeernaam voor dagelijks gebruik.

De drie nieuwe benamingen voldoen aan deze voorwaarden. Bovendien voldoen ze aan de aanbe-velingen die in het advies zijn geformuleerd voor de samenstelling van nieuwe benamingen. Alle woorden die in de benamingen zijn opgenomen, zijn immers functioneel. De benamingen kunnen daardoor niet verward worden met benamingen van al bestaande entiteiten. Zo zijn ze duidelijk on- derscheiden van de benamingen van andere sa- menwerkingsverbanden, raden en overlegcomités in Vlaanderen (bijvoorbeeld de Sociaal-Economi- sche Raad van Vlaanderen, de SERV). De acronie- men ERSV, SERR en Resoc voldoen bovendien aan de aanbevelingen die het advies van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren geeft over de samenstelling en de spelling van nieuwe afkor- tingen.

Op grond van de aanbevelingen die de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren geeft, is het niet opportuun om initiatieven te nemen om zich tegen het gebruik van de genoemde acroniemen te ver- zetten. Het spreekt uiteraard wel voor zich dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en ook andere overheden over deze nieuwe organen en deze nieuwe regelgeving duidelijk en begrijpelijk zullen moeten communiceren. Zoals ook het advies van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren stelt, is het aan te bevelen dat acroniemen zoals ERSV, SERR en Resoc in de communicatie alleen gebruikt worden als eerst ook de volledige bena- mingen geïntroduceerd worden en toegelicht wor- den. Voorlichters mogen er met andere woorden niet van uitgaan dat deze nieuwe acroniemen bij het grote publiek bekend zijn. Waar dat mogelijk is, kunnen voorlichters de acroniemen ook gewoon weglaten.

Aangezien de erkende regionale samenwerkings- verbanden zelf een eigen naam zullen kunnen dra- gen, is het overigens waarschijnlijk zo dat deze sa- menwerkingsverbanden elk met hun eigen naam bij het publiek van een regio bekend zullen zijn. Het behoort dan tot de taak van elk samenwer- kingsverband om voor de respectieve regio's een duidelijke en begrijpelijke naam te kiezen en bij hun doelgroepen te communiceren wat de rol en de taak van de verschillende organen is. Aangezien de sociaal-economische raden van de regio en de regionale sociaal-economische overlegcomités sub- entiteiten zullen zijn van de erkende regionale sa- menwerkingsverbanden, speelt de eigen naam van een samenwerkingsverband ook een rol bij de ver-

wijzing naar specifieke sociaal-economische raden en overlegcomités.

Vraag nr. 225
van 16 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Monumenten West-Vlaanderen – Inventarisatie

De afdeling Monumenten en Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in Brugge is gestart met een grootschalig onderzoek naar gebouwen die momenteel zouden kunnen worden beschermd als monument in West-Vlaanderen en die dan later opgenomen kunnen worden in een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten.

1. Wat is de huidige stand van zaken van dit grootschalig onderzoek ? Wanneer wordt deze lijst ter ondertekening voorgelegd aan de minister ?
2. Kan de minister een overzicht geven van het aantal gebouwen opgesplitst per gemeente in West-Vlaanderen dat eventueel voor bescherming in aanmerking komt ?

Antwoord

1. De geografische inventarisatie van het bouwkundig erfgoed van de provincie West-Vlaanderen is voltooid voor de volgende gemeenten (met deelgemeenten) :

alle kustgemeenten, uitgezonderd Zeebrugge

Veurne*

Alveringem

Lo-Reninge*

Vleteren

Poperinge

Heuvelland*

Ieper

Langemark-Poelkapelle

Mesen

Zonnebeke

Wervik

Staden*

Hoogdelede*

Lichtervelde*

Roeselare*

Ingelmunster*

Izegem*

Moorslede*

Ledegem*

Kortrijk*

Menen*

Wevelgem*

Gistel*

Oudenburg*

Zuienkerke*

Brugge* en enkele deelgemeenten*

Momenteel werkt men aan de inventarisatie van de gemeenten Damme, de resterende deelgemeenten van Brugge, Spiere-Helkijn en Diksmuide.

Eind van de operatie voor de ganse provincie wordt gepland voor 2008.

Deze inventarisatie dient om een verantwoorde selectie te kunnen maken voor de te beschermen monumenten. De inventarisatie per gemeente wordt dan ook in de mate van het mogelijke systematisch en indien verantwoord, gevolgd door een beschermingsvoorstel. Voor de gemeenten met een * zijn deze lijsten reeds gemaakt en is de procedure voor bescherming ofwel lopende, ofwel afgerond.

2. Een overzicht opmaken per gemeente van de gebouwen die eventueel voor bescherming in aanmerking komen, is slechts mogelijk nadat de inventaris voor die gemeente is afgerond. Hierbij dient overigens vermeld te worden dat er ook in het verleden reeds beschermingen werden gedaan zonder dat er een geografische inventarisatie aan voorafging. Bovendien is het zo dat thematische inventarisaties rond bijvoorbeeld kerken in neostijlen eveneens aanleiding kunnen zijn om, zelfs na een geografische inventarisatie, toch nog een aantal bijkomende beschermingen te doen.

Om toch enigszins een beeld te geven van het effect van de geografische inventarisatie werd een synthese gemaakt van beschermingsprocedures opgestart sinds 1 januari 2002 voor de bovenvermelde gemeenten met een *.

- Veurne : 1 dossier met 64 objecten
- Lo-Reninge : 3 dossiers met 40 objecten klaar tegen eind oktober 2003
- Heuvelland : 2 dossiers met 12 objecten

- Staden : nihil
- Hooglede : nihil
- Lichtervelde : nihil
- Roeselare : 5 dossiers met 21 objecten en 1 dorpsgezicht
- Ingelmunster : 4 objecten en 1 dorpsgezicht
- Izegem : 4 dossiers met 24 objecten
- Moorslede : nihil
- Ledegem : 1 dossier met 5 objecten
- Kortrijk : totaal : 18 dossiers met 186 objecten
- Kortrijk-Stad : 11 dossiers met 118 objecten
- Kortrijk-Stad en Kortrijk-Heule : 1 dossier met 18 objecten
- Kortrijk-Marke : 1 dossier met 12 objecten
- Kortrijk-Kooigem : 1 dossier met 6 objecten
- Kortrijk-Aalbeke : 1 dossier met 7 objecten
- Kortrijk-Bellegem : 1 dossier met 14 objecten
- Kortrijk-Bissegem : 1 dossier met 4 objecten
- Kortrijk-Rollegem : 1 dossier met 7 objecten
- Menen : 1 dossier met 17 objecten klaar tegen eind oktober 2003
- Wevelgem (Gullegem) : 1 dossier met 40 objecten in voorbereiding
- Gistel : 2 dossiers met 10 objecten en 1 dorpsgezicht
- Oudenburg : 1 dossier met 11 objecten en 3 dorpsgezichten
- Zuienkerke : 1 dossier met 25 objecten
- Brugge : totaal : eerste fase in totaal 107 objecten, tweede fase 15 dossiers met 122 objecten
- Brugge-Stad : 11 dossiers met 111 objecten
- Brugge-Assebroek : 2 dossiers met 5 objecten
- Brugge-Lissewege : 1 dossier met 1 object
- Brugge Sint-Pieters-op-de-Dijk : 1 dossier met 5 objecten
- Oostende : 33 objecten en een nieuw dossier in voorbereiding
- Knokke : 70 objecten
- Blankenberge : 78 objecten
- De Haan : 1 dorpsgezicht
- Middelkerke : 20 objecten

**Vraag nr. 226
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Wezembeek-Oppem – Aantal gemeenteraadsvergaderingen

In de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem heeft de oppositie het feit aangeklaagd dat de gemeenteraad geen tien maal per jaar samenkomt, zoals nochtans wettelijk is voorgeschreven.

De reden is allicht dat besprekingen en beslissingen elders op een meer informele wijze gebeuren door de Franstalige gemeenteraadsleden en het gemeentebestuur. De eigenlijke gemeenteraden, die in het Nederlands dienen te verlopen, worden aldus nog louter een forum waar de beslissingen worden geformaliseerd en waar alleen nog de Nederlandstalige oppositieleden interveniëren. Van daar allicht dat ze door de Franstaligen als overbodig worden beschouwd.

Dit komt de democratische werking van de lokale besturen evenwel niet ten goede.

1. Is de minister op de hoogte van de gang van zaken in Wezembeek-Oppem ?
2. Heeft hij het gemeentebestuur al op zijn wettelijke verplichtingen gewezen ?
3. Zijn er nog andere faciliteitengemeenten waar de gemeenteraad minder dan tien maal per jaar bijeenkomt ?

Antwoord

Overeenkomstig artikel 85 van de Nieuwe Gemeentewet vergadert de gemeenteraad inderdaad zo dikwijls als de zaken die tot zijn bevoegdheid behoren, het vereisen en ten minste tien maal per jaar. Het niet naleven van dit aantal vergaderingen is echter wettelijk niet afdwingbaar.

De gang van zaken in de gemeente Wezenbeek-Oppem, die mij door de Vlaamse volksvertegenwoordiger wordt aangebracht, betreft een concreet geval en zal ik door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant laten onderzoeken.

Ook wat de derde vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft, met name het aantal gemeenteraadszittingen in de diverse faciliteitengemeenten, zal ik aan de desbetreffende gouverneurs vragen mij de gegevens te willen bezorgen die door de Vlaamse volksvertegenwoordiger worden opgevraagd.

Na de ontvangst van de resultaten van het onderzoek dat aan de gouverneurs wordt gevraagd, kom ik op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger terug en zal ik een standpunt innemen.

**Vraag nr. 227
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Kerk van Mesen – GSM-mast

Sinds 3 september 2003 zijn er in de kerk van Mesen (West-Vlaanderen) werken begonnen teneinde een zendmast op de kerktoren te kunnen plaatsen. Van deze kerk is de historisch belangrijke crypte uit circa 1200 een beschermd monument.

Naar mij wordt meegedeeld, werd de crypte bij de werkzaamheden niet gespaard. Zo werd er een gat van 15 cm in een cryptemuur geslagen om kabels te leggen, en is het wellicht noodzakelijk dat er ook in het plafond van de crypte nog een gat wordt geslagen.

Volgens de omzendbrief van 14 juli 1997 van de minister van Justitie betreffende de inplanting van relais-stations Mobistar of Proximus op gebouwen van de erediensten, kan voor beschermde gebouwen tot de werkzaamheden slechts worden overgegaan nadat er een advies werd afgeleverd door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

1. Is de minister ervan op de hoogte dat er werkzaamheden in de beschermde crypte van de kerk van Mesen worden verricht in het kader van de inplanting van een GSM-mast ?
2. Werd het benodigde advies terzake opgesteld ?
3. Werd daarbij toestemming verleend om werkzaamheden in de crypte zelf te verrichten ?
4. Overweegt de minister eventueel maatregelen te nemen om verdere beschadiging van de crypte te voorkomen en om deze in haar oorspronkelijke toestand te herstellen ?

Antwoord

1. De afdeling Monumenten en Landschappen is op de hoogte van de plaatsing van de GSM-antenne aan de niet-beschermde gevel van de Sint-Niklaaskerk in Mesen.
2. Op 14 maart 2003 werd het aanvraagdossier tot het plaatsen van de GSM-installatie inhoudelijk volledig bevonden en werd een toelating tot de werken gegeven door de cel Monumenten en Landschappen West-Vlaanderen.

De toelating (het betreft geen stedenbouwkundig vergunningplichtige werken) werd gevraagd aan Monumenten en Landschappen om zeker in overeenstemming te zijn met de beschermingsbepalingen van de crypte.
3. Er werd mij verduidelijkt dat de GSM-installatie geen impact heeft op de beschermde crypte, de operator zal zelfs instaan voor de beveiliging van het volledige kerkgebouw tegen bliksem, slag, brand en inbraak.
4. De plaatsing verloopt tot dusver conform de toelating der werken.

**Vraag nr. 228
van 19 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Beschermde gebouwen – Zendmasten

Wanneer een zendmast komt op een gebouw van de eredienst dat eigendom is van een kerkfabriek, kan er een machtiging van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden nodig zijn. Bij beschermde gebouwen is een advies nodig van de Koninklij-

ke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

Beide beoordelaars hebben allicht hun eigen basisregels, waarbij men kan veronderstellen dat men vanuit monumentenzorg vertrekt vanuit het respect voor het monument en de leefomgeving.

Op welke manier Binnenlandse Aangelegenheden een machtiging voor plaatsing afweegt, is niet zo duidelijk.

Of de vraag – en dus het advies of de machtiging – vaak gesteld wordt, is evenmin duidelijk.

Mag ik de minister bevoegd voor Monumentenbeleid en bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden en dus kerkfabrieken het volgende vragen.

1. Welke uitgangspunten hanteert men om een machtiging al dan niet toe te staan ?
2. Waar werden sedert de omzendbrief van de minister van Justitie van 1997 reeds machtigingen gegeven ?
3. Voor welke gebouwen werden sedert 1997 positieve adviezen gegeven vanuit Monumentenbeleid ? Welke aanvragen werden negatief geadviseerd ?
4. Indien de adviezen niet bindend zouden zijn : waar werd met het gegeven advies geen rekening gehouden ?

Antwoord

1. Ingevolge de Bijzondere Wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen zijn sinds 1 januari 2002 een aantal bevoegdheden inzake de kerkfabrieken en instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten overgedragen aan de gewesten.

Om de definitieve overdracht van dossiers die nog bij het Ministerie van Justitie liggen naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap vlot te laten verlopen, en de dossierbehandeling nog verder te vereenvoudigen, heb ik bij omzendbrief BA 2002/14 van 25 oktober 2002 betreffende dossiers herstellings- of restauratiewerken aan gebouwen (kerken, pastorieën,

meubilair, enzovoort) bestemd voor de uitoefening van de eredienst – Overdracht van de dossiers van het Ministerie van Justitie naar de Vlaamse Gemeenschap – Eindfase, de administratieve procedure aangepast.

Als het een niet-beschermd onroerend goed betreft, dient er, net zoals trouwens voor beschermd erfgoed, bij de behandeling van de aanvraag rekening te worden gehouden met de bepalingen van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, inzonderheid het besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 26 april 2002. Het onderscheid tussen een zendmast en zendapparatuur is belangrijk.

Als het een beschermd onroerend erfgoed betreft, is het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (BS 10.03.1994) van toepassing. Meestal wordt er toestemming gevraagd om zendapparatuur in een bestaand gebouw te plaatsen. Het belangrijkste uitgangspunt voor Monumenten en Landschappen vormt de vraag of er belangrijk bouwhistorisch materiaal moet wijken en/of verplaatst worden om de plaatsing van de apparatuur en bijhorende infrastructuren toe te laten.

2. Er werden geen aanvragen tot plaatsing van zendapparatuur, in toepassing van de omzendbrief van de minister van Justitie – Gebouwen van de eredienst – Inplanting van relais-stations Mobistar of Proximus op deze gebouwen, aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen gericht.
3. De afdeling Monumenten en Landschappen verleende tientallen toelatingen en adviezen voor het plaatsen van zendapparatuur in beschermde kerktorens. De gestelde voorwaarden in de toelating of advies worden vrijwel steeds gerespecteerd.
4. In geval van beschermd erfgoed betreft het steeds adviezen of toelatingen die bindend zijn.

Vraag nr. 229
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Vlaamse administratie – Vacatures

Wie voor een vacature bij de Vlaamse overheid solliciteert, kent het fenomeen dat de aangeworven geslaagden reeds contractueel in dienst waren bij de overheid. De overige kandidaten vallen uit de boot en voelen zich bekocht. Ze hebben tijd en geld gependend aan een vacature die op voorhand zo goed als ingevuld was.

Ook is het zo dat de reserves van aanwervingsexamens binnen een bepaalde geldigheidsduur eerst uitgeput moeten worden vooraleer tot de organisatie van een nieuw examen (met dezelfde kwalificatie) kan worden overgegaan.

1. Waarom wordt er geen regeling uitgewerkt zodat de contractuelen intern hun bekwaamheid kunnen bewijzen ?

Meent de minister niet dat bij dergelijke vacatures op z'n minst de vermelding moet worden gemaakt dat het hier gaat om vacatures waarbij een kans bestaat dat contractuelen – die reeds in dienst zijn – statutair in dienst genomen worden ?

Heeft de minister reeds andere oplossingen overwogen om deze problematiek op te lossen ?

2. Hoe komt het dat de geldigheidsduur van de uitgeschreven vacatures slechts twee jaar bedraagt ?

Wordt de mogelijkheid overwogen om de geldigheidsduur te verlengen naar bijvoorbeeld vijf jaar ?

Waarom wordt deze geldigheidsduur niet afgeschaft en wordt er niet gewerkt met een systeem van "tot uitputting van de wervingsreserve" ?

3. Hoe komt het dat er zo weinig vacatures verschijnen die regionaal gebonden zijn ?

Antwoord

1. Momenteel wordt onderzocht hoe in de toekomst contractuele personeelsleden, mits het voldoen aan een aantal voorwaarden, statutair kunnen worden aangesteld. Ondertussen echter geldt nog altijd de bestaande regelgeving dat

men alleen statutair ambtenaar kan worden na het slagen voor een vergelijkende aanwervingsselectie. Op dit moment worden vacatures aangeboden aan alle geslaagden in selectiereserves. Ook de contractuele personeelsleden die geslaagd zijn, krijgen deze vacatures aangeboden.

Daarnaast echter worden contractuele personeelsleden, indien er een vacature bestaat en ze daardoor hun eigen functie statutair kunnen innemen, ook wel nominatief opgevraagd door de betrokken personeelsdienst van het departement waar zij werkzaam zijn. Dat gaat echter niet zonder dat aan bepaalde voorwaarden voldaan moet zijn. Zo wordt, ingevolge een samenwerkingprotocol tussen Selor en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dezelfde gedragslijn gevolgd die Selor toepaste vóór het afsluiten van dit protocol (*Selor: Selectiebureau van de Federale Overheid – red.*).

Contractuele personeelsleden die geslaagd zijn, worden pas nominatief aangesteld indien de kandidaten in dezelfde reserve vóór hen reeds minimum vijf vacatures aangeboden hebben gekregen in vergelijkbare werkomstandigheden. In de praktijk bedraagt dat aantal echter veel meer dan vijf. Doordat de hele selectiereserve telkens helemaal wordt aangeschreven, is aan die voorwaarde vrij vlug voldaan en kunnen contractuele personeelsleden die geslaagd zijn, ook vrij vlug statutair aangesteld worden in hun eigen functie.

De geldigheidsduur van de selectiereserves bedraagt om praktische redenen twee jaar. De ervaring leert ons dat uit de algemene selectiereserves, bijvoorbeeld adjunct van de directeur algemene kwalificatie, slechts 20 % van de kandidaten reageert op oproepen met vacatures. Van die kandidaten blijkt ook maar een deel echt geschikt te zijn voor de functie. Het gros slaagt niet voor de bijkomende proef die krachtens het Vlaams Personeelsstatuut mag worden opgelegd.

De geldigheidsduur van selectiereserves opvoeren tot vijf jaar heeft dan ook geen enkele zin.

Indien we zouden overstappen op een systeem "tot uitputting van de wervingsreserve" vooraleer een nieuwe selectie kan worden georganiseerd, leidt dat tot onoverkomelijke problemen. Concreet zou de reserve immers jaren geblokkeerd blijven doordat geslaagden niet reageren op oproepen of niet in dienst wensen te treden bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeen-

schap. En vacatures zouden bijgevolg jaren open blijven staan, hetgeen volkomen indruist tegen een goed rekruterings- en selectiebeleid, dat er in de eerste plaats op gericht moet zijn om zo snel mogelijk de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen.

3. Ongeveer de helft van de diensten in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn buitendiensten, de andere helft van de diensten is centraal gevestigd in Brussel.

Vermits het personeelsverloop in de buitendiensten heel minimaal is, is het bijgevolg ook logisch dat er weinig regionaal gebonden vacatures zijn.

Vraag nr. 230
van 19 september 2003
van de heer JACKY MAES

Vuurtorens – Beheer – Bescherming

Langs onze kust bevinden zich verschillende vuurtorens. Sommige hiervan werken nog steeds, zoals die van Oostende en Nieuwpoort. Andere werden gedoofd omdat ze van geen nut meer waren, zoals in Zeebrugge en Heist.

In de vuurtoren van Blankenberge is een museum gevestigd. De toren van Heist werd in 2002 gerestaureerd en is af en toe opengesteld voor het publiek. Binnenkort zou de vuurtoren van Nieuwpoort worden gedoofd. Het zou echter zonde zijn dit gebouw te laten verkommeren of af te breken.

Deze vuurtoren, maar ook alle andere verdienen een bescherming als monument.

1. Welke dienst of instantie heeft de bevoegdheid over de vuurtorens ?
2. Hoeveel vuurtorens zijn er nog langs onze kust en hoeveel ervan werken nog ?
3. Wordt op korte termijn verwacht dat nog andere vuurtorens worden gedoofd ? Zo ja, welke ?
4. Kunnen vuurtorens beschermd worden als "maritiem erfgoed" ?
5. Zijn er vuurtorens die reeds beschermd zijn ? Zo ja, welke ?
6. Zijn er plannen voor bescherming van nog andere vuurtorens ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 430) en Van Grembergen (nr. 230).

Antwoord

- 1, 2 en 3. De afdeling Vloot van de administratie Waterwegen en Zeewezen – die niet onder mijn bevoegdheid ressorteert – is de bevoegde instantie die deze informatie kan aanleveren.
4. Vuurtorens kunnen niet als "maritiem erfgoed" beschermd worden. Vuurtorens behoren tot het onroerend erfgoed en kunnen als monument beschermd worden overeenkomstig het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995.
5. De vuurtorens (grote en kleine vuurtoren of lichtopstand) in Knokke-Heist zijn als monument beschermd (MB van 08.09.81 en van 21.01.87), evenals de ruïne van de middeleeuwse vuurtoren Vierboete in Nieuwpoort (beschermd bij MB van 31.03.01) (*MB : ministerieel besluit*). Voor de Blankenbergse vuurtoren is de beschermingsprocedure lopende.
6. Voor de vuurtorens in Oostende (Lange Nelle) en in Nieuwpoort werd de beschermingsprocedure zeer recentelijk, namelijk op 3 oktober 2003, opgestart.

(Antwoord Gilbert Bossuyt : blz. 713 – red.)

Vraag nr. 231
van 19 september 2003
van mevrouw INGRID VAN KESSEL

Vlaamse administratie – Gehandicapten

In het kader van het actieplan van de Vlaamse regering "Beter Bestuurlijk Beleid" werkt de regering thans aan een nieuw raamstatuut voor haar eigen personeel.

Dit raamstatuut moet een instrument worden om ook mensen uit de zogenaamde kansengroepen, waaronder personen met een handicap, aan het werk te krijgen.

Hierbij zou worden afgestapt van het zogenaamde quotasysteem waarbij per bepaalde schijf van medewerkers één medewerker uit de kansengroep moet komen. Nadeel van dit systeem was dat het

slechts gold voor niveau D en dat, eens het quorum bereikt was, er geen nieuwe aanwervingen meer plaatsvonden.

Bovendien wijst de praktijk uit dat leidinggevende ambtenaren moeilijker te overtuigen zijn van tewerkstelling van personen met een handicap. Het gelijkekansenbeleid inzake tewerkstelling bleef voornamelijk steken rond het genderaspect.

Ik verneem dat in het nieuwe systeem streefcijfers voor tewerkstelling van diverse doelgroepen per afdeling, per niveau en per doelgroep vastgesteld zullen worden.

1. Hoe worden deze streefcijfers vastgesteld voor personen met een handicap ?
2. Op welke manier wordt deze verplichte tewerkstelling afgedwongen ? Wat is de sanctie indien deze streefcijfers niet worden gehaald ?
3. Op welke manier worden de leidinggevende ambtenaren bewust gemaakt van het belang van de diversiteitsdoelstelling bij de tewerkstelling in de Vlaamse overheidsadministratie ?
4. Is het de bedoeling deze regeling te veralgemenen naar regionale en lokale besturen ?

Antwoord

1 en 2. Het decreet van 8 mei 2002 houdende een evenredige participatie op de arbeidsmarkt, kent aan de Vlaamse overheidsadministratie een voorbeeldfunctie toe. In het nieuwe personeelsstatuut worden de quota opgenomen in het vroegere personeelsstatuut voor de werving van 2 % personen met een handicap op niveau D afgeschaft.

In de toelichting van het raamstatuut wordt gesteld dat men in de toekomst zal werken met streefcijfers op alle niveaus, om binnen de Vlaamse overheidsadministratie te komen tot een evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen, allochtonen en personen met een handicap op alle niveaus. Het raamstatuut (dat principieel is goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 juli 2003) stelt ook dat de Vlaamse minister bevoegd voor Bestuurszaken kan opteren voor een gerichte werving, indien de door de Vlaamse regering bepaalde streefcijfers niet gehaald worden.

Het systeem van streefcijfers is een instrument waardoor doelstellingen kunnen worden gekwantificeerd en opgevolgd. Er worden geen sancties genomen wanneer de streefcijfers niet worden gehaald. Op dit ogenblik wordt binnen de administratie gewerkt aan een uitvoeringsbesluit om het werken met streefcijfers uitvoerbaar te maken.

3. Jaarlijks, en dit sinds 2001, krijgt elke leidend ambtenaar een diversiteitsdoelstelling mee. Deze diversiteitsdoelstelling moet ervoor zorgen dat de engagementen inzake gelijke kansen en diversiteit worden omgevormd tot concrete en evalueerbare initiatieven.

Voor 2003 werd er bijzondere aandacht gevraagd voor de doelgroep allochtonen. De leidend ambtenaren worden jaarlijks op de realisatie van hun doelstellingen geëvalueerd.

4. De regeling die geldt voor het personeel van de Vlaamse overheid kan niet automatisch veralgemeend worden naar de lokale en regionale besturen.

De lokale en de regionale besturen vallen immers niet onder het toepassingsgebied van het raamstatuut. Zij beschikken over de autonomie om het administratief en geldelijk statuut voor hun personeel vast te stellen, rekening houdende met wat bepaald is in de afgesloten sectorale akkoorden. In de regel bevatten die verplichte en facultatieve onderdelen.

Er bestaat een specifieke regelgeving inzake de tewerkstelling van personen met arbeidshandicap bij de gemeenten, OCMW's en provincies. Het koninklijk besluit (KB) van 23 december 1977 tot vaststelling van het aantal mindervaliden die door de provincies, de gemeenten, de verenigingen van gemeenten en agglomeraties van gemeenten moeten worden tewerkgesteld, bepaalt dat voor elke groep van 55 betrekkingen met volledige arbeidsprestaties 1 voltijdse mindervalide in de personeelsformatie moet worden opgenomen.

In het sectoraal akkoord 1997-1998 werd het initiatief genomen om personen met een handicap optimaal in te schakelen in het arbeidsproces. De tekst terzake luidt als volgt :

"Op 19 maart 1997 heeft het Vlaams parlement een resolutie betreffende het optimaal inschakelen van personen met een handicap in het arbeidsproces aangenomen. In deze resolutie

wordt de Vlaamse regering verzocht "werk te maken van een volwaardige inschakeling van personen met een handicap in het arbeidsproces en meer speciaal door de provinciebesturen, gemeentebesturen en OCMW's op te leggen een quotum van minimum 2,5% gehandicapten in dienst te nemen, berekend op hun vaste personeelsformatie". Ter uitvoering van deze resolutie wordt aan de lokale en regionale besturen aanbevolen te streven naar de aanwerving van personen met een handicap ten belope van een quotum van 2,5%, berekend op de vaste personeelsformatie."

Deze aanbeveling werkt versterkend ten opzichte van het genoemde KB van 23 december 1977, temeer omdat de Bijzondere Wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, de bevoegdheid over de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van provinciale en gemeentelijke instellingen overgedragen heeft aan de gewesten.

Vraag nr. 232
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wemmel – Franstalige voordracht

In het gemeentelijk informatieblad "Wemmel-info" wordt een voordrachtavond aangekondigd onder de titel "Un fou noir au pays des blancs".

De avond vindt plaats in de Franstalige gemeenteschool, met een tweetalige introductie door de schepen van Cultuur. Voor meer inlichtingen wordt naar de betrokken schepen en naar de informatie-ambtenaar verwezen. Het gaat mijns inziens dan ook om een officieel initiatief.

1. Neemt de minister naar aanleiding daarvan de nodige initiatieven ?
2. Kan de minister bevestigen dat het strijdig is met de taalwetgeving indien een Vlaams gemeentebestuur – weze het van een gemeente met taalfaciliteiten – Franstalige voordrachten organiseert, zonder dat er zelfs in enige vorm van vertaling voorzien is ?

Antwoord

Het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangekaarte probleem is mij niet bekend.

Aangezien het hier gaat om een specifiek dossier, vraag ik de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant de concrete omstandigheden ervan te willen onderzoeken. Zodra ik de resultaten van dit onderzoek heb ontvangen, kom ik op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger terug.

GILBERT BOSSUYT

VLAAMS MINISTER
 VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN
 EN ENERGIE

Vraag nr. 393
van 11 september 2003
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Heraanleg N12 Turnhoutsebaan Deurne – In-spraak

De Lijn klaagt erover dat er een moeilijke doorstroming is van het openbaar vervoer op de Turnhoutsebaan tussen de Lundenstraat en de Frank Craeybeckxlaan. Daarom haalt De Lijn de plannen opnieuw boven om de Turnhoutsebaan heraan te leggen. Zij heeft hiervoor reeds een bouwvergunning ingediend bij het Vlaams Gewest, dat de werkzaamheden zal financieren.

Nu blijkt dat het district in de voorbereidende fase niet werd gehoord aangaande de ingrepen op de Turnhoutsebaan. Overigens diende het district een negatief advies in, en werden talrijke bezwaarschriften ingediend.

1. Kan de minister meedelen waarom het district Deurne niet geconsulteerd werd aangaande de geplande ingrepen ?

Werden er andere instanties in de stad Antwerpen geconsulteerd ?

2. Het district Deurne diende een negatief advies in en er werden ook talrijke bezwaarschriften ingediend.

Wordt er rekening gehouden met deze bezwaarschriften en het negatief advies ? Of zijn de plannen reeds definitief ?

Antwoord

1. De heraanleg van het vak Lundenstraat – F. Craeybeckxlaan van de N12 zal worden uitge-

voerd in het kader van het project “wegwerken van knelpunten voor het openbaar vervoer”, dat een onderdeel is van het Masterplan Antwerpen.

Bij de bespreking van de uit te voeren werken zijn volgende partijen betrokken: De Lijn, de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen (AWV), de stad Antwerpen en het studiebureau TV Studiegroep Antwerpen Mobiel. Om het overleg beheersbaar te houden, is er de afspraak dat in de stuurgroepen met AWV en De Lijn, de stad Antwerpen ook de mening vertegenwoordigt van de districten. In het parlement heb ik overigens meermaals gesteld dat het Vlaams Gewest niet rechtstreeks met de districten overlegt. Het is de taak van de stad om te zorgen voor de doorstroming van informatie en adviezen van en naar de districten en voor het bewerkstelligen van een interne consensus tussen het stadsbestuur en de districten. Het Vlaams Gewest wenst hierin niet tussenbeide te komen.

- De bezwaarschriften en het advies van het district worden bezorgd aan de stad Antwerpen, die deze op haar beurt van een advies of oordeel voorziet en bezorgt aan de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) in het kader van de behandeling van de bouwaanvraag. Zo heeft de stad Antwerpen een aantal opmerkingen behouden en een negatief advies bezorgd aan de administratie Arohm.

Rekening houdende met de opmerkingen ligt de uiteindelijke beslissing bij Arohm, die over de bouwvergunning dient te beslissen.

Vraag nr. 394
van 11 september 2003
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Luchthavenlei Deurne – Heraanleg rotonde

Aan de Luchthavenlei in Deurne werd in het verleden een voorlopige rotonde aangelegd. Om de veiligheid op deze rotonde te garanderen, is deze dringend aan heraanleg toe. Bovendien zou een heraanleg van de voorlopige rotonde het straatbeeld aantrekkelijker maken.

Er bestaat evenwel enige onduidelijkheid over wie nu verantwoordelijk is voor de heraanleg vermits de rotonde gelegen is in de onmiddellijke nabijheid van de luchthaven.

Kan de minister verduidelijken wie er verantwoordelijk is voor de definitieve aanleg van de rotonde aan de Luchthavenlei? Is dit de stad Antwerpen, het district Deurne, de Regie der Luchtwegen of het Vlaams Gewest?

Indien het Vlaams Gewest verantwoordelijk is, kan de minister mij dan meedelen of er een heraanleg gepland is en wanneer deze zal worden uitgevoerd?

Antwoord

Ik kan bevestigen dat de rotonde aan de Luchthavenlei in Deurne onder het beheer valt van de DAB Luchthaven Antwerpen, die dit bij de regionalisering van de Regie der Luchtwegen heeft overgenomen (*DAB : dienst met afzonderlijk beheer – red.*).

De heraanleg van de rotonde staat op het programma van het begrotingsjaar 2003. De fysieke uitwerking zal evenwel gebeuren door de diensten van de administratie Wegen en Verkeer (AWV).

Vraag nr. 395
van 11 september 2003
van de heer JAN LOONES

Zandwinning op zee – Kusterosie

Als gevolg van de uitputting van bestaande zandgroeven op het land, en de groeiende vraag naar zand en grind, wordt de druk groot om meer en meer aan zandwinning te doen op zee.

Deze vorm van zandwinning heeft evenwel zo zijn gevolgen voor de kust: zo is er het gevaar voor kusterosie. Intensieve zandwinning kan namelijk de morfologie van de zandbanken (vorm, volume, hoogte) grondig veranderen. Dit kan leiden tot veranderde golf- en stromingspatronen, en tot een toenemende golfenergie die inbeukt op onze kust. Hoe dichter bij de kust, hoe meer kans op kusterosie.

Er dient dus met zorg te worden omgegaan met de zandbanken die fungeren als natuurlijke schokdempers ter verdediging van de kustzone.

Het is dan ook uitermate belangrijk dat de zandwinningssector in België op de voet gevolgd wordt. Wat de in voorbereiding zijnde uitvoeringsbesluiten van de vernieuwde wetgeving terzake (wet van 13 juni 1969, zoals gewijzigd door de wet van 22

april 1999) betreft, zou alleszins de Vlaamse overheid moeten worden betrokken, omdat zij in dit dossier belanghebbende partij is waar het erop aankomt de kustzone te verdedigen.

1. Is de minister op de hoogte van het gevaar voor kusterosie bij toenemende zandwinning op zee ?
2. In welke mate werd de minister betrokken bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten van de nieuwe wetgeving inzake zandwinning op zee ?
3. Is er daaromtrent overleg geweest met de federale overheid ? Met de sector ?

Antwoord

1. Het gevaar voor kusterosie ten gevolge van de zandwinning in zee is beperkt, gezien de afstand uit de kust van de zandwinningszones en gezien de geringe bodemwijziging die resulteert uit de zandwinning.

Indien de zandwinningszones een dermate grote omvang krijgen dat de bodemwijziging zou resulteren in een wijziging van het golfklimaat is het effect op de kust niet uitgesloten. Alhoewel momenteel zeker geen problemen rijzen, is waakzaamheid geboden.

2. Aangezien de zandwinning op het Belgisch Continentaal Plat een uitsluitend federale bevoegdheid is, wordt het Vlaams Gewest niet formeel betrokken bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten van de nieuwe wetgeving terzake.

De afdelingen Maritieme Toegang en Waterwegen Kust van de administratie Waterwegen en Zeewezen worden wel occasioneel bevestigd bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de zandwinning op de baggerstortplaatsen in zee met het oog op hergebruik van het zand voor zandsuppletiewerken.

3. Met de federale overheid is er tot nu toe occasioneel overleg geweest met betrekking tot zandwinning op de vergunde baggerstortplaatsen. Het ligt evenwel in mijn bedoeling om hierover meer formele afspraken te maken met de federale overheid.

Vraag nr. 396 van 11 september 2003 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Aanplantingen langs gewestwegen – Onderhoud

De Vlaamse overheid doet inspanningen om bij de aanleg van gewestwegen ook in het nodige groen te voorzien op rotondes en verhoogde wegafscheidingsdijken.

Tenminste, men veronderstelt dat dit ooit de bedoeling geweest is, want de toestand op heel wat plaatsen is schandalig : hoog onkruid tiert welig, soms zelfs tussen de oorspronkelijk mooi aangeplante beplanting.

Wanneer het rotondes of plaatsen betreft die vlakbij de dorpskernen liggen – ik wil hier het voorbeeld van de rotondes van de N725 in Lummen geven – geeft dit verwijten aan het plaatselijk bestuur, dat alleen maar de handen in de lucht kan steken : het onderhoud van het groen op gewestwegen is geen gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ook in Tongeren op het kruispunt van de Maas-trichtersteenweg met de Viséweg overheerst het onkruid op de betegeling.

1. Wat is de normale werkwijze (timing, onderhoudsafspraken, ...) voor de aanleg en het onderhoud van het groen en andere elementen op rotondes aangelegd door het Vlaams Gewest bij de aanleg van gewestwegen ? Zijn hierbij provinciale verschillen ?
2. Werd het probleem van nog niet aangelegd groen langs gewestwegen en vooral niet onderhouden groen reeds besproken op de diensten die hiervoor bevoegd zijn ? Welke oorzaken werden hiervoor aangehaald ? Welke voorstellen ter verbetering werden concreet geformuleerd ?
3. Langs welke gewestwegen in Limburg is er in groenaanplanting voorzien maar nog niet uitgevoerd ? Hoelang is de weg al in gebruik ? Wanneer is in een aanplanting voorzien ?

Antwoord

De problemen met het groenonderhoud die door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermeld worden, houden geen verband met de onderhoudsmethodiek van de administratie Wegen en Verkeer.

Het groenonderhoud wordt in het algemeen uitgevoerd door onderhoudsaannemers op basis van een contract tussen de wegbeheerder en deze aannemers. In het voorjaar van 2003 is er een uitvoeringsprobleem inzake onkruidbestrijding gerezen bij één van deze aannemers; de uitvoerende aannemer werd hiervoor door het Vlaams Gewest in gebreke gesteld en beboet. Ondertussen werd een onkruidnabehandeling uitgevoerd om het onkruid te verwijderen. Nieuwe groenaanplantingen kunnen enkel in een geschikt plantseizoen uitgevoerd worden.

De volgende aanplantingen zullen nog gebeuren in de loop van het voorjaar van 2004, het betreft de vernieuwing of aanvulling van beplantingen:

- N717 vak Lummen – Herk de Stad: aanplanten hoogstambomen ;
- N76 Diepenbeek in Lutselus: aanplanten hoogstambomen ;
- N730 tussen kilometerpunten 33,9 en 34,0: aanplanten hoogstambomen ;
- Rotonde N76/N73 in Bree en rotonde N78/E314 in Maasmechelen: aanplanten bomen lage beplanting.

Vraag nr. 397
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

R8 uitrit Stasegem – Verkeersveiligheid

De bedrijven van de industriezone Stasegem zijn vragende partij voor de bouw van een rotonde ter hoogte van de afslag Stasegem op de R8 ring rond Kortrijk. Dit is een gevaarlijk punt waar reeds diverse ongevallen met fietsers gebeurden. Dit is immers een verkeerspunt waar de vrachtwagens het aankomend verkeer heel moeilijk kunnen zien aankomen.

Er bestaat reeds een ontwerp voor deze rotonde. Door de hervorming van de politie werden de statistieken niet meer bijgehouden, waardoor er over dit punt geen ongevallenstatistieken bestaan.

Hierdoor wil het Vlaams Gewest niet ingaan op de vraag naar een rotonde, aangezien de statistieken als doorslaggevend criterium worden beschouwd.

1. Is de minister op de hoogte van de verkeersonveilige situatie aan de afslag Stasegem van de R8 ring rond Kortrijk ?
2. In welke mate kan er voor de beslissing van een prioritaire aanpak van een verkeersonveilige plaats afgeweken worden van het doorslaggevend criterium van de ongevallenstatistieken, als in de praktijk blijkt en kan worden vastgesteld dat een verkeersonveilige situatie best kan worden aangepakt ?

In welke mate kan er daarbij ingespeeld worden op de rechtmatige verzuchtingen van de bedrijven uit de omliggende industriezone, die ongevallen willen verijdelen ?

3. Hoe verloopt de synchronisatie van de ongevalstatistieken tussen de federale politie en de administratie Wegen en Verkeer ?

In welke mate en hoe snel worden deze statistieken geactualiseerd ?

Antwoord

Het kruispunt in kwestie (het kruispunt van de Stasegemsesteenweg met de lokale verbindingsweg tussen beide oevers van het Kanaal Kortrijk – Bos-suit en niet het kruispunt van de op- of afrit van de R8 met de Stasegemsesteenweg) is niet als een gevaarlijk punt geïnventariseerd.

De bewering van de Vlaamse volksvertegenwoordiger dat er wegens de omvorming van de politie geen statistieken meer bijgehouden worden, is volgens mijn diensten niet correct. Voor de onveilige kruispunten in de regio zijn er immers wel gegevens beschikbaar. In het mobiliteitsplan van Harelbeke is er geen sprake van een gevaarlijk punt op deze locatie. Noch de lokale overheden, noch de politie hebben bovendien in het verleden ooit over de vermeende onveiligheid van dit kruispunt opmerkingen gemaakt. De prioritaire heraanleg van dit kruispunt in de vorm van een rotonde kan momenteel dan ook niet opgenomen worden in het prioritaire meerjarenprogramma van mijn administratie.

Indien de verkeersveiligheid de laatste weken of maanden ongunstig geëvolueerd zou zijn, kan de lokale overheid steeds vragen om de verkeerssituatie te bespreken op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid. Ze dient hiervoor een gemotiveerde aanvraag in te dienen bij de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen aangevuld

met recente ongevallencijfers en verkeerstechnische gegevens.

Vraag nr. 398
van 11 september 2003
van de heer JOHAN MALCORPS

N12 Turnhoutsebaan Borgerhout – Extra oversteekplaatsen

Op 27 mei 2003 ondervroeg ik de minister over het conflict tussen doorstroming van openbaar vervoer en verkeersleefbaarheid op het stuk Turnhoutsebaan binnen Borgerhout. Dit naar aanleiding van een eensgezinde vraag van de daar gevestigde schoolgemeenschappen, de buurt, de Voetgangersbeweging en De Lijn, ondersteund door toenmalig burgemeester Detiège, naar twee extra oversteekplaatsen beveiligd met verkeerslichten zo dicht mogelijk bij de twee schooluitgangen van het Instituut Maris Stella/Sint-Agnes op de Turnhoutsebaan. Zodat voor de scholieren, maar ook voor de senioren in de wijk een omweg van soms meer dan een halve kilometer uitgespaard kan worden. Zeker een extra oversteekplaats met verkeerslicht tussen Drink en Bothastraat is dringend noodzakelijk.

Vanuit De Lijn werd gemeld dat men klaar is met het systeem van verkeerslichtenbeïnvloeding en dat het aan de administratie Wegen en Verkeer (AWV) is om dit nu mee in de praktijk om te zetten.

De minister antwoordde mij op 27 mei dat de kwestie behandeld zou worden in de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid (PCV) en dit al op 10 juni 2003 (Handelingen Commissievergadering nr. 225 van 27 mei 2003, blz. 5).

Kan de minister mij meedelen wat de stand van zaken is in dit dossier: kan op korte termijn een positief antwoord gegeven worden op de vraag naar extra verkeerslichten en oversteekplaatsen?

Antwoord

Zoals aangekondigd in mijn antwoord van 27 mei 2003 werd de vraag naar extra oversteekplaatsen behandeld in de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid op 10 juni 2003.

Zoals reeds in mijn antwoord van 27 mei 2003 werd meegedeeld, bleek het dossier dat door de stad Antwerpen bij de PCV werd ingediend onvol-

ledig te zijn. Om een beslissing te kunnen nemen over het al dan niet voorzien in een oversteekplaats voor voetgangers, is het uiteraard noodzakelijk dat er objectieve gegevens worden meegedeeld over het aantal voetgangers dat op deze plaats of in de buurt oversteekt.

De PCV heeft daarom nog geen beslissing genomen maar heeft gevraagd dat de stad Antwerpen, in samenwerking met de politie, een nieuw dossier zou indienen met gegevens over het aantal oversteekende voetgangers ter plaatse en aan aanpalende kruispunten.

Vraag nr. 399
van 11 september 2003
van de heer JOHAN MALCORPS

Verkeerslichtenbeïnvloeding – N1 Grote Steenweg Berchem

De Lijn verlengde recentelijk de rijtijd van tram 15 van linkeroever naar Mortsel met drie minuten (van 36 naar 39 minuten). Dit is merkwaardig, gezien alle inspanningen die gedaan werden voor een vlottere doortocht van het openbaar vervoer tijdens het "Jaar van de doorstroming".

Voor het invoeren van een "groene golf" (actieve verkeerslichtenbeïnvloeding), waarbij de tram voorrang krijgt en de auto's moeten wachten, op het traject van tram 15 en meer bepaald op de Grote Steenweg in Berchem (N1) is blijkbaar onvoldoende politieke wil aanwezig.

Nochtans is de N1 geselecteerd als secundaire weg type 3, met een hoofdfunctie dus voor openbaar vervoer. Om deze weg te ontlasten van een teveel aan doorgaand verkeer, is een vlot openbaar vervoer een noodzaak.

1. Kan de minister mij meedelen waarom een effectieve regeling van de verkeerslichtenbeïnvloeding op dit en op andere trajecten op zich laat wachten?

Wordt ook voor andere trajecten in de stad Antwerpen de reistijd veeleer verlengd dan ingekort?

2. Steunt de minister de mensen van De Lijn die hier op korte termijn werk van willen maken?

Heeft de minister terzake duidelijke instructies gegeven aan de administratie Wegen en Verkeer

(AWV) ? In verband met de N1 en in verband met andere gewestwegen in de stad ?

Of zijn het de Antwerpse verkeerspolitie of het Antwerps stadsbestuur die dwars liggen ?

Zo ja, hoe wil de minister op korte termijn voortgang krijgen in dit dossier, dat althans voor het Antwerpse tot symbolische toetssteen is uitgroeid voor de geloofwaardigheid van de inspanningen om de doorstroming van trams en bussen te verbeteren ?

Antwoord

Op de N1(Grote Steenweg) zijn diverse projecten in studie of reeds uitgevoerd om de doorstroming van het openbaar vervoer te verbeteren :

- ter hoogte van Antwerpse Waterwerken (vak : Gounodstraat – Britselei) ;
- ter hoogte van Albertpark ;
- ter hoogte van vak Singel ;
- Koninklijke Laan, mede in het licht van reeds uitgevoerde ingreep ter hoogte van inrit R1 Berchem.

Al deze ingrepen worden aangepakt in het kader van de studieopdracht van TV SAM ter vermindering van de knelpunten op het openbaarvervoersnet. Deze studie wordt uitgevoerd in overleg met De Lijn, de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen en het stadsbestuur.

Tezelfdertijd worden ook oplossingen uitgewerkt voor andere OV-assen (onder meer N12 Turnhoutsebaan, N148 Sint-Bernardsesteenweg, N1 Bredabaan) en voor knelpunten voor zwakke weggebruikers (*OV : openbaar vervoer – red.*).

De afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen staat in voor uitvoering van de uitgewerkte maatregelen. Geen enkele van de betrokken partijen ligt dwars, er is integendeel een positieve, constructieve samenwerking.

Verder kan nog meegedeeld worden dat de regeling van de verkeerslichten rekening houdt met de klassieke randvoorwaarden en beperkingen, opgelegd door de bestaande infrastructuur (onderlinge afstand van de kruispunten, aantal rijstroken, eigen bedding, oversteekvoorzieningen, locatie van hal-

tes, ...) en dient er rekening te worden gehouden met dwarsende fietsers en voetgangers.

Binnen AWV werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen van AWV en De Lijn waar in het bijzonder de vooruitgang van projecten in verband met doorstroming van het openbaar vervoer wordt geëvalueerd.

Vraag nr. 400 van 11 september 2003 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

E313 Riemst – Carpoolparking

Ter hoogte van de op- en afrit van de autostrade E313 in Tongeren/Riemst parkeren steeds meer pendelaars hun wagen langs de gewestweg N79 om te carpoolen. De verkeerssituatie is er gevaarlijk : de op- en afritten worden druk gebruikt, de weg is er vrij breed met alleen geschilderde markeringen, enkele handelszaken liggen er in de buurt, er zijn geen voetpaden en geen oversteekplaatsen en dan zijn er nog de geparkeerde wagens.

Mag ik de minister vragen of er reeds overwogen werd hier een carpoolparking aan te leggen ?

Zo ja, wat zijn de timing en de huidige stand van zaken ?

Zo neen, wanneer komt een locatie in aanmerking voor het aanleggen van een carpoolparking ?

Antwoord

Het aanleggen van carpoolparkings past volledig binnen het duurzaam mobiliteitsbeleid. Ze worden voornamelijk aangelegd ter hoogte van knooppunten van snelwegen.

In Limburg is er daarom op termijn in een parking voor carpooling voorzien ter hoogte van complex 32 van de autosnelweg E313 in Tongeren. Uit verkeerskundig oogpunt werd ervoor gekozen om de parking aan te leggen langs de Genoelsweg, een zijstraat van de gewestweg N79. Stedenbouwkundig gaat het hier echter over een afwijking van het gewestplan en dient in eerste instantie een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) te worden opgesteld.

De administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en landschappen (Arohm) vraagt dat de ruimtelijke uitvoeringsplannen voor

alle carpoolparkings in de provincie Limburg gelijktijdig worden opgemaakt en voor goedkeuring aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Pas nadat het RUP gefinaliseerd werd, kunnen er concrete uitvoeringsvooruitzichten gegeven worden.

Vraag nr. 401
van 11 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

N70 Belsele – Verkeersveiligheid (2)

Vorig jaar heb ik de minister van Mobiliteit en Openbare Werken een schriftelijke vraag (nr. 13) gesteld (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 2 december 2002, blz. 940) in verband met bijkomende maatregelen, naast de reeds van kracht zijnde snelheidsbeperking, om de verkeersveiligheid op het gedeelte van de gewestweg N70 (met 2 x 2 rijstroken en fietspad) tussen het kruispunt Vijverstraat/Schoonhoudstraat en de Bookmolenstraat in Belsele te verbeteren. De minister antwoordde dat de rijstrookindeling op de gewestweg N70 in Belsele wordt onderzocht en dat zou worden overgegaan op 2 x 1 rijstroken, met in het midden een strook die dienst doet als opstelruimte.

In de lente van dit jaar vernamen we dat het Vlaams Gewest ingegaan was op de vraag van de stad Sint-Niklaas om het inhalen te verbieden op de N70 tussen de N41 en de Vijverstraat (Belsele). De belijning zou worden aangepast naar 2 x 1 rijstroken.

De laatste week van augustus werden deze nieuwe wegmarkeringen aangebracht. We stellen echter vast dat deze aanpassing vanaf de N41 niet tot aan de Vijverstraat gaat, maar ophoudt aan kilometerpaal 28,7 (ter hoogte van de champignonkwekerij). Aan de dichtbewoonde Nieuwe Baan, waar juist de meest gevaarlijkste verkeerssituatie is, werd niets veranderd.

1. Waarom stopt de aanpassing van de wegmarkeringen aan kilometerpaal 28,7 (ter hoogte van de champignonkwekerij) ?
2. Zijn er plannen om de rijstroken alsnog aan te passen tot aan de Vijverstraat ?

Zo ja, wanneer ?

En waarom werd deze aanpassing niet gelijktijdig uitgevoerd ?

Antwoord

De hermarkering van de N70 tussen de N41 en km 28,7 werd uitgevoerd in augustus 2003 volgens de besprekingen en met het akkoord van de stad Sint-Niklaas.

De 4 rijstroken werden herleid naar 2 x 1 rijstroken, met een opstelstrook in het midden. De fietspaden werden verbreed van 1 meter naar 1,50 meter met een veiligheidsstrook tussen de rijstrook en het fietspad. Deze maatregelen verhogen de verkeersveiligheid en verbeteren de oversteekbaarheid.

Voor het volgende vak (vanaf km 28,7) zijn de besprekingen nog niet afgerond. In dit vak wordt er naar gestreefd om op sommige plaatsen inhaalbewegingen mogelijk te houden, zodat op een reglementaire manier trage voertuigen voorbijgereden kunnen worden. Er wordt ook rekening gehouden met de bekommernissen van de omliggende wijk.

Uiteraard blijft het de bedoeling om ook hier de rijstroken te versmallen en de fietsstroken tot 1,50 meter te verbreden (met veiligheidsstrook).

Zodra een volledige consensus is bereikt, zal de hermarkering worden uitgevoerd.

Vraag nr. 402
van 11 september 2003
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Stoomnet Aalst – Afbouw (2)

Voor een goed begrip van onderhavige schriftelijke vraag verwijs ik vooreerst en formeel naar mijn schriftelijke vraag nr. 294 van 11 april 2003 in verband met bovenvermeld dossier. Uiteraard verwijs ik tegelijkertijd ook naar het antwoord van de bevoegde minister, waarvoor mijn dank (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 13 juni 2003, blz. 2599).

Aangezien in de tussentijd de verwarring bij de bevolking in het algemeen en de stoomgebruikers in het bijzonder maar toeneemt en vaagheid troef is, acht ik het mijn plicht kwestieuze problematiek andermaal aan de orde te stellen. Immers, de gewraakte beslissing van Electrabel om de stoomdistributie in de regio Aalst éézijdig stop te zetten, werd aan de bevolking voor de eerste maal meege-deeld via een uiterst bondige omzendbrief van 25 maart 2003, zijnde in feite een paniecreactie op

mijn persnota van 14 maart 2003, waardoor deze zaak een openbare dimensie kreeg.

Zodoende heb ik inmiddels zowel Electrabel, als de stad Aalst andermaal formeel aangemaand per kerende het nodige te doen om de rechten van betrokkenen te eerbiedigen en te vrijwaren teneinde de energiedistributie te waarborgen.

In zijn antwoord stelt de bevoegde minister onomwonden dat de door Electrabel voorgenomen gefaseerde sluiting aan de Vlaamse regering niet bekend was, laat staan dat er daarover overleg werd gepleegd. De minister stelt dat het niet de bedoeling kan zijn dat de Vlaamse regering mee investeert in de door Electrabel éézijdig besliste omschakeling, evenmin als zij dat heeft gedaan in de ontwikkeling van het stoomwarmtenet.

In fine van zijn antwoord stelt de bevoegde minister: "Ik zal met Electrabel contact opnemen opdat zij een bevredigende oplossing zou uitwerken, met respect voor de contractuele verbintenissen tegenover de klanten, de betrokkenheid van het gemeentebestuur en het OCMW om de sociale aspecten niet uit het oog te verliezen, en ook met de netbeheerder van het aardgas om voor de nodige aansluitingen te zorgen bij de klanten die voor aardgas zouden kiezen". Gelet op de dringendheid van het dossier – aangezien Electrabel stelt het stoomnet af te bouwen tussen eind 2003 en eind 2006 –, vergen de hiernavolgende vragen dan ook een dienstig antwoord binnen redelijke termijn.

1. Heeft de bevoegde minister inmiddels met Electrabel contact opgenomen, zoals aangemeld in zijn antwoord ?
2. Zo ja, kon een bevredigende oplossing worden uitgewerkt ?
3. Kan ik inzage krijgen van de zich terzake bij de administratie bevindende dossierstukken ?

Antwoord

Na de eerste contacten naar aanleiding van de voorgaande schriftelijke vraag aangaande deze problematiek werd geen verdere informatie meer verkregen. Behoudens individuele contacten met de klanten, heeft Electrabel ook niet meer publiek gecommuniceerd met de bevolking. De individuele informatie en het individuele overleg met de klanten hadden plaats telkens zich een opportuniteit voordeed bij verbouwingswerken en de klant hiervoor contact opnam met Interstoom, zodat kon

worden geadviseerd om over te schakelen naar een andere "brandstof" dan stoom.

Aan het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst werd, op aanvraag, bijkomende informatie verstrekt.

Ook op vraag van Intergem, de aardgasnetbeheerder, werd op haar directiecomité een toelichting gegeven over de impact van de afbouw van de stoomverdelingsactiviteiten op het aardgasnetbeheer en werden er gesprekken gevoerd voor het uitwerken van een voorstel tot financiering van de hieruit voortvloeiende, aantoonbare, meerkosten voor Intergem.

Bij de administratie bevinden zich, behalve deze summier opsomming, geen dossierstukken.

Vraag nr. 403 van 11 september 2003 van mevrouw VEERLE DECLERCQ

Zeedijk Oostende-Middelkerke – Verlichting

Ik stel vast dat er op de zeedijk tussen Middelkerke en Oostende geen verlichting is. Fietsers zijn verplicht dit deel van de zeedijk te gebruiken. Voor de fietsers is dit een vrij onveilige situatie. Een tegenliggende auto is verblindend.

1. Is de minister op de hoogte van de onveilige situatie ?
2. Heeft de minister plannen om maatregelen te nemen om de veiligheid te optimaliseren ?

Reflectoren op de betonnen paaltjes bijvoorbeeld zouden reeds een verbetering zijn.

3. Bestaat er een reglementering voor de verlichting op de zeedijk ? Zo ja, graag ontvang ik hiervan een exemplaar.

Antwoord

Op het gedeelte waar de rijweg tegen de zeedijkwandelweg komt, dient het fietsverkeer tussen Oostende en Middelkerke de rijweg te verlaten en op de zeedijkwandelweg te rijden. Deze maatregel werd ongeveer 2 jaar geleden juist ingevoerd teneinde de veiligheid van de fietsers te verhogen. Nu kunnen de fietsers immers gescheiden van het gemotoriseerd verkeer fietsen.

De betonnen schutspaaltjes staande op de zeedijk-wandelweg in beheer van de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) zijn reeds voorzien van reflectoren. Het aantal paaltjes is beperkt. De zwarte kunststof paaltjes welke de veiligheidsafsluiting van De Lijn vormen, waren bij plaatsing allemaal voorzien van een ingewerkte reflecterende band, die door vandalisme op veel plaatsen evenwel is verdwenen. Er werd reeds opdracht gegeven om deze paaltjes opnieuw beter reflecterend te maken.

Ik kan nog meedelen dat er geen gewestelijke reglementering bestaat over verlichting op de zeedijk.

**Vraag nr. 404
van 11 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Heraanleg centrum Gistel – Stand van zaken

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 280 van 3 mei 2003 zou ik graag volgende vragen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 17 van 20 september 2002, blz. 1428).

1. Hoe komt het dat de werken nog steeds niet zijn aanbesteed ?

Waarom is de vertraging te wijten ?

2. Is er reeds een bouwvergunning verkregen voor de kwestieuze werken ?
3. Zijn de kostprijs, kostprijsverdeling en duur van de werken al bekend ?
4. Wanneer worden deze werken nu precies uitgevoerd ?
5. Zijn er nog zaken die de realisatie van dit project hinderen ? Zo ja, welke ?

Antwoord

De stad Gistel heeft een studiebureau aangewezen voor de studie van de rioleringen en de opmaak van de uitvoeringsplannen. Het studiebureau heeft een totale raming opgemaakt op basis van het voorontwerp. Deze raming bedraagt 3.898.156 euro. De exacte, gedetailleerde verdeling over de partners kan pas bij de verdere uitwerking van het ontwerp bepaald worden. Dit geldt ook voor de duur van de werken en de fasering. De afdeling

Wegen en Verkeer West-Vlaanderen zal in dit dossier optreden als medeopdrachtgever daar het aandeel van het Vlaams Gewest op iets minder dan 1/3 van het totaalbedrag geschat wordt. De gemeente zal dus voor het volledig dossier als opdrachtgever optreden en zal ook de bouwvergunning aanvragen.

Voor dit project met de aanleg van rioleringen dient Gistel nog de toekenning van subsidies binnen het MINA-fonds te verkrijgen (*MINA-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*). Hiervoor dient de goedkeuring van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) te worden verkregen. Dit valt onder de bevoegdheid van de minister van Leefmilieu. De aanbestedingsprocedure voor de werken kan pas opgestart worden nadat de rioleringsubsidies met zekerheid toegekend werden.

Gezien het voorgaande is het op dit ogenblik niet met zekerheid te zeggen wanneer de werken in uitvoering zullen gaan. Als opdrachtgevende overheid is het de gemeente zelf die instaat voor het halen van de timing. Het Vlaams Gewest heeft de noodzakelijke kredieten voor de wegenwerken ingeschreven in het investeringsprogramma.

**Vraag nr. 405
van 11 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Luchthaven Oostende – Investerings (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 29 van 17 oktober 2002 zou ik graag volgende vragen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 2 december 2002, blz. 951).

1. Welke investeringen werden gepland voor dit jaar en volgend jaar op de luchthaven van Oostende ?
2. Welke investeringen werden uitgevoerd in 2002 ? Werden alle geplande projecten uitgevoerd zoals gepland ?

Antwoord

Voor de luchthaven van Oostende bedraagt het investeringskrediet 3,24 miljoen euro voor het jaar 2003 (programma 63.3, basisallocatie 61.33).

Dit investeringsprogramma beantwoordt aan volgende doelstellingen:

- het ILS op baan 08 operationeel maken. De ingebruikname van dit systeem zal tot gevolg hebben dat er meer over zee geland kan worden zodat de geluidshinder voor de inwoners van de stad Oostende verder zal afnemen ;
- het passagiersgebouw verder moderniseren en de inrichting afstemmen op het toenemend aantal passagiers en de vereisten inzake beveiliging en comfort ;
- voldoen aan de bepalingen van de milieuvergunningen ;
- instandhouding en buitengewoon onderhoud van de infrastructuur ;
- aankoop van gronden nodig voor de luchthavenoperaties.

ILS baan 08

Met het oog op het verkrijgen van een homologatie door het federale directoraat-generaal Luchtvaart van het Instrument Landing System (ILS) in aanleg op baan 08 werden nog volgende projecten vastgelegd :

- nieuwe signalisaties op de banen en taxiways ;
- plaatsen van inwendig verlichte signalisatieborden op landingsbanen en taxiwegen ;
- plaatsing van RVR-apparatuur en bijkomende windmeters.

(RVR: Runway Visual Range – red.)

Gebouwen

De projecten omvatten voornamelijk aanpassingen aan de directe omgeving van de terminal.

Milieu

Aangaande het milieu wordt in de nodige middelen voorzien om te voldoen aan de bepalingen van de milieuvergunningen.

Op het ganse luchthavendomein werden de riolen gereinigd en werd het netwerk onderzocht met het oog op het opmaken van een rioleringsplan.

De bijzondere voorwaarden van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad d.d. 28

februari 2002 stipuleren immers dat er binnen een termijn van 12 maanden een gedetailleerd rioleringsplan moet worden opgesteld; de mogelijkheden tot scheiding van huishoudelijk water, bedrijfsafvalwater en hemelwater, infiltratie en benutting van spaarbekkens zijn hierbij onderzocht.

Vraag nr. 406 van 11 september 2003 van de heer JAN VERFAILLIE

Kruispunt N8-N319 Alveringen – Heraanleg

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 287 van 16 mei 2002 zou ik graag volgende vragen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 4 oktober 2002, blz. 6).

1. Is er reeds een definitief voorstel tot heraanleg van bovenvermeld kruispunt uitgewerkt ? Wat is de concrete stand van zaken in dit dossier ?
2. Welke concrete timing wordt vooropgesteld voor de uitvoering van de werken ?
3. Welke financiële middelen worden hiervoor uitgetrokken ?
4. Zijn onteigeningen voor de realisatie van dit project noodzakelijk ?

Antwoord

Er is ondertussen een definitief voorstel tot heraanleg voor het kruispunt N8-N319 in Alveringen. Dit voorstel heeft de volledige procedure doorlopen en wordt bijgevolg gedragen door de verschillende overheden.

Er zijn geen onteigeningen noodzakelijk. De werken zullen worden uitgevoerd binnen een lopend raamcontract voor ingrepen die de verkeersveiligheid verhogen.

Normaal zouden de werken uitgevoerd worden in het najaar 2003. Om echter problemen met het landbouwverkeer tijdens de bietencampagne te voorkomen en de verkeershinder zo beperkt mogelijk te houden, is beslist om de werken in een zo kort mogelijke termijn uit te voeren in het vroege voorjaar van 2004.

Vraag nr. 407
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Vrachtwagens – Gewichtscntrole

Op 8 mei 2003 verscheen het "besluit van de Vlaamse regering tot bestrijding van de schade aan het wegdek door gewichtsoverschrijding" in het Belgisch Staatsblad.

Dit besluit bepaalt dat wegeninspecteurs vrachtwagens kunnen afleiden naar een weegbrug om al dan niet overgewicht vast te stellen. Indien vrachtwagens overladen zijn, wordt een proces-verbaal (PV) opgemaakt waarbij de boete onmiddellijk wordt geïnd of de overtreder wordt doorverwezen naar het parket.

1. Zijn deze Vlaamse wegeninspecteurs reeds actief? Zo nee, waarom niet?
2. Hoeveel wegeninspecteurs worden per provincie ingeschakeld?
3. Kan de minister per provincie een overzicht geven van hoeveel vrachtwagens er reeds werden afgeleid naar dergelijke weegbrug?

Bij hoeveel werd overgewicht vastgesteld?

In hoeveel van deze gevallen werd ook effectief een proces-verbaal opgesteld?

4. Wat is de opbrengst van de ontvangen boetes?
5. Wat is de budgettaire impact van deze maatregel?

Antwoord

Sinds 1 juli 2003 zijn er 5 wegeninspecteurs operationeel over heel Vlaanderen. Momenteel loopt de selectieprocedure teneinde op 1 januari 2004 over twee wegeninspecteurs per provincie te beschikken.

Tot op heden zijn er door de wegeninspecteurs ongeveer 220 controles uitgevoerd, waarvan 124 resulteerden in een proces-verbaal. In Antwerpen werden 3 PV's opgesteld, in Limburg 23, in Oost-Vlaanderen 27, in Vlaams-Brabant 10 en in West-Vlaanderen 61.

Aangezien het parket maximaal 120 dagen de tijd heeft om te laten weten of zij al dan niet gaan ver-

volgen en aangezien de administratieve afhandeling ook gebonden is aan termijnen, kan er op dit ogenblik nog geen sprake zijn van effectief ontvangen geld door de door de wegeninspecteurs opgestelde processen-verbaal.

In het jaar 2001 zijn er voor 43.311 euro aan ontvangsten geweest door processen-verbaal die door de federale en lokale politie opgesteld zijn in verband met overgewicht. Voor het jaar 2002 bedroeg dit bedrag 216.145 euro. Voor 2003 werd een geraamd bedrag aan ontvangsten ingeschreven in de begroting van 203.000 euro (rekening houdende met het feit dat de wegeninspecteurs nog niet bevoegd waren om eigenmachtig PV's uit te schrijven vanaf 01/01/2003).

De zichtbare budgettaire impact van deze maatregel is voorlopig nog niet zo groot omdat naast deze inkomsten ook rekening moet worden gehouden met de personeels- en uitrustingskosten. De belangrijkste budgettaire impact bestaat echter uit een onzichtbaar gedeelte, namelijk de vermindering van de schade aan de wegen ten gevolge van dit handhavingsbeleid. Hierdoor zijn minder snel onderhoudswerken noodzakelijk.

Vraag nr. 408
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

A14 Marke – Geluidsschermen (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 122 van 6 december 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 31 januari 2003, blz. 1428) had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

Volgende vier projecten maken deel uit van een globale aanneming voor het plaatsen van geluidwerende schermen langs de autosnelwegen in de regio Kortrijk:

- langs de R8 in Kortrijk-Bissegem ter hoogte van Hendrik Dewildestraat-Remi Vermandelestraat en Pastoor Sterckstraat;
- langs de E17/A14 in Kortrijk-Marke ter hoogte van O-L-V-Ten Spiegelestraat, Sint-Annastraat en Canaertstraat;
- langs de A17 in Kortrijk-Aalbeke ter hoogte van Willem Denyslaan en Cyriel Verschaevestraat;

- langs de A17 in Kortrijk-Rollegem ter hoogte van Bellegemseweg-Schepenhuisstraat.
- 1. De studieopdracht werd reeds aanbesteed ! Zijn de ontwerpen reeds klaar ?
- 2. Werde de bouwvergunning reeds aangevraagd en toegekend ? Zo niet, wat is hiervan de oorzaak ?
- 3. Werden de werken reeds aanbesteed ? Zo ja, aan wie ?
- 4. Wanneer zullen de werken van deze vier projecten aanvangen en hoelang zullen deze werken duren ?
- 5. Kan de minister een actualisatie geven van de hieraan toegekende middelen ?

Antwoord

1. De ontwerpen zijn klaar en momenteel wordt het aanbestedingsdossier samengesteld.
2. De bouwvergunningsprocedure werd opgestart.
3. De werken zullen naar alle verwachting eind 2003 aanbesteed worden.
4. De werken zullen normaal aanvangen in het voorjaar 2004. Er zal in een deeltermijn voorzien worden naargelang de omvang van de respectieve projecten.
5. De totale kostprijs voor de vier projecten samen wordt geraamd (inclusief BTW) op ongeveer 4 miljoen euro, waarvan ongeveer 2,2 miljoen euro ten laste van het Vlaams Gewest en ongeveer 1,8 miljoen euro ten laste van de stad Kortrijk.

Vraag nr. 409 van 11 september 2003 van de heer CARL DECALUWE

Investeringsprogramma openbare werken – Uitvoeringspercentage (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 88 van 8 november 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 18 december 2002, blz. 1226) had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

Jaarlijks wordt het investeringsprogramma van openbare werken besproken in het Vlaams Parle-

ment, maar er wordt geen stand van zaken gegeven m.b.t. de effectieve uitvoering.

1. Welke uitvoeringspercentages werden voor het investeringsprogramma 2002 per provincie gehaald ?
2. Wat is de reden van de eventuele vertraging en van eventuele verschillen per provincie ?
3. Wat is het aandeel van het structureel onderhoud in de uitvoering van het investeringsprogramma 2002 ?

Antwoord

Van de beschikbare budgetten voor de administratie Wegen en Verkeer voor 2002 werd 100% vastgelegd.

Er is geen enkele vertraging opgetreden bij de vastlegging van de kredieten, integendeel. Op het eind van 2002 waren er voldoende reservedossiers beschikbaar om vast te leggen indien er een vertraging zou zijn ontstaan in de vastlegging van dossiers van het effectief programma. In 2002 is er 87,4 miljoen euro effectief vastgelegd voor structureel onderhoud.

De evolutie van de vastleggingen voor structureel onderhoud is als volgt volgens het "rapport-Heleven" :

1997: 67,1 miljoen euro
1998: 67,4 miljoen euro
1999: 78,8 miljoen euro
2000: 81,7 miljoen euro
2001: 86,4 miljoen euro
2002: 87,4 miljoen euro

Volgens het laatste rapport inzake de onderhoudstoestand van de wegen is de toestand van het wegennet verder verbeterd.

Vraag nr. 410 van 11 september 2003 van de heer JAN VERFAILLIE

Verbindingsweg Ieper-Veurne – Stand van zaken (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 388 van 20 september 2002 en nr. 32 van 24 oktober 2002 zou ik graag volgende vragen stellen (resp.

Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 18 november 2002, blz. 745 en BVA nr. 6 van 18 december 2002, blz. 1185).

1. Hoever staat het met de studieopdracht die de problematiek van de N8 zal passen in een ruimere geografische context ?
2. Is er reeds een projectteam geformeerd bij de administratie Wegen en Verkeer voor de aanleg van de verbindingsweg tussen de A18 en de A19 ?
3. Zijn er in het dossier ondertussen nog relevante stappen ondernomen ?

Antwoord

1. De "Studieopdracht betreffende de verbinding Ieper-Veurne" (MC/02/1201) werd middels een offertevraag voor aanneming van diensten in het raam van een onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking toegewezen aan een consortium bestaande uit de VZW Langzaam Verkeer uit Leuven, Econnections (Gent), TML (Leuven) en TNO (Nederland) (*TNO : Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek – red.*).

Dit gebeurde na een beoordeling van de ingediende offertes door een werkgroep waarin onder andere de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen was vertegenwoordigd.

2. De hiervoor vermelde studieopdracht zal worden begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van alle betrokken actoren. Hierin is ook de administratie Wegen en Verkeer vertegenwoordigd.
3. Tijdens de maand augustus werd nog een kenteenonderzoek gedaan tussen Ieper en Veurne op initiatief van de Mobiliteitscel.

Vraag nr. 411 van 16 september 2003 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Gewestdomein Gansbroekstraat-A12 – Zigeuners

In de loop van de maand juli heeft een groep zigeuners zich ongevraagd toegang verschaft tot een terrein ter hoogte van de rotonde aan de Gansbroekstraat en de A12. De burgemeester van de

gemeente gaf achteraf de toelating om er enige dagen te blijven.

Het bewuste terrein behoort toe aan het Vlaams Gewest.

1. Kan de minister meedelen of er enig overleg met zijn diensten is geweest over de toestemming tot het gebruik van het terrein ?

Indien niet, is het normaal dat een burgemeester toestemming kan geven tot het gebruik van terreinen die toebehoren aan het Vlaams Gewest ?

2. Heeft de minister een overzicht van het aantal terreinen in de provincie Antwerpen waar zigeuners terechtkunnen ?
3. Kan de minister ten slotte meedelen of er plannen bestaan met betrekking tot de aanwending van het bewuste terrein in de toekomst ?

Antwoord

1. Er is geen enkel overleg geweest met de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen voor het verlenen van de toestemming voor het gebruik van de terreinen die toebehoren aan het Vlaams Gewest en die gelegen zijn ter hoogte van de rotonde aan de Gansbroekstraat en de A12, als woonwagenvak voor zigeuners.

Het feit dat een burgemeester de toestemming verleent aan privé-personen tot het gebruik van terreinen die toebehoren aan het Vlaams Gewest, strookt niet met de normale gang van zaken. Anderzijds is de burgemeester als hoofd van de politie bevoegd voor de openbare orde, veiligheid en hygiëne. Indien de burgemeester meent dat deze door het verblijf van zigeuners ernstig verstoord wordt, is hij/zij genoodzaakt om de nodige maatregelen te nemen.

Naar aanleiding van dit voorval moet echter vermeld worden dat het overleg tussen het district Ruisbroek en de burgemeester van Puurs pas werd opgestart nadat het district Ruisbroek een klacht had ingediend bij de politie van Puurs. Op dat moment had de burgemeester van Puurs reeds de toelating gegeven aan de zigeuners om er enige dagen te blijven. Enkele dagen nadien hebben deze zigeuners uiteindelijk dit terrein van het Vlaams Gewest verlaten.

Hierbij moet tevens opgemerkt worden dat er tijdens de maand september opnieuw zigeuners opgemerkt werden op dit domein van het Vlaams Gewest. Ook bij dit voorval is er geen overleg geweest tussen de burgemeester van Puurs en het district Ruisbroek.

2. Vlaanderen telt 28 gemeentelijke woonwagenterreinen, waarvan er 10 gelegen zijn in de provincie Antwerpen. In totaal zijn er 145 staanplaatsen op de gemeentelijke woonwagenterreinen in de provincie Antwerpen. Deze informatie werd verstrekt door het Vlaams Minderheden centrum.
3. Het beheren van gronden behoort niet tot de opdracht van de administratie Wegen en Verkeer. Grondoverschotten die in de toekomst geen functie meer vervullen in het beheer van het gewestwegennet worden systematisch ter beschikking gesteld voor overdracht of verkoop.

In het kader van de verdere ruimtelijke ontwikkeling van dit gebied wordt er daarom naar gestreefd om deze terreinen in de toekomst ook van de hand te doen.

Vraag nr. 412
van 16 september 2003
van de heer BOUDEWIJN LALOO

N34 doortocht Heist-aan-Zee – Heraanleg

Er worden grote inspanningen geleverd om onze Vlaamse Kust aantrekkelijker te maken voor de toerist. Zo werden praktisch alle doortochten in de kustgemeenten verfraaid.

Tot op heden is dat niet gebeurd in de familiebadplaats Heist-aan-Zee, die doorsneden wordt door de N34 kustweg en de drukke tramlijn. Om de veiligheid te verhogen, werden de rijvakken versmald door het aanbrengen van kegels.

Deze voorlopige maatregel duurt nu al jaren. Heist lijkt in het doortochtenbeleid vergeten te zijn. Ook in de lijst van de tien meest prioritaire doortochten in West-Vlaanderen is Heist niet opgenomen.

"Bijna-ongevallen" met voetgangers, fietsers en tram zijn dagelijks nieuws in de badplaats, mede door het drukke verkeer van en naar Zeebrugge enerzijds en Knokke anderzijds.

Heist-aan-Zee heeft reeds heel wat schade opgelopen door de uitbouw van de Zeebrugse haven en

het uitblijven van de beloofde jachthaven en door het kunstduin dat de havenindustrie aan het oog van de toerist moet onttrekken.

Deze badplaats verdient meer aandacht van de overheid.

Welke prioriteit geeft de minister aan de realisatie van de doortocht Heist en in welk jaar kan ze worden gerealiseerd ?

Antwoord

De objectieve behoefteanalyse van de doortochten bepaalt de prioriteit om de heraanleg van een doortocht op het investeringsprogramma op te nemen.

Op basis van de resultaten van de objectieve behoefteanalyse kan de heraanleg van de doortocht Heist-aan-Zee niet opgenomen worden op het prioritaire driejarenprogramma.

Vraag nr. 413
van 16 september 2003
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Dijkenbeheer – Organisatie

"Leren van de burens verruimt de geest" is oude volkswijsheid. Wat waterhuishouding betreft, is Nederland – gelet op de specifieke situatie aldaar en vooral sinds de Deltawerken na de ramp van 1953 – in Europa voortrekker voor al wat waterhuishouding betreft. Niet alleen de havenaanleg en het afsluiten van zee ten opzichte van land, doch ook het dijkenbeheer zijn doorgaans exemplatief te noemen. Vandaar ook dat de zeer recente ramp in het Nederlandse Wilnis, alwaar een plaatselijke dijk het door de droogte (en nu eens niet door wateroverlast) heeft begeven, meer dan tot de verbeelding spreekt. Wat in Wilnis gebeurde, is volgens insiders en technici met grote zekerheid ook in Vlaanderen mogelijk.

Nederland heeft 3.200 kilometer prioritaire en 14.000 kilometer secundaire dijken. Deze worden administratief beheerd door de Unie van Waterschappen, terwijl dijkgraven welomschreven geografische afbakening controleren. Dijkbreuken en -verschuivingen doen zich her en der geregeld voor, alhoewel het onderhoud van de Nederlandse dijken zeer hoog staat aangeschreven. Dit laatste is vooral een gevolg van de in Nederland geldende waterschapsbelasting, waardoor substantiële geld-

middelen worden gereserveerd voor het beheer van de waterhuishouding.

Desondanks was er toch de ramp in Wilnis, met alle gevolgen van dien (tot en met evacuatie van bijna 2.000 personen en schade aan om en bij de 200 panden). Het is dan ook zeker nodig het dossier Wilnis naar Vlaanderen te transponeren, om te kijken hoe de situatie er hier voor staat. De waterbevoegdheid behoort tot het departement Leefmilieu en Infrastructuur – administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer – afdeling Water. Deze afdeling houdt toezicht op het beheer van polders en wateringen. Het zou dan ook goed zijn om van deze administratie te vernemen of dijkverschuivingen ten gevolge van langdurige droogte ook bij ons kunnen voorkomen. Doorgaans zijn dijkkrampen het gevolg van overtollig water. De wijziging in de klimatologische omstandigheden (minder neerslag, hogere temperaturen, meer smeltwater) hebben echter tot gevolg dat dijkproblemen ten gevolge van langdurige droogte eveneens gemeengoed zullen worden.

Behalve de les dat ook droogte tot dijkbreuken kan leiden, leerde het dossier Wilnis ook dat zelfs Nederland over geen gegevensbank betreffende de secundaire dijken beschikt. Nu is bewezen dat een centrale databank voor waterhuishouding (waar alles door "panta rei" per definitie met elkaar verbonden is) van primordiaal belang is voor onder meer een adequaat dijkenbeheer. Een derde les van de ramp in Wilnis is dat niemand drie dagen na datum kan zeggen of iemand terzake aansprakelijk kan worden gesteld en/of de respectieve verzekeringen van private en publieke aard dienen tegemoet te komen. De schade wordt wel door experts opgemeten, doch onder uitdrukkelijk voorbehoud en zonder enige nadelige erkenning. In administratief jargon betekent dit dat de betrokkenen met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zelf zullen moeten opdraaien voor de door hen geleden substantiële schade. Ook Vlaanderen moet hieruit de nodige lessen trekken, omdat een verwittigd land er twee waard is.

1. Is een specifieke dijkkramp zoals in het Nederlandse Wilnis (dijkverschuiving ten gevolge van droogte) ook in Vlaanderen mogelijk? Zijn er terzake aanwijzingen?
2. Op welke wijze volgen de Vlaamse regering en haar administratie het dossier Wilnis om er inderdaad de nodige lessen uit te trekken?
3. Kent Vlaanderen ook het onderscheid tussen prioritaire en secundaire dijken? Over hoeveel lopende kilometer dijken beschikt Vlaanderen?

4. Beschikt Vlaanderen over een specifieke databank omtrent de waterhuishouding in het algemeen en het dijkenbeheer in het bijzonder? Zo ja, is dit dan voor alle betrokken instanties en belanghebbende derden toegankelijk? Zo nee, heeft de Vlaamse regering reeds plannen om dergelijke gegevensbank prioritair te laten aanleggen?
5. Is de Vlaamse regering op de hoogte van de verzekeringsproblematiek bij dijkkrampen (zowel ten gevolge van watersnood als ten gevolge van droogte)?

Beschikken de polders en wateringen over eigen verzekeringen? Beschikt de Vlaamse administratie over eigen verzekeringen?

Bestaan er bepaalde afspraken met verzekeringsmaatschappijen?

Antwoord

Vooraf dient te worden gesteld dat de minister van Openbare Werken enkel bevoegd is voor de bevaarbare waterwegen van het Vlaams Gewest. De onbevaarbare waterlopen evenals het toezicht op de polders en wateringen vallen onder de bevoegdheid van mijn collega van Leefmilieu en het provinciebestuur.

Het hierna verstrekte antwoord betreft dus de waterwegen in beheer bij de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), de Dienst voor de Scheepvaart en de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen.

Er moet bovendien onderscheid gemaakt worden tussen:

- de bevaarbare waterlopen die natuurlijke oevers hebben maar waar er dijken gebouwd zijn (kunstmatig aangelegde grondlichamen), dat zijn de zogenaamde overstromings- of winterdijken, die als functie hebben extreem hoge waterstanden bij hoge afvoerdebieten of bij stormvloed te keren, en
- de kanalen die oevers of dijken hebben. Waar een kanaal in ophoging ligt ten overstaan van het omliggende terrein (= maaiveld) worden de oevers dijken genoemd, en deze kanaaldijken vormen ook een risico op dijkdoorbraak, en
- de kustverdediging.

1. Momenteel worden door verschillende Nederlandse onderzoeksinstituten uitgebreide me-

tingen en onderzoek verricht naar de oorzaken van deze dijkdoorbraken. Stowa (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) verricht een onderzoek op korte termijn (resultaten vermoedelijk beschikbaar binnen één maand), terwijl GeoDelft is gestart met een uitgebreid onderzoek (resultaten beschikbaar tegen het voorjaar van 2004).

Een eerste aanwijzing van de oorzaken is echter wel bekend. De samenstelling van de ondergrond en van het dijklichaam zelf in combinatie met de aanhoudende droogte worden als vermoedelijke oorzaak beschouwd van de dijkdoorbraken. De dijken zijn opgebouwd uit veen, waaruit het water ten gevolge van de aanhoudende droogte verdamppt. Hierdoor klinkt de veenmassa sterk in, waardoor scheuren kunnen ontstaan. Vervolgens kan water, afkomstig van de boezems of van het grondwater, doordringen in de scheuren, zodat de korrelspanning van het veen sterk wordt gereduceerd en het veen zijn sterkte verliest. Op dat moment ontstaat een glijvlak, met een horizontale verplaatsing van de dijk tot gevolg.

Het dijklichaam van de Vlaamse dijken daarentegen bestaat hoofdzakelijk uit zand, leem of klei. Deze grondsoorten vertonen niet de sterke samendrukbaarheid bij uitdroging als het veen, zodat de kans op dijkdoorbraak in Vlaanderen ten gevolge van eenzelfde oorzaak als vermoedelijk in Wilnis klein lijkt. Aandacht moet wel besteed worden aan het feit dat sommige Vlaamse dijken gelegen zijn op een weliswaar relatief dunne veenlaag of op slappe lagen (zoals kleiig veen). Alhoewel deze laag meestal niet aan de oppervlakte dagzoomt, en dus niet snel kan uitdrogen, blijft dit vanuit bouwtechnisch oogpunt een mogelijk zwakker element in de waterkering.

Teneinde het risico op dijkdoorbraken te minimaliseren, zijn er derhalve :

- de specifieke bouwmethodes die in Vlaanderen toegepast worden om de kans op een dijkdoorbraak minimaal te houden;
- de geregelde inspecties op het terrein.

Deze inspecties zijn visueel. Ze worden vrijwel permanent uitgevoerd door de dijkwachter en gebeuren voor de waterwegen, in beheer bij AWZ, volgens een vast patroon in het kader van HOOP 20, dat een reeks van inspecties rigoureuus vastlegt en schriftelijke

verslaggeving inhoudt met links naar de onderhoudsbestekken (*HOOP : Homogene Organisatie- en Ontwikkelingsplannen – red.*). Ook bij de Dienst voor de Scheepvaart wordt dat systeem in de toekomst geïmplementeerd. Daarnaast loopt bij deze laatste dienst momenteel een onderzoeksopdracht inzake een stabiliteitsonderzoek van de kanaaldijken in ophoging. Op deze wijze zullen mogelijke risicoplaatsen sneller kunnen worden herkend. In het algemeen moet worden gesteld dat de kanaaldijken intenser worden bewaakt. Voor de tijgebonden dijken zijn er bovendien in de lente en in de herfst de dijk- en polderschouwingen;

- de onderhoudswerken die vanuit de inspecties worden uitgevoerd teneinde de dijken stabiel te houden en, waar nodig, de structurele werken om de dijken te versterken, bijvoorbeeld door het inheien van metalen damwanden.

Ondanks het gebruik van de beste bouwtechnieken, de geregelde inspecties en de onderhouds- en versterkingswerken zijn ook in Vlaanderen dijkdoorbraken mogelijk, zelfs bij normale of lage waterstanden. Onder meer in Plassendale en langs het Kanaal Leuven-Dijle en het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten in Rijkervorsel zijn dijkdoorbraken of “bijna-dijkdoorbraken” voorgekomen, ook in hydrologisch normale omstandigheden. Veelal zijn de oorzaken dan niet te achterhalen, ook omdat ze velerlei kunnen zijn.

Er kan hierbij verwezen worden naar afschuivingen van de oevers en dijken ten gevolge van voorbijvarende schepen (waar nodig worden er dan snelheidsbeperkingen opgelegd in afwachting van herstellingswerken of van het uitwerken van structurele oplossingen), het ontstaan van holtes in de dijk door afgestorven boomwortels of begroeiing of het ondergraven van de dijken door de bruine rat, muskusrat, beverrat of door konijnen. (De bestrijding van de ratten wordt georganiseerd door de afdeling Water van Aminal. Ook hier moet worden gesteld dat, zelfs bij de beste bestrijding van deze populaties, één rat voldoende is om groot onheil aan te richten.)

De sterkte van de dijk wordt bepaald door zijn zwakste schakel. Toch kan er niet in elke m3 grond van een dijklichaam geotechnisch onderzoek gedaan worden, kan niet elke cm2 om het uur met de loupe geïnspecteerd worden, enzo-

voort, én wat met mensenhand gemaakt is, is en blijft feilbaar. Dijkdoorbraken zullen dus mogelijk blijven. Alleen moet alles in het werk gesteld worden om ze maximum maximorum te vermijden.

2. Algemeen. De gebeurtenissen in Wilnis hebben aangetoond dat ook bij droogte permanente waakzaamheid geboden is. De ramp in Nederland heeft zeker als resultaat opgeleverd dat de gevoeligheid naar de problematiek is toegenomen en dat de inspecties, ook bij droogteperiodes, nauwgezet worden uitgevoerd.

De administratie Waterwegen en Zeewezen, meer in het bijzonder de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek, volgt de hierboven vermelde studies op de voet op. De resultaten zullen worden getoetst en vertaald naar de specifieke Vlaamse situatie. Maar zoals reeds onder punt 1 geschreven: veendijken zoals ze courant bestaan in Nederland, bestaan niet in Vlaanderen.

3. Langs de rivieren. Vlaanderen kent er enkel zogenaamde primaire waterkeringen. Secundaire dijken, die bepaalde woonkernen bijkomend beschermen bij doorbraak van de prioritaire dijklichamen, zijn nagenoeg onbestaande. In bepaalde regio's, bijvoorbeeld in het winterbed van de Maas, zijn wel nog oude dijklichamen terug te vinden die als secundaire dijk te herkennen zijn. Deze hadden in het verleden een waterkerende functie, maar worden als dusdanig vandaag niet meer onderhouden en erkend. Ze behoren zelfs niet meer tot het veiligheidssysteem.

Verder dient te worden vermeld dat het huidige Sigmaphan, dat de veiligheid in het Zeescheldebekken moet waarborgen en dat momenteel wordt geactualiseerd, in de bouw van compartimenteringsdijken voorziet. Deze dijken hebben als doel ontstane wateroverlast geografisch te beperken bij doorbraak van de winterdijken van de Zeeschelde. Deze compartimenteringsdijken zouden als secundaire dijken kunnen worden beschouwd, maar zijn tot op vandaag nog niet aangelegd.

Langs de kust. Naast de eigenlijke kustverdediging heeft de afdeling Waterwegen Kust ook secundaire dijken aangelegd bij de bescherming tegen overstroming door de zee, zoals de Sint-Jansdijk die van Blankenberge tot Knokke loopt.

De kanaaldijken in ophoging: de meeste kanalen hebben wel enkele of vele kilometers lengte waar het kanaal in ophoging ligt ten overstaan van het omliggende maaiveld. Zo ligt er circa 150 km waterweg van de circa 325 km bevaarbare waterwegen in beheer bij de Dienst voor de Scheepvaart in ophoging, dat betekent al 300 km primaire dijken. Maar nergens is er in secundaire dijken voorzien langs kanaalvakken in ophoging.

In totaal zijn er in Vlaanderen circa 2.800 km dijken (kanaaldijken in ophoging en waterkerende (winter)dijken langs de waterlopen). Daarbij komen nog de zeekering én de dijken langs onbevaarbare waterlopen die door andere administraties en instanties worden beheerd.

4. De administratie Waterwegen en Zeewezen heeft voor een optimale gegevensopslag en – distributie verschillende relevante databanken uitgebouwd. Deze databanken bevatten essentiële basisgegevens voor beleidsvoorbereidende en operationele processen.

- De **patrimoniumdatabank** bevat gedetailleerde infrastructuurgegevens van de kunstwerken op en langs de door haar beheerde Vlaamse bevaarbare waterlopen. De databank is alleen toegankelijk via het MVG-intranet (*MVG : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – red.*).

- Het hydrologisch Informatiecentrum HIC van de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek bouwt de **Hydra-databank** uit. Deze databank bevat alle voor Vlaanderen relevante hydrologische gegevens zoals neerslagegegevens, waterstanden in de waterlopen en debiet van de waterlopen.

Meer in het bijzonder

Het hydrologisch meetnet op de niet-getijdgebonden bevaarbare waterlopen (meetnet HIC)

Het hydrologisch meetnet op de niet-bevaarbare waterlopen (meetnet Aminal, afdeling Water)

Het pluviografisch meetnet van HIC

Het hydrologisch meetnet van het Zeescheldebekken

Het hydrologisch meetnet van het Albertkanaal en de Kempische Kanalen

Het hydrologisch meetnet van Leie-Scheldedender

Het meetnet van de Vlaamse Banken

De neerslagvoorspellingen van het KMI

Het pluviografisch meetnet van het KMI

Het hydrologisch meetnet van Rijkswaterstaat

De Hydra-databank wordt continu verder opgebouwd en uitgebreid. Momenteel is de databank toegankelijk via het MVG-intranet. Op die wijze beschikt de administratie over informatie inzake de waterstanden, ook laagwaterstanden, van het oppervlaktewater.

- De **Databank Ondergrond Vlaanderen** geeft de noodzakelijke geologische informatie. Zo zijn bijvoorbeeld sonderings- en boorgegevens beschikbaar die het mogelijk maken om de aanwezigheid van slappe lagen zoals veen te detecteren op specifieke plaatsen. Anderzijds levert de Databank Ondergrond Vlaanderen ook informatie over de grondwaterstanden.

Op die wijze kan worden gesteld dat de meest noodzakelijke kennis en informatie wel beschikbaar zijn, weliswaar nog niet in een geïntegreerde vorm.

Maar het moet duidelijk zijn dat Vlaanderen op heden niet voor elk dijkcompartiment kan inschatten wat de kans tot bresvorming is, omdat nog een aantal noodzakelijke geotechnische gegevens ontbreken, de link nog niet is gelegd met de hydrologische condities en de opbouw van de dijklichamen niet op elke plaats voldoende bekend is en bekend kan zijn. Opnieuw moet worden herhaald dat deze geotechnische gegevens nooit bekend zullen zijn voor elke m3 grondspecie waaruit deze dijken zijn opgebouwd.

5. Er bestaan geen afspraken met verzekeringsmaatschappijen.

Wat de verzekering bij schade betreft, dient als volgt onderscheid gemaakt te worden.

- Voor de waterwegen in beheer bij AWZ :

de Vlaamse overheid verzekert zichzelf voor schade aan waterbouwkundige infrastructuur en beschikt bijgevolg niet over een externe verzekering.

- Voor de waterwegen in beheer bij de Dienst voor de Scheepvaart en de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer:

de Dienst voor de Scheepvaart en de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer beschikken over een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid die in principe schade, veroorzaakt door dijkbreuken, dekt.

Zo is gebleken dat de schade die aan derden werd veroorzaakt door een dijkbreuk langs het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten in Rijkvorschel in oktober 2001 volledig door de verzekeringsmaatschappij van de Dienst voor de Scheepvaart is uitbetaald.

- Voor natuurrampen :

Voorheen trad het federale Rampenfonds in werking voor schade en slachtoffers bij calamiteiten met een kans van minder dan één op twintig.

De federale overheid heeft echter onlangs een wet uitgevaardigd "tot wijziging van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen". In dit kader heeft de Vlaamse overheid overstromingskaarten gegenereerd en aan de federale overheid aangereikt.

**Vraag nr. 414
van 16 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS**

VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Gegevenscontrole

De vergelijkingstabel op de website van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) is gebaseerd op informatie bezorgd door de verschillende leveranciers.

Worden deze gegevens gecontroleerd door via testgebruikers prijssoffertes op te vragen ?

Antwoord

De gegevens die de leveranciers meedelen in het kader van de prijsvergelijking van leveranciers op de website van de VREG, worden door de VREG niet gecontroleerd op basis van anonieme testgebruikers. Aan de hand van de vragen en de opmerkingen van eindafnemers blijkt evenwel duidelijk dat de leveranciers de producten en de prijzen die op de website van de VREG getoond worden, ook effectief aanbieden.

De gegevens op de website van de VREG zijn inderdaad afkomstig van de leveranciers zelf. Ze worden door de VREG opgevraagd aan de hand van een strikt na te leven rapporteringsmodel. Aan de leveranciers is duidelijk gemaakt dat de geleverde informatie aan een aantal criteria moet voldoen : ze moet waarheidsgetrouw zijn én ze moet van toepassing zijn op reëel aan de afnemers aangeboden producten en tariefformules.

Teneinde de robuustheid van de vergelijking op de website van de VREG te toetsen, voerde de VREG in september 2003 een test uit. Deze test bestond erin om op basis van de websites van de leveranciers analoge prijsberekeningen uit te voeren en de resultaten hiervan te vergelijken met de gegevens op de website van de VREG.

De resultaten van deze test zijn zeer bevredigend.

De foutmarge tussen de beide prijzenreeksen bedraagt gemiddeld (cijfers tussen haakjes = contracten met domiciliëring) :

- 0,44% (-0,33%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 600 kWh,
- 1,31% (0,67%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 1.200 kWh,
- 0,48% (0,32%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 3.500 kWh (tweevoudig tarief),
- 0,60% (0,37%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 3.300 kWh (enkelvoudig tarief),
- 0,33% (1,5%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 7.500 kWh (tweevoudig tarief),
- -1,27% (-0,40%) voor de afnemers met een jaarverbruik van 20.000 kWh (tweevoudig tarief en exclusief nachttarief).

(kWh : kilowattuur – red.)

Deze beperkte afwijkingen tussen de informatie die de afnemer kan vinden op de website van de VREG en de informatie die hij van de leveranciers krijgt, bewijst dat de informatie die de leveranciers op vraag van de VREG leveren, realistisch en betrouwbaar is. Het is uiteraard aan de verbruikers zelf om na te gaan of de factuur wordt opgesteld op basis van de aangeboden prijsvoorwaarden.

Vraag nr. 415 van 16 september 2003 van de heer JOHAN SAUWENS

VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Aanrekening extra's

1. De meeste elektriciteitsleveranciers hebben als onderdeel van hun geafficheerde prijs een "bijdrage voor groene stroom" opgenomen. De omvang ervan schommelt van 0,13 tot 0,16 eurocent per kilowattuur (kWh).

Hoe komen de elektriciteitsleveranciers aan dit tarief en waarom zijn er verschillen ?

2. Sommige elektriciteitsleveranciers zoals Luminus afficheren hun prijzen exclusief heffingen, bijdragen en taksen, maar ook exclusief groene bijdrage.

Is dit toelaatbaar ?

Niet alleen als vrijemarktleverancier, maar ook als standaardleverancier past Luminus die praktijk toe. Is dit toelaatbaar als standaardleverancier ?

Houden de jaarlijkse kostprijzen van de elektriciteitsleverancier Luminus die te vinden zijn op de website van de VREG – "vergelijking leveranciers" – rekening met die extra's, of moeten die eraan worden toegevoegd ? In het laatste geval, welk bedrag per verbruikscategorie moet dan worden gevoegd bij de op de website vermelde bedragen ?

Antwoord

Het is logisch dat de hoogte van de "bijdrage voor groene stroom" verschillend is per leverancier. Om aan zijn groenestroomcertificatenverplichting te voldoen, kan een leverancier er namelijk voor kiezen om ofwel zelf groene stroom te produceren, ofwel groenestroomcertificaten aan te kopen op de

markt, ofwel een boete te betalen. Afhankelijk van de optie waarvoor hij kiest, zal de kostprijs verschillend zijn. De "bijdrage voor groene stroom" is dus geen tarief, maar een onderdeel van de aan concurrentie onderhevige energiekosten.

Hoe de leveranciers hun prijzen afficheren in hun promotiemateriaal of op hun website, is een onderdeel van hun commercieel beleid. De VREG wenst op dit vlak niet sturend op te treden. De vergelijking van de prijzen en de leveringsvoorwaarden van de leveranciers op de website van de VREG heeft evenwel tot doel om de onderlinge verschillen tussen de voorstellingswijze van de leveranciers weg te werken en om perfect vergelijkbare prijzen aan de Vlaamse verbruikers aan te bieden. De vermelde kostprijzen hebben dan ook een gelijke opbouw, ongeacht de leverancier. Zo legt de VREG op dat alle heffingen, bijdragen, distributie- en transportnettarieven, enzovoort, opgenomen moeten zijn in de prijsberekening van elke leverancier.

Tijdens de eerste maanden dat de vergelijking op de website van de VREG consulteerbaar was (juli en augustus), werd aan de leveranciers de mogelijkheid geboden om de kosten van bepaalde openbaredienstverplichtingen (bv. groenestroomcertificaten) niet op te nemen in de getoonde kostprijzen. Om de bezoekers hierover te informeren,

werd in dat geval in de leveringsvoorwaarden onder de rubriek "extra's" vermeld dat bepaalde kostprijselementen niet opgenomen waren in de geafficheerde prijzen. In september was er om commerciële redenen geen enkele leverancier die nog gebruikmaakte van deze mogelijkheid en bevatten alle vermelde kostprijzen de kosten van openbaredienstverplichtingen. Daarom besliste de VREG om de vermelding "extra's" te laten vallen.

In de vrijgemaakte energiemarkt zijn ook de standaardleveranciers vrij om hun prijs te bepalen. Iedere afnemer die aan een standaardleverancier werd toegewezen omdat hij geen uitdrukkelijke keuze voor een andere leverancier maakte, is in feite een gewone afnemer, zij het met een contract onder algemene voorwaarden.

**Vraag nr. 416
van 16 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS**

VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Impact gratis kWh

Prijzen van standaardleveranciers (het gaat om de volledige jaarkosten in euro)

Verbruikscategorieën (a)		Electrabel	Luminus	EBEM (c)
600 kWh	Kleine verbruiker	164,8 euro	165,0	109,4
1.200 kWh	Kleine verbruiker	258,8	259,2	203,3
3.500 kWh waarvan 1.300 kWh 's nachts (b)	Gemiddelde verbruiker	559,1	560,4	505,1
3.500 kWh	Gemiddelde verbruiker	618,9	620,5	563,5
7.500 kWh waarvan 2.500 kWh 's nachts (b)	Middelgrote verbruiker	1.091,7	1.094,9	1.039,7
20.000 kWh waarvan 2.500 's nachts (b) en 12.500 in uitsluitend nachttarief	Grote verbruikers met accumulatieverwarming	1.891,7	1.899,5	1.863,2

Bron : VREG Vergelijking leveranciers op website. Bovenstaande gegevens zijn per 1.8.2003.

- (a) Jaarverbruik
- (b) Tweevoudig tarief
- (c) Tarieven met domiciliëring

In tegenstelling tot Electrabel behoudt Luminus zich het recht voor om extra's, dat wil zeggen de kosten van verplichtingen die de overheid oplegt, door te rekenen. Volgens de tarieven op de website gaat het over 0,351 eurocent per kilowattuur (kWh) inclusief BTW (energietaks + CREG-bijdrage + bijdrage voor openbaredienstverplichtingen + groene bijdrage). Indien Luminus standaardleverancier is, bijvoorbeeld in het geval van een jaarverbruik van 3.500 kWh, gaat dat over bijkomende 12,3 euro. Inclusief deze extra kosten liggen de tarieven van Luminus (als standaardleverancier) hoger dan die van Electrabel (als standaardleverancier).

Op haar website zegt Electrabel: "Onze basisprijzen op 1 juli 2003 als standaardleverancier zijn de tarieven en hun toepassingsmodaliteiten zoals aanbevolen door het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas" (CREG). Die aanbevolen prijzen omvatten alle heffingen en belastingen. De vraag rijst of de praktijk toegepast door Luminus dan niet in strijd is met die aanbevelingen. Liggen de Luminustarieven inclusief extra's dan niet hoger dan de "maximumprijs" ?

Electrabel zegt bij die standaardtarieven op haar website ook: "Bijkomend zal gratis kWh volgens een decreet van het Vlaams Parlement in mindering worden gebracht".

Betekent dit dan dat de verstrekking van gratis elektriciteit geen gevolgen heeft op het vast recht, maar dat wel minder verbruikte kWh gaat worden aangerekend ?

Hoe gaan de kosten van "gratis elektriciteit" worden doorgerekend in de vrijemarkttarieven ?

Als de kosten van gratis elektriciteit worden doorgerekend in de vrijemarkttarieven, valt het prijsvoordeel van de vrijemarkttarieven tegenover de standaardtarieven dan niet weg ?

Hoe gaat de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) in de "Vergelijkende leveranciers" op haar website daar rekening mee houden ?

Antwoord

Het tariefbeleid inzake energie behoort tot de federale bevoegdheid zowel voor de gebonden als voor de vrije markt. De federale overheid oefent deze bevoegdheid uit via de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas. De

Vlaamse overheid zelf heeft geen enkele bevoegdheid over de energietarieven.

Voor de gebonden markt zijn er door het ondertussen afgeschafte Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas aanbevelingen gedaan inzake eindverbruikersprijzen, waaronder de elektriciteitsprijzen voor gezinnen. Deze aanbevelingen blijven ook na 1 juli 2003 geldig in het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke gewest.

In het Vlaamse gewest zijn de elektriciteitsprijzen sinds 1 juli 2003 in principe vrij. Electrabel heeft zich namens haar dochter Electrabel Customer Solutions tegenover de toenmalige federale regering evenwel geëngageerd om ook in Vlaanderen tot 31 december van dit jaar de Controlecomitétarieven toe te passen. Behoudens dit engagement, bestaat er evenwel geen maximumprijs voor elektriciteit. Het is mij niet bekend of ook Luminus een dergelijk engagement heeft aangegaan.

Wat de gratis elektriciteit aan huishoudens betreft, bepaalt een ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering dat de elektriciteitsleveranciers de kosten van de toekenning van gratis elektriciteit aan de gezinnen kunnen factureren aan de netbeheerder op wiens net deze gezinnen zijn aangesloten. De distributienetbeheerders kunnen vervolgens deze kosten verrekenen in de distributienettarieven.

In 2002 werd het vast recht in Vlaanderen, in tegenstelling tot Wallonië en Brussel, niet verlaagd door het Controlecomité. Op die manier konden de kosten van de invoering van gratis elektriciteit in Vlaanderen gefinancierd worden. Het vroegere vast recht wordt door de standaardleveranciers in de vrijgemaakte markt nog steeds toegepast in hun standaardtarieven. De verwachting is dan ook dat zij hun standaardtarieven niet zullen aanpassen als gevolg van de verhoging van de distributienettarieven die nodig is om de toepassing van de gratis elektriciteit in de vrijgemaakte markt te financieren. De VREG zal dit van nabij opvolgen.

Het prijsvoordeel van de vrijemarkttarieven tegenover de standaardtarieven heeft enkel betrekking op de wijze waarop de klant wordt benaderd. De standaardtarieven zijn gekoppeld aan de Controlecomitétarieven, terwijl de vrijemarkttarieven, zoals het woord het zegt, de tarieven zijn die in de markt vrij door de leveranciers worden vastgelegd. De leveranciers zijn vrij om te beslissen hoe zij de verhoogde nettarieven ten gevolge van de toekenning van de gratis elektriciteit zullen verrekenen in de eindverbruikersprijs.

Omdat de verplichting om gratis elektriciteit toe te kennen voor alle leveranciers op een uniforme wijze van toepassing is, heeft deze verplichting geen invloed op de gegevens die op de website van de VREG deel uitmaken van de "Vergelijking leveranciers"-module. Het zullen zoals hierboven uiteengezet immers de netbeheerders zijn die in staan voor de financiering van deze maatregel.

Begin 2004 zal de VREG in haar prijsvergelijkingen overstappen van een vergelijking op basis van typeverbruiksgegevens naar een vergelijking op basis van reële verbruiksgegevens. In beide methoden wordt rekening gehouden met de hoeveelheid gratis elektriciteit waarop het gezin in kwestie recht heeft.

Vraag nr. 417
van 16 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

Gratis kWh – Doorrekening

Begin juli werd het decreet goedgekeurd waarbij de elektriciteitsnetbeheerders wordt opgedragen aan elk gezin 100 kilowattuur (kWh) + 100 kWh per gezinslid per jaar gratis te leveren. Algemeen wordt vermoed dat de netbeheerders dit in hun nettarieven zullen doorrekenen.

Is er zicht op hoe en in welke mate de netbeheerders dit zullen doen? Wordt dat vanuit het Vlaams beleid terzake opgevolgd?

Antwoord

Een ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering bepaalt dat de elektriciteitsleveranciers de kosten van de toekenning van gratis elektriciteit aan huishoudelijke afnemers kunnen factureren aan de netbeheerder op wiens net deze afnemers zijn aangesloten. De distributienetbeheerders kunnen vervolgens deze kosten verrekenen in hun distributienettarief. De uiteindelijke weerslag op de nettarieven wordt gecontroleerd door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), die hiervoor uitsluitend bevoegd is.

Vraag nr. 418
van 19 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

Abonnementen De Lijn – Derdebetalers

Ik stelde op 13 juni 2003 een schriftelijke vraag aan de minister (nr. 330) m.b.t. het aantal abonnementen die gratis zijn of tegen een verlaagde prijs worden verstrekt.

Blijkbaar bestaat via derdebetalerssystemen ook de mogelijkheid om gratis of met korting een abonnement te ontvangen. De kosten ervan worden gedragen door de betrokken gemeente.

Ik neem aan dat deze cijfers niet opgenomen waren in het aantal gratis abonnementen of abonnementen tegen verlaagde prijs dat de minister vermeldde in het antwoord op bovenvermelde vraag (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 3 oktober 2003, blz. 116)

1. Over hoeveel abonnementen (uitgesplitst per soort) gratis en tegen verlaagde prijs gaat het daarbij, per eind 2001, eind 2002 en einde maart 2003?
2. Wat is de omvang van de korting die de derde betalers bijpassen?

Antwoord

1. Een gemeente kan aan haar inwoners van een bepaalde leeftijdscategorie een gratis netabonnement geven. In volgende tabel wordt weergegeven in welke gemeenten en voor welke leeftijdscategorie een dergelijk derdebetalerssysteem bestaat (toestand 1.9.2003).

- 12 jarigen	10 gemeenten
12-14 jarigen	1 gemeente
60-64 jarigen	29 gemeenten

Totaal	34 gemeenten
--------	--------------

Gemeente	Leeftijdscategorie	
Asse	- 12 jarigen	60 – 64 jarigen
Blankenberge	- 12 jarigen	60 – 64 jarigen
Bocholt	60 – 64 jarigen	
Bonheiden	60 – 64 jarigen	
Boom	60 – 64 jarigen	
Bornem	- 12 jarigen	
Boutersem	60 – 64 jarigen	
Bredene	60 – 64 jarigen	
Dendermonde	- 12 jarigen	
Deinze	60 – 64 jarigen	
De Haan	60 – 64 jarigen	

Gemeente	Leeftijdscategorie	
Genk	60 – 64 jarigen	
Gent	- 12 jarigen	12 – 14 jarigen
Ham	- 12 jarigen	60 – 64 jarigen
Hemiksem	60 – 64 jarigen	
Ichtegem	60 – 64 jarigen	
Kruikeke	- 12 jarigen	60 – 64 jarigen
Kortemark	60 – 64 jarigen	
Leuven	- 12 jarigen	
Linkebeek	- 12 jarigen	
Machelen	60 – 64 jarigen	
Middelkerke	60 – 64 jarigen	
Nevele	60 – 64 jarigen	
Niel	60 – 64 jarigen	
Nieuwpoort	60 – 64 jarigen	
Oostende	60 – 64 jarigen	
Oudenburg	60 – 64 jarigen	
Schelle	60 – 64 jarigen	
Sint-Katelijne-Waver	60 – 64 jarigen	
Tessenderlo	60 – 64 jarigen	
Torhout	60 – 64 jarigen	
Tremelo	60 – 64 jarigen	
Zutendaal	60 – 64 jarigen	
Zwijndrecht	- 12 jarigen	60 – 64 jarigen

Alle bewoners van de gemeente van die leeftijdscategorieën krijgen dan een gratis netabonnement, dat op het hele net van De Lijn kan worden gebruikt.

De prijs die de gemeente hiervoor betaalt, wordt berekend door het totaalaantal inwoners van de gemeente te vermenigvuldigen met een eenheidsprijs, afhankelijk van de gekozen leeftijdscategorie :

- voor de categorie – 12 jarigen : 0,74 euro,
- voor de categorie 60 – 64 jarigen : 1,74 euro.

Met de invoering van de nieuwe derdebetalerssystemen vanaf 1 februari 2004 liggen de verschillende hierboven beschreven leeftijdscategorieën niet meer vast. Een gemeente kan dan

aan om het even welke leeftijdsgroep een gratis netabonnement toegekennen.

2. Een gemeente kan ook een bepaald percentage tegemoetkomen in de abonnementsprijs van haar inwoners. Ook hier kan een bepaalde leeftijdscategorie gekozen worden (Buzzy Pazz en/of Omnipas).

In volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende gemeenten die een dergelijk derdebetalerssysteem hebben afgesloten (toestand op 1.9.2003).

Gemeente	Tegemoetkoming	Soort abonnement
Aartselaar	25%	Buzzy Pazz
Asse	50%	Buzzy Pazz
Beernem	25%	alle abonnementen
Bocholt	25%	alle abonnementen
Boom	25%	alle abonnementen
Genk	25%	alle abonnementen
Holsbeek	25%	Buzzy Pazz
Kluisbergen	33%	Buzzy Pazz
Kortemark	50%	Buzzy Pazz
Mechelen	33%	Buzzy Pazz
Merelbeke	50%	Buzzy Pazz
Middelkerke	25%	Buzzy Pazz
Niel	25%	alle abonnementen
Nieuwpoort	25%	Buzzy Pazz
Oostende	25%	Omnipas
Oostende	50%	Buzzy Pazz
Oostkamp	33%	Buzzy Pazz
Putte	50%	Buzzy Pazz
Schelle	25%	Buzzy Pazz
Sint-Katelijne-Waver	50%	alle abonnementen
Sint-Lievens-Houtem	50%	Buzzy Pazz
Sint-Niklaas	50%	Buzzy Pazz
Zwijndrecht	50%	alle abonnementen
Zwijndrecht	75%	Buzzy Pazz

In volgende tabel wordt per tegemoetkoming weergegeven hoeveel abonnementen in omloop waren in december 2001, december 2002 en maart 2003.

25% tegemoetkoming		December 2001	December 2002	Maart 2003
Buzzy Pazz	maand	252	223	263
	3 maanden	576	581	730
	jaar	4.326	5.385	5.552
Omnipas 25-59	maand	143	134	145
	3 maanden	89	93	105
	jaar	57	167	183
33% tegemoetkoming		December 2001	December 2002	Maart 2003
Buzzy Pazz	maand	179	171	237
	3 maanden	227	249	297
	jaar	1.197	1.657	1.668
50% tegemoetkoming		December 2001	December 2002	Maart 2003
Buzzy Pazz	maand	109	150	187
	3 maanden	186	348	434
	jaar	3.288	4.307	4.403
Omnipas 25-29	maand	192	185	200
	3 maanden	87	187	200
	jaar	124	356	379
75% tegemoetkoming		December 2001	December 2002	Maart 2003
Buzzy Pazz	maand	40	29	29
	3 maanden	115	111	105
	jaar	570	1.734	1.748

Een derdebetalerssysteem houdt in dat een derde partij betaalt in plaats van de reiziger. Dit heeft aldus geen gevolgen op de nettovervoersontvangsten van De Lijn.

**Vraag nr. 419
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Luchthaven Oostende – Luchtwaardigheid vliegtuigen

Een Boeing 707 van African Lines met kennummer TL-ADJ vertrok om 31 december 2002 vanuit Southend Airport naar Mitiga in Lybië. Het vliegtuig is 34 jaar oud en staat op naam van een private eigenaar uit de Centraal-Afrikaanse Republiek. Kort na het opstijgen uit het Verenigd Koninkrijk moest het gammele tuig een noodlanding maken op de Oostendse luchthaven. Na SAFA-inspectie

werd het vliegend wrak op 3 januari 2003 aan de ketting gelegd (SAFA: Safety Assessment of Foreign Aircraft). Acht maanden later, op 4 augustus 2003 om 8.00 uur, kreeg het toestel groen licht om op te stijgen richting Lybië.

Om onbekende redenen bleef het toestel die dag toch aan de grond. Het toestel is uiteindelijk één dag later opgestegen om 11.06 uur. Hoewel er een oostenwind heerste, steeg het vliegtuig westwaarts op en zwenkte onmiddellijk noordwaarts af boven de zee, richting Middelkerke. Vermoedelijk wilde men risico's vermijden en opteerde men voor een opstijging boven zee, richting Middelkerke. Nochtans resideren daar in vol hoogseizoen honderden kamperende gezinnen aan het einde van deze landingsbaan en bevindt er zich een drukbezocht shoppingcenter. Tragisch is dat de Afrikaanse Boeing enkele minuten later een noodlanding heeft moeten maken op de luchthaven van Reims in Frankrijk.

Het bewuste toestel mocht niet meer vliegen boven US-grondgebied op basis van Amerikaanse richtlijnen.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?
2. Is het niet totaal onverantwoord om gammele vliegtuigen te laten opstijgen boven drukbevolkte woonzones, winkelcentra en recreatieruimtes ?
3. Moeten er niet dringend maatregelen worden genomen om dergelijke toestellen aan de grond te houden op de luchthaven van Oostende ?
4. Ziet de minister een mogelijkheid om deze problematiek aan te kaarten op Europees niveau ?

Antwoord

De bevoegdheid in verband met deze aangelegenheid berust bij de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, directoraat-generaal Luchtvaart, dienst Bedrijfserkenning, en niet bij de luchthaven van Oostende. De luchtwaardigheidscertificaten worden immers verstrekt door de bevoegde autoriteiten van het land waar het vliegtuig geregistreerd wordt.

Wel heeft de luchthaven Oostende de Federale Overheidsdienst bevoegd voor de controle van de luchtwaardigheid van vliegtuigen, op de hoogte gebracht van haar vermoeden dat er een toestel op de luchthaven geland was met een defect, waarop het inderdaad na inspectie aan de ketting werd gelegd.

Na herstelling aan het vliegtuig heeft de Federale Overheidsdienst de nodige controles laten uitvoeren. Het certificatiebureau Veritas gaf een "appreciatie" aan het toestel en het Franse Air Logistique Technique Operationel (ALTO) uit het Franse Rungis gaf een "release tot service", wat betekent dat het mocht opstijgen.

Van deze mogelijkheid werd echter niet onmiddellijk gebruikgemaakt. In de zomer werd het vertrek echter verplicht omdat het luchtwaardigheidscertificaat van de Boeing 707 van de Centraal-Afrikaanse Republiek, waar het toestel is ingeschreven, maar tot 6 augustus 2003 geldig was.

Op 25 juli 2003 ontving de luchthavendirectie volgend schrijven van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer :

Ik heb de eer u in bijlage de toelating te sturen gericht aan de luchtvaartmaatschappij Africa Lines voor het verrichten van een ferry flight (no return) met het vliegtuig B707 329C met de inschrijvingskentekens TL-ADJ. U wordt met aandrang gevraagd er op toe te zien dat de in de toelating vermelde bepalingen en voorwaarden strikt worden nageleefd."

Voorwaarden waren onder andere: opstijgen zonder passagiers of vracht en in de richting van het westen, zodat het onmiddellijk boven zee vloog. De luchthaven heeft erop toegezien dat de voorwaarden voor het verrichten van een ferry flight strikt werden nageleefd.

Vraag nr. 420 van 19 september 2003 van mevrouw VEERLE DECLERCQ

Luchthaven Oostende – Luchtwaardigheid vliegtuigen

We vernemen via de pers dat de Boeing 707 van African Lines met kennummer TL-ADJ enkele minuten nadat hij was opgestegen in Oostende een noodlanding heeft moeten maken op de luchthaven van Reims in Frankrijk.

Het bewuste toestel mocht volgens de Amerikaanse richtlijnen niet meer vliegen boven US-grondgebied.

Dergelijke vliegtuigen van 34 jaar oud laten opstijgen boven drukbevolkte woonzones, winkelcentra en recreatieruimtes is een ernstige bedreiging voor de veiligheid van de bevolking.

1. Welk standpunt heeft de minister ingenomen in verband met deze problematiek ?
2. Welke concrete initiatieven neemt hij om dergelijke situaties te voorkomen en om de veiligheid van de omwonende bevolking maximaal te vrijwaren ?

Antwoord

De bevoegdheid in verband met deze aangelegenheid berust bij de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, directoraat-generaal Luchtvaart, dienst Bedrijfserkenning, en niet bij de luchthaven van Oostende. De luchtwaardigheidscertificaten worden immers verstrekt door de bevoegde autoriteiten van het land waar het vliegtuig geregistreerd wordt.

Wel heeft de luchthaven Oostende de Federale Overheidsdienst, bevoegd voor de controle van de luchtwaardigheid van vliegtuigen, op de hoogte gebracht van haar vermoeden dat er een toestel op de luchthaven geland was met een defect, waarop het inderdaad na inspectie aan de ketting werd gelegd.

Na herstelling aan het vliegtuig heeft de Federale Overheidsdienst de nodige controles laten uitvoeren. Het certificatiebureau Veritas gaf een "appreciatie" aan het toestel en het Franse Air Logistique Technique Operationel (ALTO) uit het Franse Rungis gaf een "release tot service", wat betekent dat het mocht opstijgen.

Van deze mogelijkheid werd echter niet onmiddellijk gebruikgemaakt. In de zomer werd het vertrek echter verplicht omdat het luchtwaardigheidsattest van de Boeiing 707 van de Centraal-Afrikaanse Republiek, waar het toestel is ingeschreven, maar tot 6 augustus 2003 geldig was.

Op 25 juli 2003 ontving de luchthavendirectie volgend schrijven van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer :

"Ik heb de eer u in bijlage de toelating te sturen gericht aan de luchtvaartmaatschappij Africa Lines voor het verrichten van een ferry flight (no return) met het vliegtuig B707 329C met de inschrijvingskentekens TL-ADJ. U wordt met aandrang gevraagd er op toe te zien dat de in de toelating vermelde bepalingen en voorwaarden strikt worden nageleefd."

Voorwaarden waren onder andere: opstijgen zonder passagiers of vracht en in de richting van het westen, zodat het onmiddellijk boven zee vloog. De luchthaven heeft erop toegezien dat de voorwaarden voor het verrichten van een ferry flight strikt werden nageleefd.

**Vraag nr. 421
van 19 september 2003
van de heer JOHAN SAUWENS**

De Lijn – Investerings

1. Eind juni 2003 stelde De Lijn een zogenaamd Pegasusplan voor.

Wat is de relatie tussen dit plan en het investeringsprogramma zoals opgenomen in de ontwerpbeheersovereenkomst 2003-2009 met De Lijn ?

2. Op 18 juli 2003 keurde de Vlaamse regering een aantal "Minder Hinder-maatregelen" goed m.b.t. de mobiliteitsproblematiek van Antwerpen. Er worden onder meer 20 trams en 130 gelede bussen besteld.

Wat is de relatie tussen deze bestelling en het investeringsprogramma zoals opgenomen in de ontwerpbeheersovereenkomst 2003-2009 met De Lijn ?

3. In de beslissing van de regering staat dat De Lijn de aankoop van de 20 trams moet prefinancieren en dat vanaf 2006 de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) de financiering overneemt.

Betekent dit dat deze aankoop de Vlaamse begroting niet bezwaart ?

Wordt deze techniek aanvaard door de Hoge Raad van Financiën ?

4. Hoe wordt de aankoop van de 130 gelede bussen gefinancierd ?

Antwoord

1. De beheersovereenkomst 2003-2009 van de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) De Lijn omvat een investeringsplan dat volgende projecten weergeeft :

- projecten met financiering door middel van kapitaalsubsidie,
- projecten met financiering door de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel en
- projecten in en rond Antwerpen met financiering door het programma "Minder Hinder".

De eigen investeringen, jaarlijks ten bedrage van circa 37 miljoen euro, worden niet weergegeven. Daarvan gaat ongeveer de helft naar de permanente vervangingsinvesteringen in het autobuspark.

Vermits de budgetten voor het jaar 2003 reeds werden goedgekeurd, beslaat het betrokken investeringsplan de periode 2004 tot en met 2009.

Het investeringsplan wordt weergegeven volgens de indeling in beleidsdomeinen, waarbij het voorstel van de Inspectie van Financiën

wordt gevolgd. Sommige van deze beleidsdomeinen (duurzame milieu-investeringen, investeringen uit veiligheidsoverwegingen, projecten historisch patrimonium) komen per definitie niet aan bod in het Pegasusplan.

Het op 1 juli 2003 door De Lijn voorgestelde Pegasusplan is immers een bundeling van een aantal vrij concrete projectvoorstellen, die bij De Lijn op de planningstafel liggen. Het betreft meer bepaald projecten met de nadruk op het verhogen van de algehele bereikbaarheid en het bestrijden van de filevorming, en dus voornamelijk projecten in en rond de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent, alsook Brussel. Voor de onderbouwing van deze projecten wordt in Antwerpen gerefereerd aan het Masterplan, werd in Gent een uitgebreide OV-studie gefinaliseerd en primeert voor Vlaams-Brabant het zogenaamde Brabant-Brussel-Regio-net (*OV : openbaar vervoer – red.*).

Het Pegasusplan bevat een reeks investeringen in rollend materieel, infrastructuur, infrastructurale uitbreidingen, doorstromingsmaatregelen, informatieverbetering, enzovoort.

De tijdshorizon die voor dit Pegasusplan geldt, belooft 25 jaar, weliswaar verschillend verspreid over de onderscheiden grootstedelijke gebieden. Voor Antwerpen geldt de specifieke situatie van de alternatieve financieringen door het "Minder Hinder"-programma (o.i.v. noodzakelijke onderhoudswerken R1) en door de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (voor de projecten Masterplan voor 2010). De in het Pegasusplan opgenomen investeringen voor Antwerpen zijn alle gesitueerd na 2010, dus buiten het bereik van de ontwerpbeheersovereenkomst 2003-2009. Voor Antwerpen betekent dit dat er geen overlappingsen (op geen enkel domein) bestaan tussen het investeringsplan uit de ontwerpbeheersovereenkomst 2003-2009 en dat uit het Pegasusplan.

2. In het kader van de begrotingsbesprekingen 2004 is inzake de "Minder Hinder-maatregelen" beslist om de aanschaf van 130 bussen, als onderdeel van een hele set aan maatregelen, als bijkomende bijzondere opdracht toe te wijzen aan de NV BAM. De aankoop van hogecapaciteitstrams voor Antwerpen was al opgenomen in de op 15 december 2000 door de Vlaamse regering goedgekeurde taakstelling van de NV BAM. De aanschaf ervan zal enkel worden versneld.

Als zodanig dient ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp van beheersovereenkomst met De Lijn de aankoop van 130 gelede bussen nu ook gezien te worden als onderdeel van de afzonderlijk vermelde NV BAM-projecten.

3. De wijze van financiering van de aankoop van 10 trams (na herberekening van de benodigde capaciteit en in combinatie met de lopende bestellingen) en de aankoop van 130 bussen wordt nog onderzocht.

De financiering van beide bestellingen gebeurt door de BAM en dient derhalve te worden geplaatst in het kader van het oprichtingsdecreet en de statuten van deze naamloze vennootschap van publiek recht.

4. Het antwoord zit vervat in antwoord 1 en 2.

**Vraag nr. 422
van 19 september 2003
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

Carpoolparking E19 Kontich – Bereikbaarheid

Momenteel wordt door de minister een aantal initiatieven voorbereid om het veiligheidsgevoel op de carpoolparkings te verhogen, onder meer door het plaatsen van praatpalen.

Hoofdzakelijk blijft natuurlijk dat eventuele carpoolers de carpoolparking kunnen bereiken.

Dit blijkt echter een probleem te zijn aan de carpoolparking in Kontich aan de E19. Op deze parking vertrekt tevens een rechtstreekse lijnbus naar Antwerpen. Probleem is dat deze carpoolparking echter alleen te bereiken is voor autoverkeer. Voetgangers of fietsers kunnen niet op een reglementaire manier de carpoolparking bereiken, vermits hij gelegen is aan de E19 en aan de gewestweg N171, die zowel voor fietsers als voor voetgangers verboden zijn.

1. Kan de minister meedelen of dit probleem al gesignaleerd werd en of er reeds een oplossing in de maak is ?
2. Is het mogelijk om nu reeds een oplossing, eventueel een tijdelijke, uit te werken in afwachting van de herstructurering van de N171 (streefbeeldstudie) ?

Antwoord

De fietser heeft een vooraanstaande rol in het mobiliteitsbeleid. Daarom hoort bij de uitrusting van een carpoolparking ook een goede fietsaccommodatie.

Het feit dat dit in Kontich nog niet het geval is, heeft te maken met het huidige statuut van de gewestwegen op die plaats. Zowel de E19 als de expresweg N171 zijn vandaag verboden voor zowel de voetgangers als de fietsers. Er werd daarom voor geopteerd om de carpoolparking tijdelijk aan te leggen zonder voorzieningen voor fietsers, zodat toch reeds de autobestuurders ervan gebruik kunnen maken. Zo zijn er immers minder auto's op de weg, wat ook positief is voor de mobiliteit en veiligheid.

In de streefbeeldstudie, die momenteel wordt uitgevoerd, wordt voorgesteld om de expresweg N171 om te bouwen tot een gewone gewestweg en wordt in de aanleg van fietspaden voorzien. Bovendien wordt tevens een verlenging van de tramlijn gepland tot deze carpoolparking. Hierbij zullen de nodige voorzieningen getroffen worden om deze carpoolparking vlot toegankelijk te maken voor de voetgangers en de fietsers.

Vraag nr. 423**van 19 september 2003****van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN***Stadsbusnet Tongeren – Nerem (2)*

Op mijn vraag nr. 155 van 10 januari 2003 over het aanbod van De Lijn in Tongeren – en meer bepaald in de gemeente Nerem – antwoordde de minister mij dat de problemen die in Nerem ervaren werden, allicht te maken hadden met wennen aan nieuwe afspraken (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 28 februari 2003, blz. 1651).

Uit contacten met de bewoners van de Stations- en Wijkomgeving van Nerem blijkt dit echter nog steeds niet het geval te zijn: het afschaffen van de halte aan het stationsplein blijft er voor ongenoegen zorgen omdat – aldus de bewoners – met wat gezond verstand dit al lang pragmatisch opgelost kon zijn.

De vroegere gebruikers – ik vernam dat heel wat bewoners het huidige aanbod niet meer gebruiken wegens te ver en te onveilig – ergeren zich meermaals per dag aan het feit dat de bus na elke rit (T3) bijna een uur lang komt stilstaan op het sta-

tionsplein, terwijl de omwonenden er niet mogen opstappen. Ook de bus die de rit door de rest van het dorp verzorgt (T4), staat even lang stil in Diets-Heur. Een verlenging van de busrit tot op deze plaats kan dus het tijdschema van de bussen niet in gevaar brengen, zoals vroeger beweerd werd. Bijkomende vaststelling: aan het stationsplein is er nog steeds halteaccommodatie (signalisatie halte, bushokje), terwijl dit totaal ontbreekt aan de nieuwe halte van Mal waarnaar de omwonenden verwezen worden (T3).

Volgens de principes van de basismobiliteit is de nieuwe regeling voldoende: afstand voor bewoners in het buitengebied van maximum 750 m in vogelvlucht van de bushalte. De effectieve afstand hier is echter voor heel wat omwonenden met de huidige regeling niet alleen veel verder dan 750 m, maar ook veel onveiliger. Vooral omdat de gebruikers na het afsluiten van een contract basismobiliteit tussen de stad Tongeren en De Lijn een achteruitgang ervaren, komt dit zwaar aan.

Deze gegevens – accommodatie die er effectief nog steeds staat, en vooral een wachtende bus die klanten moet verbieden op te stappen – gekoppeld aan de achteruitgang van het aanbod – afschaffen van halte, verdere afstand zonder voetpaden tot nieuwe halte zonder accommodatie – komen erg uitdagend over bij de personen die in deze omgeving wonen en de oplossing voor de hand liggend vinden: de bussen opnieuw tot aan het stationsplein laten rijden.

De huidige regelingen worden in Tongeren pas geëvalueerd na één jaar, dat wil zeggen na 21 december 2003.

Toch had ik de minister willen vragen of het voorstel van de omwonenden van het stationsplein Nerem, namelijk in afwachting van een grondige evaluatie reeds toe te laten dat de pauzerende bus klanten meeneemt, reeds overwogen werd.

Zo ja, vanaf wanneer kan dit?

Zo neen, waarom werd dit voorstel afgewezen?

Antwoord

Om veiligheidsredenen werd het stationnement van de Tongerse stadslijn T3 recentelijk verplaatst naar het stationsplein in Nerem. Hoewel de rusttijd beperkt is (en zeker geen uur bedraagt), biedt de wijziging in de exploitatieorganisatie toch nieuwe mogelijkheden, die deels tegemoetkomen aan de

vraag van de bewoners van de stationsomgeving in Nerem.

Inmiddels werd reeds een voorstel voor een dienstregelingswijziging uitgewerkt, waarbij stadslijn T3 een bijkomende halte krijgt op het stationsplein (Neremplein) in Nerem.

Dit voorstel dient evenwel nog voorgelegd te worden aan de OVC (openbaarvervoercommissie) in de week van 13 oktober 2003. De procedure basis-mobiliteit schrijft immers voor dat een dienstregelingswijziging enkel mag worden doorgegeven mits goedkeuring door de leden van de OVC. Zodra de goedkeuring een feit is, zal De Lijn het nodige doen om de bijkomende halte "Nerem-Neremplein" op lijn T3 zo snel mogelijk in dienst te stellen.

Mits goedkeuring van de OVC zal aldus nog in de loop van oktober in een bijkomende halte (Nerem-Neremplein) voorzien worden op het traject van de Tongerse stadslijn T3.

**Vraag nr. 424
van 19 september 2003
van de heer BOUDEWIJN LALOO**

Baai van Heist – Brug

Het is de bedoeling van de Vlaamse overheid om het enig strandnatuurreservaat "De Baai van Heist" met een brug over de kustweg te verbinden met de natuurreservaten Sashul en De Kleiputten in Heist-West (Knokke-Heist).

Het gemeentebestuur besliste om maximaal voor 50.000 euro bij te dragen in de kosten, waardoor de kans groot is dat een banale, goedkope brug gebouwd wordt.

Daartegenover staat dat bijvoorbeeld de administratie Waterwegen en Zeewezen in haar engagement naar integraal waterbeleid resoluut de louter functionele benadering van haar bouwwerken laat varen. De administratie Waterwegen en Zeewezen wil de beeldkwaliteit van het landschap verhogen met architectonische kunstwerken. De IJspuibrug en de brug over de Coupure in Brugge zijn daar voorbeelden van.

1. Zijn er reeds concrete plannen m.b.t. de bouw van de brug over de kustweg? Welke?
2. Is het niet aangewezen de Vlaamse Bouwmeester en een artistiek team te betrekken bij het

ontwerp en de realisatie van deze brug als toegangspoort voor het toeristische Heist-aan-Zee?

3. Wat is de timing voor de realisatie van deze brug?

Antwoord

1. Het plan om een fietsers- en voetgangersbrug te bouwen over de Koninklijke Baan in Knokke-Heist leeft al enige tijd. Deze brug moet enerzijds het Vlaamse (strand)natuurreservaat "De Baai van Heist" en de natuurgebieden "Sashul en Vuurtorenweiden" en "Kleiputten van Heist" verbinden en anderzijds een recreatieve en functionele meerwaarde vormen bij de ontwikkeling van de Kustfietsroute en het fietsnetwerk van het Brugse Ommeland.

Ongeveer twee jaar geleden zijn de eerste onderhandelingen over deze brug gestart tussen de gemeente Knokke-Heist, de West-Vlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd VZW (nu Westtoer geworden), De Lijn en de administraties Wegen en Verkeer (AWV), Ondersteunende Studies en Opdrachten (AOSO) en Waterwegen en Zeewezen (AWZ).

De kostprijs van de brug wordt geraamd op 970.941 euro (incl. BTW). Voor de financiering van de brug wordt een beroep gedaan op verschillende partners en het financieringsplan voor de bouw van de brug is heden als volgt:

- AWZ : 50%,
- het Europese Doelstelling 2 – programma : 22%,
- het project Kustfietsroute : 16,5%,
- de provincie West-Vlaanderen : 11,5%.

Voorafgaand aan de bouw van de brug dient er een studie te worden opgemaakt. Voor de financiering van de studie werd op de begroting van de gemeente Knokke-Heist in 50.000 euro voorzien. Dit bedrag zal niet toereikend zijn en daarom worden ook vanuit het project Kustfietsroute financiële middelen voor de studie vrijgemaakt.

Het dossier voor de bouw van de brug is ondertussen ingediend bij het secretariaat van het Europese Doelstelling 2-programma. Eind november wordt het dossier voorgelegd aan het ma-

nagementcomité van het Doelstelling 2-programma.

2. De Vlaamse Bouwmeester werd reeds betrokken bij het project en heeft het project opgenomen op de lijst van de "Open oproep tot kandidaatsstelling met het oog op het samenstellen van een lijst van geselecteerde ontwerpers" die in juli 2003 door hem in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen werd gepubliceerd.
3. Op basis van de heden beschikbare gegevens kan een voorlopige timing voor de realisatie van de brug worden vooropgesteld.

Fase 1 – de voorstudie :

- midden oktober 2003 voert het team van de Vlaamse Bouwmeester in overleg met de betrokken partners de selectie uit van de kandidaten die voor het ontwerp van de brug op de open oproep hebben ingeschreven. Met de geselecteerde kandidaat-ontwerpers wordt een contract afgesloten voor het uitvoeren van een voorstudie die een ontwerp en een kostenraming omvat ;
- midden februari 2004 komt een jury samen bestaande uit de Vlaamse Bouwmeester, de betrokken partners en een aantal externe deskundigen met adviserende bevoegdheid om de uiteindelijke ontwerper te kiezen ;
- in maart 2004 wordt de definitieve opdracht aan de ontwerper gegund.

Fase 2 – de studie :

- in april 2004 start de gekozen ontwerper met de studie : het voorgestelde ontwerp wordt verder verfijnd, een gedetailleerde raming wordt uitgewerkt en een bestek wordt opgesteld.

Fase 3 – de uitvoering :

het tijdschema wordt in de eerste plaats bepaald door de beschikbare budgetten.

Voorzover deze budgetten voldoende zijn, kan volgend tijdschema vooropgesteld worden.

- Begin 2005 wordt de aanbestedingsprocedure door de administratie Waterwegen en Zeewezen opgestart, op voorwaarde dat de

stedenbouwkundige vergunning dan is afgeleverd.

- Tegen het einde van het voorjaar 2005 : start van de werken.
- Voltooiing : tegen voorjaar 2006.

**Vraag nr. 425
van 19 september 2003
van de heer JOHAN MALCORPS**

De Lijn Antwerpen – Inspraak districten

1. Op 1 september 2002 werd de populaire ringlijn 19/20 gesplitst in de gewone buslijnen 19 en 20. Daartegen was toen sterk protest van buurtbewoners van Deurne-Zuid en Borgerhout omdat een directe verbinding met de stad verloren ging.

In commissievergadering van 1 oktober 2002 werd dit probleem behandeld : de minister verdedigde de nieuwe regeling van De Lijn, maar gaf wel toe dat er minpunten waren voor de bereikbaarheid van het Sint-Erasmusziekenhuis en enkele scholen. Hij beloofde dat De Lijn rekening zou houden met een enquête bij de gebruikers en omwonenden (Handelingen Commissievergadering nr. 5, blz. 3 e.v.). Deze enquête werd in oktober 2002 uitgevoerd.

Pas deze zomer kwam er het beloofde overleg met de buurtbewoners van de buurt Drakenhoflaan, Arena en Sint-Erasmusziekenhuis. De voorgestelde remedie : een extra busverbinding om het half uur tussen het centrum van Wommelgem en de Franklin Rooseveltplaats, die de buurt van de Drakenhoflaan zou aandoen. Deze regeling komt echter maar zeer gedeeltelijk tegemoet aan de oorspronkelijke vraag om een vlotte verbinding van Deurne-Zuid met het centrum van de stad te behouden. Men is ontgoocheld over de halffrequentie en de bewoners vrezen dat de nieuwe buslijn veel vertraging kan oplopen op de Krijgsbaan en op de rotonde van Wommelgem. De indruk bestaat in het district Deurne dat men de mensen aan het lijntje gehouden heeft en dat De Lijn nooit van plan is geweest de herstructurering van de buslijnen 19 en 20 echt te herbekijken. De halvering van de dienstverlening ten opzichte van de situatie van voor 1 september 2002 blijft een feit.

Waarom is het niet mogelijk deze problematiek met de buurtbewoners en het district Deurne

verder uit te praten, zodat er voor ieder een aanvaardbare oplossing uit de bus komt ?

2. De minister beloofde mij op 1 oktober 2002 in de commissie ook dat De Lijn haar voorstellen voortaan zou doorspreken met de bevoegde districten.

Maar bij de nieuwe voorstellen van De Lijn om de doorstroming op de Turnhoutsebaan in Deurne te verbeteren, werd blijkbaar weer onvoldoende overleg gepleegd met het district Deurne. De Lijn zou geen rekening gehouden hebben met de structuurschets voor "Deurne-Dorp". Het district vreest voor meer files aan het kruispunt met de Craeybeckxlaan en voor een onveilige situatie voor fietsers die tussen de geparkeerde auto's en de rijweg gedrongen worden. Ook in dit dossier is het van belang dat de meer dan terechte inspanningen voor een betere doorstroming gepaard gaan met maximale garanties voor de verkeersleefbaarheid. Nauw overleg met het meest betrokken lokale bestuur is daarvoor noodzakelijk.

Blijkbaar werden er een veertigtal bezwaren ingediend tegen het plan van De Lijn en heeft het districtsbestuur een alternatief ingediend.

Kan de minister mij meedelen hoe dit dossier verder wordt aangepakt ? En hoe de samenwerking tussen De Lijn en de districtsbesturen als nog sterk kan worden verbeterd ?

Antwoord

1. Bij de reorganisatie van 1 september 2002 bleef lijn 19 voor het grootste deel ongewijzigd; buslijn 20 daarentegen werd wel ingrijpend veranderd. Hiermee samenhangend werd een volledig geherstructureerde lijn 42 ingevoerd.

Deze wijziging aan het exploitatieplan was een tussentijdse maatregel vóór het realiseren van de basismobiliteit in de corridor Antwerpen, Deurne, Borsbeek, Wommelgem en het verdere hinterland. Als voorbereiding hierop wordt thans een gebiedsgericht onderzoek uitgevoerd en worden alle relevante opmerkingen in overweging genomen. Zodra de gegevens verwerkt zijn, wordt een toelichting gegeven aan de openbaarvervoercommissie (OVC) (gepland voor begin december), waarna het definitief exploitatieplan kan worden opgemaakt. Afhankelijk van

het standpunt van de OVC kunnen aan de overheid bijkomende middelen gevraagd worden.

In de tussentijd stelt De Lijn voor om de nadelen voor sommige bewoners te beperken met de indienststelling van een bijkomende lijn. Dit voorstel werd reeds voorgelegd aan de districten Deurne en Borgerhout en aan het actiecomité. Het in exploitatie nemen van deze lijn hangt af van de beschikbare middelen.

2. De voorstellen tot oplossing werden in overleg met de stad Antwerpen ontwikkeld. Op het ingediende ontwerp zijn zowel door de stad Antwerpen als door het district Deurne opmerkingen geformuleerd, die op hun haalbaarheid werden onderzocht en zo mogelijk opgenomen in het definitief ontwerp. Ondertussen werd de bouwaanvraag ingediend voor de uitvoering van het voorliggend plan, dat voorzover bekend de goedkeuring heeft van al de betrokken partijen.

M.b.t. de structuurschets "Deurne-Dorp" dient erop te worden gewezen dat de voorgestelde doorstromingsmaatregel beperkt is in omvang. De ingreep heeft enkel tot doel de doorstroming van het openbaar vervoer te verbeteren en dient niet om de structuurschets te helpen realiseren. Deze doorstromingsmaatregel is van zeer groot belang in het kader van de werken aan de R1.

Vraag nr. 426 van 19 september 2003 van mevrouw SONJA BECQ

Basismobiliteit – Vlaams-Brabant (2)

Volgens het decreet "basismobiliteit" moet ook tijdens het weekend een minimumaanbod aan openbaar vervoer beschikbaar zijn. Nochtans blijft de wijk Eversem (deelgemeente van Meise), waar nochtans een drukbevolkte sociale woonwijk is gelegen, in het weekend verstoken van openbaar vervoer.

Mijn vraag naar gemeenten die geen openbaar vervoer hebben (schriftelijke vraag nr. 298 van 30 april 2003), beantwoordt de minister met de algemene stelling dat in een minimumaanbod moet worden voorzien (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 13 juni 2003, blz. 2603).

1. Wanneer wordt voor de gemeente Eversem busvervoer uitgebouwd, ook in het weekend ?

2. Zijn er nog gemeenten/woonwijken in Halle-Vilvoorde die geen openbaar vervoer hebben in het weekend en die in 2003 nog geen oplossing krijgen ?

Antwoord

1. De invulling van de basismobiliteit in Eversem is opgenomen in het project regio Londerzeel. Voor Eversem is in dit project in een nieuwe lijn Brussel – Eversem – Nieuwenrode – Kapelle-op-den-bos – Willebroek – Puurs voorzien, met een bediening volgens de normen basismobiliteit.

Het project regio Londerzeel werd goedgekeurd door de openbaarvervoercommissie op 4 juli 2003. Volgens de huidige planning is in de uitvoering voorzien vanaf juni 2004.

2. In het arrondissement Halle – Vilvoorde is de basismobiliteit ingevuld tijdens de weekdagen. De weekendbediening wordt uitgewerkt in een tweede fase.

De volledige invulling van de basismobiliteit in het arrondissement Halle – Vilvoorde staat op het programma voor 2004.

Vraag nr. 427 van 19 september 2003 van de heer JAN VERFAILLIE

Staat van het wegennet – West-Vlaanderen

Destijds zei minister Stevaert dat hij een inhaalbeweging bezig was om de achterstand in het onderhoud van onze wegen weg te werken, omdat 10 % van de ongevallen te wijten is aan een slecht wegdek. De Belgische Federatie van de Automobielen Tweewielerindustrie (Febiac) daarentegen wijt één op drie ongevallen aan de slechte staat van ons wegennet.

Ook de geluidsproblematiek langs diverse wegen zou worden aangepakt.

Eind 1999 bleek uit een intern rapport van de administratie Wegen en Verkeer dat meer dan 15 % van wat wordt omschreven als belangrijke gewestwegen en bijna 18 % van de secundaire gewestwegen zich in slechte tot zeer slechte staat bevinden.

1. Wat is de actuele stand van zaken met betrekking tot de staat van de West-Vlaamse wegen ?

2. Hoe worden de gebreken en tekortkomingen van het wegennet gecontroleerd en opgevolgd ?

3. Welke locaties in West-Vlaanderen komen voor de volgende jaren in aanmerking voor geluidswerende maatregelen ?

Welke concrete maatregelen (soort, aard, ...) worden per locatie genomen om de geluidsproblematiek tegen te gaan ?

Antwoord

De staat van het wegennet wordt gecontroleerd volgens een vooropgesteld meetprogramma. Dit meetprogramma voorziet in het meten van de stroefheid, de spoorvorming en de langsvlakheid en het vaststellen door visuele inspectie van de scheurvorming, van vervormingen en van reeds uitgevoerde herstellingen. De metingen worden jaarlijks uitgevoerd op de autosnelwegen en tweejaarlijks op de andere wegen.

Bij het bepalen van de investeringen wordt op de eerste plaats rekening gehouden met de parameters die de veiligheid van de weggebruiker in het gedrang kunnen brengen, met name de spoorvorming en de stroefheid.

Voor de West-Vlaamse wegen zien we dat er op de hoofdwegen een grote verbetering is waar te nemen op alle vlakken :

- spoorvorming : 0,45% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 0,64% in 1999 ;
- stroefheid : 0,00% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 0,01% in 1999 ;
- visuele inspectie : 0,89% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 3,10% in 1999 ;
- vlakheid : 2,31% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 6,94% in 1999.

Voor de secundaire wegen in West-Vlaanderen zien we een belangrijke verbetering in de parameters die met de veiligheid te maken hebben :

- spoorvorming : 1,25% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 2,16% in 2000 ;
- stroefheid : 1,31% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 2,52% in 2000 ;

- visuele inspectie : 8,06% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 6,81% in 2000 ;
- vlakheid : 6,52% beneden de drempelwaarde in 2002 t.o.v. 6,74% in 2000.

M.b.t. de vraag omtrent geluidswerende maatregelen kan ik meedelen dat in het driejarenprogramma 2003-2004-2005 volgende geluidsschermen opgenomen zijn :

- A14 Kortrijk : geluidsschermen O-L-V-Ten Spiegelestraat "Wijk Rodenburg" ;
- A17 Kortrijk : Aalbeke Populierenhof ;
- A17 Kortrijk : Aalbeke Bellegemstraat ;
- R8 Kortrijk : H. Dewildestraat – R. Vermandelestraat en P. Sterckstraat ;
- N382 Waregem : tussen kmpt. 9,3 en kmpt. 9,8 ;
- A10 Brugge : Generaal Naessenslaan en Loncinlaan.

Voor deze geluidsschermen werd een studiebureau aangesteld. Het studiebureau heeft naast de functionaliteit van deze schermen zeer veel aandacht besteed aan het esthetisch geheel en de inpassing in de omgeving. Daarbij worden verschillende materialen aangewend.

**Vraag nr. 428
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Carpoolparkings West-Vlaanderen – Stand van zaken

Het is soms makkelijker om slechts vanaf een bepaald punt op het woon-werktraject te carpoolen. Bijvoorbeeld omdat de woonplaatsen van de leden van het carpoolteam te ver uiteen liggen. Dan kan men naar een punt rijden vanaf waar ieders traject gelijk loopt.

Voor de hand liggende plaatsen daarvoor zijn open afritten van autosnelwegen en kruisingen van drukke "steenwegen". Vele van deze plaatsen groeiden spontaan uit tot carpoolparkings, soms met chaotische parkeergevolgen.

Om de carpoolers betere parkeergelegenheden te bieden enerzijds en om twijfelaars te overhalen an-

derzijds, heeft de Vlaamse overheid heel wat carpoolparkings aangelegd.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal carpoolparkings in West-Vlaanderen ? Waar zijn ze precies gelegen ? Hoeveel plaatsen zijn er per carpoolparking ter beschikking ?
2. Zijn er uitbreidingen van de bestaande carpoolparkings in West-Vlaanderen gepland ? Zo ja, welke ?
3. Zijn er nog bijkomende carpoolparkings gepland voor de komende jaren in West-Vlaanderen ?

Zo ja, waar ?

Wanneer zullen deze parkings afgewerkt zijn ?
4. Wordt een bezettingsgraad bijgehouden per parking in West-Vlaanderen ? Zo ja, wat zijn de resultaten ?

Antwoord

1. In de provincie West-Vlaanderen zijn momenteel de volgende 10 carpoolparkings in gebruik (telkens met opgave van hun capaciteit) :
  - Beernem : N370 (kmp. 3,020)/A10 (E40) – uitrit 10 : 40 personenwagens ;
  - Brugge (St.-Michiels) : N31/N32 (Torhoutsesteenweg) : 40 personenwagens ;
  - Jabbeke (Oost) : N367d/A10 (E40) – uitrit 6 : 9 vrachtwagens en 30 personenwagens ;
  - Jabbeke (West) : N377/A10 (E40) – oprit 6 : 20 personenwagens ;
  - Kortrijk (Oost) : N8/A14 (E17) – uitrit 3 : 84 personenwagens ;
  - Oostende (Zandvoorde) : A10 – uitrit 5 : 38 personenwagens ;
  - Oostkamp : N50g-Kapellestraat – uitrit 9 : 100 personenwagens ;
  - Lichtervelde : N35/A17 (E403) – uitrit 9 : 100 personenwagens ;
  - Veurne : N8/A18 (E40) – uitrit 1a : 30 personenwagens ;
  - Zedelgem (Loppem) : N397/A10 (E40) – uitrit 7 : 95 personenwagens.

2. Er zijn momenteel geen uitbreidingen van de bestaande carpoolparkings gepland.
3. Thans wordt een carpoolparking aangelegd ter hoogte van het complex E17/N382 in Waregem (Franklin Rooseveltlaan). Deze parking zal normaal voltooid zijn tegen het einde van dit jaar.
4. De bezettingsgraad van deze 10 carpoolparkings ligt tussen 50 % (= Zandvoorde en Lichtervelde) en 100 % (= Oostkamp). De carpoolparking in Lichtervelde is pas aangelegd en moet dan ook nog op kruissnelheid komen.

Vraag nr. 429
van 19 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

De Lijn – Aangepast vervoer

De regeringsbeslissing van 25 juli 2000 stelt dat de vraag naar aangepast vervoer binnen de landelijke gebieden van Vlaanderen zou worden ingevuld door De Lijn.

In het kader van de basismobiliteit werden nu belbussen uitgerust om vervoer van personen met een handicap met elektrische rolstoelen mogelijk te maken. Aan rechthebbenden van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap werd zelfs de kans gegeven een belbushalte aan het eigen huis te vragen.

Aangepast vervoer heeft echter ook betrekking op personen met een handicap, met motorische of visuele problemen, ... die geen erkenning van het Vlaams Fonds (kunnen) hebben, omdat ze ouder zijn dan 65 jaar of niet aan de volledige normen voldoen. Wat voor deze groep tot nu toe gebeurde, is niet duidelijk.

1. Mag ik de minister vragen naar de stand van zaken van het aanbod aan aangepast vervoer voor erkenden bij het Vlaams Fonds en voor (tijdelijk) mindermobielen die niet erkend zijn :
  - in stadscentra ;
  - in landelijke gebieden ?
2. Welke andere initiatieven werden nog genomen door De Lijn/door andere ?

Antwoord

Alvorens in te gaan op de concrete vragen dient eerst duidelijk te worden gesteld dat het niet de taak van De Lijn is om te voorzien in aangepast vervoer. Aangepast vervoer dient immers volledig afgestemd te worden op het vervoeren van personen met een handicap, en is dus een zaak voor gespecialiseerde organisaties en instanties.

De Lijn kreeg van de Vlaamse overheid wel de opdracht om, onder meer in het kader van de basismobiliteit, de toegankelijkheid voor haar bestaande aanbod te verbeteren. In deze context streeft De Lijn ernaar om de toegankelijkheid van het openbaar vervoer in die mate te verbeteren dat ook minder mobiele en gehandicapte reizigers er gebruik van kunnen maken. Toch moet worden opgemerkt dat de volledige bruikbaarheid van het bestaande openbaar vervoer door alle personen met een handicap moet worden gerelativeerd. Dit omdat :

- in de klassieke exploitatie niet altijd aan alle verwachtingen van bepaalde doelgroepen kan worden voldaan (bv. feit van het bestaan van loopafstanden tot de halte, bepaalde gewenste verplaatsingen die niet via openbaar vervoer mogelijk zijn) ;
- bepaalde personen met een handicap zelfs niet in ideale omstandigheden van openbaar vervoer gebruik zullen kunnen maken door de aard van hun handicap of gezondheidstoestand.

Daarom besliste de Vlaamse regering om, naast het meer toegankelijk maken van De Lijn, via Gelijke Kansen Vlaanderen een aantal gesubsidieerde projecten voor de organisatie van specifiek vervoer voor personen met een handicap op te zetten. Deze projecten moeten complementair zijn aan het openbaar vervoer of een alternatief bieden op plaatsen waar nog geen toegankelijk openbaar vervoer is. Mijn collega bevoegd voor Gelijke Kansen en Welzijn heeft hiervoor een subsidiereglement uitgewerkt.

Belbus in landelijke gebieden

Het initiatief waarbij elektrische rolstoelgebruikers, uitkeringsgerechtigden van het Vlaams Fonds, in de mogelijkheid gesteld werden om een belbushalte aan het eigen huis aan te vragen, werd recentelijk positief geëvalueerd. De raad van directeurs van De Lijn heeft daarop de beslissing genomen

om het initiatief uit te breiden naar alle rolstoelgebruikers die een uitkering krijgen van hetzij het Vlaams Fonds, hetzij het Riziv (*Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*).

Wat de rechthebbenden van het Vlaams Fonds betreft, verloopt de uitbreiding vlot.

Wat de rechthebbenden van het Riziv betreft, zit er voorlopig weinig schot in de zaak omdat het Riziv zelf eerst een procedure wil uitwerken waarbij het, zonder de wet op de privacy te schenden, de persoonsgebonden gegevens kan vrijgeven die nodig zijn opdat De Lijn in een halte aan huis zou voorzien.

De mogelijkheid van een belbushalte aan huis beperkt zich tot die gebieden waar reeds een belbus-exploitatie bestaat.

Stadscentra

Inzake de stadscentra dient te worden verwezen naar het proefproject "Toegankelijkheid stadsnet Hasselt", waarbij rolstoelgebruikers mits reservatie op voorhand, gegarandeerd en veilig vervoer (binnen de dienstregeling) aangeboden krijgen. Bij dit initiatief gaat het niet om een halte aan huis, maar dient de verplaatsing te gebeuren tussen twee haltes van het Hasseltse stadsnet.

Na een positieve evaluatie van dit proefproject besliste de raad van directeuren om ook in de entiteiten Antwerpen, Vlaams-Brabant, Oost- en West-Vlaanderen een dergelijk proefproject op te zetten. Tegen februari 2004 moet per entiteit een stedelijk gebied geselecteerd en een implementatieplan uitgewerkt zijn.

Andere initiatieven

In opdracht van De Lijn werd een technische normenbundel voor toegankelijk openbaar vervoer opgesteld door de VZW Toegankelijkheidsbureau. De inbreng van de gehandicaptenorganisaties via enquêtes en groepsgesprekken was essentieel omdat De Lijn een referentiedocument wenste met een breed draagvlak.

De Lijn heeft zeer onlangs een nieuw contract afgesloten met de VZW Toegankelijkheidsbureau voor het leveren van advies over een periode van drie jaar.

- Het bureau zal De Lijn bijstaan bij het oplossen van problemen die zich zullen voordoen bij de concrete toepassing van de normenbundel.

- Het levert advies bij de implementatie en evaluatie van proefprojecten.
- Het bureau zal een aanspreekpunt zijn voor gebruikers met een handicap en hun verenigingen. Het Toegankelijkheidsbureau verzamelt hun opmerkingen en suggesties en vertaalt ze naar voorstellen tot aanpassing van de technische normenbundel.
- De Lijn rekent op het Toegankelijkheidsbureau voor de organisatie van opleidingen voor medewerkers.

Om het toegankelijkheidsproject van De Lijn vorm te geven, werden een stuurgroep en een projectteam "toegankelijkheid" opgericht. Beide werkgroepen zorgen voor een geïntegreerde en gestructureerde aanpak van de problematiek, implementatie van maatregelen en evaluatie.

Zo is het projectteam bezig met het toetsen van de normenbundel op haalbaarheid en efficiëntie. Het team zal zijn bevindingen voorleggen in een nota aan de directie en de raad van bestuur van De Lijn, die uiteindelijk zal beslissen welke maatregelen voor de verbetering van de toegankelijkheid in aanmerking genomen worden. De goedgekeurde maatregelen zullen later opgenomen worden in de operationele plannen en lastenboeken.

Vraag nr. 430 van 19 september 2003 van de heer JACKY MAES

Vuurtorens – Beheer – Bescherming

Langs onze kust bevinden zich verschillende vuurtorens. Sommige hiervan werken nog steeds, zoals die van Oostende en Nieuwpoort. Andere werden gedoofd omdat ze geen nut meer waren, zoals in Zeebrugge en Heist.

In de vuurtoren van Blankenberge is een museum gevestigd. De toren van Heist werd in 2002 gerestaureerd en is af en toe opengesteld voor het publiek. Binnenkort zou de vuurtoren van Nieuwpoort worden gedoofd. Het zou echter zonde zijn dit gebouw te laten verkommeren of af te breken.

Deze vuurtoren, maar ook alle andere verdienen een bescherming als monument.

1. Welke dienst of instantie heeft de bevoegdheid over de vuurtorens?

2. Hoeveel vuurtorens zijn er nog langs onze kust en hoeveel ervan werken nog?
3. Wordt op korte termijn verwacht dat nog andere vuurtorens worden gedooft? Zo ja, welke?
4. Kunnen vuurtorens beschermd worden als "maritiem erfgoed"?
5. Zijn er vuurtorens die reeds beschermd zijn? Zo ja, welke?
6. Zijn er plannen voor bescherming van nog andere vuurtorens?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 430) en Van Grembergen (nr. 230).

Antwoord

1. De vuurtorens langs de Vlaamse Kust worden beheerd door de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ). De vuurtorens die vandaag nog functioneren, vallen onder de bevoegdheid van de afdeling Vloot, de vuurtorens buiten werking onder de afdeling Waterwegen Kust, beide afdelingen behorende tot AWZ.
2. Naast de twee buiten werking gestelde vuurtorens van Heist en Zeebrugge zijn er nog drie vuurtorens in werking langs de Vlaamse Kust : in Nieuwpoort, in Oostende en in Blankenberge.
3. Binnen de administratie Waterwegen en Zeewezen zijn er momenteel geen plannen bekend voor het doven van de vuurtorens, ook niet deze van Nieuwpoort. Er is dan ook voorlopig geen sprake van dat deze gebouwen niet meer in stand en/of onderhouden zouden worden en ze te laten verkommeren of af te breken.

Uit informele contacten verneem ik wel dat er op internationaal vlak intenties bestaan om wereldwijd alle vuurtorens op termijn te doven en de gebouwinfrastructuur te beschermen als "werelderfgoed". Hierover zouden evenwel nog geen beslissingen genomen zijn. Dergelijke initiatieven moeten trouwens zoals gebruikelijk via de geëigende internationale kanalen in overleg gebeuren met de bevoegde lokale instanties, in dit geval het Vlaams Gewest, administratie Waterwegen en Zeewezen.

4. Vuurtorens kunnen worden beschermd als monument op grond van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en

stads- en dorpsgezichten, maar niet als maritiem of varend erfgoed. Dit laatste begrip slaat enkel op schepen, boten en drijvende inrichtingen.

Ik verwijs evenwel ook naar de informele bronnen waarbij de vuurtorens wereldwijd mogelijk zouden worden beschermd als "werelderfgoed".

5. Volgende vuurtorens zijn beschermd : het Hoof en Laag Licht in Heist en Zeebrugge, respectievelijk bij KB van 8 september 1981 en MB van 12 januari 1987 (*KB : koninklijk besluit; MB : ministerieel besluit – red.*). Door deze bescherming rust een plicht op de eigenaar of vruchtgebruiker om de vuurtorens in goede staat te houden.

De afdeling Waterwegen Kust heeft met medewerking van de afdeling Gebouwen de restauratie uitgevoerd van deze torens waarvan de oplevering eerstdaags zal gebeuren.

6. Ik heb momenteel geen weet van plannen voor bescherming van andere vuurtorens. Dit valt namelijk onder de bevoegdheid van mijn collega bevoegd voor Monumenten en Landschappen, zodat ik naar zijn antwoord verwijs.

(Antwoord Paul Van Grembergen : blz. 677 – red.)

Vraag nr. 431 van 19 september 2003 van de heer FRANCIS VERMEIREN

Weegbruggen – West-Vlaanderen

In antwoord op een schriftelijke vraag werd medegedeeld dat de bouwvergunning voor de verdere afwerking van de weegbrug gelegen tussen Vlamerlinge en Ieper-centrum pas kon worden afgeleverd na de regularisatie door de diensten van Ruimtelijke Ordening. Het kleine complex werd inderdaad als zonevreemd beschouwd. Pas nadat dit geschied zal zijn, zouden de nodige investeringen vrijgegeven kunnen worden.

Het betrokken gebouw is inmiddels klaar, maar operationeel is de weegbrug nog altijd niet. De middelen ontbreken blijkbaar om ze te laten functioneren. De politie heeft nochtans dringend behoefte aan deze installatie om de controle op het zwaar wegverkeer doeltreffend te kunnen verzekeren.

Anderzijds kan niet geloofend worden dat vele gewestelijke en ook intergemeentelijke wegen de sporen dragen van het intens zwaar verkeer dat van onze weginfrastructuur gebruikmaakt.

1. Hoeveel weegbruggen zijn momenteel operationeel in de provincie West-Vlaanderen ?
2. Hoeveel voertuigen werden in de loop van 2000, 2001 en 2002 door deze installaties gecontroleerd ? Hoeveel overtredingen werden daarbij vastgesteld ?
3. Wanneer zal de bovenvermelde weegbrug operationeel zijn ?
4. Wordt de mogelijkheid bestudeerd om het net van weegbruggen in West-Vlaanderen nog uit te breiden ?
2. Wat zal er precies gebeuren met de brug 04 voor de westelijke omleiding ?
3. Wat is de stand van zaken rond het onderzoek om in het verlengde van de N367d een nieuwe brug over de A10 te bouwen ?

Antwoord

1. In de provincie West-Vlaanderen zijn er momenteel vijf weegbruggen operationeel.
2. In de loop van het jaar 2000 werden er exact 1.174 voertuigen gecontroleerd. Hierbij werden 157 processen-verbaal opgemaakt.

In de loop van het jaar 2001 werden er exact 1.023 voertuigen gecontroleerd. Hierbij werden 205 processen-verbaal opgemaakt.

In de loop van het jaar 2002 werden er exact 721 voertuigen gecontroleerd. Hierbij werden 140 processen-verbaal opgemaakt.
3. De weegbrug gelegen tussen Vlamertinge en Ieper-centrum zal eind november 2003 operationeel zijn.
4. Momenteel wordt de mogelijkheid nog onderzocht om in Pittem een weegbrug te plaatsen.

Vraag nr. 432 van 19 september 2003 van de heer JAN VERFAILLIE

Spookbruggen Varsenare – Stand van zaken

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 106 van 21 november 2002 zou ik graag volgende vragen stellen (Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 7 van 17 januari 2003, blz. 1283).

1. Is de NMBS geïnteresseerd om de brug 03 over de spoorweg Brugge-Oostende over te nemen?

Antwoord

- 1 en 2. Het mobiliteitsplan van de gemeente Jabbeke, dat voorlopig conform werd verklaard, stelt de afbraak van de brug 03 en de brug 04 voor.
3. Hetzelfde mobiliteitsplan van de gemeente Jabbeke stelt inderdaad voor om in het verlengde van de N367d een nieuwe brug over de A10 te bouwen.

In het kader van een MER-onderzoek voor de nog uit te voeren lus voor het verkeer van de A10/A18 werd een verkeersanalyse uitgevoerd met betrekking tot het multimodaal verkeersmodel (*MER : milieueffectrapport – red.*).

Deze verkeersanalyse wees uit dat het bouwen van een brug over de E40 in het verlengde van de N367d een belangrijke verkeersontlasting van de doortocht Jabbeke zou opleveren.

De administratie Wegen en Verkeer werkt nu dit project technisch uit zodat een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan worden opgemaakt.

Vraag nr. 433 van 19 september 2003 van de heer HERMAN LAUWERS

Vliegkamp Oostende 1997 – Steun Vlaams Gewest

In november 2002 werd door het Vlaams Gewest 500.000 euro overgemaakt aan het Rode Kruis om schadevergoedingen uit te betalen aan nabestaanden of slachtoffers van de vliegtuigcrash tijdens de airshow in Oostende in 1997.

1. Wat zijn de criteria waarop het Rode Kruis zich baseert om die vergoedingen toe te kennen ?
2. Hoe en door wie worden de criteria bepaald ?
3. Hoeveel vergoedingen zijn reeds uitgekeerd en in welke categorieën ?

Antwoord

De Vlaamse Gemeenschap stelde tweemaal een bedrag van 0,5 miljoen euro ter beschikking van het Rode Kruis als niet terugvorderbare humanitaire hulp aan de slachtoffers. Het betreft hier dus geen schadevergoeding. Het Vlaams Gewest, als exploitant van de luchthaven Oostende, noch de Vlaamse Gemeenschap erkennen enige verantwoordelijkheid voor het ongeval.

Het Rode Kruis bepaalt autonoom de criteria voor de verdeling van de humanitaire hulp en heeft daarbij de nodige kennis en ervaring.

Het Vlaams Gewest heeft geen inzage in de bedragen die aan de slachtoffers werden uitgekeerd. Dit gegeven behoort daarenboven tot de persoonlijke levenssfeer van de slachtoffers.

Vraag nr. 434
van 19 september 2003
van de heer FLOR ORY

N715 Hechtel-Eksel – Heraanleg

De aanleg van de N74 op het grondgebied van Hechtel-Eksel is zo goed als voltooid. Dit jaar nog zou de aanleg van de tweede rijbaan in het vak Overpelt-Helchteren plaatsvinden, zodat er over de volledige N74 2 x 2 rijstroken zijn. In Houthalen-Helchteren wordt wellicht gekozen voor ondertunneling van de bestaande weg, de oplossing die Agalev al twintig jaar verdedigt.

De omleidingsweg op het grondgebied van Hechtel-Eksel heeft alleen maar zin indien de bestaande N715 wordt heraangelegd. De N715 is immers een kaarsrechte en onveilige weg, waar zeer snel gereden kan worden en waar in 2003 reeds zes dodelijke verkeersslachtoffers zijn gevallen. Als de N74 open is, moet deze weg heraangelegd worden om het verkeer te vertragen en veiliger te maken, en niet alleen de doortocht door het centrum van Hechtel, maar over heel de N715.

Er bestaat een terechte vrees dat de heraanleg van de N715 niet voor morgen is. Er is alleen gedacht aan de aanleg van de N74 om het autoverkeer vlotter te laten doorstromen, maar van de heraanleg van de N715 is voorlopig geen sprake, tenzij enkele aanzetten die zijn gegeven in het mobiliteitsplan

van Hechtel-Eksel, eind vorig jaar goedgekeurd door de gemeenteraad.

Enkele maatregelen kunnen nochtans op korte termijn genomen worden. Zo stelt het mobiliteitsplan dat het verkeer zo snel mogelijk naar de N74 moet worden geleid door de aantrekkingskracht van de oprit in Hechtel te stimuleren.

Dit kan door de invoering van een tonnagebeperking, zodat zwaar verkeer verplicht wordt de N74 te nemen, of door een duidelijke bewegwijzering voor het doorgaand verkeer (bijvoorbeeld naar Nederland). Momenteel is die bewegwijzering immers ondermaats, zodat doorgaand verkeer nog steeds de N715 neemt. De pijl "andere richtingen", voor het verkeer dat komt vanuit Helchteren, moet worden vervangen door de pijlen "Eindhoven, Lommel, Overpelt, Peer", zoals overal langs de N74.

1. Wordt de noodzaak van een heraanleg van de N715 onderkend ?

Welke plannen zijn er terzake ? Met welke timing ?

2. Wat met maatregelen op korte termijn ? Zijn er plannen voor de invoering van een tonnagebeperking en het aanbrengen van een duidelijke bewegwijzering ?

Antwoord

1. De heraanleg van de doortocht in Hechtel-Eksel is opgenomen in het mobiliteitsplan van de gemeente. Er werd ondertussen reeds een voorontwerpschets voor de heraanleg opge maakt op initiatief van de gemeente.

Bij de opmaak van de volgende meerjarenprogramma's zal worden nagegaan wanneer het project geprogrammeerd kan worden op basis van de objectieve behoeftenanalyse en de beschikbare middelen.

2. Voor het aanpassen van signalisatie en bewegwijzering werd er opdracht gegeven aan de administratie Wegen en Verkeer om contact te nemen met het gemeentebestuur om in gezamenlijk overleg een voorstel uit te werken en de nodige besluiten te laten goedkeuren.

Vraag nr. 435
van 19 september 2003
van de heer FLOR ORY

N74 Limburg – Houthalen-Helchteren – Hechtel-Eksel

Binnenkort wordt het nieuwe gedeelte van de Noordzuidverbinding N74 op het grondgebied van de gemeente Hechtel-Eksel opengesteld voor het verkeer.

Hiermee komt definitief een einde aan de discussie rond deze weg op het grondgebied van Hechtel-Eksel. Op het grondgebied van Houthalen-Helchteren is er een consensus om te werken via ondertunneling, maar definitieve beslissingen zijn daarrond nog niet genomen. Het is namelijk de brug gebouwd op het grondgebied van Hechtel-Eksel over de Bungalowparkweg en de ligging van de rotonde pal op de grens tussen Hechtel-Eksel en Houthalen-Helchteren, die de mogelijkheid hebben opengelaten en nog steeds openlaten om een omleidingsweg aan te leggen.

De ondertunneling van de N74 op het grondgebied van Houthalen-Helchteren heeft de brug over de Bungalowparkweg overbodig gemaakt en de rotonde had een paar honderd meter naar het noorden verschoven kunnen worden. Nu loopt de N74 immers over enkele honderden meters parallel met de bestaande N715.

Het nieuwe gedeelte op het grondgebied van Hechtel-Eksel, dat binnenkort geopend zal worden, is dus ontworpen met het oog op een latere omleidingsweg rond Houthalen-Helchteren. Helaas zijn de bouw van de brug en de aanleg van het parallelle gedeelte N74 toch gebeurd, ondanks het feit dat lokale politici de vorige minister-president en de vorige minister van Mobiliteit hiervan op de hoogte hadden gebracht.

Nochtans had een miljoenenuitgave vermeden kunnen worden en had volgens het milieueffectenrapport de geluidshinder meer beperkt kunnen worden, omdat de weg over de brug zal lopen.

1. Kan de minister bevestigen dat, ondanks de bouw van de brug over de Bungalowparkweg en de ligging van de rotonde, de ondertunneling in Houthalen-Helchteren zal doorgaan ?
2. Is de minister het ermee eens dat een overbodige brug is gebouwd en een overbodig gedeelte van de weg is aangelegd, nu op het grondgebied

van Houthalen-Helchteren voor ondertunneling is gekozen ?

3. Hoeveel heeft de aanleg van deze overbodige brug en dit overbodig gedeelte van de weg gekost ?

Antwoord

Het is niet correct om te stellen dat het recentelijk aangelegde wegvak van de N74 noordzuidverbinding tussen Hechtel en de gemeentegrens met Helchteren ontworpen werd met het oog op het aanleggen van een omleidingsweg rond Houthalen-Helchteren. De aanleg van de tunnels wordt hierdoor helemaal niet gehypothekeerd.

De brug O18 over de Bungalowparkweg is niet overbodig en zal trouwens behouden blijven na de aanleg van de tunnels in Houthalen en Helchteren. Deze brug was vereist om de wijk "Bungalowpark" te ontsluiten naar de N715, zonder hiervoor een gelijkgrondse kruising te bouwen. Het primaire karakter van de N74 laat immers een gelijkgrondse kruising niet toe.

Het zuidelijk vak van de N74 is evenmin overbodig. Dit wegvak was nodig om de omlegging van de N74 te kunnen voltooien en om de aansluiting met de N715 te kunnen realiseren.

Enkel de nu gebouwde rotonde die de uitwisseling vormt tussen de N715 en de noord-zuid, is een tijdelijke oplossing. De investering van 125.000 euro voor deze rotonde is volledig te rechtvaardigen in het licht van de gefaseerde uitbouw van de noord-zuid en de verkeersveiligheid die door de rotonde wordt gegarandeerd.

LUDO SANNEN

VLAAMS MINISTER
 VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
 ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 243
van 11 september 2003
van de heer JAN LOONES

Vogelbescherming – Evaluatie

In een eerdere vraag aan de toenmalige minister van Leefmilieu, mevrouw Vera Dua, peilde ik naar de stand van zaken bij de Vlaamse overheid m.b.t.

de vogelbescherming in Vlaanderen (vraag nr. 292 van 4 september 2000 – Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 15 december 2000, blz. 639).

De minister deed toen melding van een aantal genomen maatregelen voor de bescherming en instandhouding van soorten en habitats in de speciale beschermingszones. Ze moest evenwel toegeven dat deze maatregelen ontoereikend waren.

We zijn ondertussen drie jaar verder.

1. Graag had ik van de minister vernomen of er sindsdien vooruitgang werd geboekt in de bescherming van de vogelpopulatie in Vlaanderen.
2. Werden daartoe nieuwe maatregelen genomen? Zo ja, welke en met welk resultaat?

Antwoord

Op deze vraag kan een antwoord worden geboden vanuit het georganiseerd wetenschappelijk onderzoek dat wordt gevoerd binnen de wetenschappelijke instellingen van de Belgische staat (KBIN) of het Vlaams Gewest (IN). In 2002 en 2003 werd er door het Instituut voor Natuurbehoud (IN) verder populatie- en verspreidingsecologisch onderzoek gedaan binnen de daartoe opgerichte cel (bron: www.instnat.be) (*KBIN: Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen – red.*).

- Atlas Vlaamse Broedvogels – In 2000 werd gestart met de inventarisaties in het kader van een nieuwe, gebiedsdekkende broedvogelatlas voor Vlaanderen. Ondertussen is het veldwerk achter de rug en wordt er hard gewerkt aan het voorbereiden van het uiteindelijke boek.
- Bijzondere Broedvogels Vlaanderen (BBV) – Verwilderde exoten als de Canadese gans, zeldzame soorten als de zwarte wouw en koloniebroeders als de aalscholver worden jaarlijks opgevolgd (gemonitord) in het kader van het BBV-project.
- Watervogels – Als jaren worden de in Vlaanderen overwinterende watervogels systematisch geteld. Het Instituut coördineert de tellingen en de resultaten hiervan worden in toenemende mate ook op deze site weergegeven.

De wetenschappers van het Instituut voor Natuurbehoud geven aan dat er geen eenduidig beeld te schetsen is. Sommige vogelsoorten doen het goed, andere soorten dalen in aantal, vaak ook in inter-

nationaal verband. Op basis van de gegevens van de broedvogelatlas kan worden gesteld dat het over het algemeen niet goed gaat met onze vogelsoorten van het agrarisch gebied zoals geelgors, veldleeuwerik, grauwe gors en gele kwikstaart. Soorten van ouder wordende (loof)bossen zoals boomklever, vuurgoudhaantje, spechtensoorten, enzovoort, vertonen dan weer een stijgende tendens. Uitzonderingen zijn er altijd, zoals in dit geval de fluitier, die blijkbaar wel sterk achteruitgaat. Ook de roofvogels gaan er over het algemeen op vooruit. Iedereen kent het voorbeeld van de recentelijk verschenen slechtvalk, maar de opmars van havik en sperwer is nog veel spectaculairder. Enkele roofvogels die hier altijd al erg zeldzaam waren zoals grauwe kiekendief, rode en zwarte wouw, blijven zeldzaam. Torenavalk lijkt stabiel. Een andere soortengroep, deze van de verwilderde exoten, doet het zonder uitzondering erg goed: nijlgans, Canadese gans, mandarijneend, brandgans, enzovoort, gaan er bijvoorbeeld sterk op vooruit.

Deze legislatuur is een ruim pakket van maatregelen van kracht geworden die ieder op zich een bijdrage zullen leveren aan het herstel van de biodiversiteit in het algemeen en de vogelstand in het bijzonder. Ik kan de voornaamste mijlpalen opsommen inzake de geboekte vooruitgang en enkele nieuwe maatregelen. Het soortgericht beleid wordt gekoppeld en gevormd door het zeer belangrijke gebiedsgerichte natuurbeleid in Vlaanderen en Europa. Zeker wat het behoud van vogelpopulaties betreft, is het vooral van belang om de habitatkwaliteit te handhaven en te verbeteren. Onderstaande beslissingen zullen hiertoe een belangrijke bijdrage leveren. Er is dus wel degelijk belangrijk werk geleverd en vooruitgang geboekt.

- Voor de EU-Habitatrichtlijn werd in 2001 de lijst met speciale beschermingszones aangevuld (beslissing Vl.r. van 4 mei 2001) die werd vastgesteld door BVR van 24 mei 2002 (BS van 17 augustus 2002).
- Op 19 juli 2002 (BS 31 augustus 2002) werd het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gewijzigd, waarbij bijzondere aandacht ging naar de juridische implementatie van de EU-richtlijnen (o.m. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden), het maatregelenkader, de responsabilisering van eigenaars en gebruikers, de natuurinrichting, ...
- Op 28 februari 2003 werd het besluit betreffende de natuurrichtplannen voor groengebieden, VEN en speciale beschermingszones genomen middels BVR (BS 27 maart 2003). Dit besluit

regelt de procedure inzake opmaak en vaststelling van de natuurrichtplannen.

- De Vlaamse regering gaf haar definitieve goedkeuring aan de 37 ontwerpbesluiten van de Vlaamse regering houdende definitieve vaststelling van het afbakeningsplan voor de Grote Eenheden Natuur en de Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling.
- Binnen het natuurcompensatieplan Deurganckdok werd in september 2001 een beheerscommissie opgericht voor het EU-Vogelrichtlijngebied "Schorren en polder van de beneden-Zeeschelde", een van de voornaamste broedplaatsen voor strand- en koloniebroeders in Vlaanderen. Bovendien wordt in dit richtlijngebied op permanente basis door 2 biologen monitoring verricht en werden het toezicht en de handhaving er geoptimaliseerd door een extra natuurwachter aan te werven binnen de afdeling Natuur.
- Het reservatenareaal in Vlaanderen kende een spectaculaire groei die nog zal worden versterkt dankzij het geoptimaliseerde uitvoeringsbesluit met betrekking tot de financiering van de aankoop en het beheer van de natuurreservaten. De eerste natuurinrichtingsprojecten zijn in uitvoering.
- Belangrijk is zeker de vaststelling dat deze legislatuur nieuwe instrumenten in werking zijn getreden om eigenaars en gebruikers van het buitengebied nauwer te betrekken bij het natuurbeleid met het oog op een betere biotoopbescherming en een biotoopherstel. Ik denk hier in de eerste plaats aan de beheersovereenkomsten voor de landbouw (vogelsoorten die gebonden zijn aan het agrarisch gebied blijken het hardst getroffen te zijn), de recente reeks bosbesluiten met onder meer de criteria duurzaam bosbeheer en de bosgroepen en de natuurprojectovereenkomsten voor particulieren.
- In het nieuwe jachtopeningsbesluit zijn strengere maatregelen van kracht met betrekking tot de jacht op trekvogels en in het bijzonder werden voor de belangrijkste vogelrijke gebieden met internationaal belangrijke vogelconcentraties de bepalingen m.b.t. de jacht aangescherpt.

(EU : Europese Unie ; BVR : besluit van de Vlaamse regering ; BS : Belgisch Staatsblad ; VEN : Vlaams Ecologisch Netwerk – red.)

**Vraag nr. 244
van 11 september 2003
van de heer GILBERT VANLEENHOVE**

d'Heye (Bredene) – Verbindingsweg

Eind december 2002 kocht het Vlaams Gewest, departement Leefmilieu en Infrastructuur, in Bredene een bouwvallige hoeve aan met aanhorigheden en grond, gelegen Klemskerkestraat 120 en op het Kadaster bekend in de tweede afdeling, sectie C, nummers 150g, 151g, 1136p, 1136s, 1137 en 1138. De totale oppervlakte van het aangekochte perceel bedraagt 1ha 15a 36ca. Een gedeelte daarvan wordt thans door een particulier gebruikt als weiland voor paarden.

Naar verluidt was de aankoop noodzakelijk om voluit te kunnen beschikken over gronden die nodig zijn voor de aanleg van een nieuwe verbindingsweg langs het natuurgebied d'Heye. Op die manier kunnen andere wegen gesupprimeerd worden waardoor het thans versnipperde natuurgebied in de toekomst een mooi aaneengesloten gebied zou kunnen vormen.

1. Wanneer wordt de totaal bouwvallige hoeve gesloopt en wat is de exacte procedure die aan een dergelijke sloping vooraf moet gaan ?
2. Kunnen na sloping van de hoeve nog nieuwe bouwwerken op dit terrein opgericht worden ?
3. Wat is de exacte planning en timing voor de aanleg van de nieuwe weg aan de grens van het natuurgebied d'Heye ?
4. Worden na aanleg van de nieuwe weg de dan nog resterende vrijliggende gronden die eigendom zijn van het Vlaams Gewest opnieuw verkocht, of bestaan er andere plannen voor ?
5. Worden de aanleg van de nieuwe verbindingsweg en het opbreken van de bestaande te supprimeren wegeninfrastructuur integraal door het Vlaams Gewest bekostigd, of is er een financiële participatie van andere openbare besturen, in dit geval de gemeente Bredene ?
6. Wat is de geraamde kostprijs voor de aanleg van de nieuwe weg en het opbreken van de bestaande wegeninfrastructuur ?

Antwoord

1. De afbraak van de bouwvallige hoeve is op de planning van de administratie Milieu-, Natuur-,

Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Natuur opgenomen voor het jaar 2004. De sloping vergt het verlenen door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar van een slopingsvergunning.

2. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf in zijn aanhef vermeldt, werd de betrokken hoeve door het Vlaams Gewest aangekocht in het kader van het project van ruimtelijke ontsnippering en natuurherstel van het fossiel duiengebied d'Heye.

De enige bouwwerkzaamheden die na de sloping van de bouwvallige hoeve op de betrokken percelen eventueel zouden kunnen worden toegelaten, zouden dan ook betrekking hebben op de in het kader van het natuurherstelproject geplande alternatieve ontsluiting voor auto's, fietsers en ruiters ter vervanging van de op te heffen en uit te breken gedeelten van de Batterijstraat en de Koerslaan.

3. Er wordt gestreefd naar een volledige afwerking van het ruimtelijk ontsnipperingsproject, inclusief alternatieve ontsluiting, tegen het einde van het jaar 2005.
4. Na de aanleg van de nieuwe weg zullen de resterende vrijliggende gronden die eigendom zijn van het Vlaams Gewest ingelijfd worden in het Vlaams natuurreservaat d'Heye, alsook aangelegd en beheerd worden uit het oogpunt van de optimalisatie van de natuur- en landschapsbelevingswaarde van het natuurgebied.

Deze gronden zijn immers gelegen in de overgangszone tussen Duin- en Polderstreek en bezitten bijgevolg een behoorlijke potentiële natuur- en landschapswaarde.

5. De afbraak- en natuurherstelwerken zullen integraal bekostigd worden door het Vlaams Gewest.

De te vervangen wegen betreffen echter gemeentelijke wegen en voor de bekostiging van de aanleg van de alternatieve ontsluitingswegen zal vooraf moeten worden onderzocht hoe de kosten tussen het Vlaams Gewest en de gemeente Bredene eventueel kunnen worden verdeeld.

6. De werken zullen het voorwerp uitmaken van een aanbesteding overeenkomstig de bepalingen van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten.

De kostprijramingen zijn vertrouwelijk tot na de opening van de ingediende offertes.

**Vraag nr. 245
van 11 september 2003
van de heer ANDRE MOREAU**

VMW – Rioolwerken Rotselaar

In de pers van 24 en 25 mei 2003 werd(en) de abnormaal dure rioolaansluiting(en) in Rotselaar dik in de verf gezet. Verschillende burgers uit deze gemeente hebben mij daarover geschreven.

In de gemeenteraadszitting van 23 april 2003 besliste de gemeenteraad van Rotselaar om met ingang van 1 mei 2003 de rioolaansluiting van particuliere woningen en andere gebouwen te laten uitvoeren door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW).

De overeenkomst is gebaseerd op artikel 3, § 2 van het oprichtingsdecreet van 28 juni 1983, dat de VMW toelaat met gemeenten op hun verzoek contracten af te sluiten, onder meer op het gebied van afvalwaterzuivering.

Met het oog op de realisatie van rioolaansluitingen heeft de VMW een beperkte aanbesteding uitgeschreven aan een aantal geselecteerde aannemers.

Ontevreden burgers uiten hun ongenoegen en schuiven onder meer de volgende argumenten naar voren :

- de plaatselijke aannemers (zelfstandige ondernemers) krijgen minder werkopdrachten of worden volledig uitgesloten ;
- het beginsel van eerlijke mededinging krijgt een deuk ;
- er worden hoge eenheidsprijzen gebruikt ;
- bij elke aansluiting moet een forfaitair bedrag van 275,00 euro voor toezicht worden betaald.

Prijsvergelijking

Het betreft hier twee offertes (prijsofgaven) voor eenzelfde rioolaansluiting in de Varentstraat in Werchter (= een deelgemeente van Rotselaar), waarvan de riool (ingebuisde gracht) uitmondt in een beek. Hier kan terecht de vraag worden gesteld : "Wat met de afvalwaterzuivering?".

Prijs VMW : 3.184,00 euro incl. BTW + 275,00 euro voor toezicht.

Prijs plaatselijke aannemer (door een particulier aangeschreven) : 1.200,00 euro excl. BTW.

1. Is het in 2003 nog verantwoord rioolaansluitingen te laten uitvoeren indien de riool niet aansluit op het rioolstelsel van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) ? Wat met de ecologische doelstelling(en) voor onze oppervlaktewateren ?
2. Zijn de VMW en de beleidsverantwoordelijken van Rotselaar zich wel terdege bewust van de gemeentelijke totaalrioleringsplannen (TRP's), waarvoor de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Aquafin en andere actoren zich reeds meer dan twintig jaar inzetten ?
3. Indien de VMW de rioolaansluitingen uitbesteedt, is het dan niet aangewezen dat ze een offerte organiseert, waarbij alle geïnteresseerde aannemers of zelfstandige ondernemers hun prijs kunnen zetten ?

Is in voormeld geval een beperkte aanbesteding nog wel te verantwoorden ? De tijden zijn veranderd. De burger is mondiger geworden. Daarboven bestaat er een strenge Europese richtlijn m.b.t. de gelijke kansen en de eerlijke concurrentie.

Wordt de problematiek inzake de dure rioolaansluiting(en) in Rotselaar alsnog met de nodige spoed grondig onderzocht?

Antwoord

1. Conform de Vlaremwetgeving geldt de aansluitplicht op riolering ook voor gewone huishoudens. Dit betekent dat de particulier verplicht is om zijn afvalwater aan te sluiten op de riolering zodra de openbare weg is voorzien van riolering. De riolering, die momenteel niet is aangesloten op een RWZI, zamelt op die manier de huishoudelijke lozingen reeds in, in afwachting van de eventuele aansluiting op de RWZI. Hier van afwijken, zou inhouden dat de burger zelf kan oordelen of hij het de moeite waard vindt om te lozen op een riolering of niet. Hierdoor is het opzetten van een degelijke en verantwoorde planning voor de aanleg van rioleringen en bijgevolg ook de aanleg van collectoren onmogelijk.

In de gebieden waar in de aansluiting van de riolen op een RWZI niet is voorzien, de zuiveringszone C, dienen de particulieren zelf in te staan voor hun zuivering. Bestaande lozingen dienen voorzien te zijn van een septische put. Voor nieuwe lozingen dient een verdergaande zuivering aanwezig te zijn.

In de Varentstraat, waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger het over heeft, is in de aanleg van een Aquafincollector voorzien. Het voorontwerp (het zogenaamde technische plan) voor het project "Collector Werchter – fase 2" wordt momenteel door de administratie beoordeeld. Dit project zal de lozingspunten langs de Varentstraat saneren en het verzamelde afvalwater naar de zuiveringsinstallatie van Rotselaar brengen. De bestaande riolering langs de Varentstraat zal behouden blijven voor regenwaterafvoer. De totale raming voor het project bedraagt 2,2 miljoen euro en op basis van de huidige gegevens wordt de oplevering gepland voor 2006.

Voor nieuwe woningen in de Varentstraat is het natuurlijk noodzakelijk dat een oplossing wordt gezocht voor het afvalwater, in afwachting van de aanleg van de collector. Hier is de aansluiting op de bestaande inbuizingen in de Varentstraat een voor de hand liggende oplossing.

2. De gemeente is en blijft verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van het gemeentelijk rioleringsnetwerk. Bij het beheer daarvan wordt gebruikgemaakt van de TRP's. De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening treedt louter op als uitvoerder in opdracht van de gemeente voor de uitvoering van de rioolaansluitingen. Hierbij wordt een synergie bereikt binnen de waterketen, met name door de gelijktijdige uitvoering van de drinkwater- en de rioolaansluiting van gebouwen.

Een dergelijke uitvoering garandeert de minste hinder voor de eigenaars van de aan te sluiten panden.

3. Gezien het belang van de goede uitvoering van zowel de drinkwater- als de rioolaansluitingen worden opdrachten voor leidingwerken door de VMW veelal beperkt aanbesteed, op basis van een uitgebreide lijst van een 40-tal geselecteerde aannemers die erkend zijn voor het uitvoeren van dergelijke werken.

Daarbij past de VMW de wetgeving op de overheidsopdrachten toe.

Vraag nr. 246
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Dioxine- en PCB-vervuiling Menen – Onderzoek

Omdat Menen in het verleden reeds meermaals het nieuws haalde wegens PCB's en dioxines, werd voor dit grondgebied recentelijk een actieplan opgesteld. Het zou de bedoeling zijn om de vervuilingbronnen definitief aan te pakken en tegelijk bij de Menense bevolking duidelijkheid te brengen.

Vorig jaar voerde het Menens stadsbestuur bodemonderzoeken uit. De verkregen resultaten leidden tot nogal afwijkende interpretaties in de wetenschappelijke wereld, vooral over de opname van deze schadelijke stoffen in gekweekte groenten uit bepaalde zones. Het bleek tevens geen vanzelfsprekendheid om bepaalde zones waar voorzichtigheid is geboden, af te bakenen.

Om hier meer inzicht te krijgen, nam de minister van Leefmilieu het initiatief om verder onderzoek op het Menens grondgebied uit te voeren. In afwachting van de resultaten, blijven huidige voorzorgsmaatregelen van kracht. Voor alle zekerheid werd de zone waar voorzichtigheid is geboden, verder uitgebreid. Zo gelden deze maatregelen voor het volledig stadscentrum van Menen. In Rekkem daarentegen wordt de zone beperkt tot het gebied van de Murissonstraat.

1. Wat is de deadline van het onderzoek dat door de administratie is ingesteld ?
2. Wat is de kostprijs van deze studie ?
3. Wie nam de beslissing omtrent de voorzorgsmaatregelen ?

Wat is de verklaring voor het feit dat burgers uit deze afgebakende zone worden verwittigd inzake groenteteelt en een betrokken landbouwer uit de Murissonstraat in Lauwe deze verwittiging niet kreeg, niettegenstaande zijn teelten in de voedselketen terecht komen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bytberier (vraag nr. 281) en Sannen (nr. 246).

Gecoördineerd antwoord

1. Op vraag van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) werd door de Vlaamse Instelling voor Technolo-

gisch Onderzoek (VITO) in juni 2003 een overzicht opgemaakt van de verontreinigingssituatie van de omgeving van Menen, en dit meer bepaald met betrekking tot de meetgegevens van dioxines in bodem, lucht en diverse media die er aangetroffen worden. Deze gegevens werden geïnterpreteerd, waarbij er een aantal eerste bevindingen werden geformuleerd. Uit deze studie bleek verder dat het uitvoeren van bijkomende bemonsteringen en analyses van belang was bij een verdere evaluatie van de risico's.

De OVAM is in juli 2003 een nieuw onderzoek gestart om meer duidelijkheid te brengen over de mogelijke risico's die het eten van groenten uit de verontreinigde zone kan veroorzaken. De eerste gegevens kunnen in het najaar al worden voorgesteld. De volledige afwerking van de studie zal ongeveer een jaar in beslag nemen.

Deze studie zal in vijf fasen verlopen. Een aantal fasen zijn momenteel al afgewerkt.

In de eerste fase werd het concrete studiegebied afgebakend. Er werden twee kerngebieden afgebakend en een gebied dat als controle kan dienen. Deze gebieden werden midden augustus 2003 afgebakend door de OVAM en de VITO.

Tijdens de tweede fase is men op zoek gegaan naar geschikte plaatsen om monsters te nemen in de verschillende gebieden. Deze fase is eind augustus 2003 afgerond.

Gedurende fase drie werden er stalen genomen van zowel de bodem als plantaardige voedingsproducten in zowel de kerngebieden als het referentiegebied. Deze stalen werden begin september 2003 genomen door de OVAM en de VITO.

Niet vroeger dan eind oktober worden de eerste gegevens en de interpretatie verwacht van de stalen die genomen werden. Indien de vroegere aanbevelingen naar de bevolking moeten worden bijgestuurd, zal de stad Menen, in samenwerking met de betrokken administraties en in samenspraak met mijn kabinet en dat van de Vlaamse minister bevoegd voor Gezondheid, de bevolking zo snel mogelijk op de hoogte brengen.

Ten slotte zal de laatste fase de opmaak van het rapport inhouden. Een risico-inschatting zal worden uitgevoerd en uit de gegevens kan men meer onderbouwde conclusies nemen en/of eventueel aanvullende staalnames voorstellen.

Dit onderzoek van de OVAM is een onderdeel van het actieplan dat ik recentelijk (26 september '03) heb voorgelegd in Menen. Dit actieplan heeft als doel een oplossing te bieden voor de heersende PCB- en dioxineproblematiek in Menen en te zorgen voor een heldere communicatie naar de bevolking. Het actieplan werd opgesteld in nauw overleg tussen alle betrokken diensten. Dit zijn naast de OVAM eveneens de Vlaamse Milieumaatschappij, de Milieu-inspectie en de Gezondheidsinspectie. Bovendien levert ook de FAVV een bijdrage en werd het actieplan door het stadsbestuur en de milieuraad van Menen goedgekeurd. Ook het provinciebestuur van West-Vlaanderen wordt in dit actieplan ingeschakeld. De stad Menen staat in voor de uitvoering van de acties in de technische werkgroep. (*FAVV : Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen – red.*)

2. Beide studies werden uitgevoerd door de VITO. De kostprijs voor het rapport van juni 2003 bedraagt 6.500 euro. De kostprijs voor de nieuwe studie met staalnames, analyse en rapportering bedraagt 35.000 euro.
3. Aan de hand van het VITO-rapport hebben mijn kabinet, in samenwerking met de OVAM, en het kabinet van mijn collega, mevrouw Byt-tebier, in samenwerking met de Vlaamse Gezondheidsinspectie, enkele raadgevingen geformuleerd in verband met de voedingsgewoontes voor de bewoners van de verontreinigde zones in Menen. Deze raadgevingen geven een overzicht van maatregelen die men kan nemen om zo weinig mogelijk dioxines op te nemen via de voeding. Deze maatregelen werden door het gemeentebestuur van Menen via een folder toege-licht aan de bewoners van de afgebakende zone. De contour van deze afgebakende zone is opgebouwd aan de hand van de bekende resultaten waar de gemeten waarden hoger liggen dan de ontwerpnorm voor landbouwgebied (deze volgens de studie van de VITO voorgestelde ontwerpnorm ligt voor landbouwgebied voor dioxine op 9 ng WHO-TEQ/kg ds.). (*ng : nanogram; WHO : Wereldgezondheidsorganisatie; TEQ : toxisch equivalent; ds : droge stof – red.*)

Volgens het stadsbestuur Menen heeft iedereen binnen de afgebakende zone de informatiefolder ontvangen. Een landbouwer met grond in de Murissonstraat die zelf niet in die straat woont, heeft de folder ontvangen na een verzoek daartoe bij de stad Menen.

De OVAM wil de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop wijzen dat op dit ogenblik slechts raadgevingen aan de bevolking werden geformuleerd en het geen voorzorgsmaatregelen betreft zoals gedefinieerd in het bodemsaneringsdecreet.

**Vraag nr. 247
van 11 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Kemmelbeek Zuidschote – Wateroverlast

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 133 van 21 februari 2002 zou ik graag volgende vragen stellen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1627).

1. Hoever staat het met de studie van de oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering van de Kemmelbeek ?
2. Wat was het resultaat van deze studie ? Welke maatregelen kunnen worden genomen om eventuele schade te vermijden ?
3. Werden er reeds concrete maatregelen genomen op het terrein ?

Antwoord

1. De studie werd op 7 augustus 2002 gegund en startte op 1 september 2002. Zij bestaat uit drie onderdelen : een inventarisatieluik, een hydrologische studie en een hydraulische studie.

Het inventarisatiegedeelte, waarin de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de Kemmelbeek en zijbeken op een grondige manier worden geanalyseerd en geïnterpreteerd, is zo goed als afgerond. Het studiebureau dat met de opdracht belast is, dient enkel nog wat kleine aanpassingen door te voeren.

De resultaten van het hydrologische luik, waarbij de invloed van de neerslag op de afvoer naar de waterlopen wordt nagebootst, worden in oktober verwacht.

Het hydraulisch luik, waarbij waterpeil en afvoer in de waterlopen alsook de overstromingen naar de vallei worden gesimuleerd, wordt in principe afgewerkt in het voorjaar van 2004.

2. Op dit moment zijn enkel de resultaten van de inventarisatie beschikbaar. Deze geven de bestaande toestand weer met zijn knelpunten. Het effect van bepaalde maatregelen kan worden ingeschat door middel van de hydrodynamische modellering (hydraulisch luik).

In het voorjaar van 2004 zal duidelijk moeten zijn wat de mogelijke en doeltreffende maatregelen in het stroomgebied van de Kemmelbeek zijn.

3. In afwachting van de resultaten van de modelleringsstudie, zijn er door afdeling Water nog geen maatregelen genomen op het terrein.

**Vraag nr. 248
van 11 september 2003
van de heer ERIK MATTHIJS**

Omzetting Europese milieuregelgeving – Stand van zaken

Eind juli 2003 werd een onderzoek van de Europese Commissie bekendgemaakt waaruit blijkt dat ons land een grote achterstand heeft opgelopen bij de omzetting van de Europese richtlijnen over leefmilieu.

België zou zich helemaal achteraan de Europese rangschikking bevinden.

De federale minister van Leefmilieu heeft de conclusies van de Europese Commissie bevestigd en laat de opgelopen achterstand inventariseren.

De federale minister voegt er evenwel onmiddellijk aan toe dat twee derde van de opgelopen achterstand tot de bevoegdheid van de regio's behoort.

1. Hoeveel en welke Europese richtlijnen wachten nog op decretale omzetting ?
2. Is er een concrete timing beschikbaar ?

Antwoord

1. Zowel inzake de achterstallige omzettingen als inzake de omzettingen van de richtlijnen waarvan de uiterste datum van omzetting voor de toekomst is bepaald, kan worden gesteld dat nauwelijks nog decretale regelgevingsacties noodzakelijk zijn. Voor de meeste richtlijnen werd reeds in een decretale basisregelgeving

voorzien of bestaat er reeds jaren een wettelijke sokkel. Bovendien wordt er meestal voor geopecteerd de zogenaamde programmatorische bepalingen van een richtlijn (organisatorische uitwerking, opstellen van actieplannen, concrete normstelling, ...), die veelal ook niet gedetailleerd in de Europese richtlijn zelf worden bepaald, over te laten aan de Vlaamse regering.

Volgende decretale initiatieven zijn noodzakelijk om de vigerende milieurichtlijnen om te zetten.

- a) Richtlijn 98/81/EG inzake de wijziging van richtlijn 90/219/EEG houdende het ingeperkt gebruik van GGO's : blijkens het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving op een voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende wijziging van Vlare II dienaangaande, is een aanvullende rechtsgrondslag naast het milieuvergunningsdecreet noodzakelijk.
- b) Richtlijn 2001/18/EG inzake de bewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen (GGO) : hiervoor is, op initiatief van de federale overheid, de opstelling van een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten nodig. Dit samenwerkingsakkoord zal decretaal moeten worden goedgekeurd door alle parlementen.
- c) Richtlijn 2003/4/EG inzake toegang tot milieu-informatie : de omzetting is een onderdeel van het ontwerp van decreet houdende openbaarheid van bestuur, dat onlangs door de Vlaamse regering werd ingediend in het Vlaams Parlement.
- d) Richtlijn 2003/35 tot voorziening in inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu en met betrekking tot inspraak van het publiek en toegang tot de rechter, tot wijziging van de richtlijnen 85/337/EEG en 96/61/EG : momenteel wordt onderzocht op welke punten eventueel een beperkte wijziging van enkele bestaande decreten noodzakelijk is.

2. De in nummer 1 vermelde richtlijnen sub a) en b) dienden reeds respectievelijk op 5 juni 2000 en 17 oktober 2002 omgezet te worden. De decretale grondslag voor de omzetting van richtlijn 98/81/EG wordt verwacht in de loop van deze legislatuur. Zoals gesteld in nummer 1 ligt

het initiatief tot omzetting van richtlijn 2001/18 bij de federale regering.

De in nummer 1 sub c) en d) vermelde richtlijnen moeten respectievelijk tegen 17 februari 2005 en 25 juni 2005 omgezet worden. Het ontwerpdecreet dat richtlijn 2003/4/EG zal omzetten, zal naar verwachting voor het einde van het jaar 2003 in het Vlaams Parlement behandeld worden. Wat de omzetting van richtlijn 2003/35/EG betreft, zal normaliter, in het geval dat decretale initiatieven aangewezen zijn, het nodige gedaan worden in de loop van deze legislatuur.

**Vraag nr. 249
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE**

Individuele waterzuivering – Subsidiëring

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 288 van 21 augustus 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 4 november 2002, blz. 650) had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

1. Welk bedrag aan subsidies werd in 2002 en toegroeit in 2003 door het Vlaams Gewest in het kader van individuele waterzuivering uitbetaald aan gemeenten ?
2. Hoeveel projecten werden gerealiseerd ?

Kan de minister een overzicht geven van de uitbetalingen ?
3. Wordt er een toename van het aantal projecten vastgesteld in vergelijking met vorige jaren ?

Antwoord

1 en 2. De in het kader van de samenwerkingsovereenkomst ingediende subsidieaanvragen m.b.t. de individuele zuiveringsinstallaties worden inhoudelijk geëvalueerd door de Vlaamse Milieumaatschappij. De administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer is verantwoordelijk voor de uitbetaling van de gewestelijke premie aan de betrokken gemeenten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen gewest en gemeenten.

In de loop van 2002 werden door 31 gemeenten 132 aanvragen ingediend bij het gewest voor het subsidiëren van IBA's (*individuele behandeling*

van afvalwater – red.). Hiervan werden 77 aanvragen positief geëvalueerd. Het totale subsidiebedrag bedraagt 60.371,60 euro.

In de loop van 2003 werden reeds door 64 gemeenten 322 aanvragen ingediend bij het gewest. De evaluatie van deze dossiers is nog lopende. De streefdatum voor het finaliseren van de evaluatie is 1 december 2003. Op dat moment zal ook een voorstel van uitbetaling opge maakt worden.

Mogelijke redenen voor het niet aanvaarden van de aanvraag zijn bijvoorbeeld :

- de IBA is gelegen in zuiveringszone A of B ;
- de gemeente heeft de samenwerkingsovereenkomst niet ondertekend ;
- het door de gemeente ingediende dossier per IBA is onvolledig en/of niet tijdig aangevuld ;
- de gemeente leverde geen bewijs van uitbetaling van de gemeentelijke premie.

3. Uit bovenstaande cijfers blijkt inderdaad een toename in het aantal aanvragen.

Ook de voorgaande jaren was dit reeds zo : in 2000 werden 53 (van de 59 ingediende) aanvragen van 19 gemeenten goedgekeurd en in 2001 waren het er 149 goedgekeurd (van de 200 ingediende van 49 gemeenten).

Aangezien de bepalingen in de samenwerkingsovereenkomst stellen dat elke IBA vanaf 1999 onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komt voor subsidie, kan een onvolledig dossier steeds hernomen worden zodra dit vervolledigd is.

**Vraag nr. 250
van 11 september 2003
van de heer BOUDEWIJN LALOO**

Beleidsbrief Visserij 2003 – Advies Vlaams Visserijcomité

Binnenkort verschijnt opnieuw de Beleidsbrief Visserij 2003. Zoals de minister weet, heeft de Beleidsbrief 2002 van mevrouw Dua heel wat deining veroorzaakt binnen de visserijsector. Het advies van het Vlaams Visserijcomité werd gevraagd in januari 2003 toen de beleidsbrief reeds in de parlementaire commissie was besproken.

Het lijkt mij aangewezen dat rekening wordt gehouden met de mening van de sociale partners en de vertegenwoordigers van de verschillende sectoren binnen de visserij.

Zal de minister dit jaar het advies van het Vlaams Visserijcomité vragen vóór de beleidsbrief wordt ingediend, zodat de commissieleden ook kennis hebben van het standpunt van de sector voordat de bespreking wordt aangevat ?

Antwoord

Ik wil de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop wijzen dat de beleidsnota's van de diverse ministers niet vooraf worden voorgelegd aan de beleidsadviesraden, maar dat deze steeds rechtstreeks worden ingediend in het Vlaams Parlement.

Het uittekenen van een algemeen toekomstbeleid voor de visserij is trouwens een politieke aangelegenheid. Het zou bovendien politiek niet correct zijn om de beleidsbrief eerst aan de sector voor te stellen, vooraleer de Vlaamse volksvertegenwoordigers hierover geconsulteerd werden. Over specifiek te nemen maatregelen daarentegen zal er wel telkens overleg gepleegd worden met de verschillende actoren uit de sector. Zo is er reeds met het Vlaams Visserijcomité afgesproken dat het uitgenodigd zal worden om een advies uit te brengen omtrent volgende punten :

- het vlootbeleid en de aanwending van de visserij-inspanning als nieuw beheersinstrument door de Europese Commissie ;
- het aangeven van de richting voor het wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de sector ;
- bepaalde overeen te komen items die in de ministerraad van de visserij worden besproken.

Teneinde de samenwerking in de toekomst nog te optimaliseren, zal ik voor het einde van het jaar nog persoonlijk een bezoek te brengen aan de sector. Tijdens dit bezoek wordt er ook een overleg gepland met het bestuur van het Vlaams Visserijcomité.

Tevens wil ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop wijzen dat indien het Vlaams Visserijcomité uitdrukkelijk een insteek wenst te doen over het te voeren beleid, dit comité steeds de mogelijkheid heeft om zelf een advies uit te brengen. Artikel 20 van het besluit van de Vlaamse regering van 26 mei

2000 betreffende de samenstelling en de werking van het Vlaams Visserijcomité bepaalt onder andere dat het Comité tot taak heeft het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering en de Vlaamse minister te adviseren over alle aangelegenheden die betrekking hebben op alle aspecten en facetten van de visserij. Het Comité kan ook op eigen initiatief adviezen verstrekken.

Vraag nr. 251 van 16 september 2003 van de heer JOS DE MEYER

VEN en agrarisch gebied – Afbakening

Zie :
Minister-president van de Vlaamse regering
Vraag nr. 48
van 16 september 2003
van de heer Jos De Meyer
Blz. 621

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 252 van 16 september 2003 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaams Ecologisch Netwerk – "Het Graafschap " Bornem

Naar verluidt zou de Vlaamse regering akkoord gaan met de schrapping van "het Graafschap" met de Oude Schelde in Bornem, uit het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

Kan de minister dit bevestigen ?

Antwoord

De Vlaamse regering heeft beslist, wat het Graafschap van Bornem betreft, het advies van de MINA-raad te volgen (*MINA : Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – red.*). Het kasteel en het domein werden niet opgenomen in de afbakening van het VEN, de strook Oude Schelde aansluitend aan het kasteeldomein wordt bijkomend uit de afbakening geschrapt.

Het grootste deel van het gebied blijft wegens zijn belangrijke natuurwaarden en zijn belang voor de onderlinge samenhang van het Vlaams Ecologisch Netwerk in de afbakening behouden.

Vraag nr. 253
van 16 september 2003
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Brownfields – Steun aan gemeenten

Begin mei laatstleden ontvouwde de toen bevoegde minister Vera Dua het plan van de Vlaamse regering waarbij gemeenten tot 187.500 euro steun konden krijgen voor het saneren van vervuilde bedrijfsterreinen op hun grondgebied. Deze steun kan zowel worden aangewend voor onderzoek als voor bodemsanering zelf. Tegelijkertijd krijgen de gemeenten ondersteuning van een multidisciplinair team van specialisten. Het was de bedoeling de gemeenten met deze maatregel aan te porren hun zogenaamde "stadskankers" vlugger aan te pakken. Deze steun dient wel te passen in een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken gemeente en het Vlaams departement van Leefmilieu.

Verlaten fabrieksterreinen woekeren inderdaad als kankers in woon- en/of groengebieden van heel wat Vlaamse steden en gemeenten. Deze verloederende verdringt positieve activiteiten en trekt negatieve zoals vandalisme en criminaliteit aan. Door de neerwaartse spiraal wordt ook de leefbaarheid van de ruimere omgeving ernstig aangetast. Dat deze verlaten bedrijfsterreinen er desolaat blijven bijliggen, komt hoofdzakelijk door de terechte vrees voor de hoge prijs van bodemverontreiniging. Vandaar dat de Vlaamse regering van bij de aanvang in 1999 tot op heden (spijtig genoeg meer in woord dan in daad) van de aanpak van de brownfields een prioritair beleidspunt heeft gemaakt. Dit dan vooral als tegenhanger voor een ander beleid van de Vlaamse regering, namelijk het aansnijden van open ruimten voor de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen.

Blijkbaar kan alleen financiële hulp van hogerhand voor de gemeenten de aanpak van verloederde percelen stimuleren en de druk verminderen om de steeds schaarser wordende open ruimte binnen de Vlaamse steden en gemeenten aan te spreken. Verlaten industriële complexen – de brownfields dus – moeten worden gesaneerd en herontwikkeld voor nieuwe en meer aangepaste functies. Pas indien de gemeente kan aantonen dat de sanering een belangrijke maatschappelijke meerwaarde inhoudt, komt de Vlaamse regering met centen over

de brug. Deze steun geldt zowel voor het voorbereidend onderzoek als voor de sanering zelf. In eerste instantie probeert de overheid eerst de vervuiler zelf voor de sanering te laten opdraaien. Wanneer deze in gebreke blijft of wanneer dit niet lukt, wordt de sanering door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) uitgevoerd. Door indeplaatsstelling kan OVAM dan naderhand desgewenst de factuur lastens de vervuiler via de rechtbank verhalen.

Voor de gemeenten die in de samenwerkingsovereenkomst met het gewest kiezen voor het eerste en het tweede niveau, voorziet OVAM in 62.500 euro per project. Voor de gemeente die kiest voor niveau drie, voorziet de Milieuadministratie van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) bijkomend nog eens in 125.000 euro, waardoor het totaal aldus op 187.500 euro kan komen. Elke Vlaamse gemeente kan jaarlijks slechts één project indienen. De financiering van de saneringswerken gebeurt op het budget van OVAM, die jaarlijks in om en bij 135 miljoen euro voor het saneren van brownfields voorziet. Behalve financiële steun kunnen de deelnemende gemeenten ook rekenen op een multidisciplinair team van specialisten, samengebracht door OVAM en Aminal. Dit team geeft eerstelijnsadvies en heeft tegelijkertijd ook een verwijzende functie.

Naar het zeggen van de toen bevoegde minister zouden OVAM en Aminal gezamenlijk in de "eerstkomende maanden" (dus zeker vanaf mei tot en met augustus 2003) de gemeenten, die immers hun aanvraagdossiers uiterlijk op 30 november 2003 moeten indienen, benaderen en sensibiliseren. De goedgekeurde projecten kunnen naar het zeggen van de minister dan in het voorjaar van 2004 van start gaan.

Gelet op de stringente timing en het door de Vlaamse regering uitgetekend tijdspad, is het dan ook zeker van belang onderhavig dossier op de voet te volgen, teneinde tegen uiterlijk 30 november eerstkomend zoveel mogelijk steden en gemeenten tot een samenwerkingsovereenkomst ter sanering van hun vervuilde bedrijfsterreinen te stimuleren.

1. Welke brownfields werden door de Vlaamse overheid "buiten onderhavig samenwerkingsakkoord met de gemeenten" reeds aangepakt ingevolge het uitgestippelde beleid ?
2. Bestaat er inmiddels een lijst van erkende brownfields en werd een overeenstemmende prioriteitenlijst opgesteld ?

3. Houdt de sanering van brownfields gelijke tred met de inname van open ruimte voor de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen (het beleid stelde immers dat open ruimte slechts kan worden ingenomen a rato van het areaal met verrekening van de te saneren brownfields) ?
4. Op welke wijze hebben OVAM en Aminoal in-middels de steden en gemeenten ter voorlichting en sensibilisering benaderd ?
5. Hoeveel steden en gemeenten hebben tot op heden reeds een project in het kader van voormeld beleid tot gemeentelijke bodemsanering ingediend ? Hoeveel van niveau één en twee en hoeveel van niveau drie ?
6. Kunnen alle door de steden en gemeenten tegen uiterlijk 30 november 2003 ingediende en goedgekeurde projecten inderdaad in het voorjaar van 2004 van start gaan ?

Antwoord

Vooraf wens ik te benadrukken dat onder de bevoegdheid van mijn collega, minister Dirk Van Mechelen, ook een aantal initiatieven worden genomen in het kader van het brownfieldbeleid.

1. In 2001 werden bij de opstart van het strategisch project brownfieldontwikkeling 13 proefprojecten opgestart. Dit zijn niet noodzakelijk alle projecten waar de Vlaamse overheid een financiële bijdrage moet of zal leveren om de herontwikkeling te realiseren. Op basis van de resultaten van de haalbaarheidsstudie die de trekker van het proefproject uitvoert en de meerwaarde die een toekomstige herontwikkeling aan de regio kan bieden, kan de Vlaamse overheid beslissen om een financiële bijdrage te leveren aan de projectrealisatie.

In dit verband werd reeds door de Vlaamse regering beslist om in het kader van het proefproject La Floridienne de bodemsaneringswerken voor 60 % te financieren. De gunning van deze werken zal eerstdaags gebeuren. Bij de proefprojecten Willebroek-Noord en Balmat Mol zal de Vlaamse overheid, gelet op het zomerakkoord van 21 juni 2002, een substantiële bijdrage leveren om de herontwikkeling mogelijk te maken, maar de definitieve beslissing over hoe groot deze bijdrage zal zijn en op welke wijze deze zal worden geleverd, dient nog genomen te worden. In het kader van het proefproject Schotte in Aalst werden door OVAM stappen

ondernomen op het vlak van de verwijdering van afvalstoffen en de uitvoering van onderzoeksdaten. Voor de proefprojecten Stadsgasfabriek Gent en Petroleum Zuid in Antwerpen zijn momenteel besprekingen met respectievelijk Gent en Antwerpen aan de gang om deze in een ruimere samenwerking tussen deze twee grootsteden en het Vlaams Gewest te incorporeren. In deze samenwerking zal ook in een financiële bijdrage van de Vlaamse overheid voorzien worden om de projecten Stadsgasfabriek Gent en Petroleum Zuid te realiseren. Het proefproject Vilvoorde Watersite werd in het kader van het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingprojecten, ingeschreven op de shortlist voor financiële ondersteuning.

Deze opsomming van proefprojecten waar de Vlaamse overheid een financiële ondersteuning zal geven, betekent echter niet dat alle andere proefprojecten niet in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming door de Vlaamse overheid.

Buiten deze proefprojecten zijn er ook een aantal brownfields waar OVAM in het kader van de toepassing van het bodemsaneringsdecreet ambtshalve de bodemsaneringswerken momenteel uitvoert of gepland heeft. Dit is onder meer het geval voor de voormalige gasfabriek in Diest, het terrein Jourdes in Lokeren, het terrein Kling Immo in Wervik, het terrein Carcoke in Zeebrugge, het terrein Maes Eelen in Schoten en het terrein Asphaltco in Asse.

2. Tot op heden is er geen wetgevend kader waarin brownfields "erkend" worden en bijgevolg is er ook geen lijst van erkende brownfields opgesteld. In het kader van een van de initiatieven die onder de bevoegdheid van mijn collega, minister Van Mechelen, worden genomen, namelijk het opstellen van een ontwerpdecreet voor de oprichting van een financieringsmechanisme ten behoeve van brownfieldontwikkeling, wordt in een wettelijk kader voor de erkenning van brownfields voorzien.

Dit sluit echter niet uit dat de Vlaamse overheid oog heeft voor ontwikkelingsprojecten die momenteel op diverse brownfieldterreinen worden gepland of ontworpen. De Vlaamse overheid analyseert hierbij in welke mate het voorgestelde project leidt tot maatschappelijke meerwaarde, welke de behoefte aan tegemoetkoming van de Vlaamse overheid is en in welke mate de draagwijdte van het project deze tegemoetko-

ming van de Vlaamse overheid kan verantwoordend.

3. Duurzame ontwikkeling houdt onder meer in dat we spaarzaam omspringen met de beschikbare ruimte, zodat ze op termijn niet verdwijnt, en we stedelijke kernen zo versterken dat ze hun woon- en werkfunctie beter gaan vervullen. Brownfieldontwikkeling is niet alleen een alternatief voor het aansnijden van open ruimten maar is tegelijkertijd ook een streven naar herwaardering en naar kwaliteitsvolle leef- en woonomgeving van deze brownfieldterreinen. De nieuwe bestemming van brownfieldterreinen wordt dan niet alleen bepaald door de ruimtelijke behoeften van de diverse sectoren zoals werken, wonen, recreatie en mobiliteit, maar ook door de eisen en randvoorwaarden die het terrein zelf en zijn directe omgeving stellen.

Uiteraard geeft een duurzaam beleid voorrang aan de herontwikkeling van verontreinigde terreinen op het aansnijden van open ruimten en moet de herontwikkeling van brownfields gemaximaliseerd worden. Doordat de behoeftes echter niet de enige bepalende factor zijn bij de herontwikkeling van brownfields kan er niet zomaar gesproken worden van gelijke tred houden tussen de sanering van brownfields en de inname van open ruimte.

Hierbij wens ik ook aan te geven dat de evolutie van het ruimtegebruik, het eventueel bijsturen ervan en de statistieken hieromtrent tot het bevoegdheidsdomein van de ruimtelijke planning behoren.

4. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangeeft, werd in mei 2003 een actie aangekondigd in het kader van de milieusamenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten. Daaropvolgend heeft mijn voorganger alle gemeenten in dezelfde zin aangeschreven. Het is de bedoeling dat brownfieldontwikkelingen die binnen een gemeentelijke taakstelling kunnen passen, ook deel uitmaken van een geïntegreerd gemeentelijk beleid.

OVAM licht de gemeenten die concrete vragen hebben, in en geeft eventueel begeleiding bij de opmaak van het aanvraagdossier. OVAM heeft daarvoor een "Richtsnoer voor brownfieldontwikkeling bij milieusamenwerkingsovereenkomsten" opgesteld. Dit richtsnoer is ten behoeve van brownfieldontwikkelingen een detaillering van de richtlijnen voor gebiedsgericht

beleid bij de milieusamenwerkingsovereenkomsten. Dit richtsnoer kan op eenvoudige aanvraag verkregen worden.

Zoals reeds vroeger vastgelegd in de milieusamenwerkingsovereenkomsten dienen aanvragen ingediend te worden voor eind november. De informatiecampagne loopt evenwel verder dan 30 november 2003, omdat de aanvragen jaarlijks kunnen gebeuren en de gemeenteraadsbeslissing tot opmaak ervan en de opstelling zelf over meerdere maanden kunnen lopen. Zodoende zullen waarschijnlijk slechts die gemeenten die reeds eerder een proces van brownfieldontwikkeling hebben aangevat, de mogelijkheid hebben om nog dit jaar in te schrijven.

Na de aankondiging van deze samenwerkingsvorm werd een kennismakingscampagne gestart voor informatie aan de gemeenten; het is de bedoeling gemeentebesturen te sensibiliseren voor de noodzaak om een duurzaam inbreidingsbeleid te voeren, ten voordele van het behoud van de milieuwaarden van de open ruimten. In deze kennismakingscampagne wordt de nadruk gelegd op diverse aspecten zoals de integratie met andere beleidsdomeinen, de procesmatige aanpak en de privaat-publieke samenwerking. Deze en andere nuttige informatie is opgenomen in het bovenvermelde richtsnoer.

Bij de kennismakingscampagne werden VVSG, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor streekontwikkeling en de provinciebesturen betrokken (*VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*). Deze campagne loopt tot eind 2003. Op basis van de dan ingediende projectaanvragen en de ervaringen uit de kennismakingscampagne zal een evaluatie de verdere beleidsontwikkeling terzake bepalen.

Door VVSG werden twee studienamiddagen georganiseerd. Tot op heden heeft het provinciebestuur van West-Vlaanderen in samenwerking met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden informatie verstrekt aan de milieuambtenaren van de gemeenten op de gebruikelijke infodagen. Op 2 oktober gaat eenzelfde infodag door voor de provincie Vlaams-Brabant. De andere provincies volgen in november en december. Ook werd aan de gemeentebesturen die een concrete aanvraag wensen in te dienen, individuele en uitgebreide informatie verstrekt. Een aantal intergemeentelijke samenwerkingsverbanden hebben reeds voor de aangesloten

gemeenten gezamenlijke infodagen georganiseerd. Andere volgen nog in de loop van het na-jaar.

5. Zoals reeds eerder gesteld, hebben de steden en gemeenten die dit jaar een projectvoorstel wensen in te dienen, nog de tijd tot 30 november.

Tot op heden zijn er nog geen definitieve voorstellen ingediend. Wel zijn er een aantal gemeenten die reeds concreet belangstelling toonden en waar OVAM momenteel verder overleg mee pleegt.

6. Bij de goedkeuring zal er rekening gehouden worden met de beschikbare budgetten voor 2004. Dit betekent dat de goedgekeurde projecten in 2004 van start kunnen gaan.

**Vraag nr. 254
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE**

Uitkerkse Polder – Natuur en toerisme

In de Uitkerkse polders werd bij de opmaak van de gewestplannen in de jaren '70 250 ha ingekleurd als natuurgebied. Aanvankelijk stoorde de landbouwer zich niet aan deze groene invulling. Hij werkte verder net als voorheen in een ongerept landschap met veel schitterende natuurwaarden waar landbouw en natuur hand in hand gingen.

Het reservaat "Uitkerkse Polder" werd opgericht in 1991. In een gebied van ± 1.400 ha werd tot nu toe ± 250 ha natuurgebied aangekocht. Alle terreinen werden aangekocht in het kader van de uitbouw van een weidereservaat met voornamelijk aandacht voor weidevogels en vochtige, vaak zilte graslandvegetaties.

Vandaag wordt de natuur er volledig eenzijdig ingericht en wil men het natuurgebied nog verder uitbreiden. Bijgevolg worden aanpalende landbouwgebieden zwaar gehypothekeerd.

1. Kunnen de samenwerking en communicatie van en tussen natuur en landbouw met wederzijds respect voor elkaar niet verbeterd en bevorderd worden zodat beide sectoren perfect naast elkaar – hand in hand – kunnen voortbestaan ?
2. Welke initiatieven en actiepunten zijn gepland voor de komende jaren voor de gebieden rond de Uitkerkse Polder ?

Bestaan er plannen om in de komende jaren het gebied uit te breiden ?

- N.B. Een vraag over dit onderwerp werd eveneens gesteld aan minister Landuyt (vraag nr. 99).

Antwoord

1. De Uitkerkse Polder werd van circa 250 ha in de jaren '70 uitgebreid tot 528 ha natuurgebied in 2003. Op het gewestplan Brugge-Oostkust is er 106 ha bijkomend natuurgebied aangeduid op 19 juli 1996 en op het gewestplan Oostende-Middenkust 177 ha door het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001.

547 ha van de Uitkerkse Polder maken bovendien deel uit van het aangemelde Habitatrichtlijngebied "Polders". De aanduiding van dit gebied gebeurde op basis van de verspreide aanwezigheid van de zogenaamde zilte graslanden; nagenoeg de volledige Uitkerkse Polder is gelegen in het Vogelrichtlijngebied "Poldercomplex". Dit Vogelrichtlijngebied is niet alleen van belang voor weidevogels, maar ook en in het bijzonder voor overwinterde arctische ganzen (kleine rietgans en kolgans) en watervogels zoals smient.

Er is ook nog een belangrijke landbouwactiviteit. Het is de uitdaging om de internationaal belangrijke natuurwaarden verder te beschermen, te herstellen en verder tot ontwikkeling te brengen rekening houdende met de aanwezige landbouwactiviteit; in het erkende natuurreservaat zijn gebruiksovereenkomsten met lokale landbouwers overigens een courante praktijk. Bovendien wil ik dat bij de initiatieven tot natuurherstel in het gebied ook volop rekening wordt gehouden met de mensen die willen genieten van deze rijke natuurwaarden.

In de Uitkerkse Polder zijn de eerste werken gestart in het kader van natuurinrichting. Met natuurinrichting op initiatief van de minister bevoegd voor Natuurbehoud worden gebieden met een groene bestemming volgens het gewestplan ingericht voor natuur, met aandacht voor andere functies. Omdat ook de landbouw sterk aanwezig is in het gebied, werden vanaf de aanvang van het project, de landbouwers bij de opmaak van het projectrapport betrokken. Dit gebeurde in een afzonderlijke "landbouwwerkgroep". Binnen de werkgroep werden de voorgestelde maatregelen getoetst op hun haalbaarheid. De toekomstige rol van de landbouw

wordt ingepast. Uit al deze besprekingen wordt duidelijk dat de landbouw ook in de toekomst een plaats houdt binnen het natuurinrichtingsproject.

Ook binnen commissie en comité die de natuurinrichtingswerken van het Vlaams Gewest begeleiden, hebben vertegenwoordigers van de landbouwsector zitting.

2. Natuurinrichtingsproject "Uitkerkse Polder" door het Vlaams Gewest

Na de bespreking in de commissie en comité van het projectuitvoeringsplan zullen de eerste werken worden uitgevoerd. In eerste instantie zijn in 2003 – 2004 een aantal grondwerken gepland zoals het herprofilieren van sloten, herstel van poelen en afbreken van constructies.

Het instellen van een optimaler waterpeil, werken aan de wegen en natuureducatieve voorzieningen zoals voorgesteld door commissie en comité worden wegens een aantal nog te nemen procedurestappen pas verwacht in 2005.

LIFE-project van de Europese Commissie door Natuurpunt VZW

Natuurpunt VZW, met als partners het stadsbestuur Blankenberge en het Vlaams Gewest, heeft een dossier ingediend voor een LIFE-project bij de Europese Commissie. De Europese Commissie stelt hierin extra budgetten ter beschikking ten behoeve van de inrichting en het beheer van internationaal beschermd gebied. (*LIFE : L'Instrument Financier pour l'Environnement – red.*)

In het project is er naast de bescherming van de door de Habitatrichtlijn beschermde zilte graslanden en de door de Vogelrichtlijn beschermde vogels ook duidelijk aandacht voor de mens, vandaar de projecttitel "Uitkerkse Polder: een meerwaarde voor natuur en mensen".

Beleidsinitiatieven: afbakening natuurlijke en agrarische structuur

Wat een eventuele toekomstige uitbreiding van het natuurgebied betreft, stel ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger in kennis van het pas opgestarte proces voor de tweede fase van de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur.

Zoals hij weet, dient de natuurlijke en agrarische structuur volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gelijktijdig en gelijkwaardig te worden afgebakend. Mijn bevoegde collega minister Van Mechelen coördineert deze afbakeningen, maar ik heb de ondersteuning toegezegd van de landbouw- en Natuuradministratie. Dit afbakeningsproces moet conform het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gefinaliseerd worden tegen 2007.

(Antwoord Renaat Landuyt : blz. 628 – red.)

Vraag nr. 255
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Lappersfortbos Brugge – Stand van zaken

Voormalig minister Dua bereikte een akkoord met eigenaar Fabricom om het Lappersfortbos aan te kopen. De oorspronkelijke vraagprijs van Fabricom van 5 miljoen euro kon de minister halveren tot 2,5 miljoen euro. Het oorspronkelijk bod bedroeg 1,55 miljoen euro.

Zoals bekend, bestaat het 19 ha grote bos uit 11 ha in 2000 door het stadsbestuur van Brugge beschermd als parkgebied, en de resterende 8 ha industriezone en ambachtelijke zone. De vraagprijs van Fabricom omvatte evenwel het bos van 8 ha en het parkgebied van 11 ha. De definitieve aankoopprijs van 2,5 miljoen euro behelst enkel het bos van 8 ha. De 11 ha parkgebied zouden eigendom blijven van Fabricom, maar beheerd worden door het Vlaams Gewest.

Bovendien werden aan het stadsbestuur van Brugge bij een eventuele aankoop ruimtelijke compensaties beloofd.

1. Wat is de stand van zaken in de aankoopprocedure ?
2. Welke initiatieven worden er genomen om in compensaties te voorzien ?

Antwoord

In de Commissie voor Leefmilieu werd reeds gediscussieerd, ook in het kader van dit dossier, over het publiceren van aankooprijzen inzake lopende dossiers m.b.t. de aankoop van gronden. Ik meen toch dat er een brede consensus was omtrent de

vertrouwelijkheid van dergelijke informatie en ik ga hierover dan ook geen uitspraak doen.

Op 10 april bereikte mevrouw Vera Dua een principe-overeenkomst met de NV Fabricom. De NV Fabricom heeft recentelijk bevestigd deze principe-overeenkomst te verlengen. Zoals steeds gesteld, is het niet de bedoeling om de beste oppervlakte voor bedrijvigheid in Brugge te laten dalen als het Lappersfortbos wordt aangekocht door het Vlaams Gewest met het oog op het behoud ervan als wandelgebied en groene long voor de Bruggelingen.

Dergelijke compensatie dient te gebeuren middels een ruimtelijk uitvoeringsplan in het kader van de afbakeningsprocessen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Dit ressorteert onder de bevoegdheid van collega Van Mechelen. De voorbereidingen voor de afbakening van het stedelijk gebied Brugge zijn volop bezig. Het Brugse stadsbestuur is hierbij nauw betrokken.

Vraag nr. 256
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Vlaamse Landmaatschappij – Aankoop en bestemming landbouwgronden

Overall probeert de overheid via de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) landbouwgronden aan te kopen. OCMW's worden door de VLM benaderd om hun landbouwgrond aan haar te verkopen. Met de betrokken pachters van de OCMW's wordt kennelijk geen rekening gehouden en deze mensen worden blijkbaar voor voldongen feiten gesteld. Zelfs via notarissen worden eigenaars aangemoedigd om hun grond te verkopen aan de VLM of aan Natuurpunt, ook al liggen de gronden in een landbouwgebied.

Volgens de VLM is het doel van deze aankopen het oprichten van een grondbank, zodat er geruild kan worden met landbouwers die grond verliezen in de natuurgebieden.

Het merendeel van de verworven gronden lijkt echter voorbestemd om te bebossen of om te herleiden tot natuurgebieden. Blijkbaar moeten de 130.000 ha VEN-gebieden (Vlaams Ecologisch Netwerk) en 10.000 ha extra bos zo vlug mogelijk verworven en gerealiseerd worden. De landbouwers zijn hier tweemaal de dupe van. Ze verliezen eerst grond doordat de VLM deze overall probeert op te kopen en naderhand blijkt dat deze grond

niet gebruikt wordt voor de grondbank, maar dat hij bebost of omgetoverd wordt in natuurgebied.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?
2. Klopt het dat de VLM systematisch gronden opkoopt onder de noemer "bestemd voor de grondbank", maar dat deze gronden uiteindelijk aangewend worden om bebost te worden of om te worden omgetoverd tot natuurgebied ?

Antwoord

Bij het realiseren van verschillende doelstellingen van de overheid op terrein (landbouwdoelstellingen zoals de aanleg van glastuinbouwzones, natuurontwikkeling, bosuitbreiding, uitbreiding zeehaven, spoorontsluitingen, waterzuiveringsinstallaties, ...) kan een beroep gedaan worden op een lokale grondbank. Deze grondbank helpt de doelstellingen van de initiatiefnemer te realiseren (nl. gronden op de juiste plaats ter beschikking stellen).

Door een beroep te doen op de grondbank (en bv. niet te onteigenen) kunnen de gevolgen voor de huidige grondgebruikers (dikwijls landbouwers) zoveel mogelijk worden beperkt. Dit wordt aangetoond in een aantal proefprojecten. De werking van de grondbank probeert immers oplossingen te bieden voor de landbouwers die geconfronteerd worden met grondverlies of met bijkomende beperkingen op hun gronden.

Eigenaars, al dan niet landbouwers, kunnen hun gronden gelegen rond een projectgebied, vrijwillig aanbieden aan de grondbank. Deze gronden kunnen vervolgens gebruikt worden om te ruilen met of te verpachten aan landbouwers die gronden bewerken in het projectgebied. Door deze werkwijze biedt een lokale grondbank valabele uitwijkmogelijkheden aan de landbouwers in het projectgebied, zodat hun bedrijfsvoering niet in het gedrang komt door realisatie van het project. De grondbank neemt dus zelf niet het initiatief tot natuurontwikkeling, bosuitbreiding, uitbreiding zeehaven, spoorontsluitingen, ... Een initiatiefnemer van dergelijke projecten kan wel de grondbank inschakelen om de gevolgen van de realisatie van deze projecten voor de huidige grondgebruikers te beperken en oplossingen voor betrokken landbouwers aan te bieden.

Eén van de instrumenten die de Vlaamse overheid inzet om meer natuur te realiseren in natuurgebieden is natuurinrichting. Met inrichting verandert de

overheid de bestemming van de gebieden niet, maar richt ze de gebieden juist in volgens hun bestemming. De natuurgebieden waar natuurinrichtingsprojecten lopen, worden echter nog vaak (gedeeltelijk) intensief gebruikt door de landbouw. Voor heel wat van deze landbouwbedrijven is een meer natuurgericht beheer niet helemaal inpasbaar in de landbouwbedrijfsvoering. De Vlaamse Landmaatschappij tracht dan ook oplossingen te zoeken voor deze landbouwers. Een mogelijke oplossing is het uitruilen van het landbouwgebruik uit de natuurgebieden naar agrarische gebieden. Hiervoor is uiteraard grond nodig in het agrarisch gebied.

Sommige OCMW's bezitten heel wat landbouwgronden en contacteren zelf spontaan mogelijke kandidaat-kopers indien ze die wensen te verkopen. Indien de Vlaamse Landmaatschappij een dergelijk vrij aanbod krijgt dan hanteert ze dezelfde principes als bij andere kandidaat-verkopers. De Vlaamse Landmaatschappij koopt alleen in agrarisch gebied gronden met het doel effectief landbouwgebruik uit natuurgebied te ruilen. Om dit doel te kunnen realiseren, dienen de gronden pachtvrij te zijn. Verpachte gronden kunnen immers niet aangewend worden om te ruilen. De Vlaamse Landmaatschappij beschikt trouwens over geen enkel wettelijk middel om pachtovereenkomsten op verpachte gronden op te zeggen met het doel deze nadien te kunnen ruilen. Bovendien heeft de VLM in het agrarisch gebied in de omgeving van natuurinrichtingsprojecten geen recht van voorkoop en blijft op verpachte gronden het recht van voorkoop van de pachter het enige recht van voorkoop dat door iedereen dient te worden gerespecteerd, ook door de Vlaamse Landmaatschappij. De Vlaamse Landmaatschappij respecteert hier bijgevolg steeds de rechten van de pachter.

Hetzelfde geldt voor gronden die aangeboden worden door notarissen. Deze bieden enkel gronden te koop aan indien de eigenaars hen zelf hierom verzoeken. Indien een notaris oordeelt dat de Vlaamse Landmaatschappij een geschikte kandidaat-koper is, staat het hem vrij deze gronden vrijwillig aan te bieden. Zoals alle vrijwillige aanbiedingen worden deze door de Vlaamse Landmaatschappij steeds verder onderzocht. Ook openbare verkopen worden door de Vlaamse Landmaatschappij opgevolgd.

Tot slot wil ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger melden dat een ontwerp van decreet betreffende de oprichting van de Vlaamse Grondbank klaar ligt

ter bespreking. De Vlaamse Grondbank zal oplossingen aanreiken voor privé-eigenaars en gebruikers die door een overheidsproject geconfronteerd worden met grondverlies of met bijkomende beperkingen op hun gronden, en zal hierdoor deze overheidsprojecten helpen realiseren met zo gering mogelijke impact op de huidige grondgebruikers.

Vraag nr. 257
van 19 september 2003
van de heer FELIX STRACKX

Verwerving gronden Walenbos – Handelwijze

Het Walenbos is een natuurgebied in Tielt-Winge van ongeveer 400 hectare. De afdeling Natuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft hiervan reeds bijna 300 ha in eigendom en onderneemt nu blijkbaar stappen om ook de resterende 100 ha in handen te krijgen.

Verscheidene eigenaars kregen dan ook een brief van de afdeling Natuur met de vraag om hun perceel te verkopen aan het Vlaams Gewest.

Eigenaardig genoeg kregen ook een aantal eigenaars van percelen gelegen in landelijk woongebied een dergelijke brief. Ook zouden sommige eigenaars door de betrokken dienst telefonisch lastiggevallen worden om toch maar hun gronden te verkopen.

Deze manier van werken ergert vele eigenaars mateloos. Ze voelen zich geïntimideerd en onder druk gezet door de overheid en vrezen te worden onteigend wanneer zij niet op het verzoek tot verkoop ingaan.

1. Wat is de standaardprocedure voor het aankopen van gronden door de afdeling Natuur van het Vlaams Gewest ?
2. Is het gebruikelijk dat er ook bouwgrond aangekocht wordt voor de ontwikkeling van bossen en reservaten ?
3. Werd in het concrete geval van het Walenbos de standaardprocedure gevolgd?
4. Is het normaal dat eigenaars die niet reageren op de brief, nog eens telefonisch gecontacteerd worden ? Werd hier de grens tussen een vriendelijk verzoek en intimidatie niet overschreden ?

Antwoord

1. Voor bepaalde aankoopprojecten van de afdeling Natuur worden de eigenaars inderdaad aangeschreven met de vraag of zij eventueel bereid zijn hun eigendom te verkopen aan de afdeling Natuur. In de praktijk blijkt dat heel wat eigenaars gronden hebben liggen nabij Vlaamse natuurreservaten die ze wensen te verkopen aan de overheid en waarvoor zij geen koper vinden.

Omtrent het aanschrijven van eigenaars ontving ik nauwelijks klachten. Ik acht deze standaard-procedure zeker aanvaardbaar.

2. Het is niet de bedoeling bouwgronden aan te kopen. Slechts bij hoge uitzondering worden percelen aangekocht waarvan een deel in woongebied is gelegen, maar dat is dus niet gebruikelijk.
3. In het concrete geval – over welke eigenaar het gaat, is mij niet bekend – werd deze schriftelijke procedure gevolgd.
4. De afdeling Natuur meldt me dat bij haar aankopen in het Walenbos in Tielt-Winge na de mailing geen telefonisch contact is opgenomen met de eigenaars om aan te dringen op verkoop.

Op basis van de mee aangeboden informatie kan ik enkel oordelen dat hier op een correcte manier is gewerkt.

Vraag nr. 258
van 19 september 2003
van de heer FELIX STRACKX

Stort van Zallaken (Rotselaar) – Vervuiling

In Zallaken, een gehucht van Rotselaar, bevond zich vroeger een oud stort in het natuurgebied Demerbroek. Jarenlang hebben het gemeentebestuur van Rotselaar, privé-personen en zelfs een munitiefabriek hier gestort. Enkele decennia geleden werd het stort toegedekt met aarde.

De wet bepaalt dat dergelijke historisch vervuilde plaatsen beschermd moeten worden door een dijk. Rond dit stort werd een beek gegraven die uitmondt in de Winge. Het natuurlijke leven is volledig uit deze beek verdwenen.

De laatste twee jaar werd het Demerbroek, dat hoofdzakelijk privé-bezit is, kunstmatig onder

water gezet door de Demerdijk te doorbreken. Zo worden deze privé-gronden door verontreiniging van de Demer en dit stort besmet.

1. Is de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) op de hoogte van het bestaan van deze stortplaats ?

Werden er reeds metingen verricht naar de aard van het afval dat er werd gestort en naar de vervuiling van de bodem en de beek op deze plaats ?

Zo ja, wat was hiervan het resultaat ?

2. Zullen de eigenaars van de privé-gronden die thans door het onder water zetten van het Demerbroek vervuild werden, later moeten opdraaien voor de sanering van een eventuele verontreiniging ?

Antwoord

1. De OVAM beschikt in het register van verontreinigde gronden over geen gegevens die betrekking hebben op een stortplaats in Zallaken, een gehucht van Rotselaar. Dit houdt in dat er geen oriënterend bodemonderzoek is uitgevoerd op basis waarvan de OVAM in het kader van het bodemsaneringsdecreet de verontreinigingsgegevens kan opnemen in haar databank.

Het is aan te bevelen dat de betrokken gemeente een oriënterend bodemonderzoek laat uitvoeren.

2. Inzake de saneringsverplichting van de eigenaars van de privé-gronden in het Demerbroek die thans onder water worden gezet, verwijs ik naar de bepalingen van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering zoals gewijzigd bij decreet van 26 mei 1998.

Hierin wordt onder meer gestipuleerd dat bodemverontreiniging die valt onder de bepalingen van voormeld decreet, dient te worden veroorzaakt door menselijke activiteiten. Bij nieuwe bodemverontreiniging geldt er een zogenaamde zelfstandige saneringsplicht zodra de bodemsaneringsnormen overschreden worden of overschreden dreigen te worden.

De saneringsplicht rust op de gebruiker/eigenaar van de grond waar de verontreiniging totstandkwam. De eigenaars van de privé-gronden

moeten niet opdraaien voor de sanering indien deze noodzakelijk zou blijken.

Vraag nr. 259
van 19 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

Distelbestrijding – Regels en toezicht

Deze zomer waren er van vele burgers met een tuin en ook van vele landbouwers opnieuw klachten over het feit dat onvoldoende aandacht gegeven wordt aan de distelbestrijding. Omdat de overheid en ook veel burgers daarvan onvoldoende aandacht schenken, wordt de verspreiding van distels vergemakkelijkt en bevorderd.

Volgens artikel 43 van het koninklijk besluit (KB) van 19 november 1987 (BS 8 januari 1988) is men verplicht de bloei, de zaadsetting en de uitzaaiing van vier soorten distels te beletten. Het gaat over de algemene akkerdistel en de zeldzamere speerdistel, de kale jonker en de kruldistel.

Ondertussen is distelbestrijding een gewestelijke bevoegdheid.

1. Wat zijn de verplichtingen inzake de distelbestrijding voor de burger en voor de overheid (gemeente, provincie, gewest) ?
2. Op welke wijze wordt er opgetreden tegenover burgers en instanties die deze verplichtingen niet naleven ?

Antwoord

1. Op grond van het KB van 19 november 1987 is er een bestrijdingsplicht voor vier distelsoorten. Het gaat om de akkerdistel (*Cirsium arvense* Scop.), speerdistel (*Cirsium lanceolatum* Hill.), kale jonker (*Cirsium palustre* Scop.) en kruldistel (*Carduus crispus* L.). Voor deze schadelijk geachte distelsoorten is de verantwoordelijke verplicht de bloei alsmede de uitzaaiing met alle middelen te beletten (art. 43 KB 19 november 1987). Met betrekking tot de verdelgingsplicht van de kale jonker kan in natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten echter een afwijking worden toegestaan door de dienst Plantenbescherming. De minister van Landbouw en de provinciegouverneurs kunnen overigens bestrijdingsmaatregelen opleggen op

de tijdstippen en de plaatsen die zij bepalen (art. 44 KB 19 november 1987).

Luidens artikel 50, § 6 van het Veldwetboek waakt de burgemeester over de stipte uitvoering van wetten en verordeningen betreffende de uitroeiing van distels en andere gewassen die schadelijk zijn voor de landbouw.

2. De administratie die instaat voor het toepassen van de regelgeving "plantenbescherming" is volledig federaal gebleven; dat volgt uit de bepalingen in het KB van 26 maart 2002 betreffende de ambtshalve terbeschikkingstelling aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van personeelsleden van het Ministerie van Middenstand en Landbouw en het KB van 29 september 2002 met de namen van overgedragen personen.

Politioneel toezicht op het naleven van wettelijke verplichtingen gebeurt overigens door de lokale politie. Vervolging en jurisdictioneel optreden gebeuren door de rechtbanken.

Vraag nr. 260
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

European Parliamentarians for Africa – Subsidiëring

Op de ministerraad van 12 september 2003 kende de regering een subsidie van 346.300 euro toe aan de "European Parliamentarians for Africa" (Awepa) als tegemoetkoming in de kosten voor het project "South African Provincial Legislatures (SAPL). Support Programme : Speaker's Forum Human Resource Development Committee".

1. Kan de minister meer bijzonderheden meedelen met betrekking tot Awepa ?

Zijn er ook Vlaamse parlementsleden betrokken bij deze vereniging van Europese parlementsleden ?

2. Hoeveel bedragen de totale kosten van het bovenvermelde project ?
3. Kan de minister ten slotte enige toelichting verstrekken bij wat dit project zelf juist inhoudt ?

Antwoord

1. Awepa staat voor de Association of European Parliamentarians for Africa, een organisatie die haar Afrikaanse collega's tot dusver vooral begeleid heeft voor thema's als "good governance" en "duurzame ontwikkeling".

Awepa houdt zich uitsluitend bezig met institutionele capaciteitsopbouw (capacity building) van de parlementen en andere gedecentraliseerde autoriteiten in Afrika. Dit houdt onder meer in :

- het functioneren van parlementen met betrekking tot de democratie ;
- mensenrechten ;
- vreedzame conflictbeheersing ;
- het streven naar genderevenwicht op alle niveaus van de politieke besluitvorming ;
- de organisatie van Afrikaans-Europese uitwisseling van parlementaire ervaringen ;
- het bouwen van parlementaire netwerken op nationaal, regionaal en interregionaal niveau ter ondersteuning van politieke en niet-gouvernementele acties.

De leden van Awepa zijn te vinden onder de huidige en tevens de voormalige parlementsleden van de nationale Europese parlementen, het Europees Parlement en de Afrikaanse parlementen. Awepa telt ongeveer 2.000 leden. In het huidige "uitvoerende Comité" zetelen twee leden uit Vlaanderen, mevr. Lydia Maximus en mevr. Miet Smet, als vice-voorzitters.

Tussen 2000 en 2002 was Awepa actief in Zuid-Afrika, waarbij vooral de SADC (Southern African Development Community) werd begeleid, maar Awepa organiseerde tevens activiteiten in Mozambique, Angola, Lesotho, Zimbabwe, Zambia, Malawi, Burundi, de Republiek Congo, de Democratische Republiek Congo, Rwanda, Gabon, Tanzanië, Oeganda en Kenia. In Centraal- en Oost-Afrika werden ook regionale activiteiten ontplooid.

De beslissing lag oorspronkelijk bij minister Anciaux.

De Vlaamse parlementsleden en ex-parlementsleden zijn lid van of ex-lid van Europese en Afrikaanse parlementen.

2. Dit bedrag van 346.300 euro wordt aangewend voor diverse werkateliers rond HIV/AIDS in Vrijstaat, Limpopo en KwaZulu-Natal gespreid over een werkperiode van twee jaar.

Verdeling kosten werkateliers

- Members of Parliament werkateliers Vrijstaat : 28.150 euro (1ste jaar) – 26.550 euro (2de jaar)
- Members of Parliament werkateliers Limpopo : 33.900 euro (1ste jaar) – 32.300 euro (2de jaar)
- Members of Parliament werkateliers KwaZulu-Natal : 37.600 euro (1ste jaar) – 36.000 euro (2de jaar)
- Staff's werkateliers Vrijstaat : 18.600 euro (1ste jaar) – 18.600 euro (2de jaar)
- Staff's werkateliers Limpopo : 18.600 euro (1ste jaar) – 18.600 (2de jaar)
- Staff's werkateliers KwaZulu-Natal : 18.600 euro (1ste jaar) – 18.600 (2de jaar)
- Human Resource Development Committee werkateliers : 20.100 euro (1ste jaar) – 21.100 euro (2de jaar)

3. Het goedgekeurde project "SAPL Support Programme : Speaker's Forum Human Resource Development (HRD) Committee" werd einde 2002 voor de eerste keer goedgekeurd binnen het programma directe samenwerking Vlaanderen/Zuid-Afrika van het beleidsdomein Ontwikkelingssamenwerking. Het project werd in het voorjaar 2002 principieel goedgekeurd door de toenmalige bevoegde minister, Bert Anciaux.

De Zuid-Afrikaanse overheid informeerde de Vlaamse overheid in de loop van 2003 echter dat vanwege de Zuid-Afrikaanse reguleringen dit project onmogelijk in het programma van de directe samenwerking kon worden uitgevoerd. Mijn voorganger, mevrouw Mieke Vogels, was bereid om het project alsnog indirect te ondersteunen. Met dit doel werd een wijzigend besluit goedgekeurd door de regering op 19 september jongstleden. Het project wordt uitgevoerd zoals reeds in 2002 werd afgesproken tussen Vlaande-

ren en Zuid-Afrika. Deze afspraken werden vastgelegd in een projectformuleringsdocument.

Het verschil tussen directe en indirecte samenwerking is dat bij directe samenwerking de Zuid-Afrikaanse overheid actief betrokken is bij de organisatie van de projecten en de opvolging ervan. Bij indirecte samenwerking wordt er meestal gewerkt via een niet-gouvernementele organisatie zoals in dit geval Awepa.

Het project heeft als doel de leden van de provinciale parlementen en hun stafleden op te leiden om op een effectieve manier met de HIV/AIDS-vraagstukken te kunnen omgaan in KwaZulu-Natal, Vrijstaat en Limpopo. Deze verhoogde interesse en inzicht in de materie zou dan moeten leiden tot een kwalitatieve bijdrage van de leden van de provinciale parlementen tot de HIV/AIDS-beleidslijnen en programma's voor deze drie regio's.

In de praktijk zal Awepa de volgende activiteiten ontwikkelen om dit doel te bereiken.

- Trainingsprogramma's met de provinciale parlementsleden in elk van de drie provincies (Limpopo, KZN, FS). Frequentie: 2 x 3 sessies per provincie.
- Trainingsprogramma's met de medewerkers-staf, onderzoekers en comitéklerken voor de 3 provincies. Eveneens in sessies van 2 x 3 sessies per provincie.
- Een internationale werkwinkel (workshop) voor politici waarbij informatie wordt uitgewisseld met Afrikaanse en Europese politici.
- Het onderzoek en het verzamelen van alle relevante documentatie ten behoeve van het trainingsprogramma en het ontwikkelen van dit trainingsprogramma.

Het project heeft een looptijd van twee jaar.

**Vraag nr. 261
van 19 september 2003
van de heer JAN LOONES**

Eendenjacht – Botulisme – Loodhagel

Als gevolg van de hete zomer heerste er in Vlaanderen de laatste weken een ernstige botulisme-epidemie, die de watervogelpopulatie zwaar heeft getroffen.

Vogelbescherming Vlaanderen waarschuwt evenwel voor het gevaar dat ook voor de mens dreigt (De Morgen 1 september 2003). Er zouden volgens de vereniging in sommige kadavers van watervogels twee types van botulisme zijn aangetroffen waarvoor ook de mens gevoelig zou zijn.

De vereniging vindt het dan ook onverantwoord dat de jacht op wilde eenden nu al geopend werd, aangezien de voorbije weken duizenden watervogels aan de ziekte gestorven zijn en er nog duizenden andere werden besmet.

Bovendien kunnen ogenschijnlijk gezonde watervogels alsnog de bacterie met zich meebrengen en andere gebieden besmetten als ze door de jagers verjaagd worden.

Een ander aandachtspunt van de vereniging is de regelgeving omtrent het gebruik van loodhagel. Volgens Vogelbescherming Vlaanderen zou daarover niets staan in het nieuwe jachtbesluit.

1. Wordt naar aanleiding van de botulisme-epidemie in Vlaanderen de jacht op wilde eenden uitgesteld? Zo neen, waarom niet?
2. Klopt het dat er niets vermeld staat in het nieuwe jachtbesluit omtrent het gebruik van loodhagel? Zo ja, waarom niet?

Antwoord

1. Volgens inlichtingen ingewonnen bij de Gentse veeartsenijschool (dr. Paul Tavernier, UG, dienst Pluimveeziekten, tel. 09-264.74.46) is het risico van botulismeoverdracht naar de mens via consumptie van geschoten jachtwild uiterst onwaarschijnlijk. De eventuele botulismetoxine(s) (type A, B of E) die in gezonde vogels – uiterst sporadisch – aanwezig zouden kunnen zijn, verdwijnen normaliter bij de bereiding van het wildbraad. De toxine is immers een eiwit dat reeds wordt vernietigd bij 100°C gedurende 30 minuten – bovendien worden de ingewanden tevoren verwijderd. In de literatuur is dan ook niks terug te vinden over mensen die op deze manier botulisme zouden krijgen.

Uitbraken van grote botulisme-epidemieën zijn het gevolg van een kettingreactie, die klassiek op gang wordt gebracht in een zuurstofarm milieu en bij aanhoudende grote warmteperiodes. Een explosieve ontwikkeling van de specifieke bacterie, producent van het zeer giftige botulismetoxine, ligt aan de basis daarvan. Vliegenma-

den die zich heel snel ontwikkelen in rottende kadavers en zelf worden opgegeten door andere dieren, kunnen grote concentraties aan deze toxines bevatten en aldus de cyclus onderhouden (zelf zijn ze ongevoelig voor het gif).

Hoewel de ontwikkeling van de toxines gekoppeld is aan specifieke omstandigheden, bestaat de kans dat na grote botulismeuitbraken bestaande gifconcentraties nog lange tijd aanwezig blijven in bijvoorbeeld de onderwaterbodem. Met andere woorden: ook al is aan de typische omstandigheden voor ontwikkeling van de epidemie niet meer voldaan, er blijft een reële kans tot een "naijlingseffect". De potentiële impact daarvan hangt wellicht nauw samen met de fysische karakteristieken en omstandigheden (dynamiek) van de betrokken waterbiotoop. Als gevolg van hun voedsel ecologie kunnen watervogels in theorie aldus ook in niet-typische periodes (winterhalfjaar) te maken krijgen met botulisme. Nader onderzoek lijkt hier aangewezen.

Het is algemeen bekend dat de opening van de jacht ertoe leidt dat watervogels zich sterker gaan concentreren in een beperkt aantal jachtvrije gebieden. Als het hier gaat om gebieden waar botulisme is uitgebroken (bv. de Zeeschelde, De Kuifeend in Oorderen) dan wordt het aantal vogels dat in contact kan komen met de bacterie uiteraard een stuk groter.

Hoe reëel het omgekeerde risico is – dat de ziekte zou worden overgebracht naar niet-besmette gebieden door verplaatsing van besmette vogels – is niet duidelijk, maar valt niet uit te sluiten. Momenteel heeft de epidemie minstens plaatselijk reeds een hoge tol geëist en er tot decimering van sommige populaties geleid. In hoeverre dit effect zal hebben op hoger populatieniveau blijft af te wachten.

De jachtwetgeving kent geen wettelijke basis om op basis van bovenvermelde redenen een tijdelijk jachtverbod op de wilde eend in te stellen.

- Op 19 september 2003 heeft de Vlaamse regering een besluit goedgekeurd dat vanaf 2008 een algemeen verbod op het gebruik van loodhagel en zinkhagel instelt.

Tot die tijd geldt een overgangsmaatregel die strenger is dan wat in het vorige jachtbesluit was bepaald.

Vraag nr. 262
van 19 september 2003
van de heer ELOI GLORIEUX

Visbestand – Impact elektriciteitscentrales

Tijdens de hittegolf in augustus jongstleden kwamen de kerncentrales in verschillende Europese landen in de problemen omdat het koelwater te warm was. Hierdoor moesten sommige kernreactoren worden stilgelegd of op een lager vermogen overschakelen. Hiermee wordt aangetoond dat grootschalige gecentraliseerde energieopwekking uit kernenergie niet enkel qua veiligheid, maar ook qua zekerheid van stroombevoorrading een gevaarlijke achilleshiel vertoont.

De mythe dat kerncentrales onafgebroken, 24 uur op 24 uur, het hele jaar door kunnen instaan voor de "base load" van onze stroomvoorziening, wordt hiermee doorprikt. In geval van een algemeen, niet te voorzien probleem, zoals nu de hittegolf, dreigt hierdoor een belangrijk deel van onze elektriciteitsvoorziening in het gedrang te komen. De neiging om op een soepele wijze af te wijken van de geldende milieunormen, teneinde een stroomtekort te voorkomen, is dan ook groot.

Het aanzuigen van vers koelwater en het lozen van gebruikt koelwater door de kerncentrale van Doel uit en in de Schelde heeft daarnaast ook effecten voor de vissen. Terwijl in normale weersomstandigheden de lozing van warmer koelwater veeleer een gunstig effect kan hebben voor vissen, is dit in omstandigheden als tijdens de hittegolf niet het geval. Zeker als van de bestaande normen mag worden afgeweken en nog warmer water mag worden geloosd. Daarnaast zorgt het aanzuigen van koelwater het hele jaar door voor vissterfte. Vooral jonge en kleine vissen worden door de aanzuigkracht meegesleurd en sterven in de filters.

- Wat is de impact van het aanzuigen van koelwater door de kerncentrale van Doel op de vissen in de Schelde ?

Werd hier al onderzoek naar verricht ?

- Wat is de impact van het lozen van warm koelwater in de Schelde op de vissen tijdens de hittegolf van augustus jongstleden ?
- Hoeveel vissen sterven jaarlijks door het aanzuigen van koelwater door de grootschalige elektriciteitscentrales in Vlaanderen ?

Antwoord

1. Jaarlijks worden via het koelwater van de kerncentrales Doel 3 en Doel 4 gemiddeld 37 miljoen vissen ingezogen. Dit gemiddelde is gebaseerd op metingen van de visdensiteit in het koelwater van de centrale tussen 1991 en 2001 onder nominale condities (zonder visafschrikking en visgeleiding). De metingen werden uitgevoerd door onderzoekers van de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven, Laboratorium voor Aquatische Ecologie, dr. J. Maes, prof. F. Ollevier). De onderzoekers schatten dat de totale nominale impact van de centrale op het visbestand van de Zeeschelde vergelijkbaar is met de jaarlijkse vangst van één visserijsschip. Vooral jonge vissen worden ingezogen door de koelwaterinlaat.

Om de impact van het onttrekken van koelwater op het visbestand van de Schelde te reduceren, werden door de centrale van Doel, op advies van de onderzoekers van de KU Leuven, twee maatregelen genomen. Een geluidssysteem (24 boxen; 174 dB (re : 1µPa); 600 W) werd in gebruik genomen dat vooral vissoorten die gevoelig zijn aan inname en vlug sterven na contact met de filters, zeer efficiënt afschrikt (*dB : decibel ; µPa : micropascal ; W : watt – red.*). Vissen die toch worden ingezogen, worden via een visvriendelijk geleidingssysteem naar de Schelde gebracht. Testen hebben aangetoond dat de globale impact van de centrale op het visbestand sinds de ingebruikname van deze technologie met 88 % is gereduceerd. Concreet betekent dit dat de centrale uiteindelijk verantwoordelijk is voor de sterfte van gemiddeld 4,5 miljoen vissen per jaar. Gelet op de grootte van de vispopulaties is deze impact bijgevolg verwaarloosbaar.

Ook voor de Langerlocentrale op het Albertkanaal werd de impact van de aanzuiging op de vispopulatie door de onderzoekers (Verreycen, Belpaire en Ollevier, 1990) als minimaal beschreven en vergelijkbaar geacht met de jaarlijkse onttrekking van vis door hengelaars.

2. Er zijn geen concrete cijfers beschikbaar over de impact van het lozen van koelwater op vissen. Er kan worden vermoed dat de impact van de lokale temperatuursopwarming van de Schelde bijna verwaarloosbaar is om de volgende redenen.

- Het opgewarmde koelwater komt terecht in een zone van de Schelde die wordt ontsloten door de linkeroever en een stroomgeleidingsdam. Hierdoor is de opwarming zeer lokaal van aard.
- Vissen kunnen in het Schelde-estuarium actief zones met een optimale temperatuur opzoeken. Indien een zone te warm of te koud is, migreren vissen meer stroomop- of stroomafwaarts naar zones die meer geschikt zijn.
- Nergens werd in de Schelde massale vissterfte vastgesteld.

De impact van het lozen van warm koelwater zal voornamelijk afhangen van de proportie van het debiet van de rivier of het kanaal die door de centrale gaat. Zo zal de impact van het lozen van warmer water door de centrale van Langerlo op het Albertkanaal waarschijnlijk groter zijn dan die van de lozingen van de centrale van Doel in de Schelde, aangezien op sommige momenten het hele debiet van het Albertkanaal door de centrale gaat. Ook hier zijn er echter geen concrete gegevens beschikbaar over de impact van de opwarming.

Het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) beschikt over een uitgebreid monitoringsmeetnet waarbij de vispopulaties in heel Vlaanderen opgevolgd worden. Ook de vispopulaties van de Schelde worden in samenwerking met de KU Leuven jaarlijks op geregelde tijdstippen bemonsterd door middel van fuiken. Indien er een impact van het lozen van warmer koelwater in de Schelde op de vissen tijdens de jongste hittegolf is geweest, zal dit ongetwijfeld blijken uit de eerstvolgende bemonsteringen.

3. In Vlaanderen werd de inzuiging van vissen door drie centrales gemeten. Deze resultaten werden samengevat in de tabel als **bijlage**.

Het totaal aantal ingezogen vissen wordt bepaald door de lokale visdensiteit en de positie, het debiet en het design van de koelwaterinlaat. Algemeen (op Europese schaal) geldt dat voor centrales die hun koelwater onttrekken uit kanalen of rivieren, ongeveer vijf vissen per geproduceerde GWh (gigawattuur) worden ingezogen. Centrales nabij estuaria of nabij de zee onttrekken ongeveer 77 vissen per GWh. Deze cijfers houden geen rekening met eventuele systemen om de inzuiging te reduceren.

Tabel : Het totaal aantal jaarlijks ingezogen vissen bij enkele elektriciteitscentrales in Vlaanderen

Centrale	Rivier/Kanaal	Watertype	Periode	Debiet m ³ s ⁻¹	Jaarlijkse inzuiging aantal jaar ⁻¹
Kallo	Zeeschelde	brak water	1995	14,0	10.332.000
Doel	Zeeschelde	brak water	1995	25,1	122.310.000
Doel	Zeeschelde	brak water	1996	25,1	93.372.505
Doel	Zeeschelde	brak water	1997	25,1	47.419.347
Doel	Zeeschelde	brak water	1998	25,1	36.715.818
Schelle	Zeeschelde	rivier	1995	25,1	6.881
Langerlo	Albertkanaal	kanaal	1989-1990	13,8	34.900

Vraag nr. 263
van 19 september 2003
van de heer KRIS VAN DIJCK

Rioleringswerken Lubbeek – Planning

Op de webstek van Aquafin lees ik dat er schot komt in de zaak van de rioleringswerken in de gemeente Lubbeek.

Zo lees ik dat het project 21063 "Verbindingsriolering Lubbeek Centrum fase 2 : Sanering LP in Lubbeek-centrum van Dorpsstraat tot Binkomstraat" de status van voorontwerp heeft, zal beginnen in december 2004 en om en bij de 1.380.000 euro zal kosten.

1. Wat wordt er bedoeld met een voorontwerpstatus ? Wanneer kunnen we het definitieve ontwerp verwachten ?
2. Is die begindatum definitief ?

In hoeveel procent van de gevallen wordt de begindatum niet gehaald ? Hoeveel begindata werden in 2001 en 2002 niet gehaald ? Waaraan is dit meestal te wijten ?

3. Ligt de einddatum, januari 2006, vast ?

In hoeveel procent van de gevallen wordt de einddatum overschreden ? Hoeveel einddata werden in 2001 en 2002 niet gehaald ? Waaraan is dit meestal te wijten ?

4. Is er reeds een aanbesteding gedaan ?

Hoe verlopen de contacten met de gemeente ?

Hoeveel zal de gemeente zelf moeten bijdragen ?

5. Kan de moeilijke financiële begrotingssituatie van de Vlaamse regering op deze planning een invloed hebben of is de planning definitief ?

Als toch nog uitstel mogelijk is, wat zijn dan de mogelijke oorzaken (exhaustieve lijst a.u.b.) ?

Antwoord

Met het oog op de rendabiliteit werd de uitvoering van het Aquafinproject "Verbindingsriolering Lubbeek Centrum fase 2" (21063) reeds bij de definiëring van het project in 1998 voorwaardelijk gekoppeld aan noodzakelijk uit te voeren gemeentelijke werken in het centrum van Lubbeek.

Gelet op het engagement van de gemeente Lubbeek, werd het gemeentelijk project "Herinrichting dorp" (B201334) opgenomen op het subsidiëringsprogramma 2001. Hierdoor werd ook het bovengemeentelijk project 21063 opgenomen op het programmajaar 2003 van het meerjareninvesteringsprogramma Aquafin 2003-2007 dat op 7 september 2001 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. Als gevolg daarvan werd het project korte tijd later door mijn voorganger mevrouw Dua ter uitvoering opgedragen aan de NV Aquafin.

Ondanks het feit dat het gemeentelijk project op een subsidieprogramma stond, heeft de gemeente Lubbeek nagelaten om tijdig een voorontwerp van het dossier in te dienen. Om die reden heeft de administratie het gemeentelijk project intussen van het subsidiëringsprogramma geschrapt, en dient de gemeente een nieuwe subsidieaanvraag in te dienen conform de richtlijnen van het subsidiebesluit van 1 februari 2002. Dit impliceert ook dat het technisch plan (ook wel "voorontwerp" genoemd) ingediend door Aquafin bij het Vlaams Gewest niet kan worden goedgekeurd, aangezien het pro-

ject gekoppeld is aan het rioleringsproject van de gemeente Lubbeek.

De administratie meldt mij dat de schrapping op dat moment niet aan de gemeente werd gemeld. Later, bij het opmaken van een nieuw programma, werd dit project door de administratie bij de gemeente aangekaart en werd de mogelijkheid geboden om het project opnieuw in te dienen. Voor de toekomst zal ik administratie opdragen om – in het geval dat een voorontwerp niet tijdig wordt opgemaakt (binnen de 9 maanden) – aan de gemeenten duidelijk te melden dat dit de schrapping van het dossier van het subsidieprogramma inhoudt.

In augustus 2003 werd hierover met de gemeente reeds overleg gepleegd, en heeft de gemeente zich geëngageerd om hiervoor de nodige acties te ondernemen. Pas na een positieve evaluatie van een nieuwe subsidieaanvraag kan het technisch plan goedgekeurd worden, waarna de NV Aquafin een definitief ontwerp (detailontwerp) van het project kan opmaken.

Uit het overleg met de gemeente is echter ook gebleken dat, met het oog op een optimale uitvoering, mogelijk een gedeelte van het project "Verbindingsriolering Lubbeek Centrum fase 3" (momenteel geprogrammeerd voor 2006-2008) dient te worden toegevoegd aan de 2de fase van de verbindingsriolering. Dit kan echter tot gevolg hebben dat de NV Aquafin het technisch plan nog dient aan te passen vooraleer het door het Vlaams Gewest kan worden goedgekeurd.

Bovendien is de uitvoering van het project 21063 ook afhankelijk van het afwaartse project "Verbindingsriolering Lubbeek Centrum fase 1" (20847) waarvoor momenteel een milieueffectenrapport (MER) wordt opgemaakt.

Naargelang de resultaten van deze MER-studie kan het project 21063 mogelijk nog een vertraging van 1 jaar oplopen op de, op dit moment in het technisch plan voorziene, begindatum (september 2004).

Ten slotte kan de uitvoering van het project ook nog vertraagd worden door de bouw van de geplande RWZI Sint-Joris-Winge (99201), waarvoor momenteel een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) wordt opgemaakt (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.*).

Pas na de opmaak van het definitief ontwerp en na het verkrijgen van de benodigde vergunningen kan

de aanbesteding gebeuren, en kunnen de werken na gunning van start gaan (aanvankelijk gepland voor september 2004). Uit bovenstaande is dan ook duidelijk dat zowel het begin van de werken, als het beëindigen ervan sterk afhankelijk zijn van de andere reeds vermelde bovengemeentelijke en gemeentelijke projecten. Om de Vlaamse volksvertegenwoordiger een idee te geven, kan ik echter wel vermelden dat op dit ogenblik in het technisch plan rekening gehouden wordt met een uitvoeringstermijn van ongeveer één kalenderjaar. Deze kan echter nog toenemen afhankelijk van een eventuele uitbreiding van het project 21063.

Zoals reeds aangegeven, verlopen de contacten met de gemeente op dit ogenblik goed. De gemeente zal mee investeren voor een bedrag dat geraamd wordt op ruim 123.000 euro. Op die manier zal de gemeente investeren in gescheiden wachtaansluitingen ter hoogte van lege percelen, in de herwaardering van de waterloop tussen de Dorpsstraat en het bergbezinkingsbekken en in de wegenwerken in de Binkomstraat (tussen de openbare bibliotheek en het ziekenhuis). Het is precies dit gemeentelijk aandeel waarover de gemeente zoals eerder vermeld nog een aanvraag voor opname op het subsidieprogramma moet indienen.

Aangezien de Vlaamse regering principieel beslist heeft dat het subsidieprogramma een definitief karakter moet hebben en dat ook voor de komende jaren een subsidiekrediet van ongeveer 65 miljoen euro zal worden opgenomen op de begroting van het MINA-fonds, kan het aan te vragen gemeentelijke project normaliter met prioriteit op één van de volgende subsidiëringsprogramma's opgenomen worden (*MINA-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*). Nogmaals benadruk ik dat de gemeente binnen negen maanden een voorontwerp dient in te dienen.

**Vraag nr. 264
van 19 september 2003
van de heer ERIK MATTHIJS**

BBB-hervorming – VMW

Op 9 juli 2003 keurde het Vlaams Parlement het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid goed. Dat kaderdecreet schetst het organisatorisch-administratief kader voor de toekomstige werking van de Vlaamse overheidsdiensten. Het kaderdecreet bepaalt tevens dat er in elk beleidsdomein eenzelfde structuur komt, bestaande uit een ministerie, intern en/of extern verzelfstandigde agentschappen (IVA en/of EVA) en een beleidsraad.

De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) is een Vlaamse openbare instelling van categorie B. Bij de begrotingscontrole 2003 besliste de Vlaamse regering, om diverse redenen, haar aandeel van 26 % in de VMW over te dragen, en dit in twee fasen. De geraamde opbrengst van fase 1 bedraagt 75 miljoen euro. Als het Vlaams Gewest zijn participatie in de VMW verzilvert, zijn er nog alleen gemeenten-vennoten in de VMW.

De plaats van de VMW in de BBB-hervorming is echter zeer onduidelijk (BBB: Beter Bestuurlijk Beleid). In een eerste tekening werd de VMW gecatalogeerd als extern verzelfstandigd agentschap. In de thans beschikbare documenten (zie de lijst van op te richten agentschappen van 25 november 2002 – terug te vinden op de BBB-website) is er van de VMW geen sprake meer.

1. Op welke manier wordt de VMW binnen het BBB-kader opgenomen ?
2. Binnen welk ministerie wordt de VMW ondergebracht ?
3. Wordt de VMW een IVA of een EVA en om welke redenen ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt terecht op dat de Vlaamse regering besloten heeft haar aandelen in de VMW van de hand te doen.

De Vlaamse regering oordeelt dat het Vlaams Gewest zich in een rechter-en-partijsituatie bevindt wanneer het enerzijds aandelen bezit in een drinkwatermaatschappij en anderzijds een reguleringsinstantie voor de drinkwatersector instelt, zoals bepaald in het decreet houdende water voor menselijke aanwending van 24 mei 2002.

Het is dan ook evident dat de VMW niet wordt opgenomen in het BBB-kader, zodat de keuze IVA of EVA en de toewijzing aan een van de op te richten ministeries niet aan de orde is.

Vraag nr. 265
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

"Plaasmoorden" Zuid-Afrika – Vlaamse houding

Zie :
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government
Vraag nr. 137
van 19 september 2003
van de heer Luk Van Nieuwenhuysen
Blz. 775

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government.

Vraag nr. 266
van 19 september 2003
van de heer ERIK MATTHIJS

Gemeentelijke rioleringsprogramma's – Subsidies

Eind 2002 waren er voor 476 miljoen euro as-built dossiers overgezonden (gemeentelijke databank Vlaamse Milieumaatschappij VMM). Dit is een goede benadering voor de gerealiseerde projecten eind 2002. Er waren voor 2 miljard euro investeringsprogramma's opgedragen. Eind 2002 was er dus slechts een uitvoeringspercentage van 24 %.

Voor de afgewerkte projecten werd 18 % (circa 87 miljoen euro) subsidies betaald. Slechts 45 % van de kostprijs van de werken (effectieve riolering) kwam in aanmerking voor subsidiëring (overige 55 %: wegherstel en wegheraanleg). Gemiddeld worden de projecten voor het gedeelte riolering bij aanvang voor de helft gesubsidieerd. Door de plafonnering van het subsidiebedrag op basis van raming van het voorontwerp wordt slechts 80 % van het vooropgestelde percentage effectief uitbetaald.

In het nieuwe subsidiebesluit zou de plafonnering wegvallen en zou de gemiddelde subsidie gedeelte riolering 75 % worden, zodat in de toekomst 34 % van de totale kostprijs van de werken zou worden gesubsidieerd.

Het totaal opgedragen gemeentelijk investeringsprogramma vertegenwoordigt circa 2 miljard euro. Trekken we hiervan het reeds gerealiseerde aandeel af, dan moeten er nog voor 1,524 miljard projecten worden uitgevoerd. Als 45 % hiervan voor 75 % gesubsidieerd wordt, is dit nog steeds een bedrag van 514 miljoen euro.

Samen met de reeds uitbetaalde subsidies voor de uitgevoerde werken (87 miljoen) is dit in totaal 601 miljoen euro voor het Vlaams Gewest, en dus een factuur van 1,4 miljard euro voor de gemeenten.

Het Vlaams Gewest betaalde tot nu toe 152 miljoen euro aan voorschotten en saldo's. Er is dus nog 449 miljoen euro nodig.

1. Kan de minister de cijfers bevestigen ?
2. Hoeveel van de opgedragen gemeentelijke investeringsprogramma's moeten worden uitgevoerd om aan de EU-richtlijnen stedelijk afvalwater te voldoen?

Is het huidige ritme van realisatie van deze programma's voldoende om te beantwoorden aan de Europese richtlijn ?

3. Heeft het Vlaams Gewest engagementen aangaan voor de resterende 449 miljoen euro nog niet betaalde subsidies en zijn deze gebudgetteerd ?
4. Voorgaande cijfers gaan over gerealiseerde en niet-gerealiseerde projecten.

Kan de minister ook een zicht geven op het aandeel projecten dat uiteindelijk niet gerealiseerd wordt ?

Antwoord

1. De administratie informeert mij dat in de situering van de vraag een aantal cijfers worden aangehaald die in een verkeerd perspectief geplaatst werden en ook niet juist zijn. Het is vooreerst niet duidelijk waar deze cijfers vandaan komen, aangezien de verwijzing naar de gemeentelijke databank van de Vlaamse Milieu-maatschappij niet correct is.

In de eerste alinea van de situering wordt verwezen naar 476 miljoen euro aan asbuiltdossiers en 2 miljard euro aan projecten. Dit heeft geen betrekking op het gemeentelijke programma, maar vermoedelijk op het bovengemeentelijke investeringsprogramma waarop voor 2,5 miljard euro aan projecten reeds zijn opgedragen en voor 1,5 miljard euro aan projecten de oplevering aan het gewest reeds heeft plaatsgevonden.

De rest van de verduidelijking in de aanhef van de vraag slaat vermoedelijk wel op het gemeentelijke subsidiëringsprogramma. Hiervoor dient

te worden gesteld dat ongeveer 50% van de totale kostprijs van een project in aanmerking kan komen voor subsidiëring. Reeds vanaf 1999 kan 75% van de rioleringskosten gesubsidieerd worden. Dit bedrag wordt inderdaad geplafonneerd op basis van het goedgekeurde voorontwerp.

De veronderstelling dat door deze plafonnering slechts 80% van het vooropgestelde percentage effectief kan worden uitbetaald, is slechts gedeeltelijk waar. Bij hoogconjunctuur, bij hoge aanbestedingsprijzen ten opzichte van lagere ramingsprijzen, kan de aanbesteding hoger uitvallen dan de raming, en kan dit voor gevolg hebben dat een deel van de subsidieerbare posten niet kan worden gesubsidieerd. Bij laagconjunctuur stellen we het tegenovergestelde vast. Dit is niet zozeer een probleem naar aanleiding van het plafonneren van het subsidiebedrag bij voorontwerp. Het probleem ontstaat door het tijdsverloop tussen de afstemming van de ramingsprijzen op de werkelijke prijzen en de timing van uitvoering van de werken.

Het totale gemeentelijke subsidiëringsprogramma vertegenwoordigt ongeveer 1,1 miljard euro aan projecten en geen 2 miljard euro zoals aangegeven in de vraagstelling. Bij aftrek van de gerealiseerde projecten in 2002 blijft er nog 724 miljoen euro over. Daarvan dienen alle projecten te worden afgetrokken waarvoor reeds een vastlegging is gebeurd en dus geld is gereserveerd maar die nog niet volledig gerealiseerd zijn. Dit vertegenwoordigt ook nog een bedrag van enkele honderden miljoenen euro. Tot slot wil ik benadrukken dat een programma bestaat uit een deel waarvoor de Vlaamse regering een concreet engagement neemt (namelijk het eerste jaar van een programma) en een deel dat later indicatief is (namelijk de 4 eropvolgende jaren) en waar dus geen verbintenis tegenover staat.

Jaarlijks zal circa 65 miljoen euro aan subsidies opgenomen worden op de begroting van het MINA-fonds (*Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*). Dit engagement werd door de Vlaamse regering in het verleden reeds genomen.

2. Om te beantwoorden aan de EU-richtlijnen is het in eerste instantie belangrijk dat de bovengemeentelijke investeringsprogramma's worden uitgevoerd. Een aantal gemeentelijke werken worden gecombineerd uitgevoerd met Aquafin. Deze projecten krijgen steeds voorrang bij het opmaken van een subsidiëringsprogramma. Het

inschatten van het aantal programma's dat nog nodig is om te voldoen aan de richtlijn is vandaag niet mogelijk. Gemeenten kunnen immers in eigen beheer rioleringen aanleggen zonder gewestsubsidie. Het is dan ook moeilijk voor het gewest om hier een duidelijk zicht op te krijgen.

Het gewest is zich echter bewust van het feit dat, wat de lokale collectering en inzameling betreft, de infrastructuur niet tijdig uitgebouwd zal zijn conform de richtlijn. Om die reden heeft mijn voorganger dan ook steeds aangedrongen op het ter beschikking stellen van voldoende middelen voor riolering, om zo goed mogelijk en zo snel mogelijk uitvoering te kunnen geven aan de richtlijn. Om die reden werden recurrente middelen opgenomen op de begroting (zie punt 3) en werden daarbovenop in 2002 en 2003 bijkomende middelen ingeschreven. In 2004 wordt in de begroting opnieuw in 50 miljoen extra voorzien.

- Door de Vlaamse regering werd beslist dat het subsidiëringsprogramma een definitief karakter moet hebben en dat ook voor de komende jaren in een subsidiekrediet van circa 65 miljoen euro zal worden voorzien op de begroting van het MINA-fonds.

Het bedrag dat geciteerd wordt, slaat enkel op het totaal aantal projecten dat ooit bij de administratie werd ingediend en doorgeschoven werd naar een indicatief programma. Ten aanzien van deze projecten werd geen enkel engagement aangegaan.

- Uit de evaluatie van de subsidiëringsprogramma's tot 2000 blijkt dat ongeveer 40% van de op een goedgekeurd programma opgenomen projecten niet worden uitgevoerd.

Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat dit percentage voor het programma 2003 vermoedelijk lager zal liggen, aangezien voor 79% van de projecten een voorontwerpdossier werd ingediend ten opzichte van 60% voor de programmajaren 1998 tot en met 2001.

Vraag nr. 267
van 19 september 2003
van de heer ERIK MATTHIJS

Distelbestrijding – Rechtsgeldigheid KB

Het koninklijk besluit (KB) van 19 november 1987 "betreffende de bestrijding van voor planten en

plantaardige producten schadelijke organismen" verplicht in artikel 43 de bestrijding van de algemene akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel.

De geldigheid van het koninklijk besluit staat ter discussie. Volgens gereputeerde juristen is het onwettig, waardoor volgens hen rechtsvervolgning bij niet-naleving ervan onmogelijk is. De milieujuristen baseren zich op de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, die de bevoegdheid over de natuurbescherming en het natuurbehoud aan de gewesten heeft overgedragen.

Volgens de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement gaat het zeker om een Vlaamse bevoegdheid.

Distels zorgen nog steeds voor problemen in de actuele land- en tuinbouw, evenals in particuliere tuinen of in openbaar groen. Zij worden niet door het vee gegeten en kunnen de kwaliteit van het hooi sterk negatief beïnvloeden. Distels in grasland kunnen tot gevolg hebben dat grotere oppervlakten niet door het vee begraasd worden. Het oogsten van landbouwproducten wordt door de distels bemoeilijkt.

De distel verspreidt zich zeer gemakkelijk via zaadpluis.

Niet zelden leiden distels tot een burencflict.

Tot op vandaag blijft er betwisting over de geldigheid van het besluit bestaan.

Heeft de minister reeds initiatieven genomen om hierover duidelijkheid te creëren, bijvoorbeeld door middel van een nieuw ministerieel besluit ?

Antwoord

Navraag leert dat er geen rechterlijke uitspraak bestaat dat het KB van 19 november 1987 "betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen" onwettig zou zijn. Bijgevolg is dit besluit nog steeds van toepassing.

Wel is er begin dit jaar over dit ontwerp een studie "Natuurtechnisch distelbeheer" afgerond. Deze werd uitgevoerd door de KU Leuven in opdracht van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid (Aminabel) (*KU Leuven: Katholieke Universiteit Leuven – red.*).

Zonder in detail te willen treden, is een opvallende conclusie dat enkel de akkerdistel een probleem voor de landbouw blijkt te zijn en dat het behoud van een akkerdistelbestrijding op gronden in land- en tuinbouwgebruik aangewezen blijft. Voor de andere drie soorten in het KB van 1987 is dat volgens de studie niet het geval.

De distelproblematiek ligt echter gevoelig bij de bevolking. Alhoewel distels zeker een ecologische functie hebben, associëren heel wat mensen distels met een slordig en slecht beheer. Het wijzigen van de wetgeving zal gepaard moeten gaan met een doorgedreven sensibilisatie. Via de studie, waarbij diverse doelgroepen met name ook de landbouworganisaties betrokken waren, is hiertoe een eerste aanzet gegeven.

**Vraag nr. 268
van 19 september 2003
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Afgedankte voertuigen en banden – OVAM-controlle

In het Jaarverslag 2002 van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) worden interessante gegevens verstrekt nopens de uiteenlopende activiteiten die worden ontwikkeld op het vlak van het beschermen van het leefmilieu. Het blijkt geen eenvoudige opdracht, omdat in vele sectoren de regelgeving niet of nauwelijks wordt nageleefd, dit ondanks de sancties waarin is voorzien.

Het verwerken van het afval van het aanzienlijke autopark lijkt een bijzonder moeilijk te hanteren probleem te zijn, ondanks het instellen van een systeem van erkende centra voor de aanvoer van afgedankte voertuigen. Wereldwijd bestaat inderdaad een markt van tweedehandsvoertuigen, die niet alle via de Vlaamse havens worden afgevoerd en dus aan de controles van afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) kunnen worden onderworpen.

In het verslag van OVAM wordt een bijzondere nadruk gelegd op de afvalbanden en wordt verwezen naar een akkoord dat met de betrokken sector in 2003 zou worden afgesloten voor de inzameling op containerparken. Grote hoeveelheden afvalbanden liggen verdoken in bossen of andere plaatsen, onttrokken aan het oog van de controleurs, zoals dit ook in het zuiden van het land veel voorkomt.

1. Over hoeveel controleurs beschikt OVAM om deze opdracht tot een goed einde te brengen ?
2. Ontvangt OVAM gegevens van de autokeuringscentra die verwijzen naar de voertuigen die ongeschikt worden verklaard om nog op de wegen te worden toegelaten ?

Heeft men bij OVAM enig idee van de uiteindelijke bestemming van deze voertuigen ?

3. Gebeurt het dat bij controles vaststellingen gedaan worden die aantonen dat hoeveelheden afgedankte banden naar sluikestorten worden afgevoerd, hetzij in eigen land, hetzij in het buitenland ?

Antwoord

1. Momenteel beschikt OVAM over elf controleurs (met inbegrip van een coördinator) voor de uitvoering van het toezicht op de huidige, in het Vlarea (Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en -beheer) opgenomen aanvaardingsplichten. Zij doen in hoofdzaak controle op de freeriders, invoerders die niet voldoen aan de wetgeving, maar besteden minstens evenveel aandacht aan de correcte inzameling en verwerking.

Twee controleurs zijn voltijds bezig met de controle op de aanvaardingsplicht voor afvalbanden, sinds oktober 2002 bijgestaan door één parttime controleur. Voor de handhaving van de aanvaardingsplicht voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten zijn er vijf controleurs voltijds beschikbaar, bijgestaan door één parttime. De controle op de aanvaardingsplicht afgedankte voertuigen wordt door twee voltijdse controleurs uitgevoerd.

De controles op aanvaardingsplicht papier en batterijen zijn geïntegreerd in bovenstaande controles.

2. Er wordt geen melding gemaakt aan OVAM van auto's die door de keuringscentra werden afgekeurd. Het is immers niet zeker dat men op dat moment over een afvalstof kan spreken. De eigenaar van de wagen (of de volgende eigenaar) kan ervoor kiezen om de wagen na de nodige herstellingen opnieuw aan te bieden bij het keuringscentrum om alsnog tot de openbare weg toegelaten te worden, of om de wagen als tweedehandsvoertuig uit te voeren om in het buitenland te worden hersteld. Als afvalstof kan

het voertuig worden gesloopt met het oog op het hergebruik van onderdelen of materialen, om finaal bij de schroothandelaar terecht te komen.

De administratieve opvolging van de voertuigen in België laat niet toe om de voertuigen te volgen zoals dit nodig is voor het aspect afvalproblematiek. In tegenstelling tot de andere Europese landen verliest de Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV) het spoor van een voertuig wanneer het overgaat van een particuliere gebruiker naar een garagist of handelaar. Het is op basis van het huidige registratiesysteem niet na te gaan vanaf wanneer een voertuig wordt afgedankt in het binnenland of wordt geëxporteerd. Dat maakt het onmogelijk om te bepalen wanneer een voertuig effectief afgedankt en een afvalstof wordt, en de wrakken te monitoren. Er is nochtans behoefte aan sturende instrumenten gekoppeld aan een goed registratiesysteem, om afgedankte voertuigen in de juiste filières te sturen. Op die manier wordt de noodzaak tot controle geminimaliseerd.

Ik heb al het initiatief genomen om, samen met mijn collega's uit de andere gewesten, een vraag tot herziening van het registratie-deregistratiesysteem in België te richten aan de bevoegde federale minister.

3. In bepaalde gevallen worden er vaststellingen gedaan waardoor vermoedens rijzen dat er afvalbanden verdwijnen via illegale afvoercircuits. Vaak zijn deze in de praktijk evenwel heel moeilijk terug te vinden.

Er werden evenwel door OVAM reeds verscheidene PV's opgemaakt voor het afvoeren/ophalen van afvalbanden naar/door landbouwers, niet-vergunde verwerkers en onbekenden en voor het achterlaten van afval.

Vraag nr. 22
van 30 oktober 2003
van de heer JOHAN MALCORPS

HSL-werken – Nederlands afvalzand

Bij de bouw van het knooppunt A16/HSL-zuid bij Princeville (Breda) werd vorig jaar thermisch gereinigd zand (TGZ) van ATM (Afvalstoffenterminal Moerdijk) gebruikt als ophogingsmateriaal in plaats van zand. Het zou onder meer gaan om afvalslakken en assen die resten na verbranding.

De gemeente Breda, die volgens het bouwstoffenbesluit kennelijk mee moet oordelen over het gebruik van secundaire grondstoffen op haar grondgebied, maakte daar ernstig bezwaar tegen, omdat de bouwheer het TGZ gebruikte als categorie 1-bouwstof, dus zonder bijkomende beschermingsmaatregelen voor de bodem. Breda eiste en verkreeg dat het materiaal enkel als categorie 2 zou worden gebruikt en wel door isolatiemaatregelen (afdekking door folie en daarna aanbrengen van een laag bitumen). Breda redeneerde dat het TGZ door de vastgestelde uitloogbaarheid van in het bijzonder barium, antimoon en sulfaten een risico voor grondwaterverontreiniging zou inhouden, indien geen bijkomende bescherming zou worden aangebracht. Die uitloogbaarheid kwam aan het licht door analyses van de Nederlandse milieu-inspectie, die negentien parameters onderzocht in plaats van de klassieke acht metalen die standaard uitgevoerd worden als kwaliteitsanalyses op secundaire grondstoffen (en die ook in het Vlaams Reglement voor Afvalvoorkoming en -beheer Vlarea gehanteerd worden). Daaruit is gebleken dat er in 90 % van de gevallen (bij ATM TGZ) verhoogde uitloogbaarheid wordt vastgesteld van antimoon en in een ongedefinieerd aantal gevallen ook uitloogbaarheid van barium en sulfaten (cf. het rapport "In Slak en As" bezorgd aan de Tweede Kamer in november vorig jaar).

In Nederland zijn ondertussen werkgroepen aan de slag om het bouwstoffenbesluit eventueel aan te passen, maar zolang dat niet gebeurd is, mag TGZ van ATM dus NIET als categorie 1-bouwstof gebruikt worden. Vandaar dat ATM nu een aanvraag indiende om hetzelfde TGZ te gebruiken in Vlaanderen. Gehoopt wordt dat het materiaal hier wel mag worden gebruikt zonder bijkomende bescherming door isolatie, beheer en controle (IBC), en dat zo aanzienlijke kosten kunnen worden uitgespaard.

De betrokken aannemerscombinatie (TV Antwerpse Bouwwerken-Heijmans) wil 600.000 ton TGZ gebruiken voor de aanleg van de geluidswallen naast de HS-lijn tussen Antwerpen en de Nederlandse grens, waarbij echter nergens sprake is van extra bescherming door folie of andere materialen. Zij hebben daarvoor samen met ATM een formele aanvraag ingediend bij de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM). Het voordeel voor de aannemerscombinatie ligt uiteraard in de zeer lage kostprijs voor dat in Nederland zelf onverkoopbare zand.

1. Is de minister op de hoogte van de voorgeschiedenis van deze aanvraag?
2. Wat zijn de normen terzake in het Vlaams Reglement op de Bodemsanering (Vlarebo)?
3. Is het al dan niet mogelijk dit afvalzand dat in Nederland geweigerd wordt, in Vlaanderen op grote schaal te laten toepassen?

Antwoord

1. Het klopt inderdaad dat er een formele aanvraag bij de OVAM is ingediend om tweemaal 300.000 ton thermisch gereinigde grond afkomstig van Afvalstoffen Terminal Moerdijk uit Nederland in Vlaanderen te gebruiken bij de aanleg van de geluidswallen naast de HSL-lijn tussen Antwerpen en de Nederlandse grens. Op 22 september jongstleden gaf de OVAM haar toestemming tot de invoer van bovenvermelde thermisch gereinigde grond. Sinds begin november wordt er effectief thermisch gereinigde grond van ATM gebruikt bij de aanleg van de geluidswallen. Reeds vorig jaar diende de firma Combinatie Antwerpse Bouwwerken NV & Delens & Heijmans een aanvraag bij de OVAM in om thermisch gereinigde grond afkomstig van ATM te gebruiken bij de aanleg van de HSL-lijn. Ik werd toen reeds door collega Dirk Van Mechelen erop attent gemaakt dat er mogelijk thermisch gereinigde gronden, die in Nederland niet zouden kunnen worden aangewend, naar Vlaanderen zouden komen om hier nuttig te worden toegepast. Het voorval dat collega Dirk Van Mechelen aanhaalde, betrof werken aan de HSL-lijn in Breda. De werken werden daar stilgelegd wegens overschrijding inzake de parameter barium. Ik vermoed dus dat het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde incident hetzelfde voorval betreft.
2. In Vlarea wordt voor het gebruik als bouwstof verwezen naar de normen en voorwaarden bepaald in Vlarea, meer specifiek bijlage 4.2.2.A van Vlarea, namelijk de voorwaarden inzake samenstelling voor gebruik in of als bouwstof. Voor verschillende parameters zijn in Vlarea evenwel geen grenswaarden bepaald. Dat geldt onder meer voor barium.
3. De invoer van thermisch gereinigde grond vanuit Nederland naar Vlaanderen valt onder de Verordening 259/93 van de Raad van 1 februari 1993. Dit impliceert dat voor dergelijke transporten een kennisgevingsdossier dient te wor-

den ingediend bij de OVAM. Op basis van dit kennisgevingsdossier dienen dan de daartoe bestemde autoriteiten, in casu het land van uitvoer, het land van bestemming en het land van doorvoer (voorzover er daar sprake van is), hun toestemming te geven. Zonder deze schriftelijke toestemming mogen deze transporten niet gebeuren. In geval van grensoverschrijdend transport met het oog op nuttige toepassing geldt krachtens de verordening evenwel het vrijhandelsprincipe en kan slechts bezwaar worden gemaakt overeenkomstig artikel 7 lid van de Verordening. In het kader van bovenvermeld dossier is er bij de toestemming van de OVAM als bijzondere voorwaarde opgelegd dat de ingevoerde thermisch gereinigde grond dient te voldoen aan zowel bijlage 4.2.2.A van Vlarea als het Nederlandse bouwstoffenbesluit). Bovendien kan ik hier nog vermelden dat in de toestemming van het land van herkomst, in casu Nederland, duidelijk is gestipuleerd dat enkel thermische gereinigde grond die voldoet aan het Nederlandse bouwstoffenbesluit, dus ook m.b.t. de parameter barium, naar Vlaanderen kan worden gebracht om daar nuttig te worden toegepast. De Nederlandse overheid heeft gesteld dat de betrokken gronden voldoen aan het Nederlandse bouwstoffenbesluit.

ADELHEID BYTTEBIER

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 274
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Mentaal gehandicapte gedetineerden – Begrotingsmiddelen

Enkele jaren geleden kaartten wij bij de minister van Welzijn het probleem aan van mensen met een mentale handicap die in de gevangenissen verblijven.

Op de begroting 2003 zijn expliciet middelen ingeschreven om dit aan te pakken. Het laatste kwartaal van 2003 breekt nu aan.

1. Waarvoor werden de ingeschreven middelen tot nu toe concreet gebruikt ?

2. Welke gevangenis en welke partners werden hierbij betrokken ?

Antwoord

Op de begroting 2003 zijn inderdaad middelen ingeschreven om tegemoet te komen aan het probleem van mentaal gehandicapte geïnterneerden die momenteel in de gevangenis verblijven.

Het Vlaams Fonds heeft niet nagelaten de verschillende betrokken organisaties en partijen te contacteren, maar het bleek niet vanzelfsprekend te zijn om op korte termijn een duidelijk beeld te krijgen van de ondersteuningsnoden van personen met een handicap binnen gevangenis. Enkele organisaties die reeds actief zijn rond deze probleemgroep, evenals de betrokken ambtenaren binnen Justitie, geven aan dat zelfs na een tijd begeleiding binnen twee gevangenis, het niet zomaar duidelijk is welke personen in aanmerking komen voor opvang buiten de gevangenis: enerzijds dienen deze personen soms eerst een aantal sociale vaardigheden opnieuw te ontwikkelen, en anderzijds is het op basis van het gedrag binnen de gevangenis net zonder meer uit te maken of betrokkene ook buiten probleemloos kan worden opgevangen.

Er is dus nood aan een trajectmatige begeleiding, waarbij stapsgewijs de mogelijkheden voor elk individu worden afgetast. Ook op het vlak van diagnostiek is er nog heel wat werk: buiten een globale screening is er dikwijls nog geen zicht op de dikwijls complexe problematiek. Hierbij kunnen multidisciplinaire teams niet altijd even vlot op de vraag inspelen: in vele gevallen dienen onderzoeken immers binnen de gevangenis muren te gebeuren, hetgeen resulteert in aanzienlijke vertraging van de PEC-aanvragen (*PEC : Provinciale Evaluatiecommissie – red.*).

Binnen het uitbreidingsbeleid 2003 werd expliciet in 500.000 euro voorzien voor de opvang van betrokken doelgroep. Ook los van deze middelen werden aan één voorziening reeds 6 plaatsen dagcentrum toegekend om binnen de gevangenis te starten met de begeleiding. Begin juli kreeg het Vlaams Fonds van het kabinet Welzijn het fiat om rechtstreeks in overleg te treden met een aantal betrokken actoren, om concrete voorstellen te formuleren.

1. Gelet op het feit dat het overleg pas begin juli effectief kon worden geconcretiseerd, was het niet meer mogelijk voor de zomervakantie nog te komen tot een duidelijke toekenning van de middelen.

Ondertussen heeft het overleg met een aantal betrokken voorzieningen en gevangenis, en vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie en het Vlaams Fonds, reeds plaatsgevonden. Vanuit dit overleg werden concrete voorstellen geformuleerd, waarbij men denkt aan het opzetten van een aantal begeleidingstrajecten, om voor een aantal personen stapsgewijze en met een goede voorbereiding de overstap te maken naar voorzieningen voor personen met een handicap. Een goede diagnosestelling en de toeleiding naar de wachtlijstwerking zullen hiervan uiteraard deel uitmaken, om van daaruit hun plaats te krijgen naar het regionaal overleg en de zorgplanning.

De voorstellen van deze vergadering dienen nog wel beoordeeld en goedgekeurd te worden door de raad van bestuur van het Vlaams Fonds. In concreto wordt voorgesteld om twee voorzieningen die reeds intensief met de problematiek bezig zijn, de middelen toe te bedelen in de vorm van plaatsen dagcentrum (in totaal 26 plaatsen; samen met de 6 reeds toegekende zou dit een capaciteit van 32 plaatsen zijn die wordt ingezet). Via de techniek van convenants, een techniek uitgewerkt binnen het Vlaams Fonds om soepel en snel op bepaalde zorgvragen te kunnen inspelen, zouden deze initiatiefnemers dan personen vanuit de gevangenis kunnen toeleiden naar Vlaams-Fondsvoorzieningen. Wel zal er een resultaatsverbintenis gevraagd worden waarbij een minimale doorstroming moet worden gerealiseerd, desnoods door de betrokken plaatsen effectief om te zetten in plaatsen tehuis of ambulante woonbegeleiding.

2. Momenteel zijn bij het overleg betrokken :

vanuit de Vlaams-Fondsvoorzieningen

- Het Zwart Goor, Merksplas,
- OBRA, Evergem,
- OC Broeder Ebergiste, Vurste.

De twee eerste hebben een concreet project lopende, de derde voorziening wil in de toekomst aangepaste opvang uitbouwen voor personen met een matig veiligheidsrisico ;

vanuit de gevangenis

- Rijksgevangenis Gent,
- Strafinrichting Merksplas.

Uiteraard moet het de bedoeling zijn om vanuit deze beperkte aanzet knowhow en methodieken te ontwikkelen die gaandeweg ook voor andere voorzieningen en gevangenissen dienstig kunnen zijn. Teneinde dit proces te stimuleren, zal worden voorgesteld om het overleg tussen de verschillende partners een structureel karakter te geven.

**Vraag nr. 275
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Palliatieve zorg – Subsidiëring

Palliatieve zorg is een waardevolle opdracht, ook voor de gemeenschappen.

Buiten de ziekenhuismuren is de Vlaamse overheid bevoegd voor het uitbouwen van de palliatieve zorg. Reeds in 1995 nam de Vlaamse Gemeenschap het voortouw door de palliatieve netwerken te ondersteunen.

De Vlaamse regering engageerde zich in 2000 om aandacht te besteden aan palliatieve ondersteuning.

Op welke manier, met welke partners en met welke middelen worden palliatieve zorgen nu ondersteund in de rusthuizen, dagcentra en thuiszorg ?

Wat is nieuw sedert 2000 ?

Antwoord

Op de Interministeriële Conferentie (IMC) Volksgezondheid van 25 oktober 2000 werd beslist dat de interkabinettenwerkgroep zijn activiteiten kon voortzetten. Er werden 2 subwerkgroepen – Vorming en Registratie – opgericht. Tijdens de werkzaamheden van de werkgroep bleek dat Vlaanderen een goed uitgebouwde en gestructureerde palliatieve zorgverlening heeft. De werking van deze 2 werkgroepen werd door gebrek aan federale fondsen vroegtijdig beëindigd.

Begin 2002 stelde de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid aan de Federatie Palliatieve Zorg een bedrag ter beschikking om een onderzoek naar de toegankelijkheid van de palliatieve netwerken in Vlaanderen uit te voeren. Spijtig genoeg heeft het project niet geleid tot concrete besluiten.

Twee bijkomende projecten werden door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd via de Federatie Palliatieve Zorg.

– Registratie. Om initiatieven in palliatieve zorg te evalueren, is registratie nodig en dit door de verschillende palliatieve settings heen : ziekenhuis, palliatieve eenheid, RVT/ROB, dagcentrum, thuiszorg, palliatief netwerk/samenwerkingsverband, enzovoort (*RVT : rust- en verzorgingstehuis ; ROB : rustoord – red.*). Het project had als doel een registratieformulier te ontwikkelen dat in de verschillende settings kan worden gebruikt. Door interne problemen binnen de Federatie heeft dit project evenmin tot concrete resultaten geleid. Het heeft wel geleid tot een voorlopig voorstel/formulier voor de registratie in de verschillende settings.

– Vorming. De Vlaamse Gemeenschap subsidieert jaarlijks vormingen in palliatieve zorg die door de Federatie Palliatieve Zorg georganiseerd worden én door andere organisaties. Voor het academiejaar 2003 – 2004 is 75.000 euro uitgetrokken voor de vormingen door de Federatie Palliatieve Zorg.

De palliatieve netwerken/samenwerkingsverbanden hebben als opdracht de zorg- en hulpverlening rond een patiënt zo efficiënt mogelijk te coördineren. Hiervoor worden tussen de partners conventies afgesloten die de vlotte samenwerking rond palliatieve patiënten verzekeren en waarvoor de afspraken in het bijzonder de thuiszorg helpen bevorderen. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk de wil van de patiënt in verband met de plaats van sterven te respecteren. Meestal willen de patiënten liefst thuis sterven (of in hun thuisvervangend milieu, bv. de rusthuizen).

De palliatieve samenwerkingsverbanden die federaal gesubsidieerd worden en de palliatieve netwerken die door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd, vormen éénzelfde organisatie, zodat de inspanningen gebundeld worden. Deze netwerken vormen de verbinden met de verschillende settings in palliatieve zorg.

– De RVT/ROB's. De erkenningsnormen zijn federaal bepaald en gesubsidieerd. De aandacht voor een palliatieve zorgcultuur stijgt. Vanuit de Vlaamse Gemeenschap wordt ondersteuning gegeven via de palliatieve netwerken die vormingen aanbieden, werkgroepen organiseren voor de referenten in palliatieve zorg en advies

geven in verband met het opstellen van een intentieverklaring in palliatieve zorg.

- De dagcentra worden door het Riziv financieel erkend en gesubsidieerd (*Riziv : Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*). Twee palliatieve netwerken hebben het dagcentrum opgenomen in hun VZW-structuur. Drie netwerken zijn gelegen in het dagcentrum. Er is dus een nauwe samenwerking tussen het dagcentrum en het netwerk. Het netwerk stimuleert de samenwerking tussen het dagcentrum en de verschillende settings.
- De thuiszorg. De thuiszorgequipes die door het Riziv en de federale overheid worden erkend en gesubsidieerd, maken deel uit van het palliatief samenwerkingsverband. De equipes staan in voor de begeleiding van de hulpverleners in de thuiszorg. Ze bieden hun deskundigheid aan zonder de reguliere thuiszorg te vervangen.
- De ziekenhuizen. De palliatieve netwerken geven ondersteuning aan de palliatieve supportteams (PST) van de ziekenhuizen door onder andere werkgroepen te organiseren waarbij de ontwikkeling van een palliatieve zorgcultuur en werking van het PST worden besproken, vorming wordt gegeven, enzovoort.
- Vanuit de palliatieve netwerken worden nu ook samenwerkingen opgebouwd in andere sectoren zoals de psychiatrie en instellingen voor gehandicapten. In het begin wordt de klemtoon vooral gelegd op begeleidingen door de thuiszorgequipe ; naderhand worden initiatieven genomen om het basisconcept palliatieve zorg te introduceren.

De palliatieve netwerken passen hun opdrachten aan naargelang de behoeften van de patiënt en de evoluties in palliatieve zorg : zo werken alle palliatieve netwerken bijvoorbeeld aan een project rouwzorg, omdat de nood aan opvang voor nabestaanden steeds meer naar voor komt. Door de recente wetgeving voor patiëntenrechten en euthanasie hebben de meeste palliatieve netwerken een visieverklaring uitgewerkt met een stappenplan voor de hulpverlener waarbij hij/zij geconfronteerd wordt met een vraag naar euthanasie waarin de palliatieve filter is opgenomen.

**Vraag nr. 276
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Krauwelenhof Antwerpen – Erkenning zorguitbreiding

De nood aan opvang van personen met een mentale handicap is zeer groot. De initiatieven zijn de welfare ontgroeid en hebben nood aan professionele begeleiding, wat een vrij zware financiering veronderstelt.

Heel wat voorzieningen vragen – vanuit de ervaren noden – uitbreiding aan, zowel in aantal opvangplaatsen als in variatie van het aanbod. Zo zien we dat vanuit dagcentra andere initiatieven groeien zoals semi-internaten, maar ook tehuizen voor niet-werkenden, ateliers, ... en dit op in de regio gespreide voorzieningen.

Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap stuurt dit alles en heeft de sleutel in handen voor al dan niet uitbreiding, en dit afhankelijk van het budget dat het van de regering krijgt.

In dit kader werd ik geconfronteerd met de nood aan uitbreiding van het Krauwelenhof in Antwerpen. Deze voorziening vertrekt in al haar initiatieven van het motto "leren leven", wat vooral empowerment van de cliënten impliceert.

1. Welke ruimte is er nog in de provincie Antwerpen in 2003 voor een uitbreiding in de ambulante/semi-ambulante hulpverlening ?
2. Werd de aanvraag van het Krauwelenhof in dit kader reeds positief beantwoord ? Zo niet, kan dit vooralsnog ? Met welke timing ?

Antwoord

1. In het regionaal zorgplan van de provincie Antwerpen zijn de toegewezen beschikbare middelen volledig ingevuld met diverse initiatieven voor zowel residentiële, ambulante als semi-ambulante hulpverlening, dit volgens de zorgnood in de provincie.

2. Het initiatief van de voorziening Krauwelenhof werd in het zorgplan opgenomen voor 4 plaatsen dagcentrum (en/of begeleid werken).

Het Vlaams Fonds wil zijn beslissing om het voorstel van het zorgplan goed te keuren, evenwel laten afhangen van de resultaten van het onderzoek dat gevoerd wordt in deze voorziening naar het respecteren van de erkenningsvoorwaarden.

**Vraag nr. 279
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Zorgverzekering – Genderevenwicht (2)

Bij het overlopen van de BEL-profielschaal (basis-eerstelijnsprofielschaal) viel het op dat er ook gepeild wordt naar een aantal typisch traditioneel vrouwelijke taken. Uit de resultaten zou kunnen worden afgeleid dat mannen in verhouding tot vrouwen gemiddeld hoger scoren op de BEL-schaal.

Minister Vogels antwoordde mij dat de gegevensstromen binnen de Vlaamse zorgverzekering vanaf 1 januari 2003 aangepast zouden worden, zodat het mogelijk werd de afgeleverde BEL-scores op te splitsen naar onder andere geslacht, leeftijd en regio.

De eerste gegevens van het jaar 2003 zouden door de zorgkassen slechts aangeleverd kunnen worden tegen half mei 2003.

Kan de minister mij nu de scores meedelen, opgesplitst per regio, leeftijd en geslacht ?

Antwoord

Als **bijlage** zijn de scores van de BEL-profielschaal, opgesplitst per regio, leeftijd en geslacht, opgenomen.

Gelieve in acht te nemen dat :

- de scores de BEL-scores zijn van indicatiestellingen in het kader van de zorgverzekering, dit bij het indienen van de aanvraag voor tenlasteneming (eventuele bijkomende onderzoeken en controles werden niet opgenomen), toestand op 31 maart 2003 ;
- foutief ingevulde scores niet werden opgenomen (272 ontbrekende gevallen : 75 voor de mannen, 197 bij de vrouwen) ;
- indien de NIS-code niet of verkeerd werd ingevuld, de betrokken indicatiestelling dan werd beschouwd als zijnde opgenomen voor een inwoner van het Vlaamse gewest (*NIS : Nationaal Instituut voor de Statistiek – red.*).

Bijlage

Scores BEL-profielschaal zorgverzekering per geslacht, regio en leeftijdscategorie – Toestand 31 maart 2003

Regio	Leeftijdscategorie	Categorie score	Geslacht		Eindtotaal	
			M	V		
Brussel	0-18	0-34	57	43	100	
		35-39	2	2	4	
		40-44	1	4	5	
		45-49		2	2	
		50 of meer	1	1	2	
	Totaal 0-18			61	52	113
	19-25	0-34			1	1
		35-39		11	11	22
		40-44		9	6	15
		45-49		4	4	8
		50 of meer		4		4
	Totaal 19-25			28	22	50
	26-44	0-34		4	7	11
		35-39		80	94	174
		40-44		45	42	87
		45-49		15	23	38
		50 of meer		19	11	30
	Totaal 26-44			163	177	340
	45-64	0-34		16	22	38
		35-39		263	327	590
40-44			114	128	242	
45-49			70	53	123	
50 of meer			28	23	51	
Totaal 45-64			491	553	1.044	
65-69	0-34		4	17	21	
	35-39		115	185	300	
	40-44		69	69	138	
	45-49		33	34	67	
	50 of meer		19	24	43	
Totaal 65-69			240	329	569	
70-74	0-34		6	25	31	
	35-39		177	296	473	
	40-44		116	111	227	
	45-49		58	50	108	
	50 of meer		34	52	86	
Totaal 70-74			391	534	925	

Regio	Leeftijdscategorie	Categorie score	Geslacht		Eindtotaal
			M	V	
75-79	0-34		20	38	58
	35-39		245	486	731
	40-44		141	237	378
	45-49		76	84	160
	50 of meer		63	65	128
Totaal 75-79			545	910	1.455
80-84	0-34		9	46	55
	35-39		240	535	775
	40-44		136	277	413
	45-49		76	119	195
	50 of meer		47	80	127
Totaal 80-84			508	1.057	1.565
85-89	0-34		2	17	19
	35-39		127	430	557
	40-44		78	217	295
	45-49		37	102	139
	50 of meer		36	71	107
Totaal 85-89			280	837	1.117
90-94	0-34		2	7	9
	35-39		65	192	257
	40-44		28	123	151
	45-49		22	55	77
	50 of meer		13	49	62
Totaal 90-94			130	426	556
95-99	0-34		1	1	2
	35-39		10	37	47
	40-44		9	22	31
	45-49		5	11	16
	50 of meer		3	20	23
Totaal 95-99			28	91	119
>= 100	35-39			5	5
	40-44		1	2	3
	45-49			3	3
	50 of meer		1	1	2
Totaal >= 100			2	11	13
Totaal Brussel			2.867	4.999	7.866

Regio	Leeftijdscategorie	Categorie score	Geslacht		Eindtotaal
			M	V	
Vlaanderen	0-18	0-34	411	281	692
		35-39	32	29	61
		40-44	27	11	38
		45-49	17	12	29
		50 of meer	14	5	19
		Totaal 0-18		501	338
	19-25	0-34	14	13	27
		35-39	106	110	216
		40-44	58	31	89
		45-49	29	17	46
		50 of meer	21	13	34
		Totaal 19-25		228	184
	26-44	0-34	40	59	99
		35-39	516	667	1.183
		40-44	223	243	466
		45-49	87	110	197
		50 of meer	59	64	123
		Totaal 26-44		925	1.143
	45-64	0-34	113	205	318
35-39		1.605	1.991	3.596	
40-44		805	711	1.516	
45-49		326	272	598	
50 of meer		206	154	360	
Totaal 45-64			3.055	3.333	6.388
65-69	0-34	55	97	152	
	35-39	819	1.055	1.874	
	40-44	417	392	809	
	45-49	212	145	357	
	50 of meer	144	99	243	
	Totaal 65-69		1.647	1.788	3.435
70-74	0-34	78	212	290	
	35-39	1.190	1.782	2.972	
	40-44	682	726	1.408	
	45-49	301	339	640	
	50 of meer	187	183	370	
	Totaal 70-74		2.438	3.242	5.680

Regio	Leeftijdscategorie	Categorie score	Geslacht		Eindtotaal
			M	V	
75-79	0-34		105	326	431
	35-39		1.440	2.796	4.236
	40-44		808	1.123	1.931
	45-49		376	462	838
	50 of meer		270	254	524
Totaal 75-79			2.999	4.961	7.960
80-84	0-34		92	328	420
	35-39		1.328	3.163	4.491
	40-44		762	1.268	2.030
	45-49		337	511	848
	50 of meer		220	359	579
Totaal 80-84			2.739	5.629	8.368
85-89	0-34		48	178	226
	35-39		861	2.227	3.088
	40-44		461	1.049	1.510
	45-49		193	398	591
	50 of meer		135	274	409
Totaal 85-89			1.698	4.126	5.824
90-94	0-34		20	58	78
	35-39		377	1.047	1.424
	40-44		205	561	766
	45-49		92	253	345
	50 of meer		74	185	259
Totaal 90-94			768	2.104	2.872
95-99	0-34		1	7	8
	35-39		52	201	253
	40-44		33	102	135
	45-49		19	56	75
	50 of meer		10	45	55
Totaal 95-99			115	411	526
≥ 100	35-39		4	16	20
	40-44		2	10	12
	45-49		1	7	8
	50 of meer			6	6
Totaal ≥ 100			7	39	46
Totaal Vlaanderen			17.120	27.298	44.418
Eindtotaal			19.987	32.297	52.284

Vraag nr. 280
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

OOO-centra – Uitbreidingsaanvragen

Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra (OOOC) staan altijd klaar om jongeren in nood op te vangen. Een OOOC is immers in de bijzondere jeugdzorg wat een spoedgevallendienst is in een ziekenhuis. In OOOC's kunnen zeventig procent van de jongeren zonder verdere doorverwijzing en met een werkelijke oplossing voor het probleem naar huis terugkeren. Het belang van een OOOC kan dus onmogelijk overschat worden.

Met het oog op het waarborgen van de kwaliteit dient elk project of elke uitbreiding van een bepaalde dienst een erkenning te krijgen van het ministerie. Terecht, maar wanneer er te lang getalmd wordt om een beslissing te nemen, dan blijven heel wat jongeren in de kou staan en nemen de wachtlijsten dramatische vormen aan.

1. Mag ik de minister vragen welke aanvragen voor uitbreiding voorliggen en sedert wanneer zijn deze aanvragen ingediend ?
2. Waarom werden deze uitbreidingen nog niet toegekend ?

Antwoord

Ten gevolge van verschillende maatschappelijke evoluties verhoogt de instroom in de bijzondere jeugdbijstand, waardoor de druk op de capaciteit van het private aanbod en de gemeenschapsinstellingen toeneemt. Om het aanbod beter met deze stijgende vraag in overeenstemming te brengen, werden de laatste jaren aanzienlijke middelen ingezet voor de uitbreiding van het hulpaanbod.

In haar omzendbrief d.d. 24 oktober 2002 deelde mevrouw Mieke Vogels, toenmalig Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, mee dat er 4,5 miljoen euro bijkomende middelen werden vrijgemaakt voor de uitbreiding en aanpassing van het private hulpaanbod van de bijzondere jeugdbijstand. Van deze middelen werd 3 miljoen euro gereserveerd voor de provincie Antwerpen. De overige middelen werden in de andere regio's ingezet.

In deze omzendbrief werd aangekondigd dat al de aanvragen getoetst zouden worden aan de erkenningscriteria en programmatienormen en aan de in

de omzendbrief opgesomde beleidsprioriteiten en criteria.

Voor de provincie Antwerpen vond bovendien een overleg plaats met de verwijzende instanties, waar de prioriteiten voor deze provincie verder geëxpliciteerd werden. Het resultaat van dit overleg werd in een omzendbrief d.d. 14 november 2002 aan de initiatiefnemers uit deze provincie meegedeeld.

Zoals aangekondigd in de omzendbrief d.d. 24 oktober 2002, dienden al de aanvragen bij de administratie ingediend te worden vóór 15 december 2002.

Voor de provincie Antwerpen werden de aanvragen uit deze provincie door de administratie getoetst aan de erkenningsvoorwaarden van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1994, de programmatienormen, de beleidsprioriteiten, de criteria zoals die in de ministeriële omzendbrief opgenomen werden en de prioriteiten zoals geformuleerd door de verwijzende instanties in de provincie Antwerpen. Op basis van deze toetsing keurde mevrouw Mieke Vogels een adviesnota van de administratie principieel goed. De initiatiefnemers die een voorstel indienden voor de provincie Antwerpen, ontvingen op 9 april 2003 een brief van de administratie waarin hun de principiële beslissing van de minister werd meegedeeld. De administratie voerde met de geselecteerde initiatiefnemers gesprekken waarin vooral gepeild werd naar het begeleidingsengagement van de voorzieningen ten aanzien van de moeilijkst te begeleiden minderjarigen. Deze gesprekken resulteerden op 5 juni in een definitief voorstel van de administratie, waar ik mijn goedkeuring aan hechtte.

Tegelijkertijd toetste de administratie de aanvragen van de andere provincies aan de erkenningsvoorwaarden, de programmatienormen, de beleidsprioriteiten en de criteria zoals die in de ministeriële omzendbrief opgenomen werden. Dit resulteerde in een adviesnota van de administratie voor de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg, die ik goedkeurde.

Bij deze uitbreidingsronde werd geopteerd voor een sterk vraaggestuurde afweging van de aanvragen. Door de regioverantwoordelijken van de bijzondere jeugdbijstand gebeurde een grondige regionale bespreking en aftoetsing van de dossiers. De resultaten hiervan werden ingebracht in de werkgroep "vraag en aanbod", samengesteld uit medewerkers van de centrale administratie en de regioverantwoordelijken. Deze werkgroep beoordeelde de aanvragen op basis van de aansturing

vanuit de vraagzijde en rekening houdende met de beperkte middelen.

In de gevolgde procedure werd het oordeel van de vraagzijde als cruciaal beschouwd. De gevolgde weg is tijds- en arbeidsintensief, maar biedt de meeste garanties om de extra middelen op de meest zinvolle manier in te zetten en precies in die regio's en werkvormen te investeren waar de discrepantie tussen vraag en aanbod het grootst is.

Al de aanvragen in het kader van de ministeriële omzendbrief d.d. 24 oktober 2002 zijn ondertussen behandeld.

Op basis van de adviezen van mijn administratie heb ik beslist om, onder voorbehoud van het gun-

stig advies van de financiële overheid, de lijst met aanvragen die de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage** kan vinden, te honoreren.

Al de initiatiefnemers werden van mijn beslissing op de hoogte gebracht, hetzij positief, hetzij negatief. Aan de niet-geselecteerde initiatieven werd tevens een motivering voor mijn beslissing gestuurd.

Momenteel wordt de administratieve procedure teneinde de toegestane uitbreidingen te formaliseren aan een hoog tempo verder afgewerkt en nemen de initiatiefnemers de nodige voorbereidingen om de capaciteitsuitbreiding nog dit najaar volledig te operationaliseren.

Bijlage

Overzicht per provincie van de gehonoreerde initiatieven in het kader van de omzendbrief "nieuw initiatief" d.d. 24 oktober 2002

Onder voorbehoud van goedkeuring door de financiële overheid.

Antwerpen

Initiatiefnemer	Aanbod	Capaciteit
Cirkant De Waaienburg Ter Loke Kruispunt	Time-outproject arrondissement Turnhout	50 begeleidingen/jaar
De Grote Robijn	Crisisontheming als time out	44 begeleidingen/jaar
De Grote Robijn	Kortdurende crisisontheming	36 begeleidingen/jaar
Wingerdbloei	Wijziging volledige erkenning naar 1bis	30
Wingerdbloei	Uitbreiding cap. met 10 plaatsen cat.1	10
Wingerdbloei	Time-outproject	24 begeleidingen/jaar
De Touter	Thuisbegeleidingsdienst	16
Cirkant	1bis	Uitbreiding van 13 naar 20
De Haven/De Twee Gezusters	Cat.1	Uitbreiding van 20 naar 30
Ivo Cornelis	1bis	Uitbreiding van 30 naar 40
Elegast Potgieter	Cat. 3	Uitbreiding van 15 naar 18
Arktos	Time out	
GIT-overeenkomsten		40 begeleidingen/jaar

West-Vlaanderen

De Walhoeve	Ieper, Veurne
Uitbreiding van dagcentrum van 5 naar 15, met 2 afdelingen (Ieper en Veurne)	
Oranjehuis	Heule (Kortrijk)
Uitbreiding van het contextproject	

Oost-Vlaanderen

Kindervreugd	Dendermonde, Sint-Niklaas
Nieuwe dienst voor BZW, capaciteit 16	
Mobile	Gent
Uitbreiding van capaciteit dienst voor thuisbegeleiding van 16 naar 32	
Vormingscentrum voor de Begeleiding van het Jonge Kind	Gent
[vroegtijdige interventie bij kinderen met gedragsproblemen en hun gezinnen (risicogezinnen)]	
Uitbreiding van het project met 1 VTE	
Samenwerkingsverband voorzieningen uit het gerechtelijk arrondissement Oudenaarde	Oudenaarde
Project "ervaringsleren"	

Vlaams-Brabant

De Wissel	Leuven
Uitbreiding van capaciteit cat. 1bis van 20 naar 25	
De Vuurvogel (Cidar)	Leuven
Inclusieve begeleiding van zeer moeilijke jongeren	

Limburg

Pieter Simenon	Maaseik
Uitbreiding capaciteit cat. 1bis van 25 naar 30	
Huize Sint-Augustinus – De Steiger	Limburg
Timeout uit residentiële voorzieningen	
Daidalos	Limburg
Crisishulp aan Huis	

(BZW : begeleid zelfstandig wonen; VTE: voltijds equivalent - red.)

Vraag nr. 281
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Dioxine- en PCB-vervuiling Menen – Onderzoek

Zie :

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en
 Ontwikkelingssamenwerking
 Vraag nr. 246
 van 11 september 2003
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 722

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 283
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ouderenbeleid – Gedetineerden

Vlaanderen is verantwoordelijk voor het ouderenbeleid. Dit geldt voor ouderen in alle mogelijke omstandigheden.

Ook in de gevangnissen zitten ouderen. Volgens de gegevens van de federale minister van Justitie waren er in 1999 196 zestigplussers opgesloten, waarvan 41 ouder dan 70 jaar. Ze hebben de moed niet om nog te werken aan een later nieuw leven. Deze groep heeft blijkbaar weinig andere tijdsbesteding dan tv kijken.

Maar ook ouderdomsverschijnselen worden niet aangepast opgevangen. Wanneer er dementieververschijnselen optreden, is er geen aangepaste behandeling.

Sedert enkel jaren loopt in Vlaanderen het strategisch plan voor de gedetineerden.

1. Hoeveel m/v ouder dan 60 jaar verblijven er nu in de gevangnissen gelegen op Vlaams grondgebied ? Hoe is hun verdere leeftijdsindeling ?
2. Hoeveel m/v ouder dan 60 verblijven in één van de gevangnissen waarnaar het Vlaams beleid zich in het bijzonder richt voor de uitvoering van het strategisch plan ?

3. Welke specifieke projecten zijn er reeds opgezet in de gevangnissen door de Vlaamse overheid om oudere gedetineerden de welzijns- en gezondheidszorg te geven die ze nodig hebben ?

Antwoord

1. Op 15 maart 2002 verbleven 152 60-plussers in de gevangnissen in Vlaanderen en Brussel, waarvan 24 70-plussers.
2. In de gevangnissen waar het Vlaams strategisch plan ten uitvoer wordt gelegd, bedroeg het aantal 60-plussers op dezelfde datum :

Antwerpen : 9

Merksplas : 29

Wortel : 12

Turnhout : 6

Brugge : 25

Hoogstraten : 2

3. Oudere gedetineerden hebben in beginsel toegang tot alle vormen van hulp- en dienstverlening aangeboden door de voorzieningen van de Vlaamse Gemeenschap. De aansluiting van het aanbod op hun individuele behoeften wordt, in de proefgevangnissen van het strategisch plan, begeleid door de trajectbegeleiders van de betrokken centra algemeen welzijnswerk.

Wat de planning van activiteiten en voorzieningen betreft, ligt het initiatief bij de Plannings-teams Maatschappelijke Dienstverlening (PMD). In de PMD's werken de verschillende Vlaamse actoren onder leiding van de Vlaamse beleidsmedewerkers samen met de diensten van het gevangeniswezen om een passend hulp- en dienstverleningsaanbod te ontwikkelen. Eventueel worden ook nieuwe externe voorzieningen aangespoord om hieraan mee te werken. Er werden tot dusver geen specifieke projecten ontwikkeld ten behoeve van oudere gedetineerden.

Vraag nr. 284
van 11 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Rusthuisinspecties – Criterium "voldoende middelen"

In de resultaten van de bevragingen 2002 in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Ge-

meenschap naar de klanttevredenheid in de ouderenvoorzieningen (schriftelijke vraag nr. 156 van mevrouw Patricia Ceysens over rusthuisinspecties) valt de lage score op die de voorzieningen geven aan de inspectie voor "voldoende middelen" : slechts : 46 en 40 %. Opvallend is dat de minister – in tegenstelling met andere lage scores – onvoldoende afstemming, zorgvuldig omgaan met gegevens, ... – hiervoor geen verklaring geeft (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 16 mei 2003, blz. 2271).

1. Wat wordt hier concreet mee bedoeld ?
2. Wat is de verklaring van deze lage score ?
3. Hoe wordt dit bijgestuurd ?

Antwoord

1. Het klanttevredenheidsonderzoek geeft weinig duiding over wat voorzieningen hebben bedoeld met de geciteerde lage scores met betrekking tot het item "voldoende middelen". De bevraging werd opgesplitst over verschillende processen, namelijk "vergunnen", "erkennen", "subsidieren" en "inspecteren". Voor RVT zijn dit deelprocessen die vaak sterk in elkaar verweven zijn (*RVT : rust- en verzorgingstehuis – red.*). Mogelijk hield de sector weinig rekening met de onderscheiden processen.

Vraag nr. 62 van de desbetreffende enquête luidt: "Beschikte de inspectie over de juiste hulpmiddelen (bijvoorbeeld informatietechnologie) om het proces soepel te laten verlopen?" Men zou dus kunnen veronderstellen dat de sector met deze lage score een uitspraak deed over de technologische middelen waarover de inspectie beschikt.

2. Blijkbaar percipiëren voorzieningen de hun ter beschikking staande hulpmiddelen als beter dan deze waarover de inspectie beschikt.

Wat de hardware betreft

Alle inspecteurs beschikken echter over een portable pc. De procedure voor de vervanging van de oudste van deze pc's door nieuwe is lopende. De ROB-inspecteurs beschikken bovendien thuis over een ISDN-lijn, waarmee men via de portable pc rechtstreeks kan inloggen op de server van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, alsook over een printer. Verder beschikt elke inspecteur over een gsm (*ROB :*

rustoord ; ISDN : Integrated Services Digital Network – red.).

Wat de software betreft

Met betrekking tot de software wordt momenteel door de informatiecel van de afdeling Algemeen Welzijnsbeleid gewerkt aan een in Accessgeprogrammeerd modelverslag voor de gezamenlijke ROB-RVT-inspecties. In 2002 werd de analysefase van een instrument voor de sturing van de ROB-inspectie afgerond.

Indien men uitgaat van het vermoeden dat de sector de vraag ruimer heeft geïnterpreteerd, zou ook de door de sector aangevoelde nood aan RVT-bedden bedoeld kunnen zijn. Vlaanderen kan deze vraag slechts honoreren mits hier toe in federaal bijkomende middelen wordt voorzien.

3. Met betrekking tot de informaticahulpmiddelen is, rekening houdende met de huidige begrotingsmiddelen, enkel verbetering te realiseren inzake de termijn waarbinnen deze hulpmiddelen ter beschikking worden gesteld van nieuwe inspecteurs. In het geplande uitvoeringsprogramma werd de inspectiedienst als prioritair opgenomen.

Vraag nr. 285 van 16 september 2003 van de heer JOHAN MALCORPS

Salmonella, E. coli en cryptosporidium – Preventie

1. Inzake salmonellabesmettingen heeft België blijkbaar een trieste reputatie. Naar verluidt zouden we hier in Europees verband trieste records vestigen.
  - a) Kan de minister de cijfers meedelen van het aantal salmonellabesmettingen de laatste jaren in Vlaanderen en de ernst van deze besmettingen ? Welke leeftijdsgroepen werden daarbij het meest getroffen ? Welke evolutie wordt vastgesteld van het aantal en de ernst van de besmettingen ?
  - b) Welke maatregelen overweegt de minister om paal en perk te stellen aan het aantal besmettingen ? Welke vormen van preventie of voorlichting van de bevolking, meer bepaald van kwetsbare groepen zoals kinderen en ouderen die het meest risico lopen, worden

ondernomen ? Hoe wordt terzake samengewerkt met het Federaal Voedselagentschap ?

2. Is er ook in Vlaanderen een toenemend risico op besmetting door de bacteriën *Escherichia coli* en *cryptosporidium* ? Bijvoorbeeld door het overmatig gebruik van antibiotica ?

Welke maatregelen worden daartegen genomen ?

Antwoord

1. Salmonellabesmettingen

- a) Individuele besmettingen door salmonella worden niet systematisch geregistreerd in Vlaanderen. Wel worden salmonella-infecties gemeld wanneer het om groepsinfecties gaat, wat meestal het geval is in het kader van voedseltoxi-infecties. Bovendien wordt bij een geval van gastro-enteritis meestal geen stoelgangonderzoek uitgevoerd, zodat niet bekend is welke kiem mogelijk aan de oorsprong van diarree ligt.

De laatste vijf jaar schommelt het aantal voedseltoxi-infecties dat bij de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap gemeld wordt, tussen 39 en 53 collectieve infecties op jaarbasis. Hierin is geen systematische toename te merken. Het aantal patiënten varieert van drie tot enkele tientallen per aanval. Het aandeel van salmonella-infecties hierin varieert van 45 tot 75%.

Alhoewel alle leeftijdsgroepen hierbij vertegenwoordigd zijn, zijn er toch meest meldingen bij kleine kinderen en bij bejaarden, vaak verbonden aan collectiviteiten, bijvoorbeeld kinderdagverblijf of rusthuis. Waarschijnlijk worden bij deze groepen vaker stoelgangstalen genomen voor onderzoek, wat kan meespelen bij het frequenter melden van voedselinfecties in deze groepen.

Wat individuele gevallen van salmonella-infecties betreft, zijn er cijfers beschikbaar van het referentielaboratorium van het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid. Dit gaat om labodiagnoses, waarvan geen gegevens beschikbaar zijn of mensen ziek zijn

of niet. Ook hier is er geen stijging te merken de laatste jaren.

- b) Het is niet eenvoudig maatregelen te nemen om het aantal besmettingen te beperken. In het geheel van de voedselketen zijn er immers vele betrokkenen en ook de bevoegdheden in dit kader zijn grotendeels federaal. Hierbij gaat het onder andere om het gebruik van antibiotica in de diergeneeskunde en diervoeding, de veterinaire de regelgeving voor bewaring en transport van voedsel, ...

Aangezien in vele gevallen het gebruik van rauwe eieren in voedsel aan de basis ligt van een voedselinfectie met salmonella, moet dit in feite afgeraden worden. Er wordt aangeraaden gepasteuriseerde eieren te gebruiken. Eieren worden in winkels en warenhuizen ook niet steeds koel bewaard. Preventie ligt dus vooral in het correct bewaren en behandelen van voedingswaren door personen die professioneel in de voedingssector werkzaam zijn.

Wanneer er een melding is van een mogelijke voedseltoxi-infectie, wordt het Federaal Voedselagentschap door de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap verwittigd en worden de nodige onderzoeken uitgevoerd : zowel onderzoek van eventueel besmet voedsel, als stoelgang van patiënten of mensen die werken in de keten van de voedselbereiding. Op die manier kan een bepaalde infectiebron opgespoord worden en kunnen de nodige maatregelen genomen worden.

2. *Escherichia coli* en *cryptosporidium* worden ook gezien in het kader van voedseltoxi-infecties. *Cryptosporidium* heeft hierin slechts een mineur aandeel. Besmettingen met *E. coli* worden vaak gezien door fecale contaminatie. Ook hier is het belangrijk te waken over het correct manipuleren van voedsel en een strikte hygiëne, vooral voor wie professioneel in de voedingssector werkzaam is.

Het gebruik van antibiotica, zowel in de humane geneeskunde als bij dieren, heeft vooral een invloed op resistentievorming van de bacteriën. Dit is een algemeen probleem dat de problematiek van voedseltoxi – infecties overstijgt.

Vraag nr. 286
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Personenalarmtoestellen – Beschikbaarheid

Naar verluidt zijn personenalarmtoestellen (een personenalarmtoestel biedt de gebruiker de mogelijkheid om vanuit eender welke ruimte in zijn woning een noodoproep uit te zenden) voor bejaarden en hulpbehoevenden in diverse regio's uitgeput. Mensen die via maatschappelijke diensten een toestel vragen, krijgen overal te horen dat er geen meer beschikbaar zijn. Vanuit de verschillende gecontacteerde diensten blijkt dat er pas op zijn vroegst in januari 2004 weer toestellen beschikbaar zouden zijn.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?
2. Klopt het dat in meerdere regio's de personenalarmtoestellen uitgeput zijn ?
3. Waarom duurt het zo lang tot deze toestellen weer voorradig zijn ?
4. Ziet de minister een mogelijkheid om deze toestellen versneld op de markt te brengen ?

Antwoord

Momenteel zijn er geen klachten bekend bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in verband met de (on)beschikbaarheid van personenalarmtoestellen.

Een telefonische enquête bij vijf verschillende dienstencentra verdeeld over de vijf Vlaamse provincies leerde dat er inderdaad een stijging van de aanvragen is, maar dat de bestelling en de levering van de PAS-toestellen vlot verlopen. Over het algemeen spreekt men over een periode van twee tot drie weken die nodig zijn om het toestel te plaatsen bij de gebruiker.

De kostprijs van één zo'n toestel ligt tussen 495 euro en 750 euro. Soms worden 40 tot 50 toestellen aangekocht per jaar. Dit betekent voor de initiatiefnemer een hele investering.

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap verleent een subsidie bij de aankoop van personenalarmtoestellen aan lokale en regionale dienstencentra. Het subsidiebedrag bedraagt 495 euro per aangekocht toestel. Per jaar kunnen maximum 10 toestellen voor een lokaal dienstencentrum en 15

toestellen voor een regionaal dienstencentrum worden gesubsidieerd.

Daar het aangehaald probleem niet als stringent wordt ervaren op het werkterrein, worden bijkomende maatregelen niet nodig geacht.

Vraag nr. 288
van 19 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Toegankelijkheid gezondheidszorg – Algemene maatregelen

In de Beleidsnota Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 1999-2004 werd toegankelijkheid van de gezondheidszorg als integraal deel van de kwaliteitsszorg vermeld (stuk 150 (1999-2000) – Nr. 1).

Vanaf 2001 werden maatregelen ter bevordering van de actieve patiëntenparticipatie aangekondigd. Zo moet op het niveau van de voorziening de tevredenheid van de patiënt gemeten worden. Elementen uit het visitatieverslag van de inspectie moeten in het kader van het kwaliteitsschema aan de gebruikers voorgelegd worden, aldus de beleidsnota.

Mag ik de minister vragen welke concrete algemene maatregelen sinds 2001 werden ter bevordering van de actieve patiëntenparticipatie ?

Antwoord

Het thema onthaal binnen het decreet d.d. 25 februari 1997 betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen werd voor de algemene, de universitaire en de categorale ziekenhuizen herwerkt. In nauw overleg met deze sector werd het thema verruimd naar de algemene patiëntentevredenheid. Aan de sector werd een handleiding aangeboden voor het ontwerpen, kiezen en gebruiken van meetinstrumenten voor patiëntentevredenheid. Daarnaast werd een inventaris van de bestaande meetinstrumenten met betrekking tot het thema patiëntentevredenheid gepubliceerd op internet. Met ingang van 1 januari 2002 kreeg dit thema opnieuw een verplichtend karakter binnen het kwaliteitsdecreet.

Iedere voorziening is sinds 1 januari 2002 opnieuw verplicht om op een actieve wijze de patiëntentevredenheid te meten, hetzij in haar totaliteit, hetzij bepaalde onderdelen ervan. Mede door deze recente aanpassing van het thema, maar ook door de

verscheidenheid van meetmethodes, kan geen cijfer inzake de algemene tevredenheid van de patiënt in deze sector worden weergegeven. Daartegenover staat dat men ziet dat een aantal naburige voorzieningen zich zijn gaan bezinnen over een identieke bevraging. Op deze wijze kunnen op regionaal niveau vergelijkingen worden gedaan van de sterktes en zwaktes inzake patiëntentevredenheid.

In de psychiatrische ziekenhuizen werd ervoor geselecteerd om het thema onthaal niet te wijzigen. Er wordt vastgesteld dat 96 % van de patiënten veel meer tevreden tot zeer tevreden zijn. Deze resultaten zijn opgenomen in het rapport betreffende het Vlaams decreet voor integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen en werden voorgesteld aan het Vlaams Parlement op 22 april 2002.

In de algemene, universitaire en categorale ziekenhuizen werd op 1 januari 2002 gestart met het visitatiemodel. Een vast item is een diepgaand overleg met de verantwoordelijke(n) inzake het kwaliteitsbeleid. Hierbij worden onder meer de individuele resultaten inzake patiëntentevredenheid getoetst aan de gedistilleerde verbetermogelijkheden en -acties. Daarnaast wordt in iedere voorziening de klachtenprocedure doorgelicht. Recentelijk wordt tijdens de visitatie ook gepeild naar de ombudsfunctie. Telkens waar nodig wordt bijgestuurd en/of worden aanbevelingen geformuleerd ter ondersteuning.

Bij het in uitvoering brengen van het ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen is gepland dat de algemene en universitaire ziekenhuizen de kwaliteit van zorg moeten evalueren in vier domeinen. Deze domeinen zijn de algemene performantie, de klinische performantie, de kwaliteit voor de medewerker en de kwaliteit voor de gebruiker.

Ten slotte werd de verplichting om een evaluatierapport op een actieve wijze kenbaar te maken aan de inrichtende macht, de medewerkers en de gebruikers van de voorziening, ingeschreven in het ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. Momenteel worden, in het kader van het uitwerken van het uitvoeringsbesluit voor de algemene en universitaire ziekenhuizen, besprekingen gevoerd met de sector. Eén van de agendapunten is een concrete invulling te geven aan dit evaluatierapport. De inhoud ervan en de wijze waarop het kenbaar moet worden gemaakt, dienen te worden bepaald op zodanige wijze dat het een meerwaarde betekent voor alle betrokken actoren.

Doordat de voorzieningen op actieve wijze de mening van de gebruiker moeten toetsen en door erover te waken dat de drempel tot de beleidsverantwoordelijken in de instellingen laag wordt gehouden, wordt de mogelijkheid gecreëerd voor de patiënt om op actieve wijze te participeren in het gezondheidsbeleid binnen de verzorgingsvoorzieningen.

**Vraag nr. 289
van 19 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Toegankelijkheid gezondheidszorg – Maatregelen m. b. t. zorgverbruiker

In de Beleidsnota Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 1999-2004 werd de toegankelijkheid van de gezondheidszorg als integraal deel van de kwaliteitszorg vermeld. Voor het jaar 2001 werden maatregelen aangekondigd ter bevordering van de actieve patiëntenparticipatie (stuk 150 (1999-2000) – Nr.1).

Naast het ondersteunen van de patiënten, wilde de Vlaamse overheid maatregelen nemen om :

- de zorggebruiker steun te geven bij formele advisering, evaluatie en conceptopbouw van het gezondheidsbeleid ;
  - na te gaan hoe de patiënt op lokaal en regionaal vlak zichtbaar aanwezig kan zijn bij gezondheidsoverleg en organisatie van de zorg.
1. Welke maatregelen werden genomen om de zorggebruiker steun te geven bij formele advisering, evaluatie en conceptopbouw van het gezondheidsbeleid ?
  2. Welke maatregelen werden genomen om de zorggebruiker op lokaal en regionaal vlak zichtbaar aanwezig te maken bij gezondheidsoverleg en organisatie van de zorg ?

Antwoord

De Vlaamse Gezondheidsraad heeft als opdracht de Vlaamse regering (in casu: de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid) en het Vlaams Parlement op hun verzoek of op eigen initiatief advies te verlenen omtrent alle gezondheidsaangelegenheden. Daartoe dient de raad het gezondheidsbeleid en de ontwikkelingen inzake gezondheid te volgen en te toetsen aan de gezond-

heidsstatus van de bevolking en oog te hebben voor de nieuwe noden betreffende de gezondheidszorg, het aanbod van de verzorgingsvoorzieningen te evalueren en voorstellen te formuleren voor de verder ontwikkeling ervan.

Sinds mei 2000 werd een expert benoemd vanuit het Vlaams Patiëntenplatform VZW in de Vlaamse Gezondheidsraad.

Met het Vlaams Patiëntenplatform werd overeengekomen dat zij hun jaarlijkse subsidie van 86.763 euro aanwenden om volgende doelstelling te realiseren :

- 1) de versterking en uitbouw van het platform ;
- 2) het ontwikkelen van gezamenlijke standpunten rond diverse thema's; hiertoe worden binnen het Vlaams Patiëntenplatform diverse werkgroepen opgericht ;
- 3) een grotere kennisopbouw ;
- 4) de realisatie van een aanspreekpunt voor de overheid en de afvaardiging en vertegenwoordiging van patiënten :
  - in de Vlaamse Gezondheidsraad,
  - tijdens studiedagen, symposia, hearings, enzovoort, opgezet door en/of in het kader van het Vlaamse gezondheidsbeleid,
  - met het oog op het signaleren van problemen en het formuleren van oplossingen of alternatieven m.b.t. het gezondheidsbeleid.

Het Vlaams Patiëntenplatform werkt met en vanuit de patiëntenverenigingen. De projecten van het Vlaams Patiëntenplatform worden gedragen door afgevaardigden uit de patiëntenverenigingen. Themagerichte werkgroepen vormen het draagvlak van de werking van het platform. Aan de werkgroepen en daaraan verbonden studieprojecten wordt gestalte gegeven door personen uit verschillende ledenverenigingen. Vanuit het denkwerk dat hier gebeurt, wordt het beleid opgevolgd en worden standpunten geformuleerd.

Op die manier komt het Vlaams Patiëntenplatform tot :

- de inventarisatie van noden en wensen van patiënten en het voorstellen van oplossingen ;

- het ijveren voor een wettelijke basis voor patiëntenrechten ;
- het evalueren van beleidsmaatregelen met implicaties voor patiënten ;
- het aanklagen van discriminaties van patiënten ;
- het ijveren voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van medische zorgen en medicatie.

Het Vlaams Patiëntenfonds beperkt zijn inbreng niet tot de Vlaamse thema's in de gezondheidszorg. Dat zou voor de patiënten(organisaties) onaanvaardbaar zijn. Waar mogelijk participeert het Vlaams Patiëntenplatform ook in federale structuren. In het kader van de wet op de patiëntenrechten (22 augustus 2002) werd een Federale Commissie "Rechten van de Patiënt" opgericht. Deze Federale Commissie heeft als taak om patiëntenrechten op te volgen, te evalueren, de minister te adviseren en de specifieke ombudsfuncties die worden opgericht, te evalueren en eventuele klachten omtrent hun werking te behandelen. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van patiënten, ziekenhuizen, verzekeringsinstellingen en beroepsbeoefenaars. Een stafmedewerker bij het Vlaams Patiëntenplatform werd als affectief vertegenwoordiger van patiënten benoemd bij KB van 16 mei 2003.

In de sector van de geestelijke gezondheidszorg zijn de overlegplatforms verplicht om, volgens onderstaand KB, de zorggebruiker te betrekken bij hun formele advisering, evaluatie en conceptopbouw. Volgens het nieuw federaal KB d.d. 8 juli 2003 (tot wijziging van het KB van 10.7.1990 houdende vaststelling van de normen voor de erkenning van samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten – BS 26.8.2003), meer bepaald het nieuw artikel 8bis, &4, ..., worden, voorzover het hen aanbelangt, vertegenwoordigers van erkende geïntegreerde diensten voor thuiszorg, ziekenfondsen in de hoedanigheid van vertegenwoordigers van de patiëntenbelangen, patiënten organisaties met rechtspersoonlijkheid en organisaties met rechtspersoonlijkheid voor familieleden van patiënten, op eigen initiatief of op initiatief van het overlegplatform betrokken bij het overleg binnen de daartoe bedoelde overleggroepen.

Voor andere maatregelen ter bevordering van de actieve patiëntenparticipatie verwijs ik naar het antwoord op vraag nr. 288 van dezelfde datum van de Vlaamse volksvertegenwoordiger (*zie : blz. 762 - red.*).

Vraag nr. 290
van 19 september 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Toegankelijkheid gezondheidszorg – Maatregelen naar eerstelijnsverstrekkers

In de Beleidsnota Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 1999-2004 werd de toegankelijkheid van de gezondheidszorg als integraal deel van de kwaliteitszorg vermeld (Stuk 150 (1999-2000) – Nr.1).

Van elke eerstelijnsverstrekker wordt in dit kader verwacht dat hij de hulpvrager wegwijs kan maken in het hulpverleningslandschap.

Mag ik de minister vragen wat hiervoor concreet gerealiseerd werd sinds 2000 ?

Antwoord

Binnen de eerste lijn treedt de huisarts op als centrale begeleider van de gebruiker door het gezondheidszorgaanbod heen, en dit van bij zijn geboorte tot zijn overlijden. De toegang tot de huisarts is laagdrempelig. Elke persoon kan zonder enige beperking een huisarts kiezen.

Omdat bij complexe zorgsituaties de huisarts niet alleen de zorgverlening kan uitvoeren, werden de samenwerkingsinitiatieven thuiszorg (SIT's) vanaf 1991 opgericht. Deze coördineren de thuiszorg en beogen de hulpvrager wegwijs te maken in dit hulpverleningslandschap.

Ondertussen heb ik een decreet betreffende eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders voorbereid. In dit decreet vormen de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg (SEL's) de hoekstenen. De SEL's zullen de taken van de reeds bestaande SIT's overnemen. Een SEL is een samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van zorgaanbieders en eventueel van vertegenwoordigers van mantelzorgers en gebruikers en/of vrijwilligers, dat gericht is op het optimaliseren van de zorg binnen een bepaald geografisch afgebakend gebied. De SEL's hebben onder andere als opdracht bijzondere inspanningen te leveren om de toegankelijkheid van de zorg te optimaliseren, in het bijzonder voor bevolkingsgroepen die leven in achtergestelde situaties.

De opdrachten van de SEL's hebben betrekking op de volgende thema's : initiatieven nemen om

het zorgaanbod af te stemmen op de noden ; het bevorderen van de samenwerking; het informeren van de bevolking over het zorgaanbod en het fungeren als neutraal aanspreekpunt. Eén van hun taken bestaat uit het beschikken over een geactualiseerd bestand van de zorgaanbieders en het ter beschikking stellen ervan aan de bevolking en aan de zorgaanbieders. Dit ontwerp van decreet wordt eerstdaags voorgelegd aan de Vlaamse regering. Uitvoeringsbesluiten zullen het decreet uitvoerbaar maken.

De eerste lijn biedt kwaliteit als de eerstelijnswerker elke zorgvrager kan helpen met zijn probleem. De eerstelijnswerker zal dus vooral geschikte informatie geven, begeleiden, behandelen of doorverwijzen.

Verscheidene organisaties (OCMW's, gemeentebesturen, provincies) evenals een aantal samenwerkingsinitiatieven thuiszorg hebben reeds een sociale kaart voor hun regio opgesteld waarin zorgaanbieders van verschillende disciplines vermeld worden evenals hun telefoonnummer, adres, e-mail, enzovoort.

De sociale kaart is een zeer handig en bruikbaar instrument dat door de hulpverleners frequent gebruikt wordt. Het geeft de mogelijkheid om een keuze te maken uit verschillende organisaties/diensten.

Vraag nr. 293
van 19 september 2003
van de heer JAN LOONES

Botulisme – Preventie

Als gevolg van de hete zomer heerste er in Vlaanderen de laatste weken een ernstige botulisme-epidemie.

Botulisme, een vorm van voedselvergiftiging, veroorzaakt door een bacterie die bijzonder goed gedijt in de hitte, treft vooral de watervogelpopulatie.

Vogelbescherming Vlaanderen waarschuwt evenwel voor het gevaar dat ook voor de mens dreigt (De Morgen 1 september 2003).

Er zouden volgens de vereniging in sommige kadavers van watervogels twee types van botulisme zijn aangetroffen waarvoor ook de mens gevoelig zou zijn.

1. Werd de minister op de hoogte gebracht van het mogelijke gevaar van botulisme voor mensen ?
2. Zo ja, zijn er maatregelen genomen om het gevaar van botulisme voor de mens zoveel mogelijk te beperken ? Welke ?

Antwoord

Het bestaan van botulisme bij watervogels en de risico's op een verhoogde incidentie daarvan tijdens de zomermaanden is mij bekend. Om verschillende redenen is er voor de mens evenwel nauwelijks een gevaar.

Botulisme is inderdaad ook bij de mens bekend als een ernstige voedselvergiftiging met een sterke neurologische symptomatologie. Het is de bacterie *Clostridium botulinum* die het verantwoordelijke toxine of gif produceert. Verschillende stammen van de bacterie produceren evenwel verschillende types van het toxine en niet alle levende wezens zijn gevoelig voor hetzelfde type. Zo zijn de types A, B, E en zelden F verantwoordelijk voor uitbraken van botulisme bij de mens en vinden we het type C bij watervogels overleden aan botulisme. Zwemmers – ik ga ervan uit dat de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger op die potentiële risicogroep betrekking heeft – lopen hier dus niet echt een belangrijk gevaar.

De bacterie *Clostridium botulinum* is verder ook aangewezen op een zuurstofloze omgeving om te overleven, een toestand die alvast niet eigen is aan zwemwater.

Ongewenste toestanden kunnen voor zwemmers wel ontstaan wanneer rottende vogelijken in waterpartijen aanwezig zouden blijven. Er is ook op dat moment, zoals reeds gesteld, niet zozeer een gevaar voor vergiftiging of voor besmetting met clostridia, maar mogelijk wel voor besmetting met andere darmbacteriën of -virussen.

De organisatie van het zwemmen in open water – meren, waterlopen of plassen – is echter gebonden aan een milieuvergunningplicht. In de uitbatingvoorwaarden is er daarbij niet alleen aandacht voor hygiëne in en om het water, ook een periodieke analyse van het zwemwater door de uitbater is verplicht. Bovendien is er ook nog eens, in opdracht van de Vlaamse Gezondheidsinspectie, een periodieke waterstaalname en -analyse door de Vlaamse Milieumaatschappij. Wanneer bij de analyses niet-tolereerbare waterkwaliteitsproblemen ontdekt worden, legt de Vlaamse Gezondheidsin-

spectie rechtstreeks of onrechtstreeks via de burgemeester een zwemverbod op.

Vraag nr. 295 van 19 september 2003 van de heer JAN LOONES

Pleeggezinnen – Verlengingsattest langdurige plaatsing

Wanneer kinderen langdurig geplaatst worden in een pleeggezin, wordt deze plaatsing jaarlijks verlengd, via een attest van het comité voor bijzondere jeugdzorg.

Naar verluidt loopt daar de laatste jaren een en ander mank : terwijl de pleegouders aanvankelijk automatisch dit verlengingsbewijs ontvingen, schijnen ze reeds verschillende jaren daar zelf om te moeten vragen.

Het is wel van belang dat pleegouders dit attest tijdig krijgen, vooral met het oog op de aanvang van het schooljaar in september. De pleegouders moeten dit attest dan kunnen voorleggen aan het kinderbijslagfonds.

1. Kan de minister medelen hoe de procedure verloopt bij het toekennen van een verlengingsbewijs in geval van een langdurige plaatsing van kinderen in een pleeggezin ?
2. Ontvangen de pleeggezinnen dit attest automatisch, of moeten ze dit telkens opnieuw zelf aanvragen ?
3. In het kader van de aanvang van het schooljaar, wanneer ontvangen ze dit attest ?

Antwoord

Het comité voor bijzondere jeugdzorg kan hulp bieden bij problematische opvoedingsituaties : als jongeren in een moeilijke situatie leven én als hulp voor de jongere en de ouders noodzakelijk is en een meerwaarde biedt. De hulpverlening wordt georganiseerd op vrijwillige basis : ouders én jongere (> 14 j.) moeten akkoord gaan.

Het bureau voor bijzondere jeugdbijstand behartigt de individuele hulpverlening en heeft tot taak door tussenkomst van de sociale dienst de individuele hulpverlening in problematische opvoedingsituaties te verschaffen. De daadwerkelijke hulp wordt niet rechtstreeks door het bureau georgani-

seerd, maar via de beschikbare (erkende) voorzieningen of via hun sociale dienst.

De praktische uitvoering van de beslissingen van het comité voor bijzondere jeugdzorg betreffende de individuele hulpverlening ligt bij de sociale dienst voor bijzondere jeugdbijstand. Deze dienst is de draaischijf van dienst- en hulpverlening binnen de buitengerechtelijke jeugdbijstand. Hij organiseert de hulpverlening en werkt hulpverleningsprogramma's uit. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over een hulpvraag met financiële gevolgen ligt bij het bureau van het comité.

In het kader van de vrijwillige hulpverlening kunnen minderjarigen voor ten hoogste één jaar toevertrouwd worden aan een pleeggezin, onder de begeleiding van een erkende voorziening (pleeggezinnendienst) of bij uitzondering onder begeleiding van de sociale dienst van het comité voor bijzondere jeugdzorg.

De consulent van de sociale dienst kan voorstellen aan het bureau formuleren tot verlenging, wijziging of intrekking van de beslissingen tot vrijwillige hulpverlening. Ook hier ligt de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid bij het bureau.

Het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 betreffende de organisatie en werking van de comités voor bijzondere jeugdzorg vermeldt expliciet :

"(...) De beslissingen waarbij het bureau bijstand en hulp organiseert door tussenkomst van een voorziening, een persoon of gezin, of waarbij het een dergelijke bijstand en hulp beëindigt, worden onverwijld en schriftelijk meegedeeld aan die voorziening, die persoon of dat gezin. (...)"

De comités voor bijzondere jeugdzorg zijn er dus toe gehouden de pleeggezinnen zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van de beslissing van het bureau inzake (de verlenging van) de pleegplaatsing. Pleegouders hoeven hiervoor in principe zelf geen stappen te ondernemen. Pleeggezinnen ontvangen dus een schriftelijk bewijs van de beslissing van het bureau zo snel mogelijk nadat de beslissing genomen is. Dergelijke beslissing valt samen met het moment waarop de termijn van de plaatsing verloopt en dus niet automatisch met het begin van het schooljaar. Als de plaatsing verlengd wordt in augustus of september is het uiteraard van het grootste belang dat de pleegouders zo snel mogelijk een bericht ontvangen inzake de beslissing van het bureau tot verlenging van de plaatsing. Net in

deze maanden vragen de kinderbijslagfondsen de gegevens ter controle op.

Het informatiesysteem elektronisch dossier (Domino) vormt het sluitstuk van de ingezette veranderingsprocessen en reorganisatie binnen de bijzondere jeugdbijstand (PIP/PEP). Het zal in de loop van 2004 in fases in gebruik genomen worden. (*PIP/PEP : procesimplementatieplan/personeelsplan – red.*) Het elektronisch dossier zal niet enkel een belangrijke plaats innemen m.b.t. de kwalitatieve en kwantitatieve opvolging van de individuele hulpverlening, maar zal tevens bijdragen tot een vereenvoudiging van de administratie. Met de volledige implementatie van het elektronisch dossier wordt redundante invoer van gegevens vermeden, kunnen alle basisverslagen voor bureau, jeugdrechter, teamvergadering, bemiddelingscommissie, voorziening en eventueel cliënt op een gestandaardiseerde wijze gegenereerd worden en zullen de vereiste administratieve afhandelingen op geïnformatiseerde wijze gegenereerd worden, bijvoorbeeld het verwittigen van het kinderbijslagfonds bij plaatsing, invoer van gegevens voor subsidiëring van voorzieningen, enzovoort.

Dit zal een ongetwijfeld een positieve invloed hebben op de kwaliteit van de (administratieve) dienstverlening.

**Vraag nr. 296
van 19 september 2003
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Hittegolf 2003 – Mortaliteit

De herhaalde hittegolven tijdens de zomer 2003 hebben in West-Europa (Noord en Zuid) lelijk huisgehouden. Gevolgen waren onder meer : droogte, verzilting zoetwater, mislukte of sterk verminderde oogsten, bosbranden en niet het minst opmerkelijk gestegen mortaliteitscijfers (vooral dan bij de 60-plussers).

Onderzoeksresultaten van het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) in Nederland gaven een bewezen stijging van netto 1.000 à 1.400 overleden bejaarden ten gevolge van de extreme hitte. De officiële in Frankrijk door het bevoegde ministerie vrijgegeven cijfers spreken tot de verbeelding, namelijk een stijging van het aantal overledenen met meer dan 11.000 ten gevolge van de hitte. Ook onderzoek in Zuid-Duitsland geeft een opmerkelijke stijging weer, al werden hieromtrent geen officiële cijfers vrijgegeven.

Even opmerkelijk is dan de stelling dat in België en Vlaanderen er juist een vermindering van de mortaliteit werd vastgesteld. Dit werd althans vanuit bepaalde bronnen geopperd en bevestigd. Dit is echter moeilijk te geloven; zeker wat Vlaanderen betreft, waar blijkbaar in de ziekenhuizen een gestegen mortaliteit bij bejaarden kon worden waargenomen.

Wetende dat volksgezondheid spijtig genoeg in hoofdzaak nog een federale materie is en dat Vlaanderen feitelijk alleen instaat voor gezondheidspreventie, is het toch van belang dat de Vlaamse regering terzake het nodige studiewerk zou laten verrichten om later beter bestand te zijn tegen de kwalijke gevolgen van klimaatveranderingen.

Het staat immers vast dat de opwarming van de aarde ook verstrekkende klimaatgevolgen heeft, en dit niet het minst voor Noordwest-Europa.

1. Heeft de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister kennis van de Europese mortaliteitsfenomenen ten gevolge van de hitte in de zomer van 2003?
2. Wordt hieromtrent reeds enige benchmarking of vergelijkende studie verricht?
3. Hebben de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister kennis van het feit dat België en Vlaanderen terzake afwijkende cijfers zouden hebben?
4. Wordt al nagegaan of de Vlaamse ziekenhuizen, rusthuizen en verzorgingsinstellingen voldoende uitgerust zijn (o.m. airco) om zwakkeren (kinderen, zieken en bejaarden) bij extreem hoge temperaturen adequaat op te vangen en te verzorgen?

Antwoord

De hitte die Europa de voorbije zomermaanden kende, was uitzonderlijk en had gevolgen op verschillende vlakken.

In een aantal landen telde men in die periode een groter aantal sterfgevallen vast. Volgens officiële cijfers zouden er in Frankrijk meer dan 11.000 mensen overleden zijn als gevolg van de hitte en een onderzoek door het Centraal Bureau voor de Statistiek zou een bewezen oversterfte van 1.000 tot 1.400 gevallen hebben aangetoond in Nederland. Ook in Zuid-Duitsland zou een opmerkelijke

toename van het aantal sterfgevallen zijn vastgesteld, al werden daaromtrent geen officiële cijfers vrijgegeven.

Tegen deze achtergrond vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het opmerkelijk en zelfs ongehoorbaar dat er in België en in Vlaanderen geen toename maar een afname van het aantal sterfgevallen waargenomen zou zijn, temeer daar volgens zijn informatie in de ziekenhuizen een toename van de mortaliteit bij bejaarden werd vastgesteld.

1. De administratie Gezondheidszorg heeft de ontwikkelingen inzake de impact van de hitte op de sterfte gevolgd, onder meer via contacten met Europese collega's en berichten vanwege officiële statistische diensten. Ze beschikt over de volgende informatie.

- In Frankrijk werd het Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM) door de regering belast met een onderzoek. Een eerste tussentijds rapport, waarin het waargenomen aantal sterfgevallen tijdens de hittegolf vergeleken wordt met de theoretische verwachtingen op basis van de sterfte in de voorgaande jaren, werd op 25 september vrijgegeven.

Het surplus aan sterfgevallen in de periode van 1 tot 20 augustus wordt geraamd op 14.802 (+60% t.o.v. het theoretisch verwachte aantal). Vooral het centrum van het land werd zwaar getroffen: in de regio's Centre en Ile-de-France bedroeg het sterftesurplus respectievelijk 100% en 130%. Bij 75-plussers werd een oversterfte van 70% waargenomen en bij 45- tot 74-jarigen bedroeg het surplus 30%.

- In augustus deelde het Centraal Bureau voor de Statistiek mee dat er in Nederland tot het einde van juli wellicht 500 extra sterfgevallen waren door de warmte en dat er in augustus nog eens 500 extra verwacht konden worden. In september herzag het CBS deze cijfers: het extra aantal doden werd geraamd op 250 à 350 in juni, 300 à 400 in juli en 450 à 650 in augustus, voor de hele periode van drie maanden, dus een surplus van 1.000 tot 1.400 gevallen.

Er moet daarbij echter worden aangestipt dat het gaat om een theoretische extrapolatie op basis van een empirisch-mathematisch model, en niet om een analyse van de reële gevolgen van de hittegolven.

Het mathematisch model rekende voor dat in periodes met een hoger dan gemiddelde temperatuur (22°C) er per week 25 tot 35 extra sterfgevallen kunnen worden verwacht per graad die de temperatuur boven dat gemiddelde uitstijgt.

Volgens (voorlopige) cijfers stierven er in Nederland in juli 10.694 mensen en in augustus 12.123. Mijn administratie berekende dat dit neerkomt op 5,2 % minder en 9,5 % meer dan het gemiddelde van de drie voorgaande jaren. Voor de twee maanden samen komt men aldus tot een surplus van 462 sterfgevallen (+2% ten opzichte van de verwachtingen), beduidend minder dan de 750 à 1.050 die het mathematisch model voorspelde.

- Het Britse Office of National Statistics raamt het aantal sterfgevallen tijdens de hittegolf (4 tot 13 augustus) in Engeland en Wales op 15.187, hetzij 2.045 sterfgevallen meer dan theoretisch verwacht op basis van het gemiddelde van de vijf voorgaande jaren (+16%).

Aangezien in de periode na de hittegolf de dagsterfte onder de theoretische verwachtingen zakte, raamt men het surplus voor de hele maand augustus op 1.495 sterfgevallen, terwijl het aantal sterfgevallen in juli 746 eenheden lager uitkwam dan theoretisch verwacht.

- Wegens de gedecentraliseerde werking van de statistische diensten in Duitsland en de bekende terughoudendheid in verband met het vrijgeven van voorlopige cijfers, beschikt mijn administratie niet over sterftcijfers voor dat land. Er blijken wel (lokale) problemen te zijn geweest in een aantal rust- en verzorgingstehuizen in Karlsruhe, waarbij 26 bejaarden stierven nadat ze hoge koorts hadden ontwikkeld. Het Ministerie van Sociale Zaken van de deelstaat Baden-Württemberg gelastte daarom op 28 augustus een onderzoek. De resultaten worden einde oktober verwacht.
- Het Italiaanse Instituut voor Statistiek (ISTAT) heeft nog geen raming vrijgegeven van het aantal sterfgevallen in de zomermaanden. Wel deelde het Ministerie van Volksgezondheid mee dat bij 65- tot 74-jarigen in de periode van 15 juli tot 15 augustus 4.175 sterfgevallen meer waargenomen werden dan theoretisch verwacht (+14%).

- Ook in Portugal werden nog geen (voorlopige) maandcijfers inzake het aantal sterfgevallen vrijgegeven. Het Ministerie van Volksgezondheid raamde het aantal doden door de hitte in augustus initieel op 1.300, maar reduceerde het cijfer naderhand tot de helft.

- In Spanje gebeurt de verwerking van de bevolkingsstatistieken zeer gedecentraliseerd en deels zelfs door private instellingen. Er werden nog geen maandcijfers voor juli en augustus vrijgegeven en de ramingen lopen zeer sterk uiteen, omdat ze gebaseerd zijn op voorlopige cijfers van slechts enkele steden: van enkele honderden tot 2.000.

2. In de meeste Europese landen bestaat de intentie om de gevolgen van de uitzonderlijke hitte op de sterfte verder te analyseren, al zal dat zeker niet overal met dezelfde intensiteit gebeuren als in Frankrijk. Aangezien de gegevens van de overlijdensaangiften van de voorbije maanden nog nergens geconsolideerd zijn en de meeste administraties er bovendien de voorkeur aan geven om met een grondige analyse te wachten tot ook de gegevens m.b.t. de doodsoorzakenketen geverifieerd, gecodeerd en verwerkt zijn, moeten de resultaten van de meeste van deze analyses niet verwacht worden voor midden volgend jaar.

Een vergelijkende studie van de zomermortaliteit in de Europese landen staat momenteel niet op stapel, maar de mogelijkheid wordt overwogen en zal worden besproken in het EU Technical Group on Causes of Death Statistics (EU TG-COD), waarin mijn administratie als vertegenwoordiger van ons land zitting heeft (*EU : Europese Unie – red.*).

3. De administratie Gezondheidszorg verwerkt de overlijdensaangiften volgens de procedure beschreven in het koninklijk besluit van 17 juni 1999 met betrekking tot de opmaak van de doodsoorzakenstatistiek. Daartoe moeten de gemeenten de aangifteformulieren gebundeld verzenden, in principe tegen het einde van de maand die volgt op de maand waarin de sterfgevallen zich hebben voorgedaan. Momenteel zijn van alle gemeenten van het Vlaamse gewest de aangiften van de maand juli doorgestuurd, voor augustus alleen die van de provincie Antwerpen.

In de maand juni waren er in het Vlaamse gewest 172 sterfgevallen meer dan in juni 2002 en in juli 196 minder dan in juli 2002. Deze ver-

schillen zijn zeker niet significant wanneer men weet dat er in de zomermaanden dagelijks gemiddeld 130 à 150 Vlamingen sterven en dat de dagschommelingen zeer groot kunnen zijn. In augustus werden in de provincie Antwerpen – doorgaans goed voor zo'n 30% van de overlij-

dens in het Vlaamse gewest – 5 sterfgevallen minder genoteerd dan vorig jaar. Deze cijfers zijn nog niet geconsolideerd, aangezien er in de loop van de komende maanden nog (kleine) aanvullingen en correcties kunnen worden doorgevoerd.

	Antwerpen	VI-Brabant	W-Vlaanderen	O-Vlaanderen	Limburg
06 / 2002	1.270	615	848	1.089	458
06 / 2003	1.281	616	982	1.105	468
2003-2002	+11	+1	+134	+16	+10
07 / 2002	1.362	631	1.008	1.124	512
07 / 2003	1.270	641	883	1.144	503
2003-2002	-92	+10	-125	+20	-9
08 / 2002	1.269	657	1.015	1.067	461
08 / 2003	1.264	?	?	?	?
2003-2002	-5				

Er bestaat nog een ander kanaal om het aantal sterfgevallen te kennen, met name via het Rijksregister, doch mijn administratie heeft daar tot nogtoe geen toegang toe. De cijfers die mijn federale collega Rudy Demotte op 18 september vrijgaf, berustten wel op de gegevens van het Rijksregister: in juli en augustus noteerde men in België 15.981 sterfgevallen, tegenover 17.053 in 2002, 16.927 in 2001 en 16.784 in 2000. Het

gaat om een voorlopig cijfer, aangezien op dat ogenblik nog niet alle sterfgevallen van augustus in het Rijksregister waren verwerkt.

De federale cel Medische Bewaking deed in de tweede helft van augustus een bevraging bij een steekproef van 55 ziekenhuizen en kwam tot de volgende bevindingen :

Leeftijd	Opnamen 2002	Juli			1-15 augustus			
		Opnamen	† 2002	† 2003	Opnamen 2002	Opnamen 2003	† 2002	† 2003
0-19	5.944	5.991	13	14	2.660	2.554	7	9
20-39	11.050	10.894	34	26	5.064	4.862	15	21
40-59	11.842	11.677	182	172	5.173	4.940	90	88
60-69	7.277	6.920	248	211	3.068	2.892	114	106
70-79	9.631	9.492	527	491	4.055	3.878	234	224
80-++	6.395	6.459	709	628	2.838	2.929	312	320
Totaal	52.139	51.434	1.713	1.552	22.858	22.055	772	768

Zowel in de maand juli als in de eerste helft van augustus waren er, alle leeftijden samen, minder ziekenhuisopnamen en minder sterfgevallen in de ziekenhuizen dan in dezelfde periode van vorig jaar. Bij hoogbejaarden (80+) waren er wel meer hospitalisaties (+1% in juli en +3% in de eerste helft van augustus), maar alleen in de laatste periode waren er ook meer sterfgevallen. Het surplus van 8 sterfgevallen is evenwel zo klein dat het zuiver door toeval veroorzaakt kan zijn en uitgedrukt per 1.000 opnamen is er zelfs geen verschil (11 sterfgevallen per 1.000 opnamen).

4. Klimaatregeling in verzorgingsvoorzieningen is geen evidentie, aangezien deze tocht zou kunnen genereren en eventueel aanleiding zou kunnen geven tot de verspreiding van infecties.

Voor de rust- en verzorgingstehuizen bestaat een normatieve verplichting om te voorzien in zonwering. De inspectie besteedt daarbij zowel aandacht aan het vermijden van verblinding door direct zonlicht, als aan het vermijden van een overmatige opwarming van de voor de bewoners toegankelijke ruimten. De voorbije maanden hebben de voorzieningen daarnaast op eigen initiatief maatregelen genomen om hun bewoners zo comfortabel mogelijk door de hete zomer te loodsen. Ze kregen extra aandacht, waar mogelijk werden ze overdag naar koelere ruimten of naar schaduwrijke plekken in de tuin gebracht en er werden verkoelende dranken en baden toegediend.

Wat de ziekenhuissector betreft, kan in de eerste plaats gewezen worden op het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen moeten worden nageleefd (bijlage I, hoofdstuk I, A, 8° en B, 9° en 10°). Op grond van deze bepalingen moet in het verwarmen, het ventileren en het verlichten van alle lokalen en gangen voorzien zijn, bij om het even welk weer en onder alle omstandigheden. De kamers moeten op een natuurlijke wijze geventileerd kunnen worden zonder tocht te veroorzaken en ze moeten zo verwarmd worden dat men bij om het even welke weersgesteldheid een temperatuur van 20°C kan bereiken. Het toezicht op de daartoe gebruikte technieken bij de bouw gebeurt door de administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur (AOGGI). Daarnaast bepalen de in de VIPA-procedure ingeschreven evaluatiecriteria "ecologisch bouwen" dat per lokaal objectief evalueerbare parameters moeten worden vastgelegd voor minimum- en maxi-

mumtemperaturen in de verschillende seizoenen (*VIPA : Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden – red.*). Tevens moet op alle niet verticale, zuid- en westwaarts gerichte beglazing zonwering aangebracht worden en inzake verwarming, ventilatie en koeling zijn specifieke minimumeisen uitgewerkt.

Vraag nr. 4
van 26 september 2003
van de heer JACKY MAES

Vlaams Fonds – Personeel cel Tewerkstelling

Momenteel werkt het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) nog met provinciale afdelingen. Binnen de provinciale diensten is er dan nog eens een opsplitsing van diverse diensten, onder andere een cel Tewerkstelling.

Door reorganisatie van de Vlaamse overheid zou "tewerkstelling" binnenkort niet meer tot de taak van het Vlaams Fonds behoren, maar overgeplaatst worden naar de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De bedoeling van deze maatregel is om alles wat met tewerkstelling te maken heeft, dus ook de tewerkstelling van gehandicapten, te centraliseren binnen één dienst, de VDAB.

Dit is een principe waar men achter kan staan. Alleen rijst de vraag nu wat er met het statutair personeel van de cel Tewerkstelling van de vijf provinciale afdelingen van het VFSIPH zal gebeuren. Zullen zij een andere taak krijgen binnen de provinciale cel, of worden zij gemuteerd naar het Vlaams Fonds in Brussel. Een andere mogelijkheid is dat zij overgeplaatst worden naar VDAB Brussel of een VDAB-kantoor in hun provincie. Allemaal vragen die voor het personeel tot op heden onbeantwoord bleven.

1. Wat zal er gebeuren met het statutair personeel van de cel Tewerkstelling van het VFSIPH als de VDAB hun taak overneemt m.b.t. "tewerkstelling van personen met een handicap"?
2. Welk statuut zullen deze personen krijgen na de overheveling, of behouden zij hun huidig statuut?
3. Welke mogelijkheden bestaan er dat het personeel nog steeds tewerkgesteld zal blijven in de eigen provincie?

4. Is er overleg gepleegd met de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en wat was het resultaat van dit overleg?

Antwoord

In het kader van de reorganisatie van de Vlaamse administratie "Beter Bestuurlijk Beleid" (BBB) heeft de Vlaamse regering inderdaad besloten om de bevoegdheid van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap inzake de opleiding en de tewerkstelling van personen met een handicap over te dragen aan het nieuwe beleidsdomein "Economie, Werkgelegenheid en Toerisme" (EWT).

Binnen dit nieuw beleidsdomein zullen deze bevoegdheden ondergebracht worden bij de nieuwe EVA voorlopig "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" genoemd, met uitzondering van de opdracht inzake de subsidiëring van de beschutte werkplaatsen en de management-ondersteunende dienst Vlamab, die zullen worden ondergebracht bij de nieuwe IVA "Subsidieagentschap" genoemd (*EVA : extern verzelfstandigd agentschap ; IVA : intern verzelfstandigd agentschap ; Vlamab : Vlaamse Federatie voor Managementondersteuning in Beschutte Werkplaatsen – red.*).

Aangezien de Vlaamse regering nog geen standpunt heeft bepaald met betrekking tot de overdracht van de loonkosten en/of personeelsleden naar de nieuwe entiteiten, is er momenteel nog geen duidelijkheid over :

- 1) wat er zal gebeuren met het personeel van de cel Tewerkstelling binnen het VFSIPH ;
- 2) het statuut dat deze personeelsleden bij een gebeurlijke overdracht naar EWT zullen krijgen ;
- 3) de vraag of de personeelsleden die momenteel tewerkgesteld zijn in de provinciale afdelingen van het VFSIPH bij een gebeurlijke overdracht al dan niet hun standplaats in de eigen provincie zullen behouden.

Om diezelfde reden is er over de eventuele overdracht van personeelsleden ook nog geen overleg geweest met de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme Renaat Landuyt.

De Vlaamse regering heeft uiterlijk tegen 15 november 2003 een eindrapportering gevraagd aan

de veranderingsmanagers over, onder meer, het migratiepad voor huidige personeelsinzet en budgettaire middelen, die bij de start van de nieuwe organisatiestructuur zullen worden gheralloceerd binnen de nieuwe organisatorische entiteiten.

Hoe dan ook zal deze gevoelige kwestie nog het voorwerp moeten uitmaken van overleg tussen de sociale partners.

Vraag nr. 5 van 26 september 2003 van mevrouw ANN DE MARTELAER

Opvang thuisloze jongvolwassenen – Beleid

Naar aanleiding van de sluiting van "Het Sas", Betekom, een deelwerking van het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) "Hageland", groeit de bezorgdheid in de sector dat opvang voor thuisloze jongvolwassenen binnen het algemeen welzijnswerk afgebouwd wordt.

Graag had ik van de minister vernomen of het inderdaad de bedoeling is om deze residentiële opvang af te bouwen en als dit zo is, welke de beleidslijnen zijn van de minister ten aanzien van jongerenopvang ?

Antwoord

De boordtabellen 2002 – die een onderdeel vormen van het jaarverslag – tonen aan dat de totale residentiële opvangcapaciteit van de autonome centra voor algemeen welzijnswerk 1.543 plaatsen bedraagt. Het betreft hier de situatie op 31 december 2002. Daarvan zijn 147 plaatsen specifiek bestemd voor de residentiële opvang van jongvolwassenen (17-25 jaar). In vergelijking met 2001 betekent dit een lichte daling van 7 plaatsen, maar in vergelijking met 2000 een stijging van 11 plaatsen. Het aantal residentiële opvangplaatsen is dus nagenoeg constant gebleven. Daarnaast zijn er 1.180 plaatsen in het begeleid wonen, waarvan 126 voor jongvolwassenen. De recentste uitbreiding, met 288 plaatsen (1.035 duizend euro) is operationeel geworden in 2003.

Blijkbaar heeft mijn keuze om de capaciteit van het begeleid wonen uit te breiden, samen met mijn toestemming tot reconversie van Het Sas, deelwerking van het CAW Hageland, de indruk gewekt dat ik de residentiële capaciteit afbouw. Dit is dus niet zo. Er moet voldoende residentiële opvangcapaciteit blijven voor die thuislozen die een structure-

rend kader nodig hebben en niet de vaardigheden hebben om het zelfstandig te redden in onze complexe samenleving. Tegelijk vind ik dat de opvangcapaciteit precies voor deze populatie gebruikt moet worden. Voor anderen moet er toegang zijn tot de sociale huisvesting, al of niet met een traject begeleid wonen.

Met de uitbouw van het begeleid wonen geef ik niet alleen uitvoering aan het regeerakkoord, maar hou ik eveneens rekening met de aanbevelingen van de sector en van het HIVA in haar rapport "Maatzorg in de thuislozenzorg" (*HIVA : Hoger Instituut voor de Arbeid – red.*).

De resultaten van het onderzoek, "Begeleid wonen van appendix naar ruggengraat van de thuislozenzorg", verricht door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, verantwoordden deze keuze. Immers, de helft van de 12.000 thuislozen die jaarlijks worden opgevangen in de sector zou kunnen doorstromen naar een betaalbare woning en nog eens 28% kan via een traject begeleid wonen de noodzakelijke vaardigheden leren om zelfstandig te wonen. Het probleem is echter het tekort aan betaalbare woningen. Door het gebrek aan uitstroom en het gebrek aan controle over de instroom dreigt de thuislozensector klem te geraken, en dus tekort te schieten in het vervullen van zijn kerntaken.

Daarom wil ik van de uitbouw van het begeleid wonen de ruggengraat maken van het beleid om thuisloosheid te reduceren. Begeleid wonen werkt preventief ten aanzien van uithuiszetting, verbetert de overgang van een residentieel verblijf naar het opnieuw zelfstandig wonen en draagt bij tot de leefbaarheid van sociale woonwijken. Het terugvalpercentage (5%) is bovendien zeer laag. Omdat de problematiek van thuislozen en de methode van begeleid wonen gesitueerd zijn op het snijvlak van zorg en wonen, en dit zowel op het Vlaamse als op het lokale beleidsniveau, wordt samengewerkt tussen de welzijns- en de huisvestingssector en de lokale besturen, en dit vanuit eenieder kerntaken. De resultaten uit de proefregio's zijn positief. De inzet van extra personele middelen vanuit Welzijn, de oprichting van de bovenlokale stuurgroep en de werkbezoeken aan de respectieve proefregio's hebben een positief proces op gang gebracht dat ook de huisvestingssector en de lokale besturen stilaan overtuigt van de win-winsituatie voor eenieder en van de noodzaak hiertoe een bijdrage te leveren.

Er is echter meer.

De laatste 20 jaar is het profiel van "de thuisloze" gewijzigd en daarmee ook zijn zorgvraag. Belang-

rijk in de context van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger is de vaststelling dat het aandeel jongeren (<30 jaar) steeds groter wordt en dat ze vaker een instellingsverleden achter de rug hebben. Bovendien wordt de aard van hun problemen complexer (thuisloosheid, werkloosheid, drugproblematiek, randpsychiatrie, licht mentale handicap, asielzoeker, ...).

De verlaging van de meerderjarigheid zou hiervoor een verklaring kunnen zijn. We stellen immers vast dat slechts 10% van de jongeren in de bijzondere jeugdzorg gebruikmaakt van de mogelijkheid tot verlengde hulpverlening. Daarnaast signaleert de thuislozensector dat de jongeren die ze opvangen vaak na hun 18de de deur van de hulpverlening achter zich toe trekken en geen beroep meer willen of kunnen doen op familiale banden. Zij willen na jaren in "leefgroep" leven op eigen benen staan en een aantal lukt daar duidelijk niet in. Een aantal jaren na hun 18de staan sommige jongeren op de stoep van de thuislozensector, waar ze zich opnieuw zouden moeten inpassen in een verplicht leefgroepsysteem.

Kortom, de thuislozensector is aan vernieuwing toe om opnieuw het hoofd te kunnen bieden aan de zeer gedifferentieerde vragen en noden van een zeer heterogene populatie. In de studie van het HIVA "Maatzorg in de thuislozenzorg" werd hierop reeds gewezen. Een aanbod dat echt aansluit bij de vraag moet veel gedifferentieerder zijn, van meer intensief tot weinig intensief, van residentieel over semi-residentieel naar ambulante, van preventief tot nazorg, van meer praktische, materiële hulp tot individuele psychosociale hulpverlening. Het verplicht samenwonen in leefgroep maakt dit niet altijd mogelijk en is in die zin soms contraproductief in de groei naar zelfstandigheid. Bovendien stelt deze werkvorm een aantal beperkingen in opname.

Ik ben ervan overtuigd dat investeren in begeleid wonen een antwoord kan zijn én op de veranderende vraag, én op de nood aan meer plaatsen; plaatsen die zowel bruikbaar zijn in een preventief kader om escalatie te vermijden als in het kader van de nazorg. Het geeft ook kansen om de doelgroep meer te laten aansluiten bij een lokale gemeenschap, wat hen moet toelaten opnieuw een netwerk op te bouwen, zowel op sociaal als op economisch vlak.

Het is tegen deze achtergrond dat mijn instemming met de wijziging van het beleidsplan van CAW Hageland moet worden geplaatst. De reconversie en de herdenking en aanpassing van de opvang voor

de doelgroep van jongvolwassenen zullen overigens gebeuren in samenspraak met de CAW's van de omliggende regio's, zodat continuïteit in de hulpverlening wordt gegarandeerd.

In het licht van wat voorafgaat, is ten slotte ook het onderzoek ("Thuisloosheid : strategie voor een gedeelde zorg") gesitueerd dat momenteel wordt uitgevoerd door het Hoger Instituut voor de Arbeid en waarvan het eindrapport wordt verwacht tegen eind mei 2004. Het HIVA richt zich niet, zoals een voorgaand onderzoek, op het hulpverleningsperspectief, maar focust veeleer op het cliëntperspectief, in casu de thuisloze zelf, ongeacht of deze al dan niet bereikt wordt en een beroep op de hulpverlening doet.

Dit onderzoek moet een essentiële bijdrage leveren tot de ontwikkeling van een globale strategie tegen thuisloosheid waarbij een vraaggestuurd en behoeftegericht beleid centraal staat. Het onderzoek moet elementen aandragen voor een inclusief beleid dat gericht is op preventieve acties en samenwerking tussen de verschillende diensten en sectoren, prioritair welzijn, gezondheid en huisvesting.

PATRICIA CEYSENS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID
EN E-GOVERNMENT

Vraag nr. 135
van 16 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Frankrijk – Initiatieven

De tekst van het samenwerkingsakkoord dat in 2000 werd afgesloten tussen Frankrijk en Vlaanderen zou pas dit jaar verschenen zijn in het Franse staatsblad.

Dit akkoord opent perspectieven inzake de uitwisseling van leerlingen, jeugd- en sportverenigingen en biedt de mogelijkheid om allerlei activiteiten te ondersteunen. Vooral in het noorden van Frankrijk valt er op dat vlak ongetwijfeld nog veel te doen.

Heeft deze publicatie nieuwe Vlaamse initiatieven inzake samenwerking tot gevolg, meer in het bijzonder in de regio Frans-Vlaanderen ?

Antwoord

De tekst van het akkoord inzake samenwerking op het gebied van cultuur, taal, onderwijs en wetenschappen tussen Frankrijk en Vlaanderen d.d. 28 september 2000 verscheen in het Franse staatsblad op 10 april 2003.

In artikel 5 van dit akkoord wordt de grensoverschrijdende samenwerking, in casu tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk, aangemoedigd.

Ter uitvoering van dit verdrag werd op 24 maart 2003 een eerste vergadering van de Vaste Gemengde Commissie gehouden, waarbij een samenwerkingsprogramma werd ondertekend voor de periode 2003-2005. Dit werkprogramma Vlaanderen-Frankrijk omvat nieuwe initiatieven op het vlak van wetenschappelijke en technologische samenwerking, taal en onderwijs, culturele, artistieke en audiovisuele samenwerking, sport, jeugd en sociaalcultureel beleid.

Van de bijzondere aandacht voor Nord-Pas-de-Calais, overeenkomstig artikel 5 van het akkoord, getuigt de expliciete verwijzing naar deze regio in de inleiding van het werkprogramma. Verder wordt in het werkprogramma verwezen naar de volgende samenwerkingsinitiatieven met Noord-Frankrijk :

- opstellen van een stand van zaken van de inter-universitaire akkoorden in het raam van de grensoverschrijdende en interregionale samenwerking (Interreg) tussen Vlaanderen en Nord-Pas-de-Calais ;
- ontwikkeling van grensoverschrijdende samenwerking tussen scholen, universiteiten en hogescholen van Vlaanderen en Nord-Pas-de-Calais ;
- grensoverschrijdende uitwisselingen tussen basis- en secundaire scholen via ondersteuning door de Franse partij ;
- samenwerking tussen Vlaamse en Noord-Franse musea ;
- onderzoek van gemeenschappelijke projecten op het gebied van architectuur, met name in de vorm van publicaties en pedagogische acties, onder meer met de regio Nord-Pas-de-Calais.

Tot slot kan ik ook verwijzen naar de vernieuwde samenwerking tussen Vlaanderen en Nord-Pas-de-Calais die zich het afgelopen jaar heeft ontplooid, in de marge van het Vlaams-Frans samenwerkingsakkoord. In deze rechtstreekse samenwerking met

Nord-Pas-de-Calais staan onder meer projecten op het getouw inzake onderwijs van het Nederlands en uitwisseling tussen jeugdverenigingen.

**Vraag nr. 137
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

"Plaasmoorden" Zuid-Afrika – Vlaamse houding

Sinds 1994 vinden er in Zuid-Afrika op zeer geregelde basis zogenaamde "plaasmoorden" plaats op blanke Zuid-Afrikaanse boeren. Het zijn moorden waarbij blanke mannen, vrouwen, volwassenen, kinderen, baby's en ouderlingen door zwarten op de meest gruwelijke wijze worden gemarteld voordat ze worden vermoord. Baby's worden levend in brand gestoken, mannen worden gemarteld en het gezicht afgeschoten, vrouwen gemarteld en verkracht alvorens te worden vermoord, enzovoort. De minister kan daarvan enkele gruwelijke voorbeelden zien op het internet (www.rebellie.org/Boeremoord/moorde1).

Sinds 1994 hebben naar verluidt reeds circa 1.500 dergelijke moorden plaatsgevonden, en het worden er hoe langer hoe meer. Het is duidelijk dat racistische en politieke motieven aan de grondslag van deze moorden liggen en dat er een systematiek achter zit die kenmerken vertoont van volkerenmoord. De Zuid-Afrikaanse autoriteiten van hun kant laten begaan en ondernemen niets of nauwelijks iets om de daders hiervan op te sporen en te berechten zoals het hoort.

1. Is de regering op de hoogte van de "plaasmoorden" die in Zuid-Afrika plaatsvinden ?
2. Is de minister van mening dat de Zuid-Afrikaanse regering voldoende maatregelen heeft genomen om de plaasmoorden te bestrijden en de daders ervan te berechten ?
3. Welke stappen heeft de regering rechtstreeks genomen bij de Zuid-Afrikaanse autoriteiten om deze op de absolute onaanvaardbaarheid van deze genocide te wijzen ?
  - a) Werd de Zuid-Afrikaanse ambassadeur hierover al aangesproken, op welke wijze en wat waren de resultaten hiervan ?
  - b) Werden hierover reeds rechtstreekse contacten gelegd met de Zuid-Afrikaanse regering en zo neen, waarom niet ?

c) Overweegt de regering bijkomende politieke en diplomatieke stappen te doen bij de Zuid-Afrikaanse autoriteiten en zo neen, waarom niet ?

4. Welke gevolgen koppelt de minister aan deze zaak wat de betrekking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika betreft, zowel diplomatiek, politiek als inzake materiële steun ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ceysens (vraag nr. 137) en Sannen (nr. 265).

Gecoördineerd antwoord

1. In antwoord op de eerste vraag wens ik te verwijzen naar het rapport van een onderzoekscommissie die in 2001 door de toenmalige Zuid-Afrikaanse minister van Veiligheid, wijlen Steve Tswete, belast werd met de opdracht om het fenomeen van "farm attacks" te onderzoeken, meer bepaald wat de motieven en factoren achter deze aanvallen zijn, en om aanbevelingen te formuleren. Dit rapport werd op 25 september 2003 vrijgegeven.

De tekst van het rapport is integraal te lezen op www.saps.gov.za/farmat/index.htm.

2. De Zuid-Afrikaanse regering onderkent dat het geweld in rurale gebieden, meer bepaald de "farm attacks", een ernstig probleem vormt dat de nodige aandacht verdient omdat het een impact heeft op de algemene veiligheid. Een onderzoekscommissie heeft gedurende twee jaar in opdracht van de Zuid-Afrikaanse regering dit fenomeen onderzocht en een lijvig rapport neergelegd. Het complexe probleem van de "farm attacks" hangt nauw samen met een andere, eveneens complexe problematiek, namelijk deze van de landhervorming, waarvan de wortels teruggaan tot de negentiende eeuw. "Farm attacks" beperken zich niet tot moorden op blanke boeren. Het rapport stelt duidelijk dat het geweld op de boerderijen niet politiek of raciaal getint is, maar hoofdzakelijk crimineel (89,3% van de gevallen) van aard is. De overvallers zijn vooral geïnteresseerd in geld, vuurwapens en gsm's.

Het rapport bevat ook enkele aanbevelingen: de overheid moet dringend werk maken van de bescherming van de grondwettelijke rechten van landeigenaars en het proces van de landhervorming moet worden versneld.

De Zuid-Afrikaanse politie zal de veiligheid op de boerderijen versterken door het inschakelen van 50.000 reservisten tegen 2009, die geleidelijk aan de militaire commando's zullen vervangen.

- De Vlaamse regering wenst haar bezorgdheid uit te drukken inzake de "farm attacks" en het extreme geweld waarmee deze in bepaalde gevallen gepaard gaan, maar deelt de mening niet dat het hier om een genocide zou gaan. Het probleem van de "farm attacks" heeft te maken met veiligheid, justitie en landhervorming. Justitie en politie zijn zowel in Zuid-Afrika als in België een nationale bevoegdheid. Sedert 1995 werken België en Zuid-Afrika samen op het vlak van politie. De samenwerking betreft onder meer criminaliteitsonderzoek. Verder is er een bescheiden samenwerking inzake de landhervorming.

Vlaanderen heeft in 2000 een algemeen samenwerkingsakkoord met Zuid-Afrika geparafeerd, dat alle bevoegdheidsdomeinen van Vlaanderen omvat. Justitie en politie vallen buiten deze samenwerking. Vlaanderen ondersteunt de inspanningen die Zuid-Afrika levert om in multilateraal verband (Nepad en SADC) stabiliteit, vrede en veiligheid te brengen op het Afrikaanse continent en in zuidelijk Afrika in het bijzonder (*Nepad : New Partnership for Africa's Development ; SADC : Southern African Development Community – red.*). In het kader van de ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika heeft Vlaanderen het voornemen om één project inzake preventie van jeugd-delinquentie en één project inzake de opvang van slachtoffers van geweld in de huiselijke kring te ondersteunen. Gelet op de bevoegdheidsverdeling en de bestaande afspraken inzake samenwerking, lijkt het niet opportuun dat de Vlaamse regering de Zuid-Afrikaanse ambassade in Brussel of de Zuid-Afrikaanse regering in Pretoria zou interpellieren over de "farm attacks".

Het probleem van de "farm attacks" moet binnen het bredere geheel van geweld en criminaliteit in Zuid-Afrika gezien worden. Samen met het AIDS-probleem en de hoge werkloosheid vormt criminaliteit een belemmering voor de verdere ontwikkeling van Zuid-Afrika. De Zuid-Afrikaanse regering is zich hiervan bewust. Zuid-Afrika is een democratie waar de beginselen van de rechtsstaat gelden. Niettemin blijft de bescherming van de mensenrechten, in het bijzonder van deze van kwetsbare groepen, een uitdaging voor het Zuid-Afrikaanse beleid.

Er zijn problemen in het rechtssysteem, en de landhervorming, die deels aan de basis ligt van het probleem van de "farm attacks", verloopt te traag. Toen in 1994 de eerste democratische verkiezingen gehouden werden, waren de verwachtingen hoog gespannen. Een aantal van die verwachtingen zijn helaas nog niet helemaal ingelost. Vele van de actuele problemen vinden hun oorsprong in het apartheidsregime waaronder Zuid-Afrika geleden heeft en hebben meer tijd nodig om opgelost te geraken dan men aanvankelijk kon vermoeden.

- Er zijn geen gegronde redenen om de goede samenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika, die de voorbije tien jaar gestadig is gegroeid, in vraag te stellen. Die samenwerking is erop gericht om de gevolgen van de apartheid in diverse sectoren van de maatschappij te helpen wegwerken en om Zuid-Afrika te ondersteunen in de voortrekkersrol die het wil en kan spelen op het Afrikaanse continent. Ook andere partners, zoals de Europese Unie, steunen deze strategie.

Vraag nr. 4
van 10 oktober 2003
van de heer JOHAN SAUWENS

Sportakkoorden – Stand van zaken

In de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de krachtlijnen voor een strategisch plan voor de sport die op 10 juli 1997 unaniem werd goedgekeurd, wordt speciaal de aandacht gevestigd op het uitwerken van een sportluik binnen de culturele akkoorden en van bilaterale sportakkoorden met het buitenland (Stuk 727 (1996-1997) – nr. 7).

Inmiddels werden door de Vlaamse regering diverse samenwerkingsakkoorden en culturele akkoorden afgesloten.

- Met welke staten en regio's heeft Vlaanderen samenwerkingsakkoorden en culturele akkoorden afgesloten in de huidige legislatuur ?
- In welke van deze akkoorden werd een sportluik opgenomen ?
- In welke vroeger afgesloten akkoorden (de zogenaamde Belgische culturele akkoorden), die uitgevoerd worden via samenwerkingsakkoorden, werd een sportluik opgenomen ?
- Wat is de inhoud van het sportluik in de verschillende (zie vragen 2 en 3) akkoorden ?

5. Wat is de stand van zaken in de uitvoering van het sportluik in de verschillende akkoorden ?

Welke financiële en personele middelen werden/worden uitgetrokken voor de uitvoering van het sportluik ?

6. Werden er reeds bilaterale sportakkoorden met het buitenland afgesloten ? Zo ja, met welke staten of regio's, wat is de inhoud ervan, wat is de stand van zaken in de uitvoering ?

Zo neen, welke initiatieven zal de Vlaamse regering nemen om dergelijke akkoorden af te sluiten ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ceysens (vraag nr. 4) en Keulen (nr. 8).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport.

MARINO KEULEN

VLAAMS MINISTER
VAN WONEN, MEDIA EN SPORT

Vraag nr. 33
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Dopingcontroles – Stand van zaken

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 48 van 13 februari 2002 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 28 juni 2002, blz. 1597) had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

De Vlaamse Gemeenschap kan dopingonderzoek en -controles uitvoeren.

1. Wat is het aantal op doping gecontroleerde sportwedstrijden, opgesplitst per sporttak, voor 2002 en totnogtoe voor 2003 ?

Naar welke dopingproducten wordt bij elke afdeling van elke sporttak gezocht ?

2. Hoeveel atleten werden gedurende deze periode en per sporttak bij controle betrappt op dopinggebruik ?

Om welke dopingproducten ging het telkens ?

3. In het programma "Koppen" van de VRT van 4 september 2003 vermeldde men dat het dopinggebruik nog nooit zo hoog is geweest !

Zijn er sporttakken waar de toestand alarme- rend is of die een stijgende trend vertonen ?

Zo ja, dan blijkt dat voorgaande preventie- ini- tiatieven inefficiënt zijn geweest.

Werden reeds bijkomende initiatieven onder- nomen of worden er in de toekomst nieuwe initia- tieven gepland ?

Antwoord

1. Een opsplitsing van de gecontroleerde sport- wedstrijden per sporttak en per jaar gaat als **bij- lage 1**.

De verboden substanties waar naar gezocht wordt, kunnen worden onderverdeeld in 7 cate- gorieën: stimulantia, narcotica, anabole steroï- den, corticosteroiden, peptide hormonen, bèta- blokkers en diuretica. De bètablokkers worden enkel opgespoord bij precisie- en concentratie- sporten zoals schietsporten, kunstduiken, biljart, snooker, darts, bowling en kegelen. De diuretica worden voornamelijk opgespoord bij sporten waar gewicht een belangrijke rol speelt (sporten met gewichtscategorieën, paardensport, body- building). De overige categorieën van verboden substanties worden systematisch in alle sporten opgespoord.

Voor alle in Vlaanderen uitgevoerde doping- controles is enkel de Vlaamse dopinglijst van verboden substanties en middelen wettelijk van toepassing. Deze lijst werd nader opschreven in artikel 73 van het besluit van de Vlaamse rege- ring van 23 oktober 1991 inzake medisch ver- antwoorde sportbeoefening.

2. Het aantal overtredingen, inclusief de weigerin- gen, bedraagt in 2002 81 en momenteel in 2003 116 (stand van zaken op 20 september 2003).

Een overzicht van de teruggevonden verboden substanties en middelen, en dit per sporttak en per jaar, gaat als **bijlage 2**.

3. Uit het bestaande cijfermateriaal is het voor een aantal sporttakken praktisch gezien onmogelijk trends aan te wijzen. Aangezien het aantal van gecontroleerde sporters vaak onvoldoende aan-

wezig is om van significantie te spreken, met andere woorden in sporttakken waar minder frequent gecontroleerd wordt, is de interpretatie van procentuele cijfers niet betrouwbaar omdat het aantal gecontroleerden te laag ligt.

In drie sporttakken (atletiek, voetbal en wielrennen) werden het laatste semester meer dan 100 sporters gecontroleerd. In het wielrennen en het voetbal stellen we inderdaad het hoogste percentage overtreders vast sedert de laatste tien jaar. In het wielrennen werden in het eerste semester van 2003 9,7 % sporters in overtreding bevonden (in de periode 1993-2002) schommelde tussen 3,0 % en 9,6 %). In het voetbal werden in het eerste semester van 2003 5,85 % sporters in overtreding bevonden (in de periode 1993-2002 schommelend tussen 1,6 % en 5,1 %). In de atletieksport daarentegen werden in het eerste semester van 2003 3,28 % sporters in overtreding bevonden, waar in de periode 1993-2002 dit percentage schommelde tussen 0 % en 6 %. Steeds moet echter de vraag gesteld worden of deze resultaten het gevolg zijn van een hoger dopinggebruik of van een betere dopingcontrole.

De Vlaamse overheid neemt talrijke initiatieven om de sportbeoefenaars te informeren en te betrekken :

- via verschillende kanalen worden brochures verspreid met informatie aangaande de dopingproblematiek zoals de brochure in verband met "dopingsubstanties en methoden" en "de dopingcontrole" en de brochure "Onzeker over doping?" ;
- aan alle sportfederaties werd gevraagd deze informatie te publiceren in hun tijdschrift ;
- alle sportfederaties werden aangeschreven aangaande de problematiek van de voedingssupplementen met de vraag hun leden via hun tijdschrift of ledenblad te waarschuwen om uiterst voorzichtig te zijn met het gebruik van allerlei voedingssupplementen ;
- er werd een campagne "Wie sport moet weten waar de lijn ligt" opgestart via televisie en magazines. Dit initiatief wil bijdragen tot een betere informatie en communicatie van de sportbeoefenaar op vlak van medisch verantwoord sporten in het algemeen en dopingbestrijding in het bijzonder. De Vlaamse overheid wil hiermee vermijden dat mensen uit onwetendheid zich toch laten verleiden tot het gebruik van doping. Die onwetendheid kan zich voordoen op verschillende vlakken: onwetendheid over de nadelige effecten van doping op de gezondheid en/of onwetendheid over het feit of een bepaalde substantie al dan niet op de verboden lijst staat. De Dopinglijn is te bereiken telefonisch, schriftelijk en via e-mail. Deze hulpverlening wordt georganiseerd in samenwerking met de Vlaamse Infolijn ;
- inzake preventie zullen vanaf het najaar 2003 de anonieme cijfergegevens automatisch driemaandelijks publiek gemaakt worden, en dit met een verwijzing naar de evolutie volgens sporttak. Deze cijfers worden ook gepubliceerd op de website van de Vlaamse overheid www.vlaanderen.be/dopinglijn. De website werd dit jaar verder verfijnd en geactualiseerd, waardoor de sportbeoefenaar nu zelf zal kunnen opzoeken welke geneesmiddelen al of niet toegelaten zijn ;
- de verspreiding van een video en cd-rom "Sport zonder doping" in Vlaanderen. Een Engelse versie werd naar aanleiding van het EU-voorzitterschap eveneens gerealiseerd ;
- de aanschaf van de bus "medisch verantwoord sporten" die in het bijzonder voor dopingcontroles wordt ingezet. De aanschaf van dit mobiel goed uitgerust en gestandaardiseerd onderzoekslokaal heeft tot doel de zichtbaarheid van het controlebeleid van de Vlaamse Gemeenschap te verhogen. De bus wordt minimaal twee keer per week ingezet ;
- verantwoordelijken van sportfederaties en sportbeoefenaars zélf kunnen steeds terecht bij de administratie Gezondheidszorg voor nadere informatie aangaande het medisch verantwoord sporten ;
- aangezien de kennis aangaande geldende verplichtingen (bv. bij internationale manifestaties) te wensen overlaat, werd een dialoogronde met sportfederaties ingevoerd waarbij via bilateraal overleg sportfederaties geïnformeerd en gesensibiliseerd worden ;
- medewerking aan de staten-generaal van de sportclubs die werd gehouden op 20 en 21 september 2003 in de Topsporthal in Gent en waar talrijke actoren in het sportveld aanwezig waren. De administratie Gezondheidszorg ondersteunde dit initiatief via een infosessie aangaande het "medisch verantwoord sporten in de sportclubs" en de aanwezigheid van de informatiestand rond medisch verantwoord sporten ;

- de nieuw ontwikkelde website www.vlaanderen.be/gezondsporten, die via een communicatiecampagne (TV, internet) aan het brede publiek werd voorgesteld en waar informatie wordt gegeven rond sport en gezondheid. Eind september 2003 werden sinds de start op 11 juni 2003 meer dan 100.000 bezoekers geregistreerd.

In 2004 zal dit preventiebeleid onverminderd voortgezet worden, waarbij vooral gefocust zal worden op het vernieuwde decreet medisch verantwoord sporten. Het blijft immers mijn bedoeling de sportfederaties en de sportbeoefenaars maximaal te informeren en te responsabiliseren in het kader van het medisch verantwoord sporten.

Bijlage 1

Aantal gecontroleerde sportmanifestaties 2003 tot en met 21/09/03 (interne controles Vlaamse Gemeenschap)

Sportdiscipline	aantal
atletiek	21
autosport	1
baseball/softball	2
basketbal	9
boksen	5
duatlon/triatlon	6
gevechtssporten	2
gewichtheffen	2
handbal	3
handboogschieten	2
judo	1
kaatsen	1
kanovaren	3
kickboxing	2
korfbal	1
krachtbal	1
motorcross	3
powerlifting	2
rolschaatsen	2
rugby	1
ruitersport	2
schietsport	1
snelschaatsen	4
tafeltennis	2
voetbal	29
volleybal	9
waterskiën	1
wielrennen	54
zaalvoetbal	4
zwemmen	3
Totaal	179

Bijlage 2

2002

Sporttak-substanties

Sporttak	Weigering	Stimulantia	Narcotica	Cannabis	Anabolica	Peptide horm.	Corticoiden	Diuretica
wielrennen	7	3			7		3	
voetbal	2	10		7			1	
atletiek		1			1			
gewichtheffen/powerlifting	2	1		1				
boksen				3				
duatlon/triatlon	4					1		
bodybuilding	2	1						
vechtsporten		1						
motorcross				2				
baseball		1		5				
basket				5			1	
squash	1							
waterpolo				1				
tafeltennis				2				
volley		2						
schaatsen				1				2
roeien					1			
tennis				2				
ijshockey		1						

2003

Sporttak-substanties

Sporttak	Weigering	Stimulantia	Narcotica	Cannabis	Anabolica	Peptide horm.	Corticoïden	Diuretica
handbal				1				
wielrennen	16	28	1	1	18	2	15	
voetbal	2				7		1	
atletiek	1				2		3	
gewichtheffen/powerlifting				2	1			
zwemmen				1				
boksen		1		2	1			
triathlon	1							
boogschieten					1			
bodybuilding				1	1			
vechtsporten	1			1				
korfbal				1				
motorcross				1				
baseball				2	1			
basket				2			1	
paardensport	4							1

Vraag nr. 34
van 16 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Sociale appartementen Vlabinvest – Huurprijzen

Ik verneem toevallig dat de huurprijs voor een appartement met twee slaapkamers in de A. Verhaselstraat in Wommel, die de sociale woonmaatschappij Providentia onder het stelsel Vlabinvest aanbiedt, 500 euro per maand bedraagt (Vlabinvest: Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant).

Acht de minister dergelijke prijzen verantwoord voor een sociaal appartement, bovendien in het kader van het beleid dat de Vlaamse regering zegt te voeren om het Vlaams karakter van de Rand rond Brussel te handhaven ?

Antwoord

Er dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds woongelegenheden verhuurd onder het sociaal huurstelsel en anderzijds woongelegenheden verhuurd onder het Vlabinvest-stelsel.

Het Vlabinvest-stelsel verschilt van het sociaal huurstelsel in volgende opzichten.

Inkomensvoorwaarden

Het doelpubliek dat zich kandidaat stelt bij Vlabinvest mag over een hoger inkomen beschikken dan in het sociaal huurstelsel:

	Vlabinvest	VHM
Alleenstaande	26.930	15.756
Gezin (2 personen)	39.050	23.633
Vermeerdering per persoon ten laste	2.690	1.313

(VHM : Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – red.)

Specifieke voorrangsregeling

Kandidaat-huurders die zich inschrijven om in aanmerking te komen voor een Vlabinvest-huurwoning krijgen, afhankelijk van hun maatschappelijke, economische of culturele binding, een tijdelijk voorrangsrecht waardoor het Vlaams karakter bewaard blijft binnen de werkgemeenten van Vlabinvest.

Gunstiger huurvoorwaarden

Huurders van Vlabinvest-woningen krijgen te maken met een huurcontract dat voldoet aan de voorwaarden van de private huurreglementering en dat ten opzichte van sociale huurcontracten veel gunstiger en soepeler is opgesteld, bijvoorbeeld onbepaalde duur, huuraanpassingen wettelijk geregeld en beperkt, ...

Naast voorgaande verschillelementen die betrekking hebben op de persoon van de huurder, dienen nog volgende elementen in rekening gebracht te worden.

De financiering

De initiatiefnemers (in casu de SHM Providentia) worden voor deze Vlabinvest-projecten gefinancierd onder Vlabinvest-voorwaarden in plaats van de reguliere systemen van projectsubsidie (SBR) of programmafinanciering (VHM), die gunstiger zijn voor de initiatiefnemer.

(SHM : sociale huisvestingsmaatschappij; SBR: subsidies voor bouw en renovatie – red.)

De grootte en afwerkingsgraad

Woongelegenheden gebouwd onder het Vlabinvest-stelsel zijn bovendien qua oppervlakte 10% groter en hebben een hogere afwerkingsgraad dan woongelegenheden gebouwd onder het sociaal stelsel; dit feit alleen al rechtvaardigt een hogere huurprijs.

Juist door deze verschillen, sluit het huren van een Vlabinvest-woongelegenheden meer aan bij huren op de gewone markt dan huren in de sociale markt.

Daarom ook dat Vlabinvest zich, bij de verplichte goedkeuring van de door de initiatiefnemer voorgestelde huurprijs, richt op de prijzen die gehanteerd worden op de vrije huurmarkt en deze sociaal corrigeert.

In de huidige marktsituatie gelden hierbij de gangbare huurprijzen voor vergelijkbare woningen op de vrije huurmarkt binnen het Vlabinvest-werkgebied, verminderd met 10 %, als richtsnoer.

Gelet op de specifieke Vlabinvest-inkomensvoorwaarden kan dit als sociaal verantwoorde huurprijs omschreven worden.

Vraag nr. 35
van 16 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Socialehuisvestingsmaatschappijen – Grondoverdracht aan gemeenten

Enkele maanden geleden keurde een sociale bouwmaatschappij de gratis overdracht van een stuk grond aan een gemeentebestuur goed. Enkele maanden later blijkt echter dat het betrokken gemeentebestuur deze verkregen grond verkoopt aan een particulier, niettegenstaande de gratis verwerking. Dit gemeentebestuur is daarenboven hoofdaandeelhouder van deze sociale bouwmaatschappij.

1. Kan de minister een overzicht geven van de overdrachten zoals hierboven beschreven die werden goedgekeurd ?

In welke mate dient de toezichthoudende overheid trouwens haar goedkeuring te geven ?

2. Is er in dergelijk geval in hoofde van het betrokken gemeentebestuur sprake van belangenvermenging via zijn bestuurders volgens de vigerende vennootschapswetgeving ? Hoe wordt daarop toegezien ?

Antwoord

Wat de eerste vraag betreft, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat elke overdracht van onroerende goederen van een socialehuisvestingsmaatschappij (SHM) naar de gemeente met bestemming openbaar domein een voorafgaande goedkeuring vereist van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM), zijnde de toezienende overheid van de overdragende socialehuisvestingsmaatschappij. De akte van overdracht wordt verleden voor de burgemeester van de overnemende gemeente. Te dien einde heeft de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij ten behoeve van haar socialehuisvestingsmaatschappijen een modelakte opge maakt, die in de meeste gevallen gebruikt wordt.

Onder het punt 4 Bijzondere voorwaarden, meer bepaald 4.3 en 4.5, worden een aantal restricties opgelegd zowel aan de gemeente als aan particulieren met betrekking tot het gebruik van deze overgedragen eigendommen.

Ik citeer daarbij in het bijzonder punt 4.3: "De verkrijger zal de overgedragen grond gebruiken volgens de openbare bestemming (hetzij als rijweg of

als groenzone), die zij door de uitvoering van infrastructuurwerken op de datum van overdracht heeft verkregen en het is de verkrijger verboden een einde te maken aan deze bestemming, door de overgedragen grond te vervreemden of te verhuuren of er gebruik van te (laten) maken op een wijze die onverenigbaar is met de bestemming ervan".

(Bijlage 1 : modelakte)

Van deze clausule kan wel afgeweken worden, maar dan steeds met toestemming van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur, die als bouwheer voor de infrastructuurwerken trouwens instaat voor de opvolging van deze overdrachtdossiers.

Als **bijlage 2** hierna bezorg ik een lijst met de door de VHM goedgekeurde grondoverdrachten van de SHM's naar het openbaar domein van de gemeenten sinds 1 januari 2001 tot heden. Al deze overdrachten werden goedgekeurd volgens de hierboven vermelde procedure. De VHM deelt mij verder mee dat, voorzover zij weet, op deze lijst geen overdrachten voorkomen waarbij de VHM in afwijking van de bovenvermelde procedure toestemming zou hebben gegeven aan de gemeenten om de overgedragen grond of delen ervan verder te verkopen.

Wat de tweede vraag met betrekking tot een mogelijk belangenconflict betreft, dit lijkt mij in essentie een feitenkwestie en derhalve functie van de aantoonbaarheid, minstens het geground vermoeden, van een mogelijk strijdig belang.

Artikel 523, § 1 Wetboek Vennootschappen (hierna verkort zoals gebruikelijk weergegeven als : W.Venn.) definieert in zijn eerste alinea wat onder belangenconflict kan worden verstaan:

"Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een ver richting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur, moet hij dit meedelen aan de andere bestuurders voor de raad van bestuur een besluit neemt. Zijn verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang moeten worden opgenomen in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. Ingeval de vennootschap een of meer commissarissen heeft benoemd, moet de betrokken bestuurder tevens die commissarissen van het strijdig belang op de hoogte brengen".

Artikel 529 W.Venn. bepaalt :

"Onverminderd art. 528*, zijn de bestuurders persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de schade geleden door de vennootschap of door derden ten gevolge van beslissingen of verrichtingen die hebben plaatsgevonden overeenkomstig art. 523, indien die beslissing of verrichting aan hen of aan een van hen een onrechtmatig financieel voordeel heeft bezorgd ten nadele van de vennootschap".

(* Luidt letterlijk als volgt : "De bestuurders zijn, hetzij jegens de vennootschap, hetzij jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van de bepalingen van dit wetboek of van de statuten van de vennootschap. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven indien hun geen schuld kan verweten worden en zij die overtredingen hebben aangeklaagd op de eerste algemene vergadering nadat zij er kennis van hebben gekregen".)

De toepassing van artikel 523 leent zich tot een onderscheid tussen drie gevallen:

A) de klassieke belangenconflicten (bijvoorbeeld de verkoop van een goed van een bestuurder aan de vennootschap of het omgekeerde);

B) de bestuurder als vertegenwoordiger van een belangengroep (men heeft hier te maken met conflicten die voortvloeien uit de heterogene samenstelling van de raad van bestuur, waarin vertegenwoordigers van diverse groepen van aandeelhouders zitting hebben; van de bestuurder die is aangewezen door zo een groep wordt verwacht dat hij de belangen van zijn achterban behartigt).

Deze verwachtingen zal de bestuurder niet in alle gevallen kunnen inlossen, de bestuurder moet immers in eerste instantie handelen overeenkomstig het belang van de vennootschap;

C) de bestuurder als vertegenwoordiger van een meerderheidsaandeelhouder.

Ook hier moet het belang van de vennootschap tegen de beslissingen van de meerderheid worden gevrijwaard.

Conclusie is dat de bestuurder – of hij nu een klassiek bestuurder is dan wel een vertegenwoordiger van een belangengroep of van een moedervennootschap – in alle omstandigheden de belangen van de vennootschap waarin hij al of niet via een

vertegenwoordiger zitting heeft, naadloos dient te respecteren.

De definitie van het begrip belangenconflict en de voorbereidende werken bij de betrokken bepaling zoals zij heden ten dage gestalte heeft in het Wetboek Vennootschappen, leren dat de toepassing van artikel 523 W.Venn. sterk beperkt is: een belangenconflict zal enkel bestaan wanneer een bestuurder (rechts- of fysieke persoon) rechtstreeks of onrechtstreeks een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur; zeg maar, wanneer de bestuurder zich bij het nemen van de beslissing of de uitvoering van de verrichting ten nadele van de vennootschap zou kunnen verrijken.

Twee begrippen staan derhalve centraal: een "strijdig belang" dat van "vermogensrechtelijke aard" moet zijn. De woorden vermogensrechtelijk, materieel en financieel hebben in deze duidelijk dezelfde betekenis.

Het louter psychologisch of gevoelsmatig belang wordt op die manier uitgesloten van de toepassing van het in deze betrokken artikel 523 W.Venn..

Belangrijk is te attenderen op de informatieplicht die ingevolge het W.Venn. berust op de bestuurder (de gemeente) wanneer deze bij een deliberatie van de raad van bestuur van de SHM vaststelt dat van een strijdig belang sprake kan zijn.

In dergelijk geval dient de bestuurder een aantal meldingen te verrichten :

- vooreerst dient hij het strijdig belang ter kennis te brengen van de andere bestuurders voor de raad van bestuur een besluit neemt; zijn verklaring, alsook de gronden die de beslissing of de verrichting verrechtvaardigen, moeten worden opgenomen in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen ;
- hij dient ook de commissarissen – wanneer die er zijn – op de hoogte te brengen van het strijdig belang.

In de notulen van de vergadering van de raad van bestuur dienen ten minste de volgende gegevens te worden opgenomen :

- de aard van de beslissing of verrichting ten aanzien waarvan het strijdig belang zich heeft gemanifesteerd ;

- de redenen waarom het besluit niettegenstaande de strijdigheid werd genomen ;
- en de vermogensrechtelijke gevolgen van de beslissing van de vennootschap.

De hiervoor bedoelde notulen moeten in hun geheel worden opgenomen in het jaarverslag van de raad van bestuur, dat wordt opgesteld naar aanleiding van de afsluiting en de goedkeuring van de jaarrekening.

Indien er één of meer commissarissen zijn aangesteld, dient hun verslag m.b.t. de jaarrekening een afzonderlijke omschrijving te bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de besluiten van de raad van bestuur ten aanzien waarvan een strijdig belang bestaat.

De raad van bestuur is dus bevoegd om de betrokken beslissing te nemen of de verrichting uit te voeren. De vereiste verslaggeving noodzaakt de raad evenwel tot een overwogen en gemotiveerde besluitvorming.

Behoudens het bestaan van andersluidende statutaire bepalingen zal de raad van bestuur op basis van zijn onderzoek en de door hem gemaakte overwegingen, beraadslagen en stemmen volgens de gewone regels. De regels dat de bestuurder in wiens hoofde zich een strijdig belang voordoet, niet mag deelnemen aan de beraadslagingen van de raad over deze verrichtingen of beslissingen, noch aan de stemming in dat verband, geldt enkel voor de vennootschappen die een publiek beroep op het spaarwezen doen of hebben gedaan (niet dus voor SHM).

De algemene vergadering heeft in deze dus een a posteriori controle.

De vennootschap (lees: de algemene vergadering van de aandeelhouders) kan de nietigheid vorderen van de beslissingen of verrichtingen die plaatsvonden met overtreding van de procedureregels van artikel 523 W.Venn. Voorwaarde is evenwel dat de vennootschap kan aantonen dat de wederpartij van de overtreding van artikel 523 op de hoogte was of had moeten zijn.

Vraag die in deze ook rijst, is of de procedure voorgeschreven door het W.Venn. al of niet is nageleefd.

Indien deze niet zou zijn nageleefd, blijft de bestuurdersaansprakelijkheid wegens overtreding van de vennootschapswet wat de belangenconflic-

ten betreft als algemene regel gelden. De bestuurders van een NV en een CVBA zijn immers hetzij jegens de vennootschap, hetzij jegens derden hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van het Wetboek Vennootschappen of van de statuten van de vennootschap.

Belangrijk in deze is uiteraard het exacte feitenkader in kaart te brengen. Dit laat onder andere toe na te gaan of er sowieso sprake kon zijn van een strijdig belang op het moment van de raadsbeslissing. Tevens laat dit toe na te gaan of in de hypothese van een aantoonbaar strijdig belang op het moment van de beslissing artikel 529 W.Venn. toepasselijk is, dan wel artikel 528 W.Venn. (de zgn. bestuurdersaansprakelijkheid wegens overtreding van de vennootschapswet).

Een erg belangrijke vraag bij de analyse van dit feitenkader is dus uiteraard of op het moment van het nemen van de beslissing het strijdig belang reeds bestond of redelijkerwijze kon bestaan of worden vermoed. Indien niet, kan er mijns inziens moeilijk sprake zijn van een wederrechtelijke beslissing van de raad van bestuur van de SHM en kan er noch sprake van schending van artikel 528 W.Venn., noch van artikel 529 W.Venn. zijn.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 36
van 16 september 2003
van de heer CARL DECALUWE**

Sociale huisvesting – Proefprojecten PPS

De voorbije periode werd door de voorganger van de minister bevoegd voor Huisvesting de publiek-private samenwerking (PPS) gelanceerd als een financieringsmechanisme voor de realisatie van bepaalde openbare investeringen. Hiertoe werden een aantal proefprojecten geselecteerd. De bedoeling is om via het PPS-mechanisme de bouw van duizend sociale woningen te financieren.

1. Kan de minister, gezien de recente ontwikkelingen en initiatieven, de huidige algemene stand van zaken geven ?
2. Wat is de concrete geactualiseerde stand van zaken van de individuele proefprojecten inzake PPS ? In welke mate is de aanbestedingsprocedure reeds vastgesteld of gestart ?

3. Wat zal dan de financiële inbreng van de Vlaamse overheid zijn voor deze proefprojecten ?
4. Volgens welke procedure werden de proefprojecten geselecteerd ? Wordt voor de aanbesteding de wet op de overheidsopdrachten toegepast ?

Antwoord

1. Nadat de Vlaamse regering op 9 mei 2003 haar principiële goedkeuring had gegeven aan de krachtlijnen met betrekking tot het operationaliseren van PPS-proefprojecten en de keuze van 10 gemeenten met betrekking tot de prioritaire proefprojecten, hebben mijn kabinet en de verschillende werkgroepen (aanbestedingsprocedure – opmaak prestatiebestek – juridische werkgroep) niet stilgezeten.

De aanbestedingsprocedure is volledig uitgewerkt op voorstel van de afdelingen Gesubsidieerde Infrastructuur (AGI) en Overheidsopdrachten en is goedgekeurd door de Vlaamse regering op 3 oktober jongstleden. Er is geopteerd voor een promotieovereenkomst via een beperkte-offerteaanvraag.

Deze procedure verloopt in 2 fasen.

Eerst is er de Europese publicatie "oproep kandidaatstelling" die intussen is gepubliceerd en waarbij de geïnteresseerden tijd krijgen tot 12 november 2003 om zich kandidaat te stellen. Hierbij wordt gevraagd dat zij een aantal juridische, economische, financiële en technische inlichtingen en attesten voorleggen alsook een gedetailleerde beschrijving van een recent (bouwvergunning na 1/1/2000) project van minimum 30 woningen dat men heeft uitgevoerd.

Vervolgens wordt in een tweede fase rond 30 november 2003 het bijzonder bestek bezorgd aan de geselecteerde kandidaten en worden zij uitgenodigd tot het indienen van een offerte, inclusief voorontwerp, uiterlijk eind februari 2004. Het bijzonder bestek zal bestaan uit een gedetailleerde opgave van de verschillende bouwpercelen, het nieuw prestatiebestek, het administratief bestek en de PPS-overeenkomst tussen Vlaams Gewest, SHM of gemeente en private partner.

Einde maart 2004 zal de opdracht gegund worden door de minister van Wonen op advies van

de selectiecommissie op basis van de criteria opgesomd in het bijzonder bestek. Onder meer de prijs, de architecturale kwaliteiten, de technische vereisten, de uitvoeringstermijn en de invulling van het groot onderhoud zullen hierbij bepalende elementen zijn. Uiteindelijk wordt gemikt om, na het verkrijgen van de bouwvergunning, van start te kunnen gaan met de eerste bouwprojecten in de 2de helft van 2004.

Er zullen circa 450 nieuwe sociale huurwoningen gerealiseerd worden waarvan 305 appartementen en 145 eengezinswoningen. Het gaat om 14 projecten op publieke gronden in de volgende 7 gemeenten: Aalst, Antwerpen, Dilbeek, Izegem, Gent, Lommel en Tienen. De eigenaars van deze publieke gronden hebben een mandaat aan het Vlaams Gewest verleend tot het uitschrijven van een beperkte-offerteaanvraag.

Tevens wil ik vermelden dat het nieuw prestatiebestek : "Algemeen Bestek voor de Sociale Woningbouw" ABSW 2003 op mijn vraag opgesteld werd door WTCB en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) en opgeleverd werd in augustus 2003. Bovendien werd het PPS-model op 27 mei 2003 door Ernst&Young voorgesteld in de Commissie voor Huisvesting van het Vlaams Parlement (*Stuk 1774 (2002-2003) – Nr.1 – red.*) en vonden in de 5 Vlaamse provinciehuizen tussen 15 juni en 2 juli 2003 infosessies plaats voor een publiek van gemeenten, OCMW's, SHM's, aannemers, bouwpromotoren, architecten en financiers. Op diverse plaatsen werd het model ook toegelicht aan de leden van de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) en Nacebo.

(*WTCB : Wetenschappelijk- en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf; Nacebo: Nationale Centrale voor Metaal-, Hout- en Bouwvakondernemingen – red.*)

2. Deze vraag is al beantwoord in het antwoord op de eerste vraag.
3. De private partner staat in voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het groot onderhoud van het project dat op de publieke grond gerealiseerd wordt. Nadat het bouwproject opgeleverd wordt, geeft hij voor 27 jaar het gebouw in erfpacht aan de LHI (lokale huisvestingsactor) die instaat voor de exploitatie en klein onderhoud en herstellingen en hiervoor een beheersvergoeding ontvangt van de private partner.

Het Vlaams Gewest zal via het Garantiefonds voor Huisvesting (een VOI type A) de bij de gunning overeengekomen erfpachtcanon garanderen gedurende 27 jaar door bovenop de reële sociale huur een verhuursubsidie te betalen, gelijk aan het verschil tussen de basishuur en de reële sociale huur (*VOI : Vlaamse openbare instelling – red.*).

Daarnaast zal het Garantiefonds aan de verhuurder (LHI) gedurende 27 jaar een forfaitaire vergoeding van 3 % en 2% van de reële sociale huur betalen om respectievelijk het leegstandsrisico en de eventuele wanbetaling van de sociale huurder te dekken. Indien deze risico's hoger liggen, moet de LHI ze zelf dragen.

Bij de gunning in april 2004 zal het bedrag van 25 miljoen euro vastgelegd worden over de verschillende goedgekeurde projecten voor de bouw van 450 woningen voor 27 jaar op basis van de overeengekomen jaarlijkse erfpachtcanon met de private partner en het door Ernst&Young ontwikkeld rekenmodel.

4. Zoals toegelicht door Ernst&Young in de Commissie voor Huisvesting van het Vlaams Parlement op 27 mei 2003 werden de proefsteden geselecteerd op basis van 3 criteria: binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werd vooreerst bewust gekozen voor stedelijke woongebieden waar de nood voor bijkomende sociale woningen het grootst is, verder werd gezocht naar een optimale mix tussen geografische ligging (provincie) en grootte, aard gebied en bovenal woongebieden en ten slotte werd er op basis van de uitgezuiverde wachtlijsten van de VHM per provincie telkens 2 gemeenten geselecteerd die voorkwamen in de top-10.

Deze gemeenten hebben dan eind 2002 34 projecten ingediend voor een totaal van 930 sociale woningen. Eind augustus hebben we de betrokken gemeenten gevraagd hun ingediende projecten te bevestigen en bij voorkeur geen projecten in te dienen die te ver gevorderd waren op gebied van ontwerp of zelfs bouwvergunning omdat deze het effectief gebruik van het door de Vlaamse regering opgelegde prestatiebestek onvoldoende zouden toelaten. Bovendien werd ze gevraagd kleinere projecten (<20 woningen) via de klassieke investeringsprogramma's te verwezenlijken en een effectief ondertekend mandaat aan het Vlaams Gewest te geven voor de aanbesteding op hun publieke gronden.

Uiteindelijk selecteerde de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap 14 projectvoorstellen, goed voor 450 sociale woningen in 7 van de 10 gemeenten die in de eerste aanbesteding gebouwd zullen worden. Drie van de oorspronkelijke steden, met name Lier, Oostende en Tongeren, dienden uiteindelijk geen project in of gaven geen mandaat.

De wet op de overheidsopdrachten wordt wel degelijk toegepast voor de aanbesteding via een beperkte-offerteaanvraag. Dit is zelfs uitdrukkelijk vermeld in de Europese oproep tot kandidaatstelling.

Hiermee wordt de aftrap gegeven voor de start van de eerste proefprojecten en hopen wij in het najaar van 2005 de eerste PPS-sociale huurwoningen op te leveren voor bewoning door sociale huurders.

Vraag nr. 38
van 19 september 2003
van de heer JAN VERFAILLIE

Motorsportcircuits – West-Vlaanderen

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 62 van 14 maart 2002 aan toenmalig Vlaams minister Bert Anciaux en aansluitend op de schriftelijke vraag van Vlaams volksvertegenwoordiger Johan De Roo aan toenmalig Vlaams minister Guy Vanhengel (vraag nr. 14 van 20 september 2002) zou ik graag volgende vraag stellen (resp. Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 16 van 12 juli 2002, blz. 1790 en BVA nr. 4 van 18 november 2002, blz. 893).

1. Heeft de provincie West-Vlaanderen al mogelijke locaties geselecteerd voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten ?
2. Zo ja, hoeveel en waar zijn ze precies gelokaliseerd ?
3. Zo neen, hoe komt het dat de selectie van mogelijke locaties zolang duurt ?

Antwoord

1. De provincie West-Vlaanderen heeft nog geen locaties geselecteerd voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten.

2. Zie 1.
3. De provinciale planologische dienst van West-Vlaanderen is momenteel bezig met globaal digitaal cartografisch vooronderzoek. Ook als er suggesties van derden voor locaties binnenkomen, worden deze onderzocht.

Er dient te worden opgemerkt dat in het provinciaal jaarprogramma Ruimtelijke Ordening van West-Vlaanderen is opgenomen dat in 2003 de opmaak van een specifiek beleidskader voor lawaaierige sporten zal worden opgestart. Op basis van dit afwegingskader kan de provincie dan ruimtelijke uitvoeringsplannen maken voor motorcrossterreinen. De provincie heeft daarbij de bedoeling om de motorcrossterreinen te bundelen met andere lawaaierige sporten op multifunctionele terreinen. Ingevolge het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 dient de provincie West-Vlaanderen 2 locaties te selecteren. Zodra de locaties bekend zijn, kan er concreet gewerkt worden aan ruimtelijke uitvoeringsplannen. Op heden bestaat er nog geen concrete planning of timing.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

BART SOMERS

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 46
van 7 augustus 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Brussel Deze Week – Taalgebruik "Agenda"

Enige tijd geleden werd het blad "Tram 81" opgedoekt. De meertaligheid ervan maakte het blad moeilijk leesbaar en er werd terecht voor geopteerd om vooral te werken op de communicatie naar de Brusselse Vlamingen.

In dat kader kreeg "Brussel Deze Week" (BDW) een nieuwe bijlage, met name "Agenda".

De jongste tijd moet worden vastgesteld dat weerom in hetzelfde euvel wordt vervallen. Agenda wordt drietalig opgevat. Niet alleen is dat het geval voor de feitelijke agenda, maar ook voor de redactionele bijdragen. In het nummer 895 is er bijvoorbeeld niet één Nederlandstalige bijdrage.

Heeft de minister-president al gereageerd tegen deze gang van zaken ?

Antwoord

Agenda is inderdaad de opvolger van het voormalige blad Tram 81.

Het uitgeven van dit meertalig magazine met uitgebreide agenda en met berichtgeving over de Vlaamse gemeenschap in de ruimste zin van het woord, is een beleidsoptie die door de Vlaamse Gemeenschap werd vooropgesteld bij de vervanging van Tram 81. De inhoud van de periodiek moet een ruim publiek aanspreken, alsook dit publiek laten kennismaken met de Vlaamse netwerken en Vlaamse aanwezigheid in Brussel en met de beleidsmaatregelen van de Vlaamse overheid.

Deze bijzondere missie van Agenda, namelijk de anderstalige Brusselaars op een correcte en open manier informeren over alle aspecten van de Vlaamse Gemeenschap in het bijzonder, en van Vlaanderen in het algemeen, wordt in het nummer dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger aanhaalt wel consequent vervuld :

- een bladzijde bestrijkt een culturele selectie uit Beersel, Antwerpen, Oostende, Boechout, Gent, Watou en de Kust ;
- het nieuwe decreet van Vlaams minister Van Grembergen over de "moskeefabrieken" wordt besproken (2 blz.) en
- wielrenner Marc Wouters wordt geportretteerd (2 blz.)
- er is een nieuwsoverzicht van de belangrijkste politieke en maatschappelijke feiten van de voorbije week in Vlaanderen.

Aangezien deze rubrieken specifiek voor de anderstaligen in Brussel bestemd zijn en het nieuws dat erin vervat is meestal genoegzaam bekend is bij de Vlamingen, worden deze niet in het Nederlands gepubliceerd.

Ik wil benadrukken dat de ontstentenis van een Nederlandstalige bijdrage in Agenda nr. 895 van 18 juli tot 7 augustus evenwel in geen enkel opzicht representatief is te noemen. In deze Agenda stond inderdaad geen Nederlandstalig redactioneel artikel. Dat dit heeft bijgedragen tot een vertekend beeld in dit nummer is zeker jammer, maar er werd mij gegarandeerd dat het hier een geïsoleerd voorval betrof.

Een en ander bleek het gevolg te zijn van een samenloop van omstandigheden :

- door de zomerregeling was het aantal bladzijden gereduceerd van 64 tot 48 ;
- het ging om een kalender voor drie weken : het aantal kalendergegevens dat moest worden publiceerd, was drie keer zo uitgebreid als anders ;
- wegens de vakantieperiode was de deadline voor het aanleveren van het drukklaar materiaal met drie dagen vervroegd.

Aangezien de kalendergegevens pas op het laatste ogenblik beschikbaar waren, wist de redactie pas zeer laat hoeveel plaats de drievoudige kalendergegevens zouden innemen. Die plaats bleek veel groter te zijn dan oorspronkelijk ingeschat. Op het laatste moment heeft de redactie besloten om de meeste anderstalige redactionele teksten te schrappen en alle Nederlandstalige teksten naar het informatieweekblad "Brussel Deze Week" over te hevelen. Op die manier konden op zijn minst de abonnees van Agenda, die dus ook BDW ontvangen, er kennis van nemen. Achteraf bekeken was dit, naar beeldvorming, misschien niet de juiste beslissing. De redactie heeft hieruit inmiddels al de nodige conclusies getrokken.

RENAAT LANDUYT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 78
van 20 juni 2003
van de heer JAN LAURYS

Regularisatie DAC – Stand van zaken

Op 26 november 1999 besliste de Vlaamse regering tot de fasegewijze regularisatie van de traditionele tewerkstellingsprogramma's. Hierbij zouden nepstatuten worden omgezet in reguliere arbeid.

Uit de begrotingsdocumenten blijkt dat vanuit de begroting Werkgelegenheid middelen worden getransfereerd naar de begroting van de programma's Welzijn, Onderwijs, Ontwikkelingssamenwerking, Cultuur, Sport en Monumentenzorg voor de regularisatie van de nepstatuten van het Derde Arbeidscircuit (DAC).

1. Graag een overzicht van de middelen die sinds 1999 vanuit de begroting Werkgelegenheid zijn getransfereerd voor de regularisatie van DAC'ers naar andere programma's, met aanduiding van de basisallocaties (oorsprong en doel).
2. Graag een overzicht van de middelen die sinds 1999 tot nu aan de regularisatie van DAC'ers werden besteed per programma, met aanduiding van de basisallocaties (oorsprong en doel).
3. Hoeveel nepstatuten zijn er nu reeds geregulariseerd per domein ?
4. Hoeveel moeten er nog geregulariseerd worden ?
5. Hoeveel middelen zijn er hiervoor nog nodig ? Van welke programma's zullen deze middelen afkomstig zijn ?
6. Tegen welke datum zouden alle nepstatuten geregulariseerd moeten zijn ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Landuyt (nr. 78) ; Byttebier (nr. 215) ; Vanderpoorten (nr. 119) ; Sannen (nr. 204) ; Van Grembergen (nr. 183) en Keulen (nr. 10).

Gecoördineerd antwoord

**Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme**

De Vlaamse regering besliste op 26 november 1999 tot de fasegewijze regularisatie van de traditionele tewerkstellingsprogramma's (VR/99/15.10/DOC.0978 – VR/99/26.11/DOC.0978quater). De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger handelt over de regularisaties DAC.

1. In uitvoering van bovenvermelde beslissingen werden volgende DAC-regularisaties doorgevoerd :

Domein	Aantal VTE	Bedrag in euro
Tijdens het jaar 2001		
Welzijn en Gezondheid	3.935,5	80.428.000
Tijdens het jaar 2002		
Cultuur en Ontwikkelingssamenwerking	777,6	16.970.000
Welzijn	27,0	685.000
Tijdens het jaar 2003		
	jaar 2003	
Cultuur en Vlaamse Gemeenschapscommissie	424,3	10.781.000
Monumentenzorg	21,0	464.000
Welzijn	7,5	214.000
Ontwikkelingssamenwerking	7,0	158.000
Totaal	5.199,9	109.700.000

VTE : voltijds equivalent – red.

Voor de DAC-projecten gaat het om de basisallocatie 41.05. Allerhande uitgaven in het kader van het Derde Arbeidscircuit van het programma 52.40 Werkgelegenheid.

2. Antwoord zie vraag 1.
3. Op 31 december 2003 werden 5.199,9 VTE regularisaties van DAC-projecten doorgevoerd voor een bedrag van 109.700.000 euro. Dit bedrag is dus effectief vanuit het programma 52.40 Werkgelegenheid, basisallocatie 41.05, overgedragen naar de respectieve voornoemde domeinen. Voor de domeinen Toerisme en Leefmilieu is de streefdatum voor de regularisatie 1 januari 2004. Volgens de huidige gegevens betreft het hier 112 VTE voor het domein Toerisme en 98 VTE voor het domein Leefmilieu. Tevens zou op 1 januari 2004 bijkomend nog een project (1 VTE) uit het domein Welzijn worden gereguleerd. In totaal zou het wat Werkgelegenheid en deze domeinen betreft voor 2004 gaan over een bedrag van 5.829.000 euro.
4. Volgens "raming" – en na regularisatie van de domeinen Toerisme en Leefmilieu op 1 januari 2004 – blijven er nog 779 VTE DAC-ers te regulariseren.
5. Bij elke regularisatie van een DAC-project wordt het budget Werkgelegenheid verminderd met de middelen die overeenstemmen met de subsidies voor de betrokken projecten. Het pro-

gramma en de basisallocatie werden in punt 1 vermeld.

6. De aanpak van de regularisatie gebeurt fase- en sectorgewijze volgens bovenvermelde beslissing van de Vlaamse regering van 26 november 1999. Een einddatum voor de regularisatie werd niet vooropgesteld.

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

Bij het onderwijspersoneel zijn er geen personeelsleden met het statuut van het Derde Arbeidscircuit (DAC). Het enige tewerkstellingsprogramma dat nog van toepassing is bij het onderwijspersoneel is dat van de gesubsidieerde contractuelen (gesco's).

In het akkoord van sectorale programmatie 2001-2002 voor de sector "Onderwijs" (CAO VI) was bepaald dat de gesco's tewerkgesteld in het onderwijs op basis van de onderwijsconventie 8285 vanaf 1 januari 2002 werden omgezet naar contractuelen van onbepaalde duur ten laste van de onderwijsbegroting. In dit kader werden bij de initiële begroting 2002 de cofinancieringsmiddelen van deze voormalige gesco's (16.266.000 euro) getransfereerd van de begroting van de administratie Werkgelegenheid naar de onderwijsbegroting (OA 35, PR 40, BA 1119 Aandeel salariskosten gesubsidieerd contractuele personeelsleden).

De enige gesco's die momenteel nog binnen de onderwijsbegroting zijn opgenomen, zijn de gesco's

tewerkgesteld in de Stichting Vlaamse Schoolsport (raming totale loonkosten initiële begroting 2004: 1.982.000 euro) en de gesco's die ressorteren onder een conventie met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (raming totale loonkosten initiële begroting 2004: 951.000 euro).

De mogelijke omzetting van deze gesco's naar contractuelen van onbepaalde duur veroorzaakt meer kosten aangezien de patronale bijdragen van contractuelen hoger zijn dan deze van gesco's. Daarenboven dienen ook in dit geval de cofinancieringsbedragen, opgenomen in de begroting van de administratie Werkgelegenheid, getransfereerd te worden naar de onderwijsbegroting. Daarenboven moet er een overeenkomst komen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over de mogelijke transfer van de cofinancieringsbedragen van de "Brusselse" gesco's indien deze personeelsleden zouden overgaan naar een contractuele tewerkstelling.

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

Monumenten en Landschappen

1. Vanuit programma 52.4 (Werkgelegenheid) werd van basisallocatie 41.05 (Allerhande uitgaven in het kader van DAC) 464.000 euro getransfereerd voor de regularisatie DAC-ers in de sector Monumenten en Landschappen en Archeologie voor het begrotingsjaar 2003 :
  - 220.000 euro werd overgeheveld naar programma 99.1, basisallocatie 11.03 ;
  - 244.000 euro werd overgeheveld naar programma 62.20, basisallocatie 33.11.
2. Voor het begrotingsjaar 2003: 464.000 euro wat het aandeel Werkgelegenheid betreft, maar aangevuld met de harmonisatiekosten ten bedrage van 108.406 euro gecompenseerd op programma 62.20, basisallocatie 33.11 :
  - vanuit basisallocatie 33.05 compensatie ten bedrage van 60.077 euro en
  - vanuit basisallocatie 63.04 compensatie ten bedrage van 48.329 euro.
3. Voor de bevoegdheid Monumenten en Landschappen werden met inbegrip van Archeologie, de statuten van alle personen tewerkgesteld in DAC-statuut op 31 december 2002 geregulariseerd met ingang van 1 januari 2003. In totaal 21 personen.

4. Geen

5. Geen

Cultuur

In aanvulling op de gegevens die door de administratie Werkgelegenheid werden verzameld, wordt hierbij de gevraagde informatie over de aanwending van de middelen binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media bezorgd. Omdat het budget voor Sport enerzijds en voor Cultuur en Jeugd anderzijds op één basisallocatie gegroepeerd staan, wordt ook het antwoord op de vragen voor beide beleidsvelden gezamenlijk geformuleerd.

1. Organisatie regularisatie binnen het beleidsdomein

De DAC-regularisatie binnen het beleidsdomein werd gerealiseerd met de middelen die werden overgedragen van de begroting Werkgelegenheid naar programma 45.5, basisallocatie 33.16. Deze middelen werden aangevuld met het budget uit de enveloppe die uitgetrokken was voor de financiering van de regularisatie.

De verdeling van de enveloppe voor de financiering van de regularisatie werd vastgelegd in de beslissing van de Vlaamse regering van 10 juli 2001. Hierbij werd een tijdspad uitgewerkt en het aandeel in de enveloppe per minister bepaald. Het bedrag dat voor toenmalig minister Anciaux werd uitgetrokken voor de sectoren waarvoor hij bevoegd was, wordt weergegeven in onderstaande tabel (in miljoen fr.)

	Totale regularisatie-enveloppe	Sectoren onder de bevoegdheid van minister Anciaux
2001	800	
2002	275	115
2003	275	30
2004	275	30
2005	275	35
Totaal	1.900	210

Binnen het beleidsdomein werd de regularisatie gefaseerd doorgevoerd.

- Op 1 januari 2002 werden binnen het beleidsdomein Cultuur en Jeugd in een eerste fase alle DAC-projecten van door de Vlaam-

se Gemeenschap erkende landelijke organisaties en hun lokale en regionale afdelingen geregulariseerd.

- Op 1 juli 2002 werden vervolgens in een tweede fase alle DAC-projecten in het jeugdwerkbeleid van provinciale of lokale overheden (jeugdhuizen en jeugdcentra) en Werking Kansarme Jeugd, die op het ogenblik van de decentralisatie in 1994 nog een band hadden met de administratie, geregulariseerd.
- Op 1 januari 2003 werden in een derde fase de projecten binnen de beleidsvelden Cultuur en Jeugd geregulariseerd van culturele of jeugdorganisaties die niet erkend of gesubsidieerd zijn door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf dezelfde datum werden ook alle projecten in de Sportsector geregulariseerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal gerealiseerde projecten, opgesplitst voor Sport, Jeugd en Cultuur. In de tweede kolom wordt vermeld hoeveel organisaties bij de regularisatie betrokken zijn. De laatste kolom geeft het aantal voltijds equivalenten dat bij de regularisatie betrokken is.

	Aantal projecten	Aantal organisaties	VTE
Cultuur	280	220	680,8
Jeugd	164	121	346,3
Sport	24	18	89

2. Begroting 2002

Op de begroting 2002 werd in eerste instantie een forfait van 7.470.000 euro getransfereerd vanuit het programma 52.40 Werkgelegenheid naar programma 45.5 Algemeen cultuurbeleid, basisallocatie 33.16. Bij begrotingscontrole werd dit bedrag verder aangevuld met de volledige transfer van de middelen van het programma Werkgelegenheid voor de overgedragen DAC-projecten en met het budget uit de enveloppe die uitgetrokken was voor de regularisatie. Na begrotingscontrole bedroeg het totale budget op deze basisallocatie 17.641.000 euro.

3. Begroting 2003

Voor 2003 werd voor alle geregulariseerde projecten uit de drie fases samen in eerste instantie 28.112.000 euro ingeschreven op programma 45.5, basisallocatie 33.16. Bij de begrotingscontrole werd daarnaast nog eens een bijkomend bedrag van 2.340.000 euro getransfereerd.

Omdat het de bedoeling is op termijn de geregulariseerde projecten te integreren in de bestaande regelingen, werden in 2003 de projecten van de archief- en documentatiecentra en van het Steunpunt Jeugd en VVJ reeds opgenomen in de reguliere subsidiëring (*VVJ : Vereniging van Vlaamse Jeugdconsulenten en -diensten – red.*). Bij begrotingscontrole in 2002 werden daarvoor de nodige budgetten overgeheveld naar de betrokken basisallocaties. Onderstaande tabel geeft een volledig overzicht van de transfers van de DAC-budgetten in 2002 :

		Totaal overdracht	Overgedragen bij BC	Verhoging 2004
Archief- en documentatiecentra	Programma 45.30, BA 33.08	1.754.000	1.121.000	633.000
VVJ	Programma 45.10, BA 33.29	48.000	35.000	13.000
Steunpunt Jeugd	Programma 45.10, BA 33.09	65.000	32.000	33.000
Totaal		1.867.000	1.158.000	669.000

BC : begrotingscontrole – red.

Op de basisallocatie 33.16 werd na verrekening van de vermelde transfers na begrotingscontrole nog 30.452.000 euro ingeschreven voor subsidiëring van de vroegere DAC-projecten.

4. Begroting 2004

De verdere integratie van de projecten in de bestaande regeling is voor 2004 gepland voor de projecten van de jeugdverblijfcentra en voor de hieronder vermelde in de begroting nominatief gesubsidieerde organisaties:

		In duizend euro
Jeugdverblijfcentra	Programma 45.10, BA 33.10	1.713
Centrum voor Jeugdtoerisme	Programma 45.10, BA 33.15	108
Wegwijzer	Programma 45.10, BA 33.07	101
Kunst in Huis	Programma 45.30, BA 33.62	162
De Singel	Programma 45.40, BA 33.29	80
Theater Stap	Programma 45.40, BA 33.30	52
Totaal		2.216

5. Subsidiëring stand van zaken

Totnogtoe werden voor de geregulariseerde DAC-ers in projecten binnen het beleidsdomein Cultuur en Jeugd 14.723.008,01 euro aan subsidies uitgekeerd voor 2002 en 19.183.817 euro voor 2003. De subsidies voor de eindafrekening van 2002 voor die projecten die in een eerste en tweede fase zijn geregulariseerd, zullen eerst-daags worden uitgekeerd. Daarnaast zal begin oktober voor alle geregulariseerde organisaties een vierde en laatste voorschot voor 2003 worden uitgekeerd. Dit is gebaseerd op een raming van 90% van de loonkosten – rekening houdende met onder andere barema en anciënniteit – min de forfaitaire subsidie die reeds in de loop van 2003 is uitbetaald.

De subsidies worden uitgekeerd met de middelen die daarvoor opgenomen zijn op programma 45.5, basisallocatie 33.16.

In 2003 werd totnogtoe 1.730.500 euro besteed aan subsidies voor geregulariseerde DAC-ers binnen het beleidsdomein Sport. Deze subsidies werden uitgekeerd in driemaandelijke forfaitaire voorschotten, meer bepaald een schijf van 8.000 euro per voltijdse geregulariseerde equivalent, een van 5.000 euro en een van 6.500 euro.

Voor de bevoegdheden Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken is de vraag niet van toepassing.

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke kansen

1. Overzicht van de overheveling van de middelen vanuit de begroting Werkgelegenheid naar de sectoren van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen in het kader van de DAC-regularisatie.

Jaar	Bedrag duizend euro	Oorsprong	Doel	Bedrag duizend euro
2001	82.511,36	PR 52.4 BA 41.05	PR 11.4 BA 33.03	50,07
			PR 11.4 BA 33.04	203,52
			PR 41.2 BA 41.02	1.740,71
			PR 41.3 BA 34.08	11.031,51
			PR 41.4 BA 34.04	303,17
			PR 41.4 BA 34.06	42.308,73
			PR 41.4 BA 34.07	1.155,18
			PR 41.4 BA 41.01	9.785,84
			PR 41.5 BA 41.11	7.144,79
			PR 41.6 BA 34.01	985,87
			PR 41.7 BA 34.01	583,05
			PR 41.7 BA 34.04	2.997,78
			PR 41.7 BA 34.20	43,13
			PR 41.7 BA 34.23	26,77
			PR 42.10 BA 33.62	1.025,78
			PR 42.10 BA 34.27	409,52
			PR 42.20 BA 33.70	2.686,67
		Totaal 2001	82.482,09	
2002	685,00	PR 52.4 BA 41.05	PR 11.4 BA 33.08	94,46
			PR 41.2 BA 41.02	94,48
			PR 41.3 BA 34.08	121,73
			PR 41.5 BA 41.11	73,11
			PR 41.7 BA 34.04	21,78
			PR 41.7 BA 34.25	43,62
			PR 42.10 BA 33.62	89,51
			PR 42.10 BA 34.27	26,20
			PR 42.20 BA 33.70	120,11
2003	227,00	PR 52.4 BA 41.05	PR 42.20 BA 33.70	120,11
			PR 41.4 BA 41.01	122,00
			PR 41.6 BA 34.01	105,00
		Totaal 2003	227,00	

Een deel van de middelen voor de regularisatie van de DAC-projecten is afkomstig van de overdracht vanuit Werkgelegenheid (zie bovenstaande tabel). De rest van de middelen is afkomstig van programma 40.3, basisallocatie 01.01.

2. Overzicht van de middelen, afkomstig van programma 40.3, basisallocatie 01.01, die sinds 1999 aan de regularisatie van de DAC-ers werden besteed per programma en basisallocatie

Jaar	Bedrag duizend euro	Oorsprong	Doel	Bedrag duizend euro	Opmerking		
2001	17.967,32	PR 40.3 BA 01.01	PR 11.4 BA 33.03	14,38			
			PR 11.4 BA 33.04	69,16			
			PR 41.2 BA 41.02	465,54			
			PR 41.3 BA 34.08	2.792,02			
			PR 41.4 BA 34.04	93,46			
			PR 41.4 BA 34.06	7.106,61			
			PR 41.4 BA 34.07	307,39			
			PR 41.4 BA 41.01	2.532,98			
			PR 41.5 BA 41.11	2.002,48			
			PR 41.6 BA 34.01	330,44			
			PR 41.7 BA 34.01	187,90			
			PR 41.7 BA 34.04	923,90			
			PR 41.7 BA 34.20	13,88			
			PR 41.7 BA 34.23	7,93			
			PR 42.10 BA 33.62	293,75			
			PR 42.10 BA 34.27	135,85			
			2002	249,95	PR 40.3 BA 01.01	PR 42.20 BA 33.70	689,64
PR 11.4 BA 33.08	34,47						
PR 41.2 BA 41.02	34,47						
PR 41.3 BA 34.08	44,42						
PR 41.5 BA 41.11	26,67						
PR 41.7 BA 34.04	7,95						
PR 41.7 BA 34.25	15,92						
PR 42.10 BA 33.62	32,66						
PR 42.10 BA 34.7	9,56						
PR 42.20 BA 33.70	43,83						
3.027,55	PR 40.3 BA 01.01	PR 41.3 BA 34.08				720,52	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.4 BA 34.06				1.777,55	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.4 BA 34.07				45,52	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.4 BA 41.01				461,2	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.6 BA 34.01				10,12	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.7 BA 34.01				12,64	DAC- loonharmonisatie
		PR 41.7 BA 34.01				12,64	DAC- loonharmonisatie
2003	102,47	PR 40.3 BA 01.01	PR 41.4 BA 41.01	40,00			
	2.906,59	PR 40.3 BA 01.01	PR 41.6 BA 34.01	62,47			
PR 41.3 BA 34.08			615,54	DAC- loonharmonisatie			
PR 41.4 BA 34.02			41,3	DAC- loonharmonisatie			
PR 41.4 BA 34.06			1.771,75	DAC- loonharmonisatie			
PR 41.4 BA 41.01			470,37	DAC- loonharmonisatie			
PR 41.6 BA 34.01			7,63	DAC- loonharmonisatie			

3. Overzicht van het aantal reeds geregulariseerde DAC-statuten in de sector van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

Sector	Aantal VTE
Bijzondere jeugdbijstand	77
Centra integrale gezinszorg	11
Logistieke hulp	2.393,6
Kraamcentra	49
Kinderopvang	241,3
Centra algemeen welzijn	113,5
Gehandicaptenzorg	291
Centra geestelijke gezondheidszorg	14,5
Opbouwwerk	40
CKG	75,5
Integratie-armoede	20
RVT-ROB	496,3
Gelijke kansen	12,5
rest Kind en Gezin (meerlingen, adoptie, enz.)	114,5
Gezondheidszorg	167,1
Totaal	4.116,8

(CKG : centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning; RVT: rust- en verzorgingstehuis; ROB: rustoord voor bejaarden – red.)

4. Momenteel zijn er nog twee DAC-projecten bekend die geregulariseerd kunnen worden. Eén DAC-project met 1 VTE kan worden geregulariseerd binnen de sector van het algemeen welzijnswerk en een ander project met 1 VTE binnen de sector minderheden.
5. De kostprijs van de beide projecten bedraagt 90,08 duizend euro. Een deel van deze middelen zal bestaan uit de overdracht vanuit Werkgelegenheid, het andere deel van de middelen is afkomstig van het budget dat in het VIA-akkoord is voorbehouden voor de DAC-regularisatie en dat geplaatst wordt op programma 40.3, basisallocatie 01.01 (VIA : Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector – red.).
6. De meeste DAC-projecten zijn geregulariseerd. Er zijn mogelijk nog enkele restprojecten waarvoor vermoedelijk een aanvraag tot regularisatie wordt ingediend. Voor de DAC-regularisatie binnen de sectoren van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen worden nog tot in 2005 bijkomende recurrente middelen uitgetrokken.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking

1. De projecten die tot het domein Ontwikkelingssamenwerking behoren, werden in eerste instantie geregulariseerd door de administratie Cultuur. Van de basisallocatie 41.05 van het programma 52.40 werd met het decreet van 21 december 2001 211.000,00 euro overgeheveld naar het programma 12.2, basisallocatie 33.02 (Allerhande subsidies in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit). Met het aanpassingsbesluit van 5 juli 2002 werd nog eens 232.000,00 euro overgemaakt.

Voor de tweede fase in 2003 werd tijdens de begrotingscontrole in april 2003 van het programma 52.40, basisallocatie 41.05 79.000,00 euro overgedragen naar het programma 12.2, basisallocatie 33.02.

2. Voor de uitbetaling van de subsidies wordt gewerkt met twee voorschotten van 12.400,00 euro per VTE. Op het einde van het subsidiejaar wordt het saldobedrag per werknemer in ex-DAC berekend aan de hand van de loonschaal en anciënniteit.

Totnogtoe werd enkel 2002 volledig afgerekend. Hiervoor werd 456.621,08 euro uitbetaald op de begroting 2002. Het tekort na de overheveling van de begroting Werkgelegenheid werd bijgepast vanuit de begroting Ontwikkelingssamenwerking.

In 2003 werd reeds 483.600,00 euro aan voorschotten betaald (2 voorschotten per VTE geregulariseerd in januari 2002 en 1 voorschot per VTE geregulariseerd in juli 2003).

3. Binnen het domein Ontwikkelingssamenwerking werden in totaal 24 VTE geregulariseerd, 17 VTE vanaf 1 januari 2002, 7 VTE met ingang van 1 juli 2003.
4. In principe zijn alle dossiers die tot het domein Ontwikkelingssamenwerking behoren, geregulariseerd.
5. Bij elke regularisatieactie werden eenmalig middelen van de begroting Werkgelegenheid overgeheveld naar de begroting Ontwikkelingssamenwerking. De tekorten worden aangevuld vanuit de begroting Ontwikkelingssamenwerking.

Aangezien het loutere loonkosten betreft, moet elk jaar bij de begrotingsopmaak rekening worden gehouden met de toenemende anciënniteit van de werknemers en de indexaanpassingen die hun invloed hebben op de te subsidiëren lonen.

6. In principe zijn alle dossiers die tot het domein Ontwikkelingssamenwerking behoren, geregulariseerd.

Vlaams minister van Wonen, Media en Sport

(Zie : *deelantwoord Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken – red.*)

Vraag nr. 83 van 4 juli 2003 van de heer JOHAN SAUWENS

Toerisme – Financiële middelen

Bij de uitvoering van het toeristisch beleid wordt enerzijds uitgegaan van een macroproductbenadering (Vlaamse Kust – Groen Vlaanderen – Vlaamse Kunststeden) en anderzijds van een provinciale benadering.

Teneinde een beter inzicht te krijgen in de besteding van de financiële middelen voor toerisme, wil ik aan de minister de volgende vragen stellen.

1. Kan de minister een overzicht geven van de middelen voor de toeristische promotie en marketing, over de begrotingsjaren 1999, 2000, 2001 en 2002, met een uitsplitsing van de effectief aangewende middelen zowel per macroproduct als per provincie, zowel voor de middelen op de begroting van Toerisme Vlaanderen, als voor de middelen die rechtstreeks door het departement beheerd worden (Kustactieplan, Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA), Fonds voor de Financiering van Eenmalige Uitgaven. ...), afzonderlijk per basisallocatie ?

Welke van deze middelen worden per macroproduct en per provincie besteed aan binnenlandse promotie, buitenlandse promotie (per markt) ?

2. Graag eveneens een overzicht van de middelen voor de toeristische subsidies en investeringen, over de begrotingsjaren 1999, 2000, 2001 en 2002, met een uitsplitsing van de vastleggingen

en van de ordonnancerings, zowel per macroproduct als per provincie, zowel voor de middelen op de begroting van Toerisme Vlaanderen, als voor de middelen die rechtstreeks door het departement beheerd worden (Kustactieplan, KMDA, Fonds voor de Financiering van Eenmalige Uitgaven, ...), afzonderlijk per basisallocatie ?

Welke van deze vastleggings- en ordonnanceringmiddelen worden per macroproduct en per provincie besteed voor rechtstreekse investeringen ?

Welke van deze vastleggings- en ordonnanceringmiddelen worden per macroproduct en per provincie besteed voor betoelaging en welke voor subsidiëring ?

Antwoord

1. Overzicht middelen toeristische marketing (euro):

1999 : 6.720.000 euro
2000 : 6.220.000 euro
2001 : 6.740.000 euro
2002 : 6.500.000 euro

Pas naar aanleiding van een beslissing van de raad van bestuur in juni 2000 (uitgevoerd vanaf 2001) werd het grootste deel van deze middelen (circa 63%) uitgesplitst per macroproduct, volgens een ingewikkelde formule, zoals hieronder beschreven.

Binnen het marketingbudget van Toerisme Vlaanderen worden eerst een aantal voorafnamen doorgevoerd, enerzijds voor uitgaven die niet ex ante toewijsbaar zijn aan een bepaald macroproduct, anderzijds ook om de werking van de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen te kunnen blijven verzekeren voor de toekomst.

Vervolgens wordt 2/3 van het resterende marketingbudget proportioneel – rekening houdende met de omzet (overnachtingen x bestedingen) – verdeeld over drie macroproducten, waarbij buitenlandse overnachtingen 2,5 maal zo zwaar wegen als binnenlandse.

Het overblijvende 1/3 deel van het resterende marketingbudget wordt verdeeld pro rata van de inbreng van de copromotoren, tot maximaal een gelijk bedrag als de copromotoren inbren-

gen (indien dit budget hiertoe toereikend blijkt). Wat eventueel van dit 1/3 deel nog zou overblijven, wordt opnieuw verdeeld volgens de origineel berekende verdeelsleutel. Het bedrag dat de copromotoren – provinciale federaties, steden – zelf inbrengen, bepaalt hier dus een tweede sleutel volgens welke dit 1/3 deel van het resterende marketingbudget wordt toegevoegd.

De samenvoeging van de door bovenstaande berekeningen ontstane budgetten resulteert uiteindelijk in de budgetten van de drie macroproducten, die op hun beurt samen met sommige voorafnamen – verdeeld worden over de diverse markten waar Toerisme Vlaanderen actief is volgens het economisch belang én het potentieel van de respectieve markten. De klemtoon ligt hierbij op het buitenland en meer bepaald op de buurlanden, die de prioritaire markten vormen voor de marketing van het verblijfstoerisme in Vlaanderen en Brussel. In het binnenland zijn immers veel spelers actief naast Toerisme Vlaanderen (cfr. Kerntakendebat), maar ook hier ligt een marketingrol weggelegd voor Toerisme Vlaanderen.

Een uitsplitsing per provincie heeft verder geen zin, zo werkt marketing niet. Binnen het geschetste kader werkt marketing markt- en klantgericht.

In het algemeen mag men stellen dat 34,9 % van de marketingmiddelen aan de Kust, 21,6 % aan de Vlaamse Regio en 43,5 % aan de Kunststeden wordt besteed (2001).

Met betrekking tot de financiële middelen voor toerisme worden in het kader van het Kustactieplan uitsluitend subsidies toegekend voor de uitvoering van diverse projecten aan de kust. Rekening houdende met de doelstellingen van het Kustactieplan omvatten deze projecten zowel promotie als marketing, maar in hoofdzaak gaat het hier over directe investeringen. Het is evenwel niet mogelijk het specifieke aandeel hiervan in de toegekende subsidie exact te berekenen.

2. Vastgelegde bedragen in het kader van het Kustactieplan in de periode 1999-2002 alsook de in deze periode uitgevoerde betalingen :

	1999	2000	2001	2002
Vastlegging	2.528.513,95	2.563.219,04	2.602.882,00	2.642.000,00
Ordonnancering	527.790,10	1.331.138,65	4.658.204,40	4.051.384,68

Het overzicht voor toeristische subsidies en investeringen van Toerisme Vlaanderen over de jaren 1999, 2000 en 2001 vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger terug in het jaarverslag van de instelling.

Voor 1999 staan de gegevens op blz. 31 t.e.m. 38.

Voor 2000 op blz. 32 t.e.m. 40.

Voor 2001 op blz. 36 t.e.m. 50.

Voor het jaar 2002 wordt het jaarverslag binnenkort gepubliceerd. Wat de ordonnanceringskredieten betreft, deze zijn niet toegewezen aan projecten, maar worden in een enveloppefinanciering opgenomen en uitbetaald volgens de realisatie van de projecten. Deze middelen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger terug onder het programma 49.2 Toerisme, basisallocatie 61.01 Dotatie aan Toerisme Vlaanderen voor investeringen, en basisallocatie 61.02 Dota-

tie aan Toerisme Vlaanderen voor de cofinanciering Europese steunprogramma's. Deze gegevens zijn terug te vinden in de parlementaire stukken.

Wat de laatste alinea van de vraag betreft, kan ik antwoorden dat er geen verschil is tussen het begrip betoelaging en subsidies.

**Vraag nr. 86
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Opleidingsakkoord bedienden – Evaluatie

Eind mei 2002 werd er een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de ministers van Onderwijs, Economie en Werkgelegenheid en de sociale partners van het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor Bedienden (ANPCB) over nieuwe opleidingsmogelijkheden voor de bedienden.

1. Het sectoraal opleidingsfonds van het ANPCB, Cevora, kreeg hierbij concreet de opdracht taalcursussen aan te bieden voor werkzoekenden en werknemers.

Op welke wijze heeft Cevora aan deze opdracht concreet gevolg gegeven? Wat zijn hiervan de resultaten na één jaar? Hoeveel bijkomende personeelsleden zijn hiervoor ingeschakeld?

2. Op welke wijze zijn in het kader van de doelstellingen van bovenvermeld samenwerkingsakkoord de opleidingsnaden in bedrijven en bij werkzoekenden en bij bedienden opgespoord? Wat zijn hier de resultaten?
3. Welke opleidingstrajecten zijn er hier uitgewerkt en met welke betrokken partners?
4. Heeft er inmiddels een evaluatie plaatsgehad van de samenwerkingsovereenkomst? Wat zijn de resultaten?

Heeft de minister op geregelde basis initiatieven genomen tot overleg met de andere betrokken partijen bij deze overeenkomst?

- N.B. Gelijkaardige vragen werden gesteld aan de ministers Vanderpoorten (nr. 149) en Ceysens (nr. 126).

Antwoord

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de sociale partners van het ANPCB werd op 24 mei 2002 ondertekend. Deze overeenkomst is een voortzetting en een verruiming van een eerder akkoord tussen de minister van Werkgelegenheid en de sector. De nieuwe overeenkomst is ook door de ministers van Economie en Onderwijs getekend.

1. De samenwerking met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) heeft extra impulsen gekregen onder invloed van het convenant onder andere voor de organisatie van taalstages.

Het nieuwe convenant maakt mogelijk dat een structurele samenwerking met onderwijs, in het bijzonder de centra voor volwassenonderwijs (CVO) en het onderwijs sociale promotie (OSP), wordt uitgebouwd. Taalopleidingen vormden hierbij een eerste gezamenlijk project. In dit project waren er sedert juni 2002 contac-

ten met 29 scholen en concrete samenwerking met 15 instituten. Er zijn reeds meer dan 800 inschrijvingen, in het najaar 2002 waren er 335 cursussen gestart; 50% van de cursussen wordt gerealiseerd in samenwerking met onderwijs. 28 taalleerkrachten kregen een exclusieve bijscholing. Daarnaast ontwikkelt en stelt Cevora een brede waaier aan didactisch materiaal (syllabi, handelingen, video, ...) ter beschikking van de onderwijsinstellingen.

2. Voor een aantal sectoren en/of functies werden door de studiedienst van Cevora in samenwerking met andere partners op de arbeidsmarkt beroepsstructuren en -profielen opgesteld. Jaarlijks worden door de sector studies van de knelpuntberoepen gemaakt en wordt een sectorfoto uitgebracht. Er worden verder studies gemaakt rond tewerkstellingsevoluties, vormingsbehoeften, vormingsaanbod, nieuwe functies, beroeps- en kwalificatieprofielen, tendensen in binnen- en buitenland, zowel voor de sector in zijn geheel als voor zijn subsectoren.

In 2002 stijgt het aantal bediendenopleidingen tot 31.900, een groei van 13% tegenover 2001. Het aantal Cevora-opleidingen voor werkzoekenden is in 2002 gestegen tot 1.880 (een toename van ± 5%) waarvan 90% is gericht op knelpuntberoepen.

3. Cevora heeft zijn opleidingsaanbod uitgebreid in 2002. Er worden meer dan 400 opleidingsthema's aangeboden.

Voor de concrete uitvoering van de vormingstrajecten werkt Cevora samen met een netwerk van gespecialiseerde partners: educatieve instellingen, professionele trainers met bedrijfservaring en organisaties die diensten aanbieden op vlak van projectadministratie en -coördinatie.

De evaluatievergadering van het eerste werkingsjaar met alle betrokken partijen vond plaats op 31 januari 2003. De sector heeft een opvolgingsrapport volgens het model van de administratie opgemaakt. Het advies voor de voortzetting van de samenwerking was gunstig.

4. Op de evaluatievergaderingen per sector die door de minister van Werkgelegenheid worden gecoördineerd, worden de diverse betrokken partijen uitgenodigd. Daarnaast worden er, indien nodig, ad hoc overlegmomenten georganiseerd.

(Antwoord Marleen Vanderpoorten : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 17 oktober 2003)

Vraag nr. 87
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen

Naar aanleiding van ieder voorstel van decreet ingediend door een Vlaams volksvertegenwoordiger bepaalt de Vlaamse regering haar standpunt, en dit op voorstel van de minister wanneer het voorstel van decreet betrekking heeft op één of meerdere materies waarvoor hij/zij bevoegd is.

Graag had ik hierover met betrekking tot huidige legislatuur volgende vragen gesteld.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal voorstellen van decreet, ingediend door één of meerdere Vlaamse volksvertegenwoordigers, waarover hij/zij een voorstel van standpunt heeft geformuleerd aan de Vlaamse regering ?
2. Kan eveneens een overzicht worden gegeven van het aantal voorstellen van decreet waarbij de Vlaamse regering een positief standpunt heeft ingenomen wat de voorstellen betreft die onder de bevoegdheid vallen van de minister ?

Graag had ik hierbij per fractie een indeling, zowel wat de fracties van de meerderheid als alle fracties van de oppositie betreft.

3. Kan ten slotte een overzicht worden gegeven van het aantal voorstellen van decreet waarbij de Vlaamse regering op voorstel van de minister een negatief advies heeft uitgebracht ? Ook hier graag een overzicht per fractie.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 44 Landuyt nr. 87 ; Vanderpoorten nr. 150 ; Van Mechelen nr. 153 ; Van Grembergen nr. 208 ; Bossuyt nr. 378 ; Sannen nr. 228 ; Byttebier nr. 252 ; Ceysens nr. 127 ; Keulen nr. 30).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 89
van 7 augustus 2003
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Opleidingscheques – Brussel

Sinds februari 2002 worden er opleidingscheques voor werkgevers op de markt gebracht. Vanaf september 2003 komen er ook opleidingscheques voor werknemers. Het gaat hier in beide gevallen om stimuli tot het volgen van verdere opleidingen, waarvan de kostprijs voor 50 % gesubsidieerd wordt.

Opleiding is een gemeenschapsbevoegdheid en wordt derhalve door de Vlaamse Gemeenschap ook in Brussel aangeboden. Het is evident dat het systeem van de opleidingscheques dan ook in Brussel toepasbaar moet zijn. Dit is des te meer zo omdat Brussel met een bijzonder groot werkloosheidsprobleem kampt.

Mijn vraag is dan ook de volgende.

Op welke wijze werden/worden de systemen van opleidingscheques voor werkgevers enerzijds, en voor werknemers anderzijds, toepasbaar gemaakt in Brussel ? Onder welke voorwaarden ?

Antwoord

1. De opleidingscheques voor werkgevers zijn een maatregel van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en de Vlaamse minister bevoegd voor het werkgelegenheidsbeleid. Economie en werkgelegenheidsbeleid zijn volgens artikel 6, § 1, VI en IX van de Bijzondere Wet op de Hervorming van de Instellingen van 8 augustus 1980 gewestbevoegdheden. Vandaar dat de opleidingscheques voor werkgevers enkel gericht zijn naar bedrijven in het Vlaamse gewest, en niet naar bedrijven in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest.

Artikel 1,6° van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001 betreffende de opleidingscheques geeft als definitie van onderneming “de natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden, en die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaams Gewest of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen”.

2. De opleidingscheques voor werknemers zijn een maatregel van de minister bevoegd voor beroepsopleiding. Dit is een persoonsgebonden bevoegdheid en dus een gemeenschapsbevoegdheid volgens artikel 4 van bovenvermelde Bijzondere Wet. De minister bevoegd voor beroepsopleiding is bevoegd voor Vlamingen en dus ook voor Vlamingen in Brussel.

**Vraag nr. 92
van 25 augustus 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Tewerkstelling gehandicapten – Doelgroepafbakening

De voorbereidingen om tewerkstelling van personen met een handicap naar het Ministerie van Werkgelegenheid over te hevelen, zijn begonnen.

Grote discussie hierbij is of de personen met een handicap – erkend door het Vlaams Fonds en in de ogen van de publieke opinie de échte gehandicapten – nog te onderscheiden zullen zijn van de "arbeidsgehandicapten", zoals bepaald door de Europese steunmaatregelen en overgenomen als omschrijving voor personen met een handicap door de minister bevoegd voor Werkgelegenheid.

In de resolutie over de overheveling van de bevoegdheid voor tewerkstelling van personen met een handicap van Welzijn naar Werkgelegenheid werd hiervoor aandacht gevraagd (Stuk 1212 (2001-2002) – Nr.5).

Mag ik de minister vragen welke omschrijving voor de doelgroep "gehandicapten" door de minister bevoegd voor Werkgelegenheid en zijn diensten gehanteerd wordt en hoe en door wie het onderscheid tussen een persoon met een handicap gezien door het Vlaams Fonds, en andere arbeidsgehandicapten gemaakt wordt? Wordt dit in alle gegevensverzamelingen van Werkgelegenheid zichtbaar gemaakt?

Antwoord

1. Inzake de omschrijving doelgroep personen met een arbeidshandicap

De gehanteerde omschrijving van doelgroep van personen met een handicap binnen het werkgelegenheidsbeleid is ruimer dan die in het welzijnsbeleid. Ook mensen zonder een erkenning van het Vlaams Fonds (VF) kunnen worden gerekend tot

personen met een arbeidshandicap, vanwege hun beperkte geschiktheid ten aanzien van de arbeidsmarkt.

In het beleidsdomein Werkgelegenheid worden – zoals afgesproken binnen Vesoc – onder personen met een arbeidshandicap verstaan :

- personen met een Vlaams-Fondserkenning (PEC-beslissing op vlak tewerkstelling) ;
- personen in het bezit van ten hoogste een BUSO-diploma ;
- personen die door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ondergebracht worden in de categorie "beperkt geschikt" of "zeer beperkt geschikt".

(Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité ; PEC : Provinciale Evaluatiecommissie ; BUSO : buitengewoon secundair onderwijs – red.)

2. Onderscheid dat gemaakt wordt tussen de diverse groepen arbeidsgehandicapten

Het onderscheid wordt gemaakt afhankelijk van de begeleidingsactie waarin persoonlijke gegevens van mensen geregistreerd worden.

Algemeen

In alle maatregelen voor werkzoekenden behoort de VF-erkende persoon met een handicap automatisch tot de doelgroep van het beleid. Opleiding, begeleiding en trajectbegeleiding van werkzoekenden in het algemeen staan open voor allen die binnen de in Vesoc overeengekomen definitie van arbeidsgehandicapten valt.

CGVB

In het kader van de werking van de erkende centra voor gespecialiseerde voorlichting in beroepskeuze (CGVB) betreft het de begeleiding van alle categorieën van personen met een handicap volgens het Vlaams Fonds.

CBO

Op de erkende centra voor beroepsopleiding (CBO) kunnen sinds enkele jaren ook arbeidsgehandicapten zonder VF-erkenning een beroep doen zolang hun aantal beperkt blijft. De inspanningen en trajecten uitgezet voor niet door het VF erkende personen tellen niet mee voor de resul-

taatsverbintenis van het CBO en worden door de toeleider gefinancierd.

ATB

ATB-diensten hebben als doelgroep: de personen met een handicap ingeschreven bij het Vlaams Fonds voor wie, bij de bijstandsindicatie, maatregelen genomen zijn wat de beroepsopleiding en de tewerkstelling betreft (*ATB : arbeidstrajectbegeleiding – red.*).

ATB-diensten kunnen ook andere personen begeleiden die niet behoren tot de door de Vlaamse of Brusselse regering bepaalde risicogroepen. De kostprijs van deze begeleidingen wordt dan wel aangerekend aan de rechtspersoon of instantie die hierop een beroep doet. Dit aantal begeleidingen mag niet hoger liggen dan 45 % van het totaal aantal begeleidingen.

Met de inzet van Vesoc-middelen worden op vraag van de VDAB de arbeidgehandicapten zonder VF-erkenning gescreend en trajectmatig begeleid. Hiervoor zij op jaarbasis middelen voor 1.000 extra trajecten uitgetrokken.

VDAB

De VDAB heeft in het kader van de werking van lokale werkinkwinkels met ATB een eenvormig trajectmodel ontwikkeld waarbij de doorverwijzing vanuit de VDAB naar ATB en vice versa geregeld wordt. In principe geldt dat bij haalbare gewone begeleidingstrajecten deze ook ingezet worden door de VDAB en bij gespecialiseerde begeleiding ATB wordt ingeschakeld. Dit gebeurt op basis van een "ARI-screeningsinstrument" dat de arbeidsrijpheid van de werkzoekende aftast (*ARI : arbeidsmarktrijpheidsinterview – red.*).

Mensen met een PEC-beslissing (VF) worden in alle gevallen voor begeleiding naar ATB doorverwezen. Aan de doorverwijzing gaat in principe een intakeoverleg vooraf tussen de VDAB- en de ATB-consulent.

Werkende personen met een handicap bij bedrijven en instellingen

Bij bedrijven en instellingen gelden in wezen geen registratieverplichtingen en derhalve zal het al dan niet erkend zijn als persoon met een handicap alleen bekend zijn als de werknemer in kwestie deze erkenning vermeldt.

Registratie als persoon met een handicap in een personeelsdossier zou ook gebeuren als de werkgever met goedvinden van de werknemer een aanvraag voor ondersteuning en vergoeding indient voor het opvangen van rendementsverlies, voor de inschakeling in het arbeidsproces of voor het dekken van de kosten van arbeidsgereedschap en -kleding.

Natuurlijk, uit de aard van de tewerkstelling is de doelgroepwerknemer bij een beschutte werkplaats normaal gezien een persoon met een erkenning van het Vlaams Fonds.

3. Gegevensverzameling

In het verzamelen van arbeidsmarktgegevens en gegevens rond het werkgelegenheidsbeleid wordt zoveel als mogelijk een onderscheid gemaakt met betrekking tot de diverse kansengroepen op de arbeidsmarkt. Voor ingeschreven werkzoekenden met een arbeidshandicap is dit mogelijk volgens de eerder vermelde criteria die zijn opgenomen in het VDAB-werkzoekendenbestand en die uitgaan van de Vesoc-definitie van arbeidshandicapten.

Voor de werkende arbeidshandicapten is er alleen een monitoring mogelijk voor "Vlaams-Fondsgehandicapten" via de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid. Sinds kort (2002) is er wel een globaal zicht op het aantal "werkende gehandicapten" via de bijzondere module in de enquête naar arbeidskrachten van het NIS (*Nationaal Instituut voor de Statistiek – red.*). Hierbij gaat het echter om een zelfrapportering en is de categorie "personen met een handicap" gedefinieerd als zij die een langdurig gezondheidsprobleem hebben.

Geaggregeerde gegevens over de werkgelegenheid van alle groepen personen met een arbeidshandicap zijn wegens het ontbreken van voldoende gegevens momenteel niet mogelijk.

Binnen de diversiteitsplannen in het kader van het beleid "evenredige arbeidsdeelname en diversiteit" wordt bedrijven gevraagd een overzicht te geven van de personeelssamenstelling, waarbij gevraagd wordt naar het aantal arbeidshandicapten in de organisatie. Dit wederom op basis van de in Vesoc afgesproken definitie. Deze gegevens zullen worden verwerkt in een jaarrapport "evenredige arbeidsdeelname en diversiteit".

Conclusies

De bedoeling van de overheveling en functionele integratie van de bevoegdheid werkgelegenheid

van personen met een handicap is én te komen tot een logischer functionele indeling van de bevoegdheden én het bieden van meer kansen aan personen met een handicap bij hun integratie op de arbeidsmarkt. Dit betekent een inclusieve en zoveel als mogelijk geïntegreerde aanpak binnen het domein Economie-Werkgelegenheid-Toerisme. Dit hoeft een verdere categoriale aanpak naar specifieke doelgroepen waar nodig en noodzakelijk, helemaal niet in de weg te staan. Dienaangaand kan worden gewezen op de bespreking in het Vlaams Parlement waar ook het belang van bescherming van de doelgroep en behoud van de meerwaarde van begeleidingsmethodieken en aanpak onderlijnd is geweest. De integratie van ATB-diensten in de lokale werkwinkel geeft deze tendens trouwens weer.

Op vlak van beoogde doelgroependefinitie gaan we er uitdrukkelijk van uit dat ook mensen zonder erkenning door het Vlaams Fonds op de arbeidsmarkt met een handicap geconfronteerd kunnen worden. De operationalisering waarop we hiervoor terugvallen, met name mensen met ten hoogste een BUSO-opleiding of die door de VDAB erkend worden als minder bemiddelbaar op de arbeidsmarkt, zijn echter ook beperkt, voorlopig bij gebrek aan een betere omschrijving. Het voordeel echter is dat deze operationalisering aanvaardbaar zijn in het kader van het werkgelegenheidsbeleid. Het is de bedoeling in het kader van de rondetafelconferentie van 2 december 2003 verder te zoeken naar een goede omschrijving en operationalisering.

Ten aanzien van de integratie van de deelbevoegdheid tewerkstelling van personen met een handicap wordt momenteel een expertenrapport voorbereid in het kader van het Viona-onderzoeksprogramma, waarin de consequenties van de bestuurlijke en functionele overheveling centraal staan (*Viona : Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsrapportering – red.*). Hierin krijgen ook de mogelijke afbakening van de doelgroep en de situering van de diverse categoriale maatregelen brede aandacht. De resultaten in de zin van beleidsaanbevelingen en concrete opties voor overheveling worden in de loop van december 2003 verwacht.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 148
van 17 juli 2003
van de heer JOHAN DE ROO

Leerlingenvervoer – Gemeentelijke tegemoetkomingen

Sommige Oost-Vlaamse gemeenten en steden betalen de kosten terug van een Buzzy Pazz voor de leerlingen die in de betrokken gemeente of stad naar school gaan.

Gaat de minister ervan uit dat het de taak is van een gemeente- of stadsbestuur om op deze manier de concurrentie tussen scholen aan te wakkeren ?

Met een maatregel die voorziet in de terugbetaling van een Buzzy Pazz lopen scholen in verschillende gemeenten of steden die daarin niet voorzien het risico om leerlingen te verliezen aan scholen in gemeenten of steden die deze korting aanbieden.

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Bossuyt (nr.376).

Antwoord

Uit de vraagstelling van de Vlaamse volksvertegenwoordiger leid ik af dat het gaat over leerlingen die gebruikmaken van het openbaar vervoer om de school te bereiken. Het mobiliteitsbeleid valt echter onder de bevoegdheid van mijn collega, Vlaams minister Gilbert Bossuyt. Ik verwijs dan ook naar zijn antwoord terzake.

Ik wil er wel aan toevoegen dat ik er niet van uitga dat het de taak is van een lokale overheid om concurrentie tussen de scholen aan te wakkeren, maar ben er tevens van overtuigd dat dit niet hun bedoeling kan zijn.

Uit het antwoord van mijn collega kan ik niet afleiden dat de gemeenten die een overeenkomst derdebetaler hebben afgesloten, dit enkel zouden doen voor leerlingen die in eigen gemeente schoollopen, maar wel voor de leerlingen die in de gemeente wonen.

Leerlingen uit naburige gemeenten die in de gemeente schoollopen, zouden deze tegemoetkoming dus niet krijgen. Bovendien kunnen leerlingen van de eigen gemeente, met tegemoetkoming, een school in een naburige gemeente bezoeken.

(Antwoord Gilbert Bossuyt : *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 17 oktober 2003, blz. 511 – red.*)

Vraag nr. 159
van 27 augustus 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Nederlandstalig onderwijs Rand – Promotiecampagnes

Terwijl steeds meer Nederlandstalige scholen in de faciliteitengemeenten rond Brussel net zoals in de hoofdstad te maken hebben met een belangrijke aanwezigheid van anderstalige kinderen, blijkt uit de VUB-studie "Taalfaciliteiten in de Rand, Ontwikkelingslijnen, conflictgebieden en taalpraktijk", dat ongeveer een kwart van de kinderen van Nederlandstalige gezinnen naar het Franstalig onderwijs wordt gestuurd.

Is het in het licht van het regeringsbeleid dat ertoe strekt het Vlaams karakter van de Rand te handhaven en te verdedigen, niet veeleer aangewezen om in de betrokken gemeenten geregeld een campagne op te zetten die de Nederlandstalige ouders van de kwaliteiten van het Nederlandstalig onderwijs tracht te overtuigen ?

Bestaan er in dat verband al concrete plannen of werden er opdrachten terzake gegeven ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vanderpoorten (vraag nr. 159) en Van Grembergen (nr. 220).

Gecoördineerd antwoord

Het allereerste uitgangspunt voor het regeringsbeleid in de Vlaamse Rand rond Brussel is de realiteit, waaruit blijkt dat de bevolking die in die gemeenten woont in overwegende mate anderstalig

is. Het beleid van de Vlaamse regering is er inderdaad op gericht het Vlaamse karakter van deze gemeenten te handhaven, en voor het onderwijs betekent dit dat zoveel mogelijk leerlingen de Nederlandse taal leren, bij voorkeur doordat ze kiezen voor het Vlaamse onderwijs.

In de taalwetten van 1963 is bepaald dat de inwoners van de faciliteitengemeenten binnen wettelijk bepaalde voorwaarden kunnen kiezen voor Franstalig basisonderwijs. Het is binnen die voorwaarden niet mogelijk om als Nederlandstalige te kiezen voor een Franstalige basisschool in een van de faciliteitengemeenten. Ze kunnen wel voor een school in Wallonië kiezen, ook in het secundair onderwijs.

Toch ben ik van oordeel dat deze kwestie op dit moment het meest actuele probleem is. Op een ontmoeting met de schooldirecties uit de Vlaamse Randgemeenten in december 2002 bleek dat er een duidelijke beweging is naar de Vlaamse basisscholen, weg van de Franstalige basisscholen. Dit is een zodanig sterke trend dat de directies zeggen moeilijkheden te ondervinden om alle leerlingen snel genoeg de basiskennis van het Nederlands aan te leren.

In die context lijkt het me duidelijk dat een groeiend aantal inwoners wel degelijk overtuigd is van de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs. Deze scholen danken hun kwaliteit in hoofdzakelijke mate aan hun eigen beleid, in combinatie met het algemene onderwijsbeleid van de Vlaamse overheid, en hebben zich wellicht onafhankelijk van bijkomende promotiecampagnes een degelijke reputatie verworven.

De bevoegdheid om over alle beleidsdomeinen heen een beleid te voeren rond het Vlaams karakter van de Randgemeenten is toevertrouwd aan mijn collega Paul Van Grembergen.

Vraag nr. 160
van 27 augustus 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Nederlandstalig onderwijs Rand – Franstalige kinderen

Uit de VUB-studie "Taalfaciliteiten in de Rand, Ontwikkelingslijnen, conflictgebieden en taalpraktijk", blijkt dat 11,4 % van de Franstalige gezinnen hun kinderen naar een Nederlandstalige kleuterschool sturen. Voor het lager onderwijs is dat nog 8,1 % en het aandeel zakt verder terug tot 5,3 %

voor het middelbaar en tot 4,8 % voor het hoger onderwijs.

Is het niet aangewezen dat initiatieven worden genomen om die opmerkelijke terugval tegen te gaan ?

Werden er in het verleden reeds pogingen terzake ondernomen ?

Antwoord

Aansluitend op de trend die blijkt uit het onderzoek van de VUB waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, stellen we vast dat het Nederlandstalig basisonderwijs de laatste jaren een opvallende groei kent in de faciliteitengemeenten.

In het secundair onderwijs kunnen de trends moeilijker worden ingeschat. Leerlingen zijn mobieler en gaan op een grotere afstand van hun woonplaats naar school. Bovendien bestaan er in de faciliteitengemeenten geen Franstalige scholen voor secundair onderwijs. Mijn hypothese, die evenwel niet wetenschappelijk is gesteund maar voortkomt uit wat schooldirecties zeggen, is dat veel van de Franstalige ouders voor het Nederlandstalige basisonderwijs kiezen om hun kinderen op jonge leeftijd een stevige kennis mee te geven van het Nederlands. Maar niettemin blijven zij zelf georiënteerd op Franstalig België en kiezen zij vanaf het secundair onderwijs voor een Franstalige school.

Binnen ons systeem van vrije schoolkeuze is het in elk geval moeilijk de eigen keuze van ouders te beïnvloeden. Het effect van promotiecampagnes op dit soort zeer persoonlijk gemotiveerde keuzes is wellicht niet zeer groot. Gelet op de recrutering van scholen voor secundair onderwijs, zijn de scholen uit de faciliteitengemeenten zelf niet de enige die zouden kunnen recrutereren, maar ook secundaire scholen uit omliggende gemeenten en uit het Brusselse Hoofdstedelijke gewest.

In het hoger onderwijs is de mobiliteit nog groter en wordt de studiekeuze ook bepaald door het aanbod van de instellingen, waarbij niet alle instellingen dezelfde waaier aan opleidingen aanbieden. In de context van het ontstaan van een Europese ruimte voor hoger onderwijs lijkt het me zinloos zich zorgen te maken over de studiekeuze van studenten die nabij de taalgrens wonen.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
RUIMTELIJKE ORDENING,
WETENSCHAPPEN EN
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Vraag nr. 153
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
Vraag nr. 87
van 17 juli 2003
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 800

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 164
van 25 april 2003
van de heer JOS DE MEYER

Mestbank – Financiële handelingen

Onderdeel 5.3. van het jaarverslag 2001 van de Vlaamse Landmaatschappij bespreekt de financiële handelingen van de Mestbank. Tabel 5.11. geeft de belangrijkste gegevens over de heffingen voor het boekjaar 2001, zij het weinig gedetailleerd. Van daar volgende vragen.

1. Voor het boekjaar 2001 graag analoog aan de gegevens van tabel 5.11. van het aanslagjaar 2001, een overzicht van de openstaande heffingen op 31 december 2000, en de vorderingen, de

ontvangsten en de openstaande bedragen op 31 december 2001, waarbij een opdeling gemaakt wordt van de gegevens over de vijf Vlaamse provincies en een algemeen totaal.

2. Aansluitend met vraag 1 graag voor elke provincie en voor het totaal, voor zowel de basisheffing, de afzetting, de administratieve geldboete, de boete mestafzet als de boete te veel nutriënten, de maximum- en de minimumvordering voor het boekjaar 2001.
3. Aansluitend met vraag 1 en 2, per provincie en voor het totaal, een onderverdeling (totaalbedrag en aantal producenten) van de vorderingen van het boekjaar 2001 in 4 categorieën (0 %-25 %, 25 %-50 %, 50 %-75 % en 75 %-100 % van de maximumvordering van respectievelijk de betrokken provincie en van het totaal). Daarnaast voor elke provincie en het totaal, ook een overzicht van het nog openstaand bedrag (totaalbedrag en aantal producenten) voor elk van deze 4 categorieën.
4. Dezelfde gegevens als vraag 1, 2 en 3, maar dan voor het boekjaar 2002, aanslagjaar 2001.
5. Dezelfde gegevens als vraag 1, 2 en 3, maar dan voor het boekjaar 2003, aanslagjaar 2002.
6. Begin 2002 werd de superheffing mestverwerkingsplicht opgelegd voor het aanslagjaar 2001.

Graag voor deze superheffing een overzicht, per provincie en het totaal, van de vorderingen en de nog openstaande vorderingen op datum van vandaag. Daarnaast per provincie en voor het totaal, een onderverdeling (totaalbedrag en aantal producenten) van deze vorderingen en de nog openstaande vorderingen op datum van vandaag, in 4 categorieën (0 %-25 %, 25 %-50 %, 50 %-75 % en 75 %-100 % van de maximumvordering van respectievelijk de betrokken provincie en van het totaal).

7. Ten slotte graag een gedetailleerd overzicht van de bestemmingen van de geïnde vorderingen voor de boekjaren 2001 en 2002 van de basisheffing, de afzetting, de administratieve geldboete, de boete mestafzet, de boete te veel nutriënten en de superheffing mestverwerkingsplicht.

Antwoord

- 1 t.e.m. 6. De antwoorden op de vragen 1 tot en met 6 zijn opgenomen in tabellen als bijlage.

In het antwoord op vraag 5 werden de gegevens van het boekjaar 2002 genomen. Deze gegevens zijn betekenisvoller dan de gegevens van het boekjaar 2003, aangezien het gros van de vorderingen van aanslagjaar 2002 in boekjaar 2002 zijn opgelegd en het boekjaar 2003 nog niet lopende is.

7. De inkomsten uit de basisheffing, de afzetting, de administratieve geldboete, de boete mestafzet, de boete gebruik te veel nutriënten en de superheffing mestverwerkingsplicht worden integraal doorgestort naar het MINA-fonds (*Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*).

(*Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst schriftelijke Vragen – red.*)

Vraag nr. 165 van 25 april 2003 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Pijplijn Antwerpen-Feluy – Verlegging

Enige tijd geleden maakten de NV Zeekanaal en de afdeling Zeeschelde bezwaar tegen een stedenbouwkundige aanvraag van de Nationale Maatschappij Pijpleidingen NV voor de omlegging van de Antwerpen-Feluy-leiding voor ethyleen, afgewerkte vloeibare koolwaterstoffen en propyleen, in de kruising met de Schelde in Kruikeke en Bornem en in de kruising met de toekomstige ringdijk.

Verder overleg met de Vlaamse Milieuadministratie en de betrokken gemeenten werd wenselijk genoemd.

Kan de minister verduidelijken welke bezwaren er waren ?

Heeft het vermelde overleg plaatsgevonden en waarin heeft dat eventueel geresulteerd ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 296) en Dua (nr. 165).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 16 van 13 juni 2003, blz. 2602 – red.)

LUDO SANNEN

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 228
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
Vraag nr. 87
van 17 juli 2003
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 800

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

ADELHEID BYTTEBIER

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 195
van 28 mei 2003
van mevrouw SONJA BECQ

Rusthuizen – Personeelsbezetting

Bovenop de federale personeelsnorm van één personeelslid per dertig bewoners vraagt Vlaanderen twee voltijdse medewerkers voor keuken en onderhoud, een halftijdse animator en een halftijdse da-

gelijks verantwoordelijke. Voor een gemiddeld rusthuis van negentig bewoners betekent dit zes voltijdse medewerkers voor keuken en onderhoud, een voltijdse animator en een voltijdse dagelijks verantwoordelijke, aldus voormalig minister Vogels naar aanleiding van mijn vraag om uitleg inzake "vernieuwd ouderenbeleid" in oktober 2001 (Handelingen Commissievergadering nr. 34 van 25 oktober 2001, blz. 1-3).

Sindsdien zijn er de gedeeltelijke financiering en de nieuwe normering voor de animatiefunctie.

Nu is het zo dat sommige rusthuizen zich strikt houden aan de opgelegde personeelsnorm, andere stellen meer personeel tewerk dan vereist. Vraag is of dit te maken heeft met de schaalgrootte, de zorgnood van de bewoners, de kostprijs van het rusthuis, de organisatievorm, de rechtspersoonlijkheid van het rusthuis, het door het rusthuis vooropgestelde kwaliteitsniveau, ...

1. Bestaat hieromtrent enig onderzoek en zo ja, kan de minister de resultaten ervan bezorgen?
2. Jaarlijks zijn de erkende rusthuizen verplicht een jaarverslag te bezorgen aan de bevoegde administratie. Hierin vermelden zij onder andere de gemiddelde personeelsbezetting van het afgelopen kalenderjaar.

Wat was de gemiddelde personeelsbezetting in de Vlaamse rusthuizen in het jaar 2001 :

- a) globaal ;
  - b) opgesplitst op basis van de schaalgrootte : rusthuizen beneden 30 bewoners, tussen 30 en 60, tussen 60 en 90 en boven 90 bewoners, zowel globaal als uitgesplitst per arrondissement ;
  - c) opgesplitst naar rechtsvorm : rusthuizen met een VZW-structuur, rusthuizen met een commerciële vennootschapsvorm en openbare rusthuizen (globaal en uitgesplitst per arrondissement) ;
  - d) opgesplitst volgens de gemiddelde graad van zorgbehoefendheid : respectievelijk in de rusthuizen met een VZW-structuur, rusthuizen met een commerciële vennootschapsvorm en openbare rusthuizen (globaal en uitgesplitst per arrondissement) ?
3. Kan uit het feit dat een rusthuis een hogere gemiddelde personeelsbezetting heeft automatisch

afgeleid worden dat de bewoners ook effectief zwaarder zorgbehoevend zijn (of omgekeerd, betreft het in rusthuizen met een lagere personeelsbezetting in hoofdzaak bewoners met een lagere score (0 of A)) ?

4. Wat was in 2001 en 2002 de gemiddelde dagprijs (all-in berekend) voor respectievelijk rusthuizen met een VZW-structuur, rusthuizen met een commerciële vennootschapsvorm en openbare rusthuizen (globaal en uitgesplitst per arrondissement) ?
5. Is er een aantoonbare relatie tussen de rusthuizen met een hoge dagprijs en de gemiddelde personeelsbezetting van deze rusthuizen ?
6. Wat is de gemiddelde dagprijs en de gemiddelde effectieve personeelsformatie per persoon (wooneenheid), opgesplitst naar rustoorden (ROB) en rust- en verzorgingstehuizen (RVT), naar rechtsvorm van de voorziening : VZW, commercieel of openbaar, en dit globaal en per arrondissement en indien mogelijk uitgesplitst naar de grootte van de instelling (beneden 30 bewoners, tussen 30 en 60, tussen 60 en 90 en boven 90 bewoners) ?

Antwoord

1. Met betrekking tot de relatie tussen de opgelegde personeelsnorm en de effectieve personeelsbezetting, en de mogelijke oorzaken die aan de basis kunnen liggen van een verschil tussen beide, is bij mijn weten nog geen onderzoek gevoerd.
2. In het kader van de geldende erkenningsnormen zijn alle rusthuizen inderdaad verplicht een jaarverslag te bezorgen aan de bevoegde administratie. Gelet op het weinig uniforme karakter van de informatie vervat in deze jaarverslagen worden deze momenteel niet op systematische wijze geanalyseerd met het oog op het opstellen van een aantal kerncijfers.

Binnen de administratie is dan ook enkele jaren geleden ervoor geopteerd om naar analogie van de ziekenhuissector de vereiste informatie in het kader van beleidsondersteuning en -voorbereiding op elektronische wijze op te vragen bij de voorzieningen.

Hiertoe werd in 1998 het project ICAR opgestart (Informatie- en Communicatiesysteem tussen de Administratie en de Rusthuizen), waarbij vooropgezet werd om de ontwikkeling in nauw

overleg tussen de administratie en de sector te laten gebeuren. ICAR is een project voor de geautomatiseerde bevraging van een aantal kerncijfers (m.b.t. o.a. personeel, infrastructuur, financiën, bewoners, organisatie, ...) bij de rusthuizen erkend door de Vlaamse overheid ter vervanging van het thans vereiste jaarverslag. Na verwerking kunnen de aangeleverde gegevens dienstig zijn voor een aantal operationele taken (inspectie en erkenning) en voor beleidsondersteunende en -voorbereidende rapportage. Na de voorbereidende fase werd in 2000 gestart met de effectieve ontwikkeling van een applicatie die moet toelaten de gevraagde gegevens op lokaal vlak in te lezen en terug te bezorgen voor verdere verwerking binnen de administratie. De aldus ontwikkelde applicatie werd ondertussen zowel intern binnen de administratie als extern bij een aantal voorzieningen aan eerste testen onderworpen. De voorlopige oplevering van deze applicatie vond plaats op 9 mei 2003.

Aangezien dit slechts de eerste fase van dit project is (de ontwikkeling in samenwerking met de sector van de applicatie) en gelet op de opgedane ervaring met de uitwerking ervan, zal nu dienen te worden overgegaan tot de verdere afwerking ervan en de gefaseerde implementatie in de voorzieningen.

Gelet op de opgedane ervaring bij de uitwerking van de eerste fase met betrekking tot vereiste omkadering en ondersteuning om dit project enige kans van slagen te geven en gelet op de omvangrijke workload die gepaard zal gaan met de verdere ontwikkeling en implementatie van dit project, zal dit pas kunnen gebeuren indien hiertoe aan de administratie de nodige mensen en middelen ter beschikking zullen kunnen worden gesteld. Wil dit project verder kunnen gaan, zal dit dan ook aan de orde dienen te komen bij de besprekingen van de begrotingsvoorstellen voor 2004.

Gelet op wat voorafgaat, kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger dan ook momenteel niet de gevraagde detailgegevens bezorgen.

3. Gelet op het antwoord op vraag 1 lijkt het mij momenteel zeer voorbarig om zonder enige wetenschappelijk onderbouwde basis een uitspraak te doen over de complexe relatie tussen de gemiddelde personeelsbezetting en de zorgbehoevendheidsgraad van de bewoners.
4. Met betrekking tot de gemiddelde dagprijzen in 2001 en 2002 vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage** een afschrift van het over-

zicht dat hierover verkregen werd bij het federale Ministerie van Economische Zaken. Dit geeft voor de periode 1ste semester 2001 tot 1ste semester 2003 een berekening per provincie van de gemiddelde dagprijs in de rusthuizen uitgebaat door een openbaar bestuur, een VZW of een private structuur (natuurlijke personen of vennootschappen).

Ik wens wel te benadrukken dat dit informatie is met betrekking tot de gemiddelde dagprijs die aan de bewoner aangerekend wordt en als dusdanig geen beeld geeft van het gemiddelde factuurbedrag dat de bewoners dienen te betalen.

5. Gelet op het antwoord op vraag 1 en 3 lijkt het mij ook hier momenteel zeer voorbarig om zonder enige wetenschappelijk onderbouwde basis een uitspraak te doen over de complexe relatie tussen de gemiddelde personeelsbezetting en de aangerekende dagprijzen aan de bewoners.

6. Uit een recent antwoord van de op federaal vlak terzake bevoegde minister blijkt dat de verdere opdeling van de gegevens vermeld onder vraag 5 niet kan worden toegeleverd.

Derhalve is het mij onmogelijk om de gevraagde detailgegevens te verstrekken.

Provincie	Province		Aantal instellingen Nombre d'etablissements	Gemiddelde prijs / prix moyen				
				I-2001	II-2001	I-2002	II-2002	I-2003
Antwerpen	Anvers	ocmw/cpas	62	38,07	38,57	38,96	39,14	39,23
		privé	45	34,21	34,58	35,09	35,41	35,52
		vzw/asbl	93	39,06	39,58	40,20	40,59	40,80
		totaal/total	200	37,44	37,92	38,46	38,76	38,92
Limburg	Limbourg	ocmw/cpas	23	31,37	32,21	32,49	32,84	32,84
		privé	26	33,85	33,95	34,14	34,37	34,37
		vzw/asbl	26	33,55	33,87	34,22	34,87	34,87
		totaal/total	72	32,97	33,36	33,65	34,08	34,08
Oost-Vlaanderen	Flandre Orientale	ocmw/cpas	83	33,47	33,79	34,24	34,39	34,47
		privé	44	32,26	32,41	32,84	33,07	33,07
		vzw/asbl	83	34,99	35,34	35,64	36,11	36,29
		totaal/total	210	33,84	34,15	34,45	34,74	34,84
Vlaams-Brabant	Brabant Flamand	ocmw/cpas	34	32,17	32,41	32,86	33,38	33,47
		privé	51	32,84	32,91	33,11	33,70	33,72
		vzw/asbl	42	37,20	37,40	37,62	37,92	38,20
		totaal/total	127	34,00	34,14	34,41	34,89	35,01
West-Vlaanderen	Flandre Occidentale	ocmw/cpas	72	34,52	34,91	35,15	35,26	35,28
		privé	22	32,58	33,15	33,19	33,74	33,86
		vzw/asbl	86	33,81	34,17	34,50	34,81	34,84
		totaal/total	180	34,01	34,39	34,65	34,89	34,93
Vlaams Gewest	Region Flamande	ocmw/cpas	274	34,13	34,50	34,88	35,09	35,15
		privé	185	33,12	33,31	33,57	33,98	34,02
		vzw/asbl	330	35,98	36,34	36,72	37,11	37,27
		totaal/total	789	34,62	34,94	35,27	35,60	35,70
Brabant Wallon	Waals-Brabant	ocmw/cpas	13	32,28	32,61	32,81	32,88	32,99
		privé	63	34,96	35,10	35,16	35,22	35,26
		vzw/asbl	4	35,36	35,82	35,82	36,10	36,10
		totaal/total	80	34,67	34,90	34,98	35,06	35,10

Provincie	Province		Aantal instellingen Nombre d'établissements	Gemiddelde prijs / prix moyen				
				I-2001	II-2001	I-2002	II-2002	I-2003
Hainaut	Henegouwen	ocmw/cpas	62	28,60	28,72	29,05	29,45	29,45
		privé	172	28,38	28,68	28,92	29,10	29,11
		vzw/asbl	58	29,90	30,05	30,33	30,65	30,77
		totaal/total	292	28,73	28,97	29,23	29,48	29,51
Liege	Luik	ocmw/cpas	49	27,78	27,98	28,23	28,44	28,48
		privé	180	27,99	28,22	28,52	28,85	28,99
		vzw/asbl	33	29,45	29,89	29,89	30,30	30,45
		totaal/total	262	28,17	28,42	28,67	28,99	29,11
Luxembourg	Luxemburg	ocmw/cpas	17	27,62	28,01	28,36	28,42	28,62
		privé	26	31,23	31,71	31,98	32,20	32,21
		vzw/asbl	3	26,26	26,26	26,64	27,28	27,28
		totaal/total	46	29,73	30,14	30,45	30,63	30,71
Namur	Namen	ocmw/cpas	19	27,66	27,99	28,47	28,63	28,75
		privé	78	28,40	28,62	28,94	29,10	29,19
		vzw/asbl	26	27,30	27,65	28,02	28,42	28,51
		totaal/total	123	28,11	28,36	28,70	28,91	29,00
Region Wallonne	Waals Gewest	ocmw/cpas	160	28,46	28,68	28,97	29,21	29,27
		privé	519	29,46	29,73	30,03	30,22	30,29
		vzw/asbl	124	29,52	30,06	30,22	30,58	30,69
		totaal/total	803	29,31	29,61	29,89	30,12	30,19
Brussels Gewest	Region Bruxelloise	ocmw/cpas	32	33,49	33,69	33,93	34,12	34,12
		privé	174	33,46	33,49	34,12	34,50	34,61
		vzw/asbl	24	39,37	40,08	40,52	40,62	40,75
		totaal/total	230	34,43	34,56	35,06	35,38	35,48
België	Belgique	ocmw/cpas	466	32,04	32,33	32,65	32,86	32,92
		privé	878	30,97	31,18	31,60	31,87	31,94
		vzw/asbl	487	34,43	34,82	35,10	35,45	35,59
		totaal/total	1.822	31,86	32,13	32,49	32,78	32,87

Vraag nr. 212
van 20 juni 2003
van mevrouw RIA VAN DEN HEUVEL

Actieplan Armoedebestrijding – Begroting

Sinds 2001 wordt een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding opgemaakt, met de te nemen maatregelen en de daaraan gekoppelde financiering.

Het is moeilijk om deze maatregelen terug te vinden in de jaarlijkse begroting, waardoor men geen nauwkeurige kijk op de totale inspanning krijgt.

Graag zou ik dan ook van alle ministers een overzicht ontvangen per maatregel die zij hebben genomen, van het bedrag, het programma en de basisal-

locatie waaronder de maatregel werd ingeschreven voor het begrotingsjaar 2002- 2003.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 36 Landuyt nr. 76 ; Vanderpoorten nr. 117 ; Van Mechelen nr. 131 ; Van Grembergen nr. 178 Bossuyt nr. 336 ; Sannen nr. 199 ; Byttebier nr. 212 ; Ceysens nr. 110 ; Keulen nr. 5).

Gecoördineerd antwoord

Vooraf

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding wordt jaarlijks opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. Bij de opmaak wordt aan

elke minister gevraagd om op basis van zijn/haar beleidsbrief (en dus begroting) de concrete beleidsmaatregelen voor het vooropgestelde jaar mee te delen.

Elke minister is dus verantwoordelijk voor zijn/haar bijdrage. Ook bij het beantwoorden van deze parlementaire vraag werd op deze manier gewerkt.

De informatie in verband met de concrete begrotingscijfers verschilt dan ook naargelang de maatregel. Dit is dan ook één van de redenen waarom er geen eenvormige tabel kon worden opgesteld die een vergelijking tussen de maatregelen mogelijk maakt. Een andere reden is het feit dat voor sommige maatregelen er geen apart budget is uitgetrokken maar dat dit onderdeel vormt van een groter geheel. Het voorbeeld dat dit het beste illustreert, is het budget voor het gelijkkansenbeleid binnen Werkgelegenheid. Dit budget wordt tevens ingezet voor personen met een handicap, minderheden, enzovoort.

Toch mag worden geconcludeerd dat dit overzicht een belangrijke bijkomende informatiebron kan betekenen voor de debatten over het te voeren Vlaamse armoedebeleid.

Nu de budgetposten grotendeels geïnventariseerd zijn, heb ik ook aan de Armoedecel van de administratie Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de opdracht gegeven de evoluties binnen de posten op te volgen en te trachten bij de opmaak van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2004 deze inventaris te vervolledigen.

1. Het recht op participatie

1.1. Participatie van mensen in armoede: opleiding en tewerkstelling van ervaringsdeskundigen en verenigingen waar armen het woord nemen.

Begrotingsjaar 2002

Krediet: 53.142,17 euro (niet-gesplitst krediet)

Drie ervaringsdeskundigen in de armoede en sociale uitsluiting worden ingeschakeld in drie autonome centra voor algemeen welzijnswerk. Zij moeten de link vormen tussen de hulpverlener en de kansarme hulpvrager, waardoor kansarmen beter bereikt en meer betrokken worden in het hulpverleningsproces. 0,75 VTE begeleider (*voltijds equivalent – red.*) zal de inschakeling van deze ervaringsdeskundigen opvolgen.

Een bedrag van 53.142,17 euro, wat overeenkomt met 3 VTE ervaringsdeskundigen met ingang van 1

september 2002 en 0,75 begeleider met ingang van 1 juni 2002.

Begrotingsjaar 2003

Krediet : 135.721,71 (niet-gesplitst krediet)

Een bedrag van 135.721,71 euro, wat overeenkomt met 3 VTE ervaringsdeskundigen en 0,75 begeleider op jaarbasis. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

De Beleidsnota van mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking vermeldt dat "de Vlaamse Regering prioriteit zal geven aan het voorkomen, verminderen en oplossen van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting voor alle burgers. Daartoe zal een beleid tot stand komen in dialoog met alle betrokkenen, in het bijzonder de armen zelf, en getoetst worden op zijn effect voor de armsten." Ze haalt hierbij "het uitbouwen van de werking en regelgeving voor de opleiding én inschakeling van ervaringsdeskundigen" aan als één van de concrete maatregelen om armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. (*Stuk 150 (1999-2000) – Nr. 1, resp. blz. 80 en 81 – red.*)

1.2. Buurtsport

Op de begroting 2001 werd voor buurtsport een bedrag van 4.000.000 frank (omgerekend 100.000 euro) uitgetrokken via programma 45.1 – basisallocatie 33.33 – allerhande uitgaven in verband met sport.

Op de begroting 2002 werd voor buurtsport in een bedrag van 100.000 euro voorzien via dezelfde basisallocatie.

Op de begroting 2003 werden voor buurtsport geen kredieten vrijgemaakt, omdat de subsidie 2002 wordt aangewend voor de werkingskosten in 2003. Het project buurtsport wordt dus zeker nog tot eind dit jaar gesubsidieerd.

1.3. Ondersteuning jeugdwerk met maatschappelijk achtergestelde kinderen en jongeren

Progr. 45.1, BA 4301, Subsidies aan de gemeentebesturen en de VGC inzake jeugdwerkbeleid: 16.341.000 euro voor de gemeentes die een jeugdwerkbeleidsplan opmaken. Van dit bedrag wordt ten minste 2.851.000 euro voorbehouden voor die gemeentes die een toegankelijkheidsbeleid voeren en scoren op een aantal jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren.

Progr. 45.1, BA 3301, Subsidies landelijk jeugdwerk : 18.421.000 euro voor het erkende landelijk jeugdwerk. Bij dat landelijk jeugdwerk zitten heel wat organisaties die van het werken met maatschappelijk achtergestelde jongeren of het ondersteunen van jeugdwerkinitiatieven die dat doen, hun hoofd- en bijdoel hebben gemaakt. Voorbeelden zijn onder andere Arktos, Uit De Marge, VCVL, Harlekin, Lejo, ...

Progr. 45.1, BA 3307, Subsidies voor participatie- en informatieprojecten: 372.000 euro. Heel wat participatie- en informatieprojecten richt(t)en zich voornamelijk of onder meer naar maatschappelijk achtergestelde jongeren: Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen, Platform Allochtone Jeugd, CMGJ Limburg, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, In Petto, RISO Antwerpen,...

(VGC : Vlaamse Gemeenschapscommissie ; VCVL : Vlaams Centrum voor Levensvorming ; CMGJ : Centrum voor Maatschappelijke Gelijkheid en Jeugd welzijn ; RISO : Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw – red.)

1.4. Beurzen om deel te nemen aan internationale initiatieven

De Vlaamse overheid verleent subsidies aan individuele jongeren en verenigingen voor de realisatie van een internationaal project. Dit gebeurt vanaf 1 januari 2003 op basis van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid (art.29) en het besluit van de Vlaamse regering van 17 januari 2003 houdende de subsidiëring van jeugd culturele en internationale initiatieven voor de jeugd (art 7-28).

De subsidiëring omvat :

- de subsidiëring van internationale culturele initiatieven,
- de subsidiëring van humanitaire projecten,
- de subsidiëring van initiatieven om de kansen tot individuele deelname van de jeugd aan internationale initiatieven te vergroten,
- de subsidiëring van internationale projecten geïnitieerd door de jeugd (Extra Time),
- de subsidiëring van bijzondere internationale projecten (prioritaire projecten).

De subsidiëring van initiatieven om de kansen tot individuele deelname van de jeugd aan internationale initiatieven te vergroten, is een luik dat speci-

fiek bestaat om minder goeude jongeren de kans te geven om deel te nemen aan internationale initiatieven via een beurssysteem.

Deze subsidies worden toegekend aan verenigingen, gesubsidieerd op basis van het decreet op het Vlaamse jeugdbeleid, om jongeren afkomstig uit situaties van sociale uitsluiting en armoede de kans te bieden een internationale ervaring op te doen. De deelnemende jongeren zijn tussen 16 en 25 jaar.

De vereniging die het initiatief organiseert en ondersteunt, dient de subsidieaanvraag in. Elke aanvraag wordt mee ondertekend door de jongere voor wie de subsidie wordt aangevraagd. Is de jongere minderjarig, dan moet de aanvraag ook worden ondertekend door een van zijn ouders of voogden.

Aanvragen kunnen worden ingediend tot 4 maanden voor de start van het initiatief. Goedgekeurde initiatieven kunnen een subsidie krijgen die als volgt is samengesteld: maximaal 75 procent van de internationale reiskosten (met een limiet van 750 euro) ; een maximumbedrag van 250 euro per maand voor verblijf- en andere kosten in het buitenland. Tot 30 juni 2003 werden 29 beurzen toegekend.

Voor 2003 wordt een budget van 350.000 euro begroot om de internationale jongerenprojecten te kunnen subsidiëren (programma 45.1, basisallocatie 33.04), waarvan 62.500 euro bestemd voor het luik beurzen.

1.5. Steunpunt Vakantieparticipatie

1.6. Het recht op informatie: e-VRT / interactieve omroep (IO)

Wat het domein Media en Media-innovatie betreft, wordt een aanknopingspunt met het beleid inzake armoedebestrijding gevonden in de tweede beleidslijn in de beleidsnota Media, met name "Alle geledingen van de Vlaamse maatschappij rechtmatige kansen geven om toegang te krijgen tot en deel te nemen aan een optimale informatiedoorstroming en –verstrekking" (*Stuk 153 (1999-2000) – Nr.1, blz. 22 – red.*).

In het document "Vlaams Actieplan Armoedebestrijding" wordt niet verwezen naar de beleidsnota Media. Ze is ook niet in de bibliografie opgenomen.

Wat de administratie betreft, kan worden verwezen naar eFI@nders, het Digitaal Actieplan Vlaanderen dat door de cel Media-innovatie wordt opgevolgd.

In het kader van eFl@nders heeft de cel, in samenwerking met alle kabinetten van de Vlaamse regering en de betrokken departementen van het MVG, een inventaris opgesteld van lopende acties. Volgende elementen kunnen worden gesuggereerd.

- Sensibiliseringscampagne Nieuwe Media, in het kader van eFl@nders, waarbij de groepen van zwakke groeiers inzake ICT-gebruik als specifieke doelgroepen worden beoogd (senioren, computerkundigen, ...)

programma 72.3, BA 12.02. Allerhande uitgaven voor eFl@nders en communicatieinitiatieven

BJ 2002: 710.000 euro

BJ 2003: 287.000 euro

- Het project e-VRT dat de uitbouw beoogt van een Digitaal Thuisplatform, dat vooral gebruikmaakt van een televisietoestel als direct communicatiemiddel met de burger en dat onder meer de bedoeling heeft om een meer laagdrempelige toegang tot informatie en tot toepassingen uit de wereld van Nieuwe Media mogelijk te maken (verrijkte inhoud, interactieve spelletjes, chatsessies, e-mail, e-banking, e-government, enz.)

programma 71.03, BA 99.11 Vastleggingsmachtiging ter ondersteuning van acties van Technologische Innovatie

BJ 2002: 9.371.000 euro

BJ 2003: 7.982.000 euro

(MVG : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; ICT: informatie- en informatietechnologie ; BJ : begrotingsjaar – red.)

1.7. Participatie van minderheden

Sinds 2001 wordt een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding opgemaakt, met de te nemen maatregelen en de daaraan gekoppelde financiering.

Voor de participatie van minderheden werden de volgende acties al ondernomen.

1.7.1. Inclusief beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden in het algemeen welzijnswerk

Vanuit het Vlaams Minderhedencentrum VZW worden er een aantal specifieke acties ondernomen.

Een voorbeeld hiervan is hun vorming ten behoeve van OCMW's en CAW's m.b.t. de asielwetgeving en psychosociale hulpverlening. Tevens heeft men een overzicht van de initiatieven die het werkveld neemt ter bevordering van de toegankelijkheid van de reguliere dienstverlening.

Voor het begrotingsjaar 2002 werd het Vlaams Minderhedencentrum VZW gesubsidieerd op PR 41.7 BA 34.01 voor een bedrag van 1.720.000 euro. Voor het begrotingsjaar 2003 is in een bedrag van 1.281.600 euro voorzien, waarvan slechts een gedeelte bestemd is om te werken rond dit thema.

(CAW : centrum voor algemeen welzijnswerk – red.)

1.7.2. Het ModeM-project

Het ModeM-project wordt gefinancierd vanuit verschillende subsidiebronnen.

2001-2002

- De Acht : halftijdse stafmedewerker vrijgesteld + 1 FT basised medewerker (betaald door middelen via het minderhedendecreet)
- RISO : halftijdse medewerkster vrijgesteld (betaald door middelen via het decreet samenlevingsopbouw) + infrastructuur van het RISO (locatie in één van de geïntegreerde wijkcentra van het RISO)

2002-2003

- Via middelen van het algemeen welzijnswerk heeft CAW De Terp 1 FT medewerker aangevraagd om ModeM verder uit te bouwen samen met de medewerkers van De Acht en RISO.

Ook CAW De Mare heeft een halftijdse kracht vrijgesteld.

- De provincie Antwerpen stelde bijkomende middelen ter beschikking.

Ondertussen is ModeM uitgewerkt in 2 geïntegreerde wijkcentra ('t Pleintje in Deurne-Zuid en De Wijk in Antwerpen-Noord) en in 1 steunpunt van De Acht samen met CAW De Mare in Hoboken-Kiel.

Voor het begrotingsjaar 2002 kostte 1 FTE 50.000 euro op jaarbasis zowel voor de integratiesector als voor het opbouwwerk.

Voor 2002 werd De Acht VZW gesubsidieerd op PR 41.7 BA 34.01 voor een bedrag van 1.500.000 euro voor 31,5 FTE. Voor 2002 werd het RISO Antwerpen gefinancierd op PR 41.6 BA 34.01 voor een bedrag van 1.157.216,97 euro.

In 2003 is er door Viboso een onderzoek gedaan naar de resultaten van dit project en dit onderzoek werd gefinancierd als project door de Koning Boudewijnstichting. Er is nog onduidelijkheid over verdere financiering van het ModeM-project na dit jaar.

(*FT : fulltime; FTE : fulltime equivalent; Viboso : Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw – red.*)

1.7.3. Medet-foon-project

Dit project beoogt het opzetten van een laagdrempelige telefonische hulpverlening voor allochtonen in eigen taal (de hulplijn Medet-foon). Via dit project wordt een interculturaliseringsproces opgezet

van het onthaalaanbod van een CAW (CAW Metropool) opdat allochtonen die Nederlands willen spreken en geconfronteerd worden met de problematiek waarrond deze werkingen hulp bieden, met hun hulpvragen daar terecht kunnen.

Voor het begrotingsjaar 2002 werd op programma 41.7, BA34.04 in een bedrag voorzien van 75.000 euro aan de Federatie van Migrantenvrouwengroepen-Wereldvrouwen VZW voor het project "Hulplijn Medet-foon operationeel houden". Voor het begrotingsjaar 2003 wordt in eenzelfde bedrag voorzien.

1.7.4. Voldoende duurzame en aangepaste woonwagenterreinen aanleggen

Subsidies aan lagere overheden voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van woonwagengebouwen.

Ingeschreven bedrag in de begroting

Jaar	Programma	Basisallocatie	Gesplitst vastleggingskrediet	Gesplitst ordonnanceringskrediet
2002	41.7	63.01	950.000	942.000
2003	41.7	63.01	964.000	956.000

2. Het recht op maatschappelijke dienstverlening

2.1. Uitbouw van het zorgwonen voor oudere en/of zorgbehoevende thuislozen

Begrotingsjaar 2001

Krediet : 378.537,50 euro (niet-gesplitst krediet)

"Zorgwonen" heeft tot doel, via een integrale aanpak, een concreet antwoord te geven op de vergrijzing van de thuislozen binnen de deelwerking "beschut wonen", en dit door hen blijvend de structuur en de begeleiding te bieden die een maximale autonomie en zelfredzaamheid waarborgen. Dit werd vertaald in twee doelstellingen :

- het opvangen van de opnameaanvragen van thuislozen die wegens hun zorgbehoevendheid geweigerd zouden worden;
- het bereiken dat thuislozen die anders wegens hun zorgbehoevendheid zouden moeten vertrekken, toch in het centrum opgevangen kunnen blijven.

Er werken 9 autonome centra voor algemeen welzijnswerk mee aan dit project.

Een bedrag van 378.537,50 euro, wat overeenkomt met 9 VTE. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

2.2. Verruiming van het begeleid wonen

Begrotingsjaar 2002

Krediet : 776.459 euro (niet-gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

verruiming van het begeleid wonen. Men beoogt de volgende doelstellingen in de proefregio's Antwerpen, Turnhout, Leuven, Gent, Kortrijk en Brussel :

- het voorkomen van thuisloosheid via ambulante woonbegeleiding van sociale huurders ;
- het verbeteren van de toegankelijkheid tot sociale huisvesting voor cliënten die zelfstandig kunnen wonen ;

- de dichtslibbing van de daklozenopvangcentra tegenaan, door cliënten in opvangcentra begeleid wonen aan te bieden.

Een bedrag van 776.459 euro, wat overeenkomt met 24 VTE vanaf 1 april 2002.

Met deze actie wordt tegemoetgekomen aan het Vlaams regeerakkoord dat stelt dat "de Vlaamse regering initiatieven zal nemen om het recht op wonen voor iedereen te realiseren, onder meer door een uitbreiding van de beschutte woonvormen en een aanbod van woonbegeleiding en zorgwonen" (*Stuk 31 (1999) – Nr.1, blz. 32 – red.*).

Begrotingsjaar 2003

Krediet : 1.035.278,40 euro (niet-gesplitst krediet)

Een bedrag van 1.035.278,40 euro, wat overeenkomt met 24 VTE op jaarbasis. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

2.3. Kwaliteitsbeleid in de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

Het kwaliteitsdecreet werd op 3 juli 2003 goedgekeurd door de Commissie Welzijn.

Centrum voor kwaliteit : begroot op 398.000 euro. Vermoedelijke start centrum voor kwaliteit op 1 januari 2004.

2.4. Recht op minimumlevering

De minimumlevering van 6 ampère is een verplichting van de netbeheerders en wordt niet gefinancierd vanuit de begroting.

2.5. Recht op basismobiliteit

In het decreet van 21 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad voor Vlaanderen werd het recht op basismobiliteit ingeschreven.

Het in dit decreet opgenomen recht op basismobiliteit vervult twee belangrijke functies van het openbaar vervoer. Enerzijds de sociale functie : sociaal gezien dient het openbaar vervoer mobiliteit te bieden aan hen die geen auto kunnen, mogen of willen gebruiken en daardoor niet in staat zijn tot volledige deelname aan het maatschappelijk leven. Bij de sociale functie van het openbaar vervoer weegt het beschikbaarheidsnut door; het vormt een middel tot het bestrijden van vervoersarmoede.

Anderzijds heeft het openbaar vervoer een maatschappelijke functie : het openbaar vervoer is een middel om op gebundelde wijze te voorzien in een deel van de vervoersbehoefte. Daarmee draagt het openbaar vervoer bij tot het waarborgen van de bereikbaarheid van steden, gemeenten en andere activiteitsplaatsen (o.a. ziekenhuis, sport, cultuur, enz.) en levert openbaar vervoer aldus een bijdrage tot de deelname van kansarmen aan het maatschappelijk leven.

De Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) De Lijn wordt voor de invoering van de basismobiliteit door de Vlaamse overheid in 2003 gesubsidieerd voor een bedrag van 64.757.000 euro op basisallocatie 31.12 van programma 63.2 van de begroting.

Daarnaast heeft de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn haar tariefstructuur fundamenteel hervormd en vereenvoudigd om de tarieven doorzichtig en aantrekkelijker te maken.

In 2003 is daarvoor een bedrag van 19.781.000 euro op basisallocatie 31.15 van programma 63.2 van de begroting uitgetrokken.

Deze basisallocatie wordt als volgt omschreven : dotatie aan de VVM De Lijn ter compensatie van de ontvangstenderving ingevolge de maatregelen m.b.t. tariefverminderingen en hervormingen met inbegrip van de begeleidende promotie en verzendingskosten.

Daarnaast wordt via artikel 31.07 van hetzelfde programma de inzet van extra ritten ten gevolge van deze tariefmaatregelen gefinancierd. In 2003 wordt dit bedrag op ongeveer 8.000.000 euro geraamd.

In dit nieuwe tariefsysteem werden maatregelen opgenomen om kansarmen op het volledig net van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn te laten rijden aan een sterk verminderd tarief.

- Zo rijden de 65-plussers gratis en kunnen zich aldus op een veilige manier verplaatsen (vele 65-plussers rijden niet met de wagen). Voor deze doelgroep wordt jaarlijks ongeveer 15,2 miljoen euro gereserveerd uit de bovenvermelde basisallocatie.
- De gehandicapten die door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap zijn erkend en personen die door het federaal Ministerie van Sociale Voorzorg zijn erkend, krijgen een vrijkaart op het volledige

net van de VVM. Hiervoor wordt ongeveer 1,5 miljoen euro op jaarbasis uitgetrokken.

- Ten behoeve van de jongeren, die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer, werd een Buzzy-abonnement in het leven geroepen dat toegang verstrekt tot het volledig net van de VVM. Het bedrag dat daarvoor wordt uitgetrokken, is ongeveer 7,5 miljoen euro.

3. Het recht op gezin

3.1. Integrale jeugdhulpverlening : participerende leerervaring in het kader van inzagerecht in dossiers

Op 20 december 2002 tekende de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn het ministerieel besluit houdende de toekenning van een subsidie aan VZW Recht-Op met betrekking tot de samenwerking in het kader van de implementatie van de integrale jeugdhulp.

Artikel 1 van dit ministerieel besluit :

"Lastens programma 41.9, basisallocatie 01.01 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 wordt aan de VZW Recht-Op een subsidie van 54.133,33 euro toegekend ..."

3.2. Bijzondere jeugdbijstand

3.2.1. Preventieprojecten ten behoeve van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen

De strategische doelstelling van de bijzondere jeugdbijstand op vlak van preventie houdt in dat "we binnen een gecoördineerd algemeen preventiebeleid met betrekking tot de jeugd vanuit onze eigenheid en deskundigheid een kwaliteitsvolle bijdrage willen leveren om tegen 2008 de toenemende behoefte aan hulpverlening van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen in de bijzondere jeugdbijstand om te buigen en hun welbevinden te optimaliseren".

Hiertoe willen we :

- tegen het jaar 2008 de effectiviteit en de efficiëntie van de preventiewerking binnen de bijzondere jeugdbijstand verhogen door het werkveld te ondersteunen en door het professioneel uitbouwen van de signaalfunctie en de preventiewerking die tegemoetkomt aan de vastgestelde prioritaire behoeften van kinderen en jonge-

ren uit risico- en restgroepen, teneinde bij te dragen aan hun levenskwaliteit, en

- meewerken aan de realisatie van de doelstellingen die door de Intersectorale Werkgroep Algemene Preventie (ISWG AP) werden geformuleerd, teneinde tegen 2008 voor de sectoren welzijn en gezondheid te komen tot een integraal, gecoördineerd algemeen preventief beleid met betrekking tot de jeugd.

De uitgetrokken budgettaire middelen voor de activiteiten op het vlak van preventie jeugdzorg, aangehaald in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, zijn opgenomen in programma 41.2, basisallocatie 41.02, en bedragen voor :

- de ondersteuning van het werkveld :

middelen begrotingsjaar 2002 : 320.000 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 328.000 euro

- de professionele uitbouw van de signaalfunctie en de preventiewerking die tegemoetkomt aan de vastgestelde prioritaire behoeften van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen :

middelen begrotingsjaar 2002 : 436.000 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 442.000 euro

3.2.2. Hulpverlening

De strategische doelstelling van de bijzondere jeugdbijstand op het vlak van hulpverlening houdt in dat "we de hulpverlening van de bijzondere jeugdbijstand verder willen uitbouwen om op de hulpvragen bij een problematische opvoedingssituatie en een als misdrijf omschreven feit een kwalitatief antwoord te bieden".

Hiertoe willen we tegen het jaar 2005 de effectiviteit en de efficiëntie van de hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand verhogen door het werkveld te ondersteunen en door :

- 1) de instroom van de hulpverlening te beheersen ;
- 2) de participatie van de cliënten en het gezinsgerichte karakter van de hulpverlening te bevorderen ;
- 3) meer hulp op maat te organiseren ;
- 4) de uitstroom van de hulpverlening te beheersen ;
- 5) de continuïteit van de hulputvoering te waarborgen.

In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding zijn volgende activiteiten op het vlak van hulpverlening door de bijzondere jeugdbijstand aangehaald als instrument of indicator voor armoedebestrijding. De budgettaire middelen hiervoor zijn :

- de ontwikkeling en implementatie van een "elektronisch dossier" :

programma 99.01, basisallocatie 12.39

middelen begrotingsjaar 2002 : 373.205,59 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 400.000,00 euro

- het uitbreiden van de residentiële en ambulante capaciteit, nieuwe erkenningen en uitbreiden van de capaciteit voor specifiek kwetsbare doelgroepen (niet-begeleide minderjarige vreemdelingen) in 2002 :

programma 41.2, basisallocatie 41.02

middelen begrotingsjaar 2002 : 7.189.000 euro

begrotingsjaar 2003 : geen nieuwe middelen om capaciteit uit te breiden

- de functie van ervaringsdeskundige (2,5 VTE) werd opgenomen in het multidisciplinair team :

programma 99.01, basisallocatie 11.03

middelen begrotingsjaar 2002 : 85.125 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 85.125 euro

- de budgettair uitgetrokken middelen voor de verdere implementatie van de organisatiestructuur in 2003 en het uitwerken van de krachtlijnen met aandacht voor de hertekende processen inzake hulpverlening en bemiddeling zijn opgenomen in de middelen voor de ontwikkeling en implementatie van het "elektronisch dossier".

3.3. Kind en Gezin : kinderopvang

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Kinderopvang	Videoproductie "Omgaan met diversiteit"	Bedrag vervat in partnerschaps-overeenkomst : 300.000 euro	Projecten 1540000AL
	In samenwerking met de DECET-partners wordt een video aangemaakt over vijf "good examples of good practice" van omgaan met diversiteit in de kinderopvang. De film wordt opgenomen in Berlijn, Birmingham, Lyon, Aubry en Gent. In de video worden interviews met allochtone en kansarme ouders opgenomen. Deze ouders komen dus zelf aan het woord en vertellen over hun ervaringen met kinderopvanginitiatieven. DECET staat voor Diversity in Early Childhood Education and Training (http://www.decet.org).		
Kinderopvang	Uitsluitingsmechanismen in kinderopvangvoorzieningen	Bedrag vervat in partnerschaps-overeenkomst : 300.000 euro	Projecten 1540000AL
	De verantwoordelijken van de kinderdagverblijven in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest vullen per plaatsingsaanvraag een vragenlijst in. Indien het kind geweigerd wordt, moet de reden van weigeren opgenomen worden. Op basis van de analyse van de redenen wordt een rapport opgesteld met objectieve gegevens over welke uitsluitingsmechanismen er spelen in de kinderopvang.		

3.4. Kind en Gezin : preventieve gezinsondersteuning

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Preventieve Gezinsondersteuning	Prenatale werking voor kwetsbare groepen		ESR 34.30.216
	In het concept prenatale werking wordt onderzocht op welke wijze Kind en Gezin kan bijdragen om meer kwetsbare zwangeren te bereiken. Meerdere sporen worden nagegaan, o.a. samenwerking met kraamklinieken, samenwerking binnen de eerste lijn, ...	164.547 euro	Prenatale consultatiebureaus
Preventieve Gezinsondersteuning	Evaluatie Inloopteams		
	De inhoudelijke werking van de Inloopteams evalueren op het vlak van doel- en doelgroepbereik met het oog op eventuele bijsturing van deze werking.	In 2003 geen extra middelen ingeschreven	
Preventieve Gezinsondersteuning	Ondersteuningsbehoefte en middelendifferentiatie zittingen consultatiebureau		ESR 34.30.212
	In de toekenning van middelen voor de organisatie van de zittingen in het consultatiebureau voor jonge kinderen wordt tot op heden weinig rekening gehouden met de impact van de ondersteuningsvraag van gebruikers op de beschikbare consulttijd. Bedoeling is om na te gaan op welke wijze deze ondersteuningsvraag de beschikbare tijd beïnvloedt en of er, en zo ja, welke, samenhang is met de specifieke situatie waarin gezinnen zich bevinden (armoede, allochtoon zijn). Bedoeling is dit gegeven zo mogelijk te objectiveren en er rekening mee houden op het vlak van middeltoewijzing.	107.603 euro	Consultatiebureaus en steunpunten
Preventieve Gezinsondersteuning	Actieplan Kansarmoede Provincie Limburg		
	De ontwikkeling van een actieplan kansarmoede voor de provincie Limburg binnen de dienstverlening van Kind en Gezin, i.c. de preventieve gezinsondersteuning.	In 2003 geen extra middelen	
Preventieve Gezinsondersteuning	Pictografisch materiaal voor anderstaligen		ESR 603000
	In het concept wordt materiaal ontwikkeld waardoor anderstaligen, licht mentaal gehandicapten en analfabeten ook geïnformeerd kunnen worden over het zorgaanbod van Kind en Gezin.	125.000 euro	Externe communicatie

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Preventieve Gezinsondersteuning	Vertaalde folders Bedoeling is het zorgaanbod zo uit te werken en te ondersteunen dat de boodschap duidelijk en concreet wordt overgedragen naar de beoogde doelgroep door middel van vertalingen van bestaande folders en brochures binnen Kind en Gezin.	In 2003 geen extra middelen uitgetrokken	

(ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.)

4. Het recht op rechtsbedeling

Federale bevoegdheid.

5. Het recht op cultuur

5.1. Verhoging van de cultuurparticipatie van armen

Er wordt een budget uitgetrokken om de financiële drempels voor cultuurparticipatie van mensen met een laag inkomen te drukken. Er wordt echter niet alleen op de financiële kant van de zaak gewerkt. Immers, door zeer specifieke samenwerkingsverbanden met organisaties uit het sociaal veld (VOCB, Viboso, Welzijnszorg, Vlaams Forum, Armoedebestrijding) wordt een belangrijke input gegeven aan het procesmatige karakter van de werking. Daarnaast wordt ook geïnvesteerd in netwerkvorming tussen deze sociale partners en hun lokale werkingen en de culturele sector. Via verschillende rondetafels onder leiding van Kunst en Democratie wordt gewerkt aan een draagvlak waarin de verschillende partners elkaar beter kunnen vinden in het realiseren van de doelstelling "Cultuur voor Iedereen".

Totaal budget in 2003 : 125.000 euro. BA 12.27, programma 45.5. Aangevuld met een budget van 30.000 euro op BA 12.20 van programma 45.2 specifiek voor de opdracht aan Kunst en Democratie voor de rondetafels en de aankoop van filmtickets in het kader van de cultuurparticipatie van mensen met een laag inkomen.

(VOCB : Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie – red.)

5.2. Sociaal-artistieke projecten

In sociaal-artistieke projecten worden artistieke processen opgezet met en door mensen die zich in een situatie van sociale en culturele achterstelling bevinden. In deze processen worden de potenties van de mensen en de context centraal gesteld, maar wordt tegelijk heel zorgzaam omgesprongen met de zwaktes en de gevaren. Op deze manier kunnen nieuwe impulsen gegeven worden aan buurten en groepen mensen waaruit nieuwe vormen van sociale verbondenheid en emancipatieprocessen kunnen ontstaan.

In 2002 werden in totaal 27 projecten gesubsidieerd voor een bedrag van 2.057.516,26 euro.

BA. 33.14, programma 45.2.

6. Het recht op inkomen

6.1. Schuldoverlast

Basisallocatie 12.01 : Allerlei uitgaven in het kader van het armoedebeleid

Krediet : 208.000 euro (niet-gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

- Het jaarlijks organiseren van een vooruitgangscongres (incl. eindrapportering) : 57.000 euro
- Het jaarlijks organiseren van een toekomstverkennd congres (incl. eindrapportering) : 57.000 euro
- Het horizontale en verticale permanent armoedeoverleg (opvolging en actualisering van het Actieplan) : 1.500 euro

- Wetenschappelijk onderzoek (Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2003 – onderzoeksgroep Oases – Ufsia VZW) : 85.000 euro
- Het jaarlijks opstellen van een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding : 7.500 euro

Basisallocatie 33.10 : Subsidies voor experimenten met een bovengemeentelijke draagwijdte inzake kansarmoede en ter ondersteuning van privaatrechtelijke verenigingen die activiteiten ter bestrijding van kansarmoede ontplooiën

Krediet : 1.263.000 euro (gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

- Subsidies aan de verenigingen waar armen het woord nemen en samenwerkingsverbanden : 909.000 euro
- Subsidie aan het Vlaams Netwerk : 354.000 euro

Basisallocatie 33.11 : Subsidies voor initiatieven deskundigheidsbevordering in het kader van armoedebestrijding

Krediet : 446.000 euro (gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

- Subsidie aan De Link VZW : 272.000 euro

Toeleiding tot en coördinatie van de opleiding ervaringsdeskundigheid in de armoede

Regularisering van drie DAC (VIA 2)

- Subsidie aan VVSG : inhoudelijke ondersteuning van de diensten voor schuldbemiddeling : 174.000 euro

Basisallocatie 45.01 : Uitgaven verbonden aan de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst "bestending armoedebeleid en steunpunt armoede"

Krediet : 75.000 euro (niet-gesplitst krediet)

(Ufsia : Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen; DAC : Derde Arbeidscircuit; VIA : Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social-Profitsector; VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.)

6.2. Financiële armoede op het platteland

6.2.1. Subsidiëring van begeleiding van de land- en tuinbouwers in moeilijkheden bij hun bedrijfsvoering en de uitbating van hun land- en tuinbedrijf

6.2.2. Aandacht voor kwetsbare bewonersgroepen op het platteland

6.3. Een sterk economisch beleid als voorwaarde voor duurzame armoedebestrijding

Het ingeschreven bedrag voor deze maatregel op de begroting bedraagt 248.000 euro, het betreft het programma 54.1 en de basisallocatie 32.03.

7. Het recht op onderwijs

Maatregel	PR	BA	BJ 2002	BJ 2003
Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers				
Basisonderwijs				
Salarissen	39.2	11.06	6.057.000	5.650.000
Toelagen aan scholen	39.2	33.09	/	200.000
Secundair onderwijs	39.2	11.07	8.985.000	8.119.000
Gelijke onderwijskansen				
Basisonderwijs				
Salarissen gewoon onderwijs – Vesoc	39.2	11.01	3.490.000	3.542.000
Salarissen gewoon onderwijs	39.2	11.02	44.709.000	48.464.000
Salarissen buitengewoon onderwijs	39.2	11.04	1.487.000	1.638.000
Salarissen ondersteuning Rand- en taalgemeenten	39.2	11.08	427.000	433.000
Salarissen zorgcoördinatie	39.2	11.09	/	7.931.000
Secundair onderwijs				
Salarissen gewoon onderwijs	39.2	11.03	6.207.000	11.897.000
Salarissen buitengewoon onderwijs	39.2	11.04	997.000	1.027.000
Beide	39.2	12.15	2.153.000	3.848.000
Wegnemen financiële drempels				
Studietoelagen voor secundair (SO) en hoger onderwijs (HO)	35.1	34.01	55.898.000	69.314.000
Terugbetaling inschrijvingsgeld (vrijgestelde studenten) aan centra voor volwassenenonderwijs	34.2	41.11	1.247.000	1.198.000
	34.2	43.47	1.147.000	1.212.000
	34.2	44.67	1.138.000	1.433.000
Kosteloosheid				
Onderzoek	39.2	12.26	30.000	/
Basisonderwijs				
Analyse schoolreglementen in basis- en secundair onderwijs	39.2	12.26	30.000	/
Verhoging werkingsmiddelen (traject 1999-2006) voor scholen om de kosteloosheid beter te realiseren				
Secundair onderwijs				
Verduidelijking principe kosteloosheid				
Commissie zorgvuldig bestuur : verspreid over BA's : verwaarloosbaar op onderwijsbudget				
Afwezigheid leerlingen basisonderwijs	31.1	12.3	159.000	kosteloos
Spijbelproject (omgezet in regelgeving afwezigheden sinds 01-09-2002)				
Optimalisatie overgang van het secundair naar het hoger onderwijs	39.2	12.26	192.000	/
SOHO-project	39.2	12.20	/	489.000

Maatregel	PR	BA	BJ 2002	BJ 2003
diplomering SO aanpassen (doorstroming van BSO naar HO verbeteren)	/	/	kosteloos	kosteloos
Beroepsopleiding				
Modularisering van beroepsgerichte opleidingen	32.1	40.02	2.766.000	3.304.000
	32.1	40.03	/	159.000
JOJO-project				
Tewerkstelling en opleiding van laaggeschoolden, kansarmen en jongeren	32.1	33.06	32.000	44.000
Lerarenopleiding				
Tijdelijk project aansluiting en maatschappelijke differentiatie (4e & laatste jaar)	39.2	12.19	496.000	/
Begeleiding studenten in opleiding tot leraar islamitische godsdienst	39.2	12.19	64.000	65.000
Volwassenenonderwijs				
Basiseducatie				
Toelage voor de centra basiseducatie en het VOOB	34.4	33.31	16.665.000	16.847.000
Dienst- en hulpverlening aan gedetineerden	34.4	12.01	396.000	396.000
Vesoc centrum voor basiseducatie in Brussel	34.4	33.32	669.000	673.000
Basiseducatie en kwaliteitsbevorderende projecten	34.5	12.02	760.000	499.000
volwassenenonderwijs	34.5	33.01	3.065.000	3.042.000
(NT2)	34.5	33.02	800.000	850.000
Project "Huizen van het Nederlands"				

Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité ; SOHO : overgangsproblematiek secundair onderwijs-hoger onderwijs ; BSO : beroepssecundair onderwijs ; JOJO : Scholen voor Jongeren-Jongeren voor Scholen ; NT2 : Nederlands als Tweede Taal – red.

8. Het recht op werkgelegenheid

De gevraagde begrotingsgegevens voor de maatregelen genomen binnen het beleidsdomein Werkgelegenheid worden opgesomd in de tabel hieronder. Hierbij wordt dezelfde volgorde gehanteerd als in het Actieplan Armoedebestrijding 2003. Het programma waaronder de maatregelen vallen, is steeds 52.4 (Werkgelegenheid).

Bij de opgelijste budgetten dient wel een belangrijke kanttekening te worden gemaakt. Voor het domein Werkgelegenheid wordt een inclusief beleid gevoerd, met aandacht voor de diverse kansengroepen op de arbeidsmarkt (o.m. vrouwen, jongeren, ouderen, allochtonen, arbeidsgehandicapten, laaggeschoolden, langdurig werklozen, bestaansminimumtrekkers), en dit helpt zo rechtstreeks en onrechtstreeks mee aan armoedebestrijding.

Dit impliceert dat in de budgetten van het merendeel van de opgenomen maatregelen in het Actieplan Armoedebestrijding, de bestedingen die helpen armoede te bestrijden, niet kunnen worden afgelijnd. De bedragen voor de lokale werkinkels en de trajectwerking voor werkzoekenden bijvoorbeeld zijn de totale budgetten voor deze maatregelen en dus niet enkel het deel ervan dat besteed wordt aan trajecten voor armen. Een bijkomend probleem hierbij is het gebrek aan een adequate operationele definitie van "armen" die kan worden

gebruikt in bijvoorbeeld de bestanden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De identificeerbare kansengroep van bestaansminimumtrekkers (begunstigden leefloon) sluit allicht het best hierbij aan. In het beheerscontract van de Vlaamse regering met de VDAB wordt een evenredige participatie van de diverse kansengroepen aan de trajectwerking voor werkzoekenden als doel vooropgesteld en jaarlijks geëvalueerd. In de loop van 2002 waren er ongeveer 11.000 geregistreerde werkzoekenden die een bestaansminimum (ongeveer 2,6% van het totaal aantal werkzoekenden in 2002) genoten. Van alle werkzoekenden die actief door de VDAB werden begeleid en opgeleid via de trajectwerking (dit omvat screening, oriëntatie, begeleiding en indien nodig bijkomende opleiding of werkervaring) waren er 3,2% bestaansminimumtrekkers. Uit deze lichte oververtegenwoordiging (3,2% tegenover 2,6%) kunnen we besluiten dat de kansengroep van bestaansminimumtrekkers relatief goed bereikt werd in de trajectwerking in 2002.

Uit het bovenstaande volgt dat het totale bedrag in de onderstaande tabel veel groter is dan het werkelijke bedrag dat binnen de uitgaven van het werkgelegenheidsbudget gericht is op bestrijding van armoede. Er wordt wel in de laatste kolom van de tabel bij elke maatregel aangegeven in hoeverre die maatregel specifiek is afgestemd op de bestrijding van armoede.

Maatregel	Programma	Basis-allocatie	Bedrag 2002 (in miljoen euro)	Bedrag 2003 (in miljoen euro)	Opm.
Ervaringsdeskundigen	52.4 Werkgelegenheid	41.01	0	0,14	AB*
Meerwaardeneconomie					
– invoegbedrijven	52.4	41.07	3,1	3,8	
– diensteneconomie	52.4	41.07	19	21,5	
– sociale werkplaatsen	52.4	41.07	18,2	26,1	AB
– arbeidszorg	52.4	41.07	1,5	1,9	AB
Werk en arbeid aantrekkelijker maken					
– regularisatie traditionele tewerkstellingsprogramma's	52.4	41.02 + 41.05	91,8	75,5	
– kinderopvang	52.4	41.02	14,5	17,5	
– mobiliteit	52.4	41.04	0,62	0,62	
Evenredige participatie en non-discriminatie					
– diversiteitsplannen en projecten	52.4	01.07	3,85	5,08	
– sectorconvenants	52.4	32.04	4,4	4,5	

Maatregel	Programma	Basis-allocatie	Bedrag 2002 (in miljoen euro)	Bedrag 2003 (in miljoen euro)	Opm.
– sociaal uitzendkantoor Instant A	52.4	01.07	0,44	0,34	AB
– WEP+-plan	52.4	41.06	25,9	24	AB
– startbanen	52.4	41.04	4,7	9,7	
– arbeidsgehandicapten	52.4	01.07	0,32	2,42	
– ouderen	52.4	01.07	-	-	1
– zilverpasplannen	52.4	01.07	0,19	-	2
– arbeidstoeleiding gedetineerden	52.4	01.07	0,33	0,33	
– gelijke kansen M/V	52.4	33.10 + 33.13 + 99.12	2,6	2,7	
– professionele integratie van nieuwkomers	52.4	41.08	5,7	5,8	
Sociale investeringen in opleiding en vorming					
– actieplan LLL	52.4	01.01	0,9	1,3	
– jobrotatie en diversiteit	52.4	34.01 + 34.02	28,8	30,7	
– basisvaardigheden ICT	52.4	01.01	3	3,8	AB
Het recht op geïntegreerde basisdienstverlening					
– lokale werkwinkels	52.4	41.04	12,3	9	
– trajectwerking :					
– arbeidsbemiddeling	52.4	41.01 + Werkgelegenheid 61.01 + 41.04	87,1	95,7	
– beroepsopleiding	52.1	41.01 + 61.01 Beroepsopleiding	91,5	95,6	

* : AB = maatregel is sterk afgestemd op armoedebestrijding

1 : de acties naar ouderen vallen onder het centraal instrument diversiteitsplannen- en projecten. Ze zijn niet opgenomen als aparte post, maar er is binnen het centraal instrument wel beleidsruimte voor

2 : de zilverpasplannen vormden als specifieke actie een éénmalige beleidsmaatregel in 2002. Vanaf 2003 zijn ze niet meer opgenomen als aparte post, maar er is binnen het centraal instrument diversiteitsplannen- en projecten wel aandacht voor

(WEP : *Werkervaringsplan* ; LLL : *levenslang en levensbreed leren – red.*)

Naast de opgesomde maatregelen in het Actieplan Armoedebestrijding, financiert de minister van Werkgelegenheid sinds 1 juni 2002, via subsidiebesluit aangerekend op BA 33.01 van programma 52.40, de werking van VZW De Link. Voor een eerste jaar (juni 2002 tot eind mei 2003) werd 117.000 euro toegekend voor hun deelwerking in-

zake armoedebestrijding via het inzetten van opgeleide ervaringsdeskundigen (aangerekend op de begroting 2002). Meer bepaald betreft het de loonen werkingskosten van een voltijdse tewerkstellingscoördinator, een halftijdse sensibiliseringsverantwoordelijke en een halftijdse administratief/logistieke staffunctie, allen werknemers van de VZW De Link. Zij worden vooral gesteund in hun prospectie van werkgelegenheidsplaatsen voor de ervaringsdeskundigen, het promoten van en de disseminatie van de methodiek en het begeleiden op de werkvloer van werknemers. Een vervolgsubsidie voor één jaar aan De Link wordt geput uit de begroting 2003, voor een bedrag van 118.000 euro.

9. Het recht op huisvesting

In de recentste versie van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 20 januari 2003, wordt op vlak van huisvesting specifiek verwezen naar drie beleidsmaatregelen. Ten eerste de uitbreiding van het aan-

bod sociale huurwoningen met bijkomend 15.000 woningen. Ten tweede de ondersteuning en uitbreiding van de werking van de sociale verhuurkantoren. Ten derde de verbetering van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de dienstverlening van de huurdersbonden.

In de begroting 2003 zijn voor bovenstaande maatregelen volgende algemene kredieten opgenomen onder programma 62.4.

9.1 Uitbreiding aanbod sociale huurwoningen

- BA 5103 : verwervingssubsidie (24.972.000 euro)
- BA 5107: bouwrijp maken van gronden (24.788.000 euro)
- BA 6368: subsidie bouw en renovatie (76.599.000 euro)
- BA 8101 : in kapitaal omzetbare subsidie VHM (94.769.000 euro)

9.2. Sociale verhuurkantoren (SVK's)

- BA 3362 : subsidies personeels- en werkingskosten (1.657.000 euro)

9.3. Verbeteren toegankelijkheid en bereikbaarheid van de dienstverlening van de huurdersbonden

- BA 3361 : subsidies aan huurdersorganisaties (797.000 euro)

10. Het recht op gezondheidszorg

In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding dat door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 20 januari 2003 is onder meer een overzicht gegeven van de concrete beleidsmaatregelen die op het vlak van de preventieve gezondheidszorg zijn en worden ondernomen.

Deze maatregelen richten zich niet specifiek tot de doelgroep "armen", maar zijn bestemd voor de totaliteit van de Vlaamse bevolking. De middelen kunnen bijgevolg niet worden opgesplitst naar doelgroepen. In de besteding van de middelen gaat, waar aangewezen, meer specifieke aandacht naar deze doelgroep. Dit kan betrekking hebben op sensibilisering, op het ontwikkelen en implementeren van specifieke methodieken, op het zich rechtstreeks richten naar specifieke doelgroepen, enzovoort.

Enkele voorbeelden.

- Sensibilisering door de lokale gezondheidsnetwerken (LOGO's)

Indien bijvoorbeeld in een regio wordt vastgesteld dat kansarme vrouwen minder ingaan op de aansporing om deel te nemen aan het borstkankeronderzoek (één van de vijf Vlaamse gezondheidsdoelstellingen) kan het lokale gezondheidsnetwerk hiertoe bijkomend sensibiliseren.

- Concepten, methodieken en werkinstrumenten voor het werken aan gezondheidspromotie en preventie bij kansarmen

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) heeft onder meer als opdracht het ontwikkelen, valideren en implementeren van wetenschappelijk onderbouwde concepten, methodieken en werkinstrumenten inzake gezondheidspromotie met relevantie voor de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, met bijkomende aandacht voor kansarme groepen.

Tijdens de gezondheidsconferentie "Depressie en Zelfmoord" (december 2002) werd de nood aangevoeld om de hulpverlening meer aan te passen aan de specifieke noden van kansarmen. Hier zal verder onderzoek gebeuren naar de methodieken.

- Door de doelgroep en/of de opdracht van een gesubsidieerde organisatie gaan relatief meer middelen naar kansarmoede

Bepaalde organisaties richten zich door de doelgroep en/of de opdracht die ze hebben meer naar kansarmen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het Instituut Tropische Geneeskunde (ITG). Het ITG heeft in zijn convenant met de Vlaamse overheid als resultaatgebied onder meer de preventie van SOA-HIV en promotie van seksuele gezondheid bij de Subsaharaanse Afrikaanse Migranten (SAM). Doordat het aantal HIV-besmettingen bij deze doelgroep hoger is dan bij de rest van de bevolking is een risico op toename van de kansarmoede, die traditioneel bij deze groep al groot is, nog groter. (SOA : *seksueel overdraagbare aandoeningen* – red.)

Middelen

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de middelen gekoppeld aan

de concrete beleidsmaatregelen opgenomen in het Actieplan Armoedebestrijding. Naast de maatregelen vermeld in dit actieplan, zijn er nog andere maatregelen die de doelgroep kansarmen bereiken – zij worden ook vermeld.

PR. 42.2 – BA 33.62 : Subsidies die passen in de uitvoering van programma's met betrekking tot preventieve gezondheidszorg

Via deze basisallocatie worden onder meer volgende initiatieven gesubsidieerd : de borstkankerscreening (grootste gedeelte van het bedrag), de baarmoederhalskankerscreening, de Vlaamse Liga tegen Kanker, de spuitenuil (behalve de halftijdse coördinator), het convenant met de Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen.

2002 : 4.646.000

2003 : 4.757.000

Toelichting

Georganiseerde borstkankerscreening in Vlaanderen

In juni 2001 werd gestart met een georganiseerde borstkankerscreening, waarbij alle vrouwen tussen 50 en 69 jaar om de twee jaar worden opgeroepen voor een mammografisch borstonderzoek, dat volledig wordt terugbetaald door de ziekteverzekering. Deze vrouwen worden ofwel doorverwezen door hun huisarts of gynaecoloog, ofwel bieden zij zich aan nadat zij hiertoe een schriftelijke uitnodiging hebben ontvangen, die ook een plaats, datum en uur van een voorstel tot afspraak bij een erkende mammografische eenheid bevat.

Om de doelgroep te sensibiliseren om deel te nemen aan deze screening, worden de lokale gezondheidsnetwerken ingeschakeld. Behalve de vaste mammografische eenheden met erkende radiologen (initieel 44, momenteel 168) beschikken we in Vlaanderen over 2 zogenaamde "mammobieren". Dit zijn rondrijdende mammografische diensten, die kunnen worden ingeschakeld indien er in sommige gebieden te weinig mammografische eenheden beschikbaar zijn of indien om andere redenen de toegankelijkheid op die manier kan worden verbeterd.

De middelen voor de borstkankerscreening worden als volgt opgedeeld.

- Borstkankerscreening – organisatie screeningsactiviteiten :

Leuven : 2002 : 986.740, 2003 : 940.708

Brugge : 2002 : 321.829, 2003 : 940.708

Brussel : 2002 : 238.922, 2003 : 293.183

Antwerpen : 2002 : 693.749, 2003 : 827.671

Gent : 2002 : 602.101, 2003 : 643.810

- Protocolakkoord (met de verschillende bevoegde overheden werd een protocolakkoord afgesloten om ook in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest de opsporing van borstkanker in de doelgroep mogelijk te maken. De Vlaamse Gemeenschap neemt hiervoor jaarlijks 50.000 euro voor haar rekening).
- Consortium (ondersteuning van de regionale screeningscentra voor de activiteiten die beter door één organisatie worden uitgevoerd) : 150.000 euro.

Convenants 2002-2005 met Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) en Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen (WVVH)

De WVVH (+/- 315.000) levert expertise op het vlak van ziektepreventie, gezondheidspromotie en seksuele gezondheid, de VLK (+/- 260.000) doet hetzelfde op het vlak van gezondheidspromotie en massacampagnes met betrekking tot kanker.

Sputenuil

Een preventief gezondheidsbeleid wil gezondheidsschade veroorzaakt door gebruik van middelen voorkomen. De realiteit leert dat er een restgroep van persisterende druggebruikers blijft. Het project rond de spuitenuil biedt de druggebruikers de mogelijkheid gebruikte spuiten te ruilen voor nieuwe. Op die manier wil men de verspreiding van besmettelijke ziektes onder deze groep gebruikers indijken. Anderzijds voorkomt men dat andere personen zich verwonden aan rondslingerende naalden. Hiertoe wordt een convenant afgesloten met de medisch-sociale centra.

Middelen

2002

272.680

2003

272.681 + 30.000 voor een Vlaams coördinator

PR.42.2 – BA 33.59 : Subsidies ten behoeve van de gezondheidsbevordering*Seksuele gezondheid*

Gezondheidsbevordering en preventie rond SOA kunnen niet meer los worden gezien van preventie van ongewenste tienerzwangerschappen en van seksuele gezondheid in het algemeen. Het steunpunt dat expertise terzake levert, wordt gevormd door Sensoa, aangevuld met een deel van Trefpunt CGSO (geïntegreerd in Sensoa vanaf 1/1/2003). Als aanvulling wordt gewerkt met uitvoerende organisaties die op het terrein actief zijn. (*CGSO : centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding – red.*)

Een specifieke doelgroep is de Subsaharaanse bevolking waarvoor het Instituut Tropische Geneeskunde een specifieke methodiek ontwikkeld heeft en toepast (zie inleiding). Pas Op en GH@PRO zijn gespecialiseerd in het benaderen van de doelgroep prostituees. Daarnaast is het mogelijk om specifieke projecten en afzonderlijke acties, ter ondersteuning van de structurele werkingen, te ondersteunen.

Middelen

2002

- Sensoa : 1.177.493 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- Pas Op : 126.426
- GH@PRO : 79.326
- ITG : 205.752 (grotendeels voor opdrachten in verband met seksuele gezondheid – klein deel voor reis-geneeskunde)

2003

- Sensoa : 1.585.987 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- Pas Op : 127.573
- GH@PRO : 80.046
- ITG : 205.752 (grotendeels voor opdrachten in verband met seksuele gezondheid – klein deel voor reis-geneeskunde)

Preventie van genotsmiddelenmisbruik

Voor de preventieve werking rond alcohol, drugs en tabak zijn convenants afgesloten met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) en het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie : ook de LOGO's werken hierrond.

- VAD : 1.487.358 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- (VIG en LOGO's : andere basisallocatie)

PR. 42.2 – BA 33.60 : Subsidie aan het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

Het VIG werkt methodes uit en biedt de LOGO's basispakketten aan. Ze vormen de schakel bij het mee helpen realiseren van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen. Het VIG heeft hierbij specifieke opdrachten naar de doelgroep van de kansarmen (zie inleiding – opgenomen in het convenant 2002-2005).

2002 en 2003 : 272.370 (convenant 2002-2005) + 867.630 (vast deel) (te indexeren bedragen)

PR. 42.2 – BA 33.51 : Subsidies die passen in de ondersteuning van lokale samenwerkingsinitiatieven inzake gezondheidszorgPR. 42.2 – BA 43.02 : Subsidies die passen in de ondersteuning van openbare lokale samenwerkingsinitiatieven in de gezondheidszorg

De LOGO's hebben een belangrijke rol in het nastreven van de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen. Zij kunnen hiervoor een beroep doen op de partnerorganisaties en op de organisaties met terreinwerking (zie ook inleiding).

33.51
2002 : 3.605.000
2003 : 4.831.000

43.02 (Brusselse Hoofdstedelijke gewest)
2002 : 198.000
2003 : 211.000

PR. 42.2 – BA 12.23 : Algemene profylaxis infectieziekten

Via de administratie Gezondheidszorg worden vaccins gratis ter beschikking gesteld van de vaccinatoren. Kinderen en jongeren kunnen gratis gevaccineerd worden via de georganiseerde preventieve diensten van Kind en Gezin en via de centra voor

leerlingenbegeleiding (CLB). Ook andere artsen kunnen over gratis vaccins beschikken voor hun consultaties.

Enerzijds gaat het om de vaccins van het basisvaccinatieschema en anderzijds om de vaccins voor de vaccinatiecampagne tegen meningokokken van serogroep C.

Voor het geheel van vaccins werd in 2002 en 2003 respectievelijk bijna 6,3 en 6,0 miljoen euro op de Vlaamse begroting opgenomen. Hiervan is ongeveer 2,7 miljoen nodig voor de basisvaccinatie behalve meningokokken en werd de rest bestemd voor meningokokkenvaccins (ongeveer 3,5 miljoen in 2002 en 3,25 miljoen in 2003).

De vermelde bedragen zijn enkel de middelen die door de Vlaamse overheid gespendeerd worden. Hoewel alle vaccins via de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap verdeeld worden, gebeurt de financiering deels ook door de federale overheid. Voor de aparte en combinatievaccins tegen polio betaalt de federale overheid het polio-gedeelte. Ook de vaccins tegen hepatitis B en tegen *Haemophilus influenzae* type B worden door de federale overheid betaald. Voor de meningokokkenvaccins betaalt het Riziv twee derde van de aankoopkosten van de vaccins terug aan de Vlaamse Gemeenschap (*Riziv : Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*).

Wat de vaccinatiecampagne tegen meningokokken betreft, wordt het vaccin systematisch aangeboden aan alle kinderen die één jaar worden. Het vaccin wordt op die manier een onderdeel van het nieuw basisvaccinatieschema. Daarnaast werd het gratis vaccin reeds aangeboden aan volgende leeftijdscategorieën.

- Eerste helft 2002 : alle peuters vanaf de leeftijd van één jaar en alle kleuters en de jongeren van het derde jaar secundair onderwijs.
- Tweede helft 2002 : jongeren van het nieuwe derde, vijfde en zesde jaar secundair onderwijs.

Op die manier werd aan de leeftijdscategorieën waarin de meningokokkeninfecties van serogroep C het meest voorkomen de kans gegeven zich met een gratis vaccin te laten inenten in 2002. Bij een aantal CLB's liep de campagne nog verder tijdens de eerste maanden in 2003.

- In 2003 wordt vaccinatie met een gratis vaccin aangeboden aan het vijfde en zesde leerjaar van het lager onderwijs en aan de jongeren van het

eerste en tweede jaar secundair onderwijs (leerjaren van het schooljaar 2002-2003).

Middelen ingeschreven in de begroting

2002

Vaccinaties tegen meningokokken serogroep C : 3.794.000

Overige vaccinaties : 2.696.000

2003

Vaccinaties tegen meningokokken serogroep C : 3.000.000

Overige vaccinaties : 2.957.000

PR. 42.2 – BA 33.63 : Subsidies in verband met thuisgezondheidszorg

Bij het ontwerp van decreet betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg zijn diverse bepalingen opgenomen die oog hebben voor de kansarmoedeproblematiek – voornamelijk met betrekking tot de toegankelijkheid van de eerstelijnsgezondheidszorg (zie actieplan).

2002 : 1.898.000

2003 : 2.133.000

Vraag nr. 230

van 4 juli 2003

van mevrouw INGRID VAN KESSEL

Mentaal gehandicapte gedetineerden – Zorgbehoeften

De Vlaamse regering heeft medio 2002 een actieplan opgestart dat uitvoering geeft aan het zogenaamde "Strategisch Plan inzake Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden". Hierin zijn acties vervat op het vlak van onderwijs, beroepsopleiding, tewerkstelling, welzijn, geestelijke gezondheidszorg, sport en ontspanning, sociaal-cultureel werk.

In het raam van het voornoemde strategisch plan hebben het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, de ROG's (regionaal overlegorgaan) en hun partners opdracht gekregen een bijzondere inspanning te leveren om een inzicht te krijgen in het volume en de precieze aard van de ondersteuningsnoden van geïnterneerde personen met een mentale handicap, over wie de Commissie tot Bescherming van de Maatschappij oordeelt dat er geen bijzondere veiligheidsrisico's verbonden zijn aan hun reïntegratie in de samenleving.

Welk gevolg werd hieraan gegeven en wat zijn eventueel de voornaamste vaststellingen op het vlak van aard van de zorgvragen, de nodige zorgbemiddeling en het geplande uitbreidingsbeleid 2003 ?

Antwoord

De problematiek van mentaal gehandicapte geïnterneerden binnen gevangenissen vormt momenteel inderdaad een prioriteit binnen het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Het Vlaams Fonds heeft niet nagelaten de verschillende betrokken organisaties en partijen te contacteren, maar het bleek niet vanzelfsprekend te zijn om op korte termijn een duidelijk beeld te krijgen van de ondersteuningsnoden van personen met een handicap binnen gevangenissen. Enkele organisaties die reeds actief zijn rond deze probleemgroep, evenals de betrokken ambtenaren binnen Justitie, geven aan dat zelfs na een tijd begeleiding binnen twee gevangenissen, het niet zomaar duidelijk is welke personen in aanmerking komen voor opvang buiten de gevangenis : enerzijds dienen deze personen soms eerst een aantal sociale vaardigheden opnieuw te ontwikkelen, en anderzijds is het op basis van het gedrag binnen de gevangenis niet zonder meer uit te maken of betrokkene ook buiten probleemloos kan worden opgevangen. Er is dus nood aan een trajectmatige begeleiding, waarbij stapsgewijs de mogelijkheden voor elk individu worden afgetaast. Ook op het vlak van diagnostiek is er nog heel wat werk : buiten een globale screening is er dikwijls nog geen zicht op de dikwijls complexe problematiek. Hierbij kunnen multidisciplinaire teams niet altijd even vlot op de vraag inspelen : in vele gevallen dienen onderzoeken immers binnen de gevangenis muren te gebeuren, hetgeen resulteert in aanzienlijke vertraging van de PEC-aanvragen (*PEC : Provinciale Evaluatiecommissie – red.*).

Binnen het uitbreidingsbeleid 2003 werd expliciet in 500.000 euro voorzien voor de opvang van betrokken doelgroep. Ook los van deze middelen werden aan één voorziening reeds 6 plaatsen dagcentrum toegekend om binnen de gevangenis te starten met de begeleiding. Begin juli kreeg het Vlaams Fonds het fiat om rechtstreeks in overleg te treden met een aantal betrokken actoren om concrete voorstellen te formuleren. Een eerste vergadering heeft reeds plaatsgevonden, waaruit concrete voorstellen werden gegenereerd. Hierbij denkt men aan het opzetten van een aantal begeleidingstrajecten, om voor een aantal personen

stapsgewijze en met een goede voorbereiding de overstap te maken naar voorzieningen voor personen met een handicap. Een goede diagnosestelling en de toeleiding naar de wachtlijstwerking zullen hiervan uiteraard deel uitmaken, om van daaruit hun plaats te krijgen naar het regionaal overleg en de zorgplanning. De voorstellen van deze vergadering dienen nog wel beoordeeld en goedgekeurd te worden door de raad van bestuur van het Vlaams Fonds.

Twee voorzieningen zijn reeds gestart met dergelijke begeleiding. Uit de eerste bevindingen kan men reeds afleiden dat een beperkt aantal personen waarschijnlijk slechts naar de gehandicaptensector overgeheveld zullen worden, mits aangepaste settings m.b.t. omkadering en/of infrastructuur. Ook dit zal binnen de trajecten verder duidelijk worden.

Hierbij is het uitdrukkelijk de bedoeling dat begeleiding binnen de gevangenis slechts een tijdelijk karakter zal hebben, in het kader van een trajectmatige toeleiding naar de gehandicaptensector of andere diensten of voorzieningen. Het kan niet de bedoeling zijn om vanuit het Vlaams Fonds door begeleiding structureel betrokken te worden bij een betere opvang binnen de gevangenissen. Dit is onverminderd een opdracht van Justitie.

**Vraag nr. 240
van 10 juli 2003
van de heer KRIS VAN DIJCK**

Tegemoetkomingen Vlaams Fonds – Modaliteiten

In de praktijk stellen wij vast dat gezinnen een aantal financiële rechten mislopen omdat de administratie te lang doet over de afhandeling van de dossiers. Bijvoorbeeld : een gezin met een gehandicapt kind doet een aanvraag tot het bouwen van een aangepaste woning. Zij konden hiervoor een beroep doen op een uitkering van het Vlaams Fonds. Daar de bouwvergunning pas achttien maanden later is afgeleverd, komen ze niet meer in aanmerking voor de uitkering van het Vlaams Fonds. Deze is ondertussen afgeschaft.

Betrokkenen moeten aanpassingen prefinancieren. Door de hoogoplopende kosten is dit bij veel gezinnen een onoverkomelijk probleem. Bijvoorbeeld: voor het plaatsen van een lift in een nieuwbouw. Het Vlaams Fonds keurt dit goed, maar zal enkel betalen als de betrokkene de betaalde facturen kan voorleggen.

Gezinnen die omwille van een gehandicapt kind een wagen aankopen, goedgekeurd door het Vlaams Fonds, mogen die enkel gebruiken voor het vervoer van de gehandicapte. Hierdoor moeten zij zich nutteloos verplaatsen, wat extra tijd, energie en geld kost. Bijvoorbeeld: moeder doet 's morgens eerst de gehandicapte dochter naar het medisch-pedagogisch instituut, rijdt terug naar huis, wisselt van wagen en rijdt dan via hetzelfde traject door naar haar werk. 's Avonds de omgekeerde weg.

1. Hoeveel aanvragen voor nieuwbouw zijn er uiteindelijk geweigerd omdat de bouwvergunning werd afgeleverd na de afschaffing van deze tegemoetkoming door het Vlaams Fonds ?
2. Waarom kunnen de goedkeuringen niet gekoppeld worden aan de toekenning van bouwvoorwaarden, overgangsfase ?
3. Waarom kan het Vlaams Fonds de goedgekeurde dossiers niet rechtstreeks betalen aan leveranciers, of prefinancieren aan de betrokkenen ?
4. Waarom mag er geen cumulatie zijn van gebruik, privé, met en zonder gehandicapte in de auto ?

Antwoord

1. Op vandaag is de tegemoetkoming van het Vlaams Fonds volledig losgekoppeld van de bouwvergunning. Het Vlaams Fonds hoeft niet te wachten op een goedkeuring van een bouwvergunning om een beslissing te nemen. Bij de aanpassing van de regelgeving inzake materiële bijstand (BVR 13 juli 2001) werden alle voorwaardelijke attesten, waaronder ook de bouwvergunning, geschrapt. Dit om de administratieve last voor de verschillende partijen (persoon met een handicap en administratie van het Vlaams Fonds) te verminderen. Het is daarbij de verantwoordelijkheid van de persoon om een bouwvergunning aan te vragen.

De persoon dient zich wel te houden aan de uiterste data van zijn hulpmiddelenkorf om zijn beslissing uit te voeren. Concreet betekent dit dat de persoon binnen de tijdspanne van vier jaar zijn aanpassingen moet uitvoeren. De vier jaar zijn voldoende tijd om een bouwvergunning te verkrijgen. Na vier jaar vervalt de beslissing. De persoon kan echter te allen tijde dezelfde vraag opnieuw aan het

Vlaams Fonds richten. Er zal op dat moment wel een gegronde reden aangegeven moeten worden waarom de persoon de beslissing eerder niet aangewend heeft.

In het verleden (regelgeving van 31 juli 1992) was wel een bouwvergunning vereist om een tegemoetkoming te krijgen van het Vlaams Fonds. Bovendien was de verplichting opgenomen om een beslissing binnen het jaar uit te voeren. Ook hier bestond echter de mogelijkheid om een nieuwe vraag te stellen wanneer deze termijn verstreken was.

2. Het koppelen van de beslissing van het Vlaams Fonds aan het afleveren van een bouwvergunning zou de administratieve procedure verzwaren en vertragen. De beslissing van het Vlaams Fonds kan immers meerdere hulpmiddelen en aanpassingen omvatten. Als daarbij gewacht moet worden op het verkrijgen van een bouwvergunning worden ook de andere vragen onnodig vertraagd. Hierdoor is het niet opportuun om dergelijke koppeling door te voeren. Bovendien zou de bovengenoemde administratieve vereenvoudiging tenietgedaan worden.
3. De mogelijkheid om hulpmiddelen rechtstreeks aan leveranciers te betalen, bestaat reeds bij het Vlaams Fonds. Door het ondertekenen van een afstandsverklaring kan een persoon met een handicap aan het Vlaams Fonds vragen om facturen rechtstreeks aan de leverancier te betalen. In de provinciale afdelingen van het Vlaams Fonds wordt deze werkwijze vlot toegepast.
4. Wat het gebruik van een aangepaste auto betreft, legt het Vlaams Fonds geen enkele beperking of voorwaarde op. De wagen mag zowel met als zonder de gehandicapte persoon in de auto gebruikt worden. Het Vlaams Fonds houdt enkel rekening met de noodzaak, doelmatigheid, gebruiksfrequentie en dergelijke van de gevraagde aanpassingen van die auto. Dit zijn echter voorwaarden die altijd deel moeten uitmaken van een motivatie van een vraag naar hulpmiddelen.

De problematiek waarop de Vlaamse volksvertegenwoordiger doelt, is een federale bevoegdheid. Meer bepaald behoort dit tot de bevoegdheid van minister van Financiën Didier Reyniers. Het probleem heeft te maken met de vrijstelling van BTW voor personen met een handicap. Voor auto's kunnen personen met een han-

dicap vermindering van BTW evenals vrijstelling van verkeersbelasting genieten.

Ter vervollediging van deze informatie, vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger onderstaand een uittreksel van de website van de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën waarin hij de wettelijke bepalingen kan terugvinden.

Uittreksel uit de tekst op de website van de FOD Financiën (<http://mingov.be>) :

(artikelen 5, 96 en 110 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen)

Welke zijn de gebruiksvoorwaarden van het voertuig om te genieten van de fiscale gunstregeling inzake BTW?

"Gebruik van het voertuig door de invalide of gehandicapte

Deze fiscale voordelen kunnen slechts ingeroepen worden indien het voertuig door de invalide of gehandicapte als persoonlijk vervoermiddel wordt gebruikt en dit gedurende een periode van tenminste 3 jaar te rekenen vanaf de eerste dag van de maand waarin de levering van het voertuig plaats heeft.

Dit impliceert niet dat de invalide of gehandicapte het voertuig zelf moet besturen: hij mag zich eveneens laten rijden. Zijn aanwezigheid in het voertuig is vereist telkens dit op de openbare weg wordt gebruikt.

Uitzondering

Het is toegelaten dat het voertuig af en toe wordt gebruikt voor verplaatsingen verricht zonder de aanwezigheid van de invalide of gehandicapte maar dan voor doeleinden die in verband staan met zijn bijzondere toestand (bijvoorbeeld bij terugkeer van het werk, van de school, van het ziekenhuis waar de invalide of gehandicapte werd gebracht).

Oneigenlijk gebruik van het voertuig

Wanneer het voertuig bijgevolg in andere dan de hierboven beoogde omstandigheden wordt gebruikt (bijvoorbeeld door zijn echtgenote die met die wagen naar haar werk gaat), wordt de wagen geacht voor andere doeleinden dan voor zijn persoonlijk vervoer te zijn aangewend.

Gevolg: terugstorting

Wanneer het oneigenlijk gebruik van het voertuig zich voordoet binnen de periode van 3 jaar is de invalide of de gehandicapte gehouden de BTW, die aanvankelijk bij de verkrijging van het voertuig werd bespaard, te storten aan de Staat ten belope van zoveel zesendertigsten als er nog volledig te lopen maanden zijn tussen de datum van de wijziging van de bestemming van het voertuig en de datum van het verstrijken van de periode van drie jaar.

Indien voormelde gevallen zich voordoen na het verstrijken van de driejarige herzieningsperiode, dient geen BTW teruggestort te worden.

Verlies van de andere BTW-voordelen

De invalide of gehandicapte verliest door het oneigenlijk gebruik van het voertuig bovendien voor de toekomst, het voordeel van het verlaagd tarief voor de aankopen van onderdelen, uitrustingsstukken en toebehoren, en voor de onderhouds- en herstellingswerken aan dit voertuig."

**Vraag nr. 244
van 10 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

Zorgarbeid – Steunmaatregelen

In oktober 2002 heeft de voorganger van de minister aangekondigd te laten onderzoeken of zorgarbeid thuis door de overheid kan worden vergoed.

1. Heeft dit onderzoek inmiddels plaatsgehad ? Zo ja, wat zijn de resultaten ? Wie stond in voor de uitvoering van dit onderzoek ? Wat was de kostprijs hiervan ?

Zo neen, wanneer wordt dit onderzoek uitgevoerd ?

2. Welke beleidsinitiatieven zijn er in de laatste twee jaar genomen om zorgarbeid thuis te ondersteunen ?

Antwoord

1. De vraag "kan zorgarbeid thuis door de overheid worden vergoed", is niet in één enkel onderzoek opgenomen. Deze vraag werd meegenomen als één van de onderliggende thema's voor het zorgcongres dat ik organiseer op don-

derdag 11 december van dit jaar. Eigenlijk vormt dit congres een hoogtepunt in een proces dat eind 2002 werd opgestart. Het proces werd gelinkt aan het project Kleurrijk Vlaanderen. Het zorgcongres 2003 wil bakens uitzetten voor het behoud en de verdere ontwikkeling van de zorgzame samenleving. Dit langetermijnperspectief verantwoordt, mede in aansluiting op de doelstellingen verwoord in het Pact van Vilvoorde, een aanpak over de verschillende sectoren heen. Het is echter even belangrijk dat gedurende het ganse proces aandacht gaat naar beleidsaanbevelingen in verband met de specifieke noden van de verschillende doelgroepen (ouderen, kinderen, personen met een handicap, vrouwen, allochtonen, ...).

In de aanloop naar het congres wordt informatie verzameld via het op gang brengen van reflectie bij deskundigen en bij de bevolking. Een reflectiecommissie werkt de krachtlijnen uit; themacommissies behandelen één specifieke invalshoek. De congrescommissie stuurt onder leiding van J. Van Steenberghe. Het zorgcongres wordt wetenschappelijk begeleid door het zorgcongresteam (o.l.v. Th. Jacobs en F. Deven, CBGS) (*CBGS: Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie – red.*).

Op 11 september werd een voorlopig punt gezet achter de werkzaamheden van de themacommissies. Deze werkzaamheden resulteerden in een aantal rapporten die verwerkt werden tot één visienota per themacommissie. Deze visienota's werden op zich samengevat tot één synthesenota. Zowel de rapporten van de themacommissies als de synthesenota zijn ter beschikking bij CBGS en zullen op 11 december verspreid worden. Bovendien hebben de themacommissies elk twee experts verzocht een aantal prioritaire thema's verder uit te werken. Ondertussen werden door CBGS twee postenquêtes uitgevoerd, waarvan de resultaten beschikbaar zullen zijn op het zorgcongres.

De vier elementen : discussies in themacommissies, postenquêtes, expertenrapporten en doelgroepvisie, zullen op zich via het congres van 11 december zelf maar eveneens via de website van Kleurrijk Vlaanderen becommentarieerd kunnen worden door elke Vlaamse burger. Dit alles zal ten slotte vertaald worden in een actieplan rond "zorgen voor morgen?!".

2. De laatste jaren is er heel wat nieuwe regelgeving ontwikkeld om financiële middelen toe te kennen aan de zorgverlener enerzijds en ont-

stonden er reglementeringen die in prestaties voorzien voor de zorgvrager anderzijds.

Een bespreking en evaluatie van de bestaande wettelijke mogelijkheden om met behoud van een inkomen de arbeid te onderbreken om zorgen te verlenen, zijn onderwerp van een rapport dat op het zorgcongres beschikbaar zal zijn. Het rapport zal zich beperken tot een bespreking van de figuren die duidelijk gericht zijn op zorgverlening en deze activiteit koppelen aan een financiële tegemoetkoming. Dit is onder meer niet het geval voor "jaarlijkse vakantie", "werkloosheid" en "verlof zonder wedde".

Het gros van de behandelde materies is federaal geregeld, maar toch zijn er een aantal specifiek Vlaamse maatregelen ontwikkeld zoals bijvoorbeeld de Vlaamse aanmoedigingspremies (tijds-krediet). De toekenning van een persoonlijk assistentiebudget aan personen met een handicap en de zorgverzekering bieden eveneens mogelijkheden om mantelzorg in te kopen.

Vraag nr. 248
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Jeugdvoetbal – Groeistoornissen

Uit een wetenschappelijk onderzoek van de afdeling Kniechirurgie van het Universitair Ziekenhuis Pellenberg, samen met de vakgroep Revalidatiewetenschap en Kinesitherapie van de Gentse universiteit, is het oorzakelijk verband tussen jeugdvoetbal en groeistoornissen in de benen wetenschappelijk aangetoond. Bijna de helft van de jongens die tussen hun dertiende en zeventiende intensief voetballen, krijgen daardoor o-benen. De ernst van de misvormingen bleek evenredig met het aantal uren voetbaltraining.

Om groeistoornissen te vermijden, pleiten de onderzoekers niet zozeer voor minder uren training, maar wel voor beter gebalanceerde oefeningen. De wetenschappers vinden de resultaten zo belangrijk dat het noodzakelijk is om richtlijnen aan de sportclubs te geven.

1. De minister is bevoegd voor preventie. Hier kan preventie naar de toekomst belangrijk zijn in verband met latere kosten op het vlak van gezondheidszorgen.

Is de minister op de hoogte van de resultaten van bovenvermeld onderzoek ? Zo ja, welke be-

leidsinitiatieven zijn er genomen vanuit de bevoegdheid inzake preventie specifiek op gezondheidsvlak ?

2. Heeft er desbetreffend ook overleg plaatsgevonden met de minister van Sport teneinde in overleg naar de sportclubs de nodige richtlijnen uit te vaardigen ? Zo ja, wat zijn de resultaten ?

Heeft er eveneens overleg plaatsgevonden betreffende het uitwerken van richtlijnen met de betrokken wetenschappers ?

Antwoord

1. De resultaten van het onderzoek naar het verband tussen jeugdvoetbal en groeistoornissen vanuit het Universitair Ziekenhuis Pellenberg, in samenwerking met de Universiteit Gent, zijn nog niet aanvaard voor wetenschappelijke publicatie. Ik heb dan ook nog geen beleidsinitiatieven kunnen nemen, gebaseerd op de resultaten van dit onderzoek.

Ik heb vernomen dat de betrokken wetenschappers wel reeds enkele preventieve maatregelen hebben uitgewerkt. Zijzelf achten het evenwel gewenst eerst verder onderzoek uit te voeren naar de werkzaamheid van deze maatregelen alvorens met de betrokken federaties en clubs mogelijke richtlijnen uit te werken.

Voor de meest recente informatie aangaande dit onderwerp wendt de Vlaamse volksvertegenwoordiger zich best naar mijn college verantwoordelijk voor Sport, Marino Keulen. Aangezien gezonde sportbeoefening tot zijn beleidsdomein behoort, is hij het best geplaatst haar vragen dienaangaande te beantwoorden.

2. Mijn collega-minister van Sport, Marino Keulen, en ikzelf overleggen geregeld over het raakvlak tussen gezond sporten en preventieve gezondheidszorg. Aangezien uit betrokken onderzoek nog geen wetenschappelijk onderbouwde conclusies gedistilleerd zijn, hebben wij op basis van dit onderzoek nog geen gezamenlijke richtlijnen uitgewerkt.

Het onderzoek is gebeurd in opdracht van mijn collega van Sport, Marino Keulen. Overleg met de betrokken wetenschappers betreffende het uitwerken van richtlijnen zal dan ook door hem gevoerd worden.

Vraag nr. 249 van 17 juli 2003 van mevrouw MARIJKE DILLEN

Persoonlijk assistentiebudget – Programmatie

De meeste mensen die een beroep doen op een persoonlijk assistentiebudget (PAB) komen op een wachtlijst terecht. Gezien de beperkte middelen die de Vlaamse regering uittrekt, krijgen slechts enkele honderden "gelukkigen" effectief een PAB toegewezen. Inmiddels zouden er al zo'n 2.200 mensen wachten op een PAB. De meesten van hen weten in het geheel niet of zij ooit in aanmerking zullen komen.

De begrotingsaanpassing 2003 maakt melding van een toekenning – na toewijzing van aanvullende middelen – van een krediet van 4.818.000 euro. Zo'n 200 mensen die nu op een wachtlijst staan, zouden hiermee supplementair geholpen kunnen worden. De beslissing om meer middelen toe te kennen, zou mede een gevolg zijn van het programmatievoorstel 2003-2007 van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, dat in detail in een planning van de komende jaren voorziet.

1. Welke criteria zullen worden gehanteerd om uit te maken of een kandidaat al dan niet bij de "gelukkigen" behoort die kunnen worden geholpen, na de toewijzing van de extra kredieten ?
2. Zullen alle personen op de wachtlijst op de hoogte worden gebracht van de (positieve of negatieve) beslissing in hun dossier ?
3. Maakt de minister de komende jaren nog ruimere budgetten vrij teneinde de wachtlijsten voor het PAB weg te werken ?
4. Welke planning bevat het programmatievoorstel 2003-2007 terzake ?

Antwoord

1. De administratie van het Vlaams Fonds paste de prioriteiten en programmatie toe zoals vastgelegd bij besluit van de Vlaamse regering en ministerieel besluit.

Dit betekent dat in 2003 met volgende criteria rekening diende te worden gehouden.

Het Vlaams Fonds kan aan ten hoogste 764 personen met een handicap een PAB toekennen.

Het Vlaams Fonds kent in 2003 bij voorrang een PAB toe aan de personen met een handicap die vóór 31 december 2002 een aanvraag voor een PAB hebben ingediend, en die een zware zorgbehoefte en een hoogurgente vraag voor een PAB hebben.

Het Vlaams Fonds stelt de zware zorgbehoefte vast aan de hand van de aard en de ernst van de handicap en gebruikt hierbij de gezondheidsstoornis en de Barthelscore als indicatoren.

De hoge urgentie van de vraag voor een PAB wordt vastgesteld door de deskundigencommissie, bedoeld in artikel 20 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 tot vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijk assistentiebudget, op voorstel van het Vlaams Fonds. Het Vlaams Fonds formuleert dit voorstel op basis van een vragenlijst sociale context, die het hiertoe opmaakt.

Vervolgens krijgen volgende personen prioritair een PAB.

Personen die op het moment van de PAB-aanvraag verblijven in één van volgende Vlaams-Fondsvoorzieningen én deze voorziening hierdoor effectief zullen verlaten op korte termijn (= binnen het kwartaal na de betekening van de beslissing) :

- observatie- en behandelingscentrum (minderjarigen)
- internaat (minderjarigen)
- semi-internaat voor schoolgaanden (minderjarigen)
- project zelfstandig wonen (meerderjarigen)
- tehuis werkenden (meerderjarigen)
- tehuis niet-werkenden : nursingtehuis (meerderjarigen)
- tehuis niet-werkenden : bezigheidstehuis (meerderjarigen)

Concreet kende het Vlaams Fonds dit jaar (in een eerste toekenningsronde) reeds een PAB toe aan :

- 124 personen die tot de voorrangsgroep behoren (met name zij die een zware zorgbe-

hoefte hebben, in een urgente situatie zitten en waarvan de aanvraag gebeurde vóór 31.12.02) ;

- 28 personen die een voorziening verlaten of een zware handicap hebben en een urgente situatie, met een aanvraag die gebeurde vóór 31.12.00.

Een tweede toekenningsronde wordt afgerond tegen eind dit jaar.

2. Alle personen die een PAB krijgen, ontvangen uiteraard een positieve beslissingsbrief. Alle personen die de deskundigencommissie bespreekt en waarvan zij oordeelt dat de aanvrager geen aanspraak maakt op een PAB, ontvangen een negatieve beslissingsbrief.

In 2003 ging het totnogtoe over 5 personen.

De personen die wegens hun zware handicap en zelf aangegeven urgente vraag door de deskundigencommissie voorlopig op een wachtlijst worden geplaatst, kregen hierover eveneens een brief.

3. De Vlaamse regering voorziet in 2004 in een extra budget van 22,5 miljoen euro op jaarbasis, voor het verder wegwerken van de wachtlijsten in de gehandicaptensector.
4. De planning voor 2003-2007 is afhankelijk van verschillende factoren die elkaar onderling beïnvloeden. Een voorbeeld : afhankelijk van de middelen die de komende jaren door de regering vrijgemaakt worden, zal ik keuzes moeten maken over wie bij voorrang een PAB krijgt en wie nog even moet wachten.

De keuzes kunnen pas gemaakt worden wanneer ik weet hoeveel budget er beschikbaar is (Is er geld voor 100 personen of voor 500 personen? Moet ik dus een prioriteit stellen waaruit 100 mensen voortvloeien of 500?). Het PAB en de uitvoering van het PGB moeten eveneens met elkaar in verband worden gebracht (*PGB : persoonsgebonden budget – red.*).

Vraag nr. 252
van 17 juli 2003
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen

Zie :
Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
Vraag nr. 87
van 17 juli 2003
van mevrouw Marijke Dillen
Blz. 800

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 255
van 17 juli 2003
van mevrouw SONJA BECQ

Toegankelijkheid – Steunpunten

Inzake toegankelijkheid werden door deze regering initiatieven ondernomen, enerzijds voor een Vlaams steunpunt en anderzijds voor verschillende provinciale steunpunten.

Op dit ogenblik zouden die verschillende steunpunten operationeel moeten zijn.

Graag kreeg ik een stand van zaken met betrekking tot de werking van deze steunpunten.

1. Waar zijn zij gevestigd ?
2. Door hoeveel personen worden zij uitgebouwd ?
3. Rond elk steunpunt wordt een platform uitgebouwd.

Wat is de taak van dit platform ?

Wie maakt daar deel van uit en hoe worden de opdrachten geconcretiseerd ?

4. Werden door het Vlaamse en door de verschillende provinciale steunpunten/platforms reeds adviezen geformuleerd ?

Op wiens vraag gebeurde dit ? Rond welke domeinen ? Waarop hadden deze betrekking ?

Antwoord

1. Het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid maakt deel uit van de cel Gelijke Kansen in Vlaande-

ren die is gehuisvest in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel.

De Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid maken deel uit van de vijf provinciebesturen en zijn op volgende adressen gevestigd :

Provincie Antwerpen
Boomgaardestraat 22 bus 101
2600 Antwerpen

Provincie Vlaams-Brabant
Provincieplein 1
3010 Leuven

Provincie West-Vlaanderen
Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41
9200 Brugge (St.-Andries)

Provincie Limburg
Universiteitslaan 1
3500 Hasselt

Provincie Oost-Vlaanderen
Gouvernementstraat 1
9000 Gent

2. De opdrachten van het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid worden waargenomen door een medewerker die fulltime is tewerkgesteld bij Gelijke Kansen in Vlaanderen.

Voor de uitbouw van de Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid werd telkens 1 FTE vrijgesteld (*FTE : fulltime equivalent – red.*).

3. Een basisopdracht van de Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid is de coördinatie van de sterk verdeelde en versnipperde werking in het middenveld. Deze opdracht wordt onder meer concreet gemaakt via de oprichting van provinciale gebruikersplatforms waarin de verschillende gebruikersverenigingen (of afdelingen ervan) die de verschillende types van handicap en beperkte mobiliteit vertegenwoordigen en die binnen de provincie actief zijn, zitting kunnen hebben, samen met minstens één technisch adviesbureau.

De idee is enerzijds om gebruikers via die weg meer inspraak te geven in het beleid dat met betrekking tot de toegankelijkheidsproblematiek op de verschillende beleidsniveaus wordt gevoerd en anderzijds om de dialoog met de adviesbureaus te openen. Het zijn de bureaus die

de uiteindelijke technische adviezen formuleren, maar de opname van een brede waaier aan ervaringsdeskundigheid in hun volledig werkingsproces is onontbeerlijk.

De platforms werden dit jaar actief. Over de wijze waarop de werking vorm wordt gegeven en over de thema's waarrond wordt gewerkt, hebben de provinciebesturen eigen beslissingsrecht. Deze variëren al naar gelang het landschap en de wijze van werking vóór de installatie van de steunpunten.

Jaarlijks wordt door de Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid een werkingsverslag opge maakt waarin onder meer de ledenlijsten en de acties die de platforms concreet ondernamen, in detail worden neergeschreven. De verslagen voor de periode oktober 2002 – oktober 2003, de periode tijdens welke de platforms op kruissnelheid kwamen, zijn vanaf 15 november eerstkomende ter beschikking van het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid.

4. De organisatie en coördinatie van het middenveld had, als gevolg van de vele disputen die hier reeds jarenlang leefden, heel wat voeten in de aarde maar was – gezien de complexiteit van de toegankelijkheidsproblematiek waarin architecturale, technische expertise hand in hand gaat met een brede waaier aan ervaringsdeskundigheid – een absolute voorwaarde voor het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid om zijn adviserende rol op Vlaams niveau naar behoren te kunnen waarmaken.

Toch kon het Vlaams Steunpunt in 2003 reeds van wal steken met een zeer omstandig advies ten aanzien van de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening en dit ter actualisering van de sterk verouderde wetgeving op de toegankelijkheid van publieke gebouwen. Hiermee werd gevolg gegeven aan het knelpunt dat onder meer door de Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid als absoluut prioritair werd opgegeven.

Een juridische basis, die sectoroverschrijdend is, vormt bovendien de motor voor de verdere horizontale werking van het Vlaams Steunpunt. Ook het feit dat het advies terzake wordt gedragen door het middenveld (adviesbureaus en gebruikersorganisaties) is een hele stap vooruit. Er werd eensgezindheid verkregen over een aantal basisnormen waarop het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid zich nu kan baseren om zijn adviserende taak naar de verschillende

Vlaamse bevoegdheidsdomeinen verder vorm te geven.

Inmiddels gaf het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid zijn horizontale opdracht ook reeds vorm door actief deel te nemen aan overleg dat stilaan ad hoc binnen verschillende departementen en afdelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap rond toegankelijkheid op gang komt (bv. departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN) – afdelingen Bos en Groen, Wegen en Verkeer, De Lijn, departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) – afdeling Cultuur, departement Algemene Zaken en Financiën (AZF) – Emancipatiezaken, Vlaamse Bouwmeester). Ook werden een aantal subsidieprojecten opgezet die de horizontale acties naar volgend jaar zullen voeden (projecten rond onder meer toegankelijkheid van muziekfestivals, toegankelijkheid van websites, opname van Universal Design-principes in ontwerpopleiding).

In samenwerking met de Provinciale Steunpunten Toegankelijkheid schrijft het Vlaams Steunpunt momenteel aan een publicatie waarin gemeentebesturen praktisch advies krijgen rond hoe een gemeentelijk toegankelijkheidsbeleid praktisch vorm kan worden gegeven. Deze pocket verschijnt dit najaar.

**Vraag nr. 261
van 7 augustus 2003
van mevrouw SONJA BECQ**

Gehandicaptenvoorzieningen – Bouwaanvragen

In het raam van het wegwerken van de wachtlijsten in de sector van personen met een handicap zou er, naast de werkingsmiddelen voor ambulante dienstverlening en voor personeel, jaarlijks zo'n 20 miljoen euro worden uitgetrokken (22 miljoen in 2003) voor bouwaanvragen van voorzieningen.

Het vastgestelde bedrag spruit voort uit een studie van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap naar de toekomstige zorgnoden. Anderzijds zijn er ook de wachtlijsten en toewijzingen vanuit de regionale zorgplannen.

1. Hoe gebeurt de afstemming tussen de bouwaanvragen, de toewijzing vanuit de regionale zorgplannen en de projecties vanuit de studiedienst van het Vlaams Fonds ?

2. Betekent de vergunning voor x aantal plaatsen onmiddellijk ook de vergunning voor toewijzing van het aantal plaatsen met de erbij horende werkingssubsidies ?
3. Hoeveel bouwaanvragen of vragen tot uitbreiding werden er in 2000, 2001, 2002 en 2003 ingediend, eventueel vergund, gestart of afgewerkt, en om welk bedrag gaat het telkens? Graag een verdeling per zorgvorm en per provincie en voor Vlaams-Brabant graag een opdeling per arrondissement.
4. Zal het vastgelegde budget voor 2003 worden opgebruikt?

Naar verluidt heerst er nogal wat aarzeling om dossiers in te dienen.

Worden bijkomende maatregelen genomen om initiatief te stimuleren?

Antwoord

1. Alvorens een investeringsdossier te kunnen indienen, moet de voorziening een voorafgaande vergunning aanvragen.

In concreto neemt het Vlaams Fonds zich voor als volgt te werk te gaan.

Met het oog op de invulling van de meerjaren-programmatie, zoals vastgelegd in de studie en principieel bevestigd door de regering, heeft het Fonds een bevraging georganiseerd bij de voorzieningen teneinde hun intenties te kennen naar mogelijke bouwprojecten voor uitbreiding.

Uit een eerste onderzoek blijkt dat deze initiatieven slechts voor een klein gedeelte betrekking hebben op in 2002 en 2003 vergunde plaatsen waarvoor intussen een erkenning werd afgeleverd en waarvoor nog geen definitieve huisvesting werd gerealiseerd. In overgrote mate betreft het dus bouwprojecten voor nog niet vergunde plaatsen. Vooraleer een aanvraag tot bouwsubsidie in behandeling kan worden genomen, zal dus een vergunning tot uitbreiding moeten worden afgeleverd.

Het Fonds zal omtrent de ingediende voorstellen het advies van de regionale overlegorganen vragen. Deze zullen de voorstellen ongetwijfeld

toetsen aan de door hen opgestelde regionale zorgplannen.

Het Fonds zelf zal erover waken dat de te nemen vergunningsbeslissingen passen binnen de resultaten van de behoeften- en programma-tiestudie 2003 – 2007 en binnen de budget- en programmatiënormen.

Ook de snelheid waarmee een opname en/of bouwproject kan worden gerealiseerd, evenals de mate waarin men zich in 2002 en 2003 reeds engageerde tot uitbreidingen, zal mee in overweging genomen worden bij de toekenning van voorafgaande vergunningen voor te realiseren bouwprojecten.

2. Door middel van een vergunning engageert het Vlaams Fonds zich ten aanzien van de initiatiefnemer tot een latere tenlasteneming van de werkingskosten, nadat een erkenning is afgeleverd en zodra een opname of begeleiding effectief wordt.
3. Overzichten van de aangevraagde / toegestane uitbreidingen voor 2002 en 2003 en op basis van de meerjarenprogrammatie 2003 – 2007 gaan als **bijlage**.

Pas sedert 2002 worden uitbreidingen gericht aangevraagd en toegestaan, op basis van de provinciaal opgestelde zorgplannen. In 2001 liet de budgettaire toestand geen nieuwe uitbreidingen toe.

Van de jaren daarvoor bestaan geen totaaloverzichten, aangezien destijds op verschillende tijdstippen individueel over de aanvragen werd beslist. Doorgaans werden er op jaarbasis in totaal uitbreidingen aangevraagd ten belope van 1.000 à 1.500 plaatsen.

Na de meerjarenvergunningen van midden de jaren '90 werd er jarenlang geen meerjarenplanning meer opgesteld. Er konden dan ook in de afgelopen jaren geen projecten op langere termijn (met bouwwerken) gehonoreerd worden.

De vastleggingsmachtingen werden dan ook hoofdzakelijk ingezet voor projecten van vernieuwbouw. De hierna vermelde bedragen voor uitbreiding werden toegekend aan projecten die op korte termijn konden opstarten. Een aantal voorzieningen zal wellicht ook nog dit jaar een dossier indienen.

Jaar	Uitbreidingsplaatsen Aantal	Bedrag
2000	0	0 fr.
2001	3	5.088.326 fr.
2002	51	1.696.156,06 EUR
2003	22	220.991,60 EUR

grammatie nog wat tijd vragen en zullen de bouwdoSSIers niet tijdig kunnen worden ingediend om de extra vastleggingsmachtigingen van 20 miljoen euro ingeschreven in de begroting 2003 volledig te claimen.

Eens de aanvragenstroom op gang is gekomen, zijn bijkomende stimulansen niet nodig gebleken.

4. Zoals boven aangegeven zal de selectie van de projecten in het kader van de meerjarenpro-

Bijlage

Meerjarenprogrammatie 2003-2007

Aangevraagde vergunningen – (semi-)residentiële sector

Toestand op 24/09/2003

I	SI	OBC	D	TW	TNW	N	TKV	PL	WOP	Totaal
Provincie Antwerpen										
6	34	0	110	37	274	221	2	0	0	684
Provincie Brabant										
15	63	0	43	6	72	105	5	0	0	309
Provincie Limburg										
30	7	0	57	10	110	106	0	0	0	320
Provincie Oost-Vlaanderen										
10	39	0	196	-4	158	105	15	0	0	519
Provincie West-Vlaanderen										
75	90	0	148	30	208	125	14	4	23	717
totaal										
136	233	0	554	79	822	662	36	4	23	2.549

N.v.d.r.

I : internaat

SI : semi-internaat

OBC : observatie- en behandelingscentrum

D : dagcentrum

TW : tehuis voor werkenden

TNW : tehuis voor niet-werkenden

N : nursingtehuis

TKV : tehuis voor kort verblijf

PL : plaatsingsdienst

WOP : wonen onder begeleiding van particulier

Vraag nr. 266
van 27 augustus 2003
van mevrouw SONJA BECQ

Autisme – Diagnose-onderzoek

Eind 2001 werd, op initiatief van de Vlaamse Vereniging voor Autisme, maar met participatie van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, in de scholen gestart met een grootschalig onderzoek teneinde de diagnostiek voor autisme te verfijnen en uit te werken. Dit onderzoek liep in de loop van 2002 in de kleuterscholen, onder leiding van professor Roeyer van de Universiteit Gent (UG) en met medewerking van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB), centra die vaak een belangrijke rol spelen bij de vroegdetectie (cfr. vragen om uitleg van mezelf en van Gilbert Van Baelen ; resp. Handelingen Commissievergadering nr. 61 van 6 december 2001, blz. 5-6 en Commissievergadering nr. 28 van 21 februari 2002, blz. 15-17). De eerste resultaten van dit onderzoek zouden op dit moment moeten zijn verwerkt.

Wellicht werden naar aanleiding van dit onderzoek nieuwe diagnoses gesteld van kinderen met autisme. Voor hen, net als voor anderen, is het belangrijk dat een goede diagnose snel wordt opgevolgd door een adequate begeleiding en behandeling. Maar wellicht werden ook zij geconfronteerd met wachtlijsten voor de hulpverlening inzake autisme.

1. Wat is de stand van zaken van dit onderzoek en wat zijn de eerste resultaten ?
2. Werden er naar aanleiding van dit onderzoek nieuwe gevallen van autisme vastgesteld en op welke wijze gebeurde de begeleiding van de betrokken kinderen, van hun ouders en van de omgeving ? Konden zij een beroep doen op een snelle en adequate hulpverlening ?
3. Welke bijdrage levert de minister van Welzijn aan dit onderzoek ?
4. Op welke wijze zal de minister van Welzijn rekening houden met de resultaten van dit onderzoek en hieraan gevolg geven ? Worden extra impulsen gegeven in de hulpverlening ?
5. Hoe groot zijn op dit moment de wachtlijsten, zowel inzake de diagnosestelling, als inzake de hulpverlening (thuisbegeleiding, ambulante en residentiële opvang) ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan minister Vanderpoorten (vraag nr. 158).

Antwoord

1. Vooreerst, voor een goed begrip : in tegenstelling tot wat in de vraag gesteld wordt, is er geen participatie van het Vlaams Fonds geweest in dit onderzoek. Er werd ook nooit een bijdrage van deze instantie gevraagd.

De noodzaak voor dit onderzoek was onder meer gestoeld op de vaststelling van de centra voor leerlingenbegeleiding, dat zij niet over een goed instrument beschikten voor vroegdetectie van autisme. De hoofdbedoeling van het onderzoek is daarom een screeningsinstrument uit te werken, en dit verklaart dat het onderzoek in samenwerking met het departement Onderwijs is gebeurd.

Het onderzoek is nu in een eindstadium gekomen en de resultaten zullen worden bekendgemaakt op het congres van de Vlaamse Vereniging voor Autisme, dat plaatsvindt op 4 oktober 2003. Intussen laten de onderzoekers zeer weinig los over hun bevindingen.

2. De onderzoekers konden ons wel vertellen dat er inderdaad nieuwe gevallen vastgesteld zijn.

Dankzij het feit dat zij in het kader van het onderzoek een volledig diagnostisch proces konden doorlopen zonder op een wachtlijst te moeten staan, hebben deze kinderen in feite een voorkeursbehandeling gekregen. Vanzelfsprekend werden de ouders daarna volledig geïnformeerd m.b.t. verdere hulpverlening, maar de onderzoekers stellen dat ze dan vaak wel met wachtlijsten geconfronteerd worden.

3. Zoals reeds bij antwoord 1 aangegeven, werd aan de minister van Welzijn nooit een bijdrage gevraagd.
4. Hoewel het departement Welzijn niet direct betrokken is geweest bij dit onderzoek, heb ik uiteraard wel belangstelling voor de resultaten, en dan zal ook onderzocht worden of er conclusies uit kunnen worden getrokken voor de verschillende vormen van het welzijnsbeleid. Gelet op het hoofddoel van het onderzoek, namelijk het uitwerken van een screeningsinstrument bij jonge kinderen, valt wel te verwachten dat eventuele gevolgen op het werkkterrein van Kind en Gezin te situeren zullen zijn.
5. Aangezien er geen centra zijn die zich exclusief toeleggen op diagnosestelling bij autismespectrumstoornissen, is het moeilijk op korte termijn

te bepalen hoe groot de wachtlijsten zijn voor deze dienstverlening. De centra voor ontwikkelingsstoornissen, die zowat 10 % kinderen met vermoeden van autisme in hun onderzochte populatie tellen, geven aan dat er een wachttijd is tussen de 7 en de 13 maanden.

Ook inzake wachtlijsten voor hulpverlening is het beeld niet duidelijk, door de grote overlapping met andere doelgroepen en het vaak samengaan met andere stoornissen, op de eerste plaats verstandelijke handicap.

De algemene cijfers inzake wachtlijsten zijn de Vlaamse volksvertegenwoordiger welbekend (zie antwoord op haar parlementaire vraag nr. 123 van 6 maart 2001 – *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 12 van 11 mei 2001, blz. 1578 – red.*). Het is wel belangrijk hierbij aan te stippen dat in het kader van het uitbreidingsbeleid m.b.t. het Vlaams Fonds momenteel intensief werk gemaakt wordt van bijkomende opvangplaatsen zowel in residentiële voorzieningen als in ambulante diensten. Hierbij gaat prioritair aandacht naar mensen met een dringende en zware zorgbehoefte, waaronder zeker een aantal personen met autisme.

(Antwoord Marleen Vanderpoorten : *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 17 oktober 2003, blz. 387 – red.*)

Vraag nr. 268
van 27 augustus 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Strategisch plan gedetineerden – Trajectbegeleiders

In de proefregio's is in één trajectbegeleider per negentig gedetineerden voorzien, aldus de toenmalige minister bij de begrotingsbesprekingen in 2002.

1. Mag ik de minister vragen naar de stand van zaken van dit engagement in de proefregio's ?
2. Werden er reeds analoge initiatieven genomen buiten deze proefregio's ? Hoe en waar ?

Antwoord

Sinds 2002 zijn in de 5 gevangenissen van de toenmalige proefregio (Antwerpen (551 gedetineerden), Hoogstraten (149 gedetineerden), Merksplas (662 gedetineerden), Wortel (150 gedetineerden) en Turnhout (154 gedetineerden)) 18 trajectbegeleiders werkzaam. Aan justitieel welzijnswerk Ant-

werpen (Centrum Algemeen Welzijnswerk Metro-pool) werden 6 VTE trajectbegeleiders en aan justitieel welzijnswerk Turnhout (Centrum Algemeen Welzijnswerk Kempen) 12 VTE trajectbegeleiders toegekend (*VTE : voltijds equivalent – red.*).

Sinds 1 januari 2003 werd de proefregio uitgebreid met de gevangenis van Brugge (714 gedetineerden). Aan justitieel welzijnswerk Brugge (Centrum Algemeen Welzijnswerk De Poort) werden hiertoe 8 VTE trajectbegeleiders toegekend.

Trajectbegeleiding streeft naar het bereiken en begeleiden van elke gedetineerde zodat de in de gevangenis beschikbare hulp- en dienstverlening op zijn individuele noden en behoeften kan worden afgestemd met het oog op een zo goed mogelijke reïntegratie in de samenleving. Hierbij dient te worden gestreefd naar een zo groot mogelijke afstemming met het door Justitie uitgezette penitentiaire traject, weliswaar zonder het uitgangspunt dat wordt uitgegaan van het recht van de gedetineerde, te verwaarlozen. Trajectbegeleiders hebben ook tot taak mogelijke hiaten in het aanbod van hulp- en dienstverlening te signaleren aan de bevoegde overheid.

In samenwerking met de betrokken diensten justitieel welzijnswerk, de ondersteunende stafmedewerkers van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, de beleidscel Samenleving en Criminaliteit (administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn), de beleids- en stafmedewerkers in de respectieve gevangenissen (contractuele Vlaamse ambtenaren) werd een "handleiding trajectbegeleiding" uitgewerkt, die de goedkeuring verkreeg van de lokale en bovenlokale actoren van Justitie.

De in de handleiding beschreven methodiek van trajectbegeleiding en de daarin vervatte samenwerking met zowel de Vlaamse hulp- en dienstverlenende actoren als de relevante actoren van Justitie (i.c. de Psychosociale Dienst) zullen begin maart 2004 worden geëvalueerd.

Vraag nr. 269
van 27 augustus 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Toegankelijkheid – Adviezen

De regering besteedt – volgens eigen beweringen – zelf veel aandacht aan toegankelijkheid. Ze werkt hiervoor samen met de toegankelijkheidsbureaus, het Vlaams Steunpunt en de provinciale steunpunten. Daarenboven zijn er de cel Gelijke Kansen en "GRIP", het Adviesorgaan voor Gelijke

Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap, op wie ze een beroep kan doen. Ook het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap heeft heel wat knowhow in huis. Voor bouwtechnische en architectonische adviesverlening worden twee gespecialiseerde adviesbureaus vanuit Gelijke Kansen in Vlaanderen nominatief gesubsidieerd.

1. Mag ik de minister vragen voor welke concrete toepassingen of aanpassingen van bestaande regelgeving, van voorstellen voor nieuwe regelgeving, van andere materies die met toegankelijkheid te maken hebben, zichzelf als minister voor advies reeds een beroep deed op de toegankelijkheidsbureaus, op de provinciale steunpunten, op de gespecialiseerde adviesbureaus, op het GRIP, op het Vlaams Fonds ?
2. Welke adviezen of voorstellen gaven/deden deze partners sinds 2000 zelf aan de minister ? Wat deed de minister met deze adviezen/voorstellen ?

Antwoord

1. Als minister van Gelijke Kansen heb ik de opdracht om binnen de verschillende beleidsdomeinen waarvoor de Vlaamse regering bevoegd is, acties die de integrale toegankelijkheid van onze samenleving kunnen bevorderen, te stimuleren en te ondersteunen. De motor voor een accuraat Vlaams toegankelijkheidsbeleid (op fysiek vlak) is een accurate, sectoroverschrijdende wetgeving op de toegankelijkheid van de publieke leefomgeving, uitgevaardigd door de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening. Dergelijke wetgeving moet een juridische basis leveren, langs welke een aantal basisnormen en criteria die de toegankelijkheid moeten vrijwaren, kunnen worden afgedwongen. Eens dergelijke wetgeving van kracht is, kunnen binnen de verschillende sectoren instrumenten worden ontwikkeld om de toepassing ervan te bevorderen.

Omdat het momenteel in Vlaanderen ontbreekt aan dergelijke wetgeving, legde ik medio 2003 een omstandig advies terzake voor aan de bevoegde minister, de heer Van Mechelen. Dit advies werd opgemaakt vanuit het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid en kwam tot stand na nauwe samenwerking met onder meer de adviesbureaus, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en een aantal gebruikersorganisaties.

Uiteraard kijk ik toe op de gevolgen die aan mijn advies worden gegeven. Ik zal in deze context niet nalaten mijn collega te laten herinneren aan mijn voorstellen.

2. Het knelpunt rond het ontbreken van de in antwoord 1 beschreven wetgeving werd reeds vaker geformuleerd door de instanties die de Vlaamse volksvertegenwoordiger in haar vraagstelling aanhaalt.

Met het voorleggen van een omstandig advies terzake sluit ik me aan bij hun terechtere bekommernissen.

Vraag nr. 270 van 27 augustus 2003 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Intrafamiliaal en partnergeweld – Beleid

Wat het intrafamiliaal en partnergeweld betreft, heeft de minister bevoegd voor Welzijn begin dit jaar aan de beleidscel Samenleving en Criminaliteit van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn gevraagd om de inventaris te maken van datgene wat de Vlaamse Gemeenschap doet in de strijd tegen het intrafamiliaal en partnergeweld en na te gaan waar zich de lacunes en hiaten bevinden.

1. Is de inventaris gemaakt en beschikbaar voor de leden van het Vlaams Parlement ?
2. Wat zijn de resultaten ?
3. Zijn er reeds beleidsconclusies ?

Antwoord

De opdracht om deze inventaris op te stellen, is moeilijker en tijdrovender gebleken dan aanvankelijk werd gedacht.

Zo bijvoorbeeld blijken heel wat private actoren binnen de welzijnssector, met eigen middelen, activiteiten in dit verband te ontwikkelen. Deze activiteiten worden niet formeel of systematisch gecommuniceerd naar de administratie. Ook blijken minder vanzelfsprekende actoren actief te zijn op dit vlak. Zo hebben we nog maar onlangs geleerd dat er private organisaties zijn die een gespecialiseerde vorming rond partnergeweld organiseren voor hulpverleners. Tevens is er op dit ogenblik sprake van veel versnippering: verschillende organisaties

werken eigen programma's uit, zonder overleg of informatieuitwisseling met andere initiatieven. Eén en ander is ongetwijfeld het gevolg van de verdeling van (aspecten van) deze materie over meerdere federale en Vlaamse administraties.

Zo goed als alle informatie is verzameld en zal worden verwerkt in een overzichtelijk document. De richtdatum die aanvankelijk was vooropgesteld, 31 december 2003, zal worden gehaald. De inventaris zal ook aandacht besteden aan de initiatieven die op supra- en internationaal vlak worden genomen met betrekking tot deze problematiek. Dit luik is reeds af.

De definitieve inventaris zal beschikbaar zijn voor de leden van het Vlaams Parlement.

PATRICIA CEYSENS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID
EN E-GOVERNMENT

Vraag nr. 115
van 20 juni 2003
van de heer JAN LOONES

Kerntakendebat – Gestructureerd overleg

Op 25 april 2003 ondertekenden de Vlaamse overheid, de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) een bestuursakkoord. Dit akkoord rondt de eerste fase van het kerntakendebat af.

Daarbij werd vastgesteld dat het kerntakendebat een permanent proces is, waarbij op veranderende processen moet worden ingespeeld, en gaten die er nog zijn, moeten worden ingevuld (Lokaal 1 – 15 juni 2003).

Daarom werd concreet afgesproken dat er per minister een gestructureerd overleg komt tussen de drie partners. De ministers hebben dus de opdracht op geregelde tijdstippen de VVP en de VVSG uit te nodigen om de regelgeving te bekijken, om gaten te dichten, enzovoort.

1. Wanneer nodigt de minister voor de eerste mal de VVP en de VVSG uit voor een gestructureerd overleg ?
2. Met welke frequentie zal dit gestructureerd overleg plaatsvinden ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 39 ; Landuyt nr. 79 ; Vanderpoorten nr. 120 ; Van Mechelen nr. 136 ; Van Grembergen nr. 184 ; Bossuyt nr. 344 ; Sannen nr. 206 ; Byttebier nr. 217 ; Ceysens nr. 115 ; Keulen nr. 11).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

(Gecoördineerd antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr.1 van 3 oktober 2003, blz. 111 – red.)

Vraag nr. 129
van 7 augustus 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Ministeriële mededeling

In een elektronisch bericht in de loop van de maand juli deelt de minister aan het personeel van Export Vlaanderen de aanstelling mee van de heer Koen Allaert tot algemeen directeur van die instelling. De aankondiging gebeurde in twee talen, met name het Nederlands en het Engels.

Het feit dat enkele handelssecretarissen in het buitenland het Nederlands blijkbaar niet machtig zijn, lijkt mij geen reden om die overtreding op de taalwetgeving inzake bestuurszaken te verantwoorden. Een afzonderlijk bericht voor de Nederlandsonkundigen had perfect gekund.

Waarom vindt de minister het nodig om in twee talen met het personeel van Export Vlaanderen te communiceren ?

Zal ze erop toezien dat dat in de toekomst niet meer gebeurt ?

Antwoord

Ik dank de Vlaamse volksvertegenwoordiger voor zijn terechte opmerking en zal erop toezien dat dergelijke voorvallen zich in de toekomst niet meer voordoen.

De Engelse vertaling van de mededeling was enkel bedoeld om het lokale personeel van Export

Vlaanderen in het buitenland (meer dan de helft van het personeel van Vlaanderen in het buitenland) eveneens in te lichten.

Export Vlaanderen wordt echter geconfronteerd met het naleven van verschillende taalwetgevingen. In de meeste landen is Export Vlaanderen immers verplicht het hulp personeel aan te werven volgens de lokale arbeidswetgeving waarbij ook de lokale taalwetgeving gerespecteerd moet worden.

Voortaan zullen de mededelingen aan het personeel in het buitenland uitsluitend in het Nederlands geformuleerd worden. Hoogstens ter informatie zal een vertaling voor Nederlandsonkundigen worden bijgevoegd maar de enige authentieke versie is die in het Nederlands.

Vraag nr. 131
van 11 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wederopbouw Irak – Vlaamse bedrijven

1. In zijn antwoord op mijn interpellatie van 3 juni 2003 aangaande de mogelijkheden voor Vlaamse bedrijven bij de wederopbouw van Irak, kondigde toenmalig minister Gabriëls aan dat de informatie daaromtrent "binnenkort" op geregelde basis via de webstek van Export Vlaanderen zou worden verspreid (Handelingen Commissievergadering nr. 232, blz. 7).

Ik heb niet de indruk dat dit ook is gebeurd.

Kan de minister mij meedelen waaraan dat ligt ?

2. Tevens kondigde de toenmalige minister aan dat er op 16 juni een rondetafelconferentie zou plaatsvinden over alle politieke en economische aspecten die met de wederopbouw van Irak te maken hebben. Hij beloofde ervoor te zullen zorgen dat de Vlaamse bedrijven daarbij optimaal aan bod zouden komen.

Kan de minister mij meedelen of de bewuste conferentie wel degelijk heeft plaatsgevonden en op welke wijze de Vlaamse bedrijven daar aan bod zijn gekomen ?

Antwoord

1. Export Vlaanderen is zich terdege bewust van de mogelijkheden die bestaan in Irak voor de Vlaamse bedrijven en wil deze zoveel mogelijk

steunen, echter zonder valse verwachtingen te willen creëren voor het Vlaamse zakenleven. De situatie in Irak is op dit moment zeer precair, vooral inzake veiligheid, en momenteel wordt aan iedereen die er geen dringende zaken heeft, aangeraden om dit land te vermijden.

Export Vlaanderen heeft ervoor geopteerd op dit moment nog geen informatie te verspreiden via haar website aangezien de momenteel beschikbare informatie té diffuus is en moeilijk geïnterpreteerd kan worden op haar correctheid.

De attaché van AWEX voor Bagdad (standplaats in Amman) en de Vlaamse economische vertegenwoordiger in Beiroet met jurisdictie over Jordanië en geregeld aanwezig in Amman, bezorgen ons op geregelde basis de informatie die zij kunnen bemachtigen (*AWEX : Agence Wallonne à l'Exportation – red.*). Deze informatie wordt voorlopig via direct mailing aan de Vlaamse bedrijven bezorgd.

Aan de bedrijven die wensen handel te drijven met Irak wordt aangeraden zich enerzijds te wenden tot hun vóóroorlogse contacten/agenten of anderzijds te werken via een transitland, met name in de eerste plaats Jordanië en verder de Verenigde Arabische Emiraten, Saoedi-Arabië of Koeweit.

2. FOD Buitenlandse Zaken organiseerde op 16 juni jongstleden een rondetafelconferentie "Wederopbouw Irak" (*FOD : Federale Overheidsdienst – red.*). Tijdens deze conferentie schetsten vertegenwoordigers van de FOD de toenmalige situatie in en omtrent Irak (opheffing VN-sancties; stichting Iraqi Development Fund; heropening Belgische ambassade zodra de veiligheidssituatie dit toelaat).

De Delcredere dienst zette zijn beleid inzake dekking (op geval-per-gevalbasis te bestuderen) uiteen en besprak de buitenlandse schuldproblematiek van Irak.

Wat buitenlandse handel betreft, werd langs Waalse zijde een verkenningszending aangekondigd (eind november/begin december) waaraan Vlaamse en Brusselse bedrijven konden deelnemen, maar dit initiatief zal door de onzekere algemene toestand in het land niet plaatsvinden. Tot op heden werd geen nieuwe rondetafelbijeekoms belegd.

Teneinde Vlaamse ondernemingen uit allerhande sectoren de mogelijkheid te bieden de op-

portunities in Irak te bestuderen, zal Export Vlaanderen in januari 2004 met een groepsstand aanwezig zijn op de beurs "Rebuild Iraq" in Koeweit. Hoewel aanvankelijk enkel gepland was met een catalogusstand deel te nemen, werd na duidelijke interesse van het Vlaamse zakenleven beslist deze aanwezigheid te upgraden naar een groepsstand.

Vraag nr. 132
van 11 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vlaamse vertegenwoordiging – Europese Unie

In het kader van het zomerakkoord van 21 juni 2002 sprak de Vlaamse regering destijds het voorstellen uit om de Vlaamse vertegenwoordiging in de Europese Unie verder uit te bouwen.

Kan de minister verduidelijken in welke mate of op welke wijze dat sedertdien gebeurd is ?

Antwoord

Op de vraag of de Vlaamse regering werk maakt van het voornemen om de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Europese Unie (EU) verder uit te bouwen, kan bevestigend geantwoord worden.

Naar aanleiding van het EU-voorzitterschap werd de Vlaamse vertegenwoordiging bij de EU verder uitgebouwd. Naast de Vlaamse vertegenwoordiger bij de Europese Unie werden twee attachés en één medewerkster tewerkgesteld. Sindsdien wordt de vertegenwoordiging verder uitgebreid met sectorale attachés.

Zo staat de vertegenwoordiger in voor de globale sturing en coördinatie en volgt hij daarnaast de domeinen Institutionele en Horizontale Vraagstukken, Structuurfondsen en Regionaal Beleid, Concurrentievermogen (d.i. Industrie en Interne Markt) en Staatssteun op.

De twee generieke attachés die vanuit de administratie Buitenlands Beleid werden aangesteld op de permanente vertegenwoordiging (PV) volgen samen met de algemeen vertegenwoordiger van de Vlaamse regering het Institutioneel Kader op en de domeinen Onderwijs, Jeugd, Sport, Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, Toerisme, Cultuur-Audiovisueel/Media, WTO en Telecom (*WTO : World Trade Organisation – red.*).

Vanuit de administratie Milieu werd een sectoraal attaché afgevaardigd naar de PV eveneens sedert het EU-voorzitterschap – om milieudossiers van nabij op te volgen.

Sedert eind vorig jaar werd een ambtenaar van de Mobiliteitscel afgevaardigd naar de PV voor de Europese aangelegenheden inzake Mobiliteit.

Door de defederalisering van Landbouw ging de vroegere federale Landbouwrade over naar de Vlaamse administratie, waardoor er ook voor de Landbouw- en Visserijdossiers een eigen Vlaamse vertegenwoordiger aanwezig is op de PV. Deze vertegenwoordiger bracht ook een administratief medewerkster mee van het federale niveau.

In het voorjaar besliste de Vlaamse regering om ook voor het domein Wetenschappelijk Onderzoek en de opvolging van het Zesde Kaderprogramma een attaché aan te wijzen op de PV, die enige tijd geleden zijn taak opnam.

Daarnaast besliste de Vlaamse regering op 19 september laatstleden om een economisch attaché aan te wijzen voor de opvolging van de economische dossiers. Op 1 oktober 2003 trad hij in dienst.

Momenteel loopt ten slotte nog een wervingsprocedure voor één administratieve kracht ter ondersteuning van de sectorale attachés.

Uit het voorgaande blijkt dat tijdens deze legislatuur een duidelijke inspanning werd geleverd om de Vlaamse vertegenwoordiging bij de EU uit te bouwen.

Vraag nr. 134
van 11 september 2003
van de heer CARL DECALUWE

Binnenvaart – Investeringssteun

In navolging van mijn schriftelijke vraag nr. 265 van 17 maart 2003 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 16 mei 2003, blz. 2258) aan voormalig minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Steve Stevaert had ik de minister graag volgende vragen gesteld.

De Vlaamse binnenvaartvloot is relatief oud. Afhankelijk van het soort schip ligt de ouderdom tussen 38 en 48 jaar.

Nog tot 31 december van dit jaar loopt de regeling tot het verkrijgen van investeringssteun voor tech-

nische aanpassingen en verbeteringen aan Vlaamse binnenvaartuigen. Die werd vastgelegd in het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2002 en verscheen op 5 november 2002 in het Belgisch Staatsblad.

Deze steun aan schippers-eigenaars past in de wet op de economische expansie van kleine bedrijven. Ook investeringen ter verbetering van het comfort aan boord komen in aanmerking, maar zijn beperkt tot 12.400 euro per vaartuig.

1. Hoeveel aanvraagdossiers werden in het kader van deze investeringssteun reeds ingediend en goedgekeurd ?

Om welke bedragen gaat het telkens ?

2. Welk budget is vastgelegd als steun aan de Vlaamse binnenvaartvloot ?

Hoe is dit budget begroot ?

3. Hoeveel bedraagt de procentuele financiële tegemoetkoming van het Vlaams Gewest bij deze investeringssteun ?

4. Op welke manier werd deze steunmaatregel kenbaar gemaakt aan de doelgroep ?

5. In welke mate heeft het Vlaams Gewest de waterdichte garantie dat deze steun effectief aangewend wordt voor modernisering van de Vlaamse binnenvaartvloot ?

Antwoord

1. In het kader van de richtlijn voor steun aan de binnenvaart werden er tot op datum van 15 september 2003 177 dossiers ingediend voor een totaal investeringsbedrag van 40.937.003 euro.

Het subsidiabele investeringsbedrag van deze 142 dossiers bedraagt 13.611.244 euro en hierop werd een steun toegekend van 2.043.100 euro.

2. Het budget voor 2003 bedraagt 4.338.000 euro binnen het Hermesfonds – Economisch Voorwaardenscheppend Beleid.

Dit bedrag is gebaseerd op historische reeksen van in het verleden toegekende steun aan de binnenvaart.

3. De financiële tegemoetkoming van het Vlaams Gewest bedraagt 15 % op de subsidiabele investeringen.

4. De steunmaatregel werd kenbaar gemaakt door publicatie in het Staatsblad. Zoals bij elke steunmaatregel is er een mailing gebeurd naar de kredietinstellingen. Verder heeft de VZW Promotie Binnenvaart Vlaanderen deze richtlijn verspreid via de haar geëigende kanalen. Gezien het specifieke karakter van de doelgroep werden de beroepsfederaties en de boekhouders gespecialiseerd in binnenvaartmateries, eveneens op de hoogte gebracht.

5. De binnenschipper die in aanmerking wil komen voor deze steunmaatregel moet op het ogenblik dat hij zijn aanvraag indient, een bewijs leveren dat hij minstens 5 jaar in een Vlaamse gemeente gedomicilieerd is. De categorieën investeringen die voor steun in aanmerking komen, zijn opgesomd in de richtlijn. Deze lijst werd opgesteld in overleg met de Europese autoriteiten en moet de Vlaamse binnenvaartvloot een modern karakter geven.

De afdeling Inspectie Economie gaat na of de voorgenomen investeringen effectief werden uitgevoerd.

MARINO KEULEN

VLAAMS MINISTER
VAN WONEN, MEDIA EN SPORT

Vraag nr. 31 van 21 augustus 2003 van de heer JAN ROEGIERS

Huurachterstallen – Werkgroep wonen en welzijn

Uit gesprekken met armen blijkt stevast dat een goede huisvesting en de betaalbaarheid van hun woning de belangrijkste problemen zijn waar deze mensen mee kampen. Vorige maand werd in Gent nog een huurder uit zijn woning gezet wegens huurachterstal.

Uit het antwoord van de minister op eerdere vragen om uitleg over huurachterstallen kon ik afleiden dat er weinig cijfers voorhanden zijn over het aantal en de aard van huurachterstallen. Men heeft totaal geen zicht op de grootte van het probleem, terwijl dit toch wel in kaart gebracht zou moeten worden.

De minister verwees ook naar een werkgroep die actief is inzake wonen en welzijn. Graag zou ik hierover volgende vragen stellen.

1. Waar is de werkgroep waar de minister over sprak, gesitueerd?
2. Wie maakt er deel van uit ?
3. Hoe dikwijls komt deze groep samen ?
4. Wat is precies de opdracht of het doel van deze werkgroep ?
5. Wanneer werd deze groep opgericht en welke resultaten werden totnogtoe bereikt ?
6. Staat een onderzoek naar de huurachterstallen en de manier waarop hierop gereageerd wordt op de agenda van deze werkgroep ?

Zo ja, wanneer zijn hier resultaten van te verwachten ?

Zo neen, wordt ervoor gezorgd dat dit alsnog op de agenda geplaatst wordt ?

Antwoord

Vooraleer de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger te beantwoorden, wil ik hier even ingaan op zijn opmerking omtrent het beschikbaar zijn van cijfergegevens over huurachterstallen. Ik meen te mogen verwijzen naar de antwoorden op volgende vragen :

- nr. 22 van 22 oktober 1999 (huurachterstallen 1997) – (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 17 december 1999, blz. 267 – red.*)
- nr. 31 van 10 november 2000 (huurachterstallen 1999) – (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 2 februari 2001, blz. 948 – red.*)
- nr. 141 van 27 april 2001 en nr. 30 van 7 december 2001 (huurachterstallen 2000 en evolutie van de huurachterstand 1995-2000) – (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 8 juni 2001, blz. 1983 en BVA nr. 10 van 29 maart 2002, blz. 1025 – red.*)
- nr. 82 van 17 maart 2003 en nr. 13 van 27 juni 2003 (huurachterstallen 2002) – (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 16 mei 2003, blz. 2353 en BVA nr. 1 van 3 oktober 2003, blz. 272 – red.*)

1. Samenwerkingsprojecten tussen huisvestings- en welzijnsactoren stuiten vaak op praktische knelpunten met betrekking tot de verschillen in financiering en wetgeving tussen de bevoegdheidsdomeinen Wonen en Welzijn. De behoefte aan afstemming tussen deze bevoegdheidsdomeinen is het grootst op het lokale niveau, waar de concrete noden zich manifesteren : de toenemende vergrijzing, de herhuisvesting van ex-campingbewoners, het opvangen van mensen zonder huis, ... Maar de afstemming tussen wonen en welzijn overstijgt dit lokale niveau, in zoverre dat in de huidige regelgeving en reglementering op Vlaams en federaal niveau een aantal knelpunten vervat zitten die samenwerkingsprojecten op het raakvlak wonen-welzijn bemoeilijken. Ook de verschillen in financieringswijze en subsidiegraad van projecten in de huisvestingssector en in de welzijnssector vormen vaak een probleem.

Om de samenwerking tussen lokale huisvestings- en welzijnsactoren die dergelijke projecten willen uitvoeren te faciliteren, werd het overleg tussen beide domeinen op Vlaams niveau geactiveerd in de vorm van de werkgroep waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verwijst. Dit op vraag van de Vlaamse minister van Wonen en de Vlaamse minister van Welzijn. In deze werkgroep wordt er gezocht naar pragmatische oplossingen voor samenwerkingsprojecten die in de praktijk moeilijkheden onder vinden.

Deze werkgroep bouwt verder op de denktank rond "samenwerkingsprojecten" die de raad van bestuur van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) in de loop van vorig jaar heeft opgezet. Deze denktank is vorig jaar driemaal samengekomen, de laatste samenkomst dateert van 6 mei 2002.

2. Deze werkgroep, ook wel denktank wonen-welzijn genoemd, is samengesteld uit vertegenwoordigers van volgende organisaties : de kabinetten van de ministers bevoegd voor Welzijn en Wonen, de afdeling Woonbeleid van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en landschappen (Arohm), de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, het Platform Wonen van Ouderen, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, het Vlaams Overleg Bewonersbelangen, Service-

flats Invest NV, een plaatselijk OCMW (Knokke-Heist).

3. De denktank vergadert maandelijks, en dit zolang als de leden thema's aandragen.
4. Er wordt vastgesteld dat op het terrein steeds meer socialehuisvestingsmaatschappijen (SHM) door de zorg- en welzijnssector benaderd worden om samen te werken. Dit is een gevolg van de extramuraliseringstrend in de zorg- en welzijnssector. Kort gezegd betekent dit dat binnen de welzijnswereld de overtuiging leeft dat de zorgtoestand van een cliënt geen invloed mag hebben op de woonkwaliteit van diezelfde cliënt. Men stapt steeds meer af van het ziekenhuismodel en zoekt naar samenwerkingsprojecten waarin iedere partner zorgt voor datgene wat zijn specialiteit is. Concreet betekent dit dat de socialehuisvestingsmaatschappij instaat voor de wooncomponent en de zorginstelling voor de zorgcomponent.

Uit de verschillende samenwerkingspogingen blijkt dat het realiseren van dergelijke projecten bemoeilijkt wordt door de regelgeving. Het is in de eerste plaats de bedoeling van de denktank om naar pragmatische oplossingen te zoeken die dergelijke projecten binnen de huidige regelgeving mogelijk maken.

5. De raad van bestuur van de VHM besliste tot de oprichting van de denktank wonen-welzijn in maart 2002. In de loop van dat jaar resulteerden drie vergaderingen in een oplisting van knelpunten die samenwerking tussen wonen en welzijn verhinderen of bemoeilijken.

Deze denktank werd de voorbije zomer geactiveerd op vraag van de ministers bevoegd voor Wonen en Welzijn en wil nu vooral zoeken naar concrete oplossingen voor de problemen van initiatiefnemers op het terrein. Het is de bedoeling om deze vernieuwende projecten te helpen bij hun vaak moeizame realisatie. Op die manier wil men komen tot een aantal vernieuwende projecten en tot kennisuitwisseling die soortgelijke initiatieven in de toekomst moet vergemakkelijken.

Tijdens de bijeenkomst van 16 september jongstleden werd onder andere besproken hoe de 5,5%-regel bij verhuring buiten het sociaal huurstelsel door welzijnsorganisaties kan worden aangepast. De VHM heeft een concreet voorstel uitgewerkt en aan de leden van de

denktank toegelicht. Veeleer dan de huurprijs vast te stellen als een percentage van de geactualiseerde kostprijs (zoals nu), wordt voorgesteld een vaste procedure te volgen voor de bepaling van de huurprijs van dergelijke projecten. Daarbij moet dan rekening gehouden worden met de volgende uitgangspunten: de financiële situatie van de SHM, het feit dat het om een welzijnsproject gaat en ten slotte ook de financiële situatie van de welzijnsorganisatie. Dit voorstel werd unaniem aanvaard en zal op de eerstvolgende raad van bestuur van de VHM besproken worden.

6. Neen, de denktank is in de eerste plaats bedoeld om vernieuwende bouwprojecten en woonvormen op het raakvlak van wonen en welzijn te faciliteren.

**Vraag nr. 32
van 27 augustus 2003
van de heer ELOI GLORIEUX**

BLOSO-domein Hofstade – Activiteiten

Het recreatiedomein Hofstade ligt grotendeels in een zone die volgens het gewestplan ingekleurd staat als natuurgebied. Het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (Bloso) zou een nieuw aan te leggen gedeelte van het domein in de toekomst commercieel willen uitbaten voor zogenaamd recreatieve doeleinden. In het recente verleden vonden reeds enkele megamanifestaties plaats, zoals een treffen van "mortards" en reeds meermaals een internationaal treffen voor liefhebbers van Volkswagen Kevers. Men kan zich de vraag stellen of deze activiteiten in een domein voor zachte recreatie thuishoren.

Gezien het succes van deze megamanifestaties worden infrastructuurwerken verricht, wat erop wijst dat dergelijke activiteiten in de toekomst veeleer regel dan uitzondering zullen worden. Zo worden enkele honderden bomen geveld en wordt de aanleg van een grote parking gepland.

Graag zou ik van de minister vernemen welke soort van recreatie- en sportmeetings in de toekomst in het domein toegelaten zullen worden en in welke mate ze stroken met het familiale karakter van zachte recreatie, zoals dit reeds decennia lang in het domein van Hofstade aanwezig is.

Antwoord

Zoals de 12 andere Bloso-centra heeft het Bloso-domein in Hofstade een sport- en recreatieve bestemming. Het Bloso-domein in Hofstade behoort trouwens tot de oudste recreatiecentra in Vlaanderen en heeft op dit vlak een zeer rijke traditie. Reeds in 1920 werd het domein in Hofstade voor recreatiedoeleinden gebruikt. In 1922 werd trouwens in het tijdschrift van de Belgische Touring Club een uitgebreid artikel gewijd aan dit in die tijd uitzonderlijk recreatiegebied.

Het sport- en recreatiegedrag van de Vlaamse bevolking is evenwel ook evolutief. De veeleer passieve, eenzijdige vrijetijdsbeleving van 80 jaar geleden is ondertussen geëvolueerd naar actieve recreatievormen.

Het is de taak van het Bloso om rekening te houden met de actuele ontwikkelingen en tendensen inzake sport en recreatie. Aldus werd ook in het Bloso-domein in Hofstade de laatste jaren ingespeeld op de behoeften aan meer sport en actieve recreatie. Hierbij werden soms nevenactiviteiten toegelaten als promotiemiddel voor het betrokken Bloso-domein en voor de hier georganiseerde sport- en recreatieactiviteiten. De manifestatie voor motards en het internationaal treffen voor liefhebbers van Volkswagen Kevers, waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, behoren tot deze nevenactiviteiten, die evenwel veeleer uitzonderlijk zijn. Dergelijke manifestaties dragen evenwel wel bij tot een gezonde financiële uitbating van het Bloso-centrum.

In tegenstelling tot wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger beweert, is het niet de bedoeling van het Bloso om het Bloso-domein in Hofstade op een commerciële basis uit te baten. Evenmin zullen "megamanifestaties in de toekomst veeleer regel dan uitzondering worden".

De beoogde werken waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, zijn noodzakelijk voor een algemene modernisering en functionele inrichting van het domein. Ze werden trouwens in 2002 toegelicht op een algemene informatievergadering voor de inwoners van Zemst. Op deze bijeenkomst

werd enthousiast gereageerd door de meer dan 100 aanwezigen.

Op basis van de gemaakte opmerkingen werden de bouwplannen trouwens nadien nog op een aantal punten aangepast.

Het openbaar onderzoek dat m.b.t. de bouwvraag werd ingesteld, gaf bovendien slechts aanleiding tot één opmerking, die door het gemeentebestuur van Zemst als ongegrond werd beschouwd.

Het actief sport- en recreatiegebeuren wekt bij een zeer beperkt aantal buurtbewoners nog altijd een zeker ongenoegen. Zij zijn veeleer voorstander van een passief individueel vrijetijdsgedrag, zoals rustig wandelen en genieten van het mooie park, veeleer dan activiteiten met sportende jeugd. Een dergelijke visie stemt evenwel niet overeen met de kerntaken van het Bloso, noch met de historische ontwikkeling van het Bloso-domein in Hofstade. Het blijft bijgevolg de bedoeling om in het Bloso-domein in Hofstade actieve sport- en recreatieactiviteiten verder te ontwikkelen.

Zoals bepaald in het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen, dat in 1998 in opdracht van de Vlaamse regering werd opgesteld, zal hierbij vooral aandacht worden geschonken aan de organisatie van opleidingscursussen, sportklassen, sportkampen en manifestaties voor sport en recreatie. Harde sport- en recreatievormen, zoals motorcross, jetski, schieten of andere milieubelastende activiteiten, zullen evenwel niet aan bod komen.

De visie waarbij enkel zachte recreatie, zoals wandelen, zonnebaden of natuurbeleving, getolereerd zou worden, is evenwel te beperkt. Een actieve invulling van het vrijetijdsgedrag in het Bloso-domein in Hofstade, met de afbakening van een duidelijke zonering, sluit evenwel ook de beoefening van deze zachtere recreatievormen niet uit. Het "masterplan" dat in 1999 voor het Bloso-domein in Hofstade werd opgesteld, en waarbinnen de toekomstige werken passen, houdt rekening met deze verschillende functies.

Dit "masterplan" kwam tot stand in overleg met diverse actoren en overheidsinstanties en is ter inzage bij het Bloso.

**II. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS EN WAAROP
NOG NIET WERD GEANTWOORD*
(Reglement artikel 81, 6)**

BART SOMERS

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 1
van 26 september 2003
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Luchthavens – Beleid

In deze vraagstelling gaat het niet om de tweede nationale luchthaven van de federale premier, waaromtrent ondergetekende reeds eerder een interpellatieverzoek op 15 september 2003 indiende. Het gaat hier om de mogelijk desastreuze gevolgen van een monsterverbond KLM-Air France, waaromtrent de bilaterale onderhandelingen in hun eindfase zijn getreden. KLM is de oudste luchtvaartmaatschappij in Europa en bestaat reeds meer dan 80 jaar. Air France is dan weer momenteel de grootste en financieel meest gezonde luchtvaartmaatschappij van de Europese Unie.

Door deze operatie (óf een alliantie met gezamenlijke ticketverkoop en onderhoud, óf een aandelenruil met minderheidsparticipatie, óf een overname met meerderheidsparticipatie) ontstaat een nieuwe luchtvaartgroep met de grootste omzet ter wereld. In dit dossier mag men dus gerust van wereldluchtvaart spreken. Immers, op deze wijze bestaan gigantische netwerken, met alle gevolgen van dien voor diegenen die er geen deel van uitmaken. Zo was KLM voordien reeds in alliantie met North West Airlines en Air France met Delta Airlines. Deze reeds bestaande allianties worden aldus mee opgenomen in de nieuwe constructie KLM-Air France, waardoor een mondiaal netwerk ontstaat.

Air France, dat op zichzelf financieel gezond is, heeft grote interesse voor de groeimogelijkheden van Schiphol en neemt er de financieel in moeilijkheden verkerende KLM bij. De Fransen zien Schiphol reeds als derde luchthaven van Parijs, nu de groeimogelijkheden van de bestaande Parijse luchthavens vrijwel nihil zijn geworden. De Nederlanders cijferen zich van hun kant weg om uit het financiële slop te geraken (tegenstanders noemen

dit eerlijk, maar ook dom) en rekenen ter compensatie op die schaal- en netwerkvoordelen van dit soort megafusies. Air France is momenteel gezond door vroegere – tijdig uitgevoerde – herstructureringen en aanpassingen aan de uitdagingen van de 21ste eeuw. De hausse van de luchthaven Roissy gaf een verdubbeling van personen- en vrachtvervoer te zien, waardoor elke verdere groeipotentie is uitgesloten. Ten slotte hopen de Fransen om de eigen sociale instabiliteit (om de haverklap stakingen ten gevolge van zeer sterke syndicale invloeden) te compenseren door de zeer hoge sociale stabiliteit van de Nederlandse partner (switchen van luchthaven bij stakingen bijvoorbeeld).

Behalve de waarschijnlijk substantieel negatieve gevolgen hiervan voor de luchthaven van Zaventem, zijn er ook de negatieve gevolgen voor de Vlaamse regionale luchthavens. Terwijl Zaventem als "Brussel Nationaal" federale materie is (behalve dan uiteraard de gewestelijke bevoegdheden en grondgebonden investeringen), behoren Antwerpen en Oostende dan weer tot de eigen Vlaamse bevoegdheid. Het zou immers de bedoeling zijn van KLM-Air France om de eigen regionale satellietluchthavens mee van de operatie te laten genieten. Dit geldt in eerste instantie voor respectievelijk de luchthavens van Rijsel en Rotterdam. Men hoeft maar een blik te slaan op de megapromotie van Rotterdam Airport (waar onder meer VLM Airlines op vliegt) om te weten hoe laat het is. Idem dito voor de door de Franse regering ondersteunde luchthaven van Rijsel ("porte du nord de l'Europe").

Terwijl Zaventem aldus gewurgd dreigt te worden tussen Parijs en Amsterdam, dreigen ook Oostende en Antwerpen duchtige concurrentie te krijgen van respectievelijk Rijsel en Rotterdam. Er is reeds heel wat gezegd en geschreven over het nut, de waarde en/of het belang van regionale luchthavens in een relatief klein land en/of deelstaat. Dikwijls gaat het om tegenstrijdige belangen (België / Vlaanderen ; economie / ecologie), zodat er politiek doorgaans naar een soort modus vivendi wordt gezocht, zonder evenwel het dossier beleidsmatig ten gronde aan te pakken.

Gelet op de enorme uitdagingen van de toekomst, de beperkte financiële middelen, de tekenen van mondiale recessie en het algemeen Vlaams belang, is het dan ook broodnodig dat Vlaamse regering en Vlaams Parlement gezamenlijk streven en zoeken naar definitieve oplossingen voor beide regionale luchthavens (al of niet behoud ; al of niet uitbreiding ; al of niet modernisering ; al of niet zelfbedruipend ; al of niet overheidsinvesteringen ; al of

* datum van afsluiting : 1/12

niet samenwerkingsverbanden met andere regionale en/of nationale luchthavens ; enz.). De huidige situatie van "doen alsof en we zien wel" is niet langer houdbaar en is op termijn uiterst nefast voor de regionale mobiliteit en economie.

1. Heeft de Vlaamse regering kennis van het pre-fusiedossier KLM-Air France en de gevolgen hiervan voor, wat Vlaanderen betreft, in hoofdde de Vlaamse regionale luchthavens van Antwerpen en Oostende, en in ondergeschikte orde de investeringen in Zaventem ?
2. Heeft de Vlaamse regering een globale beleidsvisie omtrent de planning van deze luchthavens naar de toekomst (pakweg de periode 2005-2025) ?
3. Hangt er aan deze beleidsvisie ook reeds een kostenplaatje ? Zo ja, in welke orde van grootte ?
4. Vindt de Vlaamse regering dat de luchtvaartproblematiek en dito investeringen veeleer in Europees dan in nationaal en/of regionaal perspectief moeten worden gezien ?
5. Wordt er over kwestieuze problematiek ook gesproken in het Overlegcomité tussen federatie en gewesten en gemeenschappen ? Zo ja, met welke resultaten ?

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 168
van 19 september 2003
van de heer JOS DE MEYER

Centra voor basiseducatie – Infrastructuur

Er zijn 29 erkende centra voor basiseducatie in Vlaanderen. Binnen het volwassenenonderwijs in Vlaanderen nemen zij een afzonderlijke plaats in. Samen tellen zij jaarlijks 17.000 cursisten, zowel mannen als vrouwen, werkenden als werkzoekenden, Vlamingen als anderstaligen. Ook steeds meer jonge mensen vinden hun weg naar een centrum voor basiseducatie.

Deze centra zijn erkend door de overheid, worden gecontroleerd door de inspectie en krijgen een enveloppefinanciering.

Sommige centra vrezzen problemen met de aangekondigde doorlichting en wensen daarom vooraf de problemen van de infrastructuur aan te pakken.

1. Hebben centra voor basiseducatie toegang tot de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) ? Of dient het Gemeenschapsonderwijs deze centra voor basiseducatie te financieren ?
2. Is de enveloppe toereikend voor investeringen in hun huisvesting ? Welke normen voor huisvesting zijn vastgesteld ?
3. Zijn er extra middelen in de enveloppe voor scholenbouw uitgetrokken voor de centra voor basiseducatie ?

Vraag nr. 171
van 19 september 2003
van de heer JAN LOONES

Participatieve schoolcultuur – Stand van zaken

In zijn Beleidsproject anno 2003 wijst de Gezinsbond op de positie van ouders en leerlingen in scholen. De positie moet worden verstevigd, aldus de Bond, en dit kan door de werking van de verschillende inspraakraden te optimaliseren.

De belangen van de leerlingen en hun ouders moeten aan bod komen en verdedigd worden via samengestelde participatie- en schoolraden.

In haar Beleidsbrief Onderwijs en Vorming van 31 oktober 2002 (Stuk 1402 (2002-2003) – Nr. 1, blz. 22) besteedt de minister aandacht aan de "participatieve schoolcultuur".

Daarbij stelt de minister dat "de schoolraden bovenop de advies- en overlegbevoegdheden, die nu reeds bestaan, instemmingsbevoegdheid zouden krijgen over beslissingen die het schoolbestuur overweegt met betrekking tot onder meer orde- en tuchtregels voor de leerlingen, en bijdragen die van de ouders worden gevraagd".

Verder stelt de minister ook dat er een "adequaat vormingsaanbod zal worden uitgetekend" teneinde de ouders, leerlingen en leerkrachten volwaardig aan het schoolbeleid te laten deelnemen.

1. Kan de minister meedelen wat de stand van zaken is m.b.t. de invoering van een instemmingsbevoegdheid die schoolraden bovenop de reeds bestaande advies- en overlegbevoegdheden zouden krijgen ?

2. Kan de minister meedelen wat de stand van zaken is m.b.t. de uittekening van het vormingsaanbod waarvan sprake in haar beleidsbrief en wat dat aanbod dan concreet inhoudt ?

Vraag nr. 7
van 3 oktober 2003
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijspersoneel CAO IV – Ouderschapsverlof

In de vierde Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) voor het onderwijs van 1 april 1999 staat dat het vaderschapsverlof bedoeld in artikel 39 van de arbeidswet zal worden ingevoerd en dat het bestaande borstvoedingsverlof zal worden omgevormd tot ouderschapsverlof. Deze bepalingen zouden in werking treden op 1 september 1999.

1. Heeft de minister deze CAO-bepaling reeds uitgevoerd ? Zo neen, waarom niet en wanneer zal dit dan gebeuren ?
2. Mag ik ervan uitgaan dat de bedoelde personeelsleden toch al het vaderschapsverlof kunnen genieten ? Werden de scholen hiervan op de hoogte gesteld ?

Vraag nr. 8
van 3 oktober 2003
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijspersoneel CAO IV – Uitzonderlijk verlof samenwonenden

In de vierde Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) voor het onderwijs van 1 april 1999 staat dat de bepalingen van het uitzonderlijk verlof en het uitzonderlijk verlof wegens overmacht zullen worden uitgebreid tot de samenwonenden, en dat wat dit laatste verlof betreft de bestaande bepalingen zullen worden aangepast derwijze dat dit verlof niet enkel kan worden verkregen wanneer ten gevolge van uitzonderlijke omstandigheden de aanwezigheid thuis is vereist.

Deze bepaling zou in werking treden op 1 september 1999.

1. Is deze CAO-bepaling reeds verankerd in wettelijke bepalingen ? Zo neen, waarom niet en wanneer zal dat dan gebeuren ?
2. Hoe wordt deze bepaling momenteel toegepast ? Zijn de scholen hiervan op de hoogte ?

Vraag nr. 9
van 3 oktober 2003
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijspersoneel – Uitvoering CAO's

Tot op heden werden er zes collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO) afgesloten voor de personeelsleden van het onderwijs.

Graag vernam ik van de minister aan welke bepalingen van deze CAO's nog geen of nog geen volledige uitvoering is gegeven.

Waarom is een eventuele vertraging dan te wijten ?

Wanneer neemt de minister terzake een initiatief ?

Vraag nr. 18
van 17 oktober 2003
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Samenwerkingsakkoord leerlingenuphaling – Stand van zaken

In antwoord op een actuele vraag gesteld op 10 mei 2000, verklaarde de minister dat het samenwerkingsakkoord (over de concurrentiële leerlingenuphaling) over hooguit enkele weken aan de orde zou zijn en dat er afspraken gemaakt zouden worden.

Deze weken zijn intussen jaren geworden (Handelingen Plenaire Vergadering nr. 57 van 10 mei 2000, blz. 20-21).

1. Werd er reeds een samenwerkingsakkoord inzake concurrentiële leerlingenuphaling gesloten ?
2. Welke zijn de beloofde afspraken ?
3. Gaat de huidige Vlaamse regering, zoals de vorige, uit van het territorialiteitsbeginsel inzake het leerlingenvervoer ?

Zo neen, verlaat de Vlaamse regering het door het Vlaams Parlement en heel Vlaanderen als vaststaand beschouwde territorialiteitsbeginsel ?

4. Zijn de leerlingen van het Franstalig onderwijs die opgehaald worden met bussen in Vlaanderen, meegeteld bij de cijfers van het Franstalig onderwijs in globo ?

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil.

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
B. SOMERS, minister-president van de Vlaamse regering				
46	07.08.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Brussel Deze Week – Taalgebruik “Agenda”</i>	788
△ 48	16.09.2003	J. De Meyer	<i>VEN en agrarisch gebied – Afbakening</i>	621
○ 1	26.09.2003	A.-E. Bogaert	<i>Luchthavens – Beleid</i>	849
2	26.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Brusselfonds – Virtueel ziekenhuis</i>	622
4	10.10.2003	E. Glorieux	<i>Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken</i>	623
R. LANDUYT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme				
△ 78	20.06.2003	J. Laurys	<i>Regularisatie DAC – Stand van zaken</i>	789
83	04.07.2003	J. Sauwens	<i>Toerisme – Financiële middelen</i>	797
86	17.07.2003	M. Dillen	<i>Opleidingsakkoord bedienden – Evaluatie</i>	798
87	17.07.2003	M. Dillen	<i>Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen</i>	800
89	07.08.2003	B. Grouwels	<i>Opleidingscheques – Brussel</i>	800
92	25.08.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Tewerkstelling gehandicapten – Doelgroepafbakening</i>	801
95	11.09.2003	R. Van Goethem	<i>Langdurig werklozen – Evaluatie</i>	624
96	11.09.2003	J. Laurys	<i>Beheersovereenkomst VDAB – Evaluatie</i>	627
98	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Strandreddingsdiensten – Bewaking buiten seizoen</i>	627
99	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Uitkerkse Polder – Natuur en Toerisme</i>	628
M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming				
148	17.07.2003	J. De Roo	<i>Leerlingenvervoer – Gemeentelijke tegemoetkomingen</i>	803
150	17.07.2003	M. Dillen	<i>Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen</i>	629
159	27.08.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Nederlandstalig onderwijs Rand – Promotiecampagnes</i>	804
160	27.08.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Nederlandstalig onderwijs Rand – Franstalige kinderen</i>	804
161	11.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>KTA Mechelen – Taalgebruik leerkrachten</i>	629
162	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Opleidingen verpleegkunde – Inschrijvingen</i>	630
163	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Buitenlandse verpleegkundediploma's – Erkenning</i>	631
164	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Beleidsrelevant onderzoek – Gelijkemansbeleid</i>	635
165	11.09.2003	J. De Meyer	<i>Directeurs SO – Mandaattoelage en bijwedde</i>	635
166	16.09.2003	D. De Cock	<i>Secundair onderwijs – Herexamens en zittenblijvers</i>	636
167	19.09.2003	G. Van Baelen	<i>Onderwijsinstellingen – Paritaire comités</i>	641

○ 168	19.09.2003	J. De Meyer	<i>Centra voor basiseducatie – Infrastructuur</i>	850
169	19.09.2003	J. Loones	<i>Studiefinanciering hoger onderwijs – Stand van zaken</i>	641
170	19.09.2003	J. Loones	<i>Studiefinanciering secundair onderwijs – Stand van zaken</i>	643
○ 171	19.09.2003	J. Loones	<i>Participatieve schoolcultuur – Stand van zaken</i>	850
172	19.09.2003	F. Ramon	<i>Filosofie in het onderwijs – Stand van zaken</i>	644
○ 7	03.10.2003	J. De Meyer	<i>Onderwijspersoneel CAO IV – Ouderschapsverlof</i>	851
○ 8	03.10.2003	J. De Meyer	<i>Onderwijspersoneel CAO IV – Uitzonderlijk verlof samenwonenden</i>	851
○ 9	03.10.2003	J. De Meyer	<i>Onderwijspersoneel – Uitvoering CAO's</i>	851
○ 18	17.10.2003	B. Grouwels	<i>Samenwerkingsakkoord leerlingenuphaling – Stand van zaken</i>	851

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

153	17.07.2003	M. Dillen	<i>Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen</i>	805
161	11.09.2003	J. Sauwens	<i>Centraal Financieringsorgaan – Kasstand</i>	645
162	11.09.2003	J. Sauwens	<i>VOI's – Gebudgetteerde en gestorte dotaties</i>	646
163	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Bosuitbreiding – Stand van zaken</i>	646
164	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Planschadevorderingen – Stand van zaken</i>	647
165	16.09.2003	J. De Meyer	<i>VEN en agrarisch gebied – Afbakening</i>	648
166	16.09.2003	C. Decaluwe	<i>Heffing leegstand – Lopende bouwvergunningaanvragen</i>	648
167	16.09.2003	J. Sauwens	<i>ESR-richtlijnen – Kapitaalinjecties in publieke ondernemingen</i>	649
168	16.09.2003	J. Sauwens	<i>Aquafin – Schuldontwikkeling</i>	650
169	19.09.2003	F. Strackx	<i>Heffing leegstand – Behandelingsduur en verwijlintresten</i>	651
170	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Oud-Raversijde – Bestemming luchthaventerrein</i>	651
171	19.09.2003	H. Lauwers	<i>“Veranda” – Definitie</i>	652
172	19.09.2003	J. Sauwens	<i>VOI's – Ingehouden dotaties en uitbetaalde kasvoorschotten</i>	653
173	19.09.2003	J. Sauwens	<i>Tegoeed bij federale overheid – Budgettaire impact</i>	653
174	19.09.2003	E. Matthijs	<i>Gewestplannen – Interpretatie begrenzing bestemmingszones</i>	657
175	19.09.2003	C. Decaluwe	<i>Heffing leegstand – Afhandeling bezwaarschriften</i>	659
176	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen – West-Vlaanderen</i>	661
1	26.09.2003	K. Van Dijck	<i>Golfterreinen – Beleidskader</i>	664
3	03.10.2003	A. De Martelaer	<i>Bouw- en renovatiestimuli – Stand van zaken</i>	667

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

158	25.04.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Openbare bibliotheek Wemmel – Taalgebruik</i>	668
221	11.09.2003	J. De Meyer	<i>Doelse kogge – Bestemming</i>	669
222	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Historische studie Pilkem Ridge – Conclusies</i>	669

223	16.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wemmel – Franstalige onderwijzers</i>	670
224	16.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Afkortingen – Ontwerpdecreet sociaal-economisch landschap</i>	670
225	16.09.2003	J. Verfaillie	<i>Monumenten West-Vlaanderen – Inventarisatie</i>	672
226	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wezembeek-Oppem – Aantal gemeenteraadsvergaderingen</i>	673
227	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kerk van Mesen – GSM-mast</i>	674
228	19.09.2003	R. Van Nieuwenhuysen	<i>Beschermde gebouwen – Zendmasten</i>	674
229	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Vlaamse administratie – Vacatures</i>	676
230	19.09.2003	J. Maes	<i>Vuurtorens – Beheer – Bescherming</i>	677
231	19.09.2003	I. Van Kessel	<i>Vlaamse administratie – Gehandicapten</i>	677
232	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wemmel – Franstalige voordracht</i>	679

G. BOSSUYT, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

393	11.09.2003	M. Van den Eynde	<i>Heraanleg N12 Turnhoutsebaan Deurne – Insppraak</i>	679
394	11.09.2003	M. Van den Eynde	<i>Luchthavenlei Deurne – Heraanleg rotonde</i>	680
395	11.09.2003	J. Loones	<i>Zandwinning op zee – Kusterosie</i>	680
396	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Aanplantingen langs gewestwegen – Onderhoud</i>	681
397	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>R8 uitrit Stasegem – Verkeersveiligheid</i>	682
398	11.09.2003	J. Malcorps	<i>N12 Turnhoutsebaan Borgerhout – Extra oversteekplaatsen</i>	683
399	11.09.2003	J. Malcorps	<i>Verkeerslichtenbeïnvloeding – N1 Grote Steenweg Berchem</i>	683
400	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>E313 Riemst – Carpoolparking</i>	684
401	11.09.2003	J. De Meyer	<i>N70 Belsele – Verkeersveiligheid (2)</i>	685
402	11.09.2003	A.-E. Bogaert	<i>Stoomnet Aalst – Afbouw (2)</i>	685
403	11.09.2003	V. Declercq	<i>Zeedijk Oostende-Middelkerke – Verlichting</i>	686
404	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Heraanleg centrum Gistel – Stand van zaken</i>	687
405	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Luchthaven Oostende – Investerings (2)</i>	687
406	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Kruispunt N8-N319 Alveringen – Heraanleg</i>	688
407	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Vrachtwagens – Gewichtscontrole</i>	689
408	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>A14 Marke – Geluidsschermen (2)</i>	689
409	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Investeringsprogramma openbare werken – Uitvoeringspercentage (2)</i> . .	690
410	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Verbindingsweg Ieper-Veurne – Stand van zaken (2)</i>	690
411	16.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Gewestdomein Gansbroekstraat-A12 – Zigeuners</i>	691
412	16.09.2003	B. Laloo	<i>N34 doortocht Heist-aan-Zee – Heraanleg</i>	692
413	16.09.2003	A.-E. Bogaert	<i>Dijkenbeheer – Organisatie</i>	692
414	16.09.2003	J. Sauwens	<i>VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Gegevenscontrole</i>	696
415	16.09.2003	J. Sauwens	<i>VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Aanrekening extra's</i>	697
416	16.09.2003	J. Sauwens	<i>VREG-vergelijkingstabel elektriciteitsprijzen – Impact gratis kWh</i>	698

417	16.09.2003	J. Sauwens	<i>Gratis kWh – Doorrekening</i>	700
418	19.09.2003	J. Sauwens	<i>Abonnementen De Lijn – Derdebetalers</i>	700
419	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Luchthaven Oostende – Luchtwaardigheid vliegtuigen</i>	702
420	19.09.2003	V. Declercq	<i>Luchthaven Oostende – Luchtwaardigheid vliegtuigen</i>	703
421	19.09.2003	J. Sauwens	<i>De Lijn – Investerings</i>	704
422	19.09.2003	M. Van den Eynde	<i>Carpoolparking E19 Kontich – Bereikbaarheid</i>	705
423	19.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Stadsbusnet Tongeren – Nerem (2)</i>	706
424	19.09.2003	B. Laloo	<i>Baai van Heist – Brug</i>	707
425	19.09.2003	J. Malcorps	<i>De Lijn Antwerpen – Inspraak districten</i>	708
426	19.09.2003	S. Becq	<i>Basismobiliteit – Vlaams-Brabant (2)</i>	709
427	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Staat van het wegennet – West-Vlaanderen</i>	710
428	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Carpoolparkings West-Vlaanderen – Stand van zaken</i>	711
429	19.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>De Lijn – Aangepast vervoer</i>	712
430	19.09.2003	J. Maes	<i>Vuurtorens – Beheer – Bescherming</i>	713
431	19.09.2003	F. Vermeiren	<i>Weegbruggen – West-Vlaanderen</i>	714
432	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Spookbruggen Varsenare – Stand van zaken</i>	715
433	19.09.2003	H. Lauwers	<i>Vliegcramp Oostende 1997 – Steun Vlaams Gewest</i>	715
434	19.09.2003	F. Ory	<i>N715 Hechtel-Eksel – Heraanleg</i>	716
435	19.09.2003	F. Ory	<i>N74 Limburg – Houthalen-Helchteren – Hechtel-Eksel</i>	717

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

164	25.04.2003	J. De Meyer	<i>Mestbank – Financiële handelingen</i>	805
165	25.04.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Pijplijn Antwerpen-Feluy – Verlegging</i>	806

L. SANNEN, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking

228	17.07.2003	M. Dillen	<i>Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen</i>	807
243	11.09.2003	J. Loones	<i>Vogelbescherming – Evaluatie</i>	717
244	11.09.2003	G. Vanleenhove	<i>d’Heye (Bredene) – Verbindingsweg</i>	719
245	11.09.2003	A. Moreau	<i>VMW – Rioolwerken Rotselaar</i>	720
△ 246	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Dioxine- en PCB-vervuiling Menen – Onderzoek</i>	722
247	11.09.2003	J. Verfaillie	<i>Kemmelbeek Zuidschote – Wateroverlast</i>	723
248	11.09.2003	E. Matthijs	<i>Omzetting Europese milieuregelgeving – Stand van zaken</i>	724
249	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Individuele waterzuivering – Subsidiëring</i>	725
250	11.09.2003	B. Laloo	<i>Beleidsbrief Visserij 2003 – Advies Vlaams Visserijcomité</i>	725
251	16.09.2003	J. De Meyer	<i>VEN en agrarisch gebied – Afbakening</i>	726
252	16.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaams Ecologisch Netwerk – “Het Graafschap” Bornem</i>	726

253	16.09.2003	A.-E. Bogaert	<i>Brownfields – Steun aan gemeenten</i>	727
254	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Uitkerkse Polder – Natuur en toerisme</i>	730
255	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Lappersfortbos Brugge – Stand van zaken</i>	731
256	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Vlaamse Landmaatschappij – Aankoop en bestemming landbouwgronden</i> .	732
257	19.09.2003	F. Strackx	<i>Verwerving gronden Walenbos – Handelwijze</i>	733
258	19.09.2003	F. Strackx	<i>Stort van Zallaken (Rotselaar) – Vervuiling</i>	734
259	19.09.2003	J. De Meyer	<i>Distelbestrijding – Regels en toezicht</i>	735
260	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>European Parliamentarians for Africa – Subsidiëring</i>	735
261	19.09.2003	J. Loones	<i>Eendenjacht – Botulisme – Loodhagel</i>	737
262	19.09.2003	E. Glorieux	<i>Visbestand – Impact elektriciteitscentrales</i>	738
263	19.09.2003	K. Van Dijck	<i>Rioleringswerken Lubbeek – Planning</i>	740
264	19.09.2003	E. Matthijs	<i>BBB-hervorming – VMW</i>	741
265	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>“Plaasmoorden” Zuid-Afrika – Vlaamse houding</i>	742
266	19.09.2003	E. Matthijs	<i>Gemeentelijke rioleringsprogramma’s – Subsidiës</i>	742
267	19.09.2003	E. Matthijs	<i>Distelbestrijding – Rechtsgeldigheid KB</i>	744
268	19.09.2003	F. Vermeiren	<i>Afgedankte voertuigen en banden – OVAM-controle</i>	745
22	30.10.2003	J. Malcorps	<i>HSL-werken – Nederlands afvalzand</i>	746

A. BYTTEBIER, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

195	28.05.2003	S. Becq	<i>Rusthuizen – Personeelsbezetting</i>	807
△ 212	20.06.2003	R. Van Den Heuvel	<i>Actieplan Armoedebestrijding – Begroting</i>	810
230	04.07.2003	I. Van Kessel	<i>Mentaal gehandicapte gedetineerden – Zorgbehoeften</i>	828
240	10.07.2003	K. Van Dijck	<i>Tegemoetkomingen Vlaams Fonds – Modaliteiten</i>	829
244	10.07.2003	M. Dillen	<i>Zorgarbeid – Steunmaatregelen</i>	831
248	17.07.2003	M. Dillen	<i>Jeugdvoetbal – Groeistoornissen</i>	832
249	17.07.2003	M. Dillen	<i>Persoonlijk assistentiebudget – Programmatie</i>	833
252	17.07.2003	M. Dillen	<i>Voorstellen van decreet – Regeringsadviezen</i>	834
255	17.07.2003	S. Becq	<i>Toegankelijkheid – Steunpunten</i>	835
261	07.08.2003	S. Becq	<i>Gehandicaptenvoorzieningen – Bouwaanvragen</i>	836
266	27.08.2003	S. Becq	<i>Autisme – Diagnose-onderzoek</i>	839
268	27.08.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Strategisch plan gedetineerden – Trajectbegeleiders</i>	840
269	27.08.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Toegankelijkheid – Adviezen</i>	840
270	27.08.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Intrafamiliaal en partnergeweld – Beleid</i>	841
274	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Mentaal gehandicapte gedetineerden – Begrotingsmiddelen</i>	747
275	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Palliatieve zorg – Subsidiëring</i>	749
276	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Krauwelenhof Antwerpen – Erkenning zorguitbreiding</i>	750

279	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Zorgverzekering – Genderevenwicht (2)</i>	751
280	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>OOO-centra – Uitbreidingsaanvragen</i>	756
281	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Dioxine- en PCB-vervuiling Menen – Onderzoek</i>	759
283	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ouderenbeleid – Gedetineerden</i>	759
284	11.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Rusthuisinspecties – Criterium “voldoende middelen”</i>	759
285	16.09.2003	J. Malcorps	<i>Salmonella, E. coli en cryptosporidium – Preventie</i>	760
286	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Personenalarmtoestellen – Beschikbaarheid</i>	762
288	19.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Toegankelijkheid gezondheidszorg – Algemene maatregelen</i>	762
289	19.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Toegankelijkheid gezondheidszorg – Maatregelen m.b.t. zorgverbruiker</i> .	763
290	19.09.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Toegankelijkheid gezondheidszorg – Maatregelen naar eerstelijnsverstrekkers</i> ...	765
293	19.09.2003	J. Loones	<i>Botulisme – preventie</i>	765
295	19.09.2003	J. Loones	<i>Pleeggezinnen – Verlengingsattest langdurige plaatsing</i>	766
296	19.09.2003	A.-E. Bogaert	<i>Hittegolf 2003 – Mortaliteit</i>	767
4	26.09.2003	J. Maes	<i>Vlaams Fonds – Personeel cel Tewerkstelling</i>	771
5	26.09.2003	A. De Martelaer	<i>Opvang thuisloze jongvolwassenen – Beleid</i>	772

P. CEYSENS, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government

115	20.06.2003	J. Loones	<i>Kerntakendebat – Gestructureerd overleg</i>	842
129	07.08.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Ministeriële mededeling</i>	842
131	11.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wederopbouw Irak – Vlaamse bedrijven</i>	843
132	11.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vlaamse vertegenwoordiging – Europese Unie</i>	844
134	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Binnenvaart – Investeringssteun</i>	844
135	16.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Frankrijk – Initiatieven</i>	774
△ 137	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>“Plaasmoorden” Zuid-Afrika – Vlaamse houding</i>	775
4	10.10.2003	J. Sauwens	<i>Sportakkoorden – Stand van zaken</i>	776

M. KEULEN, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport

31	21.08.2003	J. Roegiers	<i>Huurachterstallen – Werkgroep wonen en welzijn</i>	845
32	27.08.2003	E. Glorieux	<i>BLOSO-domein Hofstade – Activiteiten</i>	847
33	11.09.2003	C. Decaluwe	<i>Dopingcontroles – Stand van zaken</i>	777
34	16.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Sociale appartementen Vlabinvest – Huurprijzen</i>	782
35	16.09.2003	C. Decaluwe	<i>Sociale huisvestingsmaatschappijen – Grondoverdracht aan gemeenten</i> .	783
36	16.09.2003	C. Decaluwe	<i>Sociale huisvesting – Proefprojecten PPS</i>	785
38	19.09.2003	J. Verfaillie	<i>Motorsportcircuits – West-Vlaanderen</i>	787